

סֵפֶר

אֲשֶׁר בַּנְחָל

חֵלֶק נֵא

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וּשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנְחָל
הַנוֹבֵעַ מְקוֹר הַכְּמָה יִסְדָתָם, עֲנִינִים נוֹרָאִים
וּנְפִלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת, הַתְּחִיזוֹת וְהַתְּעוֹרוֹרוֹת
לְהִתְקַרֵב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּכָל דְרָגָה וְדְרָגָה מִכָּל
מְקוֹם שֶׁהוּא, יְהִיָּה מִי שִׁיחֶיָּה.

בְּנוֵי וּמִיֶּסֶד עַל־פִּי דְבָרֵי
רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן
בוֹצֵינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵנוּ
רַבֵּי נְחֻמָּן מְבַרְסֵלָב, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ
וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן
הַקְּדוֹשׁ, אֹר נְפִלְאָ, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיָּה
רַבֵּי נֶתָן מְבַרְסֵלָב, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ
וּמְשַׁלֵּב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי
חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל־יְדֵי
חֲסִידֵי בְרֵסֵלָב
עִיָּה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

הכתובת להשיג את הספר הזה
ועוד ספרים של אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי מוהר"אש הצדיק מיבנאל
עיר ברסלב בגליל

* * *

הוצא לאור על ידי
ניצני הקודש הוצאה לאור
יבנאל ת.ד. 599
טלפקס: 151-774-419-808
דואר אלקטרוני: nizaniakodes@gmail.com

* * *

להזמנות ספר זה וספרים נוספים
עם אפשרות משלוחים עד בית הלקוח
תוך 48 שעות
"ניצני הקודש הוצאה לאור" - חנות

054-2287882

בני ברק - 052-7138892

הרצליה - 052-2491719

פֶּתַח דְּבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", נִדְפְּסוּ כְּכַר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמַחִיִּים וּמְחַזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חֵיוֹתָם וְהִתְמַדְּתָם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וַיְמָה גַּם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לֹקְחִים מִסְפָּרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֱלֹהֵי נִדְפְּסוּ עַד עֵתָה שֶׁלֹּא כִסְדָר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְדֵּי מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמָנוּ לְסִדָּר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", מִהַמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שְׁנִדְפֵס עַד עֵתָה, דְּבַר הַמְּסַתֵּכִם בְּיֹתֵר מְעֻשָׂרִים אֶלְף מְכַתְּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֵדֵר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲרֵי כֵּן מְכַתֵּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וְכִמּוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשָׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מְרָאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְמַצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמַדְבֵּר עֲלֵיהֶם
בַּמִּכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיְגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּסִים עֵתָה אֶת כְּרֶךְ נֵא,
וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכְּרָכִים כְּפִי סֵדֶר
הַשָּׁנִים, כְּרֶךְ אַחַר כְּרֶךְ, וּבְלִבְנוֹ תִקְנֶה, שְׁכַל מִי שִׁיקְרָא בְּזֵה,
יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלוֹ הֵם אוֹצֵר כְּלֵי
חֻמְדָּה, הַפּוֹתְחִים דְרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי
תנ"ך וְעַל מֵאמְרֵי חז"ל הַקְדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וּבְזוּהַר
הַקְדוּשׁ וְכוּ', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים
בְּכֹמֶה לְבוּשִׁים מְלֻבוּשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הִירוּד
וְהַנְּמֶךְ בְּיוֹתֵר, יוֹכֵל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךְ בְּאִפְּן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכַּל עֲלִיוֹן לְשִׁכַּל
תַּחְתּוֹן, מַעֲלֵא לְעֻלּוֹל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שְׂרָגִיל בְּהֵם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךְ, אִיךְ לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אִיךְ לְהַתְמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבֵרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרִי מִי שֵׁיתְמִיד בְּהֵם, וְאֲזוּ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אֲמַתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִ'בָּלִים נִפְלוּ לִינּוּ
בִנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַי לֹא רָאִתָּה
אֲלֻקִּים זִוְלָתֶיךָ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֵלָה שִׁלְמִיָּה', אֲמֵן
וְאֲמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבאר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איה להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, בשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר שהוא זה — דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לה על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו באלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשארו אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל

הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים – החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן קכג), וגם יזכה לצאת משגעונו ומשטיותו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-הר"ן, סימן סז), כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-פן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק בפשוטם ולהלבישם בכלים מכלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות פרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שפן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-פן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרחץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הכולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם כמטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאר ויותר ויותר וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרך התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים כחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשוט, או דרוש, או רמז, או

סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובודאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה בשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמוד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי כי לכה נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעין ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד, ולמה לא נלמד קל וחסר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הבל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארץ ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארץ וטוב לעולמי עד ולנצח נצחים?! והלא כמה תחבולות עושים וכמה ספרים לאלפים

וְלִרְבּוֹת מְחַבְרִים בְּשִׁבִיל עֲסָקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קֵל וְחֹמֶר בֵּן בְּנוֹ
 שֶׁל קֵל וְחֹמֶר כַּמָּה אֲלֵפֵי אֲלֵפִים וְרֹב רַבֵּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ'
 סְפָרִים עַד אֵין קֶץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל
 הַתְּכָלִית הָאֲחֻרֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין
 לְעֲצֻמְנוּ צִידָה לְדַרְכֵנוּ הַרְחוֹקָה מְאֹד מְאֹד, וְכִבֵּר נִלְכְּדוּ רַבִּים
 מְאֹד מְאֹד בְּתַאוּוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבִהְבֵּלָיו וּבְטַעֲוִיּוֹתָיו וְכוּ',
 וְכַמָּה סְפָרִים וְתַחֲבוּלוֹת אֵין מְסַפֵּר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל
 יוֹם, כְּדֵי לְמַצֵּא עֵצָה וְתַחֲבוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ
 בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בְּנוֹ לְהַצִּיל כֻּלָּם מִנֵּי שַׁחַת,
 וּלְהַחְיֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִיִּים, לְקַרְבֵּם אֶל הַתּוֹרָה
 וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב
 הַקְּדוֹשׁ, כִּי תוֹרַת ה' תְּמִימָה, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַדִּין.

נִמְצָא, שְׁכַל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרְאִים שֶׁכָּבֵר נִמְצָאִים
 בְּעוֹלָם, עַדִּין לֹא נִגְעוּ בְּעֵצָם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רְאֵה וְהִבֵּן
 כַּמָּה סְפָרִים צְרִיכִים עוֹד, עַד שְׁנַתְּחִיל לַגַּע בַּתּוֹרָה, מִכָּל שָׁפֵן
 וְכָל שָׁפֵן לְבוֹא לְחַדְרֶיהָ וּלְיַרֵּד לְעַמְקָהּ, עַל-פֶּן כָּל הַסְּפָרִים
 הַקְּדוּשִׁים שֶׁחִבְרוּ עַד הַנָּה, עַדִּין אֵינָם חֵלֵק אֶחָד מֵאֶלֶף מַעֲמֵק
 רַבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁיִּתְגַּלוּ עוֹד, בְּעַת שֶׁיִּתְגַּלוּ סִתְרֵי וְרִזֵּי הַתּוֹרָה
 הָאֲמִתִּיִּים, עַל-פֶּן צְרִיכִים לְהַזְהֵר לֹא לְלַעַג וּלְבִזּוֹת שׁוֹם סֵפֶר
 הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-פִּי הַגְּמָרָא
 וְהַמְּדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזְּהַר הַקְּדוֹשׁ וְהָאֲרִיז"ל, כִּי כֻּלָּם צְרִיכִים
 לְעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כַּמָּה וְכַמָּה מְדִינּוֹת וְעִירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
 וּבְמִקוֹמוֹת אֵלוּ מִתְּפַשְׁטִים אֵלוּ הַסְּפָרִים וְהֵם מְחִיִּין אֶת עֲצֻמֵּן
 בָּהֶם, וּבְמִקוֹמוֹת אַחֲרִים מְחִיִּין אֶת עֲצֻמֵּן בְּסְפָרִים אַחֲרִים
 דִּיקָא וְכוּ'.

וְהִנֵּה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, באשר יראה הרוצה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א' סימן נז), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכף, וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכף, וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובנה הכח החדש של ההרפבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקו בענוה של שקר, אפה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — בשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים

עליהם בעתים הללו נסיונות פאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה ביודעים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, פי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשך, פי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, פי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנת כל בית ישראל, ותקנת כל הדורות ותקנת כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, פי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתה יעשה ויזכה לגאלה שלמה, אמן בן יהי רצון!

ספר אשר בנחל כרך נא

ט' תצט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תזריע ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל ... שיחיו.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

נא ונא השתדלו שתהיה ביניכם אהבה והבנה הדדית, וכשהאשה מכבדת את בעלה, הבעל מכבד אותה ולהפך, כי זה דו סטרי. ורבנו ז"ל אומר (שיחות הר"ן, סימן רסג), שהסמ"ך-מ"ם עושה כל מיני פעולות שבעולם להפריד בין בני הזוג, ולכן ראו לשמר מאד על שלום ביתכם, ואז השכינה תשרה ביניכם.

והעקר — ראו להקפיד על הלכות, ותדעו כי אסור נדה זה בכרת, ועל זה צריכים להקפיד במאד מאד. ויעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא, שתפקדו בזרע של קיימא, ותזכו לפרנסה בשפע.

ראי לחזק את בעלך, שיתפלל בכל יום שחרית, מנחה, ערבית במגן דיקא. ויזהר להניח תפלין בכל יום, אשר זה חשוב מאד.

וְכִךְ אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (עַיֵן בְּרִכּוֹת טז.): מֵה הַנֶּהָר הַזֶּה מְטֵהָר מִכָּל הַטְּמְאוֹת, כִּךְ בְּתִי כְּנִסְיוֹת וּבְתִי מְדַרְשִׁיּוֹת מְטֵהָרִים אֶת הָאָדָם, אִף שֶׁעָשָׂה אָדָם עֲוֹנוֹת, אִם נִכְנָס לְבְּתִי כְּנִסְיוֹת וּמְדַרְשׁוֹת — נִמְחַל לוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תק.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תּוֹרֵיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מֵה אָמַר לָךְ! אֵין יְכוּלִים לְתַאֵר מֵהִי מְצֻנֹת כְּבוֹד אָב וְאִם, אֲשֶׁר הִיא מֵהַחֲמוּרָה שֶׁבְּחֲמוּרוֹת (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ו', סִימָן ב'), וְעַד שֶׁלֹּא מִחֲתָנִים אֶת הַיְלָדִים בְּעֶצְמָם, אֵין יְכוּלִים לְהַבִּין אֶת גְּדֹל הַמְצָנָה. כִּי חוֹשְׁבִים לְעֵתִים — הָאָב אוֹ הָאִם עָשׂוּ לִי עוֹל, וְכַדּוּמָה שֶׁאָר מִחֲשָׁבוֹת וְדַמְיוֹנוֹת, שְׁעוּלִים עַל לֵב הַיְלָדִים. כִּיֵּן שֶׁאָדָם בְּעֶצְמוֹ מִחֲתֵן אֶת יְלָדוֹ, אִזּוֹ הוּא מִתְחִיל לְהַרְגִּישׁ מַעֲלַת הַמְצָנָה שֶׁל כְּבוֹד אָב וְאִם, וְכַבוֹד חֲמִיו וְחֲמוּתוֹ. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהִזְהָר בְּדַבָּר זֶה מְאֹד מְאֹד. חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (מְדַרְשׁ אֲגָדָה): כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִבְּקֵשׁ אֶלָּא שֶׁיִּכְבְּדוּ אָב וְאִם; וּבְגִי-אָדָם מְזַלְזְלִים בְּזֶה מְאֹד. וְלִכֵּן תִּקְנֵתִי, שֶׁבְּמוֹסְדוֹתֵינוּ יִלְמְדוּ אֶת הַיְלָדִים הַלְכוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם, אֲשֶׁר זֶה יְסוּד שֶׁבִּיְסוּדוֹת.

רְאֵה לְחִזֵּק מְאֹד אֶת אָבִיךָ, וְתַתֵּן לוֹ הַהֲרַגְשָׁה שֶׁאַתָּה אוֹהֵבוֹ וְעוֹמֵד לְצַדּוֹ, כִּי אֲנִי מִבֵּין שֶׁהוּא עוֹבֵר עִתָּה מִשְׁבָּרִים לֹא קָלִים כָּלֵל וְעֵקֶר, עַל-כֵּן רְאֵה לְתַמְךָ בּוֹ מְאֹד.

הַעֲקָר אֶל תְּפִחַד מְשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוּגְנוֹ וְרַב הוֹשִׁיעַ, וְאִזּוֹ תִרְאֶה נְסִים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַרְגַל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, כִּי אִם אַתָּה צָרִיךְ לִישׁוּעָה, (וּמִי אֵינוֹ צָרִיךְ יְשׁוּעָה) — עָקַר הַכֶּתֶכֶת רַק אֲצִלוּ יִתְבַּרְךָ, וְאֵין לְמִי לְפָנוֹת רַק אֵלָיו. וְלָכֵן צָרִיכִים לִהְיוֹת חֲזָק בְּזֶה מְאֹד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט, דְּבַר גְּדוֹל וְדְבַר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהִשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן. וְדְבַר זֶה צָרִיכִים לִהְיוֹת עִמָּךְ בְּלֵב, לְדַעַת שֶׁהַכֹּל מֵאֵת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלָכֵן לָמָּה לִהְיוֹת שָׂבוּר?! וְאֵף שְׁעוֹבְרִים מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, שְׁלֵא תֵאָרוּ וְלֹא שְׁעָרוּ כָּלֵל, שְׁבָכַל פֶּעַם צָצוֹת לְאָדָם צְרוּת כְּאֵלוֹ שְׁלֵא דְמִינֵן, צָרִיךְ לְזַכֵּר, שֶׁזֶה גַם-כֵּן מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מְטַעֲמִים הַגְּנוּזִים שְׁאֵינְנוּ מְבִינִים, כִּי לֹא כָּל דְּבַר יְכוּלִים לְהִבִּין, וְאָסוּר לְאָדָם שְׁיַעֲלוּ לוֹ קְשִׁיּוֹת עָלָיו יִתְבַּרְךָ. וְאִם עוֹלוֹת לוֹ קְשִׁיּוֹת, עָלָיו לִידַע שֶׁהוּא פָּגוּם בְּבִרְיָתוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וּמִי שְׁפָגוּם בְּבִרְיָתוֹ, אֵיךְ הוּא יְכוּל לְהִבִּין רוּחַנִיּוֹת אֱלֹקוֹת?! אֵיךְ יְכוּל לְהִשְׁיֵג דְרָכֵי הַבּוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ!?

וְלָכֵן הָעֵקֶר רַק לִהְיוֹת חֲזָק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה, לִידַע שְׁכָל הַקּוֹרָה בְּעוֹלָם זֶה רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, דְּבַר גְּדוֹל וְדְבַר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מֵעֲצָמוֹ כָּלֵל, רַק בְּהִשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן.

וְאִם תַּחְדִּיר בְּדַעְתָּךְ דְּבוּרִים אֵלוֹ, תַּחֲזִיחַ חַיִּים עַרְבִים וְנֹעֲמִים, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקָךְ!

הַמַּאֲחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל נְשׂוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַוּוֹ"ה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קסט): אִם אָדָם

בשמחה, הקדוש-ברוך-הוא שומר אותו מכל רע. וכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד), שגם חכמי הרופאים אומרים, שעקר הרפואה לאדם זה השמחה. כשאדם שמח, הוא אינו יכול להיות חולה. אימתי הוא נחלה? כשאשכר גופו בדכאון ובעצבות, אז תופסים אותו כל מיני חלאים ומרעין בישין. ואם-כן השמחה זו הרפואה. ולכן כשיבוא משית, כלם יהיו בריאים, כי הוא יכניס שמחה כזו בעולם, שכלם רק ישמחו, ויהיו בריאים, וישיגו את הקדוש-ברוך-הוא, ולכן משי"ח אותיות ישמ"ח, שישמח את כל נשמות ישראל. רבנו ז"ל אומר (שיחות-הר"ן, סימן קעז): עליכם לשמח מאוד מאוד, שיש לכם רבי כזה, והשמחה זו הגאולה. ואיך אנו יכולים לדעת, אם אנו מקרבים להקדוש-ברוך-הוא אם לא? אם אנו שמחים, כי אצלו יתברך כתוב (דברי-הימים-א' טז, כז): "עז וחדנה במקומו".

המגיד ממעזריטש זי"ע עשה פעם עליית נשמה, נשמתו עלתה לגנוי מרומים, וראה לאין ספר מלאכים, שאל אותם: מה הם עושים פה, ומהיכן הם באים? ואמרו, שהם נבראו משמחתם של ישראל. כי בזה שנשמות ישראל שמחים בזה העולם, אפלו שעובר עליהם מה שעובר — צרות ויסורים ודכאונות, והם שמחים, מזה נבראים מלאכים. וככל שיותר שמחים, נבראים יותר מלאכים.

ולכן עלינו לשמח במאד מאד, שזכינו להתקרב לרבי כזה, שמגלה לנו את הקדוש-ברוך-הוא, ומדבר רק ממנו יתברך, שמדביק אותנו אל הקדוש-ברוך-הוא, ומשמח אותנו בתוך תקף כל הצרות והיסורים והמרירות שאנחנו עוברים, וזו צריכה להיות השמחה הכי גדולה שלנו. האריז"ל גלה לתלמידו רבי חיים ויטאל ז"ל, איך זכה להגיע למדרגותיו, שהיו פתוחים לפניו כל העולמות? רק על-ידי שמחת המצוות. כשהיה מקים מצוה, היה כל-כך שמח, שאפלו היה מרויח עכשו כל הון דעלמא, לא היה שמח כמו השמחה הזו שהיה שמח עם כל מצוה (עין בספר הסדרים בתחלתו).

וְלָכֵן עֲלִיכֵן לְשֹׁמֵחַ בְּמָאד מְאֹד עַל הַמְצֻוֹת שֶׁנָּתַן לָכֵם
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — טְהִרַת הַמְשַׁפְּחָה, שְׁנֵה הַיְסוּד אֲצֵל הָאִשָּׁה,
לְהַקְפִּיד מְאֹד מְאֹד עַל דִּינֵי טְהָרָה, שְׂאֵז הוּא עֵת רְצוֹן גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם
לְאִשָּׁה, אִם הִיא שְׂמִחָה וְעֲלִיזָה, שֶׁהוֹלֶכֶת לְקִיָּם עֲכָשׁוּ מִצְוַת
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלִטְבֹּל. וְכֵן בְּעֵת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת, עַל הָאִשָּׁה
לְשֹׁמֵחַ מְאֹד, שֶׁהִיא מְדַלֶּקָה עֲכָשׁוּ אוֹרוֹ שֶׁל עוֹלָם, כִּי לְמָה נִתְּנוּ
לְאִשָּׁה לְהַדְּלִיק אֶת גְּרוֹת הַשְּׂבֵת? כִּי חָנָה כִּבְתָה גְרוֹ שֶׁל אָדָם, וַגְּרָמָה
חֲשָׁה בְּעוֹלָם, וְעֲלִיָּה לְתַקֵּן אֶת זֹאת (תַּנְחוּמָא בְּרֵאשִׁית א'). וְלָכֵן כָּל
אִשָּׁה שֶׁמְדַלֶּקֶת גְּרוֹת שְׂבֵת עֲלִיָּה לְשֹׁמֵחַ מְאֹד מְאֹד, כִּי אֵז הוּא עֵת
רְצוֹן בְּשָׁמַיִם, וְעֲלִיָּה לְבַקֵּשׁ אֵז וּלְהַתְּפַלֵּל מִלְּפָנָיו יְתִבְרַךְ, כִּי תִפְלְתֶה
מִקְבֻלַת מְאֹד מְאֹד בְּשָׁמַיִם. וְכֵן אִשָּׁה שֶׁאוֹפֶה חִלּוֹת, וּמְקַיֶּמֶת מִצְוֹת
חִלָּה, הַפְּרִשֶׁת חִלָּה מִן הַעֲסָה, זֶהוּ גַם-כֵּן עֵת רְצוֹן גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם,
וְעֲלִיָּה לְהִיּוֹת שְׂמִחָה וְעֲלִיזָה בְּזֶה.

וְלָכֵן שְׂמִחָה זֶה מוֹחָה אֶת עַמְלָק, שְׂמִחָה אוֹתִיּוֹת — שְׂמִחָה,
עִם שְׂמִחָה מוֹחִים אֶת עַמְלָק, שֶׁהוּא גִימְטְרִיָּה סֶפֶק, שֶׁנִּכְנָסִים
בְּאָדָם סֶפְקוֹת — הָאִם צְרִיכִים אוֹתִי בְּשָׁמַיִם?! הָאִם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא אוֹהֵב אוֹתִי?! שׁוֹמֵעַ אוֹתִי?! הַצְּדִיק צְרִיךְ אוֹתִי?! שׁוֹמֵעַ
אוֹתִי?! כָּל אֵלוֹ הַמְּחַשְׁבוֹת שֶׁנִּכְנָסוֹת בְּאָדָם, אֵלוֹ מְחַשְׁבוֹת שֶׁל
עַמְלָק, שֶׁשׁוֹבֵר אֶת הָאָדָם, וְרוֹצֶה לְהַחְדִּיר בּוֹ יְאוּשׁ וְדִכְאוֹן, כְּאֵלוֹ
הַצְּדִיק אֵינּוּ אוֹהֵב אוֹתִי, וְאֵינּוּ מְתִיחַס אֵלַי. וּבְאֵמַת הַצְּדִיק רוֹצֶה רַק
אֶת הַטוֹב שֶׁל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, וְהוּא צְרִיךְ לְסַבֵּל אֶת הַסִּבָּל שֶׁל
אַחֲרִים.

וְלָכֵן עֲלִינוּ לְשֹׁמֵחַ מְאֹד מְאֹד, שֶׁנִּכְנָנוּ לְהִתְקַרֵּב לְרַבֵּי אֵמֶת בְּזֶה,
וְהַשְּׂמִחָה הַזֹּאת צְרִיכָה לְרַדֵּת עַד הַרְגָּלִים, שֶׁנִּזְכָּה לְרַקֵּד בְּכָל יוֹם.
וּבְכַרְט כְּשֶׁמְתַקְבְּצִים יַחַד — הֵן הַגְּבָרִים בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת וּמִתְפַּלְלִים,
אַחַר הַתְּפִלָּה צְרִיכִים לְשֹׁמֵחַ מְאֹד וְלְרַקֵּד. וְהֵן נָשִׁים שֶׁמְתַקְבְּצוֹת יַחַד
לְאִיזָה שְׁעוֹר, לְאִיזוֹ אֲסֵפָה וְכוּ', עֲלִיָּהן לְשֹׁמֵחַ בְּמָאד מְאֹד, כִּי
הַשְּׂמִחָה הִיא הַרְפוּאָה שֶׁלָּנוּ. וְאִם אִשָּׁה תְּמִיד שְׂמִחָה וְעֲלִיזָה, גַּם
הַבְּעַל שְׂמִחָה. וְאִם שְׂחַכְמִינוּ הַקְדוֹשִׁים אוֹמְרִים (ראש הַשְּׁנָה ו'): אִשָּׁה
בְּעֵלָה מְשֻׁמָּחָה; אִם מְעֵלָה הַרְבֵּה יוֹתֵר גְּדוֹלָה, שֶׁהָאִשָּׁה מְשֻׁמַּחַת

אֶת בְּעֵלָה, וְזוֹ אִשָּׁה פְּקֻחִית, שְׂאִינָה מִחֻכָּה שֶׁהִבְעֵל יִתֵּן לָהּ תְּשׁוּמַת לֵב וְכוּ', הִיא מְקַדִּימָה וְנוֹתַנָּת לוֹ שְׂמֻחָה וְכָבוֹד וְאַהֲבָה וְתְּשׁוּמַת לֵב, וְאֵז כָּל הַבַּיִת מִתְּהַפֵּךְ לְטוֹבָה. אִשָּׁה יֵשׁ לָהּ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ בְּלִתי רְגִילִים, אֵךְ דָּא עָקָא שְׂאִינָה יוֹדַעַת מִכַּחוֹתֶיהָ, אִם תִּדַּע אֵיךְ לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפֶּעַל אֶת כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ שְׁלָהּ, תִּשְׁבֵּר אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת בְּבֵית. רוֹאִים בְּעֵלִים עֲצָבָנִיִּים, עֲצוּבִים, וְהָאִשָּׁה מִמְרַמֶּרֶת מְאֹד — לָמָּה נִפְלִיתִי בַּפֶּח וְכוּ', לָמָּה יֵשׁ לִי בַעַל רַע כְּזֶה. אֵךְ הָאִשָּׁה אֵינָה יוֹדַעַת שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בָּהּ, אִם הִיא הֵיחָה מְשַׁמַּחַת וּמְבַדַּחַת אֶת בְּעֵלָה, הִיָּה לָהּ בַעַל שְׂמֻכְבֵּד אוֹתָהּ, וּמִשְׁתַּדֵּל בְּעִבּוּרָהּ.

וְלָכֵן עֲלִיכֵן לְשַׁמַּח וְלִרְקֹד, וּלְשַׁמַּח זֶה אֶת זֶה וּלְאַהֵב אֶת כָּל בַּת יִשְׂרָאֵל. וְהַעֲקֹר — לְשַׁמַּח אֶת בְּעֲלִיכֵן וְהַיְלָדִים. שְׁלֵמָה הַמְּלֶךְ אוֹמֵר (קִהְלַת ג, יב): "יִדְעֵתִי כִי אֵין טוֹב, כִּי אִם לְשַׁמַּח וְלַעֲשׂוֹת טוֹב בְּחַיִּיו"; מַה יֵּשׁ לְאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם? אוֹמֵר רַש"י הַקְּדוֹשׁ: אֵין טוֹב בְּבַרְיּוֹת, כִּי אִם לְשַׁמַּח בְּחֻלְקוֹ, וְלַעֲשׂוֹת הַטוֹב בְּעֵינֵי בּוֹרְאוֹ בְּעוֹד שֶׁהוּא חַי. כָּל זְמַן שְׂאֵנוּ חַיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם, עָלִינוּ לְהַרְבּוֹת בְּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, חֶסֶד וְצַדִּיקָה, וְלַעֲזֹר זֶה לְזֶה, וְזֶה יוֹעִיל לָנוּ לַעֲבֹר עַל כָּל הַמְּצָבִים הַכִּי קָשִׁים. וְלָכֵן תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד לְשַׁמַּח וּלְשַׁמַּח אֶת בְּעֲלִיכֵן, וְאֵל תִּחַכוּ לְתְּשׁוּמַת לֵב מֵהֶם, וְאֵז תִּרְאוּ אֵיזָה בַיִת יָפָה יְהִיָּה לָכֵן, בַּיִת שֶׁהַשְּׂכִינָה תִשְׁרָה בּוֹ. וְלָכֵן עָשׂוּ כָּל מִינֵי מְאָמְצִים לְהִיּוֹת בְּשֻׂמְחָה, וְלַצַּחֵק וְלְהַצְחִיק אַחֲרֵים. לָמָּה לְהַסְתּוֹכֵב בְּמַרְיּוֹת וּבְעֲצָבוֹת?! אִם הֵייתֵן תָּמִיד שְׂמֻחוֹת וְעֲלִיזוֹת, לֹא הִיָּה חֶסֶד לָכֵן — לֹא כֶסֶף, לֹא פְּרַנְסָה, וְלֹא שְׂפַע. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׂמֻחָה, חֶלֶק ב', סִימָן א'): מִי שֶׁהוּא שְׂמֻחַ תָּמִיד הוּא מְצַלִּיחַ.

וְלָכֵן אִם רְצוֹנְכֵן לְהַצְלִיחַ בְּחַיִּיכֵן — רְאוּ רַק לְשַׁמַּח. וַיֵּשׁ לָנוּ בְּמָה לְשַׁמַּח, שְׂזֻכְנוּ לְהַתְקַרֵּב לְרַבִּי כְּזֶה, שֶׁהוּא מְשַׁמַּח אוֹתָנוּ, אֵף בְּתַקְּףָּ כָּל הַצְּרוֹת וְהַיְסוּרִים שְׂעוֹבֵכְרִים עָלֵינוּ, הוּא מְחַזֵּק וּמְעוֹדֵד וּמְשַׁמַּח אוֹתָנוּ, וְלָכֵן רְאוּ לְשַׁמַּח, וּבְזִכּוֹת הַשְּׂמֻחָה נִזְכָּה בְּקִרְוֵב לִישׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת, לְהַמְתַּקֵּת הַדֵּינִים, לְנִפְּלֵת הַטְּמְאָה וְהַסְטָרָא אַחֲרָא, עַד שֶׁהַקְּלָפוֹת וְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם יִתְבַּטְּלוּ לְגַמְרִי, וְיִתְגַּלֶּה כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרַךְ בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ.

יְדוּעַ, שֶׁהַמַּגִּיד מִמְעוֹרֵיטֵשׁ זי"ע אָהַב מְאֹד מְאֹד אֶת תַּלְמִידוֹ הַבֶּעַל הַתְּנִי'א' כְּבָנוּ מִמֶּשׁ, פֶּעַם בְּלִיל רֵאשׁ הַשָּׁנָה הוּא כְּבָר יֵשֵׁב עִם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ בַּשְּׁלֶחֶן, וְהָיוּ מוֹכְנִים וּמְזַמְנִים לְסַעֲדָה, אָבֵל הָיָה חֹסֵר הַבֶּעַל הַתְּנִי'א', אָז שָׁלַח שְׁלִיחַ לְרֵאוֹת הַיֶּכֶן הוּא, וּמִצְאוּהוּ בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת שֶׁהוּא עֹדִין בְּאִמְצַע שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה, וְיָשַׁר בְּקוֹל מְאִים: "וַיֵּדַע כָּל פְּעוּל כִּי אִתָּה פְּעַלְתּוֹ, וַיְכִיֵּן כָּל יְצוּר כִּי אִתָּה יִצְרָתוֹ, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ הַיְוִ"ה אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל מְלֶךְ, וּמְלֹכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה", וְחֹזֵר עַל זֶה פְּעָמִים אֵין מְסַפֵּר בְּדַבְּרוֹת כְּזוֹ. וְהַשְּׁלִיחַ חֹזֵר וְסוֹפֵר לַמַּגִּיד וְכוּ', וְהַמַּגִּיד מְאֹד שָׂמַח וְאָמַר: "אֵי זֶלְמָנִיו זֶלְמָנִיו, אִתָּה עוֹשֶׂה נַחַת רוּחַ לְבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ".

לְהִיּוֹת מְקַרְבֵּי לְצַדִּיק, זֶהוּ כְּאֲשֶׁר רוֹצִים לְגַלּוֹתוֹ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם. וּבְיַדֵּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הוּא הַשְּׁטָן יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת לְהַסְתִּיר אֶת הַצַּדִּיק, וַיִּרְצֶה לְהוֹצִיאָכֶם מִן הַשֶּׁקֶל שֶׁל הַצַּדִּיק, וְלִלְכֹד אֶתְכֶם בְּרִשְׁתּוֹ, אִךְ צָרִיךְ לְבָרַח מִמֶּנּוּ כְּפִי שְׁבוֹרָחִים מֵאֵשׁ, וּלְגַלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעוֹלָם. זֶהוּ תַּפְקִידֵנוּ שְׂיִקִּים עַל יְדֵינוּ: "וַיֵּדַע כָּל פְּעוּל כִּי אִתָּה פְּעַלְתּוֹ" וְכוּ' וְכוּ', כָּל אֲשֶׁה צָרִיכָה לְגַלּוֹת לְזוּלָתָהּ אֶת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, מְסַכְּנוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, רַבְבוֹת רַבְבוֹת נִשְׁמוֹת קְדוּשׁוֹת עֹדִין אֵינָן יוֹדְעוֹת מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת לְהַסְתִּיר נֶגְדַּךְ כָּל יְרֵאֵי ה' וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ. וְלִכֵּן עָקֵר הַחֹב הַמֵּנַח עֲלֵינוּ לְדַבֵּר רַק מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִשְׂמַח וְלִשְׂמַח אַחֲרֵים, וּמִי שֶׁשָּׂמַח הוּא הַמֵּנַח.

יְדוּעַ, שֶׁלְּמַמְלַכַת רוּסְיָה הֵיטָה מְלַחְמָה עִם מְמַלְכַת צָרְפֶּת הַצָּרְפֶּתִים הַצְּלִיחוֹ, וְכָבְשׁוּ חֻלְקִים גְּדוֹלִים מִהַרוּסִים בְּכָל מְקוֹם בּוֹאֵם, נְפוּלִיאוֹן נְשִׂיא צָרְפֶּת נַחַל הַצְּלָחוֹת בְּכָל מְקוֹם, וְהָיָה פְּלֵא — לָמָּה לְנִיקוּלָאֵי נְשִׂיא רוּסְיָה יֵשׁ כְּשִׁלּוֹנוֹת? וְשִׁלַּח נִיקוּלָאֵי לְבַדֵּק מַהוּ סוֹד הַצְּלָחַת הַצָּבָא הַצָּרְפֶּתִי? וְחֹזְרוּ הַשְּׁלִיחִים וְאָמְרוּ: יֵשׁ בֵּין הַחֻלְקִים מוֹרָל גְּבוּהָ, וְהֵם שְׂמַחִים וְעֲלִיזִים בְּמֵאֵד מְאֹד, וְזֶה מַה שְּׂגוֹרֵם לָהֶם לְנִצְחוֹן. אֵלוֹ שֶׁהוֹלְכִים בְּחִזִּית הַרְאֵשׁוֹנָה, הֵם הוֹלְכִים בְּלוּוֵי מוּסִיקָה, תְּזֻמֶּרֶת שֶׁל שִׁירִים וְנִגּוּנִים, וְרוּחָם גְּבוּהָ וְהוֹלְכַת, וְזֶה סוֹד הַצְּלָחַתָּם. וְאִזּוֹ גַּם הוּא הַחַל לְהַחְדִּיר בְּצָבָאוֹ כָּל מִינֵי

תזמורות, להגביה את מצב רוח החילים. נמצא מכאן מעלת השמחה, שאפלו בגשמיות זה גורם לנצחון המלחמה.

ולכן עלינו להיות שמחים ועליזים, ויש לנו במה לשמח, כי יש לנו רבי כל-כף גדול, רבי שמבין אותנו, רבי שמגלה לנו רק את הקדוש-ברוך-הוא, כל זמן שתדברו רק מהקדוש-ברוך-הוא תנצחו, ברגע שתפסיקו לדבר מהקדוש-ברוך-הוא — זה הכשלון שלכם. ודבר זה עליכם להחדיר היטב בכם ובבעליכם, ובילדיכם, תמיד לגלות את הקדוש-ברוך-הוא, כי שמחה ואמונה תלויות זו בזו, ואין עוד שמחה כשמחת האמונה. ולכן ראו להתחזק באמונה פשוטה בו ותברך ובמדת השמחה, ועל-ידי-זה נזכה בקרוב מאד מאד לשמח בשמחת הגאולה.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תקב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תזריע ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל הבחור הנקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך המלא מרירות מכל מה שעובר עליך — לנכון קבלתי, ונצטערתי מאד בצערך הקשה.

חמדת לבבי! רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פט):
הדעת משדף כל השדוכים; הלא כל השדוכים הם אחד בין שני הפכים; האיש זה חסד, והאשה היא גבורה, ולעתים להפך — האיש גבורה והאשה חסד; וכדגמת אש ומים, איך יכולים לתברם? אין משג כזה אצל בשר ודם, רק הקדוש-ברוך-הוא יכול לעשות כזאת, וזה נקרא שמים — שא מים, אש ומים (עין בראשית רבה, פרשה ד', סימן ז'). שני הפכים המהפכים אותם לנושא אחד, ונעשה מזה שמים. אבל הצדיק האמת שדכוק בו יתברך, אף שנמצא כזה

העולם העובר, ומחבר רוחניות אל גשמיות, לכן הוא נקרא איש שמימי, כי מקשר יחד את שני העולמות.

ואמר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): כשאדם יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הבא, כי עכשו על הטוב אדם אומר: "הטוב והמיטיב", ועל הרע "ברוך דין האמת", ולעולם הבא אין רע, יש רק טוב. וזאת אנו מוצאים בזווג, הנה מסתובבים לאלפים ורוקים ורוקות על לא דבר, וכי אין שדוכים?! הלא כל העולם מלא שדוכים, ולמה, אם-כן, אינם מוצאים זוגם? אין זאת אלא מחמת שאין להם דעת ושכל. ולכן אומר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פט): אם רצונך למצא את השדוך שלך, עליך לבוא אל הצדיק האמת, שהוא הבר דעת, הבעל שכל. כי שידוך ראשי תבות (מלאכי ב, ז): "כי שפתי כהן ישמרו דעת ויתורה יבקשו מפיהו"; צריכים לשמע תורה מפיהו של הצדיק האמת דיקא. הינו אם תתבונן היטב, למה אדם רוק? כי כל הצעה שמציעים לו הוא מבטל, ואומר: "אין זה בעבורי, אני צריך מיחסת יותר, מצלחת יותר, עשייה יותר" וכדומה. כמו-כן לגביה, כל הצעה יורדת מהפרק תכף-ומיד, באמרה: "זה לא עשיר דיו, זה אינו מצלח" וכו' וכו', אשר כל זה בא מחסרון הדעת. ולכן מסתובבים בדרך ומחפשים זה את זה, ומספנים — אינם מוצאים, ושרויים בבית-סוהר, ומרים להם מאד החיים, כמאמר ו"ל (עין בראשית רבה, פרשה יז, סימן ב'): כל יהודי שאין לו אשה, אינו נקרא אדם; וכן אמרו (יבמות סב): כל יהודי שאין לו אשה, שרוי בלא שמחה, בלא שלום, בלא חומה וכו', כי אין לו פלום, הוא כבית-פלא, נמצא לבד, בודד, אין לו עם מי לחלק חיותיו וכו'. וכאשר זוכים והקדוש-ברוך-הוא מווגם ומשדך ביניהם, עליהם נאמר (תהלים סח, ז): "מוציא אסירים בכושרות", הינו הקדוש-ברוך-הוא מוציא את הרוק שהיה אסיר, והרנקה שהיתה אסירה, ומושיעם מפלאם. ואחר-כך נעשה בכושרות, אומרים חכמינו הקדושים (סנהדרין כה): מאי בכושרות? נוטריקון: בכי ושירות — דבעי בכי דבעי שר שירות; הינו מאחר שפבר התחתנו,

אחד נותן תודה לפניו יתברך, שנתן לו אשה, אשה הקנו לו מן השמים (יבמות לט.), שזה דבעי — מי שרוצה שר שירות ותשבחות, ואחד בוכה — "אוי לי שקבלתי מה שקבלתי" וכו', ואינו מרצה בחלקו, שזה דבעי — מי שרוצה בוכה.

נמצא, שצריכים תמיד את הצדיק, שהוא הבר דעת, המשרד בין שני הפכים, כי עקר הדעת הינו שמאחד חסד וגבורה ביחד. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן פ'), שעקר השלום — לשני הפכים מתאחדים יחד, כי אם שניהם מחזיקים אותו דבר — אין שיף שלום. והיכן יש עוד שני הפכים כרוק ורוקה שהשתדכו, אשר באים מרקעים שונים, מטבעים שונים וכו' וכו', ומי מאחדם? הצדיק. ואף שזה בא מאד מאד קשה, אבל הצדיק הוא השדכן. ולכן שדכן ראשי תבות (תהלים קז, טז): "כ"י שבר דלתות נחשת"; ששובר את כל החומות שאדם מסבב בהן; כי כל אדם יש לו בעיות עם אשתו, וכל אשה יש לה בעיות עם בעלה, אבל כשיש להם הדעת של הצדיק האמת, הם משלימים ביניהם תמיד, ואף שיש ביניהם מחצות של נחשת, הצדיק שוברן.

אך כל זה כשהאדם שומע בקול הצדיק. ולכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'), שכדאי לשמע בעצות הצדיקים, שהן בבחינת "פלה זרע אמת" (ירמיה ב, כא), כי הן עצות מהעולם הבא; כי הצדיק אין לו שום פניה, כבר אינו נמצא בזה העולם, ומה שרואים אותו, זה רק בגופו הגשמי, ולכן בני-אדם אינם יכולים להתקרב לצדיק האמת, כי הם אוהבים משהו מיוחד, אדם הנראה מוזר, עושה דברים משונים, קופץ וצוהל וכו', אך מי שמתנהג בפשיטות ובתמימות, בו אין משיגים כלל, כי אין לבני-אדם השגה בפשיטות. כי באמת ברוחניות אין לאדם שום השגה, אי אפשר להסביר לו מה זה אור וכו'. כמו-כן הצדיק האמת כלו אלקות, שנקלל לגמרי בהקדוש-ברוך-הוא, ולכן לא רואים אצלו שום דבר. ולכן התבטא פעם רבנו ז"ל ואמר: מי שמפיר אותי, יעיד שאין בי שום תנועה של גוטער יוד. אצל רבנו ז"ל לא ראו שום דבר מיוחד ומשנה, לא קפץ וצהל בצורה יוצאת דופן, ולכן בני-אדם לא השיגו

בגדלתו; כי, באמור, הבריות מחפשות משהו משנה, שמניח תפלין בלילה וכדומה וכו'. ולכן אינם מבינים בצדיק האמת, אשר הוא פשוט בתכלית הפשיטות, ונקלל לגמרי באין סוף ברוך הוא. ולכן בחיים חיותו של הצדיק אין יכולים להתקרב אליו.

ועל-כן רב רבם של הצדיקים לא רצו להדפיס ספריהם בחיים חיותם, כי ידעו שבני-אדם יבואו אליהם ויראו שאלו שני אנשים, הינו בספר נראה כלו רוחני, ובמציאות רואים אדם כלו גשמי וכו', וכמו שאמר רבנו ז"ל על הצדיק הקדוש הרבי רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע, שהוא הרבה יותר גבה מספרו, אף שספרו גבה מעל גבה, וכפי שיודע היטב, כל מי שלומד בספר "נעם אלימלך", אשר מתפעל מהגלוי אלקות שיש בו, כי כלו רוחני, וכמו שמשפירם על הצדיק הקדוש רבי יצחק איזיק מקאליב זי"ע, שהחל לעשות פרוש על "נעם אלימלך", וכתב רק על העמוד הראשון כמה עשרות דפים והפסיק, כי ראה שזה ללא סוף וגבול. ואם זוהי מעלת הספר של הצדיק, תתאר לעצמך מהי גדלת הצדיק בעצמו, ורום שגב מעלתו?! אשר הוא כלו אלקות, רוחניות אלקות, בטל ומבטל לאין סוף ברוך הוא, אבל אין לבני-אדם השגה בו, עד כדי כך שאמר רבנו ז"ל, שהרבי רבי אלימלך זי"ע הרבה יותר גדול מספרו, בשעה שבחיים חיותו, לא היה לרבי רבי אלימלך זי"ע אפלו מנין, והנה מתבוננים בספרו, ורואים אילו אורות רוחניות וכו', ובחיותו לא העריכו גדלתו כלל. וממה זה נובע? כי הצדיק בחייו הוא גבה מאד, ולבני-אדם אין השגה בזה.

ולכן אומר רבנו ז"ל, שצריכים לשמע בקול עצת הצדיק האמת, שכלו זרע אמת, כי אין לו שום תאנה בזה העולם, ורק מתאנה לרוחניות אלקות, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ריח) על הפסוק (במדבר כה, יא): "בקנאו את קנאתי", שיש צדיק שאינו מקנא את אף אחד רק את הקדוש-ברוך-הוא, ורוצה להכליל באין סוף ברוך הוא, זו כל קנאתו ותאנתו. ובצדיק בזה בני-אדם אינם יכולים להבין. וצדיק בזה הוא השדכן האמתי, ועליו נאמר: "כי שבר ד'לתות נחשת", והוא יכול לחבר בין שני

הפכים, ולהשפין שלום אִמתי בִּינֵיהֶם. לא־כֵן מִי שֶׁהוּא "שָׂרִי" שֶׁהוּא עַל הָאָרֶץ", הֵינּוּ שֶׁקָּרַן, רַמְאִי, צִבּוּעַ, הַמִּתְחַזֵּה לְצַדִּיק, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁעֲצוֹתָיו הֵינּוּ עֲצוֹת הַרְשָׁעִים, וְאִם שֶׁהוּא גַם־כֵּן נִקְרָא שֶׁדָּכְ"ן, אֲבָל זֶה בְּרֵאשֵׁי תְבוּת: שֶׁקָּרַד דּוֹבֵר כְּסָף נוֹטֵל, כִּי רוֹצֵה רַק אֶת כְּסָפּוֹ, וְכָל פְּנֵיתוֹ רַק לְהוֹצִיא מִמֶּךָ מִמּוֹן הַרְבֵּה, וּמִבְטִיחַ תְּמוּנָתוֹ לְתַת לָךְ תְּקוּנִים. וְאַחֲרֵי אָדָם בְּזֵה, אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן טז) כֹּלֵם רָצִים, וְנוֹתְנִים לוֹ כְּסָפִים וְכוּ', כִּי בּוֹ יֵשׁ לְכֹלֵם הַשְּׂגָה, וְאוֹמְרִים עֲלֵיו: "תְּרָאוּ, הוּא מַשְׁהוּ מִיַּחַד, עוֹשֶׂה תְּנוּעוֹת מְשֻׁנוֹת, צוֹהֵל, וּמְטִיל בֵּין מְלֹאכִים" וְכוּ' וְכַדּוּמָה כֹּל מִינֵי דְמִיוֹנוֹת. וְאֵל כֹּל הַצְּבוּעִים הִלְלוּ רָצִים בְּגֵי־אָדָם.

וְלִכֵּן אִם רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר, שֶׁהַדַּעַת מְשַׁדֵּף כֹּל הַשְּׂדוּכִים, אֲזִי צָרִיכִים לְבוֹא לְרַבְּנוּ ז"ל, לְצַדִּיק הָאֵמֶת. וּמָה הַיְחוּס אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל? אֲלֹא רַבְּנוּ ז"ל פּוֹתַח לָךְ אֶת הַדַּעַת לִידַע, שֶׁלֹּא כֹדַי לְהִיּוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם רַגַע אֶחָד וְלַחֲטֹא לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יְבָמוֹת סג): נְחוּת דְרָגָה וְנִסִּיב אֶתְתָּא; תֵּרַד מְדֻרְגָה וְאֲזִי תִמְצָא זְוִיגָה. כִּי לָמָּה אָדָם אֵינּוּ מוֹצֵא זְוִיגוֹ? מִפְּאֵת שֶׁמְחַפֵּשׁ מַשְׁהוּ מִיַּחַד, שֶׁעֲדִין לֹא נִבְרָא, אֲבָל אִם יוֹרֵד מְדֻרְגָה, אֲזִי מוֹצֵא זְוִיגוֹ עַל נִקְלָה. אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן פב), שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֲזִי יִלָּךְ לוֹ כְּסֻדְר, וְיִמְצָא זְוִיגוֹ, כִּי אֲזִי נַעֲשֶׂה הַחֲבוּר בֵּין אָדָם לְחֻזָּה; נִמְצָא, כְּשֶׁאֵינִי כְּלוּם, אֵינִי דִי בְּזֵה, בְּאִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים וְאוֹמְרִים: נְחוּת דְרָגָה וְנִסִּיב אֶתְתָּא, הֵינּוּ תֵרַד מְדֻרְגָה מִהַכְּלוּם שְׁלָךְ, וְאֵיזוֹ מְדֻרְגָה הִיא זוֹ? כְּלוּם שֶׁבְּכְלוּם, אֵינִי מְחַשֵּׁב עֲצָמָךְ כֹּלֵל, וְאֲזִי אֶתָּה מְלֹא שְׂמֻחָה, וְכִשְׂרָק מְצִיעִים לָךְ אֵיזוֹ הַצָּעָה, אֶתָּה כְּבָר לּוֹקְחָה בְּשֵׁתֵי יָדִים, וּמְצִיַת אֶת הַצַּדִּיק.

הַמֵּאחַל לָךְ, שֶׁתּוֹצֵה לְהַתְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ ז"ל בְּאֵמֶת וּבְתַמִּים וּלְצִיּוֹתוֹ, וְיַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּזִכּוֹת רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא הַשְּׂדִיכָן הָאֵמֶת, שֶׁתּוֹצֵה לְמִצָּא זְוִיגָה הָאֵמֶת בְּמַהֲרָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ט' תקג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹרֵיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... נְרוּ וְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְחֲשֵׁתִי וְלֹא הִתְמַהְמַהְתִּי לְהַשִּׁיבֶךָ.

אודות שְׁאַלְתָּךְ וְכו', הִדְרָךְ הַקְּלָה בְּיוֹתֵר לְקִרְבַּי יְהוּדִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הִיא הִדְרָךְ שְׁגִלָּה לְנוּ רַבְּנוּ ו'ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), שְׁצָרִיכִים לְדוֹן כָּל יְהוּדֵי לְכַף זְכוּת. מוֹהֲרַנְ"ת ו'ל אָמַר: כְּשֶׁאֲנִי דֵּן יְהוּדֵי לְכַף זְכוּת, פְּתַחְתִּי לוֹ כָּל הַפְּתָחִים, אֲבָל אִם אֲנִי דֵּן אוֹתוֹ לְכַף חוֹב, סִגְרָתִי עָלָיו כָּל הַדְּלָתוֹת, וְאִין לוֹ שׁוֹם תִּקְוָה. וְלִכֵּן גִּלָּה לְנוּ רַבְּנוּ ו'ל דְּרָךְ נִפְלְאָה מְאֹד לְבַקֵּשׁ וְלַחֲפֹשׁ וְלִמְצָא נִקְדָּה טוֹבָה אֲצֵל כָּל יְהוּדֵי, וְאִף שֶׁהוּא רָשָׁע גָּמוּר, צָרִיכִים לְחַפֵּשׁ אֲצֵלוֹ נִקְדָּה טוֹבָה שְׁשֵׁם אֵינוֹ רָשָׁע. שְׁזָה מַה שְׁאוּמַר דּוֹד הַמְּלֶךְ (תהלים לו, י): "וְעוֹד מְעַט וְאִין רָשָׁע, וְהִתְבּוֹנְנַת עַל מְקוֹמוֹ וְאִינְנוּ"; הֵינּוּ אִם תִּמְצָא אֲצֵלוֹ עוֹד מְעַט טוֹב שְׁשֵׁם אֵינוֹ רָשָׁע, וְהִתְבּוֹנְנַת עַל מְקוֹמוֹ, וְכִבֵּר אֵינוֹ אוֹתוֹ אָדָם; וּבְאֵמַת כָּל יְהוּדֵי יֵשׁ בּוֹ נִקְדוֹת טוֹבוֹת. וְכִמְאֵמְרָם ו'ל (בְּרִכּוֹת נו): אֲפֹלוּ רִיקְנִין שְׂבָךְ מְלֵאִים מְצוֹת כְּרֵמוֹן; מִדּוּעַ הִמְשִׁילוּ דִּיקָא לְרֵמוֹן? אֲלֹא מוּבָא מִגּוּרֵי הָאֲרָ"י ו'ל, שְׂבָרֵמוֹן יֵשׁ תְּרִי"ג גְּרַעֲיָנִים, אִם-כֵּן אֲפֹלוּ כְּרִיקְנֵי בְּיוֹתֵר, יֵשׁ תְּרִי"ג מְצוֹת, הִיתְכֵּן?! אֲלֹא חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (מגלה יג): כָּל הַכּוֹפֵר בְּעִבּוּדָה זָרָה, כְּאֵלוֹ קַיִם כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה. נִמְצָא, שִׁישׁ נִקְדָּה אַחַת אֲצֵל יְהוּדֵי, שֶׁהִיא שְׁקוּלָה כְּנֶגֶד כָּל הַמְצוֹת, וּמַהִי? נִקְדַּת יְהוּדוֹתוֹ, שְׁאֵינוֹ מִשְׁתַּמֵּד, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, אֵינוֹ מוּכָן לְהַמִּיר דָּתוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִחְשָׁב כְּמֵלֵא מְצוֹת כְּרֵמוֹן. וְאִכֵּן אוֹמַר רַבְּנוּ ו'ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן פ'), שְׁאֵנוּ מוּצָאִים, שְׁאֲפֹלוּ הַכִּי גְרוּעִים, שְׁנִפְלוּ וְיִרְדּוּ עַדִּי שְׁאוּל תַּחְתִּית, אֲבָל הַגִּיעוּ עַד שְׁמַד, הֵינּוּ כְּשֶׁדְּרָשׁוּ מֵהֶם לְהַמִּיר דָּתָם, לֹא הִסְכִּימוּ, וְקִפְצוּ לְכַבֵּשׁן הָאֵשׁ, וְקִדְשׁוּ שֵׁם שָׁמַיִם בְּרַבִּים. וְדַבֵּר זֶה מוּצָאִים אֲפֹלוּ אֲצֵל הַגְּרוּעַ

ביותר, שֶׁנִּצְוֶה הַיְהוּדוֹת בְּעַר בּוֹ וְכוּ'. וְאָמַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לקוטי-הַלְכוֹת, הַשְּׁמַת הַבְּקָר, הַלְכָה ה'), שֶׁבְּתוֹרָה זוֹ וּבְדֶרֶךְ זוֹ מְשִׁיחַ יְכַבֵּשׂ אֶת כָּל הָעוֹלָם — לְמִצַּא נִקְדָּה טוֹבָה בְּכָל אֶחָד, וְלְדוֹנּוֹ לְכַף זְכוּת.

נִמְצָא, שֶׁהַדֶּרֶךְ הַטוֹבָה בְּיִתְרָה לְקָרֵב יְהוּדִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — לְמִצַּא בָּהֶם נִקְדוֹת טוֹבוֹת, וְלְהוֹצִיאֵם מִכַּף חוֹב לְכַף זְכוּת. וְלֹא כְּפִי שְׁנוּהֵג הַיּוֹם, שֶׁאֹמְרוֹת הַבְּרִיּוֹת זֶה לְזֶה: "אִם אֵינְךָ מֵהַחֲבָרָה שְׁלִי, אִם אֵינְךָ מֵהַתְּנוּעָה שְׁלִי, אֵינְךָ שְׂוֵה מְאוּמָה", לֹא וְלֹא! זֶהוּ דוֹר הַהַפְּלָגָה, פְּלֶגַּ פְּלֶגַּ, לְהַפְרִיד בֵּין בְּנֵי-הָאָדָם. אֲנוּ עִם יִשְׂרָאֵל, עִם אֶחָד, כְּאִישׁ אֶחָד בְּלֵב אֶחָד. וְכָל הַגּוֹיִים רוֹצִים אֶת כְּלָנוּ, וְאֵינָם בּוֹדְקִים בְּצִיצִיּוֹת, אִם אֵתָּה שׁוֹמֵר שְׁבֵת אִם לֹא וְכוּ'. וְדָבָר זֶה רְאִינוּ בְּשׂוֹאָה, שֶׁהַעֲמָלָקִים הָאֲרוּרִים, יִמַּח שְׁמֵם, לְקַחוּ אֶת כָּל הַיְהוּדִים לְתֵאֵי הַגּוֹז, בְּלִי הַבְּדִלִי מוֹצֵא וְרַקֵּעַ וּמַעֲמֵד.

לְמַדִּים מִכָּאן, שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל, עִם קְדוּשָׁה הוּא, "מִי כְּעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ", וְצָרִיךְ לְהִתְאַחַד יַחַד, וְלְחַדֵּל מֵהַגְזַעְנוֹת הָאֲרוּרָה — "הוּא חֲסִיד זֶה, הוּא חֲסִיד אַחֵר, הוּא לִיטְאִי, הוּא הוֹלֵךְ לְרֹאשׁ יְשִׁיבָה פְּלוֹנִי אוֹ אֶלְמוֹנִי" וְכוּ' וְכַדוּמָה שָׂאָר מִיָּנִי דְמִיוֹנוֹת וְהַבְּלִים, שֶׁהֵם כָּלֵל הַגְּלוּת. אֵךְ מְשִׁיחַ יִגְלֶה לָנוּ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתַכְלִית הַגְּלוּי, וּמִמִּילָא יִתְאַחַדוּ כְּלָם בְּאַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְלִכֵּן אוֹמֵר רַבְּנּוּ ז"ל — מִי יְכוֹל לְמִצַּא אֶת הַנִּקְדוֹת טוֹבוֹת? הַחֲזֵן, שֶׁהוּא הַבְּעַל תְּפִלָּה, וְהוּא יְכַבֵּשׂ אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ. כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי ז"ל (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה יב), שֶׁהַבְּעַל תְּפִלָּה יֵאָסֵף אֶת אֲנָשֵׁי הַמְּלָךְ, וְיְכַבֵּשׂ אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ. וְלִכֵּן הַדֶּרֶךְ הַכִּי קָלָה לְקָרֵב יְהוּדִים — לְמִצַּא אֶצֶל כָּל אֶחָד נִקְדוֹת טוֹבוֹת, וְלֵאמֹר אֶת כָּל בְּרַי יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְגֵאֲלָה הָאֲמִתִּית וְהַשְּׁלֵמָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ט' תקד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹרֵיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר ...
נִרְוֵוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

חֻמַּדַּת לְבָבִי! רַבְּנוּ ז"ל אָמַר פְּעַם לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: לְמָה אֵינְכֶם
מִתְפַּלְלִים בְּכּוֹנְנָה? הַתְּבוֹנְנוּ עַל גֵּר שְׂמֵתָגִיר, וְהוּא כָּל־כָּף שָׂמַח,
שְׂיִכּוֹל לֹאמַר אֶת מְלוֹת הַתְּפִלָּה, אִף שְׂאִינוּ מְבִינִם. נִמְצָא, שְׂמִי שְׂהִיָּה
קֹדֶם בְּחֻשָּׁף וְעִכְשָׁו נִכְנָס לְאוֹר, מְרַגֵּשׁ אֶת הָאוֹר בְּאִפְּן אַחֵר (זֶהוּ
חֵלֶק ב' יב:). וְלָכֵן אוֹמְרִים חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכוֹת לד:): בְּמִקּוֹם
שְׂבַעֲלֵי תְשׁוּבָה עוֹמְדִים, שָׁם צְדִיקִים גְּמוּרִים אֵינִם עוֹמְדִים; וּמַדּוּעַ?
כִּי אָדָם הַחֲרָד לְדַבֵּר ה' מִבְּטָן וּמִלִּידָה, אֲשֶׁר מִגִּיל קִטְנוּת לֹא יָדַע
חֻשָּׁף וְרַע, וְחִנּוּף עַל בְּרַכֵּי הַיְהוּדוּת הַצְּרוּפָה עַל־פִּי דֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל סָבָא,
אֲצִלוּ הַכֹּל נַעֲשֶׂה בְּשִׁגְרָה, הַתְּפִלָּה הִיא אוֹתָהּ תְּפִלָּה, הַמְצוּוֹת הֵן
אוֹתָן מְצוּוֹת, אִף אָדָם שְׂהִיָּה בְּחֻשָּׁף וְטַעַם אֶת טַעַם הַמּוֹת, הַכְּפִירוֹת
וְהַאֲפִיקוֹרְסוֹת וְכוּ', כְּשִׁזּוּכָה לְהַתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֵיזוֹ
שְׂמִחָה הוּא מְרַגֵּשׁ בְּכָל מְצָנָה וּמְצוּהָ, בְּכָל תְּפִלָּה וּתְפִלָּה!

וּבְאֵמַת זֶה כָּל הַסּוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אָמַר עַל עֲצָמוֹ: חֲדוּשׁ
כְּמִנֵּי בְּעוֹלָם לֹא הָיָה. וְזֶה סוּבֵב עַל עֲנִין הַהִתְחַדְּשׁוֹת, כִּי כָּל הָעֲנִין
שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל — לְהִתְחַדֵּשׁ, שְׂזֶה מַה שְׂמִכְנִים בִּיהוּדֵי הַחֲרָד לְדַבֵּר
ה' — שְׂמִחָה; כִּי מֵאֵז שֶׁהַחֵל לְלַמַּד א"ב, וַיֵּשׁ לוֹ פְּאוֹת, וְזָכָה לְגִדּוֹל
בְּקִרְשָׁה וּבְטִהָרָה אֲצֵל הוֹרִים כְּשִׁרִים וִירָאִים, נַעֲשֶׂה אֲצִלוּ הַדֶּרֶךְ יִשָּׁן
וְרַגִּיל, וְאֵת זֹאת רַבְּנוּ ז"ל רוֹצֵה לְעַקֵּר. וְלָכֵן אָמַר (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִמָּן
נא): אֲסוּר לְהִיּוֹת זָקֵן, אֲלֵא תָמִיד לְהִתְחַדֵּשׁ בְּעִבּוּדַת הַשָּׁם, כְּדִגְמַת
אֵלוֹ הַשְּׂבִים בְּתְשׁוּבָה שְׂלָמָה, שְׂהֵם כָּל־כָּף שְׂמִחִים וְעֵלְיִזִים, וְהַכֹּל
חֲדָשׁ אֲצֵלָם, כִּי מִסְכְּנִים, טַעְמוֹ כְּבָר אֶת טַעַם הַחֻטָּאִים וְהַעֲוֹנוֹת,
וְרָאוּ שְׂהַכֵּל דְּמִיּוֹן וְהַבֵּל, כָּל הַזְּהֵמָה וְהַשְׂקוּץ תַּעוּב נַעֲלָם עִם הַרוּחַ,

ומתנודף כלא היה, ולא נותר מאומה. ומששבים בתשובה, כל דבור ודבור שהם מדברים אליו יתברך הוא בחיות ובהתלהבות, וחשים התעלות אדירה, וכן כל מצנה ומצנה נעשית על ידם בשמחה אין סופית. ודבר זה רבנו ז"ל רוצה להחדיר גם בחרדים לדבר ה' — התעוררו מהשנה, כמו שמוכא בדבריו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס'), שהצדיק מעורר מהשנה; כי יש בני-אדם הישנים את ימיהם, ואפלו שמתפללים ולומדים תורה, אבל זה אצלם בבחינת שנה, כמצות אנשים מלמד, והצדיק מעורר מהשנה — תתעוררו, תתחדשו.

ולכן זה דבר גדול להתקרב אל רבנו ז"ל, ועקר ההתקרבות זה רק להרבות בלמוד ספרי רבנו ז"ל. ואל יטעו אותך, שאם תהיה מקרב אל זקן זה — ר' פיבל, או ר' זרח וכו' תהיה מקרב אל רבנו ז"ל, הכל דמיונות. אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב), אשר פניו, שכלו ותכמתו הם בתוך ספרו, ומי שרוצה להיות מקרב לרבנו ז"ל, ההכרח לו ללמד ספריו הרבה מאד, עד שידע אותם בעל-פה ממש. וכך זמן שאינו יודעם ישר והפוף, ימשיך ויתמיד בהם הרבה הרבה, ואז ירגיש את הטעם הזה של התקרבות אל רבנו ז"ל, אשר מכניסה באדם חיות אמיתית והתחדשות בעבודת השם. והעקר — ללמד הרבה מאד את ספרו "לקוטי-מוהר"ן", שאמר עליו שהוא 'אתחלתא דגאלה', ויהיה נעשה על ידו בעל השגה ובעל מדרגה ובעל תשובה גדול, ויפתחו קשיות גידיו על-ידי הספר.

ולכן, אם הקדוש-ברוך-הוא זכנו לידע מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, עלינו ללמד הרבה ספריו הקדושים, ולידע אותם בעל-פה ממש, ועל-ידי כך נזכה להתחדש ולהתחזק ולשמח מאד, ולחזק ולשמח אחרים.

הדורש שלומך...

אֲשֶׁר ט' תקה — ט' תקו בַּנְּחַל כז
ט' תקה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹרֵיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר
וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי שֶׁשָּׂאֵלְתָּ מֵהוּ הַמְּקוֹר לְזֶה, שְׂמִזְכִּירִים אֶת עֲצָמָם לְפָנַי
חֲתָן בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ, זֶהוּ מְנַהֵג יִשְׂרָאֵל, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ
(יְרוּשָׁלַיִם פָּרָק ג' דְּבִפְּרִיט), שֶׁלְּחֲתָן מוֹחֲלִים אֶת כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וְלִכְּן יֵשׁ
לוֹ כַּח אֵז לְפַעַל אֲצֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל מָה שֶׁהוּא צָרִיךְ. וְזֶהוּ
מְנַהֵג, וּמוֹבֵא בְּסִפְרֵים שֶׁל הָאֲחֵרוֹנִים, וְלִכְּן אֶסוּר לְלַעַג לְשׁוֹם מְנַהֵג
יִשְׂרָאֵל.

וְעַל-כָּל-פָּנִים אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְגִלָּה טו.): אֵל תְּהִי
בְּרַפְּת הַדְּיוּט קְלָה בְּעֵינֶיךָ; כִּדְּאִי לְבַקֵּשׁ מִכָּל אֶחָד בְּרָכָה, אֲבָל חֲתָן,
אוֹמֵר הַחֲתָ"ם סוֹפֵר, שֶׁיֵּשׁ לוֹ כַּח בְּיוֹם חֲפָתוֹ כְּצַדִּיק הַדּוֹר, שֶׁנִּשְׁמַעַת
תְּפִלָּתוֹ בְּיוֹם מַחִילַת עֲוֹנוֹתָיו. וְלִכְּן הֵנַח לְיִשְׂרָאֵל, אֶף-עַל-פִּי שְׂאִינָם
נְבִיאִים, אֲבָל בְּנֵי נְבִיאִים הֵם. וּמָה בְּכָךְ אִם נִקַּח מִמֶּנּוּ בְּרָכָה?!

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹרֵיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הָאֵמֶת זֶה רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַלֵּינוּ לְהַשְׁתַּוְּקֵק תָּמִיד רַק
לְחֹזר בְּתִשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם שׁוֹם דְּבָר, אֲלָא
הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ! כִּי דוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, זֶה רַק אֱלֻקוֹת

המתלבש בלבוש כזה, אבל הסמ"ך-מ"ם מעלים ומסתיר מאתנו, שלא נראה את הקדוש-ברוך-הוא, חושבים שיש פה בני-אדם, שיש פה חיות, שיש פה אילנות, שיש פה אבנים, הרים וגבעות, ובאמת הכל זה לבוש לגבי אין סוף ברוך הוא. וזה מה שמגלה לנו הצדיק. ולכן הסמ"ך-מ"ם אינו רוצה שיתגלה הצדיק. והסמ"ך-מ"ם בעצמו הוא בא מהקדוש-ברוך-הוא, כדי לנסות את בר ישראל.

תראה איך שוכרים אותי מכל הצדדים, ומביאים אותי לנסינות קשים ומרים, כל-כך הרבה שנים אני מקרב אל רבנו ז"ל, ושונאים אותי שנאת מות, ובפרט שאני מדפיס ספרי רבנו ז"ל ומפיצם בזול, ישנם אנשים שאינם מדברים עמי שנים על גבי שנים, ואף-על-פי-כן אני מתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ובא בכל יום אל הקדוש-ברוך-הוא, ומדבר אליו ובוכה לפניו, ועד היום האחרון לא אעזב את התמימות שלי שספגתי מדברי רבנו ז"ל, ואני בא אל הקדוש-ברוך-הוא ומתפלל לפניו, ומחזיק בו יתברך, ואף שכלם שונאים אותי, ואינם רוצים לדבר עמי, אשר זה לא יאמן פי יספר, כי חשבתי שישנם צדיקים קדושים, ולבסוף מדברים עלי כל דבר רע. ואני מתחזק, אני מרגיש עכשו כמו אליהו הנביא בהר הפרמל, שצעק (מלכים-א' יט, י): "ואותר אני לבדי", אף-על-פי-כן אני מחזיק מעמד.

ובאמת כתיב אצל יעקב אבינו, כשחצה את הנהר והעביר את הנשים והילדים (בראשית לב, כד): "ויותר יעקב לבדו"; ובא הסמ"ך-מ"ם ורצה לשברו, אומר המדרש (בראשית רבה, פרשה עז, סימן א') הִדָּא הוּא דְכָתִיב (ישעיהו ב, יא): "וּנְשַׁגְבַּ ה' לְבָדוֹ". מה הקשר בין הדברים? אלא לפעמים אדם בא אל מצב כזה, שהוא רואה שכלם פנגדו, "ויותר יעקב לבדו", אז הוא נזכר הִדָּא הוּא דְכָתִיב — "וּנְשַׁגְבַּ ה' לְבָדוֹ", שגם הקדוש-ברוך-הוא לבד. אדם צריך לבוא למדרגה כזו, לדעת שאף אם כל העולם כלו נגדי, ואף-על-פי-כן אני לא עוזב את הקדוש-ברוך-הוא, ואינני עוזב את הצדיק, אלא אתו אלה כל החיים.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנגזפה להגיע לזה, אין זה קל, אבל צריכים לקשר עצמנו היטב היטב אל הצדיק, והוא בודאי יגן עלינו.

רק חזק ואמץ, ואל תסתכל על שום מונע ומעכב, הקדוש-ברוך-הוא יעזר עם ילדים שהתחננו ובנו בתים לתפארה, ואתה רואה כבר נכדים, ראה להתחזק בעצמך ולחזק אותם, ואל תסתכל על עצמך. רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נה), שאדם צריך להגיע לבטול כזה, שגם את עצמו לא יראה, אלא רק את הקדוש-ברוך-הוא. כי צריך כל-כף לבטל את עצמו, עד שלא יראה מאומה, רק את הבורא יתברך שמו, וזה המקום הטוב ביותר לברח אליו.

רק חזק, חזק, חזק! שלש פעמים חז"ק — גימטריה מש"ה. משה רבנו על כל מה שעבר עליו בחיים אמר: חז"ק, חז"ק, חז"ק, הינו שהיה צריך להיות לו שלש פעמים ביום התחזקות. וכך צריך כל יהודי ויהודי, שתהיינה לו שלש פעמים התחזקות בכל יום ויום. בא קדם תפלת שחרית, נופלות לו קשיות על הקדוש-ברוך-הוא, ואינו רוצה להתפלל, ואומר: "אלף לבית-הכנסת ופלוני יבזה אותי"?! אז אינני רוצה לילך, בכך אומרים לו: חז"ק. מגיעה עת מנחה, אדם אומר: "אני עיף, אין בכחי לילך", אומרים לו: חז"ק. מגיעה עת ערבית, אדם עיף מאד, ורוצה לילך לישן, אינו חפץ לילך לבית-הכנסת, באמרו: "יש שם שונא וכו', אזי אומרים לו: חז"ק. שלש פעמים ביום אומרים: חז"ק, חז"ק, חז"ק — גימטריה מש"ה. אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כו), שמשה רבנו נמצא בכל אחד ואחד ומחזק אותו — "עשה מצוה, עשה מצוה". משה רבנו נמצא בכל איבר ואיבר, ומעורר את האדם לעשות באיבר הזה מצוה.

ראה להסתכל בתורה זו ותלמד בה (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כו), שמשה רבנו נמצא אצל כל אחד ואחד ומעוררו, ותראה שם אורות גדולים.

נא ונא ראה להתחזק, ואמר לעצמך: חז"ק, חז"ק, חז"ק! שזה

גימטריה משה, כי גם משה רבנו הצריך להתחזק, וגם דוד המלך הצריך להתחזק, וכל הצדיקים שפעולם היו צריכים להתחזק. רבי שמעון בר יוחאי שלח את בנו רבי אלעזר ללמד אצל יהודה בן גרים, ולבסוף יהודה בן גרים הלך ומסרו למלך רומי, והצריך רבי שמעון בר יוחאי לברח שלש-עשרה שנה, ולסבל ולהתחבא במערה עם בנו, וכשיצא וראה את יהודה בן גרים — אמר: זה עדין חי? ועשה אותו גל של עצמות. איך יכולים להבין דבר כזה?!

רבי חיים ויטאל זי"ע ספר, שהלך עם רבו האר"י הקדוש ברחוב, ופתאם בא אדם ובזה את הרבי בבזיונות פאלו, והאר"י הקדוש אמר לו בנחת: עדין אתה חולק עלי, עדין אתה חולק עלי?! ורבי חיים ויטאל רצה מאד לידע מה היה פה, ושאל את רבו לפשר הענין, וסרב רבו לענותו, אף התלמיד התעקש, ולבסוף ענה ואמר האר"י הקדוש: אני נצוץ משה, והוא נצוץ קרח, והיה עכשו יכול לתקן עצמו, ובמקום להגיע לתקון, עדין חולק עלי, ועושה ליצנות.

וכך עבר על הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, שקמו עליו חולקים. וכן עבר על רבנו ז"ל, שקמו עליו חולקים. ומוהר"ת ז"ל בא פעם לרבנו ז"ל, ומצאו שוכב על הספה ובוכה מאד. ונבהל מוהר"ת ז"ל ושאל: מה ארע? וענה ואמר רבנו ז"ל: דבר כזה לחשד אותי; כי חשדו אז ברבנו ז"ל באיזה דבר וכו' וכו'. ומוהר"ת ז"ל לא הבין, אז ההוא אמר מה שאמר, כי החולק דבר נגד רבנו ז"ל, והפליט נגדו דבורים לא ראויים. וחשב מוהר"ת ז"ל — ומה בכך, שיאמרו מה שיאמרו וכו', ולמה צריך לבכות?! אכל אחר-כך כשהחלה מחלקת על מוהר"ת ז"ל, אז הבין את משמעות הדבר. למדים מכאן, שכל זמן שלא עוברים על האדם משברים וגלים, אינו יכול להבין את זאת.

מי עוד יכול להבין אדם נרדף פמוני, מי עוד יכול להבין היום אדם שעושה רק טובות לזולת, ורק מקריב עצמו בעבור הזולת, ומשיבים לו רעה תחת טובה.

אֲשֶׁר ט' תקו בַּנְחַל לא

אך ההכרח לי לכתב לך, שישאר מדפס לדורי דורות, שבשכר זה שבזו אותי ומבזים אותי על לא דבר, הקדוש-ברוך-הוא נותן לי בתורה מתנות מאד יפות, ספרים כאלו שיחיו אלפים ורכבות רכבות נשמות ישראל.

ולמה כתבתי לך כל זאת? כדי שתדע מה עובר עלי. ולכן גם אתה תתחזק ועוד תחזק אחרים, ואל תשים לב לכל אשר אומרים לך. אני רוצה להראותך דגמא איך שופכים דמי כל-כך הרבה שנים על לא דבר, ואלו האנשים שאני הוצאתי מהבוץ, שאני נקיתי אותם, שאני הלבשתי אותם לבושים, בגשמיות נתתי להם בגדים, אכל לאכל, חתנתי אותם, וזפיתי אותם עם כל-כך הרבה טובות ברוחניות — תורה, תפלה ועבודת ה'. ולבסוף הופכים הקערה על פיה, ומשליכים את כל הזבל עלי, ומוציאים עלי כל מיני שמות רעים.

אבל אני כל-כך שמח, שבזכות הבזיונות הללו יעזר לי הקדוש-ברוך-הוא לכפרת עוונות. ולכן אני מרחח לכתב לך את הדברים הללו, כדי לחזקך, שלא תפל בחלישות הדעת, כי מה אם עובר עלי מה שעובר ואני מתחזק, הלא עליך עובר אחד מני אלה ממה שעובר עלי. ולכן גם אתה תתחזק, ואל תפל בחלישות הדעת, אדרבה תדביק עצמך באין סוף ברוך הוא, ותדע שהקדוש-ברוך-הוא פה אתנו, עמנו ואצלנו, ושומע מה שאנו מדברים, קורא מה שאנו כותבים, כי אין בלעדיו יתברך כלל, ולמה לנו להתפעל ממה שעופות טמאים מקרקרים?! אין צריכים להסתכל עליהם ולא לשמע אותם. עלינו רק לברח אל הקדוש-ברוך-הוא.

היה חזק מאד, וזכור תזכר שיבוא היום, ונצטרך לשוב אליו יתברך, אז הבה נעשה את היום הזה היום, ונחזור עכשו אל הקדוש-ברוך-הוא. ואם מתחבאים בסתר צל כנפיו יתברך, שם זה המקום הבטוח ביותר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

לב אֲשֶׁר ט' תקז – ט' תקח בְּנַחַל

ט' תקז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הַחֹב הַמְּנַח עֲלֶיךָ לְחִזֵּק אֶת כָּל נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וּבְכַרְט הַנָּשִׁים הַצְּעִירוֹת, שִׁיחֲזִיקוּ עֲצָמָן בְּיַחַד, וְלֹא יִתְּנוּ שִׁיעֲבָדוֹ עֲלֵיהֶן כָּל מִינֵי מְסִיתִים וּמְדִיחִים כְּנֶגְדִי. כִּי הַסְּמ"ך-מ"ם עוֹשֶׂה עִכְשׁוֹ פְּעֻלוֹת הַסֵּתֶה חֲזָקוֹת בֵּין הַצְּעִירִים כְּנֶגְדִי. וְלִכֵּן רְאֵי לְחִזֵּק אֶת הַנָּשִׁים, שִׁישְׁמְרוּ מִכַּח הַטְּמָאָה, כַּח הַסְּמ"ך-מ"ם, אֲשֶׁר כָּל מַגְמָתוֹ לְשַׁבֵּר אֶת הַקְּהֵלָה מִבְּפָנִים, אֶף לֹא יַעֲלֶה בְּיָדוֹ.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט' תקח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! אָדָם צָרִיךְ לְהִתְיַגֵּעַ וְלִטְרוֹחַ הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד, וְלִבְכוֹת הַרְבֵּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִשְׁפֹךְ נַפְשׁוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, עַד שִׁיזְכֶּה לְזַכֶּךָ וּלְטַהֵר אֶת הַמֶּחַ שְׁלוֹ, וְאִזּוֹ הַמֶּחַ מִתְחִיל לְשׁוֹטֵט בְּשִׁמוֹת קְדוֹשִׁים, וּכְכֹל שְׁזוֹכָה לְזַכֶּךָ אֶת מַחוֹ יוֹתֵר, הוּא נִדְבֵּק יוֹתֵר בְּאִיִן סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִכֵּן בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ שֶׁל הָאָדָם, הוּא יְכוּל לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת, שְׁאֲחֵרִים מְשִׁיגִים רַק בְּעוֹלָם הַבַּא. וּכְכֹל שְׂאָדָם יוֹתֵר יַגִּיעַ בְּזֶה הָעוֹלָם, הוּא יְכוּל לְהַגִּיעַ לְמַדְרָגוֹת כְּאֵלוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, אִם רַק אֵינּוּ מְטַעֶה עֲצָמוֹ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד בְּכֹל יוֹם אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, וְזֶה יְזַכֶּךָ אֶת מַחֲךָ

אֲשֶׁר ט' תקט בַּנְחַל לַג

וְדַעְתָּךְ, עַד שֶׁתְּשׁוּטֵט בְּשִׁמוֹת הַקְּדוּשִׁים וְלֹא בְּשִׁטּוֹת וְתַאֲוֹת שֶׁל
כְּסֹף וְכְבוֹד, לֵהִיּוֹת אֵיזָה רֵאשׁ, רַבִּי, מְנַהִיג וְכוּ' וְכוּ'.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (אֲבוֹת דְּרַבִּי נַתָּן, פָּרָק לַג), אֲשֶׁר שָׁתִי
הַכְּלִיּוֹת שֶׁל אֲבָרְהָם לְמַדוּ אוֹתוֹ תוֹרָה, נִצַּח וְהוֹד — מִשָּׁם יוֹצְאוֹת
כָּל הַעֲצוֹת.

וְהַעֲקָר רֵאָה לֵהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה שׁוֹבֵרֶת כָּל הַגְּבוּלוֹת,
וְכֵן רֵאָה לְשִׂמְחָה אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְאִזּוֹ יִהְיֶה לְךָ רַק טוֹב בַּחַיִּים.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמַּעֲוֹת לְפָדְיוֹן, יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ הַדִּינִים עַל־יָדֶי פְּלֵא עֲלִיּוֹן.

אֵינֵנִי מִבִּין אוֹתְךָ, אֵיךְ יֵשׁ לְךָ טְעֵנוֹת, כְּבִיכּוֹל, עַל הַקְּדוּשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא וְכוּ' וְכוּ', הֲלֹא יֵשׁ לְךָ בֵּית וְדִירָה מְשֻׁלָּה, וְיִלְדִים, וְאִשָּׁה
טוֹבָה, וְאֵף שְׁעוֹבְרִים עֲלֶיךָ צָרוֹת וְיִסּוּרִים וּמִכְאוּבִים, רַק תִּקְרָא
בְּקוֹרוֹת דְּבָרֵי הַיָּמִים מַה שְּׁעֵבֵר עַל עִם יִשְׂרָאֵל, וְתַפֵּל עֲלֶיךָ אִימָה
וּפְחַד, אֵיךְ שֶׁהִרְגוּ לְעֵינַי הַהוֹרִים אֶת הַיְלָדִים, וְשִׁחְטוּ אוֹתָם בְּמִיתוֹת
מְשֻׁנוֹת, מִיתוֹת אֲכֻזָּרִיּוֹת.

וְעַכְשָׁו קִרְאתִי סְפוֹר מִחֲכָם וְצַדִּיק אֶחָד שֶׁהֵיָה דָר בְּעִיר אוּמָן,
שֶׁיֵּשֵׁב עִם בְּנֵי בֵּיתוֹ בְּבֵית, וּבָא רֶשַׁע עָרִיץ, רוּסֵי רוֹצֵחַ, וְאָרַב לוֹ,
וְנִכְנַס לְבֵיתוֹ, וְהוֹצִיא אֶקְדָּחוֹ וְכֹנְנוֹ לְמוֹל בְּנוֹ, (שֶׁהֵיָה צַדִּיק גְּדוֹל
מְאֹד, בְּקִי בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל), אֲבָל אָזְלוּ לוֹ הַכְּדוּרִים, וְהִתְחַנְּנוּ
הַהוֹרִים לְפָנָי הַרוֹצֵחַ: הֲלֹא אַתָּה רוֹאֵה שְׁאִין לְךָ כְּדוּרִים, וּכְבָר הַרְגַתְּ
כָּל־כֶּף הַרְבֵּה יְהוּדִים, תַּחֲמַל עַל הַיְהוּדִי הַזֶּה, וְהִרְשָׁע מְרֻשָּׁע הַזֶּה

לד אֲשֶׁר ט' תקט בנחל

לא קָרַר כְּעֶסוֹ וְאָמַר: לֹא, אֲנִי רוֹצֵה לְהִרְגֵךְ עוֹד רַב מִיִּשְׂרָאֵל, וְהוֹצִיא אֶת חֲרָבוֹ, וְדָקַר אֶת הַבֶּן בְּדַקִּירוֹת רַבּוֹת, וְנִשְׁפָּךְ דָּמוֹ לְרַב, לְעֵינַי אָבִיו וְאִמּוֹ. וְאָבִיו הִצְדִּיק עוֹד אָמַר עִם בְּנוֹ וְדוּי, וּלְגַגֵּד עֵינֵיהֶם פָּרְחָה נִשְׁמָתוֹ.

וּכְשֶׁקָּרָאתִי אֶת הַסְּפֹר הַזֶּה, נִזְכַּרְתִּי בַּמְּכָתָב שֶׁשְּׁלַחְתָּ לִּי, בּוֹ אָתָּה שׁוֹפֵךְ לְבָךְ מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ. הוּא, הוּא, רָאָה מָה נִקְרָא צָרוֹת, מָה נִקְרָאִים יִסּוּרִים! וְלָכֵן צָרִיכִים לְזַכֵּר מָה שֶׁרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ז, חֶלֶק א', סִימָן קצ"ה) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים ד, ב): "בְּצַר הִרְחַבְתָּ לִּי", שְׁגַם בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַחֵב. הֵן אָמַת עוֹבְרִים עָלֶיךָ צָרוֹת וְיִסּוּרִים כְּאֵלוֹ, מְרִירוֹת וְעֲנָשִׁים קָשִׁים, עִם כָּל זֹאת תִּרְאֶה מָה נִקְרָאִים צָרוֹת וְיִסּוּרִים.

וְלָכֵן רָאָה לְנַחֵם עֲצָמְךָ וּלְהִתְחַזֵּק בַּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִרְאֶה אֵיךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, אֲפִלּוּ בַּמְּצָבִים הַכִּי קָשִׁים הוּא הוֹלֵךְ עִמָּךְ בְּרַחֲמִים, שֶׁנִּצְלַתָּ מִפַּח יוֹקָשִׁים. אֵינְךָ יְכוּל לְתַאֵר מָה הִרְשָׁעִים רָצוּ לְעוֹלָל לְךָ, וְעוֹרֵךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיִּצְאָתָּ מִצְּפָרְגֵיהֶן הַטְּמְאוֹת.

וּבּוֹדַי צָרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקְּשׁוֹ יִתְבַּרְךָ, שֶׁנִּזְכָּה כְּבָר, וַיֹּאמֶר סוּף וְקֵץ לְכָל צָרוֹתֵינוּ, תַּחֲלָה וְרֵאשׁ לְפִדְיוֹן נַפְשֵׁנוּ, וּכְבָר נִזְכָּה לְגֵאֻלָּה. וְזוֹ צָרִיכָה לְהִיּוֹת עֲכָשׁוֹ כָּל תַּפְלִתָּנוּ.

אֲבָל אָתָּה אַל תִּהְיֶה כָּל-כֶּף שְׁבוּרָה, וְאַל תִּכְנַס בְּדַכְּאוֹן מִכָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ. בּוֹדַי צָרְתָּךְ צָרָה גְּדוֹלָה בְּמָאֵד מְאֹד, אַךְ עָלֶיךָ לְנַחֵם עֲצָמְךָ, וְלִמְצֹא אֶת הַטּוֹב שֶׁיֵּשׁ בָּךְ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדַי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ. הִשְׁלַךְ עֲצָמְךָ עַל הָאָרֶץ וְתִשְׁפֹּךְ אֶת נַפְשְׁךָ לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ בְּפִשׁוּט יָדַי וְרַגְלַי פְּעַם אַחַר פְּעַם, וְאַל תִּתְיַאֵשׁ כָּלֵל וּכְלָל, וְאִז תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אָשֶׁר ט' תקי — ט' תקיא בנחל לה
ט' תקי.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תזריע ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

מאד מאד אני משתוקק לשמע הטוב ממך.

אהובי, אחי היקר! ראה להוציא ממך את הפרירות, ואל תהיה
כל-כך ממרמר, כבר הגיעה העת שתהיה שמח וטוב לב, ותסתכל
על כלם בעין יפה. וכבר אמר החכם: "מי שידע עצמו — אפֿשֶׁר
שידע את זולתו, ומי שלא ידע עצמו — כל שכן שלא ידע זולתו".
לדעתי, אם היית מכיר היטב את עצמך, ומה עברת כבר בחיים,
היית מעריך את גדלת ההתקרבות לרבנו ז"ל, והיית תמיד משתוקק
להשלים את נפשך. ואמר החכם: "כמו שהגוף מצטרף אל המזון
דבר יום ביומו, כך הנפש תצטרף אל שלמותה תדיר".

ראה לכתב לי מכתב אחד, וממש חיים חדשים תנפח בי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תקיא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תזריע ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

חמדת לבבי! אין אתה יכול לתאר ולשער בדעתך את גדל
הצער שיש לי מכל מה שעובר עליך, פי לדעתי עוד לא ראית
בחיך יום טוב.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראה לשפוף את נפשך אליו יתברך,
ותהיה רגיל לדבר עמו יתברך, אֶשֶׁר אין לך טוב מזה. וכבר אמר

לו אֲשֶׁר ט' תְּקִיב — ט' תְּקִיג בְּנַחַל

הַחֶכֶם: "מְתֵי הַתְּפִלָּה נִשְׁמַעַת? בְּעֵת שֶׁהִנָּפֵשׁ, נִכְנַעַת וְהַעֵין דּוֹמַעַת, וְהַתְּלָאָה לְקִירוֹת הַלֵּב נוֹגַעַת", וְלִדְעָתִי אֵין לָךְ עוֹד אֶחָד שֶׁעֹבֵר תְּלָאוֹת וּמְרִירוֹת כְּמוֹ שֶׁאַתָּה עוֹבֵר בְּחַיִּיךָ, עַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטֹלָן, וְרָאָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְסוֹף כָּל סוֹף תִּרְאֶה גַם שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵה לְנִגַּח אֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּהַפְצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי מֵאַחַר שֶׁהוּא שׁוֹבֵר אוֹתָךְ כָּל-כָּף, כְּבָר הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁאַתָּה תִּהְרַס אוֹתוֹ, וְעַל-כֵּן תִּמְשִׁיךְ בְּזֶה מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תְּקִיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֲנִי מְקַנְוֶה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַכֹּל מְסַתְדֵר אֶצְלָךְ לְטוֹבָה. אִם אֶמְנֵם שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ מִשְׁפָּרִים וְגַלִּים, עִם כָּל זֹאת, אֶהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה לְהַחְזִיק מֵעַמֶּד, וְאֵל תִּשָּׁבֵר מִשׁוּם דָּבָר, כִּי הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים גְּסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים עַד מְאֹד, וּכְבָר אָמַר הַחֶכֶם: "הָאָדָם כְּצִפּוֹר כָּל יְמֵי הַבָּלוּ, וְתַעֲנוּגֵי עוֹלָם כְּרֶשֶׁת לְרַגְלוֹ".

עַל-כֵּן רְאֵה לְבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְתַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, וְהַרְגֵּל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תְּקִיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֲשֶׁר ט' תקיד בַּנְחַל לז

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה מִכָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלַיךָ.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ. וְאֵל כָּל זֶה תִּזְכֶּה עַל-יַדִּי שֶׁתִּשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַהִקְדָּמוֹת הַנּוֹרְאוֹת שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבָּנוּ ו"ל.

וּבְאִמַּת רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה עַל נֵעַם חֻלְקָנוּ, "אֲשֶׁר בַּנְחַל" שֶׁם גּוֹרְלָנוּ וְחֻלְקָנוּ, וּמֵה הַיִּינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבָּנוּ ו"ל? ! וְרְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, שְׂזַכִּינוּ לְהַתְנוּדַע מִמָּנוּ.

יַדִּי הַיְקָר לִי מְאֹד! יֵשׁ מְאֹמֵר הַחֶכֶם: "אֵין כָּל הַזְּמַן שְׂוִים, וְאֵין כָּל הַיָּמִים שְׂוִים, וְאֵין כָּל הַעֲתִים שְׂוִים, וְאֵין כָּל הַרְגָעִים שְׂוִים"; הַיִּנוּ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע מְשִׁתְּנָה לְאָדָם מִצָּב רֹחוֹ לְטוֹב אוֹ לְהַפּוֹף, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהַחְזִיק מִעֲמָד, וּלְחִזֵּק אֶת עֲצָמוֹ, וְלֹא לְהִנִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם, וְאִזּוּ כְּשִׁיחֵהָ חִזֵּק בְּזֶה, יִרְאֶה בְּרָכָה וְהִצְלָחָה בְּמַעֲשֵׂה יָדָיו.

רְאֵה לְחִזֵּק עֲצֻמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הַרְעָה יָבוֹא הַטּוֹב, וְאִף שֶׁנִּדְמָה לָךְ עֲכָשׁוּ כְּאִלּוּ אֲבָד מְנוּס מִמָּךְ, תִּדַע שֶׁהַכֹּל נִסְיוֹן מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכֶּה לַעֲבֹר עַל הַכֹּל.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקיד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר תּוֹרִיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וְגִדְּלִי שִׂמְחָתִי לְשִׂמְעַ הַטּוֹב, אֵיךְ שֶׁאֲתָה זוֹכָה לְהִשְׁתַּוְּקֵק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כָּלֵל.

לח אָשֶׁר ט' תקטו בַּנְחַל

יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲזֹכָה לְשִׁמְעַע מִמֶּךָ תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת, וְתִזְכֶּה לְהַתְעַלּוֹת בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְתֵצֵא מֵהַבֶּיץ שְׁלֶךָ, וַיִּשְׁפִּיעַ עָלֶיךָ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ, וְתִשָּׂא חֵן בְּעֵינַי כָּל רוֹאֶיךָ.

רְאֵה, אֱהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא עֵקֶר בְּחַיִּים, וְכָל מָה שֶׁהָאָדָם יוֹתֵר בְּשִׁמְחָה — יוֹתֵר מְצַלִּיחַ.

רְאֵה, אֱהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! לֹא לְהִסְתַּפֵּל עַל הָעֶבֶר כָּלֵל, רַק תָּמִיד תִּסְתַּפֵּל מִה עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת מַעֲשָׂו. הַרְגֵּל אֶת עֲצָמֶךָ לְשִׁפְחַת אֶת הָעֶבֶר, וְאִזּוֹ תִצְלַיִח דְרָבָךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה, אֱהוּבִי, אָחִי! לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפַח בִּי.

ט' תקטו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹרִיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֲד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע אִיךָ אֶת מְחֻזְקַת אֶת עֲצָמֶךָ לִילֶךָ בְּדַרְכֵי רַבְנוּ ז"ל.

הָעֵקֶר רְאִי לַעֲבֹד עַל נְקֻדַּת הַשְּׂמִיחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא עֵקֶר לְאָדָם בְּזֶה וּבָבֵא. וְעֵקֶר הַצְּלַחַת הָאָדָם תְּלוּיָה כְּפִי שֶׁהוּא בְּשִׁמְחָה וּבִסְבָּלוֹת לְכָל. בְּוֵדָאִי מְעַצְבָּנִים אֶת כָּל אֶחָד כְּפִי בְחִינָתוֹ, אֲבָל זֶה עֵקֶר גְּדֻלָּתוֹ — כְּשִׁזְזוּכָה לְהַחְזִיק מֵעֵמֶד, וְשׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא שׁוֹבְרוֹ, עַל-כֵּן רְאִי לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ לְהִיּוֹת גַּם-כֵּן בְּשִׁמְחָה, וְזֶה זְכָנִים בְּךָ בְּטַחוֹן עֲצָמִי. וְכֵן רְאִי לְהִשְׁפִּיעַ אֶת הַשְּׂמִיחָה עַל אֲחֵרִים, וּבְפִרְטִיּוֹת עַל בְּעֵלְךָ וְעַל הַיְלָדִים, כַּמּוּבָא בְּסִפְרֵים הַקְדוּשִׁים: בְּשַׁעֲה

אָשֶׁר ט' תְּקוּזָה בְּנִחָל לט

שְׁהָאִשָּׁה מְשַׁפִּיעָה אֶת הַנְּקֵדָה טוֹבָה שֵׁישׁ בָּהּ, אִזּוּ הִיא נֶעֱשִׂית בְּבַחֲיִנַת זָכָר; כִּי טַבַּע הַזָּכָר לְהִשְׁפִּיעַ, וְאִם גַּם הָאִשָּׁה מְשַׁפִּיעָה מִחֻמְתָּהּ, וְעַקֵּר הַחֻמְתָּה הוּא הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אִזּוּ יֵשׁ לָהּ כַּחַשׁ שֶׁל זָכָר.

וְזֶה מֵה שֶׁפָּתוּב בְּפָרָשַׁתְנוּ "אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וַיֵּלְדָה זָכָר", אִם הָאִשָּׁה מְשַׁפִּיעָה בְּסוּד "זִרְעוּ לָכֶם לְצַדִּיקָה", שֶׁהִיא מְשַׁפִּיעָה צַדִּיקָה וְחֹסֵד עִם אֲחֵרִים, וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קו) עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים מֵא, ב): "אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל", אֲשֶׁרִי הָאָדָם הַנּוֹתֵן שֶׁכֶּל לְדָל, כִּי בְּזֶה שֶׁמְחַזְקִים אֶת אֲחֵרִים, זֶה גַם-כֵּן נִקְרָא צַדִּיקָה, וְעַל-כֵּן "אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ" בְּשַׁעֲהָ שֶׁהָאִשָּׁה מְזַרְעַת וְנוֹתֵנַת צַדִּיקָה, הֵינּוּ מְחַלְקֵת מִחֻמְתָּהּ לְאֲחֵרִים, עַל-יְדֵי-זֶה "וַיֵּלְדָה זָכָר", הִיא נֶעֱשִׂית בְּבַחֲיִנַת זָכָר.

וְדַעַת לְנִבּוֹן, שֶׁצָּרִיכִים לְהִתְחִיל בְּבֵית לְחֻזֵק אֶת הַבַּעַל וְאֶת הַיְלָדִים, כִּי הַבַּעַל עוֹבֵר הַרְבֵּה מִתַּחִים, וְאֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה הַעוֹזֵרֶת וּמְחַזְקֵת אֶת הַבַּעַל.

אִוְדוֹת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם, בְּיִדֵי רַאיוֹי לָכֶם לְהַחֲלִיפֵן, אֲבָל לְאֵט לְאֵט, כִּי הַהוֹצָאוֹת מְרַבּוֹת. וּבְאֲמַת אִם הֵלֵב אוֹמֵר מְשֻׁהוּ, אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל שֶׁהוּא רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנ), עַל-כֵּן אִם הֵלֵב אוֹמֵר לָךְ לְהַחֲלִיף אֶת הַמְזוּזוֹת, רַאיוֹי לְהַחֲלִיפֵן.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תְּקוּזָה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תִּזְרִיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּמֵאֵד אֲנִי מְצַטְעַר עַל כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְבַנְכֶם רְפוּאת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאת הַגּוּף
בְּרַמ"ח אַיְבָרָיו וּבְשֵׁס"ה גִּידָיו וּבְכָל טְפֵי דָמָיו, וַיִּזְכֶּה לְהַתְּפִיחַ בְּכָל
חוּשָׁיו.

רְאוּ לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה
אִיזוֹ מְזוּזָה עַל פֶּתַח הַבַּיִת, כִּי רַב הַצָּרוֹת שֶׁהָאָדָם סוֹבֵל, הֵן מִפְּנֵי
שֶׁאֵין לוֹ מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת עַל דַּלְתֵי בֵיתוֹ.

רְאוּ לְשָׁמֵר אֶת הַשִּׁבְת-קַדְשׁ, וְאִזּוֹ הַשִּׁבְת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם.

גַּם תִּזְהָרוּ מְאֹד בְּכִשְׁרוֹת הָאֲכִילָה, שֶׁלֹּא יִהְיֶה בַּמְּאָכְלִים שֶׁאַתֶּם
אוֹכְלִים פְּקוּק כָּלֵל, וּלְבָרֶךְ בְּרִכּוֹת הַנְּהַנִּין תַּחֲלֶה וְסוּף. וּבְזִכּוֹת כָּל
זֶה תִּזְכּוּ לְרוֹת רַב גַּחַת מִהֵילָדִים, וּכְבָר יִהְיוּ רַק שְׂמֵחוֹת בְּבֵיתְכֶם,
וְתִזְכּוּ לְשַׁפַּע בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹרֵיע ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב, אֵיךְ
שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ
יִתְבָּרַךְ, לִידַע אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ מְלֹא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוֹם
מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְכִמוֹ
שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ רוּצָה בֶּן יִהְיֶה, וְעַל-כֵּן לֹא כְּדָאי לְפַל בְּכַעַס וּבְקִפְדוֹת
וּבְעֲצָבוֹן, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְקַבֵּל אֶת
הַיְדִיעָה הַזֹּאת, וְאִזּוֹ לְעוֹלָם לֹא יִהְיֶה עֲצָבָנִי.

חֲמִדַת לְבָבִי! יֵשׁ מְאֹמֵר הַחֲכָם: "הָאֲמוּנָה הִיא הַחֲכָמָה,

אָשֶׁר ט' תקיח בַּנְחָל מַא

וְהַחֲכָמָה הִיא הָאֲמוּנָה; הֵינּוּ כִּי בְּאֵמַת רוּאִים בְּזֶה הָעוֹלָם מַה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׁפָּרִים וְגַלִּים בְּכָל יוֹם, עַד שְׂאִין לוֹ לְהִיכֵן לְפָנֹת מְרַב צַעַר וּמְכַאוּבִים, וּבְכָל פַּעַם יֵשׁ לוֹ יְרִידוֹת וְקִטְנוֹת וּמְרִיבוֹת בְּבֵית וּבְחוּץ וְכוּ' וְכוּ', וְאִין לוֹ הֵיכֵן לְבָרַח וְכוּ' וְכוּ', וּבָא רַבְנֵי וי"ל וּמְגַלָּה לָנוּ עֲצָה נִרְאָה וְנִפְלְאָה — לְבָרַח אֵלָיו יְתַבְרָךְ, לְהִיּוֹת רְגִיל לְפָרֵשׁ שִׁיחְתּוֹ אֵלָיו יְתַבְרָךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית. וּבְאֵמַת זֶה עָקֵר הַחֲכָמָה — כְּשֶׁהָאָדָם מְכַנִּיס אֶת עֲצָמוֹ בְּאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְהָאֲמוּנָה הוּא עָקֵר הַחֲכָמָה, כִּי סוּף כָּל סוּף יִהְיֶה הַהֲכָרַח לְצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם, וּלְאֵן נִצָּא? וּלְאֵן נִבְרַח? רַק אֵלָיו יְתַבְרָךְ!

עַל-כֵּן מַה טוֹב וּמַה נְעִים בְּעוֹד עֹכְשׁוֹ בְּחַיִּים חַיּוּתָנוּ בְּשַׁעַה שְׁאֲנַחְנוּ מִסְתּוֹבְבִים כְּאֵן בְּזֶה הָעוֹלָם, כְּדֹאִי לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמָנוּ לְבָרַח אֵלָיו יְתַבְרָךְ, וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרָךְ, וּלְגַלוֹת לְפָנָיו אֶת כָּל פְּנִימִיּוֹת לְבָבָנוּ וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֵינוּ וְכָל מַה שְׁמַעִיק לָנוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַצְלִיחַ אֶת דְּרַכְּנוּ בְּזֶה וּבְבָא לְנִצָּח נְצַחִים.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר תְּזַרִיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... יָרוּ יְאִיר.

אֶת מְכַתְּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּגְדֹל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ — אִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי זֶה כְּמָה נְכֹסֶף נְכֹסֶפְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

רָאָה, אֲהוּבִי, אָחִי! לְהַחְזִיק מֵעַמֹּד, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטוֹב.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ, שְׂאֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי אֵמַת כְּזֶה, מְרַבִּי נִפְלְאָה

מב אָשֶׁר ט' תקיט — ט' תקב בַּנְחַל

כְּזֶה, מַעֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֹסֵד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

אַהוּבֵי, אַחֵי הַיִּקָּר! אַתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ מְאֹד מְאֹד, כְּמֵאֲמַר הַחֶכֶם (מִדְּרַשׁ שְׁמוּאֵל): עָשִׂי"ר — רְאִישֵׁי תְבוּת: עֵינִים, שְׁנִימ, יָדִים, רִגְלִים, פִּי בִּבְרִיאוֹת — אֵלוֹ הַדְּבָרִים שֶׁנִּקְרָא עָשִׂיר.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתִּזְכֶּה לְרוּת רַב גַּחַת מִיְלֻדְךָ, וְתִזְכֶּה לְגַדְלָם וּלְחַנֵּכָם בְּנִקְל, וְתִהְיֶה לָךְ פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעַ גְּדוּל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר תְּזַרִיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיְצִיָּק וְחַפִּים ... גְּרוּ יְאִיר.

אַתְּ מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, וְאֵיךְ שְׂאֵתָה מְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ לִילֶךְ בְּדַרְכֵי רַבְנוּ ו"ל, יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתִּזְכֶּה לְהַתְמִיד בַּתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וּלְהַתְעַלּוֹת בְּמַעֲלוֹת הַתּוֹרָה וְהִירָאָה כְּרֻצוֹן רַבְנוּ ו"ל, וְתִזְכֶּה לְהִיּוֹת לְאוֹת וּלְמוֹפֵת לְכֹל חַבְרֵיךָ.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יָרִים קַרְנְךָ, וְתִצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר תְּזַרִיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֶל ... גְּרוּ יְאִיר.

אַתּ מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׂיִשְׁפַּע עֲלֶיךָ שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה
בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִידָה, וְיִתֵּן לְךָ חֵן בְּעֵינַי כָּל רוּאֶיךָ לְמַעַן תַּצְלִיחַ אֶת
דְּרָכְךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, שְׂאֲשַׁתְּךָ תִּדְּלִיק גִּירוֹת לְכַבוֹד שְׁבַת-קִדְשׁ
כְּמִסְפַּר אַנְשֵׁי בֵיתְכֶם, וְלִהְיוֹסִיף שְׁנֵי גִירוֹת שֶׁל שְׁמֹן זַיִת, וּבִשְׁעַת
הַדְּלָקָה הַגִּירוֹת לְהַתְּפַלֵּל הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְּבַרְךָ, אֲשֶׁר הַתְּפִלָּה שְׂאֲשֶׁה
מִתְּפַלְּלֵת אֲזוֹ, מְאֹד מְקַבְּלֵת בְּשָׂמִים, וּלְבַקֵּשׁ אֲזוֹ עַל פְּרוֹנְסָה וְעַל
בְּרִיאוֹת וְעַל שְׁפַע.

גַּם טוֹב מְאֹד שֶׁתְּבַדְּקוּ אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי
רַב הַצָּרוֹת בְּבֵית הֵן כְּשֶׁהַמְּזוּזוֹת אֵינָן כְּשֵׁרוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ דְּרַכְכֶם, וְתִהְיֶה לָכֶם
בְּרִיאוֹת הַשְּׁלֵמָה, וְשְׂאֲשַׁתְּךָ תַּעֲבֹר הַכֹּל בְּשָׁלוֹם וּבְנִקְלָה, וְשִׂיחֶיהָ רַק
שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה בְּבֵיתְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תְּזוּרִיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה ...
גִּירוֹ יָאִיר.

אַתּ מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּמְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שְׂאֲתָה מְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ לִילֶךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! בְּיָדַי אֲשַׁתְּךָ תַּחֲיֶה צוּדְקַת בְּמָה שֶׁהִיא אוֹמְרַת,
שְׂיִשׁ שֵׁם רַע בְּכָל־לִיּוֹת עַל בְּרִסְלָב, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, יֵשׁ כָּל
מִינֵי טְפוּסִים שֶׁנִּכְנָסוּ אֶצְלָנוּ, וְקוֹרְאִים אֶת עֲצָמֵם 'בְּרִסְלָב' וְכוּ'. אֲבָל
בְּאֵמַת מִי שֶׁמְּכִיר אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמְקַיֵּם מַה שֶׁרַבְּנוּ ז"ל רוּצָה

מד אֲשֶׁר ט' תקכב בַּנְחַל

מאתנו, ולומד ספרי רבנו ז"ל, יבין ויראה וישכיל כרחוק מזרח ממערב איך שרחקו דרכיהם מדרכנו.

הקדוש-ברוך-הוא יערה רוח טהרה ממרום, וכבר נצא מהיסורים ומהבלבולים שאלו גורמים לנו.

ראה לחזק את עצמך ללמד תורה, פי אין לך טוב מלמוד התורה, ואשרי מי שזוכה להתמיד בלמוד תורתנו הקדושה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תקכב.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר תזריע ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעבר עליך עד עכשו.

מה אמר לך, ידידי הקר! כבר אמר החכם: "עריך הימים יאבד כל דבר", הינו כי ברב הזמן הכל נשפח. על-כן הרגל את עצמך לשפח את העבר שלך, ותעשה התחלה חדשה לשוב אליו ותברך.

זכר, זכר! מה שעבר עליך בימי חייך, באילו ירידות ונפילות נפלת, ובאילו השלכות נשלכת וכו' וכו', על-כן ראה לקום מנפילתך, והדבק את עצמך בו ותברך, אשר מלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו ותברך כלל.

ואמר החכם: "האדם כצפור כל ימי הבלו, ותענוגי עולם כרשת לרגלו", וזכר דבר זה לעולם, ואז לא תמצד בדרכך.

הרגל את עצמך לדבר עמו ותברך בלשון שאתה רגיל בה, פי הדבור שמדברים עמו ותברך, הוא המשכת רוחניות אלקות עליו,

אָשֶׁר ט' תקכג — ט' תקכד בַּנְחַל מַה

וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַתְמִיד בְּזָה, וְאִזּוּ יִרְאֶה נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת מֵה שְׁיַעֲשֶׂה
עִמּוֹ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקכג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

יְעֹזֵר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּזְכֶּה לְהַצְלִיחַ בְּלִמּוּדֵי, וְתַעֲלֶה
מַעְלָה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתַצְלִיחַ.

רְאֵה לְהִזְהַר מְאֹד לְהִנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי הַתְּפִלִּין מִמְּשִׁיכִים
חַיִּים לְאָדָם וְשׁוֹמְרִים אוֹתוֹ מִכָּל רָע.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְעֹזֵר לָךְ, שְׁתִּזְכֶּה לְהַתְגַּדֵּל בְּתוֹרָה וּבִירְאָת
שָׁמַיִם, וְתִהְיֶה לָךְ הַצְלָחָה רַבָּה בְּחַיֶּיךָ.

הַמְאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקכד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיִּקָּר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמְּךָ,
וְאִיךָ שְׂאִתָּה מִחִזְק אֶת עֲצָמֶיךָ.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידֵי הַיִּקָּר! בְּזָה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַתְּחִינּוֹת
חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם, כְּפִי הִירִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת וְהַבְּלוּלִים שְׁעוֹבְרִים עַל

מו אֲשֶׁר ט' תקכה בַּנְחַל

כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְחִזְקָא אֶת עֲצָמוֹ, וְאִינוּ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ. וְזֶה עָקֵר גְּדֻלַּת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שְׁזוּכָה לְהַחֲזִיק מֵעַמָּד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה.

עָלִינוּ לְשִׁבְחָא לְאֲדוֹן הַכֹּל עַל כָּל הַחֲסָד חָנָם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁזָכֵנוּ לְהַתְּוֹדַע מִרְבָּנוּ ו"ל, וּמָה הָיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ו"ל וְעֲצוּתֵנוּ הַקְדוּשׁוֹת.

רְאֵה לְחִזְקָא אֶת עֲצָמְךָ בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יְתַבְּרֵךְ, לִידַע שֶׁהוּא יְתַבְּרֵךְ מִנְּהִיג אֶת הָעוֹלָם בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, וְעַל־יְדֵי שְׁתַּכְנִיס בְּעֲצָמְךָ יְדִיעָה זוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה תִּנְצֵל מִכַּעַס וּמִקְפָּדוֹת וְתִהְיֶה סְבֻלָּן, אֲשֶׁר זֶהוּ הָעָקֵר בְּחַיִּים. וּכְבֹר אֱמֹר הַחֲכָם: "הַמְּאֲמִין יוֹסִיף אֲמוּנָה"; הֵינּוּ בְּשֵׁאֲדָם מְאֲמִין בּוֹ יְתַבְּרֵךְ, יֵשׁ לוֹ אֲמוּנָה גַם בְּעֲצָמוֹ, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזָה, כִּפִּי שֶׁהָאָדָם מְאֲמִין בּוֹ יְתַבְּרֵךְ, בֵּן יֵשׁ לוֹ אֲמוּנָה בְּעֲצָמוֹ.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָךְ בְּכֹל, וְתִצְלִיחַ דִּרְכְּךָ בְּזֶה וּבְכָא לְנִצְחָא נְצָחִים.

הַמְּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקכה.

בְּעֲזֻרַת הַשָּׁם יְתַבְּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹרִיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרֵךְ הַקָּשָׁה מִמֶּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּרַמ"ח אֵיבָרֶיךָ וּבְשֵׁס"ה גֵּידֶיךָ וּבְכָל טְפֵי דְמִיךָ, וְשִׁלָּא תִדַּע כְּבָר שׁוּם צַעַר וּמִכְאוֹב בְּלָל.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמְחָא אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי רַבְּנוּ ו"ל גְּזָה לָנוּ (לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כד), אֲשֶׁר עָקֵר רְפוּאָת

אָשֶׁר ט' תּקוּבוּ בְּנַחֵל מִז

הַחוּלָה תְּלוּי דִיקָא בְּשִׁמְחָה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ,
הוּא תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִתְרַפֵּא לְגַמְרֵי.

וְרֵאָה לְהֵיוֹת סְבֻלָּן גָּדוֹל בְּחַיִּיךָ, כִּי הַסְבָּלְנוֹת הֵיא עֶקֶר גָּדוֹל
בְּחַיִּים, וּבְלֵי סְבָלְנוֹת אֵי אֶפְשָׁר לְעִבֹר אֶת הָעוֹלָם כָּלֵל. אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכֵה
לְקַנּוֹת לְעֲצָמוֹ אֶת הַמַּדָּה הַיְקָרָה הַזֶּה שֶׁל סְבָלְנוֹת, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה
וּבְכָא לְנַצַּח נְצָחִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תּקוּבוּ

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר תּוֹרֵיעַ ה'תּשׁמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵיךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

רֵאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים
שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵל תַּנִּיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת וְאֶת הָעֲצָלוֹת אֲצִלְךָ כְּרַגַּע, כִּי
הָעֲצָבוֹת הֵיא מֵהַסְטֵרָא אֲחִרָא (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מח), וְעֶקֶר
כֹּל הַצָּרוֹת שֶׁהָאָדָם סוֹבֵל — הוּא רַק כְּשִׁמְמֵשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲצָבוֹת
וְעֲצָלוֹת וְדַכְאוֹן, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה גוֹרֵם לְעֲצָמוֹ עֲנִיּוֹת וּמְרִיבוֹת וְצָרוֹת
בְּבֵית.

עַל־כֵּן רְאוּ לְעֵשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהֵיוֹת בְּשִׁמְחָה,
וְרַבְּנּוּ וְ"ל אָמַר (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת הַצְּלָחָה, חֵלֶק ב', סִימָן א'): מִי שֶׁהוּא
בְּשִׁמְחָה תְּמִיד — הוּא מְצַלִּיחַ.

הֵיךְ טוֹב מְאֹד, שֶׁתְּבַדְּקוּ אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם
אֵינֶן פְּסוּלוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, וְאִם אֵינן חֲסֵרָה אִיזוֹ מְזוּזָה, כִּי רַב הַצָּרוֹת
בְּבֵית נִגְרָמוֹת עַל־יְדֵי מְזוּזוֹת פְּסוּלוֹת.

רְאוּ לְשָׁמֵר אֶת הַשְּׁבֵת־קַדְשׁ, וְאִז הַשְּׁבֵת תִּשְׁמַר עֲלֵיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקכז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר תּוֹרֵיעַ ה'השמי"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... תַּחֲנִיחַ.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד אָנִי מַצְטָעֵר לְשִׁמְעַע אֶת הַסְּפוּר
הַמֵּר וְהַנְּמָהֵר מֵה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ בְּחַיֶּיךָ.

מָה אִמַּר לָךְ! עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַחַיִּים מְלֵאִים נְסִיוונוֹת, וְכָל אֶחָד
יֵשׁ לוֹ בְּעֵינֵי אַחֲרוֹת, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְעֵבֵר עַל כָּל הַבְּעִיּוֹת, וְשׁוֹם
דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ.

עָלֶיךָ לְזַכֵּר, כִּי זֶה עָקַר גְּדֻלַּת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שֶׁאֵף שֶׁעוֹבֵר
עָלָיו מָה שֶׁעוֹבֵר — מְשַׁבְּרִים וְגַלִּים, עִם כָּל זֹאת אֵינוֹ נִשְׁבָּר, וְכִּי
מִחֲזִיק מֵעַמָּד.

בּוֹדָאִי הַסֵּבֵל שֶׁלָּךְ גְּדוֹל עַד מְאֹד, כִּי בְּגִיל צָעִיר כָּבֵד הַתְּחַלְתָּ
לְעֵבֵר מְשַׁבְּרִים וְגַלִּים, אֲבָל מֵצַד שְׁנֵי עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַזְּמַן הוּא
מּוֹרָה טוֹב, הַזְּמַן מְלַמֵּד אֶת הָאָדָם חֻכְמַת הַחַיִּים.

הֵן אָמַת, מְרַב מְרִירוֹת שְׂאֵת סוֹבְלָת, כְּמַעַט שְׂאֵת יוֹצֵאת
מִדַּעַתְךָ לְגַמְרִי, עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁרְאוּי לָךְ לְהַפְּךָ הַכֹּל
לְטוֹבָה, וּבּוֹדָאִי תִצָּא לָךְ מִזֶּה טוֹבָה גְּדוֹלָה.

קִדְּם כָּל תְּכַנִּיסִי בְּעֶצְמְךָ אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לִידַע
שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו
יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְכָל מָה שֶׁקּוֹרָה עִמָּךְ —
הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, עַל־כֵּן הִרְגִּילִי אֶת עֶצְמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וּלְסַפֵּר לוֹ יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ. וַיֵּשׁ מֵאָמַר הַחֻכָּם: "אִם
תִּפְקִיד בְּיַד הָאֱלֻקִּים כָּל עֲנִיָּיִךְ, תִּגִּיעַ אֵל נְתִיב הַטּוֹבָה"; הִינּוּ מִי
שֶׁמוֹסֵר אֶת כָּל עֲנִיָּנוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל יְדוֹ מִגִּיעַ אֵל כָּל הַטּוֹבוֹת
שֶׁבְּעוֹלָם.

אֲשֶׁר ט' תקכח בַּנְחַל מט

נָא וְנָא אֵל תְּהִי שְׁבוּרָה, כִּי בְּנֵדָאֵי לְמִדָּתָ לְקַח מִכָּל מַה שְּׁעוּבָר
עָלֶיךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ מֵעַתָּה, שְׁיָרִים קַרְנֶךָ וְתִצְלִיחֵי
בְּחַיֶּיךָ.

הַמֵּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט' תקכח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעֵי לְסֵדֵר תּוֹרֵיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמְאֹד אָנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה
מִמָּה שְּׁעוּבָר עָלֶיךָ, מֵאַחַר שְׁבַעֲלֶיךָ גֵרֵשׁ אוֹתְךָ מִהַדִּירָה וְכו', וְאֵינִי
רוֹצֵה לְתַן לָךְ מְזוֹנוֹת וְכו', רְאֵי תִכְף-וּמִיד לְמַכּוֹר אֶת הַדִּירָה בְּלִי
שׁוּם הַסּוּס כָּלֵל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הָעוֹזֵר לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל, יַעֲזֹר גַּם לָךְ, שְׁתִּזְכֵּי
לְצִאת מִמֶּנּוּ מַה שְּׁיֹתֵר מִהֵר, וְתִקְבְּלִי גִט פְּטוּרִין, וְהַאֲלָקִים יִבְקֹשׁ
אֶת נִרְדָּף (קְהֵלֵת ג, טו).

רְאֵי לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תְּהִי
שְׁבוּרָה מִכָּל מַה שְּׁעוּבָר עָלֶיךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה,
וְתִזְכֵּי עוֹד פַּעַם לְהִתְחַתֵּן וְלִכְנֹת בֵּית גְּאָמֵן בְּיִשְׂרָאֵל.

מִי יוֹדֵעַ דְּרָכֵי הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, לְכָל אֶחָד יֵשׁ נִסְיוֹנוֹת אַחֲרִים
בְּחַיִּים, וְעָלִינוּ לְחִזֵּק עֲצָמֵנוּ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם עִם הַנִּסְיוֹנוֹת
הַקָּשִׁים שְׁאָנוּ מְקַבְּלִים.

אוֹדוֹת הָאֱמָא, עָלֶיךָ לְהַבִּין, כִּי הָאֱמָא אֵינָה חוֹשֶׁבֶת, חַס
וְשְׁלוֹם, שׁוּם רַע, אֲדַרְבָּה הָאֱמָא רוֹצֵה רַק טוֹב מִמֶּךָ, וְרָצָתָה רַק
לְרוֹת רַב נַחַת מִמֶּךָ, כִּי הִיא אֵינָה יוֹדֵעַת אֵיךְ לְהַגִּיב, עַל-כֵּן הִיא

מתוכפחת עמך. ובקאמת היא אוהבת אותך מאד מאד, באשר אמרה לי כמה פעמים.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים.

ט' תקכט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע, ראש חדש ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אָל ... גרו וְאִיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתתי לשמע הטוב, איך שאתה מחזק את עצמך בדרכי רבנו ו"ל.

ראה, אהובי, אחי היקר! לברח מכל מיני חמרות יתרות, כי רבנו ו"ל הקפיד על דברים כאלו עד מאד, ובכלל החמרות יתרות הוא מה שהאדם תמיד חושב — האם הוא יוצא ידי חובתו אם לאו וכו' וכו'.

ובקאמת רבנו ו"ל גלה לנו (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מד), כי האדם אינו יכול לצאת ידי חובתו, ועל-כן אסור לו לדקדק בשום דבר.

ראה לאכל בכל יום דיקא של סעדות: פת שחרית, ופת צהרים, ופת ערבית, ותטל ידים ותברך "על נטילת ידים", וכן "המוציא", ותאכל מאכלים טריים, ותברך ברכת-המזון בשמחה עצומה. ומה טוב ומה נעים, אם תזכה לעין באיזה ספר בשעת האכילה.

נא ונא אל תסגף את עצמך בתעניות ובסגופים, כי לא זו דרך רבנו ו"ל, רק תאכל דיקא כדי שיהיה לך כח לעבד את הקדוש-ברוך-הוא.

ועל כלם — ראה לא לסגף את עצמך בשנה, כי כשאדם אינו ישן, אז הוא מבהל ומבלבל לגמרי, ואינו יכול לעשות שום דבר

אֲשֶׁר ט' תקל בַּנְחַל נא

טוב בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן כְּשֵׁרוּאָה שְׂצָרֶיךָ לִישָׁן שְׁיִלְךָ לִישָׁן, וַיִּגִּיחַ אֶת עַצְבֶּיךָ וּמַחוּ.

הָעֵקֶר בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִבְרַח מִכָּל מִינֵי דְבָרִים בְּטָלִים, וְלִשְׁמֹר אֶת הַזְּמַן, וְלִלְמַד הַרְבֵּה מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ. אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְקַיֵּם אֶת זֶה.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

נא וְנָא אַל תִּטְעֶה אֶת עַצְמְךָ.

ט' תקל.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹרֵי, רֵאשׁ חֲדָשׁ נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵיךָ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אִיךָ שְׂאִתָּה מְחֻזָּק אֶת עַצְמְךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל. יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכֶּה לְהִיּוֹת חֻזַּק כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְךָ טוֹב מִזֶּה.

רָאה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְהַתְּבַוֵּד עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וּתְפָרֵשׁ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וּמַה שְׂמַעִיק לְךָ תִּרְאֶה לְדַבֵּר וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְךָ טוֹב מִזֶּה. כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה שְׂאֵין כְּמוֹתָהּ.

אוֹדוֹת עֲנִינֵי, תְּאֲמִין לִי שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְסַבֵּב סְבוֹת לְטוֹבָה, וְאֵין אָנוּ יוֹדְעִים דְּרָכָיו, עַד שְׂיוֹצֵא מִהַכַּח אֶל הַפְּעַל. וְהִנֵּה הוּא יִתְבָּרַךְ סַבֵּב סְבוֹת כְּאֵלוֹ עִמִּי, עַד שְׁנִשְׁלַכְתִּי בְּכַמָּה וּכְכַמָּה עֲזָרוֹת בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וּבְדַרְךָ פְּלֵא פְּלֵא פְּלֵאִים מִמֶּשׁ, חֲזוֹרְתִי אֶל עֲזָרַת

יְבִנְאֵל, אֲשֶׁר לְדַעְתִּי שָׁם אֶקְבַּע אֶת דִּירְתִּי לְחִלוּטִין, וְשָׁם אֲשָׂאֵר תְּמִיד.

תֵּאֱמִין לִי, שְׂאֲנִי בְּעֶצְמִי אֵינִי יוֹדֵעַ אִיךְ נֶאֱרַע הַדָּבָר, אַחַר הַתְּנַגְדוֹת כְּזוֹ מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, שְׂאֶקְבַּע דִּירְתִּי בְּעִירַת יְבִנְאֵל, וְסוּף כָּל סוּף אֶחָזֵר וְאֶגִּיעַ לְשָׁם. אִךְ זֹאת אֲנִי יְכוֹל לוֹמַר לָךְ, שְׂמֵאֵז שְׁהֵיִיתִי בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְרָצִיתִי לְקַבֵּעַ יְתֵד חֶזֶק בְּעִירַת יְבִנְאֵל, מֵאֵז עוֹבְרַת עָלַי מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת עַד אֵין סוּף, כִּי הַרוּחַ סֵעָרָה נִכְנַס בְּבֵיתִי וְכוּ', וְגַם חָרְבָן נוֹרָא וְכוּ', הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם עָלַי מֵעַתָּה.

גַּם שְׂמַעְתִּי מֵהַ שְׂעֶבֶר עָלֵיכֶם, אִךְ מָה אֲנִי יְכוֹל לוֹמַר לָךְ, אִם לְנַחֲמָךְ, הֲלֹא מִי מְנַחֵם אוֹתִי? ! וְאִם לְחַזְקָךְ, הֲלֹא מִי מְחַזֵּק אוֹתִי? ! הֲעֶקֶר רָאֵה לְחַזֵּק אֶת עֶצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֶפְנָיִם שְׂבַעוּלָם, וְהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי, וְיִרְחִיב לָךְ, וְתִהְיֶה לָךְ הַצְּלָחָה רַבָּה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקלא.

בְּעִירַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר תּוֹרִיעַ, רֹאשׁ חֹדֶשׁ נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד אֲנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מִמֶּה שְׂעוֹבֵר עָלֶיךָ.

הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ בְּרַפּוּאֵת הַנֶּפֶשׁ וּרְפּוּאֵת הַגּוּף, וּבְכָבֵד לֹא תִדְעִי מִהִמְקָרָה הַנוֹרָא הַזֶּה.

רְאֵי לְשֹׁמֵר אֶת הַשְּׁבֵת-קֹדֶשׁ, וְאֵז הַשְּׁבֵת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ.

וּמֵה טוֹב וּמֵה נְעִים אִם תִּבְדְּקוּ אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן בְּשֵׁרוֹת אוֹ לֹא, כִּי הַרְּבֵה פְעָמִים הַצְּרוֹת בְּבֵית הֵן כְּשֶׁהַמְּזוּזוֹת אֵינָן בְּשֵׁרוֹת.

חזקו ואמצו מאד מאד, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ואסור לפל בדתו כלל, ואף שעובר על האדם מה שעובר, צריך לחזק את עצמו ולא לפל במרירות.

הקדוש־ברוך־הוא? תן לך כח לעבר ולדלג על הפל.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים.

ט' תקלב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע, ראש חודש ניסן ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הקדוש־ברוך־הוא יעזר לך, שתמיד תהיי שמחה ועליזה, ועקר שמחתי תהיה — באשר תשמחי את בעלך, אשר זה חשוב מאד מאד בשמים, כי בדרך כלל אומרים חכמינו הקדושים (ראש השנה ו:): אשה — בעלה משמחה; והנה כשהאשה משמחת ומחזקת את בעלה, זה חשוב מאד אצלו יתברך, ולכן כתוב בעת הגאולה, שיתקיים (ירמיה לא, כא): "נקבה תסובב גבר" (עין לקוטי־הלכות, העושה שליח לגבות חובו, הלכה ב'), האשה תשמח את בעלה, כי אז האשה תהיה במדרגה כל־כך גבוהה, עד שהיא תחזק את בעלה. ולכן אשרי האשה שכבר עכשו מחזקת ומשמחת את בעלה.

וראי לומר דברים אלו גם לחברותיך, שהאשה היא היא תתחיל ותחזק ותעודד ותשמח את בעלה, ולא לחכות שהבעל יבוא ויפייסה ויתן לה תשומת לב, לא ולא! האשה צריכה לחזק ולעודד אותו, וזו המעלה הכי גבוהה בשמים. ורבנו ז"ל מאד רצה שנעשה מהנשים חסידות, ואמר בהקפדה לאנשי שלומנו: מדוע אינכם עושים את נשותיכם חסידות.

ולכן רציתי שכל נשות אנשי שלומנו תהיינה באמת חסידות

שֶׁל רַבְנוּ ז"ל, וְשֶׁתִּמְסַרְנָה נַפְשָׁן בְּעִבּוּר שְׂמֻחָה, וְתִחְזַקְנָה זו אֶת זו, וְכֵן כָּל אִשָּׁה תִחְזַק אֶת בַּעְלָהּ.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁפָלְנוּ נִהְיָה מְחֻזְקִים, וּבְקָרוֹב מְאֹד נִתְרָאָה מִתּוֹךְ שְׂמֻחָה.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם תְּמִישִׁי לְסֹדֵר תּוֹרִיעַ, רֵאשׁ חֲדָשׁ נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנֶכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ וְכו', רְאֵה לְהַנִּיחַ בְּכֹל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (מְנַחוֹת מֵד:): כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — זוֹכֵה לְחַיִּים; וְכֵן אָמְרוּ (עֵין תְּעֻנִּית ח:): מֵאֵן דִּיִּהִיב תִּי — יְהִיב מְזוּנִי, מִי שֶׁנֹּתֵן אֶת הַחַיִּים נוֹתֵן אֶת הַפְּרָנְסָה, נִמְצָא מְכַל זֶה מְעַלֵּת הַנְּחִת תְּפִלִּין. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכוֹת כֵד:): כָּל הַתּוֹלֵה אֶת תְּפִלְיוֹ, תּוֹלִים לוֹ אֶת פְּרָנְסָתוֹ, הֵינּוּ שְׂאֵם אָדָם אֵינּוּ מְנִיחַ תְּפִלִּין, אֵין לוֹ פְּרָנְסָה. וְזֶה מוֹכֵן, כִּי אִם כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — זוֹכֵה לְחַיִּים; וּמֵאֵן דִּיִּהִיב תִּי — יְהִיב מְזוּנִי; נִמְצָא, שֶׁהַכֹּל בָּא בְּזִכּוֹת הַתְּפִלִּין. וְלִכֵּן רְאֵה לְבַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלָךְ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְתַנְיִחֵן בְּכֹל יוֹם, רַק לֹא בְּחַל הַמוֹעֵד, שְׁכָתוֹב בְּזֶה, שְׁזֶה חֲלוּל יוֹם טוֹב וְחַיִּב מִיתָה. וּמֵה שְׁאַחֲרִים אֵינָם מְדַקְדְּקִים בְּזֶה, אֵין לִי עַל זֶה פְּרוּשׁ, אֶךְ בְּזֶה רְכּוֹב: מִי שֶׁמְנִיחַ תְּפִלִּין בְּחַל הַמוֹעֵד — חַיִּב מִיתָה. וְלִכֵּן כָּל יְמוֹת הַחַל תַּנְיִחַ תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ שְׁפַע בְּפְרָנְסָה בְּזִכּוֹת הַתְּפִלִּין, וְיִהְיוּ לְךָ חַיִּים טוֹבִים, חַיִּים נְעִימִים, חַיִּים שְׂמֻחִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ, רֵאשׁ חֹדֶשׁ נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׂיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יַחַד — אַתָּה, אֲשֶׁתְּךָ וְהַיְלָדִים, וְתִרְאוּ שְׂתֵהִיָּה בְּבֵית רַק אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֻחָה, וְאַף פַּעַם אֶל תְּנִיחוּ שְׂיַהֲיוּ מְרִיבוֹת בְּבֵית, חֵס וְשְׁלוֹם, בֵּינְךָ לְבֵין אֲשֶׁתְּךָ, אֲדֹרְבָה, תְּשֻׂמְחָה וְתַחֲזֹקָה מְאֹד, כְּמֵאמָרָם ו'ל (רֵאשׁ הַשָּׁנָה ו'): אִשָּׁה — בַּעֲלָה מְשֻׂמְחָה; וְתִשְׂמַח אֶת הַיְלָדִים, כִּי כְּשֶׁמְשֻׂמְחִים אוֹתָם — מִתְרַחֶכֶת דַּעֲתָם, וְהֵם גְּדֹלִים מְפַקְּחִים מְאֹד, מֵה שְׂאִין כֵּן כְּשֶׁיִּשְׁנֶן מְרִיבוֹת בְּבֵית, הַיְלָדִים נַעֲשִׂים מְפַחְדִים, וְנִכְנָסִים בְּתוֹךְ עֲצָמָם בְּמֶרֶה שְׂחוֹרָה, וְהֵם כַּעֲסָנִים וּמְדַכְדְּכִים. וְלָכֵן הָעֵקֶר לְדַבֵּר בְּנִחַת וּבְשִׁלּוֹה, לֹא לַעֲצֵק וּלְהִתְפָּרֵץ עַל הַיְלָדִים, כִּי אִזּוּ הֵם גְּדֹלִים מְפַרְעִים, אֲלֹא לְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּרִגְעַ וּבְנֻעָם, וְהַשְׂמֻחָה תוֹרְמֶת הַרְבֵּה לְהִתְפַּתְּחוּתָם הַבְּרִיאָה.

וְלָכֵן רְאוּ אַתָּה וְאֲשֶׁתְּךָ לְשַׂמַּח אֶת הַיְלָדִים בְּכָל מִינֵי שְׂמֻחוֹת, וְאִזּוּ תִרְאוּ אֵילֹו יְלָדֵי חֻמֵד יִגְדְּלוּ לָכֶם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂתַמִּיד יִהְיֶה לָכֶם שְׂפַע גְּדוֹל, וְתוֹכְלוּ לְהַשְׁפִּיעַ גַּם לְאַחֲרִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ, רֵאשׁ חֹדֶשׁ נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְשְׂמַחְתִּי בְּמֵאֹד לְשִׂמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ.

אודות ענין שדוכים וכו', הלא אמרו (סוטה ב.): קשה זוגו של אדם בקריעת ים סוף. נשאלת השאלה: מדוע בקריעת ים סוף? אלא הצדיקים פשו, שאין עוד דבר נעלם מן האדם כענין של שדוכים, וזהו הקשר לקריעת ים סוף, כי כשיצאו עם ישראל ממצרים — נעשו פתות פתות, אלו עמדו לפני הים ולא ידעו מה לעשות, אלו אמרו — צריכים להתיאש ולשוב מצרימה, אלו אמרו, שצריכים לעשות מלחמה, אלו אמרו — הבה נרוץ דרך המדבר, אבל שיבקע הים לשנים (מכילתא בשלח, שירה ב') — אף אחד לא תאר ושער כלל. כמורכב בשדוכים: זה אומר כך וזה אומר כך וכו', אבל שפתאם יבוא שדוף שלא תארו כלל, את זאת אף אחד לא שער. וזה קרה אצלך.

ולכן ראה לשמח במאד מאד, ותקבל על עצמך חק ולא יעבר ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, וזה צריך להיות אצלך יסוד בל יעבר כל ימי חיך, וזו סגלה לאריכות ימים, וכמאמרם ז"ל (ברכות ח:): לעולם ישלים אדם פרושיותו עם הצבור, שכל המשלים פרושיותו עם הצבור — משלימים לו ימיו ושנותיו. וכתוב בשלחן ערוך (ארח חיים, סימן רפה, סעיף ג'): מיום ראשון ואילך נקרא עם הצבור, ואם כן מיום ראשון עד יום ששי יכולים ללמד, וכך מסימים עד ערב שבת פרשת השבוע. ודבר זה תקבל כבר משבוע זה.

ואחר-כך תעשה לעצמך סדר במשניות — פרק אחד, שנים שלשה, כמה שתוכל, אפלו בגרסה. וכן סדר בש"ס בגרסה, שתהיה בקי בש"ס, ותעשה כן בעקשנות רבה.

והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתבנה בית נאמן בישראל, ואזכה להיות בשמחתך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תקלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפַּרֵּךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹרִיעַ, רֵאשׁ חֹדֶשׁ נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

תִּפְקִיד הָאִשָּׁה לְחֻזֵק אֶת בְּעֵלָהּ, וְזוֹ הַשְּׁלֵמוֹת. וְלִכֵּן רָאִי תָמִיד
לְדַבֵּר עִמוֹ בְּאִפְסוֹן חַיּוּבִי, וְלִהְגַּדִּיל בּוֹ אֶת הַבְּטָחוֹן הָעֲצָמִי — שֶׁהוּא
כֵּן יָכוֹל, וְיִצְלִיחַ דְּרַכּוֹ וְכוּ', וְאִזּוֹ תִרְאִי אֵיזָה טוֹב יִהְיֶה לָכֶם. כִּי בְּדֶרֶךְ
כָּלֵל הָאִשָּׁה צוֹעֶקֶת וּמְשַׁפֵּלֶת אֶת בְּעֵלָהּ, וּמְמַלְאָה הַבַּעַל נִכְנָס
בְּעֲצָבִים וּמוֹצִיאֵם עַל אִשְׁתּוֹ. אֵךְ אִם הָאִשָּׁה פִּקְחִית וּמְחַזְקֶת
וּמְשַׁמַּחֶת אֶת הַבַּעַל, אִזִּי זוֹכָה שְׂכַמִּים פְּנִים לְפָנִים (מְשָׁלִי כו, יט), גַּם
הוּא מְעוֹדְדָה וּמִיְקַרְהָ, וְחַיִּים חַיִּים טוֹבִים, עֲרֻבִים וְנִעִימִים.

הֵן אָמַת שְׂחַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (רֵאשׁ הַשָּׁנָה ו'): אִשָּׁה —
בְּעֵלָה מְשַׁמַּחָה; אֵךְ לְעֵתִים הַבַּעַל זְקוּק לְתִשׁוּמַת הַלֵּב, וְעַל הָאִשָּׁה
לְהִיּוֹת חַכְמָה וּפִקְחִית, כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב (מְשָׁלִי יד, א): "חַכְמוֹת נָשִׁים
בְּנִתָּה בִּיתָה"; וְאִם הִיא תִתֵּן לְבַעֲלָהּ אֶת הַדְּרוֹשׁ לוֹ — תַּחֲוִיָּה חַיִּים
טוֹבִים.

וְלִכֵּן רָאִי לְשַׁמַּח מְאֹד וּלְשַׁמַּח אֶת בְּעֵלְךָ, שֶׁתִּשְׁרָה בְּבֵית אֲוִירָה
שֶׁל שְׂמֻחָה. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד), שְׂאִי
אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת בְּשַׁמְחָה, אֲלֵא עַל-יַדִּי מְלִי דְשִׁטוּתָא, שְׂצָרִיכִים לְעִשׂוֹת
כָּל מִינֵי צְחוּק, הַעֲקֵר לְהִיּוֹת בְּשַׁמְחָה.

וְאוֹדוֹת שְׂאֵלְתֶךָ וְכוּ', רַבְּנוּ ז"ל הַקְּפִיד מְאֹד מְאֹד שֶׁלֹּא לְשִׁתּוֹת
זֵינן — אֲלֵא לְקַדּוֹשׁ וּלְהַבְדִּילָהּ, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהִרְבּוֹת אֶת הַשְּׂמֻחָה
בְּבֵית, אֲבָל לֹא עַל-יַדִּי שְׂתִיָּה, חֵס וְשְׁלוֹם.

הַמֵּאחַל בְּרַכָּה וְהַצִּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט' תקלז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע, ראש חודש ניסן ה'תשמ"ו.

שלום רב וכל טוב סלה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק במאד מאד את אשתך, כי כשאשה מעברת, ובפרט בחדשים הראשונים היא אינה חשה בטוב, וקשה לה מאד לעשות את עבודות הבית, ולכן ראה לרחם עליה ולעזרה. והעקר אל תקמץ, תן לה הרבה שפע בכל צרכיה. פי רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סט), שכל הכסף בא לאדם בזכות האשה, ולכן אם תפזר כסף בעבור אשתך, תראה שתמיד יהיה לך מעות בכיסך.

ראה לדון את אשתך לכף זכות. הקדוש ברוך הוא רחם עליך והתחנת, והנה עכשו היא מעברת, איזה חסד נפלא מאתו יתברך.

נא ונא ראה להתבודד בכל יום לכל הפחות חמש דקות, וזה עושה רשם גדול למעלה בשמים, ואם תהיה חזק בזה — אז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תקלח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע, ראש חודש ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברכים היקרים, הרוצים להאיר נפשם באור האורות, צח הצחצחות מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! רבנו ז"ל אומר: העקר והיסוד שהכל תלוי

בו — לקשר עצמו לצדיק שבדור, אשר כל היהדות תלויה בדבר זה. רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עב): כשיהודי רוצה לעשות איזה דבר שבקדשה, ובפרט דבר שכל יהדותו תלויה בו, שזה התקרבות אל הצדיק, על זה מתפשט הסמ"ך-מ"ם לארכו ולרחבו לא לתת לבוא אל הצדיק.

ידוע, שרבנו ז"ל ספר לנו (ספורי מעשיות, מעשה ז') מהזבוב והעפוש, שקדם שיךדה נשמתו לזה העולם, עשה הסמ"ך-מ"ם רעש גדול בשמים, אם הנשמה הזו תרד, אין לי כפר מה לעשות, כי הסמ"ך-מ"ם מאד מיוחד מרבנו ז"ל, כי רבנו ז"ל מוריד לנו את השכינה בזה העולם, רבנו ז"ל מחזק אותנו, מעודדנו ומאמצנו ומשמחנו, ומקרב אותנו אל הקדוש-ברוך-הוא, ולכן אם רבנו ז"ל יתגלה לעולם, אין לסמ"ך-מ"ם מה לעשות יותר. ולכן לא בתנ"ם שרבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כנג): העקר והיסוד שיהכל תלוי בו — לקשר את עצמו לצדיק שבדור. למה רבנו ז"ל תופס את הלשון 'לקשר', ולא להתקרב? אלא מה ההפרש בין התקרבות לצדיק ובין התקשרות לצדיק? קרוב הינו ראובן מתקרב אל שמעון ושמעון מתקרב אל ראובן, אבל אחר-כך יכולים לברח אחד מהשני. קשר — כשעושים קשר של קימא, קשר על גבי קשר, וכבר לא יכולים להתנתק. כי כאשר מרבים את הקשרים שמתקשרים אחד לשני, כבר אין יכולים להפרד. ולכן רבנו ז"ל תופס את הלשון 'התקשרות' אל הצדיק, שצריכים לקשר עצמו באופן כזה, שלא יוכל להתנתק אף פעם.

רבנו ז"ל דבר פעם עם אנשי שלומנו, ובתוף השיחה אומר: אני תפסתי אתכם כבר בשק, פאומר, שאנשי שלומנו כבר יהיו מקרבים אליו. ענה ואמר מוהר"ן ז"ל: רבי, תקשר את השק שלא נברח. הינו אפלו שנהיה בתוף השק, עדין יכולים לברח, אבל אם מקשרים אל הצדיק, לא יכולים לברח. מהו קש"ר? פאשר מהפכים את האותיות יוצא שק"ר. שקר היא המדה המגנה ביותר, והקדוש-ברוך-הוא אינו סובל שקרן. פי ברגע שאדם מדבר דבר שקר, אומרים חכמינו הקדושים — פת שקרים אינה מקבלת פני שכינה

(סוטה מב.). מה זה שְׂכִינָה? גְלוּי אֱלֻקוֹת, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פה, אֲבָל אִם אָדָם מְדַבֵּר שְׁקֵר, הוּא מְרַחֵק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנֵה הַפְרוּשׁ (שְׁמוֹת כג, ז): "מְדַבֵּר שְׁקֵר תִּרְחַק". הַדְּבוּרִים שֶׁל שְׁקֵר כָּבֵר מְרַחֵקִים אֶת הָאָדָם מֵהַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ.

רַבְּנוּ ז"ל מְגַלֵּה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ט', וְסִימָן קיב): אִפְלוּ שְׂאָדָם נִמְצָא בְּתוֹךְ הַחֲשֵׁךְ וְהַבּוּץ הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר, וּמְרִים לוֹ חֲטִיּוֹ מְאֹד, וְאִינוּ יוֹדְעֵי מַה לַעֲשׂוֹת, וְהוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל, אֲבָל אִם הוּא מְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם אֲמֶת: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי נִמְצָא עֹשֶׂה בְּמִצְבֵי מְאֹד קָשָׁה, אֲיַנְנִי מְרַגֵּשׁ אוֹתְךָ, אֲנִי רוֹצֵה לְרְאוֹתְךָ וְאֲיַנְנִי זוֹכָה לָזֶה, אֲנִי רוֹצֵה לְלַמֵּד תּוֹרָה, אֲנִי רוֹצֵה לְסַיֵּם אֶת כָּל הַתּוֹנִיךְ, כָּל הַשְּׁשֵׁה סְדְרֵי מְשֻׁנָּה, כָּל בְּבִלִי, יְרוּשְׁלָמִי וְתוֹסֶפְתָּא, כָּל סְפָרֵי הַפּוֹסְקִים: רַמְבַּ"ם, רַא"שׁ וְרִי"ף, טוֹר וְשִׁלְחָן עֲרוּךְ, וְכָל הַמְדַרְשִׁים כֻּלָּם, וְעַדִּין אֲיַנְנִי זוֹכָה. רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲבָל אֲיַנְנִי יָכוֹל, כִּי חֲטָאתִי לְפָנֶיךָ מְאֹד. רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי חָיִב חוֹבוֹת, וְאֲיַנְנִי יָכוֹל לְצַאת מִזֶּה". זֶה נִקְרָא דְבוּרֵי אֲמֶת, שְׂאָדָם מְדַבֵּר מַה שְׁלוּחֵץ לוֹ. כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁכוֹאֵב לוֹ מְסַפֵּר אֶת הַדְּבָרִים לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ — זֶה נִקְרָא אֲמֶת.

פַּעַם בָּא יְהוּדֵי אֶחָד אֶל מוֹהַר"ן ז"ל, וְהִתְלוּנָן לְפָנָיו וְאָמַר: כְּשֶׁאֲנִי מִתְחִיל לְהִתְבוּדֵד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ עַל רוּחְנִיּוֹת, אַחַר כַּמָּה דְקוֹת אֵין לִי מַה לְדַבֵּר, הֲלֵב שְׁלִי נִסְתָּם. שְׂאָלוּ מוֹהַר"ן ז"ל — מַה בְּעִינַי פְּרֻנְסָה, אֵיךְ הוֹלֵךְ לָךְ? וְעָנָה וְאָמַר: קָשָׁה לִי מְאֹד, אֵין לִי פְּרֻנְסָה, אֲנִי יָכוֹל לְפְרֻנֵס אֶת אִשְׁתִּי וְיִלְדֵי, וְהַחוֹבוֹת עָלוּ מֵעַל רַאשֵׁי. אָמַר לוֹ מוֹהַר"ן ז"ל: תִּתְחִיל לְהִתְפַּלֵּל רַק עַל גְּשָׁמִיּוֹת, תְּבַקֵּשׁ מֵאֵת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִזְמִין לָךְ פְּרֻנְסָה טוֹבָה, שְׂיִהְיֶה לָךְ כֶּסֶף לְשִׁלֵּם חוֹבוֹתֶיךָ בְּחִנּוּת, בְּדִירָה וְכַדוּמָה. אֲבָל הִיְהוּדֵי הַזֶּה טָעַן: הֲרִי יוֹתֵר כּוֹאֵב לִי עַל רוּחְנִיּוֹת. עָנָה וְאָמַר מוֹהַר"ן ז"ל: אֵתָה תִתְפַּלֵּל עַל גְּשָׁמִיּוֹת, כִּי אֵת זֶה אֵתָה מְרַגֵּשׁ, אֵתָה כָּבֵר הַיּוֹם צָרֶיךָ לְאָכֹל, וְאֵין לָךְ כֶּסֶף לְקַנּוֹת אֲכָל, וְעַל זֶה אִם תִּתְפַּלֵּל — זֶה יִהְיֶה עִם אֲמֶת, רוּחְנִיּוֹת — עַדִּין אֲנִי יוֹדְעֵ אִם אֵתָה אוֹחֵז בְּזֶה, אִם אֵתָה רוֹצֵה בְּאֲמֶת לְסַיֵּם אֶת כָּל הַתּוֹנִיךְ וְאֵת

כָּל שֵׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, וְאֵת כָּל בְּבִלֵי, יְרוּשְׁלָמִי תוֹסֵפֶתָא, וְאֵת כָּל הַד' חֲלָקֵי שְׁלֶחָן עֲרוּף טוּר בֵּית יוֹסֵף... לְמַדִּים מִכָּאן, שֶׁהָאֱמֶת צָרִיכָה לְהִיּוֹת מֵהִתְחַלָּה עַד הַסּוּף, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל ( ) : אֲמַ"ת שֶׁלֹּשׁ אוֹתִיּוֹת : אֲמַ"ת, הִתְחַלַּת הָא"ב, אֲמַצַּע הָא"ב, סוּף הָא"ב, כִּי אֲמַת צָרִיף לְהִיּוֹת : ראש, תוֹף, סוּף, מֵהִתְחַלָּה עַד הָאֲמַצַּע מֵהָאֲמַצַּע עַד הַסּוּף. זוֹ נִקְרָאת אֲמַת ! חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (לְקוּט בְּרֵאשִׁית א', רַמְזוֹ ג'): מֵהֵהֲפָרֵשׁ בֵּין אֲמַת לְשֶׁקֶר? שֶׁקֶר הָאוֹתִיּוֹת קְרוּבוֹת בָּא"ב, אֲמַ"ת — מְרַחֵקִין מְלִי, הֵן רְחוּקוֹת זוֹ מִזוֹ, הֵינּוּ כִּי שֶׁקֶר בְּנִקְל מְאֹד מְאֹד לְהִגִּיעַ לָזֶה, אִם רַק מְסִיחִים דַּעַת מֵהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּבֹר נִמְצְאִים בְּשֶׁקֶר. אֲבָל לְהִגִּיעַ אֶל אֲמַת, זֶה בָּא מְאֹד מְאֹד קָשָׁה. מִתְחִילִים מֵא', וְצָרִיכִים לְעַבֵּד הַרְבֵּה הַרְבֵּה עַד שֶׁמִּגִּיעִים לְמ', וְכִשְׁמִגִּיעִים לְמ', צָרִיכִים לְעַבֵּד הַרְבֵּה הַרְבֵּה עַד שֶׁמִּגִּיעִים לְת', כִּי אֲמַת אֵינָה בָּאָה בְּנִקְל. אִף לֹא כֵן הַשֶּׁקֶר.

וְלָכֵן רוֹאִים, שֶׁבְּנֵי-אָדָם מְאֹד נִמְשָׁכִים אַחַר הַשֶּׁקֶר, כִּי כָּלֵנוּ נִמְצְאִים בְּשֶׁקֶר, כָּל זְמַן שֶׁאֲנַחְנוּ אֵינָנוּ מְקַשְׂרִים אֶל הַצַּדִּיק הָאֲמַת, שֶׁהוּא זָפֵךְ אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי, וְנִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲזוֹ כָּלֵנוּ עֹדִין מְנַחִים בְּשֶׁקֶר.

הַצַּדִּיק נִכְלָל בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, אֵין לוֹ שׁוּם מִחֻשָּׁבָה אַחֶרֶת — רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵין לוֹ שׁוּם הַסְתַּפְּלוּת בְּזֶה הָעוֹלָם — רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵין לוֹ שׁוּם שְׂמִיעָה בְּזֶה הָעוֹלָם — רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵין לוֹ שׁוּם נְשִׁימָה בְּזֶה הָעוֹלָם — רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֶפְלוּ דְבוּר אֵין לוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם — רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם-כֵּן הוּא נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְאֲנַחְנוּ הַקְּטַנִּי עֲרֵף, הַפְּגוּמִים, כְּשֶׁבָּאִים אֶל הַצַּדִּיק וּמִתְקַשְׂרִים אֵלָיו, אֲזוֹ בְּהִכָּרַח שָׁגַם בְּנוֹ תִּפְגַּס אֲמַת. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ז'), כְּשֶׁאָדָם מִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק — נִחְקַקֵּת בּוֹ אֲמַת. וְכִפִּי שֶׁאָדָם יוֹתֵר מִקְרֵב אֶל הַצַּדִּיק, נִכְנָסֵת בּוֹ יוֹתֵר אֲמַת.

וְעַל-כֵּן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמַת, סִימָן כ'): הָאֲמַת הוּא פּוֹדָה מִכָּל הַצָּרוֹת; אִם יֵשׁ לְאָדָם צָרוֹת וְרוּצָה לְהַפְטֹר מֵהֶן,

העצה לזה — להחזיק באמת. מהי אמת? אדם צריך להיות מכיר את מקומו, אני יודע את האמת מי אני. עד עכשו הייתי רחוק מהקדוש-ברוך-הוא, בר מינן, עשיתי כל מיני שטיות בחיים, עכשו כשזכיתי להתקשר אל הצדיק, הצדיק פותח לי את העינים, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סז), ש"הצדיק פותח את העינים, עד שאדם כבר מתחיל להסתכל על עצמו בצורה אחרת; "אני רואה איך שעד עכשו הייתי בדכאון פנימי, בעצבות ובמרירות, ועכשו אני מישב את עצמי — למה לי להיות בעצבות, למה לי לחיות יום אחר יום בדאגות, יום אחר יום להיות ממרמר בקשיות על עצמי ועל אחרים". הצדיק פותח לנו את העינים להתחיל לראות היכן אנו נמצאים, ומה אנו עושים!

ולכן זהו דבר גדול מאד להיות מקשרים אל הצדיק, וככל שאדם מקשר אל הצדיק, כל החיים שלו מתנהלים בצורה אחרת לגמרי.

ולכן עלינו הרבה לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, שנהיה מקשרים אל הצדיק, ואז לא נוכל לברח ממנו לעולם. ואם רואים אחד שבורח מהצדיק, סימן שאיננו ולא היה מקשר אליו. ראו הרבה אנשים שהיו קרובים לצדיק, ולבסוף ברחו ממנו, סימן שההתקשרות שלהם לא הייתה עם אמת. כי גם כשאדם קושר עצמו בחבל היטב, מישוהו יכול לנתק את החבל, ואז הוא עלול לברח. אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן קנג): מי שמקרב עצמו אל הצדיק, וקרבתו אינו בתמימות, על-ידי-זה נהפך אחר-כך לרודף; כמו בגשמיות, אם רוצים שאף אחד לא יוכל לפרם את הקשר, צריך לקחת חבל של פלדה, ששום מסור לא יוכל לחתכו, וכשהמסור יתקרב אל החבל הזה, המסור ישבר, כך אדם צריך להיות מקשר אל הצדיק, שאם אחד ירצה לנתקו מהצדיק, הוא ישבר ויתבטל לפני שיצליח לנתק את זולתו מהצדיק, זו נקראת התקשרות לצדיק, ודבר זה עלינו להחזיר בעצמנו היטב היטב!

כשזכיתי להתקרב אל רבנו ז"ל, הייתי כבן חמש-עשרה וחצי,

ואחר-כֵּן החלו עלי צרות גדולות מאד, דברו עמי רבנים גדולים וראשי ישיבות, ונסו להשפיע עלי לעזב את רבנו ז"ל. ולא היו אלו סתם אנשים, אלא אנשים נשואי פנים ומכבדים, וראי שמים, למדנים עצומים, ואהבו אותי מאד, ורצו כמובן רק לטובתי, ונסו בכל דרך להשפיע עלי לעזב את רבנו ז"ל, והסבירו לי כל מיני הסברים, והייתי צעיר כבן שבע-עשרה כששדלו אותי לעזב את רבנו ז"ל, והיה לי האמץ לומר לכלם: אם אתם תוכלו עכשו להוריד מלאכים מהשמים, חתיכות אש יבואו מלמעלה, וכל מלאך של אש יצעק: תעזב את רבנו ז"ל — אגרש אותם. כל-כֵּן הייתי חזק בזה!

וזה לי פֶּכַר קרוב לשלשים שנה, שאני יודע מרבנו ז"ל. אני זוכר שפעם אחר החתנה רצו לנתקני מרבנו ז"ל בכל הכחות, ואז לא היה רבנו ז"ל כל-כֵּן מפרסם בעולם. וקפצתי ונשבבתי, שלא רק שלא יצליחו להוציאני מרבנו ז"ל, אלא אני אמלא את כל העולם פלו עם ספרי רבנו ז"ל, וגם את השם שלי אני מוסר לרבנו ז"ל. ותתבוננו בכל ספרי רבנו ז"ל שגדפסו בשנת תשכ"ה, מה כתוב שם — מה הדפס, ותבינו לאשר אני מכון, שמסרתי את שמי בשביל רבנו ז"ל. והפצתי את אור רבנו ז"ל בכל העולם פלו בפרוטות. ומאז תשכ"ה ועד עכשו — עשרים שנה, אין יום שלא נפין את אור רבנו ז"ל בעולם.

[אני פֶּכַר לא רוצה להאריך מה שקרה עם כל אלו האנשים שנסו לנתקני מרבנו ז"ל, ונסו למנע אותי מרבנו ז"ל, לכלם היה סוף לא טוב. אבל אל תחשבו שהיו אלו אנשים פשוטים — אלא מורמים משכמם ומעלה, ונסו בכל מיני דרכים בטוב וגם ברע, אף העלו חרס בידם, ולבסוף נתבטלו מן העולם].

וזאת תדעו, אשר כל זמן שאדם מקשר לרבנו ז"ל, אין לו מה לפחד פֶּלֶל וכלל, ומדוע? כי ההתקשרות אל רבנו ז"ל — אין עוד דבר יותר גדול מזה. מה רבנו ז"ל רוצה מאתנו? לקרבנו אל הקדוש-ברוך-הוא. וכך מובא בדבריו ז"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק ב', סימן

(כ), שֶׁהַצְדִּיק הוּא מְנַחֵם אֶת כָּל־סוֹטָה וְיִשְׁמַח אֶת כָּל־סוֹטָה, וְלֹכֵן רַבְּנוּ ו"ל נִקְרָא: רַבִּי נַחְמָן בְּרַ' שְׂמַחָה, שֶׁמְנַחֵם הַכֹּל וְיִשְׁמַח הַכֹּל. בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הָרַבָּה שְׂמַחָה. רַבְּנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִמָּן נב), שֶׁאַדָּם צָרִיךְ לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשִׁבַר מְדָה אַחַת, וְאַחַר-כֵּן עוֹד מְדָה וְעוֹד מְדָה וְעוֹד מְדָה, כִּי אָדָם פְּרָא יוֹלָד (אִיּוֹב יא, יב), וַיֵּשׁ לוֹ מַדּוּת רַעוּת רַבּוּת וְצָרִיךְ לְשַׁבְּרָן, וְלַעֲבֹד עַל עֲצָמוֹ בְּעַבְדוּת הַמַּדּוּת, עַד שְׂזוֹכִים לְשִׁבַר אֶת כָּל הַמַּדּוּת הַרַעוּת. אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִמָּן נב), שֶׁעֲדִין נִשְׁאָר בְּאָדָם מִשְׁהוּ, שְׂזוֹ הַגְּאוּה וְהַיְשׁוּת שֶׁיֵּשׁ אֶצְלוֹ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתְּנוּ, וְלֹא יְכוּלִים לְהוֹצִיָּאָה.

הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זִי"ע אָמַר לְתַלְמִידָיו קִדְּם שְׁנִסְתַּלְקוּ, כְּשֶׁשְׂאָלוּהוּ: לַאיִזָּה צְדִיק לְהִתְקַרֵּב וּלְהִתְקַשֵּׁר? עֲנָה וְאָמַר: אִם יְהִיָּה צְדִיק שְׂיִתֵּן לָכֶם עֲצָה נְגִיד גְּאוּה, תְּדַעוּ שֶׁזֶה שְׂקָרָן, וּמַדּוּעַ? כִּי עַד הַנְּשִׂימָה הָאַחֲרוֹנָה אָדָם צָרִיךְ לְשָׁמַר, שְׁלֹא יִפֹּל בְּיַשׁוּת וּבַגְּאוּת, כִּי דָרָךְ הָאָדָם לֹמַר וְלִחְשַׁב תְּמִיד: אֲנִי וְאַנִּי, אֲנִי הַלְכָתִי, אֲנִי עֲשִׂיתִי, אֲנִי דַבְּרָתִי וְכוּ'. וּבַקָּמַת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (סוֹטָה ה.) עַל הַפְּסוּק (יִשְׁעִיָּה נז, טו): "אֲנִי אֶת דְּבַר", כְּשֶׁיֵּשׁ לְאָדָם גְּאוּה, אוֹמֵר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — אִין אֲנִי וְהוּא יְכוּלִים לְדוֹר בְּעוֹלָם (סוֹטָה שם). אֲנִי זֶה אוֹתִיּוֹת אִי"ן, אָדָם צָרִיךְ לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגָּה כְּזוֹ — לְבִטּוֹל עֲצָמוֹ לְגַמְרִי, עַד שֶׁאִין נִמְצָא רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִין מִשְׁגַּב כְּזֶה אֲנִי.

וְהַתְּלַמִּידִים מְסַפְּרִים, שֶׁהַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זִי"ע יִצְאָה וְנִשְׁמָתוֹ בְּמַלְאִים אֱלוֹ (תְּהִלִּים לו, יב): "אַל תְּבוֹאֵנִי רַגְלֵ גְּאוּה". וְאָמְרוּ, שֶׁעַד הַנְּשִׂימָה הָאַחֲרוֹנָה אָדָם צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל נִקְדָּה זו — שְׁלֹא תִכְנָס בּוֹ יַשׁוּת וְגַאוּת, אֲשֶׁר הוֹרְסוֹת אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי. רַבְּנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִמָּן פב), לְמָה הוּלָךְ לְאָדָם שְׁלֹא כְּסָדָר, וּמָה שְׂרוּצָה לְעֲשׂוֹת הוּלָךְ לוֹ הַפּוֹךְ? כִּי אוֹמֵר: אֲנִי אֲמַלְךָ, אֲנִי רוּצָה לְהִיּוֹת מְלָךְ, אֲנִי רוּצָה, אֲנִי אֶעֱשֶׂה, אֲנִי הוּלָךְ לוֹ שְׁלֹא כְּסָדָר, אֲבָל אִם אָדָם מְבִטֵּל עֲצָמוֹ אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִין מִשְׁגַּב כְּזֶה אֲנִי. רַבְּנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִמָּן כב):

אָנֹכִי זֶה הַנְּשֻׁמָּה. וְדַבֵּר זֶה עָלֵינוּ לְחַקֵּק הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּעֶצְמוֹנוּ. עַל-יְדֵי שְׂמֻקְרָבִים וּמְקַשְׂרִים אֶל הַצְּדִיק, הַצְּדִיק מְכַנֵּס בָּנוּ חַיּוֹת אַחֲרָת. וְכַמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עב), כְּשֶׁאָדָם מֵתְקָרֵב אֶל הַצְּדִיק, הַצְּדִיק מְכַנֵּס בּוֹ עֲנָוָה וְשִׁפְלוּת, שֶׁיֵּדַע שֶׁהוּא כְּלוּם, וּבְרַגַע שֶׁאֵינִי יוֹדֵעַ שֶׁאֵינִי כְּלוּם, מִי בֵּן? הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! וְזֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְהַכְנִיס בְּבִנְי-אָדָם. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אַמֶּת, סִימָן יג): עַל-יְדֵי אַמֶּת הָעוֹלָם נִשְׁמַר מִכָּל הַזְּקוּת; אִם הֵינּוּ הוֹלְכִים עִם אַמֶּת, לֹא הֵינּוּ נִזְזָקִים. וְכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אַמֶּת, סִימָן כ'): הָאַמֶּת הוּא פּוֹדֶה מִכָּל הַצְּרוּת; אִם אָדָם הוֹלֵךְ רַק עִם אַמֶּת, נִפְדָּה מִכָּל צְרוּתוֹ.

וְלָכֵן עֲכָשׁוּ אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְקַבֵּל עַל עֶצְמוֹנוּ דָּבָר אֶחָד, וְאִם נִהְיֶה חִזְקִים בְּזֶה, נִצְלִיחַ מִשֶּׁפֶל כָּל הַדֶּרֶךְ — שֶׁעָלֵינוּ לְקַשֵּׁר אֶת עֶצְמוֹנוּ עִם הַצְּדִיק, שֶׁאֵף אֶחָד לֹא יוּכַל לִנְתַקְנוּ מִמֶּנּוּ. וְהַקֶּשֶׁר צְרִיף לְהִיּוֹת קֶשֶׁר שֶׁל קִימָא, אֲבָל צְרִיכִים לְזַכֵּר הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, שֶׁבֵּין קֶשֶׁר לְשֶׁקֶר זֶה חוּט הַשְּׁעָרָה, וּבִנְקֵל לְהַחֲלִיף, כִּי הֵן אוֹתָן אוֹתִיּוֹת בְּסֹדֶר אַחֵר.

כִּיּוֹם יִשָּׁנֶם כָּל מֵינֵי שְׂקֻנִּים, רַמָּאִים, צְבוּעִים, שְׁעוּבָדִים עַל בְּנֵי-אָדָם, הֵם נִרְאִים כְּרַבָּנִים גְּדוֹלִים, מְפָרְסְמִים בְּעוֹלָם, אֵף הֵם בּוֹרִים וְעַמֵּי הָאָרֶץ, אֵין לָהֶם — לֹא תוֹרָה, לֹא חֻכְמָה, לֹא שִׁכְל, וּמוֹלִיכִים שׁוֹלֵל בְּנֵי-אָדָם. כִּי אִם אָדָם אֵינוֹ יְכוּל לְהוֹצִיא אוֹתִי מִהַבּוֹץ שֶׁנִּפְלְתִי אֵלָיו, אִם אָדָם אֵינוֹ יְכוּל לְהוֹצִיא אֶת הַמְּרִירוֹת וְהַדְּפֹאוֹן שֶׁיֵּשׁ בִּי, מִסִּפֵּן הָאָדָם הַזֶּה, הוּא שֶׁקֶרֶן, רַמָּאִי, צְבוּעַ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, שֶׁרִ"ץ הַשֶּׁרֶץ עַל הָאָרֶץ. רַבֵּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'), הַצְּדִיק הוּא כְּמוֹ אֶמָּא, וְרוֹאִים יְלָד הַמְּשַׁחֵק בְּצַעְצוּעֵיו, וְשִׁקוּעַ בְּמִשְׁחָק כָּל-כֶּף, עַד שֶׁלֹּא מְעַנִּין אוֹתוֹ מֵאוּמָה — לֹא אֶכְל, לֹא כְּלוּם. אֵף בּוֹ בְּרַגַע שֶׁרוֹאֶה אֶת אִמּוֹ מִרְחוֹק, הוּא עוֹזֵב הַכֵּל, וְרֵץ אֵלָיָהּ בְּשִׂמְחָה לְהִסְתַּתֵּר תַּחַת סִנְיָה. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל: הַצְּדִיק זֶה הָאֶמָּא, בֵּינוֹן שְׁרוּאִים אֶת הַצְּדִיק, מְשַׁלִּיכִים אֶת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת וְרָצִים אֵלָיו, וּמְדוּעַ? כִּי הַצְּדִיק מְחַדֵּיר בָּנוּ שִׂמְחָה.

והנה רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נב), שצריכים לבקש קדם על מדה זו ועל מדה זו וכו' וכו', עד ששוכרים את כל המדות, נשאלת השאלה, על איזו מדה צריכים לבקש קדם, הלא אני יודע שאני גרוע בכל המדות שישנן בעולם, אני מלא מדות רעות? אלא אדם צריך לבקש על דבר אחד, ואז יהיה לו הכל. אם יבקש על שמחה — יהיה לו הכל. כי אם אדם שמח — יש לו הכל.

מתי יש לאדם כל המחלות רעות? כשהוא עצוב. רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד), שגם חכמי הרופאים אומרים, שכל המחלות והחלאים רעים באים לאדם רק מחמת חסרון השמחה, כי אם אדם היה תמיד שמח, הוא לא היה חולה. כי מהיכן נתפסות באדם כל מיני מחלות? מחמת חסרון השמחה, אזי גופו נשבר, ובקלות הוא נחלה, אבל אם אדם שמח, הוא הכי מאשר, ולא חסר לו מאומה. ולכן אומר רבנו ז"ל (ספר המדות, אות שמחה, חלק ב', סימן א'): מי שהוא שמח תמיד, על ידי זה הוא מצליח. הצלחת האדם תלויה רק בשמחה. צריכים כל-כף הרבה לעבד על נקדת השמחה, עד שיהיה מלא שמחה. ומהיכן אדם יודע שהוא מלא שמחה, שמא הוא מטעה את עצמו? אפלו שהוא רוקד ומוחא כף אל כף, ושומע מוסיקה, מי אומר שהוא שמח? אולי בעת ששומע מוסיקה ומוחא כף אל כף, גרש את העצבות ממנו, אך אין זאת אומרת שהוא שמח. אימתי יודעים אם אדם הוא בשמחה אמתית? אם הוא משמח את אחרים, סימן שהוא מלא שמחה. וכמו בגשמיות, אדם עומד מרחוק ורואה דלי, מהיכן הוא יודע שהדלי מלא מים, אולי ריק הוא? אלא אם הוא רואה, שהמים נשפכים לחוץ, ועולים על גדותיהם סימן, שהדלי מלא מים. כמו-כן אם רואים אדם שמשמח אחרים, ובנפשו בוער לשמח עוד יהודים, סימן שהוא מלא שמחה.

עצבות ומרירות ודכאון — זה מביא להתאבדות. ורואים שכל המשגעים וחולי הנפש הם תמיד עצובים וממרמרים, הם חיים בעולם הדמיון שלהם, כי אין להם שמחת החיים. והצדיק האמת

מוֹצִיא מֵאִתּוֹ אֶת הַמְרִירוֹת הַזֹּהוּ. וְזֶהוּ שְׂאוֹמֵר רַבְּנֵי ו'ל (לקוטי-
 מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כג), שֶׁהַצְדִּיק הוּא מְלַח הַמְמַתִּיק מְרִירוֹתָא דְהָאִי
 עֲלָמָא, מְלַח מוֹצִיא אֶת הַדָּם מִהַבְּשָׂר, וְלִכֵּן אִי אֶפְשָׁר לְאָכֵל בְּשָׂר,
 אֲלֵא כְּשִׁמּוֹלְחִים אוֹתוֹ קָדָם, כִּי הַמְּלַח מוֹצִיא אֶת הַדָּם, הַצְדִּיק
 מוֹצִיא מֵעַמּוּנוֹ אֶת הַדָּמִים הַרְעִים שֶׁיֵּשׁ בְּנוֹ. כִּי עָקֵר הַיֵּצֵר הַרְעֵ, אוֹמֵר
 רַבְּנֵי ו'ל (לקוטי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ו', סִימָן עב) זֶה מִהַדָּמִים. וְלִכֵּן
 עָלִינוּ לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנֵהִיָּה מְקַשְׂרִים אֶל הַצְדִּיק,
 וְלֹא דֵי שְׂאָנוּ מְקַשְׂרִים אֶל הַצְדִּיק, אֲלֵא עָלִינוּ לְפָרְסֵם אֶת הַצְדִּיק
 גַּם לְזוּלָתוֹ. וְזֶה סִימָן שְׂאָנְחָנוּ מְקַרְבִּים וּמְקַשְׂרִים אֶל הַצְדִּיק — אִם
 אָנוּ מְדַבְּרִים עִם כָּלֵם מִהַצְדִּיק, סִימָן שֶׁיֵּשׁ לָנוּ הַשְּׁגָה בַצְדִּיק. וְלִכֵּן
 אוֹמֵר רַבְּנֵי ו'ל (סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׁמֻחָה, סִימָן טז): מִי שֶׁמְפָרְסֵם אֶת
 הַצְדִּיק — זוֹכֵה לְשְׁמֻחָה; עַל-יְדֵי שְׂאָנְחָנוּ יוֹצְאִים לְהַפִּיץ אֶת אוֹר
 רַבְּנֵי ו'ל, זֶה מְכַנִּיס בְּנוֹ שְׁמֻחָה אֲמִתִּית. וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת עָקֵר
 עֲבוּדָתָנוּ — לְשִׁמְחַ יְהוּדִים. אֵינְכֶם יְכוּלִים לְתַאֵר אִיזוֹ מַצְוָה הִיא
 זוּ! יִשְׁנֵם אֲנָשִׁים כִּיּוֹם, שְׁסוּבְלִים הַרְבֵּה צְרוּת וְיִסוּרִים, יֵשׁ אֲנָשִׁים
 מְסַפְּנִים שְׂאָבְדוּ אֶת יְקִירֵיהֶם, הוֹרִים שְׁכָלוּ אֶת יְלָדֵיהֶם, נָשִׁים אָבְדוּ
 אֶת בְּעֻלֵיהֶם, יִשְׁנֵם אֲלֻמְנוֹת וִיתוּמִים, אֲנָשִׁים אָבְדוּ אֶת אַחֵיהֶם
 וְאַחֵיוֹתֵיהֶם, יִשְׁנֵם סוּבְלִים חֲלָאִים רְעִים וּמְרִים, יִשְׁנֵם אֲנָשִׁים
 הַנְּמַצְאִים בְּצְרוּת גְּדוּלוֹת מְאֹד, וְהִנֵּה כְּשָׂבָא יְהוּדִי שְׂמַח וּמְשִׁמְחָם,
 אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֻלַּת הַמַּצְוָה הַזֹּה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד
 מְאֹד אוֹהֵב יְהוּדִי שְׂמֵשֶׁמֶח אַחֵרִים.

וְלִכֵּן אִם אֲנַחְנוּ רוֹצִים לְמַדֵּד עֲצֻמּוֹנוֹ אִם אָנוּ מְקַשְׂרִים לְרַבְּנֵי
 ו'ל, אוֹלֵי אָנוּ מְטַעִים אֶת עֲצֻמּוֹנוֹ, אוֹלֵי אָנוּ חַיִּים בְּדַמְיוֹן, מֵהַ
 הַסִּימָן? אִם עַז חֲפָצָנוּ וּרְצוֹנָנוּ לְחַזֵּק עוֹד יְהוּדִי, לְדַבֵּר עַל לִבֵּם שְׁלֹא
 יִתְיַאֲשׁוּ, שְׂאֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל, וְאֶפְלוּ מִהַמְצַבִּים הַכִּי קָשִׁים,
 עֲדִין יְכוּלִים לְצֵאתָ, זֶה סִימָן שְׁקַבְּלָנוּ מִרַבְּנֵי ו'ל. וְזֶה סִימָן שְׂאָנְחָנוּ
 מְקַשְׂרִים לְרַבְּנֵי ו'ל, אִם זֶה בְּנַפְשָׁנוּ לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנֵי ו'ל
 וּלְפָרְסֵם אֶת הַצְדִּיק לְכָל בְּאֵי עוֹלָם.

וְלִכֵּן בְּאוֹ נִקְבַּל עַל עֲצֻמּוֹנוֹ מֵעַכְשָׁו לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הַצְדִּיק
 בְּעוֹלָם בְּיִתֵּר שְׂאֵת וּבְיִתֵּר עַז, לְשִׁמְחַ יְהוּדִים, וְלְהַחְדִּיר בָּהֶם אֲמוּנָה,

רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'): הֶעֱקָר זֶה הָאֱמוּנָה, וְצָרִיכִים תָּמִיד לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ בְּעֲצָמוֹ הַיְכֵן הוּא אוֹחֵז בְּאֱמוּנָה, כִּי יֵשׁ בְּנֵי אָדָם הַסּוֹבְלִים חֲלָאִים רָעִים, וְהַכֵּל בָּא מִחֲמַת חֶסְרוֹן אֱמוּנָה, וְעָקַר מִחֲלַת הַעֲצָבִים, זֶה מֵהַעֲדָר אֱמוּנָה, כִּי אִם יֵשׁ לְאָדָם אֱמוּנָה, שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פִּה אֶתְנוּ, עֲמָנוּ וְאֶצְלָנוּ, אִז מֵה יֵשׁ לְדָאג? ! מֵה יֵשׁ לְהִיּוֹת בְּעֲצָבוֹת? ! מֵה אֶבְדָּת בְּזֶה הָעוֹלָם? ! עַרְם יֵצְאָת מִבְּטָן אִמָּךְ וְעַרְם תִּכְנַס לְבֶטֶן הָאֲדָמָה, וּמֵה לָךְ לְהִיּוֹת בְּמַרְירוֹת? ! אֲבָל לְזֶה אֵי אֶפְשֶׁר לְהִגִּיעַ, רַק אִם מְקַשְׁרִים לְצַדִּיק הָאֱמֵת.

וְלָכֵן עָלִינוּ לְשִׁמַּח בְּמָאד מְאֹד, שְׂזַכִּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אִךְ אֵין מִסְפִּיקָה הַהִתְקַרְבוּת, עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת בְּעֲצָמָנוּ קֶשֶׁר חֲזָק, קֶשֶׁר שֶׁל קִימָא, כָּל-כָּף לְהִתְקַשֵּׁר לְרַבְּנוּ ז"ל, שְׂאֵף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְנַתְקֵנוּ מֵהַצַּדִּיק. לֹא חֲסִרִים לְדַאבּוֹנָנוּ, שׁוֹעֲלִים קְטָנִים מִחֲבָלֵי כְרָמִים. אָדָם עוֹבֵד כָּל-כָּף הַרְבֵּה, וּמִתְיַגַּע קְשׁוֹת עַד שְׁנוּטֵעַ כָּרֶם, הוּא צָרִיךְ לְחַפֵּשׁ וּלְמַצֵּא פִיסַת אֲדָמָה הַרְאוּיָה לְהִצְמִיחַ, וְאַחֲר־כֵּן לְחַרֵּשׁ אֶת הָאֲדָמָה הַיֵּטֵב, וְאַחֲר־כֵּן לְשִׁים חֲמֹר מִיַּחַד, שֶׁבְּאֲדָמָה זוֹ לֹא יִתְרוֹצְצוּ עֲכָבְרֵי שְׂדֵה וְתוֹלְעִים וְשָׂרְצִים שְׂיִזְיָקוּ לְצַמְחָהּ, וְאַחֲר־כֵּן מִתְחִיל לְזָרַע, וְאַחֲר־כֵּן מִשְׁקָה אֶת הָאֲדָמָה וּמְטַפֵּל בָּהּ כְּרְאוּי, עַד שֶׁמִּתְחִילָה לְהוֹצִיא פְרוֹת אוֹ אֵילָנוֹת וְכוּ', וְעַד שֶׁהָאֵילָן גָּדַל צָרִיכִים לְהִתְיַגַּע הַרְבֵּה. וּבְכַרְט כָּרֶם, שֶׁהִצְמִיחָה בְּטַבְעָה מְטַפֶּסֶת וְכוּ', וְצָרִיכִים לְהַנִּיחַ מְקָלוֹת, שְׂיִהְיֶה לָהּ הַיְכֵן לְטַפֵּס וּלְגַדֵּל, וְעַד שֶׁמוֹצִיאָה עֲנָבִים, וּמֵהַעֲנָבִים עוֹשִׂים יַיִן, וְעַד שֶׁהַיַּיִן מוּכָן לְשִׁתָּהּ, אֲרָכָה הִיא הַדֶּרֶךְ וְרַבָּה הָעֲבוּדָה. וְעַם כָּל הַיְגִיעָה וְהַטְרַחָה שְׂיִגְעִים וְטוֹרְחִים עַד שֶׁמְגַדְּלִים כָּרֶם, צָרִיכִים לִידַע, שְׂיִשְׁנֵם שׁוֹעֲלִים קְטָנִים מִחֲבָלֵי כְרָמִים.

שׁוֹעֵל הֵנוּ חַיָּה פְקָחִית מְאֹד, הוּא בָּא בְּתַמִּימוֹת כְּכִיכּוֹל, כְּאֵלוּ אֵין לוֹ כְּוֹנוֹת רְעוֹת, וּמִתְבּוֹגֵן עַל הָעֲנָבִים בְּעֵלְמָא וְתוֹ לֹא. וְאִם בְּעַל-הַבֵּית טַפֵּשׁ וְשׁוֹטָה, הוּא רַק מְסוֹבֵב רֵאשׁוּ מִכְרָמוֹ, וְהַשׁוֹעֵל כְּבָר הַצְּלִיחַ לְטַפֵּס וּלְחַטֵּף גְּרֵגֵר עֲנָבִים, וּלְעֵתִים אֵף אֶשְׁכּוֹל, וְלָרֵב הוּא מְשַׁחִית זְמוּרָה אַחַת, אוֹ מוֹצִיא שְׂרָשִׁים, עַד שֶׁהַכָּרֶם אֵינָה יְכוּלָה לְצַמַּח.

זֶה מֵה שֶׁשָּׁלְמָה הַמֶּלֶךְ אָמַר: "שׁוֹעֲלִים קִטְנִים מִחֲבָלֵי כְרָמִים". הַצְדִּיק נוֹטֵעַ כָּרֶם יָפֵה מְאֹד, הַמְנִיכָה פְרוֹת עֲרֵבִים וּמִתְקִים, שְׂיֻכּוֹלִים לַעֲשׂוֹת מֵהֶם יַיִן מְשַׁבַּח לְקִדּוֹשׁ וּלְהַבְדִּילָהּ, לְקַדֵּשׁ עַצְמוֹ וּלְהַבְדִּיל עַצְמוֹ מִרְשָׁעִים אַרְוֵרִים, וְהִנֵּה דֵי בִשְׁנֵי רִיקִים וּפּוֹחֲזִים, שׁוֹעֲלִים קִטְנִים, הַבָּאִים בְּתַמִּימוֹת כְּבִיכּוֹל, אֵךְ כְּנֹנְתֵיהֶם מִשְׁחָתוֹת, עַל-כֵּן צָרִיכִים לְהַשְׁמֵר מְאֹד מִשׁוֹעֲלִים כְּאֵלוֹ הַבָּאִים בְּגַבְלֵי עֲרֻמוּמִיּוֹת. הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הוּא הַשְּׁטָן יֵשׁ לוֹ הַדְרָכִים שְׁלוֹ כִּיצַד לְנַתֵּק אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִהַצְדִּיק, וְלָכֵן עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת קֶשֶׁר שֶׁל קִימָא, לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף מְקַשְׂרִים אֶל הַצְדִּיק, עַד שֶׁלֹא נַעֲזֹבְהוּ.

אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל: מֵה זֶה נִקְרָא הַתְקַשְׁרוֹת אֶל הַצְדִּיק? שְׁצָרִיכִים לְקַבֵּל דְּבָרָיו עַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּהוּא זֶה, דְּבַר קָטָן וְדְבַר גָּדוֹל, וְלִבְלֵי לְנִטּוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, מִדְּבָרָיו יִמִּין וּשְׂמָאל, וּכְמוֹ שֶׁחֲכַמֵּינוּ הִקְדוּשִׁים אֲוִמְרִים (רַש"י דְּבָרִים יז, יא): אֶפְלוֹ אֲוִמֵר לָךְ עַל יִמִּין שְׂמָאל וְעַל שְׂמָאל יִמִּין — תֵּאֲמִין לוֹ, כִּי הוּא יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִמֶּךָ. וְלָכֵן עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְעוֹלָם לְהַתְקַשֵּׁר אֶל הַצְדִּיק. וְאִיךְ זֹכִים לְהִיּוֹת מְקַשְׂרִים אֶל הַצְדִּיק? זְכֵרוּ הֵיטֵב, הֵיכֵן הַצְדִּיק? הֲאִם רְאִיתֶם אֶת הַצְדִּיק? הֲאִם אַתֶּם מְפִירִים אֶת הַצְדִּיק? לָאוּ, זֶה בְּלִתי אֶפְשָׁרִי, כִּי הַצְדִּיק הוּא כָּלוֹ רוּחָנִי, רַבְּנּוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'): הַצְדִּיק נִקְרָא דָג, הִרְאִיתֶם פֶּעַם דָּג בַּיָּם?! קֶשֶׁה לְלַכְדוֹ, הִנֵּה חוֹשְׁבִים שֶׁצָּדוּ אוֹתוֹ, וְהִנֵּה חִמַּק וּבָרַח לְתוֹךְ הַמַּיִם. כֶּף הַצְדִּיק, הִנֵּה חוֹשְׁבִים שֶׁהִשִּׁיגוּ אוֹתוֹ, וְהִנֵּה הוּא כֹבֵד נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁמוֹת וַיְחֻדִים, וּכְבֵד אֵין רוֹאִים אוֹתוֹ וַאֲיִן מְבִינִים אוֹתוֹ כָּלֵל, וַאֲיִן שׁוֹם הַשְּׂגָה בַצְדִּיק הַזֶּה.

עִם כָּל זֹאת אִיךְ בְּכָל זֹאת יֵשׁ לָנוּ הַשְּׂגָה בַצְדִּיק? אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב): בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר שֶׁל הַצְדִּיק שָׁם פְּנִיּוֹ, שְׂכָלוֹ וְנִשְׁמָתוֹ; הַצְדִּיק גָּנוּז בְּתוֹךְ סֵפֶרוֹ. וְלָכֵן אִם נִלְמַד סֵפֶרֵי רַבְּנּוּ ז"ל, עַד שֶׁיְהִיּוּ שְׂגוּרִים עַל פִּינוּ בְּעַל-פִּיהוּ, אֲזַי נִדְעַ שְׂאֲנַחְנוּ מְקַשְׂרִים וּמְקַרְבִּים אֶל הַצְדִּיק. אֵךְ כָּל זְמַן שֶׁאָדָם אֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּעַל-פִּיהוּ אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" יִשֵּׁר וְהַפּוּךְ הַפּוּךְ וַיִּשֵּׁר, כָּל זְמַן שֶׁאָדָם אֵינוֹ מְפִיר אֶת הַ"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" יִשֵּׁר וְהַפּוּךְ, כָּל זְמַן שֶׁאָדָם אֵינוֹ לוֹמֵד

את "ספר־המדות" והשיחות של רבנו, אינו יכול לומר שהוא מקרב לרבנו ו"ל, הוא מטעה את עצמו מאד.

רבנו ו"ל אומר (ספר־המדות, אות אמת, סימן ג'): כְּשֵׁאתָה רוֹאֶה שְׂקָרָן, תִּדַע שְׁגָם הַמְנַהֵיג שֶׁל הָאִישׁ הַזֶּה שְׂקָרָן; נִשְׁאֶלֶת הַשְּׂאֵלָה, אֶחָד שְׂקוּרָא אֶת עֲצָמוֹ עַל שֵׁם רַבְּנוֹ ו"ל וְהוּא שְׂקָרָן גָּדוֹל, מְדַבֵּר כְּזָבִים וְעוֹשֶׂה מַעֲשֵׂי כְּזָב, גּוֹנֵב וְגוֹזֵל, אִיךָ יְכוּלִים לומר שְׁגָם הַמְנַהֵיג שְׁלוֹ שְׂקָרָן? אֵלָּא הַתְּרוּץ הוּא פְּשׁוּט, שְׂבָאֵמֶת הוּא אֵינְנוּ מְקַשֵּׁר אֶל רַבְּנוֹ ו"ל, וְאֵינְנוּ יוֹדְעֵי מִי זֶה רַבְּנוֹ ו"ל, וְאֵינְנוּ מְקַרְבִּים אֶל הַצַּדִּיק, כִּי אִם הִנֵּה מְקַשֵּׁר אֶל הַצַּדִּיק, לֹא הִנֵּה שְׂקָרָן, וְלֹא הִנֵּה מְשַׁקֵּר אֶת אֲחֵרִים וְלֹא אֶת עֲצָמוֹ. וְלָכֵן אומר רבנו ו"ל: כְּשֵׁאתָה רוֹאֶה שְׂקָרָן, תִּדַע שְׁגָם הַמְנַהֵיג שֶׁל הָאִישׁ הַזֶּה שְׂקָרָן, וּמִדּוּעַ? כִּי הַמְנַהֵיג הָאֱמֵתִי, אומר רבנו ו"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סימן ח'), פּוֹתַח לָנוּ אֶת הַמַּחַ, שְׁנֹזְפָה לְאֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת כּוֹז, שְׁנַרְגִּישׁ אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא תָּמִיד, שְׁנֹזְפָה לְאֱמוּנָה בְּחֵדוּשׁ הָעוֹלָם, לִידַע שְׁהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְחַדֵּשׁ אֶת הָעוֹלָם. וְלָכֵן אִם רוֹאִים אָדָם שְׂקָרָן, שְׁעוֹשֶׂה עוֹל לְכָלֶם, צְרִיכִים לִידַע שֶׁהוּא רְחוּק מֵהַצַּדִּיק, וְאֵין לוֹ שִׁיכוּת אֵלָיו, כִּי אִם הִנֵּה מְקַשֵּׁר וּמְקַרְבֵּי אֶל הַצַּדִּיק לֹא הִנֵּה עוֹשֶׂה עוֹלוֹת כְּאֵלוֹ. כִּי הַצַּדִּיק הָאֱמֵתִי מְלַמֵּד שְׁלוֹם־בֵּית, הַצַּדִּיק מְלַמֵּד אֶת הָאָדָם, שִׁיְהִיָּה בְּשָׁלוֹם עִם כָּלֶם. אֲבָל הַסֵּמ"ךְ־מ"ם הוּא הַשֵּׁטֶן מְאֹד שׁוֹנֵא אֶת הַצַּדִּיק, וְאֵינוֹ רוֹצֵה שֶׁהַצַּדִּיק הַזֶּה יִתְפָּרֵס, אֲזִי עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת הַצַּדִּיק. וְאֵנוּ מַצַּדִּינוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְגַדֵּל וּלְפָרֵס אֶת שֵׁם הַצַּדִּיק, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוֹ ו"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סימן סז): כְּשֶׁהֵשֵׁם שֶׁל הַצַּדִּיק מִתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם, אֲזִי שְׁמוֹ יִתְבַּרֵּךְ מִתְגַּלֶּה בְּעוֹלָם; כִּי שְׁמוֹ יִתְבַּרֵּךְ מִשְׁתַּף בְּשֵׁם הַצַּדִּיק.

וְלָכֵן מְאֹד שֶׁהַתְּקַרְבָּתִי אֶל רַבְּנוֹ ו"ל, וְהַחִילוּתִי לְלַמֵּד בְּהַתְּמַדָּה סְפָרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, לֹא הַכְּרַתִּי אֶת אֶף אֶחָד רַק אֶת סְפָרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, וְחִזְרֹתִי עֲלֵיהֶם יוֹם אַחַר יוֹם, יוֹם אַחַר יוֹם, שְׁבוּעַ אַחַר שְׁבוּעַ, שְׁבוּעַ אַחַר שְׁבוּעַ, חֲדָשׁ אַחַר חֲדָשׁ, חֲדָשׁ אַחַר חֲדָשׁ, שְׁנָה אַחַר שְׁנָה, שְׁנִים עַל גְּבֵי שְׁנִים, עַד שֶׁפָּגַשְׁתִּי אֲנָשִׁים שְׂקָרָאוּ אֶת עֲצָמָם עַל שֵׁם רַבְּנוֹ

ו"ל, אָבֵל הָיָה זֶה אַחֲרֵי שְׁנַיִם, שְׁלֹמֹדֵתִי קָדַם סְפָרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל, וְאִזּוֹ כְּבָר אָף אֶחָד לֹא יָכוֹל הָיָה לְהִזְיֹז אוֹתִי, וְאֲנִי נִשְׁבַּעְתִּי שְׁבוּעָה, שְׁאֵגִלָּה וְאֶפְרָסֵם אֶת רַבְּנֵנוּ ו"ל בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, וְזֶה לִי עֲשָׂרִים שָׁנָה, שְׂאִין יוֹם שְׁלֹא אֶפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנֵנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, עֲשָׂרִים שָׁנָה רְצוּפוֹת.

וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת כָּלְכֶם, עִם יִשְׂרָאֵל נִמְצָאִים בְּמִצָּב שֶׁל עֲלָפוֹן, אֵין יוֹדְעִים מַה הַמָּחֵר יָבִיא. מְדַבְּרִים מִכָּל מִינֵי פּוֹלִיטִיקָה שֶׁל שְׂקָר, אֲנָשִׁים מְפַחְדִים מְאֹד, שְׁבוּרִים וְרְצוּצִים, וְאֵל תִּשְׁכַּחוּ שְׂיִשְׁנֵם אֶלְפֵי אֶלְפִים אֲנָשִׁים בְּמִצָּבִים קָשִׁים מְאֹד. עֲכָשׁוּ יוֹתֵר מְאִי פַעַם הוּא הַזְּמַן לְהַפְיִץ אֶת סְפָרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל, לֹא צְרִיכִים אֲפֹלוּ לְדַבֵּר, נוֹתְנִים לְאֵדָם סֵפֶר, וְהַסֵּפֶר כְּבָר מְדַבֵּר בְּעַד עֲצָמוֹ. כָּל סֵפֶר יֵשׁ לוֹ הַכְּתָבָת, וְאָמַר רַבְּנֵנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כו): יָכוֹל לֵהִיוֹת שְׂאֲנִי אוֹמֵר דְּבוּר, וְהַדְּבוּר הַזֶּה הוֹלֵךְ מֵאֶחָד לְשָׁנִי, עַד שְׁמַגִּיעַ אֶל מִי שְׂצָרִיף לְשִׁמְעוֹ. כְּמוֹ-כֵן הַסְּפָרִים, יָכוֹל לֵהִיוֹת שְׁנוֹתָנִים לְמִישֶׁהוּ אֶת הַסֵּפֶר, וְהוּא אֵינוֹ צָרִיף אוֹתוֹ, אוֹ אֵינוֹ יוֹדֵעַ חֲשִׁיבוֹתוֹ, אָבֵל הוּא מְעַבִּירוֹ הֶלְאָה — לְאֶחָת, לְגִיס, לְדוֹד, לְיָדִיד וְכוּ', וְהַהוּא מְעַבִּירוֹ לְמִישֶׁהוּ נוֹסֵף, עַד שֶׁהַסֵּפֶר מִגִּיעַ לְמִי שְׂצָרִיף.

וְלָכֵן בָּאוּ נִקְבַּל עַל עֲצָמֵנוּ עֲכָשׁוּ, שְׁלֹא רַק שְׂאֲנוּ מְקַשְׂרִים עֲצָמֵנוּ לְצַדִּיק, אֲלָא אָנוּ נִפְרָסֵם אֶת הַצַּדִּיק בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, צְרִיכִים לְסֵפֶר סְפוּרֵי צַדִּיקִים. רַבְּנֵנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רלד), שְׁעַל-יְדֵי שְׁמִסְפָּרִים סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת מְצַדִּיקִים, נִטְהַר הַמַּחֲמֶשֶׁבָה, עַד שְׁזוֹכִים לְמַח נְקִי. וְכֵן אוֹמֵר רַבְּנֵנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כט): כְּשֶׁמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֲרִים אֶת הַצַּדִּיק, עַל-יְדֵי-זֶה הָאָדָם מְצַלִּיחַ בְּחַיִּים, וְזוֹכָה לְמַחִין נְקִיִּים; וְכֵן אוֹמֵר רַבְּנֵנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קלח): אֵיךְ זָכִיתִי לְבוֹא אֶל מַה שְׂבִאֲתִי, רַק עַל-יְדֵי שְׁזוֹכֵתִי לְשִׁמְעַ סְפוּרֵי צַדִּיקִים; וְלָכֵן עָלִינוּ לְפָאֵר וּלְשַׁבַּח אֶת הַצַּדִּיק וּלְסַפֵּר מִמֶּנּוּ סְפוּרִים, וְאֶחָד צָרִיף לְסַפֵּר לְשָׁנִי, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ הַהֶכְפֵּישׁ אֶת שֵׁם הַצַּדִּיק, וְלִהְיוֹת עֲלֵימוֹ מִזֶּה הָעוֹלָם, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק לְפָרְסְמוֹ בְּכָל הָעוֹלָם. וְאִם גִּלְף בְּצוּרָה כְּזוֹ, נְצַלִּיחַ דְּרַבְּנֵנוּ תָּמִיד.

והקדוש-ברוך-הוא יֵעֹזֵר, שְׁתַּמִּיד נִהְיֶה מְקַשְׂרִים אֶל הַצַּדִּיק
הָאֵמֶת, וְתַמִּיד נִהְיֶה נִכְלָלִים בּוֹ, עַד שְׁנִזְנֶה לְקָרֵב אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל
אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׂדֵי, הַגִּיעַ הַזְּמַן שְׁעַם
יִשְׂרָאֵל יֵאָהָבוּ אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, הַגִּיעַ הַזְּמַן, שְׁלֹא נִסִּית אֶחָד נֶגֶד
הַשְּׂנִי, זֶה עֲבוּדַת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם — לְהַפְרִיד וּלְפַלֵּג. הַשְּׁטֵן רוֹצֵה רַק
מְרִיבוֹת, הוּא תַּפְּץ רַק בְּפְרוּדִים, כִּי כָל כַּח הַטְּמָאָה — הַפְּרִד
וּמְשַׁל. אֲבָל אִם אָדָם רוֹצֵה רַק לְגַלוֹת אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִזּוֹ לֹא
שִׁיף אֲצִלוֹ פְּרוּדִים.

עֲלִינוּ לְכַרַח מְמַרְיבוֹת וּקְטָטוֹת כְּמוֹ שְׁבוּרָחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרֵף. כִּי
רַבְּנוּ י"ל אוֹמֵר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן טו): בְּמִקּוֹם מְרִיבָה —
שֵׁם הַשְּׁטֵן; וְלִכְן עֲלִינוּ לְהִתְחַזֵּק בְּיִתְרָה שְׁאֵת וּבְיִתְרָה עֵז, שְׁלֹכַל
הַפְּחוֹת בְּד' אֵמוֹת שְׁלֵנוּ לֹא תִהְיֶינָה מְרִיבוֹת, עֲלִינוּ רַק לְהַחֲדִיר
שְׁלוֹם בְּעַם יִשְׂרָאֵל, וְלֵאָהֵב אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ. אֲנַחְנוּ אֵינָנו מַתְּעַסְקִים
בְּפוֹלִיטִיקָה, אֵינָנו מְעַנְיָנִים בְּכָל הַשְּׂקָרִים וְהַהֲבָלִים שֵׁישׁ בְּעוֹלָם,
אֲנַחְנוּ רוֹצִים רַק דְּבַר אֶחָד — לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
לְזַכּוֹת לְהַרְגִישׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהַכְנִיס אֶהָבָה בֵּין נַשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, שִׁיְהוּדִים יֵאָהָבוּ זֶה אֶת זֶה, שְׁתַּפְּסֵק הַגּוֹזְעוֹת הָאֲרוּרָה,
שִׁיִּפְסְקוּ הַפְּרוּדִים, וְזֶה צָרִיף לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ מְעִינֵינוּ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי,
שְׂאֵנִי מִתְּפִלָּל וּמִבְקֵשׁ עַל כָּלְכֶם, שְׁתּוֹצִיאוּ מֵהַכַּח אֶל הַפַּעַל רְצוֹנְכֶם,
כָּל יוֹם וַיּוֹם תִּלְכוּ לְהַפִּיץ, כְּפִי שְׂאֵנִי הַלְכָתִי לְהַפִּיץ שְׂנִים עַל גְּבִי
שְׂנִים בְּפִתִּים, בְּבִתִּי כְּנִסְיוֹת וּבְבִתִּי מְדַרְשׁוֹת, בִּישִׁיבוֹת וּבְכוֹלָלִים,
בְּאוֹטוֹבוֹסִים וּבְרַכְבוֹת, הֵיכֵן שָׂרַק מְצִאתִי יְהוּדִים הַפְּצִתִי לָהֶם.
סִפְגָּתִי עֲלֻבוֹנוֹת וּבְזִיווֹנוֹת, אֲבָל רַבְּנוּ י"ל אוֹמֵר (לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
סִימָן ו'), שְׁזֶה תִקּוֹן גְּדוֹל מְאֹד, אִם מְבִזִּים אוֹתָךְ וְאֵתָה שׁוֹתֵק, זֶה
זְכוֹת גְּדוֹלָה בְּמֵאֹד מְאֹד. וְלִכְן בָּאוּ וּנְקַבֵּל עַל עַצְמָנוּ — לְגַלוֹת
וּלְפָרְסֵם אֶת הַצַּדִּיק, וּבְזָכוֹת זֶה נִזְכָּה לְגֵאֲלָה הָאֵמֶתִית, שְׁבוֹא יָבוֹא
הַגּוֹאֵל צֶדֶק, וַיִּגְאֲלֵנוּ גְּאֻלַּת עוֹלָם, וְנִזְכָּה שְׁכָל עַם יִשְׂרָאֵל יַחְזֵרוּ

אֲשֶׁר ט' תקלט בַּנְּחַל עג

לְאָרְץ יִשְׂרָאֵל בְּבִגְנֵן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וְשֵׁם נִקְבַּל אֶת הַשְּׂכִינָה וְנִתְעַנַּג
בְּאוֹר זֵיו אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ, רֵאשׁ חֲדָשׁ נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֻרְכִים הַיְקָרִים ... שְׂיַחֲיוּ.

מִכְתָּבְכֶם לְנִכּוֹן קִבְלָתִי.

אֲבַקֵּשׁ בְּמֵאֵד מְאֵד אֶת פְּלִכֶם, לְבַל תִּהְיוּ בְּטֻלָּנִים, כָּל זְמַן שְׂיֵשׁ
לְכֶם כַּחוֹת — תִּצְאוּ לְהַפְיץ, וְאֵל תִּסְתַּפְּלוּ עַל אֶף אֶחָד, אֲנִי רוֹצֵה
לְהַדְפִּיס עֲכָשׁוּ סְדוֹר, וְלִמְכָרוֹ בְּמַחִיר מוֹזֵל, כְּדֵי שֶׁכָּל יְהוּדֵי יִהְיֶה לוֹ
סְדוֹר, כִּי מִי שְׂיִהְיֶה לוֹ סְדוֹר, מִבְּטָח לוֹ שְׂיִגִיעַ לְאוֹמֵן. וְלִכֵּן אֵל
תִּהְיוּ בְּטֻלָּנִים, רְאוּ לְהַפְיץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים וְהַחוֹבְרוֹת לְכָל בֵּר
יִשְׂרָאֵל, לְבִנֵי וּבְנוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל עֲבוֹדַתְכֶם.

רְצוֹנִי וּשְׂאִיפְתִּי לְהַדְפִּיס בְּלִיּוֹן קוֹנְטְרָסִים, שְׁלֹא יִהְיֶה בֵּית
בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׁלֹא יִהְיֶה מְלֵא קוֹנְטְרָסִים בְּכָל פְּנֵה וּפְנֵה: עַל
הַמְדַפִּיס, בְּאֵרוֹנוֹת, בְּמַגְרוֹת, עַל הַשְּׁלַחָנוֹת, עַל הַמְטוֹת וְכוּ' וְכוּ',
וְאֵז אֲנִיחֵנוּ יוֹדְעִים שֶׁכְּבָשְׁנוּ אֶת הָעוֹלָם, שְׂזַכִּינוּ לְקָרֵב אֶת כָּל נְשָׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רְאוּ לְעוֹרֵר אִישׁ אֶת רְעֵהוּ בְּזֶה, וְיַעֲזֹר לְכֶם הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה לְכֶם חֶלֶק בְּגֵאֻלָּה.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקמ.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע, ראש חודש ניסן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות מה שעובר עליך, ראה להתחזק להיות בשמחה, ואז לא יחסר לך מאומה, ותהיה הכי מאשר בחייהך. רק אל תתיאש, הקדוש-ברוך-הוא גדול, ויוציאך מפל הסכך, הרגל עצמך לדבר אליו, ואז תראה ישועה גדולה שתבוא לך.

הרגל עצמך בתפלה והתבודדות בכל יום לכל הפחות חמש דקות, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תקמא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע, ראש חודש ניסן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת.

מה אמר לך! כל הצרות שלך, הן רק מחמת שאתה שרוי בדפאון צמק, דפאון פנימי, אם היית עובד על נקדה זו — להיות תמיד שמח, תאמין לי, שכל חייך היו חיים אחרים לגמרי. ולכן ראה לעבד על נקדת השמחה, וכל זמן שאינך שמח, זה ממשיך לך את כל הבעיות, וזה מעכב בערך את כל השדוכים, שאפלו אין רוצים לדבר עמך ולראותך, וזה מעקם את מחך, עד שתהיה בקטנות ובצמצום.

אָשֶׁר ט' תקמב בַּנְחַל עה

לְכֵן נָא וְנָא רְאֵה לְעֵבֶד עַל נְקֻדַּת הַשְּׂמִיחָה, וְאִז תִּהְיֶה לְךָ פְּרֻנְסָה בְּשִׂפְעַ, וְתִמְצָא זְיוּג הַגּוּן, וְתִבְנֶה בַּיִת גְּאָמֵן, וְתִהְיֶה לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה — רְפוּאַת הַנְּפֶשׁ וְרְפוּאַת הַגּוּף, וְתִשְׁתַּנֶּה לְגַמְרֵי מִהַקְצָה אֶל הַקְצָה.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ־הוּא יְעֹזֵר, שְׁנַתְרָאָה בְּקִרְוֹב בְּשִׂמְחָתְךָ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקמב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹרִיעַ, רֵאשׁ חֲדָשׁ נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרֵי יִאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

אִוְדוֹת הַחֹבוֹת וְכוּ', אִם תִּתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמִנְיָן, וְתִקְפִּיד עַל דְּבַר זֶה מְאֹד, אֲנִי מִבְטִיחְךָ שְׁלֵא יִהְיֶה לְךָ חֹבוֹת כָּלֵל, כִּי מִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן, יֵשׁ לוֹ דְּבַר שֶׁבְּמִנְיָן. צְרִיכִים לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ עַל דְּבַר זֶה — לֹא לְהַחְסִיר תְּפִלָּה בְּמִנְיָן, וְכִיּוֹם שֶׁיִּשְׁנֶם מְנִינִים לְאֵין סֶפֶר, מְנִינֵן אַחַר מִנְיָן, אֵין תְּרוּץ לְהַתְפַּלֵּל בִּיחִידוּת.

נָא וְנָא רְאֵה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ, שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם, וּמְכַל שְׁכֵן אִם תִּזְכֶּה גַם רַש"י — אֵין לְמַעְלָה זֶה, כִּי בְּשָׁבוּעַ שְׁאֵין לוֹמְדִים חֲמֵשׁ וְרַש"י מִפְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ עִם הַתְּרַגּוּם, בְּשָׁבוּעַ הַזֶּה יֵשׁ הֶפְסֵד כֶּסֶף, וְתִקַּח דְּבַר זֶה לְתִשׁוּמַת לְבָבְךָ, וְלַעֲתִים יֵשׁ גַּם הֶפְסֵד בְּגוּף אוֹ בְּנַפְשׁ, חַס וְשָׁלוֹם. וְאִם תִּהְיֶה בֶר דַּעַת, תִּרְאֶה גַם 'לְגַנּוּב' בְּכָל יוֹם פֶּרֶק אֶחָד מִשְׁנִיּוֹת וְדָף אֶחָד גְּמָרָא, וְזֶה מֵה שֶׁיִּשְׁאַר מִמֶּךָ לְנִצְחָה.

רְאֵה לְבָרוּחַ מְמָקוֹם זְהֻמָּה כְּמוֹ שְׁבוֹרְחִים מְאֵשׁ, כִּי זֶה נוֹרָא וְאֵיִם. תְּצִיַת אוֹתִי, וְלֹא תִתְחַרֵּט — לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא.

מִסְרָתִי נִפְשֵׁי לְמַעַנְךָ, לְמַעַן קִדְשָׁתְךָ וְטַהַרְתְּךָ, וְהָיָה בְּנִפְשֵׁי
לְחַתֵּן אוֹתְךָ וְלִהְצִילְךָ מֵעֲבֹרוֹת. וְלִכֵּן הִבְחִירָה בְּיָדֶיךָ — לְכַרְחַ
מִמְקוֹמוֹת זָמָה וְלִכְלוּךָ, אֲשֶׁר יְבִיאֹוךָ אֶל הַשָּׂאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתָּיו.
אֲקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּחֲדִיר אֶת הַדְּבָרִים לְלִבְךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹרִיעַ, רֵאשׁ חֹדֶשׁ נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת וְכוּ', עֲלֶיךָ לְהִבִּין, כִּי אִם רוֹצִים שְׁלוֹם-בַּיִת, אֲסוּר לִילֹךְ
רֵאשׁ בְּרֵאשׁ, לֹא יִתְכַן שֶׁהַבַּעַל יֵלֵךְ נֶגֶד הָאִשָּׁה וְהָאִשָּׁה נֶגֶד הַבַּעַל,
וְאִם עוֹשִׂים הַסְּכָמִים בִּינֵיהֶם, צָרִיכִים לְרֵאוֹת שְׁשֻׁנֵיהֶם יִקְיָמוּ אֶת
הַבְּטָחָתָם.

וְעַל-כֵּן אִם רְצוֹנְךָ לְהַשִּׁיב אֶת אִשְׁתְּךָ בְּחֻנְרָה, רֵאָה לְעַמֵּד
בְּדַבּוּרְךָ וְלִקְנִים הַבְּטָחוֹתֶיךָ, וְהַעֲקֵר — לְהִרְפִּין רֵאשְׁךָ וְלִוְתֵר,
וְלִכְבֹּדָה וְלִיקָרָה בְּמָאֵד מָאֵד, וּבְזָה תִרְצֶה לְשׁוּב אֵלֶיךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אוֹתְךָ עִם אִשָּׁה מְשֻׁכָּלֶת, וְאוּלְתָךָ
הִבִּיאָה לְךָ הַצָּרָה הַזֹּאת.

נָא וְנָא שִׁים דְּבָרֵי אֵלָה עַל לִוְחַ לְבָבְךָ וְלֹא תִתְחַרֵּט.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁר ט' תקמד — ט' תקמה בַּנְחָל עז

ט' תקמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ, ראש חֲדָשׁ נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... שְׂיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִזְהַר בְּמִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאָם, אֲשֶׁר הִיא הַחֲמוּרָה שֶׁבְּחֻמּוֹרוֹת (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ו', סִימָן ב'), וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְקַפֵּיד עַל כָּךְ מְאֹד. וְלִכְּנֹן רְאוּ לִילֵךְ לְבִקְרָם מִפְּעַם לְפְעַם, וְלִכְבֹּדֵם בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, כִּי אֵין לְמַעַלָּה מִמִּצְוָה זוֹ. וְתִקְפִידוּ לְשַׁמְחֵם וְלַגְרֵם לְהֵם אֲשֶׁר וְעִנְיָן, וְאֵף שְׁלֵעַת עֲתָה הֵם רְחוּקִים מִקְיֹם הַמִּצְוֹת, אֵין זֶה עִנְיָנְכֶם לְהִתְעַרֵב בָּזֶה. עֲלֵיכֶם מִנַּח הַחֹב לְשַׁמְחֵם וְלִבְדַּחֵם וּלְהִרְחִיב אֶת דַּעְתָּם, וְאֵזוּ יִרְאוּ אֶת יְפֵי הַיְהוּדוּת, שְׂיַהוּדִי תִרְדִּי אֵינְנוּ מְפֹלְצֵת, וְאֵינְנוּ הוֹלֵךְ עִם קַרְנֵים, וְזֶה יִהְיֶה רַק עַל־יְדֵי שְׂתַכְבְּדוּ אוֹתָם, וְתִמְסְרוּ נַפְשְׁכֶם, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, בְּעֵבֹר זֶה.

וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁבְּזִכּוֹת מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאָם תִּזְכּוּ לְאַרְיִכוֹת יָמִים וְשָׁנִים. כִּי תִכְמִינּוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים עַל מִצְוָה זוֹ (שְׁמוֹת כ, יב): "לְמַעַן יִזְאַרְיִכוֹן יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם", וְלִכְּנֹן צָרִיךְ לְהִזְהַר בָּהּ מְאֹד וְלֹא לְהַקְלִי בָּהּ. וּבְזֶה זֹכִים לְאַרְיִכוֹת יָמִים, שְׁפֹל יוֹם יִהְיֶה לָכֶם יוֹם גְּדוֹל וְאַרְךָ.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ, ראש חֲדָשׁ נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... שְׂיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם הַמְּלֵא מְרִירוֹת.

זֹאת עֲלֵיכֶם לִידַע, אֲשֶׁר אֶצֶל כָּל בְּנֵי זֹוג יִשְׁנֹם וּפְנוּחִים וְאֵי

הַבְּנוֹת, אִף עֵקֶר הַחֲכָמָה וְהַתְּבוּנָה לְהַפְּךָ וְלַעֲשׂוֹת טוֹב, וְלַהֲגִיעַ לַעֲמֹק הַשְּׁוֹה, וְלוֹתֵר וְלוֹתֵר וְלֹא לֵהִיּוֹת עֵקֶשׁנִיִּים, וְאִזּוּ יִהְיֶה לָכֶם חַיִּים טוֹבִים, חַיִּים נְעִימִים, וְהִילָדִים יִגְדְּלוּ בְּרִיאִים בְּנִפְשָׁם. כִּי אוֹי וְאָבוֹי אִם הִילָדִים מִתְּבוּנָנִים עַל הַהוֹרִים וְרוֹאִים שֶׁהֵם רְבִים וּמִתְקוּטָטִים, זֶה פּוֹגֵעַ בְּנִפְשָׁם, וְעוֹשֶׂה אֲצֵלָם צִלְקָת עֲמָקָה.

וְלָכֵן רְאוּ לְאַהֵב זֶה אֶת זֶה וְלִכְבֹּד וְלִיַּקֵּר אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, כִּי כָף צוּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָף הַצְּדִיק רוֹצֵה, שֶׁתְּדוּרוּ בְּאַחֲדוֹת נִפְלְאוֹה וּבְאַהֲבָה וּבְרַעוּת.

וְזוֹ עֵקֶר שְׂמֵחָתִי, כְּשֶׁאֲנִי שׁוֹמֵעַ מִכֶּם שֵׁשׁ בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם-בַּיִת אֲמַתִּי וְהַבְּנָה הַדְּרִית, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ, רֵאשׁ חֲדָשׁ נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֶרְךְ.

מָה אִמַּר לָךְ! זֹאת עָלֶיךָ לִידַע, כְּשֶׁבּוֹנִים בַּיִת, צָרִיכִים תְּמִיד לְהַכְנִיס אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וּכְמֵאֲמָרָם ז"ל (סוֹטָה יז): אִישׁ וְאִשָּׁה זָכוּ — שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶם; אֲצֵל הָאִשָּׁה יֵשׁ ה' וְאֲצֵל הָאִישׁ י' — שֵׁם ה', לֹא זָכוּ — אֵשׁ וְאֵשׁ אוֹכְלֶתָן. הַשֵּׁם יִשְׁמַר, אִם מוֹצִיאִים אֶת הַשְּׂכִינָה, נַעֲשֶׂה אֵשׁ שׁוֹרְפָת.

וְלָכֵן רְאוּ לְבָנוֹת בֵּיתְךָ עַל יְסוּדוֹת הַתּוֹרָה, הַיְרָאָה וְהַחֲסִידוֹת. וְתִרְאָה לְשִׂמְחַת בְּשִׂמְחָה אֵין סוֹפִית, שְׂנִכִּית לְמִצָּא אֶת זְוִיגְךָ, זְוִיג הַגּוֹן וְכָשֶׁר מְאֹד, אֲנִי מִפִּיר אֶת הַמְּשֻׁפָּחָה סָבִיב, מְשֻׁפָּחָה טוֹבָה

וּמִיִּחְסָת, וְלִכֵּן תִּתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסֹד
חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, שְׁלֵא עֲזָבְךָ וְלֹא נִטְשָׁךְ, וְזָמַן לְךָ אֶת זְיוּגְךָ הַהַגּוּן.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַעֲלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקמוז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ, רֵאשׁ חֹדֶשׁ נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה ... נְרוּ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי הַפְּצָה וְכו', אֵינְךָ יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר מַהֵי מַעֲלַת הַפְּצַת
סִפְרֵי רַבְּנֵינוּ ו"ל, מַה זֶה לְקַרְבַּי יְהוּדֵי אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כָּל
קוּנְטָרְס וְחוֹבְרֵת שְׁנוֹתָנִים לְאָדָם, זֶה לֹא יַעֲזֹב אוֹתוֹ, וְיִמְשֹׁךְ אוֹתוֹ
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֶפְלוּ לֹא פּוֹעֲלִים אֲצִל הָאָדָם, אֲלֵא בְּעַת שְׁקוּרָא אֶת
הַקּוּנְטָרְס, וְהוּא חוֹשֵׁב — הִנֵּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פֹה, מְלֵא כָּל
הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, אוֹתָן שְׁנִיּוֹת וְדַקּוֹת
קְדוּשׁוֹת שֶׁחוֹשֵׁב מְזֵה, זֶה יִשְׁאַר עִמּוֹ לְנִצְחַת. וּמְכַל שְׁכֵן אִם זֶה
מִחֲזָקוֹ וּמִעוֹדְדוֹ וּמִקְרָבוֹ אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְלִכֵּן רֵאָה לְעַסֵּק בְּזֵה, פִּי הַבְּטַחְתִּיךָ, אֲשֶׁר דִּיִּקָּא בְּעַת הַפְּצָה
תִּמְצָא אֶת זְיוּגְךָ, וְכָךְ נִתְקַיֵּם, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אוֹתְךָ בְּשִׁלְשָׁה
יְלָדִים, שֶׁלֵּשׁ מִתְנוֹת יְקָרוֹת, אֲשֶׁר לֹא שְׁעָרְתָּ וְתִאֲרַתְּ כָּלֵל. וְהַכֵּל בָּא
לְךָ בְּזִכּוֹת הַפְּצָה, וְאִתָּה רוֹאָה בְּחוּשׁ שְׁנוֹתָנִים מַה שֶׁהַבְּטַחְתִּי לְךָ,
וְאֵין יְכוּלִים לְהַכְחִישׁ דְּבָר זֶה.

וְלִכֵּן רֵאָה לְהַפְּיֵץ בֵּיתְךָ שְׁאֵת וּבֵיתְךָ עוֹז, וְתִהְיֶה לְךָ גַּם פְּרִנְסָה
בְּשִׁפְעַת בְּגִשְׁמִיּוֹת, וּמְכַל שְׁכֵן מַה שֶׁתּוֹזֵכָה בְּרוּחָנִיּוֹת. דִּיִּקָּא בְּמִדּוֹר
הַטְּמָאָה, בְּמִקּוֹמוֹת שֶׁל פּוֹרְקֵי עַל וְכו', וְכו', שְׁאִתָּה תִּחְדִּיר בְּבִנְי
וּבְנוֹת יִשְׂרָאֵל חוֹבְרוֹת וְקוּנְטָרְסִים, אֵינְךָ יוֹדֵעַ גְּדֵל מַעֲלָתְךָ בְּשָׁמַיִם.
וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ גְּדֵלְתָּ מַעֲשִׂיךָ, הֵייתָ רוֹקֵד כָּל יוֹם מְרַב שְׂמִיחָה.

וְלִכֵּן רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדְתְךָ עֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ, וַיַּעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּקְרַב אֲלֵפִים וְרִבּוֹת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אוֹדוֹת צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל שִׁשְׁאֲלֶתָּ, פֶּשְׁאָדָם זוֹכָה לְהִיּוֹת אֶצֶל רַבְּנוּ
ז"ל, אֶפְלוּ פֶּעַם אַחַת בְּחַיִּים, וְאוֹמֵר שָׁם אֶת הַעֲשָׂרָה מְזֻמּוֹרֵי
תְּהִלִּים, אֵין לוֹ מָה לְדַאֵג, רַבְּנוּ ז"ל הַבְּטִיחַ לָנוּ הַבְּטָחָה עִם שְׁנֵי
עֲדִים כְּשָׂרִים, שֶׁאֶפְלוּ אִם עֲצָמוּ וְגָבְהוּ חֲטָאֵיו וּפְשָׁעָיו — הוּא
יֹצִיאֵנוּ. וְלִכֵּן לְמָה צָרִיךְ לַחֲשֹׁב וּלְהִרְהֵר אַחֵר זֶה? ! אֲנַחְנוּ מְאֻמִּינִים
בְּאֻמוּנָה פְּשוּטָה בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאִם רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁהוּא נוֹתֵן
הַבְּטָחָה שֶׁיַּעֲזָרֵנוּ, לְמָה צָרִיכִים לְהִתְבַּלְבֵּל? ! הֲלֹא זֶה הַבְּטוּחוֹת הַכִּי
גְּדוּלוֹת!

אֲנַחְנוּ עוֹשִׂים אֶת רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, וְרַבְּנוּ
ז"ל יִקְיֵם אֶת הַבְּטָחָתוֹ. רַבְּנוּ ז"ל אֵינּוּ נִשְׁאָר בְּעַל חוֹב, אִם הַבְּטִיחַ
— יִקְיֵם בְּשִׁלְמוֹת. וּמָה שִׁיִּקְרָה, זֶה כָּבֵר עֲנִיָּן רוֹחֵנִי.

וְלִכֵּן רְאֵה לְהַחֲיוֹת עֲצָמְךָ, שְׁזָכִיתָ לְהִיּוֹת כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים
בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וּכְמוֹ-כֵן הַבֵּאתָ אֶת אֲבִיךָ לְשֵׁם, עַל-כֵּן רְאֵה לְשַׁמֵּחַ
בְּשִׂמְחָה אֵין סוּפִית.

הַנִּל...

ט' תקמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם תְּמִישִׁי לְסִדֵּר תְּזַרִיעַ, רֵאשׁ חֲדָשׁ נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ הָאֶרֶץ, וּמָה מְאֹד דְּוָה לְבִי בְּקִרְאִי.

בְּעֲנִיָּן מָה שֶׁקוֹרָה בְּבֵיתְכֶם וְכו', זֹאת עֲלִיךָ לְזָכוֹר, אֲשֶׁר לְרִיב
יְכוּלִים רַק עִם שְׁנֵי צַדִּדִּים, אִם צַד אֶחָד אֵינּוּ רַב, אֵין יְכוּלִים לְרִיב

עמו. אם אתה אומר שאשתך רבה אתך, סימן שאתה רב עמה גם-כֵּן, כי עם קיר אין יכולים לריב. ולכן ראה להשמר מאד מקטטות ומריבות, וכוחים ואי הבנות, כי אין זו דרך לריב עם האשה. האשה צריכה להיות צודקת תמיד — זה טבע העולם. ואפלו שבאמת אינה צודקת, עליך לתן לה את הצדק.

שלמה המלך אומר (קהלת ז, כח): אדם אחד מאלף מצאתי, ואשה אחת בכל אלה לא מצאתי; הינו אחד מאלף אנשים יכולים עוד למצא, אבל אשה בכל אלה לא מצאתי, הינו שכל הנשים אותו דבר. ולכן אם אתה רוצה להצליח בחיים, עליך לידע שהאשה צודקת. אך אם אתה רוצה להרס ביתך, תלך בוכוחים ובמריבות, ולא יאריך זמן הרבה ותתגרש, ואחר-כך מה תעשה? תסתובב לבד אמלל. ולכן ההכרח לך להיות ותרן, וזו העצה להחזיק בית, כי אם תתעקש לילך ראש בראש, לבסוף יהיה גט.

ואם-כן הבחירה בנדיף — או להיות ותרן ותהיה לך אשה, ותצליח בחיים. או להיות תקיף ועקשן ולהשיב מלחמה, ואז אשתך תעזב את הבית, ותתגרשו, חס ושלום.

ולכן עצתי אמונה, הרפן ראשך, כי אלו החיים, שצריכים להיות בבית ותרניים. וכלשון הפתגם: היה חכם ואל תהיה צודק, כי אם תהיה צודק, תמצא את עצמך בחוץ, ובנדאי צר מאד לומר כן, אך זו המציאות. כי כך ברא הקדוש-ברוך-הוא את האשה, וכך אומרים חכמינו הקדושים (שבת סב.): נשים עם בפני עצמן; כפי שאין יכולים להבין כל מיני טפוסים עמים שונים, כך אין יכולים להבין אשה. ולכן העקר להיות חכם וותרן.

אדם צריך לרצות רק את הקדוש-ברוך-הוא, ללמד תורה ולעבד את השם יתברך, ואז לא יחסר לו מאומה.

אני את שלי כתבתי לך מתוך נסיוני הרחב שאני עוסק עם אנשים למעלה מעשרים שנה. אם תצית — תהיה לך אשה, אך

אם לאו, תדע לך כי לבסוף תשבר את ביתך, ורע ומר יהיה סופך, והבן למעשה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תקמט.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר תזריע, ראש חדש ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ונודעו עמקות, עד שכל הלילה לא עצמתי עין מרב ועזועי.

שמו שמים! זה נקרא חזרה בתשובה?! זה נקרא אדם שרוצה את הקדוש-ברוך-הוא, או זה נקרא גאוף?! היכן קבלת המודים כאלו?! הקדוש-ברוך-הוא אינו מוחל על עריות, מספיק שיש לאדם נסיונות קשים ומרים בכל יום ויום, שצריך ללחם עם היצר הרע הנוצר בו, ואיך תביא על עצמך כמו עיניך נסיון כזה?! הלא עזרך הקדוש-ברוך-הוא שיש לך אשה וילדים, אשה משפלת ומצלחת, והנה תלך אחר עיניך?! חכמינו הקדושים אומרים (שופטים יד, טז): שמשון הלך אחר עיניו, לפיכך נקרו את עיניו. היכן היראת שמים שלך?! איך אתה יכול להיות סופר?! איך לא תזרק עצמך על הארץ, עד שתרגיש את כאב גופך, ותתחיל להכנות בראשך על הארץ ולכנות: "רבנו של עולם, תמחל לי על עוונותי הרבים שעשיתי". איך אינך חוזר בתשובה בכל יום, בכל שעה ובכל רגע, איך יתכן דבר כזה?!

הלא רבנו ו"ל מלמדנו לשוב בתשובה, אבל הוא גם מלמדנו (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן ו'), שצריכים לעשות תשובה על התשובה, לבל נחשב שפכר חזרנו בתשובה, אלא אנו בדמיון אחד גדול כאלו חזרנו בתשובה. היום קוראים את עצמם אנשים: 'חוזרים בתשובה', בשעה שהם כה רחוקים, והלואי ויזכו לחזר בתשובה.

הַרְמַבֵּ"ם אוֹמֵר בְּפִרוּשׁ (פֶּרֶק א' הַלְכוֹת תְּשׁוּבָה): מַה זֶה תְּשׁוּבָה? שְׂיֻדַּעַ תַּעְלוּמוֹת יַעֲיֵד עָלָיו שְׁחֹזַר בְּתְשׁוּבָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צָרִיךְ לְהַעֲיֵד עַל הָאָדָם שְׁחֹזַר בְּתְשׁוּבָה. אִם יֵשׁ לוֹ לְאָדָם שְׁתֵּי פְאוֹת אֲרָכוֹת וְכַפָּה לְבָנָה, וּבַעֲקִיטָשׁע וְכוּ', עֲדִין אֵין זֶה נִקְרָא שְׁחֹזַר בְּתְשׁוּבָה, בְּזֶה שְׂאָדָם, רַחֲמָנָא לְצִלּוֹ, נִתַּן עֵינָיו בְּאַחֲרֵת, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבּוֹן, צָרִיךְ לְשִׁטֵּף עֵינָיו עִם דְּמַעוֹת הַרְבֵּה.

וְלָכֵן אֵינִי מַבִּין מַה קוֹרֵה פֹה? ! שְׁמוֹ שְׁמַיִם! כְּלִי רוּעַד, וְגַדְל צְעָרִי וְעַגְמַת הַנֶּפֶשׁ שֵׁשׁ לִי — אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלָל. מִסְפִּיק שֶׁהַיָּצֵר הָרַע רָץ אַחַר הָאָדָם, אֲבָל לֹא שְׂאָדָם יְרוּץ אַחַר הַיָּצֵר הָרַע...

וְהִנֵּה כְּתַבְתָּ לִי מִכְתָּב, שְׂאֵתָה מִתְחַרֵּט וְחֹזֵר בְּתְשׁוּבָה, אֵף עָלַי לְעוֹרֵר אוֹתְךָ, שְׁחֹזְרָה בְּתְשׁוּבָה זֶה לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ קְבֵלָה חֲזָקָה, לֹא רַק שְׂלֵא לְדַבֵּר עִמָּה, אֲלֵא אֶפְלוֹ לֹא לְהַסְתַּכֵּל עָלֶיהָ. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קיב): אִם אֵתָה מֵאֲמִין שְׂיֻכּוּלִים לְקַלְקֵל, תֵּאֲמִין שְׂיֻכּוּלִים לְתַקֵּן. וְלָכֵן עָלֶיךָ לְעַסֵּק עִכְשָׁו בְּתַקּוּנָךְ, לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי מֵאֲמָצִים שְׂבַעוּלָם לְתַקֵּן אֲשֶׁר קִלְקַלְתָּ. וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ בְּמֵאֵד מֵאֵד — קֹדֶם כָּל, רְאֵה לְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ אֵף פֶּעַם לֹא לְהִיּוֹת לְבַד, אֲסוּר יְחוּד זֶה דְּאוֹרִיתָא, וְחֲמוּר בְּמֵאֵד מֵאֵד.

וְכֵן יַעֲזוֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִלְמַד הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת, כִּי מִשְׁנָה מְזַכֶּכֶת אֶת הַנֶּשְׁמָה, מִשְׁנָה אוֹתִיּוֹת נְשָׁמָה, מִשְׁנָה אוֹתִיּוֹת מִשְׁנָה, שְׂשִׁישְׁנָה לָךְ אֶת הַטֵּבַע הָרַע. וְאִם תִּזְכֶּה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, זֶה יִזְכֶּךָ לָךְ אֶת הַמַּחֲמֻשָּׁבָה, וַיִּטְהַר לָךְ אֶת הַלֵּב, כִּי אֵין יְכוּלִים לְתֹאֵר מַעֲלַת לַמּוֹד מִשְׁנִיּוֹת.

רְאֵה לְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ תְּשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֻדָּאֵי יִמְחַל לָךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

ט' תְּקַנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹרֵיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל צְעִירֵי הַצֵּאֵן,
תְּלִמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (שְׁבַת ל.ד): עֶרֶב שְׁבַת עִם חֲשֻׁכָה
צָרִיךְ אָדָם לוֹמַר בְּבֵיתוֹ: עֲשֶׂרְתֶּם, עֲרַבְתֶּם, הַדְּלִיקוּ אֶת הַנֵּר; שְׁלֹשָׁה
דְּבָרִים צָרִיכִים לוֹמַר בְּבֵית בְּעֶרֶב שְׁבַת קֹדֶם שְׁנַעֲשֶׂה חֲשֶׁף: עֲשֶׂרְתֶּם
— נִטְלֶתֶם מֵעֲשָׂרוֹת? עֲרַבְתֶּם — עֲשִׂיתֶם עֲרוֹב? הַדְּלִיקוּ אֶת הַנֵּר.
אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: וְצָרִיךְ לְמִימְרָא בְּנִיחוּתָא וּבְנֵעַם, כְּדִי
שְׂיִקְבְּלוּ אֶת הַדְּבָרִים. וּפְרָשׁוּ צְדִיקִים, שְׁזָה סוֹכֵב עַל הַזְּמַן שְׁלָנוּ;
הָרִי הָעוֹלָם יִתְקִים שֵׁשֶׁת אֲלָפִים שָׁנָה, וּבְאֶלֶף הַשְּׂבִיעִי יִהְיֶה שְׁבַת,
שְׁנֵינְזָה לְגַמְרֵי לְהַפְּלֵל בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא. עֲכָשׁוּ אֲנַחְנוּ כְּבָר לַעֲת
עֶרֶב, עֶרֶב שְׁבַת לְפָנֵי הַחֲשֻׁכָה, בְּעוֹלָם יֵשׁ חֲשָׁכוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד.
מִהַפֵּל יְדָבְרוּ, אֲבָל לֹא יְדָבְרוּ מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. שִׁימוּ לֵב, שְׂאֵין
אֶף אֶחָד שְׂיִדְבֵר מִגְּלוּי הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ. כֹּלֶם מְדַבְּרִים מִשְׁטָטוֹת
וְהַבְּלִים, כִּי אִם אֵין מְדַבְּרִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, זֶהוּ שְׁטוֹת וְהַבֵּל, כִּי אָדָם
צָרִיךְ לְצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם, וְלָמָּה לֹא לְדַבֵּר מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׂאֲנַחְנוּ חוֹזְרִים אֵלָיו, לָמָּה אָנוּ צְרִיכִים לְדַבֵּר מֵאֲפַנַת הַגּוֹיִים,
מְדַרְכֵי הַגּוֹיִים וּמִהַנְּהַגוֹתֵיהֶם? !

וְלָכֵן עֶרֶב שְׁבַת עִם חֲשֻׁכָה זֶה הַזְּמַן שְׁלָנוּ, הַחֲשֶׁף בְּעוֹלָם מְאֹד
גְּדוֹל, לֹא רוֹאִים כְּבִכּוֹל אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אָז צְרִיכִים לְשֹׂאֵל: עֲשֶׂרְתֶּם
— נִטְלָנוּ מֵעֲשָׂר? ! מִהוּ מֵעֲשָׂר? אֲלָא מִכָּל פְּרֵי הָאֲדָמָה צְרִיכִים
לְהוֹרִיד מֵעֲשָׂר לְכַהֵן, אֵלוֹ הֵם תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים עֲנִיִים, לְעֶזֶר לָהֶם.
בְּיָמֵינוּ אֵיזָה מֵעֲשָׂר יִשְׁנֹו? לְעֶזֶר לְזוּלַת, בּוֹדָאי לְגַבֵּי פְרוֹת וַיִּרְקוֹת
שְׂבָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לְעֲשָׂר אוֹתָם, אֲבָל הִרְעִיזוֹן הַמְּנַח בְּעַמְק
הָעֲנִיָּן שֶׁל מֵעֲשָׂר, הוּא סוֹד הַבְּחִינָה שֶׁל עֲזָרָה לְזוּלַת וְלַתַּת לְעֲנִיִים,
וְלָכֵן הַשְּׂאֵלָה הָרֵאשׁוֹנָה שְׂשׂוֹאֲלִים עֶרֶב שְׁבַת עִם חֲשֻׁכָה — עֲכָשׁוּ

בַּעֲתֵים הַלְלוּ, שְׁאַנְחֵנוּ סְמוּכִים מְאֹד מְאֹד לְגֹאֲלָהּ, אֲבָל עַדִּין חֲשׂוֹף לָנוּ, שׂוֹאֲלִים: עֲשֶׂרְתֶם — אַתֶּם עֹזְרִים זֶה לְזֶה אוֹ לְאוֹ. עֲרַבְתֶּם — מֵהוּ עָרוּב? עוֹשִׂים מְרֻשׁוֹת הַרְבִּים רְשׁוֹת הַיְחִיד. בְּרֻשׁוֹת הַרְבִּים אָסוּר בְּשֶׁבֶת לְטַלְטֵל, בְּמָקוֹם שְׂאִין עָרוּב אָסוּר לְהוֹצִיא שׁוֹם דָּבָר, וְאִם מוֹצִיאִים עוֹבְרִים עַל אָסוּר דְּאוֹרֵיטָא, וְחִיבִים סְקִילָה. כִּי חֲלוּל שְׁבֶת חֲמוּר מְאֹד. אָנוּ עֲדִים לְאֲסוּנוֹת כְּבָדִים שְׁקוּרִים, וְאִין יוֹדְעִים מִדּוּעַ, אִין זֹאת אֵלָא מִפְּנֵי שְׂאָדָם עָבַר עַל חֲלוּל שְׁבֶת, וְלִכֵּן נִהְרַג בְּתֵאֵנַת דְּרָכִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְכִדּוּמָה. אֵימְתִי מִתָּר לְטַלְטֵל בְּשֶׁבֶת? כְּשֶׁעוֹשִׂים עָרוּב, שֶׁהוּא סְבִיב כָּל הָעִיר, וְהוֹפְכִים אוֹתָהּ לְרֻשׁוֹת הַיְחִיד. מֵהוּ רְשׁוֹת הַיְחִיד? מוּבָא בְּזֵהָר (עִין תְּקוּנֵי זֵהָר כ.) — רְשׁוֹת יְחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם, אָנוּ עוֹשִׂים רְשׁוֹת שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכֵּן עֲכָשׁוּ עָרַב שְׁבֶת עִם חֲשֻׁכָה שׂוֹאֲלִים אֶת הָאָדָם: עֲשִׂיתָ עָרוּב, הִינוּ אַתָּה מִתְעָרַב בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל?! כִּי צְרִיכִים לְעֹזֵר זֶה לְזֶה, וְלִהְתְּאַחַד בְּאַחֲדוֹת וּבְאַהֲבָה עִם כָּל הַבְּרִיּוֹת. וְהַדָּבָר הַשְּׁלִישִׁי שְׂאוּמְרִים: הַדְּלִיקוּ אֶת הַנֵּר. אַחֲרֵי שֶׁעֲשִׂינוּ, נִתְּנוּ לְעֵנִיִּים, עֲזָרְנוּ לְאֲנָשִׁים, וְאַחֲרֵי שֶׁעֲשִׂינוּ עָרוּב, שֶׁהַתְעָרְבָנוּ זֶה עִם זֶה וְנַעֲשִׂינוּ אַחַד, אִין פְּרוּדִים בֵּינָנוּ, עֲכָשׁוּ הוּא הַזְּמַן — הַדְּלִיקוּ אֶת הַנֵּר, הַנֵּר הִיא הַנְּשֻׁמָּה, "נֵר הַיְוִ"ה נִשְׁמַת אָדָם" (מְשַׁלִּי כ, כו), צְרִיכִים לְהַדְּלִיק אֶת הַנְּשֻׁמָּה, עַד שֶׁמִּתְחִילָה לְהֵאִיר לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, שְׂצְרִיכִים לֹמַר אֶת זֹאת בְּנַחַת, כְּדִי לְזַכּוֹת לְזֶה.

הַתְּאַסְפְּתֶם הַיּוֹם כְּדִי לְקַרְא כְּפֹה מְלִים שְׂאֲכַתֵּב לָכֶם. רַבְּנוּ ז"ל אוּמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'): מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לֹמַר דְּבָרֵי תוֹכְחָה וּמוֹסָר, וּמִדּוּעַ? כִּי אָדָם מִתְיָאֵשׁ וְחוֹשֵׁב: שׁוֹב אוּמְרִים דְּבָרִים שְׂאֵינְנִי עוֹשֶׂה כְּשׁוֹרָה, שׁוֹב עוֹרְכִים עָלַי בְּקִרְתָּ וְכו', אֲבָל מִשֶּׁה רַבְּנוּ הִזָּה יָכוֹל לֹמַר תוֹכְחָה. הַצְּדִיק הֶאֱמַת שְׂאוּהֵב אֶת עִם יִשְׂרָאֵל, הוּא יָכוֹל לְהוֹכִיחַ. כִּי בְּשַׁעָה שֶׁעֲשׂוּ עִם יִשְׂרָאֵל אֶת הָעֵגֶל, שְׁהִיָּה כָּלוּל מִעֲבוּדָה זָרָה, גְּלוּי עֲרִיּוֹת, שְׁפִיכוֹת דָּמִים — עֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת בְּיֹתֵר, בָּא מִשֶּׁה רַבְּנוּ, וְרָאָה שֶׁעִם יִשְׂרָאֵל שְׂבוּרִים, אָמַר לָהֶם (גִּטִּין לו'): 'עַדִּין חֲבִיבוּתָא גְּבִין', עַדִּין הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוּהֵב אַתְּכֶם. בֵּינָן שְׂשֻׁמְעוּ כֶּף עִם יִשְׂרָאֵל, אַחַר שֶׁעֲשִׂינוּ שְׁטִיּוֹת, עֲבֵרוֹת

הכי חמורות, הקדוש־ברוך־הוא עדין אוהב אותנו, תכף תזרו בלם בתשובה. זוהי הדרך של רבנו ז"ל, שגלה לנו, אשר אין שום יאוש בעולם כלל.

תלמידי היקרים! אני יודע שיש הרבה מה לתקן, אך לא באתי להטיף לכם מוסר, אלא רצוני שאתם בעצמכם תתישבו מה הטוב ומה הרע, מה האור ומה החשך, מה המר ומה המתק. הנביא מתלונן וקובל (ישעיהו ה, כ): "הוי האמרים לרע טוב ולטוב רע, שמים חשך לאור ואור לחשך, שמים מר למתק ומתק למר". כשאינן לאדם שכל, הוא אומר על דבר רע כי טוב הוא, על האור הוא אומר שזה חשך, וכן הלאה והלאה. ולכן אדם צריך להיות מקרב לצדיק אמתי, שהוא ידריכנו מה זה טוב ומה זה רע, מה זה אור ומה זה חשך, מה זה מר ומה זה מתק. אומר רבנו ז"ל (לקוטי־מוהר"ן, חלק ב', סימן עב), שלראות את הצדיק זהו דבר גדול מאד, ומכל שכן כששומעים ממנו תורה, זה טוב יותר. ובאמת רב הצרות והבעיות שנובעות לאחרונה, זה מפאת שלא הגעתי לכאן. כי אם הייתי נמצא עמכם עכשו, בלכם הייתם משתוקקים לדבר אחד — איך זוכים לעשות רצון הבורא יתברך שמו! כיון שאיני עמכם, נתקים (שופטים יז, ו): "איש הישר בעיניו יעשה", שזוכים שיש פאן הקדוש־ברוך־הוא, שהוא מסתכל על כל אחד ואחד. כי אם הייתם יודעים שהקדוש־ברוך־הוא מסתכל עליכם ורואה מעשיכם, הייתם יראי שמים אמתיים, עובדי ה', בעלי השקפות רוחניות ושאיפות קדושות וטהורות.

ולכן אני בא אליכם בעת הזאת ושואלכם: עשרתם? האם אתם עוזרים זה לזה? אם אחד עוזר לשני — זה היפי והפאר, זה מה שקבלנו מאבותינו הקדושים. אברהם אבינו שהיה עמוד החסד, הוא התדיר בביתו מדת החסד, ולמד את שרה אמנו כיצד להרבות בצדקה וחסד, ומהם נבנה כל עם ישראל. עד כדי כך שאומרים חכמינו הקדושים (שבת קנא:): כל המרחם על הבריות, בידוע שהוא מזרעו של אברהם אבינו, אם רואים בני אדם המרחמים זה על זה, יודעים שאלו הם מזרעו של אברהם אבינו. ולהפך — אם אין

מרחמים זה על זה, סימן שאינם מזרעם של אברהם אבינו. צריכים לחיות בצומא באהבה, אחנה ורעות, ולהתרחק ממחלקת ומריבות, וזה סימן שאתם בני אברהם אבינו.

ערכתם — עשיתם ערוב?! ראו להתערב ביניכם, להתאחד יחד, ולא להפריד ולפלג, כדגמת רשות היחיד — יחידו של עולם, האם אתם עושים כן?! ואם תעשו כן, אז הדליקו את הנר — תדלק נשמתכם, ותרצו להיות קדושים וטהורים, יראי ה'.

מהי היחודיות של עם ישראל? שהם מבדלים מהבלי העולם הזה, ומדרכי הגויים, והם שואפים להיות דבוקים בבורא ותברך ותברך שמו, ולילך בדרכיו, ולקיים מצוותיו וללמד תורתו.

הקמתי כרם משבחת, שהניכה ענבים מתקים, שיצא מהם יין טוב ומשבח, אלו הם התלמידים שהקימו בתים למופת, ואיזה תענוג ונעם להתבונן בהם. ועז חפצי ורצוני שגם אתם תהיה שאיפתכם ליראת שמים, ולא להפך, חס ושלום, על זה בוכים בהושענא רבא: "הושענא כרם מתולעת", רבנו של עולם, הקמתי לך כרם נפלאה, אבל יש פמה תולעים שמקלקלים את הענבים, עד שאין יכולים לעשות מהם יין. ולכן גדול צערי מנשא, אם לא תלכו בתלם בדרך העולה בית אל. אם לא תתחזקו ביראת שמים — אוי לנו. כל שאיפתי שתהיו עובדי ה', צדיקים קדושים, מתמידים בתורה הקדושה, עולים במעלות היראה והחסידות, ולא להפך, חס ושלום. "הושענא, רבנו של עולם, הושיעני שהכרם שבניתי ביגיעה, לא יכרסמו בה התולעים". ולכן אומרים חכמינו הקדושים, שצריכים לומר זאת בניחותא — בנחת, כדי שתקבלו את הדברים.

אני רוצה רק את הטוב שלכם, והראיה, שתסתכלו — כל אלו שלמדו אצלי ברצינות ובכבוד ראש, הצליחו במאד מאד. והכל מפני שהיו חזקים באמונת חכמים.

נא ונא הספיתו ושמעו לדברי היוצאים מקירות לבי, וזכרו היטב מה לפניכם, ומה תפקידכם בזה העולם; רציתי להסבירכם

מהו מר ומהו מתק, מה זה אור מה זה חשך וכו'. כְּשֶׁמִתְנַהֲגִים בְּדַרְךְ אַרְץ לְמַבְגְּרִים, לְהוֹרִים, לְמַלְמְדִים וְכוּ', כְּשֶׁנֹּהֲגִים בְּמַדּוֹת טוֹבוֹת כָּלִפִּי הַחֲבָרִים וְכוּ', אֵין טוֹב יוֹתֵר מִזֶּה.

בימי בחרותי, כְּשֶׁלְמַדְתִּי בִישִׁיבָה, מָנָה אֶז הַשְּׁעוֹר שְׁלִי שְׁמוֹנִים תְּלַמִּידִים, וְהָיָה זֶה פָּלֵא, שְׂאֵף פַּעַם לֹא פָּרְצָה מְרִיבָה בִּינֵינוּ, וּמָה יֵצֵא מִכֵּלָם? שְׁלִישׁ מֵהֶם נִעְשׂוּ אֲדַמוֹ"רִים מְפָרְסָמִים, וְשְׁלִישׁ נִעְשׂוּ רַבָּנִים מוֹרֵי הוֹרָאָה, וְשְׁלִישׁ מֵהֶם סוֹחְרִים יְרָאֵי ה', וְכָל זֶה מִפְּאֵת שְׁכָל שְׂאִיפְתָנוּ הִיְתָה לְהַתְעַלּוֹת בְּעִבּוֹרֵת ה', וְחִיּוֹנוּ בְּאַחַדוֹת וּבְאַהֲבָה, וְלֹא הָיָה בִּינֵינוּ רִיב וּמַחְלָקָת, וְהַשְׁתַּדְּלָנוּ לְהִיּוֹת לְעוֹר זֶה לְזֶה וּלְסַיֵּעַ אִישׁ לְרֵעֵהוּ, הַתְּרַחֲקֵנוּ מִלְּשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת, וְלִכֵּן הִצְלַחְנוּ בְּמֵאֵד מְאֹד.

הָיָה צְדִיק קְדוֹשׁ בְּשֵׁם רַבִּי יִשְׁעִיָּה מְקַרְעֵסְטִיר זי"ע, וְיָדוּעַ, שֶׁהִתְמוֹנָה שְׁלוֹ מְסַגֵּלֵת לִירְאֵת שְׁמַיִם. וְיָהִי הַיּוֹם, וְאֵיזָה סוֹחֵר נִקְלַע לְצָרָה צְרוּרָה, וּבָאוּ לְבַדֵּק אֶת הַנִּיּוֹרֵת שְׁלוֹ בְּמִשְׁרָדוֹ, וְיָמִים סְפוּרִים קָדָם לְכֹן, נִתַּן לוֹ מִיִּשְׁהוּ אֶת הַתְּמוֹנָה שֶׁל הַצְּדִיק הַזֶּה, וְחָלָה אוֹתָהּ בְּמִשְׁרָדוֹ. רֹאשׁ הַפְּקָחִים שֶׁהִגִּיעַ לְבַדֵּק אֶת הַנִּיּוֹרֵת, רָאָה לְפָתַע בְּמִשְׁרָד אֶת הַתְּמוֹנָה שֶׁל הַצְּדִיק, וְשָׂאָלוּ: מִי זֶה? וְעָנָה הַסּוֹחֵר: זֶה הַתְּמוֹנָה שֶׁל הַרְבֵּי שְׁלִי. הַפְּקָח צָעַק עָלָיו: תוֹרִיד אוֹתָהּ, וְהַסּוֹחֵר סָרַב. וְהַפְּקָח בְּאַחַת: תוֹרִיד אוֹתָהּ. וְהַסּוֹחֵר הִתְעַקֵּשׁ בְּשָׁלוֹ. נִכְנַס הַפְּקָח לְלַחֵץ, וְנָטַל אֶת כָּל הַנִּיּוֹרֵת שֶׁעֲלוּלָה הִיְתָה לְהַפְּלִילוֹ, וְקִרְעָהּ לְגוֹזְרִים, וְיֵצֵא מִן הַמִּשְׁרָד. הָרִי זֶה בְּזִכּוֹת הַצְּדִיק הַקְּדוֹשׁ! נִמְצָא, שְׂאֵפְלוֹ תְמוֹנָה שֶׁל צְדִיק מְסַגֵּלֵת לְגְדוּלוֹת וּנְצוּרוֹת.

רְצִיתִי שֶׁתְּהִיּוּ יְרָאֵי ה' אֲמַתִּיִּים, וְתַעֲזְבוּ אֶת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת וְהַהֲבָלִים, וְתִשְׂאָפוּ לְעֵלּוֹת וּלְהַתְעַלּוֹת בְּמַעֲלוֹת הַתּוֹרָה וְהִירְאָה.

הַצְּדִיק הַקְּדוֹשׁ הַשֵּׁר שְׁלוֹם מְבַעֲלוֹ זי"ע, הִיְתָה לוֹ אִשָּׁה צְדִיקָת מְאֹד, הַרְבֵּנִית מְלֵכָה ע"ה, וְהָיָה אוֹמֵר: "וּמִלְּפִי צְדִיק מְלֵךְ שְׁלָם" (בְּרֵאשִׁית יד, יח), בְּזִכּוֹת שְׁמִלְכָה הִיא צְדִיקָת, יְכוּל שְׁלָם — שְׁלוֹם, לְהִיּוֹת צְדִיק, כִּי זְכִיתִי לָמָּה שֶׁזְּכִיתִי רַק בְּזִכּוֹתָהּ. בְּבֵית מְדַרְשׁוֹ יֵשְׁבוּ כָּל הַיּוֹם אֲנָשִׁים וְלְמָדוּ, וְהַרְבֵּנִית דָּאָגָה שִׁיְהִיָּה לָהֶם מָה לֶאֱכֹל,

וְהָיֹת שְׁהִיָּה אֶז עֲנֵי גְדוֹל, מַה כָּבֵר יְכוּלָּה הִיָּתָה לְתַת? לְחַם, בְּצֶל, תַּה. פֶּעַם הַכְּנִיסָה אֲכָל, וְרָאָתָה שְׁיִהוּדֵי תִלְמִיד חֲכָם גְּדוֹל, רַץ לְבָרֵז הַמַּיִם וְנִטַּל יָדָיו לְאָכֹל, כִּי בְּנִדְאֵי הָיָה רָעַב מְאֹד. וְשָׁמְעָה אוֹתוֹ חוּטָף אֶת מְלוֹת הַבְּרָכָה: "עַל נְטִילַת יָדַיִם", וְכֵן בְּמִקּוֹם לְכוּן בְּמַלְיָם: "הַמוֹצֵיא לְחַם מִן הָאָרֶץ", חֲטָף אֶת הַמַּלְיָם בְּמַהֲרֵי. לְרַבְּנֵי כָּאֵב הַדְּבָר מְאֹד, כִּי עַד שֶׁהִשִּׁיגָה אֶת הַלְּחָם, הִצְרָכָה לְהִסְתַּוֵּב בְּכָל הַבְּתָיִם לְבַקֵּשׁ גְּדוּלוֹת, וְהָיָה לָהּ קָשָׁה בְּיִתְרָה, וְהִנֵּה הוּא חוּטָף אֶת מְלוֹת הַבְּרָכָה. וְנִכְנְסָה לְבֵית־הַכְּנִסָּת, וּפְנָתָה אֶל אוֹתוֹ אֲבָרָה, וְהִחֲלָה לֹאמַר לוֹ: הִנֵּה יֵשְׁנֵנו סֵפֶר "פְּרָקֵי שִׁירָה", אֲשֶׁר בּוֹ מוֹבָאִים פְּרָקֵי הַשִּׁירָה שְׁאוּמֵר כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט מִן הַבְּרִיאָה: הַהֲרִים, הַיַּמִּים וְהַגְּבְעוֹת, כָּל חִיָּה וְחִיָּה אוֹמְרַת פְּסוּק אַחֵר, וְכֵן כָּל מִיֵּן וְמִיֵּן הַצּוֹמֵת, כָּל מִיֵּי פְּרָחִים וְיִרְקוֹת וּפְרוֹת, כָּל אֶחָד אוֹמֵר פְּסוּק אַחֵר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְשָׁאֵלָה אוֹתוֹ: הַיּוֹדֵעַ אֵתָהּ אֵיזָה פְּסוּק אוֹמְרַת הַחֲטָה? וְהַשִּׁיב בְּשִׁלְיָהּ. וְעָנְתָה וְאָמְרָה: הַחֲטָה אוֹמְרַת אֶת הַפְּסוּק: "שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְמָקִים קָרְאֵתִיךָ ה'", וּמַדּוּעַ דִּיקָא פְּסוּק זֶה? אֵלָּא הַחֲטָה עוֹבְרַת הַרְבֵּה תִּלְאוֹת, מֵאֵז שֶׁמְכַנְיָסִים גְּרַגְר אֶחָד בְּאֲדָמָה, עַד שֶׁנֶּאֱפָה הַלְּחָם הַמְּגֹמֵר; הִנֵּה חוֹרְשִׁים אֶת הָאֲדָמָה וּמְכַנְיָסִים גְּרַגְר אֶחָד, וּמְזֵה צוֹמְחִים מֵאוֹת גְּרַעֲיָי חֲטָה. וְהַחֲטָה חוֹשֶׁשֶׁת מְאֹד, שְׁמָא יָבֹא אֵיזָה עֲכָבֵר וַיִּאֲכַלְנָהּ, אוֹ אֵיזוֹ נִמְלָה תִּקְחָנָהּ, וְהִנֵּה נִצְלָה מְזֵה. אֲבָל הַגִּיעַ עַת הַגִּשְׁמִים, גְּדוֹל חֲשֻׁשָׁהּ, שְׁמָא הַגִּשְׁמִים יִשְׁטַפְּנָהּ. וְהִנֵּה זָכְתָה לְהַנְצִל, וְהַכְּתָה שְׂרָשִׁים, וְגִדְלָה שִׁבְלַת עִם מֵאוֹת גְּרַגְרִים. וְהִנֵּה גְּדוֹל פְּחָדָה, שְׁמָא כְּשִׁיקְצָרוֹ אֶת הַחֲטָיִם, בְּדִיוֹק הִיא תִשְׁמַט וְהַרוּחַ תַּעֲרִפְנָהּ. וְהִנֵּה זָכְתָה וְהַכְּנִיסוּהָ בְּשֶׁק הַחֲטָיִם עִם אֲלָפִים כְּמוֹתָהּ. וְעַדִּין חוֹשֶׁשֶׁת הִיא, שְׁמָא תִּגִּיעַ לְטַחְנַת הַקֶּמַח, וּבְדִיוֹק הִיא תִּפְּל עַל הָאָרֶץ וְלֹא תִזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְאוֹפָה, וְהִנֵּה זָכְתָה לְהַגִּיעַ לְמַאֲפֵיָהּ, וְאָפוּ מִמֶּנָּה לְחַם. וְהִנֵּה גְּדוֹל פְּחָדָה, שְׁמָא יִמְכְּרוּ אוֹתָהּ לְאֵיזָה גּוֹי עָרֵל טָמֵא, אוֹ לְאֵיזָה פּוֹרֵק עַל. וְהִנֵּה זָכְתָה וְקָנָה אוֹתָהּ יְהוּדֵי יִרָא שְׁמַיִם, וְהִנֵּה הוּא נוֹטֵל יָדַיִם, וּמְצַפֶּה וּמְחַכֶּה הִיא שִׁיאֵמֵר בְּרָכָה בְּכּוֹנָה, וְהִנֵּה הוּא חוּטָף אֶת מְלוֹת הַבְּרָכָה וְאוֹכֵל. סִימָה הַרְבְּנֵי וְאָמְרָה: עֲכָשׁוּ אֵתָהּ מִבֵּין לְמָה צוֹעֶקֶת הִיא אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה: "שִׁיר הַמַּעֲלוֹת

מִמַּעַמְמָקִים קָרְאֲתִיךְ ה' " , מִמַּעַמְקֵי עַמְּקִים אָנִי צוֹעֶקֶת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא , שְׁאֵפֶל בִּידֵי יְהוּדֵי יִרְא ה' ...

וְזֹאת אָנִי מְבַקֵּשׁ מִכֶּם , כְּשֶׁאֲבֹא — שְׁאֲזַכֶּה לְרְאוֹת בְּחוּרִים יִרְאֵי ה' , צְדִיקִים קְדוֹשִׁים , וְאַתֶּם יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְזֶה , אִם יִהְיֶה לְכֶם רְצוֹן טוֹב וְשִׂאִיפָה חֲזָקָה וְתִשׁוּקָה עֲזָה לְהִיּוֹת עוֹבְדֵי ה' אֲמַתִּיִּים .

אָנִי מְקַוֶּה מְאֹד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא , שְׁדַבְּרֵי אֱלוֹי יִכְנָסוּ עִמָּךְ בְּלִבְכֶם , וְתִתְחַזְּקוּ בְּאַמוּנַת חַכְמִים , וְתִבְחִינּוּ בֵּין מֶר לְמַתְק , בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ , וְתִצְיִתּוּ לְכֹל אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי וְכִתְבַּתִּי לְכֶם מִשָּׁךְ כָּל הַזְּמַן , וְאֲז תִּזְכּוּ לְכֹל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי .

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם ...

ט' תקנ"א.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ , יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹרִיעַ , רֵאשׁ חֲדָשׁ נִסָּן ה'תשמ"ו .

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה .

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי , וְגִדְל צְעָרִי — אֵין לְשַׁעַר כָּלֵל .

עֲלִיךָ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד , וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוּם דְּבַר . בְּחַיִּים קוֹרִים אֲסוּנוֹת גְּדוּלִים מְאֹד , שְׁלֹא תִאָּרוּ וְשַׁעְרוּ כָּלֵל , וְאַף-עַל-פִּי-כֵן מִתְמוּדָדִים עִמָּהֶם . לָךְ אֲרַע מְקַרְהָ גְדִיר , אֲסוּן גְּדוּל , אֵךְ עֲלִיךָ לְהִתְחַזֵּק . שׁוּמְעִים פְּגוּעַ , אִשָּׁה הִתְחַתְּנָה — וְהִנֵּה נִהְרַג בְּעֵלָה , אֵינָה צְעַר יֵשׁ לָהּ ! חֲתָן עוֹמֵד לְהִתְחַתֵּן , וְהִנֵּה נִהְרַגָה הַכֹּלָה כַּמָּה יָמִים קִדְּם הִתְחַתְּנָה , וּמָה עוֹשִׂים ? ! בְּנֻדְאֵי זֹו צָרָה גְּדוּלָה . וְנִשְׁאַלְתָּ הַשְּׁאֵלָה : לְמָה זֶה מְגִיעַ דִּיקָא לִי וְכוּ' . אֵךְ דְּבָרִים כְּאֵלוֹ אֲסוּר לְשֵׁאל כָּלֵל , כִּי אֵינְנוּ יוֹדְעִים אֶת חֲשׁבוֹנוֹת שָׁמַיִם .

מֵה שְׁעֲלִיךָ לְעֵשׂוֹת עֲתָה — רַק לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לְהִשָּׁבֵר . הֵן אֲמַת , שְׁעֵבֵר עֲלִיךָ אֲסוּן כְּבֹד מְאֹד , אֵךְ יַעֲזוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא , שֶׁתְּחַתְּנֵנִי עִם בְּעַל יִרְא שָׁמַיִם וְיִלְמַד תּוֹרָה , וְלֹא יַעֲסֹק בְּשִׁטּוֹת

אָשֶׁר ט' תקנב בִּנְחָל צא

וְהִבֵּל, רַק רְאֵי לְהַחְזִיק מֵעַמֶּד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב לָךְ, וְעוֹד
תִּרְאֵי יָמִים מְאִירִים וּמְאֻשְׁרִים מְאֹד, וּתְסַפְּרֵי לִי הַכֹּל בְּשִׂמְחָה,
וּנְשַׁמֵּעַ אֶצְלָכֶם הַרְבֵּה בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

נָא וְנָא רְאֵי לְהַתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִרְאֵי אֶת
הַטּוֹב שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט' תקנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ, רֹאשׁ חֹדֶשׁ נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּמֵאֹד מְאֹד וּלְחַזֵּק אֶת אִשְׁתְּךָ, וְאֵל
תִּשְׁבְּרוּ בְּשׂוֹם פְּנִים וְאִפְּן, אֲנִי מִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם, וּמִמְשִׁיף עֲלֵיכֶם
רַחֲמִים וְחֻסְדִּים גְּמוּרִים, רַק אֵל תִּדְאַגּוּ כָּלֵל.

שְׁאַלְתֶּם רוּפָא מִמְּחָה אֶחָד, רְאוּ לְשָׂאֵל עוֹד רוּפָא, וְאִם שְׁנִיָּהֶם
אוֹמְרִים שְׁצַרִיכִים לַעֲשׂוֹת נְתוּחַ — רְאוּ לַעֲשׂוֹתוֹ, וַיַּעֲזֹר הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּנִקְלָה, רַק תִּתְחַזְּקוּ, וְאַזְכֶּה עוֹד לְרֵאוֹת
בְּשִׂמְחַתְכֶם.

וְאוֹדוֹת וְכוּ', יִשְׁנֶם יְלָדִים רַבִּים הַסּוֹבְלִים מִבְּעִיָּה זוֹ, וְאִין צָרִיךְ
לְהַפְגִּים בְּלַחֲץ, כִּי זֶהוּ דְבַר שְׂכִיחַ מְאֹד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח
לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

אֵךְ זֹאת תִּדְעוּ, כִּי אֲסוּר לְחַקֵּר לָמָּה וּמִדּוּעַ וְאִיךָ וְאִיפֹה וְכוּ'
וְכוּ', עֲלֵיכֶם לְהַתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׁבִינְדֵאֵי לֹא יַעֲזוּב

אַתְּכֶם, וְתִהְיֶה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְבֵן.

תִּקְבְּלוּ עַל עֲצֻמְכֶם תַּכְף־וּמְיָד בְּשָׁבוּעַ הַבָּא לְעֶרְךָ סְעֻדַת הַוִּדּוּקָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקנ"ג.

בְּעֻזַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְרַת תְּזָרִיעַ, רֵאשׁ חֹדֶשׁ נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר
וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֶרְךָ.

הַעֲקָר רְאֵה לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכֹל יוֹם מִחֻדָּשׁ, אֲשֶׁר זֶה הַעֲבוּדָה
הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר שֶׁל בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּל יוֹם וְיוֹם צָרִיךְ לְהִיּוֹת אֲצֵל
הָאָדָם חֻדָּשׁ, לִידַע אֲשֶׁר זֶה הַיּוֹם אֵף פֶּעַם לֹא הָיָה וְלֹא יִהְיֶה לוֹ.
וְאִם תִּלְךָ בְּצוּרָה כְּזוֹ תִּצְלִיחַ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

וְזֹאת תִּדַע, כִּי אָדָם צָרִיךְ לְהַשְׁלִיךְ חֻכְמָתוֹ וְשִׁכְלוֹ — אֲשֶׁר
בְּאֵמֶת זֶה טְפֹשׁוֹתוֹ, וְלִקְיָם אֶת כָּל הַמְצוּוֹת רַק בְּקִבְּלַת עַל. וְלֹא צָרִיךְ
שְׂיִהְיֶה לוֹ אֲכֻפַת שׁוֹם דְּבָר, רַק לִקְיָם כְּפִי שְׂאֲמָרוֹ לוֹ. וְלִכֵּן הַזְהִיר
רַבֵּנוּ ו"ל לְלַמֵּד הַרְבֵּה שְׁלִחַן עֲרוּךְ, כִּי לְעֵתִים אָדָם יוֹצֵא מִהַפְּלִים
שְׁלוֹ, וְנִדְרָמָה לוֹ שְׂיֵשׁ לוֹ חֻכְמָה, וּבְאֵמֶת הוּא טְפֹשׁ גְּדוֹל מְאֹד. אֲבָל
כְּשֶׁלּוֹמְדִים שְׁלִחַן עֲרוּךְ, נִכְנָסֶת בְּאָדָם יִרְאָה, כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל
(סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת יִרְאָה, סִימָן ג'): עַל־יְדֵי לְמוֹד שְׁלִחַן עֲרוּךְ בְּאִים
לְיִרְאָה. וְלִכֵּן זֶהוּ דְבָר גְּדוֹל מְאֹד לְלַמֵּד פּוֹסֵק, שְׂצָרִיכִים לְהִיּוֹת
מְעֻשְׂיוֹ מְרַבִּים מִחֻכְמָתוֹ, שְׂאֵז חֻכְמָתוֹ מִתְקַיְמָת, מֵה שְׂאִין כֵּן,
כְּשֶׂאָדָם הוֹלֵךְ רַק עִם חֻכְמוֹת, שׁוֹם דְּבָר אֵינּוּ נוֹתֵר אֲצֵלוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁר ט' תקנד — ט' תקנה בנחל צג

ט' תקנד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע, ראש חדש ניסן ה'תשמ"ו.

שלום רב אַל ... תחיה.

מכתבך לנכון קבלתי.

ראי רק להתחזק ולהיות בשמחה, ולבקש בכל יום מאת הקדוש-ברוך-הוא, שבעלך יצליח ויביא בחזרה שפע, ותוכלו לקנות בית, ותהיה לכם דירה משלכם, כי במקום לשלם שכר דירה לאחרים, שהכסף הולך לריק ולטמיון, יותר טוב שתשלמו משפנתא לעצמכם, והדירה תשאר לכם ולילדיכם.

רק תתחזקי להיות בשמחה, ותשמחי את הילדים, ושתהיה לך סבלנות רבה אליהם, כי בזה העולם צריכים הרבה סבלנות, ורבנו ז"ל אומר (לקיטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנה), שהסבלנות באה על-ידי אמונה, כי אם מאמינים שהכל ממנו יתברך, אז יש סבלנות.

ראי לקרב מאד את בעלך, ולחזקו ולעודדו ולשמחו, ולדבר על לבו דבורי נחומים, כי הוא נמשך אל העצבות, ואז תראי שכל הבית ישתנה לטובה.

יעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לכם בית משלכם, ונחת מכל יוצאי חלציקם, ויהיו מצלחים מאד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תקנה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע, ראש חדש ניסן ה'תשמ"ו.

שלום רב אַל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עֲלֶיךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה וְלֹא לְדַאֵג מֵאַחֲרִים כָּלֵל, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר. וְהֶעֱקַר לְהִקְדִּים שְׁלוֹם לְכָל אַחַת וְאַחַת, וְאֵל תִּכְנָסִי בְּשׁוּם סִפְקוֹת וְקִשְׁיוֹת עַל שׁוּם אָדָם, וְאֵל תִּגְיַעִי לְוִכּוּחִים וְלִקְטֻטוֹת כָּלֵל. אֵךְ בְּרֹאוֹתָךְ אֲשֶׁה הַמְדַבֵּרֶת עַל הַצַּדִּיק, תֹּאמְרִי לָהּ: אֲסוּר לְדַבֵּר עַל הַצַּדִּיק, כִּי מִי שֶׁמְדַבֵּר עַל הַצַּדִּיק יִקְבַּל עֲנֹשׁ כְּבֹד מְאֹד. וְהֶעֱקַר — צְרִיכִים לְדַבֵּר תָּמִיד אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם תִּהְיֶי חֲזָקָה בְּזֶה, תִּצְלִיחִי כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

אוֹדוֹת וְכוּ', כָּל הַצָּרוֹת אֲצַלְכֶם בְּבֵיתְכֶם, רַק מִפְּנֵי שִׁשְׁנֵיכֶם — אֶת וּבְעֵלְךָ עֲצוּבִים, הוּא נִמְשָׁךְ אַחַר עֲצוּבוֹת וּמוֹשָׁךְ אוֹתָךְ לָזֶה, אֶת בְּצַעַר וּמוֹשֶׁכֶת אוֹתוֹ אַחַר הַצַּעַר, וְלִכֵּן רְאִי לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּלְהַחֲדִיר שִׁמְחָה בְּבֵית, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֹה אִתָּנוּ, עִמָּנוּ וְאֲצִלָּנוּ. וְאִם תִּצְיַתִּי לְדַבְרֵי אֱלֹהִים, אֲזִי טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט' תְּקֵנוּ

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר תּוֹרִיעַ, רֹאשׁ חֹדֶשׁ נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

כְּפִי שְׂאֵתָה מִתְּגַעְגַע אֱלֹהִים, כֶּךָ אֲנִי מִתְּגַעְגַע אֵלֶיךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

מָה אִמַּר לָךְ! אִם הֵיִינוּ יוֹדְעִים אֵיךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְּגַעְגַע אֵלֵינוּ, הֵיִינוּ רְצִים אַחֲרָיו. אֵךְ לְצַעֲרֵנוּ הָרַב, אֵינִן לָנוּ שִׁכָּל, מִחֲנוּ בְּקֻטְנוֹת וְאֲנוּ נִשְׁבָּרְנוּ. אֵךְ בְּאַמַּת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אוֹתָנוּ, וְרוֹצֵה שְׁנוֹכַרְח אֵלָיו. וְלִכֵּן הִרְגַּל עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עִם כָּלֵם רַק מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֹאת תִּדְעַ, מִה שֶׁמְחַדִּירִים בְּיַלְדִים אֲמוּנָה, זֶה יִשְׂאֵר אֲצִלָּם כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם, אֵךְ צְרִיכִים שִׁיְהִיָּה הַכָּל עִם צִמְצוּם.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכָּה לְהַעֲמִיד תַּלְמִידִים הַגּוֹנִים.

אֲשֶׁר ט' תקנז בַּנְחַל צה

אך זכר היטב, פי אסור להשבר משום דבר, הסמ"ך-מ"ם רוצה רק לשבר אותך, אך אל תסתפל על כל זאת, עלינו רק לברח אל הקדוש-ברוך-הוא. האמן לי, שאנו צריכים לרקוד בכל יום על שיש לנו רבי פנה. ואמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן קלו): אתם מאד מאד צריכים לשמח שיש לכם רבי פנה. מה היינו עושים בלי רבנו ז"ל?! זאת עלינו לשאל תמיד את עצמנו. ואם נהיה חזקים פנה, לא נחסר דבר.

העקר זה אמונה, באשר אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'), יש בני-אדם שסובלים חלאים רעים, והכל מתמת חסרון אמונה. ולכן עלינו תמיד רק לדבר מאמונה עם כל אחד ואחד מאנשי שלומנו, וכשרואים שאנשים מפטפטים דברים בטלים, צריכים תקף להגיד: "רבותי, תדעו לכם שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה, ואין בלעדיו נמצא, ולמה לנו לדבר שטיות ודבורים של מה בכך". ואם נהיה חזקים פנה, תראה שכל חיינו יהיו חיים אחרים לגמרי.

חזק ואמן, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תקנז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע, ראש חודש ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אומרים (שבת לא.): מי פאן הלל, מי פאן הלל, מי פאן הלל; הלל היה ענותן, וגם אפה היה פנה. אך חכמינו הקדושים אומרים (ספ"ה נג): שהלל אמר: אם אני פאן — הפל פאן, ואם אין אני פאן — מי פאן?! נשאלת השאלה, אם ענותן הוא, הכיצד אומר דבר פנה? אלא אדם צריך להפיר את מקומו, פעם הוא צריך

צו אשר ט' תקנח בנחל

להיות קטן בעיניו מאד מאד, ופעם עליו לדעת מהפח שלו, וכמו שכתוב אצל גדעון (שופטים ו, יד): "לך בכחך זה והושע את ישראל", וכן כתיב אצל שאול המלך (שמואל-א' טו, יז): "אם קטן אתה בעיניך, ראש שבטי ישראל אתה".

לזאת, אתה תהיה היסוד של הכולל, ולכן עליך למסור נפשך בעבור הקמתו, ולשמח בזה במאד מאד.

אל תהיה בטלן, היקא עכשו כשהתחילו ללמד בכל יום הדרך היומי, עליך להיות בשמחה עצומה, כי הכל יזקף לזכותך. אני רוצה להפך את המקום שלנו רק למקום תורה. וכך אומרים חכמינו הקדושים (ברכות ח.): מיום שחרב בית-המקדש, אין לו להקדוש-ברוך-הוא בעולמו אלא ד' אמות של הלכה.

ולכן ראה להתחזק במאד מאד, והסר דאגות מלבך, כי הכל יתהפך לטובה.

ויעזר הקדוש-ברוך-הוא שנהקהלה שלנו תהיה פלה קהלה של תורה, ואם נדבר פל-כך הרבה מתורה, הכל יתהפך לטובה לבסוף, שיהיה לנו ד' אמות של תורה. וזה המקום היחידי בכל הגליל העליון והתחתון שיהיה בו מנין אחר מנין, וילמדו בו תורה בהתמדה גדולה מאד ללא הפסק, וליך תהיה הזכות וחלק גדול מאד בזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תקנח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע, ראש חדש ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אַל ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך עם הפעות לפדיון — לנכון קבלתי, ויעזר הקדוש-ברוך-הוא, שימתקו ממך הדינים על-ידי פלא עליון.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי אִם תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, לֹא תִחַסֵּר דְּבָר. וְכֵן רְאֵה לְשִׂמְחָה אֶת אֲשֶׁתְּךָ וְיִלְדֶיךָ וְאֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ. וּבְרֵאוֹתְךָ יְהוּדֵי שְׁבוּר, תִּכְרֹף-וּמְיָד רְאֵה לְשִׂמְחוֹ וּלְבַדְּחוֹ עַד שִׁישְׁחֵק. כִּי כִּהְיוּם צְרִיכִים לְעֵבֶד הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַשִּׂמְחָה וּלְשִׂמְחָה אַנְשִׁים, וְזוֹ הַמַּעֲלָה הַכִּי גְדוֹלָה, וְזוֹ הַמַּדְרִגָּה הָעוֹלָה עַל כָּל הַמַּדְרִגוֹת.

וְכֵן תִּלְךָ לְהַפִּיץ אוֹר רַבְּנוּ ו"ל, וְתִהְיֶה עֶקֶשׁן גְּדוֹל עַל זֶה.

יְעֹזֵר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂנוֹזְכָה לְהַתְרֵאוֹת בְּקָרוֹב.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקנ"ט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר פְּזִירֵעַ, רֵאשׁ חֲדָשׁ נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (ראש השנה ו:): אִשָּׁה — בְּעֵלָה מְשִׂמְחָה; רְאֵה אֶתְּהָ לְשִׂמְחָה אֶת אֲשֶׁתְּךָ. וְרַבְּנוּ ו"ל הַקַּפִּיד מְאֹד מְאֹד עַל שְׁלוֹם-בֵּית, וְלִכֵּן זֶה צְרִיךְ לְהִיּוֹת אֶצְלְךָ הַיְסוּד — לְקַרֵּב אֶת אֲשֶׁתְּךָ וְלֶאֱהֹב אוֹתָהּ, כִּי כָּךְ אוֹמְרִים חֲכַמֵּינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת סב:): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוֹפוֹ וְהַמְּכַבְּדָהּ יוֹתֵר מְגוּפוֹ, עָלָיו הַכֶּתוּב אוֹמֵר (איוב ה, כד): "וַיִּדְעַתְּ כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶה". וְאִם תִּהְיֶה נֹזֶהר מְאֹד בְּכַבוֹד אֲשֶׁתְּךָ, יִתֵּן לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַע, כִּי כָּךְ אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מֹהַר"ו, חֶלֶק א', סִימָן ט), שְׁכָל הַפְּרִנְסָה בָּאָה בְּזִכּוֹת הָאִשָּׁה. וּבְאַמַּת זוֹ גְּמָרָא מְפָרְשֶׁת (בְּבָא מִצְעָא נט:): אוֹקִירוּ לְנִשְׁיָכוּ כִּי הֵיכִי דִתְתַעֲתֵרוּ; וְלִכֵּן בְּזֶה שְׂתַכַּבֵּד וְתִיקֵר אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְתִזְהַר מְאֹד שְׁלֹא לְהַקְפִּיד עָלֶיהָ, יִתֵּן לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַע.

במוֹכֵן רָאָה לְקַבֵּעַ עֲתִים לַתּוֹרָה, וּרְאָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה תּוֹרָה: מְקַרָּא — פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאַחַד תַּרְגוּם, מִשְׁנָה — הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, גְּמָרָא — עַל-כָּל-פְּנִיִם דְּף הַיּוֹמִי, וְלַחֲזוֹר עַל הַדָּף פְּעָמִים אֵין מְסַפֵּר, כְּדִי שְׂיִכְנֹס בְּדָ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, וְעַל כָּלֵם — תְּלַמֵּד הַרְבֵּה הֶלְכָה. וּבַפְּרָט עֲכָשׁוּ בְּשִׁנָּה רֵאשׁוֹנָה, רָאָה לְלַמֵּד הַלְכוֹת גְּדוּהָ, תַקָּח תְּחִירוֹתָא וְתַלְמֵד עִמּוֹ הַלְכוֹת טְהוֹרַת הַמְשַׁפְּחָה שְׁנָה בְּכַרִּיתוֹת, וְצָרִיכִים לְדַעַת אוֹתָן עַל בּוֹרְיָן. וּבַשְּׁאָר הַזְּמַן תִּצְאָ לְהַפְיֵץ, וְיַעֲזוֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּגְלֶה וְתַפְרֹסֵם אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, וְכַשְׁתַּחֲרַשׁ וְתַזְרַע רוּחַנִיּוֹת, יִצְמַח לָךְ גְּשָׁמִיּוֹת, שְׁתַּהֲיֶה לָךְ פְּרֻנְסָה בְּשַׁפְעָ.

וְהַעֲקָר תַּתְּבוֹדֵד אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְתַדְבֵּר אֵלָיו, וְתַשְׁפֹּךְ כָּל לִבְךָ לְפָנָיו, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אוֹדוֹת שְׁאֵלְתָךְ וְכוּ', כְּשִׁנּוּהֲגִים בְּרָכָב צָרִיכִים לְהַזְהֵר בְּמֵאֵד מְאֵד, כִּי אֵין זֶה מְשַׁחֵק יְלָדִים, רָכָב הוּא כְּלִי גִשְׁק מִמֶּשׁ, וְהַסְפָּנָה בּוֹ גְדוּלָה, וְלִכֵּן הַנּוֹהֵג בְּרָכָבוֹ צָרִיךְ לְשָׁמֹר מְאֵד עַל חֻקֵי הַתְּנוּעָה. וּמִי שְׁעוֹבֵר עַל הַחֻק, תִּדְעַ לָךְ שְׁנָה מְאֵבֵד עֲצָמוֹ לְדַעַת. וְלִכֵּן רָאָה לְהַזְהֵר בְּדְבָר זֶה בְּמֵאֵד מְאֵד, אֵין מְשַׁג כְּזֶה — הֵייתִי לְחוּץ, הֵייתִי עֲצָבָנִי, רָכָב הוּא כְּלִי גִשְׁק מְסַפֵּן מְאֵד, שְׂיִכּוֹל לְהַהֲרִג בְּעֲצָמוֹ וְלַהֲרִג אַחֵרִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמְרֵנוּ וְיַצִּילֵנוּ מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל פְּגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ.

הַנ"ל...

ט' תקס.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע, ראש חדש ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה אָל ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך משבוע שעבר לנכון קבלתי, אף מרב טרדותי הרבות לא היה לי הפנאי להשיבך.

מה אמר לך! עקר בעיותיך, מאחר שאינך שמח. עליך להיות שמח כל-כך, עד שהשמחה תעבר ממך אָל אשתך. וכך אמרו חכמינו הקדושים (ראש השנה ו:): אשה — בעלה משמחה; האשה נמשכת תמיד אחר עצבות ודכאון, ולכן ראה לקרבה ולשמחה ולחזקה ולעודדה, ובזה יתחזק השלום-בית אצלכם יותר ויותר, ותזכו לבית נפלא ולחיים מאשרים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תקסא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע, ראש חדש ניסן ה'תשמ"ו.

שלום רב אָל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא ראי להיות בשמחה, ועל-ידי-זה תזכי לבן זכר. ואף שחכמינו הקדושים אמרו (ראש השנה ו:): אשה — בעלה משמחה; אף בעלך צריך שאת תשמחי אותו, ואם תעשי כן, השכינה תשרה בתוך ביתכם, ותהיה לכם פרנסה בשפע. ראו לכבד וללקר אחד את השני, ואף פעם לא לריב ולהתקוטט, תמיד שיהיה ביניכם שלום, ואז יהיה לכם רק טוב בבית, כי אם יש שלום-בית — השכינה שרויה בתוכו.

אינך יודעת איזו מתנה נתן לך הקדוש-ברוך-הוא — בעל

כֹּל-כֶּף נִפְלָא, אַבְרָהָם יֵרָא שְׁמַיִם, בְּעַל מַדּוֹת נְעֻלוֹת, וְכָל רְצוֹנוֹ לְכַבֵּד וּלְיַקַּר אוֹתָהּ. הוּא לְמַד אֶצְלִי, וְאֲנִי מִכִּירוֹ הֵיטֵב, וְלָכֵן רָאִי שְׁלֹא לְהַקְפִּיד עָלָיו, וְלֹא לְהִתְלוֹגֵן שְׂאִינָנוּ נִמְצָא הֶרְבֵּה בְּבֵית. זֹאת תִּדְעֵי, כִּי בְשָׁעָה שְׁנַעֲדָר מִן הַבַּיִת, הוּא יוֹשֵׁב וְלוֹמֵד תּוֹרָה, אוֹ עוֹסֵק בְּפִרְנֶסָה לְהַבִּיא טָרֶף לְבֵיתוֹ. וְלָכֵן רָאִי לְשַׂמַּח בְּמֵאֵד מְאֵד עִם הַמִּתְנָה הַזֶּה, וְאִז אֲנִי מִבְּטִיחָהּ, שְׂתִזְכּוּ לְפִרְנֶסָה בְּשָׁפַע.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וּתְבַשְׂרֵי לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְאֶזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה שְׁלֵכֶם.

הַמֵּאחַל בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשְּׁמַיִם.

ט' תקסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ, רֵאשׁ חֹדֶשׁ נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׂיַחֲיוּ.

מִכְתָּבְכֶם הַמְּלֵא צַעַר וּמְרִירוֹת — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

אוֹדוֹת מֵה שְׁפָתְכֶתֶם וְכוּ', זֹאת עָלֵיכֶם לְהִבִּין, כְּשֵׁי שׁ בְּבֵית יֵלֵד חוּלָה, וּבְפֶרֶט מַחְלָה כְּזוֹ, שְׁהַרּוּפָאִים אֲבָדוּ תּוֹחֵלֶת, אֲסוּר לְהֶאֱשִׁים בְּזִמָּן כְּזֶה אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, הַבְּעַל אֲסוּר לוֹ לְהֶאֱשִׁים אֶת אִשְׁתּוֹ, וְהֶאֱשָׂה אֲסוּר לָהּ לְהֶאֱשִׁים אֶת בְּעָלָהּ. הַצָּרָה הִיא שֶׁל שְׁנֵיכֶם, הַחֹדֶרֶת עַד עֹמֵק הַנְּפֶשׁ, וּמוֹרִידָה אֶת הָאָדָם מִשְׁפִּיּוֹת דַּעְתּוֹ.

וְלָכֵן רָאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּמֵאֵד מְאֵד, וְלֹא לְשָׂאֵל לְמָה זֶה בָּא? כִּי אֲסוּר לְשָׂאֵל שְׂאֵלוֹת וְקִשְׁיוֹת, כִּי אֵין יוֹדְעִים כָּלֵל וְכָלֵל מֵה וּמִי וְאִימַת.

מִסְפָּרִים עַל הַחֲזוֹן-אִישׁ זְצ"ל, כְּשֶׁבָּאוּ לְפָנָיו אָב אוֹ אִם שְׁיֵשׁ לָהֶם בֵּין חוּלָה בְּמִצְבֵּי אָנוּשׁ, הִיָּה קָם מְלֵא קוֹמָתוֹ לְפָנֵיהֶם, כִּי אָמַר: בְּיָדָאִי זֶה נְשָׂמָה גְדוּלָה וּמִיחֻדָּת, שְׁהוֹרִידוּהָ לְתַקּוּפַת זְמַן, וְאִם נִתְּנוּ אוֹתָהּ לְהוֹרִים אֵלּוּ, וְהֵם סוֹבְלִים סָבֵל גְּדוּל כָּל-כֶּף, צָרִיף לְקוּם

אָשֶׁר ט' תַּקְסָג בְּנַחַל קא

בְּפָנֶיהֶם. וְלִכֵּן אָסוּר לָכֶם לָרִיב בֵּינֵיכֶם, מִסְפִּיק הַצַּעַר וְהַעֲגָמַת גִּפְשׁ שְׂיִישׁ לָכֶם מִבְּנֵיכֶם הַחוּלָה, וְלָמָּה אַתֶּם צָרִיכִים לְהַתְגַּרֵּשׁ?! הֲלֹא עֲלֵיכֶם עֵתָה לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד זֶה אֶת זֶה וּלְעֹזֵר זֶה לְזֶה.

הֵן אָמַת אָנִי יוֹדֵעַ, שְׂזָהוּ נִסְיוֹן קָשָׁה מְאֹד, אֲךָ צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לֹא לְהַשְׁבֵּר. רְאוּ לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְלֵהִיּוֹת וּתְנַיִים וּלְמַחֵל זֶה לְזֶה. וְאָנִי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַטוֹב בְּיֹתֵר.

אָנִי מִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם כָּל יוֹם וַיּוֹם, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחַם עֲלֵיכֶם וַיִּרְחֵב לָכֶם, וְלֹא תִדְעוּ מִשׁוֹם צָרָה וְצַעַר, רַק הַחֲזִיקוּ מֵעַמָּד, וְאַל תִּשְׁבְּרוּ כָּלֵל וּכְלָל.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תַּקְסָג.

בְּעֹזֶרֶת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹרִיעַ, רֵאשׁ חֲדָשׁ נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ וְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

נָא וְנָא רְאֵה שְׂלֵא לְהַתְבַּלְבֵּל מִשׁוֹם דְּבָר, אֲלֵא תִהְיֶה שְׂמַח וּתְשֻׂמַח עִם אֲשֶׁתְּךָ. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גִמַּן לְךָ מִתְּנָה יָפָה וְטוֹבָה בְּמֵאֹד מְאֹד, רְאֵה לְהַעֲרִיכָה וּלְיַקְרָה.

רְאֵה לְהַקְפִּיד מְאֹד לְהַתְפַּלֵּל הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת בְּמִנְיָן: שְׁחֵרִית, מִנְחָה, עֲרֵבִית, וְכֵן לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, כְּדִי שְׁתַּסִּים בְּכֹל שְׁבוּעַ שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאַחַד תְּרַגּוּם. וְכֵן רְאֵה לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם כְּמָה פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיּוֹת בְּגִרְסָה, וְתִלְמַד דָּף גְּמָרָא הַדָּף הַיּוֹמִי, אֲשֶׁר זֶה מֵצִיל אֶת הָאָדָם מִכָּל הַצָּרוֹת, וּמִבֵּיא לוֹ אֲשֶׁר רַב מְאֹד.

רְאֵה לְצַאת קֶצֶת מִבֵּיתְךָ, וּלְשַׁבֵּת בְּכוֹלֵל כְּמָה שְׁעוֹת, וּלְלַמֵּד בְּהַתְמָדָה גְּדוּלָה מְאֹד, כִּי לְמוֹד הַתּוֹרָה מְבִיא שְׁפַע רַב לְאָדָם.

קב אָשֶׁר ט' תּקסד — ט' תּקסה בּנחל

ובזמנך הפנוי, ראה לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל, אֲשֶׁר
אין מעלה גדולה מזו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תּקסד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע, ראש חדש ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי.

העקר בזה העולם להיות בשמחה, והשמחה הכי גדולה —
שאתה זוכה להפיץ אור רבנו ז"ל, אֲשֶׁר אין עוד שמחה יותר גדולה
מזו — שייכולים לצאת בכל יום להפיץ. ולכן היה זריז בכל יום
לגלות ולפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם, אֲשֶׁר זהו דבר גדול וחשוב
ביותר — לקרב יהודים אל הקדוש-ברוך-הוא. ספרי רבנו ז"ל הם
יהלומים, ואנחנו צריכים לחלק יהלומים לנשמות ישראל, לקרב
יהודים אל בוראם, זו צריכה להיות כל שאיפתנו.

אודות שאלתך וכו', ראה לגמר תכף-ומיד את השדוף אשר
זמן לך השם יתברך, שזו מתנה מרבנו ז"ל, ויעזר הקדוש-ברוך-
הוא שאזכה להיות ביום שמחתך.

אף זאת ראה לבקש הרבה ממנו יתברך, שהזווג יעלה יפה
בבנין עדי-עד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תּקסה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע, ראש חדש ניסן ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְהֵיוֹת שְׂמֵחָה וְעֲלִיזָה, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׂתַצְאֵי מִן הַצָּרוֹת בְּמַהֲרָה, וְתִמְצְאֵי אֶת בֶּן זִוְגְךָ הָאֲמִתִּי הַשֶּׁיךָ לְשִׁרְשׁ נִשְׁמָתְךָ, וְיִהְיֶה לָךְ רַק טוֹב בַּחַיִּים.

אִךְ זֹאת אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, עֲבוּדָה גְּדוּלָה מְאֹד, וְעֲלִיף לְהוֹצִיא אֶת הַשְּׁלִיחוֹת — לְשַׂמַּח אֶת נָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלְהַחֲדִיר בָּהֶן אֲמוּנַת חַכְמִים, כִּי הַסֵּמ"ךְ־מ"ם הוּא הַשְּׁטָן עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת לְקַרֵּר אֶת כָּלֵם בְּאֲמוּנַת חַכְמִים, וְכֹאֲשֶׁר נִתְקַרְרִים בְּאֲמוּנַת צְדִיקִים, נִפְגַּמַת הָאֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כִּי הֵא בָּהָא תִּלְיָא. וְלִכֵּן הַחֹב מִנְּחָ עֲלִיף — לְחַזֵּק אֶת כָּל הַנָּשִׁים, שְׂתַּהֲיִינָה חֲדוּרוֹת אֲמוּנַת צְדִיקִים. וְאֵת תַּהֲיֵי שְׂמֵחָה וְעֲלִיזָה, וְתִשְׁמַחֵי אֶת כָּלָן, וְאֵז לְכָל טוֹב הַגָּנוּז תִּזְכִּי.

הַמֵּאחַל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תּקסוּ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ, רֵאשׁ חֲדָשׁ נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... שְׁיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְכֶם.

רְאוּ לְהַתְּפַלֵּל עָלַי כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲנִי זְקוּק לְהִרְבֶּה רַחֲמִים מִן הַשָּׁמַיִם, וְרַק תְּפִלוֹתֵיכֶם יַעֲזְרוּ לִי.

וְלִכֵּן רְאוּ לְעוֹרֵר אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְהַתְּפַלֵּל עָלַי בְּכָל יוֹם נְיוֹם, וּבִפְרָט בְּעֵת בְּרִכְת־הַמְּזוֹן לְהַזְכִּיר אֶת שְׁמִי: "הַרְחֵמֵן הוּא יְבָרֶךְ אֶת" וְכוּ' וְכוּ', וְלִבְקֵשׁ כָּל מָה שְׁאַנִּי צְרִיךְ, כִּי אֲנִי זְקוּק לְהִרְבֶּה יְשׁוּעוֹת. וְיַעֲזֹר הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂאֵם תְּתַפְּלְלוּ בְּעִבּוּרִי, גַּם אֲתֵם תִּנְשְׁעוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁיִהְיֶה לָכֶם הַרְבֵּה נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי
חַלְצֵיכֶם, וְנִשְׁמַע בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקסז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ, רֹאשׁ חֹדֶשׁ נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָרַב ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אודות שְׁאֵלְתְּךָ וְכוּ', צְרִיכִים לְהַחְדִּיר בְּבַחֲוֵרִים רַק אֲמוּנָה
בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. רַבְּנוּ ו"ל אוֹמֵר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן לג):
עַל-יְדֵי אֲמוּנָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִסְלַח לְךָ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ; וְלִכְּוֹן
כְּשֶׁמַּחְדִּירִים בְּבַחֲוֵרִים אֲמוּנָה, זֶה שׁוֹמֵר אוֹתָם מִפְּנֵי הַבְּרִית. וְכֵן
אוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵ"ן, חֵלֶק א', סִימָן לו): אִם מִתְגַּבֵּרְתָּ עַל
הָאֲדָם תֵּאֲוֹת נֶאֱרָף, הַעֲצָה לוֹמַר: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיְיָ אֱלֹהֵינוּ הַיְיָ הַיְיָ"
אֶחָד", "בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד", מִסְבִּיר מוֹהֲרֵ"ת ו"ל
(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, קְרִיאַת שְׁמַע, הַלְכָה ה'), שְׁזֵה אֲמוּנָה, אִם יֵשׁ לְאָדָם אֲמוּנָה
פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה הַתֵּאֲוֹת אֵינָן יְכוּלוֹת לְגַשֵּׁת אֵלָיו.
וְלִכְּוֹן כָּל הַקְּלָפוֹת שֶׁל הַמֶּן-עַמְּלָק, רַק לְהַכְנִיס בְּאָדָם סְפָקוֹת —
"הַיֵּשׁ הַיְיָ הַיְיָ בְּקַרְבְּנוּ אִם אֵין" (שְׁמוֹת יז, ז), שְׁרוּצָה לְהַחְדִּיר בְּאָדָם
שֶׁהַכֹּל מִקְרָה, טְבַע וּמִזָּל, וְזוֹ הַקְּלָפָה הַכִּי גְדוּלָה. וְלִכְּוֹן רוֹאִים אֲצֵל
הַמֶּן, אֵף שֶׁכָּבֵר עָבַר עָלָיו מֵהַשְּׁעֵבֵר, הוּא רָאָה שֶׁהִיָּה צְרִיף לְסַחֵב
אֶת הַסּוֹס שֶׁעָלָיו רָכַב מְרַדְּכִי, וְהַצְרִף לְהַכְרִיז (אֶסְתֵּר ו, ט): "כִּכָּה
יַעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר הִמְלִיךְ חֲפִץ בִּיקְרוֹ", וְנִתְבַּזָּה שֶׁשְּׁפָכוּ עָלָיו דְּלִי
מִלָּא צוּאָה. כְּשֶׁשָּׁב לְבֵיתוֹ, מֵהַ כְּתִיב בֵּיהּ? "וַיִּסְפָּר לְזָרָשׁ אֲשֶׁתּוֹ אֶת
כָּל אֲשֶׁר קָרָהוּ", לְשׁוֹן מִקְרָה, שֶׁלֹּא רָצָה לְהוֹדוֹת כִּי עָנַשׁ הָיָה זֶה
לוֹ. זוֹ קְלַפַּת הַמֶּן-עַמְּלָק, לְהַחְדִּיר בְּאָדָם מִקְרָה, שֶׁהַכֹּל זֶה טְבַע,
מִקְרָה וּמִזָּל.

וְלָכֵן מְצִינוּ, שֶׁהַתּוֹכְחָה בָּאָה עַל הָאָדָם רַק מִחֻמַּת שְׂאוֹמֵר כִּי הַכֹּל מִקֶּרֶה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ויקרא כו, כד) "וְאִם בְּאֵלֶּה לֹא תִסָּרוּ לִי וְהִלַּכְתֶּם בְּקִרְיִי, וְהִלַּכְתִּי אִיךָ אֲנִי עִמָּכֶם בְּקִרְיִי וְהִפִּיתִי אֶתְכֶם גַּם אֲנִי שְׁבַע עַל חַטֹּאתֵיכֶם"; אִם הוֹלְכִים עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּדֶרֶךְ מִקֶּרֶה, מִקְּבָלִים שְׁבַע פְּעָמִים נְפִילוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (משלי כד, טז): "כִּי שְׁבַע יִפֹּל צַדִּיק וְקָם", אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ט), שֶׁזֶּה סוֹפֵי תְבוּת: עֲמַל"ק, שֶׁמִּפִּיל אֶת הָאָדָם שְׁבַע פְּעָמִים, אִךְ הַצַּדִּיק קָם וּמְקִים אוֹתָנוּ.

וְלָכֵן עֲלֵינוּ לְשַׁמַּח בְּמֵאֵד מְאֹד, שֶׁיֵּשׁ לָנוּ רַבֵּי כְּזֶה, וְלִהְיוֹת דִּיר בְּבַחֲוָרִים אֲמוּנָת חֲכָמִים תְּמִימָה, כִּי עֲמַלְק הִזָּה לִיָּצֵן גְּדוֹל, וְלָכֵן הָעֵקֶר לְעַקֵּר אֶת מִדַּת הַלִּיצָנוּת, אֲשֶׁר אֵין גְּרוּעָה הַיְמָנָה, וְהִיא קִלְפָה קָשָׁה מְאֹד, אָבִי אֲבוֹת הַטְּמָאָה.

וְאִם תִּדְבְּרוּ בְּכֹל יוֹם רַק אֲמוּנָה, הַחֲשֵׁךְ יִפֹּל לְבִסּוֹף, כִּי אֲמוּנָה שׁוֹרְפֶת אֶת הַכֹּל. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְדַבֵּר תָּמִיד רַק מֵאֲמוּנָה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

חִזְק וְאַמֶּץ, חִזְק וְאַמֶּץ, חִזְק וְאַמֶּץ!

כְּשֶׁמְסִימִים סֹפֵר מִסְפְּרֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אוֹמְרִים שֶׁלֹּש פְּעָמִים: חִזְק, חִזְק, חִזְק, שֶׁזֶּה גִימְטְרִיָּה מְשׁ"ה. לְהוֹרוֹת, שֶׁמִּשָּׂה רַבֵּנוּ הִחְדִּיר בָּנוּ שֶׁלֹּש פְּעָמִים חִז"ק. צְרִיכִים לְהַתְחַזֵּק עֲרֹב וְבִקְרִי וְצִהָרִים, כָּל יוֹם וְיוֹם צְרִיכִים הַתְחַזְּקוֹת חִזְקָה. בָּא לִפְנֵי תְּפִלַּת שְׁחִרִית, אֵין חֲשֵׁק לְקוֹם וְלִהְיוֹת לֵל, בָּא לִפְנֵי תְּפִלַּת מְנַחֵה — עֵינַיִם, אֵין חֲשֵׁק לְהִתְפַּלֵּל, בָּא לִפְנֵי תְּפִלַּת עֲרִבִית — רוּצִים לִילֵךְ לִישׁוֹן, וְלָכֵן מְשׁ"ה עוֹלָה גִימְטְרִיָּה שֶׁלֹּש פְּעָמִים חִז"ק, שֶׁמְחַזְּקֵנוּ אוֹתָנוּ כָּל יוֹם וְיוֹם שֶׁלֹּש פְּעָמִים, לְהִתְגַּבֵּר וְלִהְיוֹת לֵל לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁחִרִית, מְנַחֵה, עֲרִבִית, בְּקוֹלוֹת וּבְצַעֲקוֹת, בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה. וְלָכֵן הַמְּשֵׁךְ לְחַנּוּךְ אֶת הַבַּחֲוָרִים עַל טְהַרְת הַקֶּדֶשׁ, וְתִשְׁמַח אוֹתָם, וְזֶה יָבִיא לָכֶם הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה מְאֹד.

וְהִנֵּה אֵלוֹ מִבֵּין הַתְּלַמִּידִים הַמְּבַגְרִים שֶׁשָּׁבוּ בְּתִשׁוּבָה, רֵאֵה

לְדַאג בְּעִבּוּרָם לְשִׁדּוּךְ, כִּי רַבְּנוּ ו"ל רָצָה מְאֹד מְאֹד הַדְּבָר הַרְאִישׁוֹן
לְהַתְחַתֵּן, וְזֶה הִיְסוּד אֲצִלוֹ — קִדְשֵׁת הַבְּרִית וְלְהַתְחַתֵּן. וַיַּעֲזֹר
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂאֵתָה תְהִיָּה שְׁלִיחַ טוֹב.

רְאוּ לְהַתְפַּלֵּל עָלַי, שְׂאֲזַכֶּה לְצֵאת כְּבָר מִהַגְלוּת, וְלִכְל הַשׁוֹנְאִים
תְהִיָּה מִפְּלָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹרִיעַ, רֵאשׁ חֲדָשׁ נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

עֵקֶר הַחֹב הַמְּנַח עֲלֶיךָ עָתָה — לְהַתְחַזֵּק וְלַחֲזֹק אֶת שְׂאֵר
נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ. כִּי הַסְּמ"ך-ד"מ"ם הוּא הַשְּׁטָן, רוֹצֵה לְעֲשׂוֹת
פְּרוּדִים, וְלְהַחְדִּיר בְּהֵן סְפָקוֹת בְּאֲמוּנַת חַכְמִים. וְלִכֵּן כָּל אַחַת וְאַחַת
צָרִיכָה לְעֲשׂוֹת פְּעֻלוֹת לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָה וְאֶת זוּלָתָה, וּבִפְרֵט בְּאֲמוּנַת
חַכְמִים, אֲשֶׁר הַסְּמ"ך-ד"מ"ם אוֹרֵב עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאֵינוֹ יְכוּל לְסַבֵּל
שְׂאֵתָן חֲזָקוֹת בְּזֶה, וְעוֹשֶׂה כָּל מִיָּנִי פְּעֻלוֹת בְּעוֹלָם לְנַתֵּק אֶתְכֶן מִן
הַצְּדִיק.

וְלִכֵּן רְאוּ לְחִזּוֹק זֶה אֶת זֶה, וְתִסְפְּרֵנָה אֶת הַנְּסִים וְהַמוֹפְתִים
גְּלוּיִים שְׁעָשָׂה לָכֶם הַצְּדִיק, וְזֶה יְחִזּוֹק אֶתְכֶן.

רְאֵי לְשָׁמֵר עַל הַשְּׁלוֹם-בֵּית, וְתִכְבְּדוּ וְתִיקְרוּ זֶה אֶת זֶה, וַיַּעֲזֹר
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לָכֶם בְּשִׁפְעַ רַב, וְתִצְאוּ מִכָּל חוּבוֹתֵיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

אָשׁר   ט' תקסט   בְּנַחַל   קז
ט' תקסט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ, רֵאשׁ חֲדָשׁ נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידִי הַיָּקָר! אֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק לְהַחְיֹת אַנְשִׁים. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (בְּרִכּוֹת יח:): רְשָׁעִים בְּחַיֵּיהֶם קְרוּיִים מְתִים; וְעָקֵר עֲבוּדַת הַצַּדִּיק לְעֶסֶק בְּתַחֲמֵית הַמְּתִים. מְסֻתוֹכְבִּים מְלִיוֹנִים מְתִים, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, שְׂאִינָם מְפִירִים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהֵם בְּבַחֲיַנַּת מֵת, וְהַצַּדִּיק עוֹסֵק בְּתַחֲמֵתָם. וְזֶה צָרִיף לְעֲשׂוֹת כָּל יְהוּדִי — לְקַרֵּב יְהוּדִי אַחֵר. כִּי כָּל יְהוּדִי נִקְרָא צַדִּיק, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (ישעיהו סא, כ): "וְעַמְּךָ כָּלֵם צַדִּיקִים", וְכָל יְהוּדִי יָכוֹל לְהַחְיֹת מְתִים, וְכִיצַד? עַל-יְדֵי שְׂיָקָרְב יְהוּדִי הַרְחוֹק מֵאַמוּנָה, מְקִיּוֹם הַתּוֹרָה וְהַמְּצוּוֹת, וְאִם מְקָרְבוּ, הֲרִי זֶה הַחַיָּה מְתִים.

וְלָכֵן אֵין לָנוּ לְהִתְבַּלְבֵּל מַחֲקִים בַּל יִדְעוּם, עֲלִינוּ רַק לְגַלוֹת אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֶת הַתּוֹרָה וְהַמְּצוּוֹת, אֶת הָאַמוּנָה הַפְּשׁוּטָה וְהַשְּׂמֻחָה, וְלִשְׂמַח וְלִשְׂמַח אַחַד אֶת הַשָּׁנִי.

וְאוֹדוֹת שְׂשֻׂאֵלֶת בְּעֵנִינִי הַלְכוֹת נְדָה וְכוּ', כְּדָאִי לְלַמַּד אֶת כָּל הַסְּפָרִים שֶׁל הָאַחֲרוֹנִים, כִּי כָּלֵם לְקוּטִים, וְצָרִיכִים אֶת כָּלֵם. וְהִנֵּה הִבִּיא לִי מִישֶׁהוּ סֵפֶר נִפְלָא מְאֹד עַל דֵּינִי נְדָה, וּבְכָל פְּעַם יוֹצֵאִים לְקוּטִים חֲדָשִׁים, וּכְדָאִי לְעֵין בְּכָלֵם, כִּי כָּל אַחַד מִבֵּיא רַעִיוֹן חֲדָשׁ, הַפּוֹתַח אֶת הַשֶּׁכֶּל לְבִדֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּתוֹף הַשְּׁלַחַן עָרוּף, לְבַרֵּר אֶת הַשֶּׁף וְהַטָּז, אֲשֶׁר אֵין יְכוּלִים לְהַבְחִין בְּזֶה תַּכְּף-וּמִיד כְּשֶׁלּוֹמְדִים, אִף כְּשֶׁלּוֹמְדִים גַּם בְּסִפְרֵי אַחֲרוֹנִים, הֵם פּוֹתַחִים דְּעֵתָנוּ וּמַחְנוּ לְהַבִּין יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וְעַל סֵפָרִים אֵלוֹ נֶאֱמַר מָה שְׂאֵמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא): יֵשׁ סֵפָרִים וְעֵתִידִים לְהִיּוֹת סֵפָרִים, וְכָלֵם נִצְרָכִים לְעוֹלָם. וְדִי לְנִכּוֹן, שְׂאֵסוּר לְפֶסֶק מְשׁוּם סֵפֶר, צְרִיכִים לְשֶׁאֵל שְׂאֵלַת חֲכָם, כִּי זֶה גּוֹבֵל בְּאַסוּר כְּרִיתוֹת הַחֲמוּר מְאֹד, וְצָרִיכִים לְהִזְהַר בְּדַבָּר זֶה מְאֹד.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שגזקה לעבר בכל הספרים והקצורים
המדברים מהלכות נדה, אשר הן הלכות חמורות מאד מאד.

ומובא בדברי האר"ל, שלעתיד לבוא יהיה לקרח תקון, פי
הוא מרמז בצדיק' פתמ' יפרח' — סופי תבות קרח, אז גם לו
יהיה תקון לבסוף.

נא ונא ראה לספר את כל הנסים והנפלאות לתלמידים, וכן
תדבר תמיד עם אנשי שלומנו משבח הצדיקים. רבנו ז"ל אומר
(לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כט): אם מדברים משבח הצדיקים,
על-ידי-זה מעלים את המחין מנפילה, והדבור נשמע ונתקבל. ויען
שאתה מדבר עם אנשים, עליך לראות שדבורך יהיה נשמע ונתקבל,
על-כן תספר ספורי צדיקים לאנשי הצנות, לתלמידים, ולחברייך
וידידיך, ואל תירא ואל תפחד, ותקיים מה שאמר דוד המלך (תהלים
קיט, מו): "ואדברה בעדותיך נגד מלכים ולא אבוש", אל תתביש,
וכמו שהשלחן ערוך מתחיל: ואל תביש מפני בני אדם המלעיגים.
אתה רק תספר ספורי צדיקים, וזה יגביה את המוח. כמובא בדברי
רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רלד), שעל-ידי ספורי מעשיות
של צדיקים מעלים את המוח, ונמתקים כל הדינים.

וכן תחזור הרבה ב"לקוטי-מוהר"ן", עד שיהיה שגור על
לשונך, כי רק בזה תלוייה ההתקרבות אל רבנו ז"ל, לא שמכירים
את פלוני או אלמוני, הכל דמיונות והבל הבלים, רק מי שלומד
ספרי רבנו ז"ל, ויודע אותם בעל-פה — הוא מקרב לרבנו ז"ל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תקע.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע, ראש חודש ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

אַתּ מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

רְאֵה, אֱהוּבִי, אָחִי! לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לִילֵךְ בְּדַרְכֵי סִבְלָנוּת, כִּי הַסִּבְלָנוּת הִיא עֵקֶר בְּחַיִּים, וּבִפְרָט בְּפִית צְרִיכִים סִבְלָנוּת בְּאִפְּן נֹרָא וְאִים.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי לְחַנּוּף יְלָדִים, עַל זֶה צְרִיכִים חֲכָמָה עֲמָקָה מְאֹד מְאֹד, וּבִיּוֹתֵר מִדַּת הַסִּבְלָנוּת, וְאֲשֶׁרִי מִי שֵׁישׁ לוֹ סִבְלָנוּת לִילְדִיו.

וְזֹאת תִּדְעַ, כִּי אֲסוּר לְהַכְנִיס שׁוּם פְּחָדִים יִתְרִים לְתוֹךְ בֵּיתוֹ, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה יוֹצְאִים הַרְבֵּה קְלָקוּלִים, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים בְּפָרוּשׁ (גִּטִּין ו:), עַל-כֵּן רְאֵה לְהוֹרִיד אֶת כָּל הַמִּתְחִים בְּבֵיתְךָ, וְאִז הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי עֵקֶר הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל הוּא אֲהָבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת, עֲרֻבוּת, נֶעֱם וְזִיו, שֶׁהָאָדָם יִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד לְהִיּוֹת מְאֲשֶׁר. וְאֵל כָּל זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי שְׂזוּכִים לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ו"ל, שְׂאִז מַחוּ מִיֵּשֶׁב עֲלָיו. וּבִיּוֹתֵר אִם יִקִּים אֶת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְיִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְיִפְרֹשׁ שִׁיחָתוֹ וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאִינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ, רַק מְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וּמְסַפֵּר לוֹ אֶת כָּל מֵה שֶׁמְעִיק לוֹ, אִז יִרְאֶה יְשׁוּעוֹת רַבּוֹת בְּחַיָּיו.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקעא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תּוֹרִיעַ, רֵאשׁ חֲדָשׁ נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ וְאִיר.

אַתּ מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּמְאֹד אָנִי מְצֻטָעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה מְכֹל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

קי אֲשֶׁר ט' תקעב בנחל

רְאֵה לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְגַם תְּבַדֵּק אֶת
הַתְּפָלִין שֶׁלְּךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת.

רְאֵה לְהִזְהַר מְאֹד מֵה אָתָּה אוֹכֵל, שֶׁיְהִיוּ הַמְּאָכָלִים כְּשֵׁרִים בְּלִי
פְּקָפוּק כָּלֵל, כִּי רַב הַצָּרוֹת שֶׁהָאָדָם סוֹבֵל הֵן בְּשִׁבִיל שְׂאִינוֹ מְדַקְדָּק
עַל כְּשֵׁרוֹת הָאֲכִילָה.

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, רְפוּאָת
הַנְּפֹשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף, וְתוֹנָפָה לְפָרְנֶסֶה בְּנֶקֶל וְלִבְרִיאוֹת הַשְּׁלֵמָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חַמִּישִׁי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ, רֹאשׁ חֹדֶשׁ נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיְגִיק וְחַכְמִים ...
גִּירוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנֶכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שְׂאֵתָה מִשְׁתוֹקֵק לִילֶךָ בְּדַרְכֵי רַבְנוֹ ז"ל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְאַמֶּךָ בְּאִיבְרִיָּה
וּבְגִידִיָּה וּבְכֹל טַפֵּי דְמִיָּה, וְתִהְיֶה בְרִיאָה.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמֶיךָ מְאֹד לְקַיֵּם מִצְוֹת כְּבוֹד אִם, כִּי אִמֶּךָ
צָרִיכָה אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, וְעַל-יְדֵי שְׁתַּקְּיִם מִצְוֹת כְּבוֹד אִם לְכַבְּדָה,
עֲזוּר לְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּצְּלִיחַ דַּרְכְּךָ, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה —
תִּשְׁפִּיל וְתַצְּלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁר ט' תקעג בְּנַחֵל קיא
ט' תקעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ, ראש חֹדֶשׁ נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּגְדֹל שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִפְרָטִיּוֹת לְרֵאוֹת מִמִּכְתָּבֶיךָ אֶת גְּדֹל
בְּקִיאוֹתֶיךָ בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, זֶה עוֹלָה אֶצְלִי עַל הַכֹּל, כִּי כַּמָּה אָנִי
מִשְׁתַּדֵּל לְהַחֲדִיר בְּתַלְמִידֵינוּ, שְׂיַעֲסִקוּ הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, עַד
שְׂיִהְיוּ שְׂגוּרִים עַל לְשׁוֹנֵם, כִּי כָּל הַהֲתַקְרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ו"ל תְּלוּיָהּ
כְּפִי שְׂהֶאֱדָם לֹמֵד אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת
עַצְמוֹ כָּלֵל, רַק מִתְמִיד בְּלִמּוּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, שְׂאֵז יִרְגִישׁ אֶת
עֲרֻבוֹת נַעַם זֵיו הָאוֹר הַגָּנוּז שְׂבַתּוֹךָ סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל.

עָלִינוּ לְשִׁבְחַת עַל כָּל הַחֶסֶד שְׂעֲשֵׂה עִמָּנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׂזַכֵּינוּ לְהִתְנַדַּע מִרַבְּנוּ ו"ל, וּמָה הֵיִינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ו"ל? ! וּבְזֶה
רְאוּי לָנוּ לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמָנוּ כָּל הַחַיִּים, שְׂזַכֵּינוּ לִידַע מִמָּנוּ ו"ל.

רָאָה, אָהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְהַרְגִיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם
עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַדְּבוּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ מִכְּנִיס בְּאָדָם יְשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי,
וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ. וְאֵל כָּל זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת, עַל-יְדֵי
רְבוּי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּזֶה שְׂהֶאֱדָם מְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ,
בְּזֶה הוּא זוֹכֶה לְהִיּוֹת בְּיִשׁוּב הַדַּעַת, עֵינַי לֹא רָאָתָהּ.

חֲמֻדַת לְבָבִי! עֲכָשׁוּ נִכְנַס חֹדֶשׁ חֹדֶשׁ, חֹדֶשׁ שְׂבוּ נוֹלַד רַבְּנוּ
ו"ל, חֹדֶשׁ שְׂבוּ נִזְכָּה שְׂיִגְאֵל עִם יִשְׂרָאֵל.

אַמְרַתִּי אֲתַמּוֹל בְּלִילָה אַחֵר חֲצוֹת, שְׂאָנוּ רוֹאִים שְׂרַבְּנוּ ו"ל
נוֹלַד בְּרֵאשׁ חֹדֶשׁ נִסָּן וְנִסְתַּלַּק בְּחֹדֶשׁ תְּשָׁרִי, וַיֵּשׁ לֹמֵר, כִּי יֵשׁ
פְּלוּגָתָא בֵּין ר' אֶלְיָעֶזֶר וְר' יְהוֹשֻׁעַ, ר' אֶלְיָעֶזֶר אוֹמֵר: בְּתִשְׁרִי נִבְרָא
הָעוֹלָם, וְר' יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: בְּנִסָּן נִבְרָא הָעוֹלָם (ראש הַשָּׁנָה יא).
וּבְאֲמַת מֵר אָמַר חֲדָא וּמֵר אָמַר חֲדָא וְלֹא פְּלִיגִי, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ

ו"ל (לקויטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'): ר' אליעזר הוא מדרגת "עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה" (ישעיה סד, ג), שהוא מגלה איה מקום כבודו, שעדין לא יודעים שום דבר, שזה כל הסוד של התבודדות, שאדם מחטט ומחפש אחריו יתברך תמיד, ורוצה לעלות מעלה מעלה, ועל-כן אמר ר' אליעזר: בתשרי נברא העולם, כי הוא לפי שיטתו, שלומד את הלמוד 'איה מקום כבודו', שעולה למעלה למעלה בכל פעם למדרגה יותר גבוהה, ועל-כן בחדוש הזה נסתלק רבנו ו"ל, שהוא עולה למעלה למעלה, ובכל פעם גבוה מעל גבוה, ור' יהושע סובר, שבניסן נברא העולם, כי כל הלמוד של ר' יהושע זה יקומון הקיצו ורננו שכני ע'פר (ישעיה כו, יט), שהוא מתייה ומתיה את כל הירודים והנפולים, ומגלה להם, אשר מלא כל הארץ כבודו, שזה תקף הששון והשמחה, שהאדם שמח ושש על נעם חלקו, שיודע שהקדוש-ברוך-הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ועל-כן בחדש ניסן דיקא נולד רבנו ו"ל, כי זה עקר ענינו — לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך, בבחינת "מלא כל הארץ כבודו", על-ידי תלמידיו, שהם בעלמא הדין. וזה תקף השמחה, שהזהירנו מאד להיות שמח.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו, שזנכה להמשיך עלינו את שני המחין האלו: "מחין של 'איה מקום כבודו'", שהוא החפוש אחריו יתברך, "ומחין של 'מלא כל הארץ כבודו'", להכניס בנו ידיעות אמתת מציאותו יתברך, ועל-ידי-זה נצליח את דרכנו, שכל זה הוא שמחה והתבודדות.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תקעד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר תזריע, ב' ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

אֲשֶׁר ט' תקעה בַּנְּחַל קיג

רָאה, אַהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְחִזֵּק אֶת עַצְמְךָ בְּכֹל מִיָּנֵי אֲפָנִים
שְׁבַעוּלָם, וְאַל תִּהְיֶה שְׁבוּר, כִּי הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נְסִיווֹת
קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְדַלֵּג וּלְקַפֵּץ עַל הַכֹּל.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי עַל-פִּי-רַב הָאָדָם כְּמַעַט שִׁיתְּפוּצֵץ מְרַב צַעַר
וּמְכַאוּבִים שְׁעוּבָרִים עֲלָיו מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וְעַקֵּר גְּדֻלָּתוֹ שֶׁל הָאִישׁ
הַיִּשְׂרָאֵלִי — שְׂאִינוֹ נֶאֱבָד, רַק מִחֲזִיק מַעֲמָד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לְךָ כֹּחַ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עַרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תְּזַרִיעַ, בִּי נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מַכְתְּבְּךָ עִם הַטָּשָׁעַק לְהַדְפָּסָה לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

רָאה לְשֹׁמֵר עַל שְׁלוֹם בֵּיתְךָ, כִּי זֶה עַקֵּר גְּדֻלַּת הָאָדָם, אִף
שְׂאֲשֵׁתוֹ כְּנִגְדּוֹ, עִם כָּל זֹאת הוּא מְשָׁלִים עִמָּה.

אֵל תִּחְשַׁב כְּרָגַע, כִּי רַק אֶתָּה סוּבַל מִבֵּיתְךָ, וְרַק עֲלִיךָ עוֹבֵר
מֵה שְׁעוּבָר וְכוּ' וְכוּ', כִּי אֵין אָדָם שִׁיְהִיָּה נָקִי מִזֶּה, וְאֲשֶׁרֵי מִי
שִׁמְחֲזִיק מַעֲמָד.

עֲלִיךָ לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם אֵינָן פְּסוּלוֹת,
וְאִם לֹא חֲסֵרָה אֵיזוֹ מְזוּזָה עַל דְּלָתוֹת בֵּיתְךָ. גַּם רָאה לְבַדֵּק אֶת
הַתְּפָלִין שֶׁלְּךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

קיד אָשֶׁר ט' תקעו — ט' תקעו בַּנְחַל
ט' תקעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךָ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּזַרְיעַ, ב' נִסָּן ה'תשמ"ו.
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ, אֵיךְ שָׂאתָ מְחֻזָּק
אֶת עֲצָמְךָ בְּתַקְוָה יְרִידוֹתֶיךָ, וּבְתַקְוָה יְסוּרֶיךָ וְקִטְנוֹתֶיךָ שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.
מָה אִמַּר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! הַחַיִּים מְלֵאִים גְּסוּנוֹת קָשִׁים וּמְרִים,
וְצָרִיכִים לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְאֲשַׁרֵּי מִי שְׂאִינוּ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְתִזְכֶּה לְמַצֵּא אֶת
בֵּת זוּגָךְ, אֲשֶׁר עַל יְדֵי תִזְכֶּה לְשִׂמְחָה וְלְבְרָכָה וְלִטוֹבָה, לְחוּמָה
וּלְשְׁלוֹם (עִין יְבִמוֹת סב:).

גַּא וְגַא רְאֵה לְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמְךָ, וְאִז טוֹב לְךָ בְּזֶה וּבְכָא לְנִצַּח
וְנִצָּחִים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךָ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּזַרְיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְל־הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ
קֹדְשִׁים דֵּי בְּכָל אֶתֶר וְאֶתֶר, הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיָּקָרִים! רְאוּ לְחֻזְקֵךְ אֶת עֲצָמְכֶם בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים
שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי אֲצַל רַבְּנוּ ז"ל הַשִּׂמְחָה הִיְתָה הַעֲקָרִית,
וְאִמַּר בְּפִרוּשׁ לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים: אִם אַתֶּם תִּהְיוּ שִׂמְחִים
וְעֲלִיזִים, תִּהְיֶה טוֹבָה גְּדוֹלָה לְעוֹלָם; כִּי בְּאַמַּת רוֹאִים שְׁעוֹבֵר בְּזֶה
הָעוֹלָם מֵה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד — יְסוּרִים, קִטְנוֹת וְדִינִים, מְרִירוֹת,

דְּכַאוֹן וּמִתְחִים וְכוּ' וְכוּ', וְאִין מִי שְׂיִדְבֵר עַל לְבָם אֵילוּ דְבוּרֵי נְחוּמִים וְאִיזוּ הַתְּחִזְקוֹת, וְתַכְרֵ-וּמִיד כְּשָׂבָא אַחַד מֵאַנְשֵי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, וּמְכַנִּים בְּהֵם שְׁמָחָה אֲמַתִּית וְתַקְנָה וְהַתְּחִזְקוֹת, אִזִּי נִתְהַפְּכִים לְאָדָם אַחַר לְגַמְרֵי.

עַל-פֶּן הַחֹב מִנָּח עַל כָּל תְּלָמִיד וְתְלָמִיד מִתְלָמִידֵי "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" לְהִיּוֹת בְּעֶצְמוֹ שְׁמַח, וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם שְׂיִהְיֶה שְׁמַח, וְכֵן יַעֲסֹק לְשְׁמַח אַחֲרִים, כִּי זֶה עֵקֶר גְּדֻלַּת תְּלָמִיד רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ שְׁמַח, וְיִכּוֹל לְשְׁמַח אַחֲרִים. וְדָבָר זֶה מְאֹד חָשׁוּב לְמַעַלָּה בְּשָׂמִים — כְּשׂוֹזְכִים לְשְׁמַח אֶת נְשָׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבֵר עֲכָשׁוּ עַל כָּל כְּלָיוֹת נְשָׂמוֹת יִשְׂרָאֵל מֵהַ שְׂאֵל עֵבֶר מִימֹת עוֹלָם, כִּי הִסְטָרָא אַחֲרָא וְהַפְּסִירוֹת וְהַאֲפִיקוֹרְסוֹת וְהַנְּאוּף וְהַשְּׁחִיתוֹת מִתְּגַבְּרִים מְאֹד וְכוּ' וְכוּ', עוֹד לֹא הָיָה דְבָר כְּזֶה מִימֹת דּוֹר הַמְּבוּל וְדוֹר הַפְּלָגָה, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל מִזֶּה רַק עַל-יְדֵי תְּבַת נֹחַ, שֶׁהִיא הַתְּבָה שֶׁהַצְּדִיק הֶאֱמַת בּוֹנֶה, וְרֵאוּי לְהַכְנִיס בָּהּ אֶת כָּל נְשָׂמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְהַתְּבָה הַזֹּאת הִיא תְּבַת הַתְּפִלָּה, כְּמוֹבֵא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ט'), וְאִי אֶפְשָׁר לְהַתְּפִלֵּל אֵלָיו יְתִבְרַךְ, כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׁמָחָה, כִּי כָּל שֶׁהָאָדָם יוֹתֵר שְׁמַח — יוֹתֵר מִתְּרַחֵב לְבוֹ וְדַעְתּוֹ, וּמְאִירָה בּוֹ אֱמוּנָה אֲמַתִּית, עַד שְׂוֹזְכָה לְפִתּוֹחַ פִּיּוֹ וְלִדְבַר עָמוֹ יְתִבְרַךְ.

עַל-פֶּן רְאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְשְׁמַח אֶת עֶצְמְכֶם וְלְשְׁמַח אֶת אַחֲרִים, וְלְהַחֲזִיר אַחֲרִים בְּחֻשׁוֹבָה שְׁלֵמָה, אֲשֶׁר זֶהוּ תְּקוּן גְּדוֹל עַל הָעֵבֶר, כִּי כֵן גְּלָה לְנוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּפְרוּשׁ, אֲשֶׁר לְאָדָם בְּעֶצְמוֹ קָשָׁה לְתַקֵּן כָּל מֵה שְׁפָגַם מֵרַב קַלְקוּלָיו יָמִים וְשָׁנִים וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה שֶׁהוּא מְקַרֵב אַחֲרִים תַּחַת כַּנְּפֵי הַשְּׂכִינָה, וְעוֹזֵר לְאַחֲרִים לְשׁוּב בְּחֻשׁוֹבָה שְׁלֵמָה, עַל-יְדֵי-זֶה יִמְחַל לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גַם-כֵּן עַל שְׁלוֹ.

רְאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לְזַכֵּר תְּמִיד אֶת הַחֶסֶד חַנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂוֹזְכָה אוֹתָנוּ לְדַעַת מְרַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלְאָ כְּזֶה,

רַבִּי הַמְּלַמְּדֵנוּ עֲצוֹת וְהַתְּחַזְּקוֹת וְהַנְּהַגוֹת וְהַדְּרָכוֹת יִשְׁרוֹת כְּאֵלוֹ, אֵיךְ לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל?!

על־כֵּן בָּזָה בְּעֲצָמוֹ רְאוּי לָכֶם לְהַתְּחַזֵּק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְהַשְׂמֵחָה צְרִיכָה לָבוֹא עַד רַגְלֵיכֶם שֶׁתְּרַקְדוּ תָּמִיד, וְכֵן תִּכְנִיסוּ גַם בְּאַחֵרִים שֶׁיִּרְקְדוּ מֵרַב שִׂמְחָה.

נָא וְנָא זָכְרוּ הֵיטֵב אֵיךְ שֶׁהֵימִים וְהַלֵּילוֹת שְׁלָנוּ פּוֹרְחִים, הִנֵּה יוֹם וְהִנֵּה לַיְלָה, וְהִנֵּה הַכֹּל פּוֹרַח כְּצֵל עוֹבֵר, וְאֵי אֲפָשֶׁר לְתַפֵּס אֶת הַיּוֹם רַק עִם הַדְּבוּרִים שֶׁהָאָדָם זוֹכֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית. וְרַבְּנוּ ז"ל מְאֹד הִזְהִירוּנוּ וְחִזְקָנוּ וְאִמְצָנוּ, שֶׁנּוֹכַח לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא כְּלִי לְהַמְשִׁיכַת הַשְּׂכִינָה לְמַטָּה, עַד שֶׁתִּהְיֶה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא דִּירָה כָּאֵן בַּתְּחִתּוֹנִים (תְּנַחֲוּמָא נְשֵׂא טו), וּבָזָה שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, בָּזָה מִמְשִׁיף אֶת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם וּמוֹרִידָה עַד לְמַטָּה, עַד שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יְכוֹל לְחַזוֹת בְּנֵעַם הַיְי"ה וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ.

כִּי בְּאֵמַת עֲלֵיכֶם לְדַעַת, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵךְ כָּלָל, וְהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת רַק בְּהַתְּלַבְּשׁוֹת הַזֶּה אֲשֶׁר לְמִרְאָה עֵינֵינוּ, וּבְאֵמַת הוּא רַק אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְהָאָדָם צָרִיף לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּכְכֹל שֶׁמְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא מְזַכֵּף אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי, כִּי הָאוֹר הָאֵין סוֹף שׁוֹפֵעַ עָלָיו, וּמְבַעֵר וּמְבַעֵר אֶת כָּל הָרַע מִמֶּנּוּ.

וְלְהַמְשִׁיף אֶת הָאוֹר הָאֵין סוֹף אֲצָלוֹ, הוּא רַק עַל־יְדֵי שִׁירְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְזֶה יוֹצֵיא אֶת כָּל הָרַע וְהַמְרִירוֹת הַחֲקוּקִים בְּעֲצָמוֹתָיו, אֲשֶׁר הוֹרְסִים אוֹתוֹ לְגַמְרֵי (עֵין לְקוּטִי־מוֹתְרָן, חֶלֶק א', סִימָן ד'); וְעַל־יְדֵי שִׁיתּוּדָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רַעְהוּ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשְׁיטוֹת גְּמוּרָה, עַל־יְדֵי־זֶה יִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ הָאֵרֶת אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, עַד שֶׁיִּתְבַטֵּל לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְיִתְבַטֵּלוּ כָּל תְּאוּוֹתָיו הָרַעוֹת.

אֲשֶׁרנוּ מֵה טוֹב חֲלָקְנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, וּמֵה יָפֵה יִרְשָׁתְנוּ,
שָׁאֲנוּ זֹכִים לַיַּדַּע מֵרַבִּי אֲמַת כְּזֶה, מֵרַבִּי נִפְלֵא כְּזֶה.

רְאוּ לְמִסַּר אֶת נַפְשְׁכֶם לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם,
וְאַל תִּתְּבִישׁוּ מֵהַמְּלַעֲיָגִים, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְאָמַר: "מֵה
יֵשׁ לָנוּ לְהִתְבַּיֵּשׁ" (וּואס הָאָבֶן מִיר זִיךְ צוֹ שְׁעַמְעֵן).

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! בְּעֵת כְּזֹאת, שְׁאַחֲיֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נִמְצְאִים
בְּעוֹלָם בְּסִפְנֵה גְדוֹלָה עַד מְאֹד, כִּי בָאוּ הָעֶרְב־רַב וְכו', וּמִטְמָאִים
אֶת כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְרוֹצִים לְבוֹלֵלָם בֵּין אַמּוֹת הָעוֹלָם וְכו',
וְרוֹצִים לְהוֹרִיד אֶת כָּל הַמַּחֲצוֹת הַמְּבַדִּילוֹת בֵּין כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
לְבֵין אַמּוֹת הָעוֹלָם וְכו', עַל-כֵּן עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
שְׁבַעֲוֹלָם לְגִדֵּר גְּדָרִים וְסִיגִים, וּלְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ
יְתֻבְּרָה, וְלִידַע שְׁרָאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה בְּכָל יוֹם בְּשִׂמְחָה אֵין סוֹפִית,
"שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי", וְחִסְדֵי הַשֵּׁם יְתֻבְּרָה, זְכִינוּ לְבַחֵר בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא וּבִתְוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה בְּבַחֲרֵהָ חֲפְשִׁית, וְהוּא בָּחַר בְּנוּ, אֲשֶׁר
הַשִּׂמְחָה הַזֹּאת עוֹלָה עַד אֵין סוֹף, וּמִי שְׁשִׂמְחָה בְּזֶה "שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי",
וְהוּא בָּחַר בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּחַר בּוֹ, עַל-
יְדֵי-זֶה נִמְחָלִים לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו.

עַל-כֵּן רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד בְּזֶה, וּבְזִכּוֹת הַשִּׂמְחָה גְּזָה
שְׂבִיבֹא מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ וַיְגַאֲלֵנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רַבְּנוּ ז"ל גְּלָה לָנוּ בְּסוֹף הַמַּעֲשָׂה מֵהַבְּעֵר־גִּיר וְהָעֲנִי (ספּוּרֵי-
מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשָׂה י'): "מְשִׁיחַ יִגִּיד לְיִשְׂרָאֵל כָּל מֵה שְׁעָבַר עַל יִשְׂרָאֵל
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּפָרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת", וְהָיָה
שְׂגוּר בְּפִי מוֹהֲרָנְתָּ ז"ל תְּמִיד לֹאמַר עַל זֶה: "אִם מְשִׁיחַ יִגִּיד
לְיִשְׂרָאֵל כָּל מֵה שְׁעָבַר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּפָרְטֵי
פְּרֻטִיּוֹת, כְּפִי הַנְּרָאָה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מֵה
שְׁעוֹבֵר, וְאֵין אָדָם נִקֵּי מְזֵה" (וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: "אוֹיֵב מְשִׁיחַ וְעַט קַעֲנָעַן

זֶאגִין אִיטְלִיכֶען וואס מיט איהם איז אַפּ גַעגאַנגען ווייזט אויס אַז
עס גייט אויף יעדען איבער וואס עס גייט איבער".

ובאַמת מי שְׁמֶסְתֶּבֶל על כָּלל בְּנֵי הָעוֹלָם, יְכוּל לְרֵאוֹת
וּלְהִתְבּוֹנֵן וּלְהִבִּין מִרְחוֹק, אִיךְ שְׁעוֹבֵר על כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּחַיֵּיו מֵהַ
שְׁעוֹבֵר — מְשֻׁבְּרִים וְגִלִּים, צְרוּת וְיִסּוּרִים, וְדִינִים קָשִׁים וּמְרוּרִים,
וְאִין לָהֶם בְּמֵה לְהַחִיּוֹת אֶת עֲצָמָם כָּלל. וּבְאַמַּת רַבְּנוּ ז"ל גְּלָה לָנוּ
(לְקוּטִי-מִוְהַר"ו, חֵלֶק א', סִימָן ד'), שְׁצָרִיךְ כָּל אָדָם לִידַע, שְׁכָל מְאַרְעוּתוֹ
הֵם לְטוֹבָתוֹ, כִּי בְּאַמַּת כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר על כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם
וְיוֹם מִימֵי חַיָּיו, הַכֹּל בְּחֻשְׁבוֹן גָּדוֹל, וַיֵּשׁ בְּזֵה כְּפֹנֵה עֲמֻקָּה, כִּי שׁוֹם
דְּבַר אֵינּוּ הוֹלֵךְ לְרִיק וּלְבִטְלָה, כָּל צֶעַר וְעֲגָמַת נֶפֶשׁ שְׁנֹגְרָם לוֹ
מֵאַיְזָה אָדָם וְכוּ', אוּ הֶפְסֵד מִמּוֹן שְׁמִפְסִיד, אוּ רֹחַ שְׁמֵרוּיַח וְכוּ',
הַכֹּל בְּחֻשְׁבוֹן צָדֵק, וְכָל דְּבַר יֵשׁ בְּזֵה כְּפֹנֵה עֲמֻקָּה, וּכְשִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ,
יְגַלֶּה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד אֶת הַסּוּדוֹת וְהַרְזִין דְּרִזִּין שְׁהִיוּ בְּעֻנְיָיו
הַפְּרֻטִּים, אֲשֶׁרֵי הַמְּחַכָּה וַיִּגְיַע.

ובאַמת מי שְׁחָלַק לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא קֶצֶת דַּעַת וְשָׁכַל, יִדַע
וַיִּבִּין וַיִּשְׁפִּיל, אֲשֶׁר אֵי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל מִפְּגַעֵי וּמִקְרֵי הַזְּמַן, כִּי אִם
כְּשִׁבוֹרְחִים אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וּמִרְגִּילִים אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרַךְ
כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ. וְהַעֲקָר מֵהַ שְׁצָרִיכִים לְרֵאוֹת, שְׁיֹצִיא
מִלְּבוֹ כָּל מִינֵי עֲקֻמוּמִיּוֹת וְקִשְׁיוֹת וְסִפְקוֹת עָלָיו יִתְבַּרַךְ, הֵינּוּ אֶף
שֵׁישׁ לְאָדָם כָּל מִינֵי שׁוֹנְאִים וְכוּ' וּמִחֻלְקֵת וְכוּ', וְסִכְסוּכִים וְכוּ' עִם
אֲחֵרִים וְכוּ', וּמֵאֲשֶׁתוֹ וּמִבְּנָיו וְעִם שְׁכֵנָיו וְכוּ', וְקִשָּׁה לוֹ
לְהַשְׁתַּוֹּת עִמָּהּ מֵאַיְזָה טַעַם שֶׁלֹּא יִהְיֶה וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל זֹאת צָרִיךְ
לְרֵאוֹת, שְׁעִמוֹ יִתְבַּרַךְ יִהְיֶה תָּמִיד בְּשָׁלוֹם, וַיִּקְבֵּל אֶת דִּינּוֹ בְּאַהֲבָה,
וַיִּבּוֹא אֵלָיו בְּרוּחַ נְמוּכָה וּבְנֶפֶשׁ שְׁפֵלָה, וַיִּשְׁפָּךְ שִׁיחוֹ וּתְפִלָּתוֹ אֵלָיו
יִתְבַּרַךְ בְּרַחֲמִים וּבְחַנּוּנִים, וְלֹא יִקְשֶׁה עָלָיו שׁוֹם קִשְׁיוֹת כָּלל, רַק
יִהְיֶה רְגִיל לֹמֵר: "צְדִיק ה' בְּכָל דְּרָכָיו, וְחִסִּיד בְּכָל מַעֲשָׂיו" (תְּהִלִּים
קמ"ה, י"ז); "צְדִיק הוּא ה' כִּי פִּיהוּ מְרִיתִי" (אִיכָה א, יח); וּכְשֶׁאָדָם
מִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לֹמֵר שְׁנֵי פְּסוּקִים אֵלּוּ, אֲזַי יוֹדַע בְּפִרוּשׁ, שְׁכָל
מְאַרְעוּתוֹ הֵם לְטוֹבָתוֹ, וּמִמְשִׁיךְ על עֲצָמוֹ הָאֶרֶת הָאֵין סוּף מְרוֹם
גְּבַהֵי מְרוֹמִים, מֵאֲזַי קָדָם הַצְּמִצוּם וְכוּ' עַד הָעוֹלָם הַזֶּה הַגִּשְׁמִי,

אֲשֶׁר ט' תקעה בנחל קיט

המלא הסתרות וכסויים, והוא חי חיים טובים, ומתענג בענג זיו השכינה.

ואל כל זה יכולים לזכות, רק על-ידי שמרגיל את עצמו לדבר תמיד עמו יתברך, ולפרש את כל שיחתו לפניו יתברך, כאשר ידבר איש עם רעהו, אשר זוהי המתנה הכי יפה והכי יקרה שקבלנו מרבנו ז"ל. וראוי לנו לשמר מאד מאד על המתנה הזו, ולהשתמש בה תמיד, ולא להסתפל על שום בריה שבעולם, וזה יקשר אותנו אליו יתברך כל ימי חיינו, וכשיבוא היום, שנוצטרך להפגס ולילף לעולם הבא, אז יהיה לנו מקום משמר ובטוח להיכן ללכת.

אשרי המציית את רבנו ז"ל, אשרי המכניס בלבבו את דבריו הקדושים, אשרי לו בעולם הזה ואשרי לו בעולם הבא!

ט' תקעה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר תזריע ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, וישלח לך רפואה שלמה על העינים, ותזכה להסתפל ולראות באור התורה ובאור השכינה המחייה ומהיה ומקיים את כל הבריאה בלה.

רבנו ז"ל אמר, שתקון חצות מסגל גם-כן לחלושי הראות (ספר-המדות, אות ראיה, סימן ד'); על-כן מה טוב ומה נעים, אם תזכה לומר בלילה תקון חצות.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתזכה להתחמך במהרה, ושום דבר שבעולם לא יוכל לבלבל אותך.

מה מאד גְדֹלָה שְׁמִחָתִי, שְׁאַתָּה זֹכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מְשָׁנִיּוֹת וּרְמֵבִ"ם, אַתָּה צְרִיךְ לְשַׁמַּח גַּם-בְּנֵי בְּזוּה, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׁאַר לָנוּ רַק לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי בְּזוּה שְׁמִכְנִיסִים בְּעֲצָמָנוּ חֲכָמַת הַתּוֹרָה, בְּזוּה אָנוּ מְדַבְּקִים אֶת עֲצָמָנוּ בְּנוֹתֵן הַתּוֹרָה.

רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יְתִבְרֶךָ, וּלְדַבֵּר וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׂיחָתְךָ אֵלָיו יְתִבְרֶךָ, כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת תִּסְפֹּר לְפָנָיו יְתִבְרֶךָ, וְעַל-יְדֵי-זוּה תִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרֶךָ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר תְּזַרִיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד אָנִי מְצֻטָּעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מִמֶּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

רְאוּ לְבִדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה אִיזוֹ מְזוּזָה עַל אִיזוֹ דָּלֶת.

גַּם טוֹב שְׁתַּחֲלִיפִי אֶת מִטַּתְכֶם שְׁאַתֶּם יִשְׁנִים עָלֶיהָ, וְאִם אֶפְשָׁר לְקַנּוֹת שְׁתִּי מִטּוֹת חֲדָשׁוֹת — מַה טוֹב וּמַה נְּעִים.

רְאוּ לְהַדְּלִיק ד' גִּירוֹת לְכַבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ וּלְהוֹסִיף ב' גִּירוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, וּבְשֻׁעַת הַדְּלָקַת הַגִּירוֹת לְבַקֵּשׁ הַרְּבִיָּה מִמֶּנּוּ יְתִבְרֶךָ עַל בְּנִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁתַּפְּקִדוּ בְּזֶרַע שֶׁל קִנְיָא, וְתִזְכּוּ לְשַׁפֵּעַ לְשֵׁלֶם אֶת כָּל חוֹבוֹתֵיכֶם.

נָא וְנָא אֵל תְּתִיָּאֵשׁוּ, כִּי בְּיָדָי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-

אֲשֶׁר ט' תקפ"ו — ט' תקפ"א בַּנְחַל קכ"א

הוא, הַעֲקָר סְבָלְנוֹת לְסָבֵל וְלֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, כִּי כָּל הַדּוֹחֵק אֶת הַשְּׁעָה — הַשְּׁעָה דּוֹחֵקתּוּ (בְּרִכּוֹת טו.).

הַמֵּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקפ"ו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תְּחִיָּה.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי.

אֵין אֶת צְרִיכָה לְשַׁלַּח אֶת כִּסְפֵי הַהַדְפָּסָה לְכֹאֵן, אֲלֵא לְשַׁלַּחֵם לְכַתּוּבַתְנוּ בְּבִנְי בְּרַק, וְאִם יֵשׁ לְהַשִּׁיג עוֹד אֵיזָה סֵפֶר, הֵם יִשְׁלַחוּ לָךְ בְּכַבוֹד גָּדוֹל.

בֵּין כֶּךָ אֲנִי שׁוֹלַח לָךְ סֵדֶרֶת קוֹנְטְרָסִים שֶׁיִּצְאוּ לְאוֹר, וְהֵם תְּמַצִּית מִסְפָּרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" הַקְּדוּשִׁים שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ו'ל, תְּלַמִּיד רַבְּנוּ ו'ל.

הַמֵּאַחַח לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט' תקפ"א.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תְּזַרִיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ.

אוֹדוֹת הַתְּחַדְּשׁוֹת שְׂכַתְּבָתְךָ — בֵּן הוּא, וְרֵאוּי וְנִכּוֹן לְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכֹל יוֹם וּבְכֹל שְׁעָה וּבְכֹל רִגַע מִמֶּשׁ. וְעַקֵּר הַהַתְּחַדְּשׁוֹת הוּא

קכב אָשֶׁר ט' תקפב בַּנְחַל

לְשַׁכַּח אֶת הָעֵבֶר, כִּי כָּל מִה שֶׁמְבַלְבֵּל אֶת הָאָדָם, הוּא רַק הָעֵבֶר,
שֶׁבְּכָל פֶּעַם זֹכֵר מִהָעֵבֶר, וְאֲשֶׁר מִי שְׂזוּכָה לְשַׁכַּח תְּמִיד אֶת הָעֵבֶר,
וְאִזּוּ דִּיקָא יִצְלִיחַ אֶת דְּרָכּוֹ.

חֲמַדַּת לְבָבִי! עֲלִיף לְדַעַת, כִּי יֵשׁ מְלֶאךְ נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד,
וְעִזְרִיאֵל שְׂמוֹ, אֲשֶׁר הוּא מְמַנֶּה עַל כָּל אֱלוֹ שְׂנֹכְשָׁלוֹ בְּפָגַם הַבְּרִית,
וְהוּא מְלַמֵּד עֲלֵיהֶם זְכוּת, וְעוֹמֵד וְדָן אֶת כָּלֶם לְכַף זְכוּת, וְעוֹזֵר לְכָל
אֱלוֹ הַיְרוּדִים וְהַנְּפוּלִים לְצִאת מִהַשְּׂאוּל תַּחְתִּית, וְהוּא לֹחֵם עִם
הַסֵּמ"ךְ-מ"ם.

על-פֶּן רָאָה לְחֻזֵק אֶת עֲצָמָךְ, וְאֵל תִּפֹּל בְּדַכָּאוֹן וּבְיָאוּשׁ, כִּי
בְּיָדָי גַּם עֲלִיף יֵשׁ לְמוֹד זְכוּת.

אֵךְ גַּא וְנָא רָאָה לְשֹׁמֵר בְּכַבּוֹד אֲשֶׁתָּךְ, כִּי אֲשֶׁתָּךְ אֵינָה אֲשֶׁמָּה
בְּצַרְתָּךְ כָּלָל, וּמָה הִיא תַעֲשֶׂה?! וּבְפָרֵט שְׁהִיא עֹכְשׁוֹ אַחַר הַלְדָּה,
רָאָה לְהִתְחַשֵּׁב בְּזָה וְכוּ'.

רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְהִיּוֹת שְׂמִיחַ וְטוֹב לֵב, וְתַעֲשֶׂה כָּל
מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְתִרְקַד בְּכָל יוֹם מֵרֹב
שְׂמִיחָה, וְאִזּוּ תִרְאֶה נוֹרָאוֹת וְנִפְלָאוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא.

רָאָה לְמַסֵּר אֶת עֲצָמָךְ בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ לְהַפְיֵץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים
הַחֲדָשִׁים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקפב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר תְּזַרִיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְגִדְּלֵנִי שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמָּךְ, אֵיךְ

אֲשֶׁר ט' תקפג בְּנַחַל קכג

שְׁאַתָּה זֹכָה וּמְזֻכָּה אֶת הַרְבִּים — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה בְּשָׂמַיִם. וְכֵן מוּבָא בַּזֵּהר הַקְּדוּשׁ (נְשֵׂא כַח.), שְׁאַשְׁרֵי הָאָדָם הַמְזֻכָּה אֶת הַרְבִּים, וְרוֹדֵף אַחַר חַיִּיבִים וּמְחַזְרִים אֲלֵיוּ יִתְבָּרַךְ. וּבַפְּרָט בְּדִרְךָ הַנִּכּוֹן וְהָאֲמִתִּי שְׁלָכֶם, שְׁאַתֶּם מְשֻׁמְחִים אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה — מְלֻשְׁמַח נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי בְּזֶה שְׁמֻשְׁמְחִים וּמְחַזְקִים יְהוּדֵי, נַעֲשֶׂה אֹר גְּדוֹל בְּשָׂמַיִם, כִּי כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל הוּא עֵצִים אֲצִילוֹת, וְכֹאֲשֶׁר יוֹרֵד לְעוֹלָם הַעֲשִׂיָּה הַגִּשְׁמִי הַזֶּה נִחְשָׁף אֹרֹו, וּמְסֻתּוֹבֵב בְּדַמְיוֹנוֹת וּבַחֲשָׁכוֹת, וּכְשִׁזְזֻכָּה אָדָם לְחַזְקוֹ וּלְאֲמָצוֹ וּלְשֻׁמְחוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מוֹרִיד אֹר גְּדוֹל מִן הַשָּׁמַיִם עַל נְשָׁמָתוֹ, וּמְסִיר אֶת הַחֲלָדָה וְהַלְכָלוֹף מִנְשָׁמָתוֹ, וְהִיא מִתְחַלֵּת לְהֵאִיר גַּם בֵּן.

וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁעוֹסֵק בְּזֶה — לְנִקּוֹת אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּבְזֻכוֹת זֶה גַם הוּא יִתְנַקֵּה, וְיֵאִיר עֲלָיו אֹרֹו יִתְבָּרַךְ.

רְאֵה לְהַמְשִׁיף בְּעִבּוֹדְתְךָ עֲבוֹדַת הַקְּדוּשׁ לְקִרְבַּ רְחוּקִים, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּמִקּוֹמוֹת הַלָּלוּ וְכוּ', שְׁשֵׁם עֲבָרָה, רְחֻמָּנָא לְצִלָּן, שׁוֹאֵה רִוּחַנִית עַל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוֹרִידוּ מֵהֶם אֶת הָאֲמוּנָה לְגַמְרֵי, וּבְזֻכוֹת זֶה יִמְחַל לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הָעֶבֶר שְׁלָךְ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקפג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קְדוּשׁ לְסִדְרַת תְּזוּרֵיע ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיַחֲיוּ.

אֶת מַכְתְּבֵכֶם לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי, וּמֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשֻׁמְעַ הַטוֹב מִמְּכֶם, אִיף שְׁאַתֶּם מְחַזְקִים אֶת עֲצֻמְכֶם, וְאִיף שְׁזֻכִיתֶם שְׁנַתֵּן לְכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתִּי בְּנוֹת, כֵּן יַעֲזֹר לְכֶם לְרוּוֹת מֵהֵן רַב נַחַת.

נָא וְנָא תִקְבְּלוּ עַל עֲצֻמְכֶם לֹא לְרִיב בִּינֵיכֶם וְלֹא לְהִתְנַפֵּחַ, וְאֵז יַעֲזֹר לְכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גַם בְּבָנִים זְכָרִים. הַעֲקֵר תִּרְאוּ לֹא

קכד אָשֶׁר ט' תקפד בנחל

להיות במתחים ולא לריב אחד עם השני, רק להשתדל להבין אחד את השני, ובזכות זה יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתשרה בבינתכם ברכה והצלחה.

ראה להנהר בקדוש ובהבדלה על יין דיקא, ועל-ידי-זה תזכה לבן זכר.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תקפד.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר תזריע ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק את עצמך.

ראה, אהובי, אחי! לא לבלבל את עצמך אם אתה משיג אורות וכו', או אינך משיג אורות וכו'. אדם צריך להרגיל את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, להאמין שאין שום מציאות בלעדו יתברך כלל והכל לכל אלקות גמור הוא, ועל-ידי שמכניס בעצמו אמונה פשוטה, על-ידי-זה שום דבר לא יוכל לבלבל אותו, כי תמיד ירגיש את הקדוש-ברוך-הוא.

ובזה שאתה אומר, שאין לה דבורים לדבר, על-פי דעת רבנו ז"ל זה אינו נכון כלל, כי תהלה לאל, יש לכל בר ישראל דבורים לדבר, רק מה שהאדם צריך, שתהיה לו אמונה בעצמו, כמוכא (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא), שהאדם צריך שתהיה לו אמונה בעצמו, שגם הוא חשוב להקדוש-ברוך-הוא, וגם הוא יכול לחדש דבורים. פן הדבר עמך, אתה צריך אמון בעצמך. ראה להרגיל את עצמך לדבר דבורי אמונה פשוטה כמו ששמעת, כי זה עקר השלמות, שזוכה גם למסור לאחר את אשר זכה לשמע, כמו שספר

אָשֶׁר ט' תקפה בַּנְחַל קכה

לָנוּ רַבְנוּ ז"ל (בַּמַּעֲשֵׂה מִהַבְּעָרָגֶעַר וְהַעֲנִי), שֶׁהַבְּחֹר רָאָה שֶׁהוּא אִישׁ חָכָם, וְזֶה עָקַר הַחֲכָמָה — לְרִצּוֹת וּלְהַשְׁפִּיעַ גַּם לְזוּלָתוֹ, כִּי אַחֲרַת הוּא טַפֵּשׁ, וְהַמְלַמֵּד תּוֹרָתוֹ וְחֲכָמָתוֹ לְאַחֲרִים, גַּם לוֹ יִהְיֶה יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עַיִן שָׁם.

וְעַל-כֵּן רָאָה לֹא לְהַתְּבַיֵּשׁ, רַק תְּדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד דְּבוּרֵי אָמוּנָה, אֲשֶׁר זֶה עָקַר הַצְּדָקָה שְׂיִכּוּלִים לַעֲשׂוֹת עִם בְּנֵי-אָדָם — לְהַשְׁכִּילָם, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קו) עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים מֵא, א): "אֲשֶׁרֵי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל", אֲשֶׁרֵי מִי שְׁנוֹתָן שָׁכַל אֶל דָּל. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתִּזְכֶּה לְהַתְּחַדְּשׁוֹת הַמַּחֲיִין תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקפה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תּוֹרֵיעַ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ עֲכָשׁוּ מְצֵאתִי, וְכַפִּי הַנּוֹרָאָה הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה, שֶׁנַּעֲלָם מִמֶּנִּי כָּל-כּוֹף הַרְבֵּה זְמַן.

רָאָה, אָהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְהַתְּעוֹרֵר מִחֲדָשׁ מִשְׁנֵתְךָ הַעֲמָקָה, וּלְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבְנוּ ז"ל בְּהַתְּקַרְבוֹת חֲדָשָׁה, כִּי רַבְנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב): הַהַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיק צְרִיכָה לְהִיּוֹת בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ בְּהַתְּקַרְבוֹת מִחֲדָשׁ בְּכָל יוֹם אֶל הַצַּדִּיק, וְאִזּוֹ דִּיקָא יִקְבַּל מִהַצַּדִּיק.

כִּי בְּאֵמֶת אִם הָאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהוּא כְּבָר מְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק, אֲזִי עֲדִין הוּא רְחוּק לְגַמְרֵי, כִּי צְרִיכִים לְהַתְּקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, פֶּן וְאוּלַי לֹא הִיָּתָה הַתְּקַרְבוֹתוֹ כְּמוֹ שֶׁצָּרִיךְ.

רָאָה, אָהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְחֻזַּק אֶת עַצְמְךָ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — הַרְגֵּל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

קכו אָשֶׁר ט' תקפו בנחל

אָשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמַדְבָּרִים — הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית. הַקְדוּשָׁה-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּזְכֶּה לְהַצְלִיחַ בְּדַרְכָּךְ.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי תַכְף-וּמִיד מִכְתָּב.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר טְהוֹרָה, ד' נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה נִחְמָתִי וְאַתָּה חַיּוּתִי מִמָּשׁ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! רַבּוֹת תְּרַמֵּת לַפְתִּיחַת "הַיִּכְל-
הַקְדוּשָׁה", עַל-יְדֵי הַנְּגוּנִים הַיְּפִים שְׁחִבְרַת בְּדְבוּרֵי אֲמוּנָה, יַעֲזֹר לָךְ
הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכֶּה לְחַדֵּשׁ בְּכֹל יוֹם נְגוּנִים חֲדָשִׁים, שֶׁהֵם
הַנְּגוּנִים שֶׁל הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה הָעוֹלָה עַל הַכֹּל, כַּמּוּבָא (בְּלִקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סד).

עֲלִיךָ לְחַזֵּק אֵת עֲצֻמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְלֹא לְהִנִּיחַ
אֲצִלְךָ אֵת הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת כְּרַגַּע, כִּי זֶה עֵקֶר הַנְּסִיּוֹן שֶׁל הָאָדָם,
שְׁיַחְזִיק מִעֲמֹד בְּזֶה הָעוֹלָם, וְלֹא יִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבָר. וּמוֹהַר"ן תּוֹסֵף
אָמַר בְּפִרוּשׁ: לָמָּה זָכָה לְהַגִּיעַ אֶל עֲנִיָּנוּ? בְּשִׁבִיל שְׁהִיְתָה לוֹ מִדַּת
הַהִתְחַזְקוֹת.

וּבְאַמַּת אָנוּ רוֹאִים, שֶׁעֲבָרָה עַל מוֹהַר"ן תּוֹסֵף ו"ל מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת
עַד אֵין סוּף, מִחֲלָקֶת וּבִלְבוּלִים וּטְרָדוֹת עֲצוּמִים מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, עִם
כָּל זֹאת הָאָדָם הַזֶּה לֹא נָח וְלֹא שָׁקֵט כְּרַגַּע, רַק לֶחֶם מִלְחָמוֹת ה',
וְגִלָּה וּפְרִסָּם אֵת דַּעַת רַבָּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וְחַדֵּשׁ חֲדוּשִׁים יְקָרִים. וְהַכֹּל
הִזָּה עַל-יְדֵי גִדְל הַהִתְחַזְקוֹתוֹ שְׁחִזַּק אֵת עֲצוּמוֹ. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְחַזֵּק אֵת

אָשׁר   ט' תקפז   בנחל   קכז

עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ועל-ידי-זה תצליח את דרכך.
עליך לדעת, כי על-ידי תפלה תזכה להגיע אל ציון רבנו ז"ל.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תקפז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר טהרה, ד' ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי הניקר לי
מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך,
איך שאתה מחזק את עצמך, ואיך שאתה מחזק את אחרים, אשר
אין למעלה מזה בדרכי רבנו ז"ל; כי בזה העולם צריכים לחזק
אחרים, וכל אחד ואחד מאנשי שלומנו, ראוי לו לקרב אחרים
בעבודתו יתברך, וזה סימן שקבל באמת מרבנו ז"ל.

ראה לעורר ולחזק את חבריך על ענין התבודדות, שיהיו
רגילים לדבר עמו יתברך, כי בלי תפלה והתבודדות האדם שורה
בדמיונות גדולים, כי בזה שהאדם מתבודד עמו יתברך, ומפרש את
שיחתו, על-ידי-זה זוכה לישוב הדעת, ונתבררת דעתו מהזהמה
שנפגם בפגם הברית, ובפרטיות מי שיודע שקלקל בהוצאת זרע
לבטלה, עליו להתבודד הרבה עמו יתברך, אשר דבר זה הוא תקוין
נורא ונפלא עד מאד, ואשרי מי שיאחז בעבודת ההתבודדות כל
ימי חייו, ואז טוב לו בזה ובכא לנצח נצחים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תקפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר טְהוֹרָה, ד' נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנֶכוֹן קִבְלָתִי, וּמְאֹד שָׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שָׂאֵתָה מְחֻזָּק אֶת עֲצָמְךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוּ יִתְבָּרַךְ,
כִּי כָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמוּ יִתְבָּרַךְ — הוּא הַצְּלָתָה נִצְחִית,
וּרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִיר מְאֹד אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיִהְיוּ זְרִיזִים בְּדַבֵּר זֶה
— לְדַבֵּר עִמוּ יִתְבָּרַךְ, וְתַמִּיד דַּבֵּר עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִהִנְקֵדָה הַזֹּאת.
וְעַל-כֵּן רְאוּי לָנוּ לְשִׁמְעַע בְּקוּלוֹ, וּלְקַיֵּם אֶת דְּבוּרוֹ.

אוֹדוֹת שֶׁאֲלַתְּךָ בְּעֵינֵי דַעַת תּוֹרָה מֵהִי? עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כְּתוּב
(תְּהִלִּים קיט, פו): "כָּל מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה", הֵינּוּ כָּל הַמִּצְוֹת צְרִיכוֹת
לְהִבִּיא אֶת הָאָדָם אֶל אֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל הַתּוֹרָה כְּלָה הֵם
פְּרוּשִׁים לְקִיּוֹם הַמִּצְוֹת, שֶׁנִּתְּנָן לָנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רַמ"ח מִצְוֹת
עֲשֵׂה לְקַיֵּם אוֹתָם, וְשִׁס"ה לֹא תַעֲשֶׂה לְהִזְהִיר לֹא לַעֲשׂוֹתָם, וְכָל
הַלְמוּדִים שֶׁבַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ, אִיךָ לְזַרֵּז אֶת עֲצָמֵנוּ
לְקַיֵּם מִצְוֹת עֲשֵׂה וְלִהְיֶה מִלֹּא תַעֲשֶׂה, וְהַכֹּל כְּדִי לְהַפִּיר אֶת הַבוֹרָא
יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֲשֶׁר הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים הֵם גַּם-כֵּן בְּדַגְמַת הָאָדָם
הָעֲלִיוֹן בְּרַמ"ח אֵיבָרִים וְשִׁס"ה גִּידִים, שֶׁהֵם הַתְּרִי"ג עוֹלָמוֹת עִם
הַשְּׁבַע מִצְוֹת דְּרַבְּנָן, שֶׁהֵם בְּסוּד הַכֶּתֶר כִּידוּעַ.

עַל-כֵּן עָקַר דַּעַת תּוֹרָה הוּא הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי כָּל הַתּוֹרָה
צְרִיכָה לְהִבִּיא אֶת הָאָדָם אֶל אֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן כָּל מִי
שֶׁלּוֹמֵד יוֹתֵר תּוֹרָה, וְנִתְבָּרַרְתָּ אֲצִלוֹ יוֹתֵר הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, הוּא
זוֹכֵה לְדַעַת תּוֹרָה, עַד שֶׁגְדוּלֵי הַדוֹר, שֶׁהֵם בְּקִיָּאִים בְּכָל הַתּוֹרָה
הַקְּדוֹשָׁה, וּמְאִירִים וּמְגַלִּים וּמְפַרְסְמִים אֶת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, דַּעַתָּם
הִיא דַּעַת תּוֹרָה, וְאַחֲרֵת זֶהוּ סֵתָם שְׁטִיּוֹת וְכו' וְכו'.

וְעַל-כֵּן אָסוּר לְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִשׁוּם דַּבֵּר שֶׁבְּעוֹלָם, וְלֹא

אֲשֶׁר ט' תקפט בַּנְחַל קכט

לְהַכְנִס בְּשׁוּם וּפְתוּחִים, כִּי "וְעַמְּךָ כָּלְמָ צְדִיקִים" (ישעיהו ס, כא), וְעֲלִינוּ
רַק לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל.

בְּיָדָי יֵשׁ וּפְתוּחִים וְחִלּוּקֵי דַעוֹת בְּעֵינֵי דַעַת תּוֹרָה וְכוּ' וְכוּ',
אָבֵל מִי שְׁזוּכָה לְקִצֵּת יֵשׁוּב הַדַּעַת, רוֹאֵה אֶת הָאֲמֶת הַיֵּכָן הוּא וְכוּ'.

וְעַקֵּר הָאֲמֶת — שְׁצָרִיכִים לְהִתְרַחֵק מִהַרְשָׁעִים וּמִדַּרְכֵיהֶם
לְגַמְרֵי, וְאֲדַרְבֵּה עֲלֵינוּ לְהָאִיר וּלְהַפְיֵץ אֶת אִוֶּר הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה,
שְׁהִיא דַעַת תּוֹרָה בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, וְלֹא לְהִתְבַּיֵּשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה
שְׁבַעוֹלָם.

הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁנִזְכֶּה לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית עַל
פְּגַמֵּינוּ הַמְרַבִּים, וְעַל-יָדֵינוּ נִזְכֶּה לְהַגְאֵל עַל-יָדֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ,
שְׁיָבֹא בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקפט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ו' נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה גִּיעֵו וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד אֲנִי מְצַטְעֵר לְשָׁמַע אֶת כָּל מַה
שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחִי הַיְקָר! לְשַׁכַּח אֶת כָּל הָעֶבֶר שְׁלֶךְ, וְתַעֲשֶׂה
הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כִּי לֹא כְּדַאי לְחַשֵּׁב תְּמִיד מַה שְׁעָבַר.

הָאָדָם צָרִיךְ לְהִתְגַּיֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְשַׁכַּח אֶת הָעֶבֶר, וְאִזּוֹ יִזְכֶּה
לְעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה.

הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּרַמ"ח אַבְרָיִךְ
וּבְשָׁס"ה גִּידֶיךָ וּבְכָל טְפֵי דְמִיךָ, וּכְבָר לֹא תִדַע מִשׁוּם צָרָה רָעָה כְּפִי
שְׁעָבַר עָלֶיךָ עַד עַכְשָׁיו.

נָא וְנָא רְאֵה לְצִיַּת אוֹתִי, שְׁתִּשְׁכַּח אֶת הָעֶבֶר שְׁלֶךְ, כִּי בְּזֶה שְׂאֵתָה תְּמִיד חוֹשֵׁב מִמָּה שְׂאָרְע לְךָ, עַל-יְדֵי-זֶה אֶתָּה הוֹרֵס אֶת כָּל הַחַיִּים שְׁלֶךְ, עַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה זֹאת, שְׁתִּשְׁכַּח אֶת הָעֶבֶר שְׁלֶךְ, וְאִז תַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקצ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ו' נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ, וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב, יִהְיֶה אֵיךְ שְׁיִהְיֶה, וְיִהְיֶה מָה שְׁיִהְיֶה, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְרַבִּים רַחֲמָיו יִתְבָּרַךְ, וּבּוֹדְאֵי לֹא יַעֲזוּב אוֹתְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְסוּף כָּל סוּף יִתְהַפֵּף הַכֹּל לְטוֹבָה בְּזִכּוֹת רַבָּנוּ ז"ל, שְׂאָנוּ חוֹסִים בְּצִלוֹ, בְּצִלָּא דְמַהִימְנוּתָא, צֵל הַקְּדוֹשׁ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמָנוּ אֶת אוֹר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, שֶׁהוּא הָאֶרֶת הָאֵינן סוּף בְּגִלּוּי רַב, בְּלִי שׁוֹם לְבוֹשִׁים, כְּמוֹ שֶׁהִיָּה בַעַת יְצִיאַת מִצְרַיִם, שְׁנֶאֱמַר (הַגְּדָה שֶׁל פֶּסַח): אֲנִי ה', אֲנִי וְלֹא עַל-יְדֵי מַלְאָךְ, אֲנִי וְלֹא עַל-יְדֵי שְׁלִיחַ, אֲלֵא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ מִתְגַּלֶּה לָהֶם, וְהוֹצִיאֵם מִמִּצְרַיִם, וּכְמוֹ-כֵן כִּימֵי יְצִיאַתנוּ מִמִּצְרַיִם יִרְאֵנוּ נִפְלְאוֹת בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, אֲשֶׁר אִז יִרְגִישׁ כָּל אֶחָד אֶת אֲמַתַּת מְצִיאָתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל פְּנָיו, וְיִרְאֵה וְיִתְבּוֹנֵן, אֵיךְ שְׁדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר — הַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁר   ט' תקצא   בְּנַחַל   קלא

ט' תקצא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ו' נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְגִדְּלִי שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַי הַטּוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ
שָׂאֲתָה מְחֻזָּק אֶת עֲצָמְךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל — אֵינִי לְתֹאֵר וְאֵינִי לְשַׁעַר
כָּלֵל.

אוֹדוֹת שָׂאֲתָה כּוֹתֵב, שְׁבָעִיר גְּבַעְתִּים, בְּמָקוֹם שָׂאֲתָה גֵּר שָׁם,
מִתְפַּשְׁטִים הַסְּטָרָא אַחְרָא מְאֹד, עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי לֹא בְּחִנָּם הוֹשִׁיב
אוֹתְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שָׁם, אֲלֵא בְּשִׁבְלֵי שְׂתַגְלָה וּתְפָרְסִם שָׁם אֶת
דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל. וְאֵל זֶה צְרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל תְּפִלָּתְךָ וּתְשׁוּקָתְךָ —
לְמַלֵּא אֶת כָּל הָעִיר עִם סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרֹט הַקּוֹנְטְרָסִים
הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם סֵלֶת בְּרוּרָה מֵה"לְקוֹטִי-הַלְכוֹת" הַקְּדוֹשִׁים, וְתַהֲיֶה
חֻזַּק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תְּפַל בְּדַעַתְךָ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר,
שְׁכַל עִם יִשְׂרָאֵל יַחְזִרוּ בְּתֻשְׁבָּה בְּקָרוֹב.

גַּא וְנָא אֵל תְּתַעַרְב בְּעִנְיֵי הַהוֹרִים שְׁלֶךְ, וּבּוֹדָאֵי מַה טוֹב וּמַה
נְעִים לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, אֲבָל אִם זֶה לֹא הוֹלֵךְ, גַּא וְנָא אֵל
תְּתַעַרְב בְּזֶה, אֲתָה עֲשֵׂה אֶת שְׁלֶךְ לְכַבֵּד שְׁנֵיהֶם, כִּי כְּבוֹד אָב וְאָם
הוּא מֵהַחֲמוּרָה שְׁבַחֲמוּרוֹת (דְּבָרִים רַבָּה, פָּרָשָׁה ו', סִימָן ב'), וְחֻכְמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים הַקְּפִידוּ עַל זֶה מְאֹד מְאֹד.

רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ, וּלְחֻזַּק אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרֹטִיּוֹת
הַשְּׂכֵנִים שְׁלֶךְ — תְּקַבְּלֵם בְּצוּרָה יְפָה, וְתִקְדִּים שְׁלוֹם לְכָל אָדָם,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְקַדֵּשׁ שָׁם שְׂמִים בְּרַבִּים, שְׂיִהְיֶה שָׁם שְׂמִים
מִתְאַהֵב עַל יָדְךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

קלב   אָשֶׁר   ט' תקצב   בַּנְחַל
ט' תקצב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, וְיִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר ...
גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּמָאֵד מְאֹד. וְזֹאת תְּדַע, כִּי בְּחוּר צָעִיר הֵנָּה, וְכָל
הָעוֹלָם לְפָנֶיךָ. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (שְׁבַת קִנְיָ): יִנְקוּתָא כְּלִילָא
דְּוִירְדָא, עָקֵר יְפִי הַפְּרַח כְּשֶׁהוּא עֲדִין בְּצַעֲוֵרוֹתוֹ. בְּחוּר צָעִיר יְכוּל
לְזוּכוֹת לְהִרְבֶּה דְּבָרִים, אִם רַק יִקַּח עֲצָמוֹ בְּיָדָיו.

רַבְּנוּ ז"ל סֵפֶר לָנוּ, כִּיצַד הִגִּיעַ לְמִדְרַגְתּוֹ? כִּי שָׁמַע הִרְבֵּה סְפוּרֵי
צְדִיקִים, וְתַמִּיד קָרָא סְפוּרֵי צְדִיקִים, וְזֶה עוֹרְרוֹ בְּמָאֵד מְאֹד. וְלָכֵן
גַּם אַתָּה רְאֵה לְהִתְעוֹרֵר, וְתִזְכֶּה לְדְבָרִים יְפִים.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בִּישִׁיבָה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּהִתְמַדָּה רַבָּה. רַבְּנוּ
ז"ל אוֹמֵר (סְפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן ע"ג): הָעֲבוּדוֹת שְׂאָדָם עוֹבְדֵי
אֶת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ בְּבַחֲרוּתוֹ, כָּל יוֹם עָרְכוּ יָקָר מְשָׁנִים רַבּוֹת שֶׁל
עֲבוּדָה לְעַת זְקֻנָתוֹ. וְלָכֵן עֲכָשׁוּ הוּא הַזְּמַן שֶׁלָּךְ, קַח עֲצָמְךָ בְּיָדֶיךָ,
וְתִרְאֶה לְאֵילוֹ טוֹבוֹת יְבִיאֶךָ הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

נָא וְנָא רְאֵה לְעֲשׂוֹת לְעֲצָמְךָ סֵדֶר נִפְלָא, וְתִקְפִּיד לְהִתְפַּלֵּל
הַשֵּׁלֶשׁ תְּפִלוֹת: שַׁחֲרִית, מְנַחֵה, עֶרְבִית בְּמִנְיַן דִּיקָא. וְכֵן רְאֵה לְלַמֵּד
בְּכָל יוֹם כְּפִי סְדֶר-דֶּרֶךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל: שְׁעוֹר בְּחֻמְשׁ וְרִשְׁ"י
עִם הַתְּרַגּוּם מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ, עַד שְׁתַּסִּים בְּכָל שְׁבוּעַ פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ,
וְכֵן מוּבָא בְּשִׁלְחַן עֲרוּף (אַרְבַּח חַיִּים, סִימָן רפ"ה, סַעִיף ג'): מִיּוֹם רֵאשׁוֹן
וְאֵילָף יִהְיֶה נִקְרָא עִם הַצְּבוּר; עַד יוֹם שְׁשִׁי סִימַת חֻמְשׁ וְרִשְׁ"י עִם
הַתְּרַגּוּם. שְׁעוֹר שְׁנֵי תְּגָרֵס הִרְבֵּה מְשָׁנִיּוֹת, אֲשֶׁר זֶה מְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ.
וְהָאֵר"י הַקְּדוֹשׁ אוֹמֵר: מְשָׁנָה אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָ"ה. וְאַחֲרֵיכֶן תִּתְחַיל
לְגָרֵס ש"ס מֵהִתְחַלָּה עַד הַסּוּף, בְּפַעַם הָרֵאשׁוֹנָה תְּגָרֵס גְּמָרָא בְּלִי
רִשְׁ"י וְתוֹסְפוֹת, כְּדִי שְׁתַּטִּיל בְּכָל הַש"ס, וְאַף שְׁלֵא תִּבִּין הִרְבֵּה

אָשׁוּר ט' תקצב בנחל קלג

דְּבָרִים, אַל תְּבִיט עַל כָּל זֹאת אֲלֵא תִגְרַס הַרְבֵּה מְאֹד. מִלְּבַד זֹאת הִיָּה כְּדַאי לָךְ לְלַמֵּד דָּף הַיּוֹמִי בְּעִיּוֹן, וְלַחְזוֹר עָלָיו כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים. וְעַל כָּל־ם — תִּלְמַד הַרְבֵּה הַלֵּכָה, אֲשֶׁר זֶה הַיְסוֹד בִּיְהוּדוּת. רַבְּנוּ ז"ל רָצָה מְאֹד, שֶׁכָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִלְמַד בְּכָל יוֹם הַלֵּכָה, וְאָמַר (שיחות-הַר"ן, סימן כט), שֶׁכָּל יְהוּדֵי מַחְיָב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם הַלֵּכָה.

מִלְּבַד זֹאת רְאוּי לָךְ לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תִּצְאָ בְּשׂוּדָה, וְתִדַּע שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִמְצָא וְאִין בְּלַעֲדָיו נִמְצָא, כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ זֶה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִסְתַּכַּל עַל הַשָּׁמַיִם, וְתִשְׁיַח בִּינְךָ לְבִין קוֹנֵךְ, אֲשֶׁר אִין לָךְ נַעַם גְּדוֹל מְזֵה. וְאִם תִּלְךָ בְּצוּרָה כְּזוֹ, תִּיִיךָ יִהְיֶה אַחֲרַיִם לְגַמְרֵי, וְתִהְיֶה הַמְּאֻשֶׁר בְּיֹתֵר.

וְאוֹדוֹת הַלְּבוּשׁ שֶׁשָּׂאֵלְתָּ וְכוּ', תִּלְךָ כְּפִי שְׂאֵתָה הוֹלֵךְ עֲכָשׁוּ, וְאֵל תִּתְפַּעַל מֵאַף אֶחָד. רַבְּנוּ ז"ל סִפֵּר לָנוּ (ספּוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֶׂה יב), שֶׁהַבַּעַל-תְּפִלָּה לֹא הִקְפִּיד עַל הַלְּבוּשִׁים וְאָמַר: אֵיךְ שֶׁלּוֹבְשִׁים כָּךְ יִלְכוּ; אֵל תַּעֲשֶׂה עֲנִיִן מִהַלְּבוּשׁ, כְּפִי שֶׁאַבִּיךָ הוֹלֵךְ וְהַרְגַּלְתָּ עַד כֹּה, כָּךְ תִּמְשִׁיךְ לִילְךָ, בְּרַבּוֹת הַזְּמַן יֵאִיר לָךְ אַחֲרֵת — תִּלְךָ אַחֲרֵת, אֵיךְ גַּא וְנָא לֹא לְהַתְּבַלְּבַל מִהַלְּבוּשׁ.

רַק חֲזוּק וְאַמֵץ הַרְבֵּה מְאֹד, עַל אֵף הַנְּסִיווֹת הַקָּשִׁים וּמְרִים שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ, וְתִהְיֶה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאֵל תִּתֵּן לְעַצְבוֹת וְלִדְכָאוֹן לְהַפְּנִס בְּךָ. בְּשִׂמְחָה — רְאֵשִׁי תְּבוֹת: מִ'חֻק בִּירְחֻמִּיךָ הַרְּבִים שֶׁטְרֵי חִיּוּבוֹתֵינוּ, עַל-יְדֵי שִׂמְחָה נִתְּכַפֵּר לְאַדָּם כָּל עוֹנוֹנוֹתָיו שֶׁחָטָא, כִּי אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ כְּתוּב (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א' כז, טז): "עַז וְחִדְוָה בְּמִקְוֹמוֹ", אֲצֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָאת רַק שִׂמְחָה, וְכִשְׂאָדָם חוֹטָא — אִינוּ יְכוּל לְשִׂמְחָה, וְלִכֵּן בְּזֶה שֶׁתִּהְיֶה שִׂמְחָה, יִמְחַל לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל פְּגַמֶיךָ וְעוֹנוֹתֶיךָ, וְתִזְכֶּה לְהַפְּלֵל בְּאוּרוֹ.

אֲנִי מְקַנֶּה מְאֹד לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁבְּקָרוֹב מְאֹד תִּמְצָא זְיוּג הַגּוֹן, וְתִקִּים בֵּית גְּאָמֵן בְּיִשְׂרָאֵל.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקצג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ו' נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ הַמְּלֵא צַעַר וְעִגְמוֹת נֶפֶשׁ.

מָה אָמַר לְךָ! רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם לְהַמְתִּיק
הַמְרִירוֹת, כִּי עַל כָּל אֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם עוֹבְרֹת מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת
כְּלִימוֹן, וְהַעֲקָר — לְהַכְנִיס מִים וְסִכָּר וּלְהַמְתִּיק אֶת הַלִּימוֹן וּלְהַפְכוֹ
לְלִימוֹנָדָה. אֵין זֶה עֲצָה לְשִׁתּוֹת לִימוֹן לְבַד, עֲקָר הַחֲכָמָה לְעַרְב בְּזֵה
מַעַט סִכָּר וּמִים, וְאֵז הַחַיִּים מִתְּהַפְּכִים לְגַמְרִי. וּמַהוּ הַסִּכָּר? צְרִיכִים
לְהַסְתַּכֵּל עַל הַטּוֹב וְהַחֲסֵד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; יֵשׁ לָכֶם
יְלָדִים, בְּרוּךְ הַשָּׁם, יְלָדֵי חֲמֵד, אִשָּׁה מְשַׁכֶּלֶת וְכוּ', וּמִים — יֵשׁ
תּוֹרָה וּמִצְוֹת, וְהַעֲקָר לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר, וְלֹא יֵאָרֵךְ זְמַן
הַרְבֵּה וְהַכֵּל יַעֲבֹר.

אֵינְךָ יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר מַה זֶה לְחִזּוֹק נְשָׁמָה אַחַת, אֲשֶׁר אֶצְלוֹ
יִתְבַּרֵךְ זֶה חָשׁוּב בְּמָאֵד מְאֹד כְּשׂוֹזוּכִים לְחִזּוֹק עוֹד וְעוֹד יְהוּדִי,
וּלְקָרְבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, שְׂיִקָּיִם מִצְוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ, שְׂיִשְׁמֹר שְׁבֵת, שְׂיִקְפִיד
עַל כְּשָׁרוֹת וְכוּ'.

רַק חִזּוֹק וְאִמְץ וְהַחְזִק מֵעַמֵּד, וְהִסֵּר דְּאָגָה מִלְּבָבְךָ, וּלְכֹל טוֹב
אַמְתִּי וְנִצְחֵי תִזְכָּה.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקצד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ו' נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

אָשֶׁר ט' תקצה בנחל קלה

מכתבך לנכון קבלתי.

אודות שאלתך וכו', ראה לעשות כל שביקלתך לחזק את נשמות ישראל, כי בשמים מתחשבים מאד עם יהודי שמחזק אחרים. ולך יש הכח הזה — לעודד ולשמח ולחזק את הבריות. ולכן השתמש בכחך זה לחזק את הרבים, כי יש לך השפעה גדולה מאד. עם ישראל היום שבורים מאד, עובר על כלם צרות ויסורים. ואיני צריך לספר לך מה עובר היום על אנשים בענין שלום-בית, ויכולים להציל בתים מחרבן.

הקדוש-ברוך-הוא עזרני, שאין יום שאיני עושה שלום בין זוגות, מעבר לים דרך הטלפון, אני משפין שלום בבתי ישראל, ומלבד אשר באים אלי לביתי עשרות זוגות בכל יום לעשות ביניהם שלום-בית.

והיות שחננך הקדוש-ברוך-הוא בכח הדבור גדול מאד, על-כן ראה לחזק את עם ישראל, ובזכות זה תושע בישועה ורחמים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תקצה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר טהרה, ו' ניסן ה'תשמ"ו.

שלום רב אל הבחור ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי מכתבך.

בני היקר! אני מאד מקנה, שכל מכתב אשר אני כותב לך, תראה לקימו בתמימות ובפשטות.

זאת תדע, אשר אתה עדין בחור צעיר מאד, כל העולם לפניך, אם רק תצית — ביקלתך להיות צדיק גדול מאד, שאינך יכול לתאר כלל. גם אני הייתי בגילך שובב גדול, וכשזכיתי להתקרב אל רבנו ו"ל הפכתי את עצמי מהקצה אל הקצה, ולקחתי עצמי

קלו אשר ט' תקצו בנחל

בְּיָדַי, וְלֹא הִסְתַּכַּלְתִּי עַל אֶף אֶחָד, אֶף שֶׁהָיוּ לִי הַמוֹן חֲבָרִים, כָּלֵם חֲבָבוּ אוֹתִי בְּיִשְׁבָּה וְרָצוּ לְהִיּוֹת חֲבָרִים שְׁלִי, אֶף בְּרָגַע שְׁנַתְקַרְבְּתִי אֶל רַבְּנוּ ז"ל, הַשְּׁלַכְתִּי הַכֹּל מִנְּגַד, וְלָקַחְתִּי עֲצָמֵי בְּעַקְשָׁנוֹת גְּדוּלָּה לְלַמֵּד תּוֹרָה, וְהִתְמַדְתִּי הַרְבֵּה מְאֹד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. קִדְּם כֹּל — הֵייתִי חֲזַק בְּלַמּוּד ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, אֲשֶׁר הָיָה אֲצָלִי חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, אֶף שֶׁהָיָה לִי קָשָׁה מְאֹד, כִּי הֵייתִי שׁוֹכֵב גְּדוּל, אֲבָל קִשְׁרָתִי עֲצָמֵי וְלֹא זִזְתִּי, עַד שֶׁפְּסִימְתִי ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, וְכֵן הִתְחַלְתִּי לְלַמֵּד גְּמָרָא כְּסִדְרָן, וְהַרְבֵּה סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

לְכֵן גַּם אַתָּה רְאֵה לְקַחַת עֲצָמָךְ בְּיַדְיךָ, וְתִהְיֶה עֹקֵשׁן גְּדוּל מְאֹד לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, אֲשֶׁר זֶה מְטַהֵר אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, זֶה עוֹזֵר לְצִאֵת מִן הַבּוֹץ שֶׁטָּבְעוּ בוֹ. וְכֵן רְאֵה לְטַיֵּל בְּשָׂאֵר חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: מְקָרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ וְהַלְכָּה וְכוּ' וְכוּ', וְתִהְיֶה הַכִּי מְאֲשֵׁר בְּחַיֶּיךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקצו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְרַי טְהָרָה, וְיִסֵּן ה'תַּשְׁמִי"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אוֹדוֹת וְכוּ', נָא וְנָא רְאֵה לְשָׁמֹר עַל שְׁלוֹם בֵּיתְךָ, וְיַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַשְּׂמִחָה תִּהְיֶה שְׁרוּיָה בְּמַעוֹנְכֶם, וְאִזּוּ הַשְּׂכִינָה תִּשְׁרָה בֵּינֵיכֶם, וְתִזְכּוּ לְפִרְנֶסָה בְּשִׁפְעַ.

רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-כָּל-פָּנִים חֲמֵשׁ דְּקוֹת בְּכָל יוֹם, וְאִזּוּ טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים. זְכוֹר הֵיטֵב, חֲמֵשׁ דְּקוֹת לְשִׁיחַ בֵּינְךָ לְבֵין קוֹנֶיךָ — זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה שְׁאִינן כְּמוֹתָהּ.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — רְאֵה לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲשֶׁר אֵין

אָשֶׁר ט' תּקצוּ בַּנְחַל קלוּ

מַעֲלָה גְדוּלָה הַיְמָנָה. בְּשִׁמְחָה רְאֵשֵׁי תְבוּת: "מ'חֶק בְּרַחֲמֶיךָ הַיְרֵבִים כָּל שִׁטְרֵי חַיּוּבוֹתֵינוּ", אִם אָדָם שְׂמַח הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ כָּל עוֹנוֹתָיו. וְלָכֵן צְרִיךְ לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ עַל נְקֻדַּת הַשְּׂמִיחָה, וּלְשִׂמְחָה אֶת אִשְׁתּוֹ, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (ראש השנה ו:): אִשָּׁה — בַּעֲלָהּ מְשִׂמְחָה. בְּדַרְךְ כָּלֵל נָשִׁים שְׂבוּרוֹת מְאֹד, וְעוֹבֵר עֲלֵהֶן מְשַׁבְּרִים וְגַלִּים, וְלָכֵן צְרִיךְ לְהַחֲדִיר בָּהֶן בְּטַחֲוֹן וְחֲזוּק וְעִדּוּד. מְלָה טוֹבָה לְאִשָּׁה — זֶה הַצְדָּקָה גְדוּלָה בְּיֹתֵר.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אוֹתָךְ עִם אִשָּׁה מְשַׁכֵּלֶת וּפְקַחִית, רְאֵה לְחֻזְקָה וּלְשִׂמְחָה, וְאִם הִיא תַהֲיֶה שְׂמִיחָה, גַּם אַתָּה תַהֲיֶה שְׂמִיחַ.

אוֹדוֹת שְׂאֵלְתְּכֶם וְכו', אֲנִי מְמַלִּיץ עַל בֵּית הַרְפוּאָה לְנִיָּאָדוֹ, כִּי הַצְדִּיק הַכְּנִיס בְּבֵית חוֹלִים זֶה מְסִירוֹת נַפֶּשׁ גְּדוּלָה, וְלִלְדֹת שֵׁם יֵשׁ בְּזֶה סִגְלָה גְדוּלָה לְיִרְאַת שָׁמַיִם. וְכֵן הַרּוֹפְאִים שֵׁם מְסוּרִים מְאֹד.

רְאֵה שֶׁהִיא תִקְפִּיד לֹאמַר שְׁמוֹת הַצְדִּיקִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׂתַלְדּוּ בְּנִקְל מְאֹד, וְנִשְׁמַע בְּקִרְוֹב בְּשׁוֹרוֹת מְשִׂמְחוֹת.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תּקצוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ו' נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ הָאֶרֶץ.

אוֹדוֹת שְׂאֵלְתְּךָ וְכו', רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּעֶצְמְךָ וּלְחַזֵּק אֶת אִשְׁתְּךָ, וּבְצַוְתָא תַהֲיֶה בְּשִׂמְחָה גְדוּלָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זוּג אֶתְכֶם יַחַד, אַתֶּם זוּג מִן הַשָּׁמַיִם, עַל-כֵּן רְאֵה לְכַבְּדָהּ וּלְיִקְרָהּ, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, שְׂמִיחָה הִיא הַפְּרָנְסָה שְׁלָךְ, עֲלֶיךָ מִנְּחָח הַחֹב לְשִׂמְחָה אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְכֵן אֶת כָּל נְשִׂמוֹת

קלח   אָשֶׁר   ט' תקצח   בַּנְחַל

יִשְׂרָאֵל, אַתָּה מְחַפֵּשׁ פְּרִנְסָה? פְּרִנְסָתְךָ — שְׂתַחֲזַק אַנְשִׁים, הֵיכָן שְׂאֵתָה רוּאָה יְהוּדִי שְׂבוּר — תַּחֲזֹקוּ וּתְשַׁמְחוּ, וְאֵין לְךָ מִצְוָה גְדוּלָה מִזֶּה. תִּקַּח חֲבִילָה שֶׁל קוֹנְטְרָסִים, וְתִלְךָ לְהַפִּיצֵם לְכָלֵל נְשֵׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, תִּבְרַךְ תָּמִיד אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְאֵל תִּקְלַל, חֵס וְשָׁלוֹם, אֶף אַחֵר, וְכֵן תֹּאמַר: "יְהוּדִי גָּקֵר! אֲנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אוֹתְךָ, תַּתְחִיל לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין, וְתִהְיֶה שִׂמְחָה, מַה לְךָ לְהִיּוֹת שְׂבוּר וּמְדַכָּא". כֵּן תִּדְבֹר עִם כָּל יְהוּדִי, וּתַחֲזֹק וּתְעוֹדֵד וּתְשַׁמַּח, וּבְזָכוֹת זֶה תִּרְאֶה יְשׁוּעוֹת וְנִסִּים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. צְרִיכִים רַק לְשִׂמְחָה וּלְשִׂמְחָה אֶת אַחֵרִים. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂבִיחוֹת הַשְּׂמֵחָה יִהְיֶה לְךָ רַק טוֹב בְּחַיִּים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תקצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ו' נִסָּן ה'תשמ"ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מַה אָמַר לְךָ! הֶעֱקַר תִּהְיֶה רַק בְּשִׂמְחָה, וּבִכְפָּרֵט בְּשִׁבְת־קִדְשׁ תִּרְאֶה לְהִיּוֹת שִׂמְחָה כָּל הַשָּׁבָת. אֵינְךָ יוֹדֵעַ מַעֲלַת הַשְּׂמֵחָה בְּשִׁבְת־דִּיקָא, וְרַבְּנֵנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹתֵרֵין, חֶלֶק ב', סִימָן יז), שְׂבִשְׁבַת צְרִיכִים לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי שָׁבַת זֶה אֱלֻקוֹת, וּמִי שֶׁשִּׂמַּח בְּשָׁבַת — הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו.

וְאוֹדוֹת וְכוּ', תִּרְאֶה לְכַבֵּד אֶת אִשְׁתְּךָ בְּמֵאֵד מְאֹד, אֲשֶׁר זֶה מִצְוָה גְדוּלָה מְאֹד, וּכְמֵאֲמָרֵם ו"ל (יְבָמוֹת סב): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוּפוֹ וְהִמְכִּבְדָּהּ יוֹתֵר מִגּוּפוֹ, עָלָיו הַכְּתוּב אוֹמֵר (אִיֹּב ה', כד): "וַיִּדְעַתְּ כִּי שָׁלוֹם אֶהְיֶךָ", וְעָלֶיךָ לְהִיּוֹת חֲזָק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר מוֹהֲרֵנוּ ת"ו ו"ל, אֲשֶׁר כָּל מֶה שֶׁחֲכַמֵּינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים, זֶה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹמֵר, כָּל מֵאֲמַר חֲז"ל זֶה דְּבוּר שֶׁל הַקְדוּשׁ-

אָשֶׁר ט' תְּקֻצַּט בְּנַחֵל קֶלֶט

בְּרוּךְ־הוּא, וְאִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִבְּקִשְׁנוּ דְבַר כְּזֶה, עֲלֵינוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ.

כָּל הַצָּרוֹת בְּבֵית כְּבוֹד מִפְּנֵי שְׂאִין רוּצִים לִהְיוֹת וּתְרַנְיִים. לְכֵן רְאֵה לִהְיוֹת וּתְרַן, וְאִזּוּ הַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַטּוֹב בְּיוֹתֵר.

גַּם רְאֵה לְהִתְבַּוֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּתְסַפֵּר לְפָנָיו כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי כָּל דְּבוּר שְׂמֵדְבָרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְהַפְּיץ. עֲכָשׁוּ זֶה הַזְּמַן, עִם יִשְׂרָאֵל נִמְצָאִים בְּצָרָה גְּדוּלָּה מְאֹד, וְצָרִיכִים לְחֻזַּק אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׂיִהְיֶה לָּךְ חֶלֶק גְּדוּל מְאֹד, וְתִרְאֶה לְאַמֵּץ עוֹד מִפְּיָצִים חֲדָשִׁים, שְׂיִלְכוּ בְּכָל חֶלְקֵי הָאָרֶץ לְהַפְּיץ בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ, וְכִף נַחְזִיר אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה, "וּפְתָאֵם יָבוֹא אֶל הַיִּכְלוֹ הַאֲדוּן אֲשֶׁר אַתֶּם מְבַקְּשִׁים" (מְלָאכֵי ג, א), שְׂתַרְדּוּ אֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם, וְיִבְנֶה אֶת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, אֲשֶׁר אֵין יְכוּלִים לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר בְּיַצַּד זֶה יִהְיֶה, אִךְ אֲנִי מְאַמְיִנִים בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה, שְׂהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לֹא יַעֲזֹבֵנוּ. חֻזַּק וְאַמֵּץ!

הַמְּאַחֵל לָּךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תְּקֻצַּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר טְהָרָה, ו' גִּיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׂאֵלְתְךָ וְכוּ', אֲנִי מִבְּטִיחָךְ, כְּשִׁיגִיעַ הַרְגַע וְהַשְּׁעָה שְׂאֵת צָרִיכָה לְלָדֵת, תִּלְדִּי בְּנֶגֶל, רַק תֹּאמְרִי שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים, וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָּךְ שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר כְּשׁוֹרָה. הַרְגִּילִי עֲצֻמָּה לְהַזְכִּיר שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים שְׂאוֹתֶם אִתּוֹ זֹכְרַת בְּעַל־פֶּה: אֲבָרְכֶם, יְצַחֵק, יַעֲקֹב,

קמ   אָשֶׁר   ט' תר   בְּנַחַל

מִשֶּׁה, אֶהְרֵן, יוֹסֵף, דָּוִד, רַבֵּי שְׁמֵעוֹן בֶּר יוֹחָאי, רַבֵּי יִצְחָק אֲשֶׁכְּנֹנֵי
הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה, רַבֵּי יִשְׂרָאֵל בְּעַל-שֵׁם-טוֹב, רַבְּנֵינוּ נַחְמָן מְבָרְסֵלָב
זי"ע, כָּל הַצְּדִיקִים שָׂאֵת זִכְרָתָהּ — תֵּאמְרֵי שְׁמוֹתֵם, זוֹ סִגְלָה לְלִדְהָ
קָלָה. וְאֲנִי אֶתְפַּלֵּל עֲלֵיךְ, שְׁתַּעֲבְרֵי אֶת הַהַרְיֹון וְהַלִּדָה בְּנֶקֶל בְּמֵאֹד
מֵאֹד, וְתִבְשְׂרֵי לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת בְּקֶרֶב מֵאֹד.

הַמֵּאֲחַל בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט' תר.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ו' נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סִלָּה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתְּבֶךָ.

אוֹדוֹת שְׂאֵלְתֶךָ וְכוּ', יָדוּעַ שְׁמוֹהֵרְנֵי"ת ו"ל לֹא רָצָה לְשִׁמְעַ
חֲלוּמוֹת, וְתַמִּיד אָמַר, שְׁרוּצָה לְשִׁמְעַ רַק סְפוּרִים מֵה קוֹרָה בְּהַקִּיץ,
כִּי אָדָם חוֹלֵם מֵה שֶׁהוּא חוֹשֵׁב. וְהַעֲקָר צְרִיף לְהִיּוֹת בְּהַקִּיץ, וּמֵה
צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּהַקִּיץ? לְגַלוֹת אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְכֻלָּם, וְלִדְבַר
רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה צְרִיף לְהִיּוֹת הַיְעוּד שְׁלֶךְ בְּחַיִּים — לְלֵהֵב אֶת
לְבוֹת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, וּבְכַפְרֵט שֶׁל אֲבָרְכִים שְׁמִסְתוֹכְבִים
וְאִינָם עוֹשִׂים מְאוּמָה, וְחוֹשְׁבִים שְׁיִחִיו פֹּה לְנִצָּחַ. וְאִינָם יוֹדְעִים
שְׁפִתָאֵם יָבוֹא הַדִּיג, וְיִנִּיחַ עֲלֵיהֶם אֶת הַרְשֵׁת וְהַמְצוּדָה וְיִוצִיאֵם. אֵלֹו
שְׁמִסְתוֹכְבִים בְּלֹא לַעֲשׂוֹת מְאוּמָה, חוֹשְׁבִים שְׁיִחִיו פֹּה לְנִצָּחַ, וּמִכָּל
שְׁכֵן אֵלֹו עֲזִי פָּנִים שְׁמִדְבָרִים עַל הַצְּדִיק, אִינָם יוֹדְעִים שְׁלִפְתַּע
פִּתְאֵם יִכְנָסוּ בְּמַלְכֻדַת כְּזוֹ, שְׁלֹא תֵאָרוּ וְשַׁעְרוּ כָּלֵל.

וְלִכֵּן הַעֲקָר לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי אֱמוּנָה — לְהַאֲמִין בְּהַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, אֱמוּנָה בְּחֻכְמִים, וְאֱמוּנָה בְּעֲצָמוֹ, שְׁיִחִדִּיר בְּתוֹכוֹ בְּטָחוֹן
עֲצָמִי שְׁיִצְלִיחַ בְּחַיִּים, אִם רַק יִקַּח עֲצָמוֹ בְּיָדָיו.

וְלִכֵּן זֶה צְרִיף לְהִיּוֹת הַיְעוּד שְׁלֶךְ, אֵל תִּפְחַד מֵאֶף אָחֵד, רַק
לְדַבֵּר פְּתוּחַ מִרְבֵּנוּ ו"ל, וְאֵז תְּצִלִּיחַ דְּרַכֶּךָ.

אֲשֶׁר ט' תרא בנחל קמא

רְאֵה לְהַפְיֵץ אֶת סֵפֶר שׁו"ת "אֲשֶׁר בְּנַחַל", אֲשֶׁר הִסְפֵּר הִנֵּה יִכְבַּשׁ אֶת כָּל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְאֲשֶׁר מִי שֶׁעוֹזֵר שְׂיוּפֵץ וַיִּתְגַּלֶּה לְכָל־ם.

אודות שאלתך וכו', ראה להחידיר בתלמידים אהבת התורה, אהבת השם ותבונה, אהבת ישראל, וזה מה שצריכים ללמדם ולחנכם. אני מקווה מאד להקדוש-ברוך-הוא לראותם חילים טובים לבוּרא עולם.

הקדוש-ברוך-הוא שמר אותי עד כה, וימשיך לשמרני הלאה, וכל המתקוממים יפלו נפילה אחר נפילה.

הסמ"ך-מ"ם הוא השטן לקח עצמו עלי, ומעורר עלי את כל החצים, אף גם סופו יבוא. ובין כך מי סובל? נשמות ישראל סובלות, שעובר על כל אחד מה שעובר. הקדוש-ברוך-הוא גדול מאד מאד, והוא מנהיג עולמו, ובנדאי סוף כל סוף הרע יפל ויתבטל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תרא.

בעזרת השם ותבונה, יום שלישי לסדר טהרה, ו' ניסן ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שיהיה לך רק טוב, שלום-בית אמתית עם בעלך, ותכבדו ותיקרו זה את זה, ואז תראו איזה בית נפלא יהיה לכם, השכינה שורה רק בבית שיש שם אהבה ושלום. ולכן ראי למסר נפשך להיות ותרגית, ותחיו חיים נעימים, ותזכו לאריכות ימים ושנים טובות.

ובזכות האהבה שתהיה ביניכם ותכבדו זה את זה, יתן לכם הקדוש-ברוך-הוא בן נחמד, ואחר-כך יבואו עוד ילדים. רק

תתחזקו בַּאֲמוּנָה בְּהַשֵּׁם, בַּאֲמוּנַת צְדִיקִים, וְתִרְאֵי אֵיךְ שֶׁהַקְדוּשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם. רַבְּנוּ וַיֵּל אֹמֵר: אֲמוּנָה גִימְטְרִיָּה
בְּנִי"ם, וְלִכְן עַל־יְדֵי שְׁמַתְחִזְקִים בַּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, זֹכִים
לְבָנִים זְכָרִים.

אודות שְׁאַלְתְּכֶם וְכוּ' וְכוּ', אֵל תַּעֲשׂוּ בְּשֻׁלְבֵי זֶה שׁוּם טְפוּלִים,
הַטְּפוּל שְׁלָכֶם יִהְיֶה לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר בַּאֲמוּנָה, לְדַעַת שֶׁהַקְדוּשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא נִמְצָא אֶתְכֶם, עִמָּכֶם וְאַצְלָכֶם. וְתִרְגְּלוּ עִצְמָכֶם לְדַבֵּר
אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ חֲמֵשׁ דְּקוֹת בְּכָל יוֹם, וְלִבְקָשׁוֹ כָּל צְרָכְכֶם, כָּל אֲשֶׁר
עוֹלָה עַל לִבְכֶם תִּבְקָשׁוּ אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֵינְכֶם יְכוֹלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר
גְּדֵל הָעֶנְיָן. יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתַּצִּיטוּ אוֹתִי, וְאִז לֹא תִתְחַרְטוּ
— לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרב.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, וְיִסֵּן הִתְשַׁמְּוּ.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... שְׁיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

הַרְיֵנִי מִבְּרַךְ אֶת שְׁנֵיכֶם, שְׁתִּהְיֶה לָכֶם רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְתִהְיוּ
שְׂמֵחִים וְעֹלִיזִים, וְלֹא תִרְיִבוּ אֶף פַּעַם, וְאִז תִּרְאוּ אֵילֵינוּ חַיִּים טוֹבִים
יִהְיוּ לָכֶם, אֵינְהוּ בֵּית נַחֲמָד, שֶׁהַשְּׂכִינָה תִשְׁרָה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם, וּרְפוּאוֹת
וְיִשׁוּעוֹת, וּפְרִנְסָה בְּרוּחַ וְהַצְּלָחָה יִהְיוּ מִנֵּת חֶלְקְכֶם. כִּי בְּבֵית שְׁאִין
שָׁם מְרִיבוֹת — שָׁם הַשְּׂכִינָה. וְלִהְפֹךְ, חַס וְשְׁלוֹם, בְּבֵית שְׁיִשׁ
מְרִיבוֹת — מְגִרְשִׁים אֶת הַשְּׂכִינָה.

וְלִכְן תִּקְבְּלֵי עַל עִצְמְךָ לֹא לְרִיב עִם בְּעַלְךָ, רַק לְדוֹן אוֹתוֹ לְכַף

אֲשֶׁר ט' תרג בנחל קמג

זכות, ולחזקו ולעודדו, אזי הוא יחזק ויעודד אותך, ותזכו לכל טוב אמת ונצח.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תרג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר טהרה, ו' ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות מה ששאלת וכו', ראה להכניס דעתך ומחך בתוך התורה הקדושה, ואל תתחב אפך ואל תתערב במה שאינו שיך לך. מילא, מה שאתה שומע עלי, אני מקבל את זאת לכפרת עוונות.

פעם בא אדם אל מוהרנ"ת ז"ל, ודבר מאד נגד הקדוש-ברוך-הוא, רחמנא לצלן, ומוהרנ"ת שמע ושמע את דברי האיש. משפטים, שאלו מוהרנ"ת ז"ל: אינני יודע מה רע עשה לך הקדוש-ברוך-הוא, שאתה צריך כל-כף הרבה לדבר עליו?!

אני גם-כן יכול לומר אותו דבר: אינני יודע מה עשיתי לך כל-כף הרבה רע, שאתה צריך לפער פיך עלי?! עם כל זאת, אני מקבל את זאת לכפרת עוונות, כי יש מדרגות שאין יכולים להשיג, ובפרט השגות אלקות, רק אם מדברים על האדם. רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסג): יש בני-אדם שצריכים להיות בפה של כל אחד, וכל אחד לו עס אותם.

אני מקנה מאד להקדוש-ברוך-הוא, שיאמר לצרותי די.

זכור גם תזכר את הטובות שקבלת. ובענין קשיות וכו', ישנן הרבה קשיות, אם רק רוצים לשאל קשיות אין סוף להן. הנה טוב מאד, שתלמד בכל יום את המאמר הקטן והנצרך מאד בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נב, ולעשות מזה תפלה, ואז לא יהיו לך

קשיות. "זכרו נפלאותיו", תתחיל להסתכל על הנפלאות שעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, שזכית להתחתן, ויש לך בת, ואתה אבא, אתה צריך מחין של אבא.

ולכן ראה להתחזק מאד, ואל תקבל שום לשון הרע, ותתחיל התחלה חדשה, ותתבודד אל הקדוש-ברוך-הוא בכל יום, אפלו חמש דקות, אף שזה נראה דבר פשוט מאד, אך למעלה בשמים חמש דקות זה הרבה. מוהרנ"ת אמר פעם לאחד: גרויסע פינף מינוט. כאומר, שבחמש דקות יכולים הרבה לפעל אצל הקדוש-ברוך-הוא. ולכן רק תתחזק והחזק מעמד.

כל הצרות באות רק מחמת שיש זמן לחשב, אדם צריך להיות כל-כף עסוק, עד שלא יהיה לו זמן אפלו לחשב מאחרים, כי יש כל-כף הרבה לעשות בזה העולם, וחבל על הזמן היקר, דור הולך ודור בא, והארץ לעולם עומדת, הארץ תמיד עומדת לקבל עוד נפטור ועוד נפטור, וכל יום, כל רגע וכל שעה אדם מת, ואיננו שם לב שחולפים עוברים הימים. ולכן חבל להכנס בוכוחים, ובפרט בדברים שאינם שיכים אליו. אפלו שנדמה לו לאדם שיכול לעזור ולעשות ולפעל, לבסוף הכל טופח על פניו. מה אם אדם עושה טובה לשני, ומקבל לבסוף רעה, מכל שכן כשרוצה לעשות רע לשני, בנדאי יקבל רע בחזרה.

לזאת הייתי מיעץ לך לעשות התחלה חדשה, ראה להכניס את עצמך בתורה, בתפלה, במצוות ובמעשים טובים, תחנך את הילדים לאמונה. והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתרוה רב נחת מכל יוצאי חלציה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אֲשֶׁר ט' תרד בַּנְחַל קמה

ט' תרד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהוֹרָה, ו' נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה גִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ.

גַּא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה. אֵינְךָ יוֹדֵעַ כַּמָּה אֶתָּה חָשׁוּב אֲצֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ חֲשִׁיבוּתְךָ בְּשָׂמִים, הָיִיתָ רוֹקֵד מְרֻב שִׂמְחָה.

רְאֵה לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד אֶת אִשְׁתְּךָ, אֲשֶׁר זָכָה אוֹתָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם אִשָּׁה צַדִּיקָת, וְלִכְּן תִּשְׂמְחוּ יַחַד, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא הַגְּאֻלָּה, וְזֶה יַעֲזֹר לְךָ בְּכָל הַתְּחוּמִים. וְלִכְּן אַל תִּהְיוּ בְּטֻלָּנִים, כָּל הַצָּרוֹת בָּאוֹת לְאָדָם רַק מִחֲמַת חֲסָרוֹן הַשִּׂמְחָה. וּבַפְּרָט עֲכָשׁוּ, צְרִיכִים לְעַבֵּד הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַשִּׂמְחָה, לְבַקְשׁוּ יִתְבָּרַךְ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלִרְאוֹת שִׂתְמִיד תִּהְיֶה שִׂמְחָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

כְּשֶׁאָדָם מוֹשֵׁף עֲצָמוֹ לְעַצְבוֹת, זֶה מְבִיא לוֹ עֲנִיּוֹת וְצָרוֹת וּמְרִיבוֹת, וְלָמָּה לְךָ כָּל זֶה ? !

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְבִתְךָ בְּטַחֲוֹן עֲצָמִי, וַיִּרְדּוּ מִמֶּנָּה כָּל הַפְּחָדִים, רַק הַזְּהָרוּ מְאֹד שְׁלֵא לְאִים עָלֶיךָ, כִּי צְרִיכִים לְהַזְהִיר מְאֹד שְׁלֵא לְאִים עַל יְלָדִים, כִּי זֶה מְסַכֵּן מְאֹד, וְאִפְלוּ בְּדֶרֶךְ שְׂחוֹק אֲסוּר לֹמֵר לְיֶלֶד: הִנֵּה הַכֶּלֶב יִקַּח אוֹתְךָ וְכִדּוּמָה, כִּי זֶה יְכוּל לְעַשׂוֹת בָּהֶם צִלְקָת. יְלָדִים צְרִיכִים לְבַנוֹתָם בְּבִטְחֹן עֲצָמֵי גָמוּר, וְלֹא לְעֲרֵרוֹ.

רְאוּ לְהַשְׁמִיעַ בַּבַּיִת כְּלֵי זָמֵר, קַסְטוֹת שִׂמְחוֹת וְעֲלִיזוֹת, אֲשֶׁר זֶה יְכַנִּים שִׂמְחָה בַּבַּיִת, וַיִּסִּיר אֶת כָּל הַמַּתַּח וְהַלְחָץ.

רְאֵה לְשָׁמֵר עַל אִשְׁתְּךָ שְׁלֵא תִתְאַמֵּץ, כִּי אִשָּׁה מְעַבְרַת צְרִיכָה לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל עֲצָמָה שְׁלֵא תִתְיַגַּע יוֹתֵר מִדְּאִי, וְלֹא תַעֲמַל מְעַל לְכַחוּתֶיךָ, וְרִצּוֹי מְאֹד לְקַחַת עֲזָרָה לְנִקְיוֹן בְּיָמִים אֵלוּ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַם לְכֶם בְּחֻזְרָה.

קמו אָשֶׁר ט' תרה בַּנְחַל

נָא וְנָא רְאוּ לְהַרְגִיל עֲצָמְכֶם לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל צָרְפְּכֶם, 'תִּגְנְבוּ' חֲמֵשׁ דְּקוֹת בְּכָל יוֹם, וְתִשְׁיַחוּ בֵּינְכֶם לְבֵין קוֹנֵכֶם, וְתִרְאוּ אִיךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָכֶם. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָבָא טוֹב וְרוֹצֵה לְתַתּ לָנוּ כָּל טוֹב, הוּא רַק מְחַכֶּה שְׂנֵיבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ. וְלָכֵן אַל תִּהְיוּ בְּטָלְנִים, הִרְבּוּ בְּתַפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוּת אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְרַחֵק מִמֵּדַת הַכַּעַס מְאֹד מְאֹד, וְאַסּוּר לִהְיוֹת עֲצָבָנִיִּים, הִרְגוּ וְהַכַּעַס וְהַעֲצָבִים בָּאִים מִחֲמַת הָעֵדֶר הַשְּׂמֻחָה. וְלָכֵן רְאוּ לְהִכְנִיס אוֹיְרָה שֶׁל שְׂמֻחָה, וְאִז תִּחְיוּ חַיִּים נְעִימִים וּמְאֻשְׁרִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ו' נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גִּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אָמַר לָךְ! עָלֶיךָ לִילֵךְ רַק בְּדַרְךְ נֵעֵם וְשִׁלּוּהָ עִם אֲשֶׁתְּךָ, לְקָרֵב אוֹתָהּ, וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי מְאֻמָּצִים שְׂבָעוּלָם שְׁיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְתִשְׁמְרוּ מְאֹד מְרִיבוֹת וּמַחְלָקוֹת, אֲשֶׁר זֶה הַטְּמָאָה הַכִּי גְדוּלָה. כְּשֵׁי שֶׁנֶּן מְרִיבוֹת בְּבֵית, זֶה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, מְסַפֵּן. וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם שְׁתִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם אַהֲבָה. זְכְרוּ הֵיטֵב, אִיךְ הָיָה לָכֶם מֶר כְּשֵׁהֵייתֶם לְבַד. "זְכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו", זְכֹר גַּם זְכֹר הַנְּפִלְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רְאֵה לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה מְעַכְשָׁו, וְאַל תִּסְתַּפֵּל אַחֲרֵינִית. רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּלְבַקֵּשׁוּ כָּל מָה שְׂאֵתָה צְרִיךְ, וְלִחְשֹׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאִז תִּהְיֶה דְבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ וְטוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

אֲשֶׁר   ט' תרו   בַּנְחַל   קמז

רק חֲזַק וְאַמֵץ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלִבֵּל תִּהְיֶה בְּעֲצָבוֹת כָּרְגַע.

תִּלְמַד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשׁוּ"י עִם הַתְּרַגּוּם, כְּדֵי שְׂתַסֵּים בְּכָל שְׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם, תִּלְמַד בְּכָל יוֹם פָּרָק מִשְׁנִיּוֹת, דָּף גְּמָרָא, הִלְכָה, וְתַצְחַק מֵהַפֵּל, וְאִזּוּ יִהְיוּ לָךְ חַיִּים אַחֲרַיִם לְגַמְרֵי.

רַבּוּנוּ וְ"ל אֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קס"ט): אִם אָדָם שָׂמַח, הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵר אוֹתוֹ מִפְּגַם הַבְּרִית. פְּגַם הַבְּרִית בָּא לְאָדָם רַק מִחֲמַת עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדִכְאוֹן, עַד שֶׁנוֹפֵל בְּקִטְנוֹת הַמַּחֲזִין, וְהוֹלֵךְ לְהִסְתַּפֵּל בְּחַלּוֹנוֹת הַזּוּלַת, שְׂזָה, וְחֲמָנָא לְצִלָּן, הַדְּבָר הַמְּגַנֵּה בְּיוֹתֵר. הֲלֹא חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אֹמְרִים, שֶׁבְּלַעַם רָצָה לְקַלֵּל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יָכוֹל הָיָה, כִּי רָאָה שְׂאִין פְּתַחֲהֶם פְּתוּחִים כְּנֶגֶד פְּתַחַי חֲבָרִיהֶם (בְּבֹא בְּתָרָא ס.). נִמְצָא, שֶׁאִם אָדָם מְבִיט בְּחַלּוֹנוֹת זּוּלָתוֹ, זֶהוּ דְבָר מְגַנֵּה מְאֹד. הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אוֹתָךְ עִם אִשָּׁה טוֹבָה וּמִשְׁפָּלַת, וְלָמָּה תַחַפֵּשׁ לְרַעוֹת בְּשָׂדוֹת זָרִים?!

צֵא לָהָר וְתַצְעַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ: "רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, תַּצִּיל אוֹתִי מֵהַזָּבֵל הַזֶּה שֶׁנִּפְלְתִי אֵלָיו". וְאִם תַּצְעַק, תִּרְאֶה שְׂמִיחָךְ יִזְדַּכֵּךְ, וְתִהְיֶה אָדָם אַחֵר לְגַמְרֵי.

הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׂתִהְיֶה שְׂמַח, וְאִזּוּ לְכָל טוֹב הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן תִּזְכָּה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצִּלָּחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, וְיִסֵּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סִלָּה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי בּוֹ כָּעַל כָּל הַיּוֹם.

אֵינְךָ יוֹדֵעַ גְּדֹל זְכוּתְךָ, שֶׁאַתָּה זוֹכֵה וּמוֹזְכָּה אֶת הַרְבִּיּים, אֲשֶׁר

קמח אָשֶׁר ט' תרז בַּנְחַל

אין לתאר ואין לשער גדל הזכות הזו, להפיץ ספרי רבנו ז"ל, זה עולה היום על הכל, כי בעוונותינו הרבים, הערב-רב עקרו את נשמות ישראל מהקדוש-ברוך-הוא, והספרים החדשים הם מדביקים נשמות ישראל אל הקדוש-ברוך-הוא, ויש בזה סגולה מאד מאד, שמי שרק מסתפל בהן, יש לו הרהור תשובה. ולכן בזה שאפה עוזר להפיץ, אין למעלה מזה.

צריכים את כל אלו שגרים בישובי הספר, והם תחת סכנה גדולה מאד, להפיץ להם מה שיותר, כי הם מאד מאד שבורים, מלאי פחדים וחששות, כי הישמעאלים, ימח שמם, יורים והורגים אנשים, אזי התושבים שם נמצאים תחת לחץ ופחד, ולכן צריכים להפיץ להם הרבה ולחזקם ולעודדם.

העקר חזק ואמץ, והקדוש-ברוך-הוא בודאי יעזר לך, שנשמע אצלך תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תרז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר טהרה, ו' ניסן ה'תשמ"ו.

שלום רב אָל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך המלא מרירות.

מה אמר לך! אינך יכול לתאר ולשער מעלת ההפצה, לגלות את אור רבנו ז"ל לכל עם ישראל. ואקוה מאד, שכל מה שאני מדבר עמך בענין הפצה, נכנס בתוך לבך.

רק תהיה שמח, ויעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שבזכות השמחה ימתקו ממך כל הדינים, ותשתדל תמיד לשמח ולשמח אחרים, ולעזר לכל בר ישראל. ובזכות זה נזכה לקבל פני הצדיק האמת, שמגלה לנו את הקדוש-ברוך-הוא.

אֲשֶׁר   ט' תרז   בְּנַחֵל   קמט

נָא וְנָא רָאָה לְלַמַּד הַרְבֵּה סִפְרֵי רַבְנֵי ו"ל, כִּי הֵהֱתַקְרְבוּת אֶל רַבְנֵי ו"ל תְּלוּיָהּ רַק כְּפִי שְׁאֲדָם לֹמַד בְּסִפְרֵי הַקְדוּשִׁים. כִּי רַבְנֵי ו"ל אֹמְרִי (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), שְׁפָנִיו, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ, נִמְצְאִים בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר, וְלָכֵן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְלַמַּד הַרְבֵּה סִפְרֵי רַבְנֵי ו"ל, כְּדֵי שְׂגִדַּע וְנִפְיֵר אֶת פְּנֵי רַבְנֵי ו"ל, שֶׁהָאוֹר הַגָּנוּז שְׁלוֹ טְמוּן בְּתוֹךְ תּוֹרוֹתָיו. וְלָכֵן לֹא מְשַׁנֵּה אִיךָ לֹמְדִים, הַעֲקֵר שְׂיִלְמָדוֹ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְצַלִּיחַ אֶת דְּרָכְךָ, שְׂתַזְכֶּה לְעוֹרֵר אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּפִרְטוּיּוֹת, וְאֶת כָּלל יִשְׂרָאֵל בְּכִלְלִיּוֹת, שְׂיִלְמָדוֹ סִפְרֵי רַבְנֵי ו"ל. אִין זֶה מְשַׁנֵּה אִיזוֹ הַתְּעוֹרְרוֹת תַּעֲשֶׂה, הַעֲקֵר תַּעֲשֶׂה הַתְּעוֹרְרוֹת שְׁכָלָם יִלְמָדוֹ סִפְרֵי רַבְנֵי ו"ל. כִּי אִין טוֹב מְזֵה. וְיָדוּעַ, אֲשֶׁר כְּשִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ, הוּא יִפְרֹשׁ אֶת סִפְרֵי רַבְנֵי ו"ל, וְיַחֲבֵר פְּרוּשׁ עַל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" וְעַל הַ"סְפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", וּמָה שְׂמַשִּׁיחַ יְדַבֵּר, דְּבוּרָיו יִהְיוּ רַק מְדַבְּרֵי רַבְנֵי ו"ל. וְלָכֵן אֲשֶׁרִי אָדָם שְׂזוּכָה עֲכָשׁוּ לְעוֹרֵר אֶת כָּלל יִשְׂרָאֵל בְּכִלְלִיּוֹת וְאֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּפִרְטוּיּוֹת, שְׂיִלְמָדוֹ אֶת סִפְרֵי רַבְנֵי ו"ל. וְיָדוּעַ הַשְּׂבָחִים שְׂשֻׁבַח רַבְנֵי ו"ל אֶת מִי שְׁלֹמַד בְּסִפְרוֹ הַקְדוּשׁ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְאָמַר: עֲכָשׁוּ שְׂיִצְא בְּעוֹלָם, אֲנִי רוֹצֵה שְׂיִלְמָדוֹ אוֹתוֹ, עַד שְׂיִהְיֶה שְׂגוֹר בְּעַל-פֶּה. וְכֵן אָמַר, שְׂנֵה הַלְמוּד הוּא אֶתְחַלְתָּא דְגָאֵלָה.

וְלָכֵן מִי עוֹד הַעִיד עַל סִפְרוֹ כְּמוֹ רַבְנֵי ו"ל בְּעֲצָמוֹ! וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂמַעוֹרֵר אַחֲרַיִם לְלַמַּד, וּבְנִדְאֵי רְאוּיָהּ שְׂהוּא יִלְמַד תַּחֲלָה, כִּי קֹדֶם כָּל צְרִיךָ הוּא בְּעֲצָמוֹ לְלַמַּד הַרְבֵּה סִפְרֵי רַבְנֵי ו"ל, עַד שְׂיִדַּע אוֹתָם בְּעַל-פֶּה, וְאַחֲרֵי-כֵן יְעוֹרֵר גַּם אֶת אַחֲרַיִם.

יְעוֹרֵר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִהְיֶה לָךְ אֶף טוֹב בְּחַיִּים, וְתִהְיֶה דְבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִמִּיד תַּחֲשַׁב מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

קנ אָשֶׁר ט' תרח — ט' תרט בַּנְחַל

ט' תרח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ו' נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ וַאֲיִר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂמֵפּוּרִים הִזָּה שְׂעֵבֵר עֲלֵינוּ תִשְׁפַּע
הַשְּׂמֵחָה לְכֹל הַשָּׁנָה, וְתִהְיֶה לְךָ שָׁנָה מְלֵאָה שְׂמֵחָה, וְתִזְכֶּה לִהְיוֹת
תָּמִיד דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִךָ פֶּעַם לֹא תִפְסִיחַ דַּעַת מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ, וְזֶה צְרִיף לִהְיוֹת הַכּוֹוֵן שְׁלֶךְ בְּחַיִּים — תָּמִיד רַק לְחֹשֶׁב
מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אֲבָל עַל זֶה צְרִיף הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ
— עַל טְהָרַת הַמַּחֲמֻשָּׁבָה, שְׂתִזְכֶּה לִהְיוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה
זוֹכִים עַל-יְדֵי הַרְבֵּה הַתְּבוּדוֹת. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂבָכָל יוֹם
וַיּוֹם תְּתוּבֹדֵד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ו' נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... שְׂיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם הַמְּלֵא מְרִירוֹת.

אוֹדוֹת שְׂשֵׂאֲלָתֶם וְכוּ', רַק רְאוּ לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר זֶה אֶת זֶה, וְתִהְיֶה
בִּינֵיכֶם הַבְּנֵה הַדְּדִית, וְשְׁלוֹם-בֵּית אֲמַתִּי, וְזֶה סוֹד הַהַצְּלָחָה —
כְּשֵׁי אֶהְבֶּה וְהַבְּנֵה, וְאִין וּפּוֹחִים וּקְטָטוֹת וּמַחְלוּקוֹת בְּתוֹךְ הַבֵּית.

יַעֲזֹר לָכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִהְיֶה לָכֶם הַמְּשִׁיף שָׁנָה שֶׁל
שְׂמֵחָה, שֶׁל הַבְּנֵה, שֶׁל פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַ, וְתַחֲזִיקוּ עֲצֻמְכֶם בְּיַחַד,
וְתִבְרְכוּ בְּכֹל הַבְּרָכוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרי.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר טהרה, ו' ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך המלא צער ומכאובים, ומה מאוד פאב ודאב לבי.

אך זאת עליך לדעת, אשר אם אדם חושב רק מהקדוש-ברוך-הוא, איננו מפחד משום דבר.

כמה אנשים שבאו לפני רבנו ז"ל, שהיו חולים גדולים, והוא ראה שמכרחין למות, והיה מדבר על לבם: מה לכם לדאג מן המיתה, הלא שם הוא עולם נאה ביותר מפאן (סיי-מוהר"ן סימן תקא).

על-כן חזק ואמן, והכנס בראשך רק את הקדוש-ברוך-הוא, ואל תחשב משום דבר רק ממנו יתברך, שהנה מלא כל הארץ כבודו, הקדוש-ברוך-הוא פה, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, ותתחזק בכל מיני אפנים להיות בשמחה. תאמין לי, שאני מרגיש את הפאב שלך, אני מבין מה אתה עובר — יסורי תפת, ואני מבטיחך שהקדוש-ברוך-הוא לא יעזובך, רק היה חזק באמונה פשוטה בו יתברך, והיכן שאתה מסתכל תראה רק אלקות, ובנדאי תעבר על הכל.

אל תכנס לדכאון ולעצבות ואל תחשש כלל, וכך תאמר: "רבנו של עולם, הכל ממך, אני אוהב אותך, ואני רוצה להכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא", רק את זאת תחשב, ורק בזה תדבר ותתחזק יהודים, ואז גם לך יהיה חזוק.

אודות שאלתך וכו', עצתי שתפסיק עם הטפולים, אשר

הורסים אותך לגמרי. וראה רק להתחזק באמונה בהקדוש-ברוך-הוא, ותציר בדעתך שהכל אלקות ואלקות זה הכל, וכך תחיה.

תאמין לי, שהרופאים אמרו עלי לפני עשר שנים, שאין לי שבוע לחיות, והנה ברוך הוא וברוך שמו סחבתי עשר שנים, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שעד הרגע האחרון לא אשכח ממנו יתברך.

ולכן ראה להיות חזק במאד מאד, ואל תהיה שבור כלל, הקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אותך, ובנדאי נשמע אצלכם תמיד בשורות משמחות, ואינני מפסיק להתפלל עליך.

אך אתה מצדך, אל תחשב מזה כלל וכלל, ואל תדבר מזה, אין לך כלום! רק תדבר מהקדוש-ברוך-הוא, ותחזק את אשתיך וילדיך, ותעודד את המשפחה, ותחדיר רק אמונה, אל תסתכל על שום דבר, כי סוף כל סוף אנחנו חוזרים למעלה להקדוש-ברוך-הוא.

כשרבנו ו"ל אבד בן, שלא גדע מצרות, ענה ואמר: הן אמת שהוא הלה לפני, אבל אני הולך אחריו; כך אדם צריך תמיד לחשב — אנחנו חוזרים אל הקדוש-ברוך-הוא, ולמה לנו להשבר?!

לזאת אבקש אותך במאד מאד, ראה להתחזק באמונה ברוך-הוא ומזככת. עלי עוברים כל-כך הרבה צרות ויסורים, מעלילים עלי עלילת דם ורשע, שאין יכולים לתאר ולשער, ואף-על-פי-כן אני מתחזק מעמד, כי אני מאמין רק בהקדוש-ברוך-הוא, ואני יודע שהכל ממנו יתברך. וזה מה שצריכים תמיד להתפלל.

האמן לי בגדל אהבתי אליך, ואינני מסיח דעת כרגע מכאבך, וכואב ודואב לבי.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שבקרוב נתראה בריאים ושלמים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אֲשֶׁר ט' תריא בַּנְחַל קנג

אֲתָמוּל הַתְּפִלָּתִי הִרְבֵּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִמְתְּקוּ מִמְּנִי כָּל הַדִּינִים, וְאֲנִי רוֹאֶה שְׁהַכֵּל סְגוּר, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכוֹת י'): אֲפֹלוּ חָרַב חֲדָה מִנַּחַת עַל צְנֹארוֹ שֶׁל אָדָם, אֵל יִתְאַשׁ עֲצָמוֹ מִן הַרְחָמִים; עַל הָאָדָם לְדַעַת שְׂאִין לוֹ רַק רַחֲמֵי שָׁמַיִם.

רַק חֲזַק וְאַמֵּץ וְאֵל תִּפְנֹס בְּדַפְאוֹן וּבַעֲצָבוֹת, תִּתְחִיל לְשַׁמַּח וּלְשַׁמַּח וּלְדַבֵּר מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתֵצֵא מֵעֲצָמְךָ, וְטוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַנ"ל...

ט' תריא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ו' נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּרְוֶה רַב נַחַת מֵהַבֵּן הַזֶּה שֶׁנִּכְנָס לְעַל מַצּוֹת, וְכֵן תִּזְכֶּה לְנַחַת מִכָּל יְלָדֶיךָ, וְתִרְאֶה נִכְדִּים, נִינִים, דוֹר שְׁלִישִׁי וּרְבִיעִי יֵשְׁבוּ עַל בְּרַכְיָךְ, וְאִתָּה וְאִשְׁתְּךָ תִּהְיוּ שְׂמֵחִים וְעֵלְיִזִּים.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ שְׁעוֹר בְּכֹל יוֹם בְּכֹמֶה מַכְתְּבִים בִּ"אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְיִהְיֶה לָךְ חֲזוֹק לְכֹל הַיּוֹם. רַק תִּתְחַזֵּק, וְאֵל תִּתֵּן שְׂיִשְׁבְּרוּ אֶתְכֶם, אֶף שְׁעוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר עִם הַיְלָדִים וְכוּ', כִּף הֵם הַחַיִּים, צְרִיכִים סְבִלְנוֹת גְּדוּלָה בְּמֵאֵד מְאֵד בַּעֲבוּרָם, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מֵהֶם כָּלֵל.

גַּם רְאֵה לְהַרְגִּיל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם אֵל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל-כָּל-פְּנִים חֲמֵשׁ דְּקוֹת, אֲשֶׁר זֶהוּ דְּבַר גְּדוּל מְאֵד מְאֵד, וְאֵם הֵיִתּ יוֹדֵעַ גְּדֹל הָעֲנִיָּן, לֹא הִיָּה עוֹבֵר עָלֶיךָ יוֹם אֶחָד בְּלִי הַתְּבוּדוֹת.

קנד אָשר ט' תריב בנחל

ואודות שפּתבּת לי מה ששעבר עליך וכו' וכו', תראה להפיץ, וזה התקון הכי גדול, אין עוד דבר גדול יותר מהפצה. ובזה שפּיציים ספרי רבנו ז"ל, מחזירים עוד יהודים בתשובה, וזו המצנה הגדולה ביותר. ורבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יד): תקון לפגם הברית — להחזיר בני-אדם בתשובה. ויעזר הקדוש-ברוך-הוא שתזכה תמיד להשיב יהודים מעון על-ידי הפצת ספרי רבנו ז"ל.

ובענין שאלתך וכו', אם מרגישים שאין עולם הבא, אין צריכים לדאג כלל, כי אז יכולים לעבד את הקדוש-ברוך-הוא בלי עולם הבא, וזו המדרגה הגדולה ביותר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תריב.

בעזרת השם תברך, יום שלישי לסדר טהרה, ו' ניסן ה'תשמ"ו.

שלום רב אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך המלא מרירות וכו'.

נא ונא ראו להתחזק במאד מאד, ויעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא שתזכו לעבור לעזרת יבנאל, ושם תזכו לבן זכר, וזה יפתח לכם הפתח לעוד ילדים.

רק היו חזקים בעצמכם, ולא להתירא משום דבר, ותשרה השמחה במעונכם תמיד.

העקר ראה להרגיל עצמך לדבר בכל יום אל הקדוש-ברוך-הוא, הוא, כי כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך — זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל, ואם היה אדם יודע מעלת ההתבודדות, לא היה פוסק מזה, אף דא עקא, שאנשים אינם יודעים ואינם מעריכים גדלת מעלת התפלה, בשעה שרבנו

אֲשֶׁר ט' תריג בַּנְחַל קנה

ז"ל הפליג במאד מאד במעלות התפלה וההתבודדות. ולכן אל
תהיה בטלן, וראה לדבר בכל יום ויום על-כל-פנים חמש דקות
אליו יתברך, ואז לכל טוב הגנוז והצפון תזכה.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תריג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר טהרה, ו' ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאלתך וכו', ראה לדבר עם כל מידעך בענין זה
בעל-פה, אני מתנגד להעלות את הדברים על הכתב, כי אני נגד
מחלקת, ואינני רוצה שתהיה מחלקת אצלנו, חס ושלום, ולכן צריך
לראות לומר מפה לאזן ולהסביר לכל אחד את עמדתנו, אבל לא
להעלות על הכתב, שזה נקרא כתבי פלסטר, רחמנא לצלן, ומי
שכותב כתבי פלסטר, עתיד לתן את הדין.

וזאת עלינו לזכור היטב, שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה אתנו,
ואסור לרדף את אף אחד, ומוטב להיות מהנרדפים ולא מהרודפים,
וזו דעתי. וכל האלו הכותבים כתבי פלסטר, ימחקו לבסוף מן
העולם. וראיתי זאת בחוש, שכל אלו שעשו בחשאי מעשיהם
הגלויים, שלמו על כך מחיר כבד במאד מאד, ואף שחשבו בחוץ
כי אנשים חשובים הם, לבסוף נמחקו מן העולם.

על-כן זאת איעצה ואגידה לך, לבל תתערב בשום מחלקת
ומריבות. תתערב רק בדבר אחד — איך יכולים להלהיב את כל
אנשי שלומנו לגלות ולפרסם את אור רבנו ז"ל. עליך למסר נפשך
רק להפיץ את ספרי רבנו ז"ל, וזו צריכה להיות כל מגמתך וזה

קנו אֲשֶׁר ט' תריד בַּנְחָל

הַתְּקוּן שֶׁלָּךְ, וְזֶה יָבִיא לְךָ אֶת כָּל הַיְשׁוּעוֹת, וְתִזְכֶּה לְמִצְאָ זְוִיגְךָ בְּקָרוֹב, וְתִנָּצֵל מִפְּגַם הַבְּרִית.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תריד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ו' גִּיסוֹן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ הָאָרֶץ.

אֹדוֹת שֶׁאֵלֶתְךָ וְכו', אָדָם צָרִיךְ לְהִרְגִיל עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵל לוֹ לְהִסְתַּכֵּל עַל הַשְּׁעוֹן, אֲלֵא זֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת אֲצִלוֹ טְבָעִי. אָדָם — מִרְגַע שֶׁפּוֹקֵחַ עֵינָיו עַד שֶׁהוֹלֵךְ לִישׁוֹן, צָרִיךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְאֲמִצֵּעַ הוּא מִתְפַּלֵּל שְׁחֲרִית, מִנְחָה, עֶרְבִית, בְּאֲמִצֵּעַ הוּא אוֹכֵל, בְּאֲמִצֵּעַ הוּא מְבָרֵךְ בְּרַכַּת-הַמְּזוֹן, בְּאֲמִצֵּעַ לוֹמֵד מִקְּרָא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, הֶלְכָה וְכו', בְּאֲמִצֵּעַ הוֹלֵךְ לִישׁוֹן וְקוֹרָא קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמַּטָּה וְכו', אִךְ אֵין כָּאֵן מְשַׁגְּשֵׁל שְׁעוֹן, כְּלוּמַר: הִנֵּה אֲנִי עֹכְשׁוֹ הוֹלֵךְ לְדַבֵּר עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חֲמֵשׁ שְׁעוֹת.

הִנֵּה אֲנִי רוֹאִים שְׁנֵי אֲנָשִׁים נִפְגָּשִׁים זֶה עִם זֶה, וּמִתְחִילִים לְדַבֵּר וּלְשׁוֹחַח, וְהַשִּׁיחָה מִתְמַשְׁכַּת חֲמֵשׁ דְּקוֹת, עֲשֶׂר דְּקוֹת, חֲצִי שְׁעָה וּלְעֵתִים שְׁעָה וְכו', אוֹ שְׁעֵתִים. אִךְ אִם נִגַּשׁ לְפָלוּנִי וְנֵאמַר לוֹ: עֵתָה רְצוֹנִי לְדַבֵּר עִמָּךְ שְׁעֵתִים, יַעֲנֶה וַיֹּאמֶר: אֵין לִי הַפְּנָאֵי עֵתָה וְכו', אִךְ כְּשֶׁנֶּה בָּא בְּאִפְּן טְבָעִי, זֶה יְכוּל לְהִתְמַשְׁךְ אֶפְלוֹ כַּמָּה שְׁעוֹת. כְּמוֹ-כֵן לְהַבְדִּיל, הַדְּבוּר עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צָרִיךְ לְהִיּוֹת טְבָעִי, אֵינְנִי זֶה בְּלִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלַי אֲנִי מְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאִם אָדָם חִזַּק בְּזֶה, אִזּוֹ לֹא שִׁיךְ אֲצִלוֹ שְׁעוֹן. אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁעָלִי לְדַבֵּר עִם הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵךְ מִהֲרַגַע שְׁאֲנִי פּוֹקֵחַ עֵינָי בְּבִקְרָעַד שְׁאֲנִי הוֹלֵךְ לִישׁוֹן. וּבְאֲמִצֵּעַ עוֹבְרִים עָלַי מְאוֹרְעוֹת הַיּוֹם — אֲנִי הוֹלֵךְ לְהִתְפַּלֵּל,

אֲשֶׁר   ט' תריד   בַּנְחַל   קנז

אָנִי הוֹלֵךְ לַעֲסָקִי, וּבְדַרְךְךָ אָנִי מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוֹלֵךְ לַסַּעַד צְהָרִים — אָנִי מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְכוּ', וְדַבֵּר זֶה צְרִיף לְהִיּוֹת טְבֵעֵי בַיּוֹתֵר.

וְזֶהוּ שְׂאֵמֶר רַבְּנֵנוּ וְ"ל: רְצִיתִי שְׂיִהְיֶה לָכֶם כָּל הַיּוֹם הַתְּבוּדוֹת, וּמָה הַפֶּשֶׁט בְּזֶה? הֲלֹא צְרִיכִים לְקַיֵּם מְצֻוֹת, לְלַמֵּד תּוֹרָה, לְהִבְיֵא טָרֵף לְבֵיתוֹ וְכוּ'? אֲלֹא רַבְּנֵנוּ וְ"ל רָצָה, שְׂנֵהִיָּה כָּל-כָּף רְגִילִים לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, שְׁכָל הַיּוֹם לְמַעֲשֵׂה נִהְיֶה דְבוּקִים בּוֹ יִתְבַּרֵךְ וּנְדַבֵּר אֵלָיו, וְתוֹף כְּדִי כֶּף לּוֹמְדִים, מְקַיְמִים מְצֻוֹת, מְחַזְקִים אֶת הַבְּרִיּוֹת, עוֹסְקִים בְּפִרְנֹסָה, שְׂמַחִים וְעֵלְיָזִים, מְשַׂמְחִים אֶת הָאִשָּׁה וְכוּ' וְכוּ', וְזֶה הַיִּסוּד אֲצֵל רַבְּנֵנוּ וְ"ל.

ואודות וכו', אל תאמר כן, אלא כל יהודי הוא צדיק וכמו שכתוב (ישעיה סא, כא): "וְעַמֶּךָ כֻּלָּם צְדִיקִים", כל יהודי יש בו נקדת הצדיק, וזה מה שרַבְּנֵנוּ וְ"ל מגלה לנו, שכל יהודי מאד מאד חשוב. רַבְּנֵנוּ וְ"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), שְׂאֲצֵל כָּל יְהוּדִי יֵשׁ נִקְדָּה טוֹבָה, וְצְרִיכִים לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא אֲצֵלוֹ הַנִּקְדָּה טוֹבָה, וְכֵן אומר רַבְּנֵנוּ וְ"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), שְׂאֲצֵל כָּל יְהוּדִי יֵשׁ נִקְדָּת הַצְּדִיק, וְלָכֵן צְרִיכִים לְכַבֵּד אֶת כָּל יְהוּדִי. וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אומרים (אבות ד, א): אֵיזָהוּ חָכָם? הַלּוֹמֵד מְכָל הָאֲדָם. יְכוּלִים לְלַמֵּד מְכָל אֶחָד, וְאֵין מִשְׁגַּג בְּזֶה — רַק אָנִי צְדִיק, וְכָלֶם צְרִיכִים לְשַׁמַּע דְּבָרֵי, אֲלֹא אָנִי כְּלוּם, וְכָלֶם חֲשׁוּבִים — כֶּף אָדָם צְרִיף לְהַחְזִיק. רַבְּנֵנוּ וְ"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב): אָנִי זֶה הַנְּשֻׁמָּה וְאֵין מִשְׁגַּג בְּזֶה אָנִי, וּמִזֶּה בָּאוֹת כָּל הַמְּרִיבוֹת וְהַמְּחַלְקוֹת שְׂאֲדָם חוֹשֵׁב — הַדְּרָף שְׁלִי יוֹתֵר טוֹבָה, הַדְּרָף שְׁלִי אֲמַתִּית יוֹתֵר וְכוּ', הוּא גְדוֹל יוֹתֵר, הוּא קָטָן יוֹתֵר וְכוּ', וּמָה הֵם כָּל הַדְּבוּרִים הַלְלוּ? ! אֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק לְהַפִּיר אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵז לְשַׂרְף אֶת כָּל הַמְּחַצוֹת שְׂיִשְׁנֵן בֵּין עִם יִשְׂרָאֵל, אֶת כָּל הַגְּזֻעֲנוֹת הָאֲרוּרָה, וְלֵאמֹר אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וּמִמִּילָא יִתְגַּלֶּה לָנוּ הַצְּדִיק.

רַבְּנֵנוּ וְ"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'), שְׂיֵשׁ צְדִיק שְׂיִכּוֹל לִזְכֹּף לָנוּ אֶת הַמַּח, עַד שְׂגַם אֲנַחְנוּ נְבוֹא עִם מַח חֲדָשׁ, עִם שְׁכָל

יָשָׁר, שְׁנֹזֶכֶה לַחֲדוּשׁ הָעוֹלָם, וְנִרְגִישׁ אִיךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחַדֵּשׁ אֶת הָעוֹלָם בְּכָל יוֹם, בְּכָל שָׁעָה וּבְכָל רֵגַע, יֵשׁ צְדִיק כְּזֶה, אֲבָל צָרִיךְ לַחֲפֹשׂוֹ הַרְבֵּה מְאֹד, כִּי אֵין קַל לְמַצְאוֹ. וּכְדַאי לָךְ לְלַמֵּד אֶת הַקְּטַע הַהוּא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִמֵּן ח', שְׁצַרִּיכִים לַחֲפֹשׂ וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מְאֹד אַחֵר הַצְּדִיק שֶׁיִּכּוֹל לְתַקֵּן אוֹתִי. וּמוֹהַר"ן ת"ו ל' מְאַרִיךְ (לִקוּטֵי-הַלְכוֹת, הַלְכוֹת שְׁלוּחִין, הַלְכָה ה') בְּנִקְנָה זֶה בְּמֵאֵד מְאֹד, אִיךָ שְׁצַרִּיכִים לַחֲפֹשׂ אַחֵר הַצְּדִיק שֶׁיִּכּוֹל לְתַקֵּן אוֹתִי, וְלֹא בְּנִקְל יְכוּלִים לְמַצְאוֹ, וּמִדּוּעַ? כִּי הַשֶּׁקֶר מְתַפְשֵׁט בְּמֵאֵד מְאֹד בְּעוֹלָם. וּבְפֶרֶט כְּהִיוֹם, שְׁקֵמוּ כָּל מִינֵי שְׁקֵרָנִים, רַמָּאִים, צְבוּעִים שְׁעוֹבָדִים עַל הַבְּרִיּוֹת, כִּי מִי שְׁאַיְנוּ יְכוּל לַעֲזוֹר לִי — סִמֵּן שֶׁהוּא שְׁקֵרָן, וְאִם אוֹמֵר שְׁאֵין לִי תִקּוּן — הֵרִי הוּא רַמָּאי, וְאִם הוּא אוֹמֵר שְׁאֵתָן לוֹ כֶּךָ וְכֶךָ מַעוֹת וַיִּתְקֵן אוֹתִי — הֵרִי הוּא צְבוּעַ. שְׁקֵרָנִים, רַמָּאִים, צְבוּעִים — רָאשֵׁי תְבוּת: שְׁר"ץ הַשׁוֹרֵץ עַל הָאָרֶץ, זֶה נִקְרָא מְפָרְסָמִים שֶׁל שֶׁקֶר הָעוֹבָדִים עַל בְּנֵי-אָדָם.

וְאִם-בֵּן עָלִינוּ לַחֲפֹשׂ אַחֵר צְדִיק כְּזֶה, שֶׁיִּכּוֹל לְהַחֲדִיר בְּנוֹ אֲמוּנָה פְּשוּטָה, וּפּוֹתַח לְנוֹ אֶת הַפֶּה שְׁנֹזֶכֶה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנֹזֶכֶה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא — חֲמֵשׁ מִפְּרִשְׁת׃ הַשְּׁבוּעַ, כְּדֵי שְׁנֹסִים בְּכָל שְׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם, שְׁנֹלְמַד בְּכָל יוֹם פָּרָק מִשְׁנֵיּוֹת, דָּף גְּמָרָא. אֵין יוֹתֵר טוֹב מִדָּף גְּמָר"א, אֲשֶׁר זֶה רָאשֵׁי תְבוּת: גְּבֻרִיאַל, מִיכָאֵל, רַפָּאֵל, אִוְרִיאַל (סֵפֶר הַחַיִּים לְאַחֵי הַמַּהַר"ל), כְּשֶׁאָדָם לוֹמֵד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא, מִמְּשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אַרְבַּעַת הַמְּלָאכִים הַשׁוֹמְרִים עָלָיו. וְכֵן מְחַדֵּר בְּנוֹ לְלַמֵּד הַרְבֵּה הַלְכָה.

רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִמֵּן ב'): מִי שְׁלוֹמֵד הַלְכָה, מִמְּשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אֹר עוֹלָם הֶבְא; וּכְמֵאֲמָרָם ז"ל (נִדְהָ עג.): כָּל הַשְּׁוֹנֶה הַלְכוֹת בְּכָל יוֹם מְבֹטָח לוֹ שֶׁהוּא בֵּן עוֹלָם הֶבְא. וּמִסְבִּיר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁעוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם מְרַגִּישׁ עוֹלָם הֶבְא, וְלִכֵּן הִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּמֵאֵד מְאֹד לְלַמֵּד הַרְבֵּה הַלְכָה, וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִמֵּן כט), שְׁכָל יְהוּדֵי מְחַיֵּב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם הַלְכָה.

וְאִם נַחֲפֹשׂ אַחֵר הַצְּדִיק הָאֵמֶת — נִמְצָא אוֹתוֹ. אִךְ צְרִיכִים

אֲשֶׁר ט' תריד בנחל קנט

לחפש, כי אין זה הולך בנקל. כי ישנם הרבה שקרנים, רמאים, צבועים העובדים על בריות, הרבה מפרסמים של שקר. אך עלינו לבקש הרבה את הקדוש-ברוך-הוא: "רבנו של עולם, גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך, תפקח לי את העינים, שאזכה למצא את הצדיק שיכול לתקן אותי, שיכול לקרב אותי אליך, שיכול להוציא אותי מהבוץ". ואם מתפללים — מוצאים.

רבנו ו"ל אומר (שיחות-הר"ן, סימן ו'), שהיצר הרע נדמה כאדם שמחזיק יד סגורה, ורץ בין אנשים ואומר להם: "תראו מה יש בידי", וכלם רצים אחריו, ואיש אומר לרעהו: "ראו מה יש בידי", ותמהים ומשתוממים: "מי יודע מה יש בידי", וכל אחד מנסה לדמין מה יש לו בידי: "אולי כזאת וכזאת" וכו', ורצים ורודפים אחריו כלם. ולבסוף פותח ידו — ונתגלה שאין שם מאומה. זה הסימן אם מקרבים אל הצדיק אם לאו.

הנה ישנה פרסמת בפנקים: "מה שביד בטוח". אדם צריך להתבונן בידי — מה שיש בה זה בטוח. אם זכיתי להתקרב אל צדיק, ולפתע אני משתנה, עד עכשו לא ידעתי מה זה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, והנה אני מתחיל לדבר אליו יתברך, עד עכשו הייתי בעצבות, והנה אני שמח, עד עכשו לא התפללתי במנין, ועתה אני זוכה לרוץ כל בקר, כל צהרים וערב להתפלל במנין: שחרית, מנחה, ערבית. אף פעם לא למדתי, והנה הצדיק הנה הכניס בי חשק ללמד: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכה. עד עכשו הייתי מלא עברות, ועתה אני חוזר בתשובה, אז אני רואה, אם-כן, שיש לי ביד משהו. וזה הסימן שאני מקרב אל צדיק אמת. אבל אם אני רץ אחר מישהו, רק מפני שזה ספר לי עליו ספורים, וזה ספר לי עליו מעשיות וכו', הרי זה נדמה כאותו אחד שרץ עם יד סגורה, ואחר-כך פותח ידו, ונתגלה שרצתי אחר מישהו כל-כך הרבה זמן, ומאומה לא השגתי. זה הסימן אם אדם מקרב אל הצדיק אם לאו.

לזאת, אדם צריך להסתכל על עצמו — אם משתנה לטובה,

סימן שְׁמֻקְרָב אֶל הַצְּדִיק הָאֵמֶת, אֲבָל אִם אֵין שְׁנוֹי אֶצְלוֹ, עָלְיוֹ לִידַע שֶׁחֶבֶל עַל הַזְּמַן, וְהֵוָא עוֹבֵד עָלְיוֹ.

וְאוֹדוֹת שְׁאֵלְתָךְ בְּעֵינַי וְכוּ' וְכוּ', הַיּוֹם בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲכַשְׂרָא דְרָא, יֵשׁ כָּבֵד כַּמְעַט עַל כָּל מַסְכָּתָא פְּרוּשִׁים וּבְאוּרִים, וּמְתַרְגְּמִים אֶת הַשְּׂפָה הָאֲרַמִּית לְלִשׁוֹן־הַקֹּדֶשׁ, וּמְסַבְּרַת הַגְּמָרָא יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְיִשְׁנֵן כַּמָּה וְכַמָּה מֵהַדּוּרֹת שֶׁהוֹצִיאוּ עַל כָּל מַסְכָּתָא פְּרוּשִׁים שׁוֹנִים, עַד שֶׁהִרְבֵּה יוֹתֵר בְּנִקְל הַיּוֹם לְהִבִּין גְּמָרָא, וְצָרִיכִים לְלַמַּד דָּף גְּמָרָא פְּעַם אַחֵר פְּעַם, וְאַחֲר־כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עוֹד דָּף גְּמָרָא פְּעַם אַחֵר פְּעַם, עַד שֶׁבְמִשְׁךְ הַזְּמַן יִפְתַּח הַמַּח, וְיִזְכּוּ לְהִבִּין גְּמָרָא. וְאִי שֶׁבִּתְחִלָּה זֶה קָשָׁה, אִי אֵט אֵט יִזְדַּבֵּךְ מַחוּ, וְיִזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְהִבְנָתָהּ.

וּמִן הַגְּמָרָא נוֹבְעוֹת כָּל הַהִלְכוֹת, עַל כָּל מִימְרָא שֶׁל חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים יִשְׁנוּ צִיּוֹן בְּצַד בְּעֵין מִשְׁפָּט, הַרְמַב"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּף, הַנוֹבֵעַ מֵהַקְּטַע הַזֶּה שֶׁל הַגְּמָרָא. אִם אָדָם לּוֹמֵד קְטַע גְּמָרָא, וְעַל זֶה לּוֹמֵד רַמְב"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּף, מוֹצִיא אֶת הַהִלְכָה מִן הַגְּמָרָא, וְזֶה תְּכִלִּית הַלְמוּד — לְלַמַּד עַל מְנַת לַעֲשׂוֹת, שְׂזוּהֵי הַשְּׁלֵמוֹת.

וּמִי שֶׁבְּאֵמֶת קָשָׁה לוֹ לְלַמַּד גְּמָרָא, יִרְאֶה לְלַמַּד "עֵין יַעֲקֹב", שְׂאֵלוֹ הָאֲגָדוֹת שֶׁל דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים.

וְהַלּוֹאֵי שְׁנוּזָכָה בְּמִשְׁךְ שְׁבַעִים שָׁנָה שִׁישׁ לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם לְסִיִּים מֵהַ שְׁרַבְנוּ וְ"ל רְצָה, וְהַעֲקָר לֹא לְתַפְס הַרְבֵּה מְאֹד בְּבֵת אַחַת, שְׂאֵז 'תַּפְסַת מְרַבָּה — לֹא תַפְסַת'. עָלֵינוּ לְלַמַּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם חֲמֵשׁ וְרִש"י עִם הַתַּרְגוּם מְפָרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ, פָּרַק אוֹ שְׁנַיִם מִשְׁנִיּוֹת, עַד שְׁזוּכִים לְסִיִּים בְּמִשְׁךְ שָׁנָה שְׁשֵׁה סְדָרֵי מִשְׁנָה, וְכֵן חֲמִשָּׁה חֲמִשִּׁי תוֹרָה. כְּמוֹ־כֵן לּוֹמְדִים בְּכָל יוֹם דָּף אוֹ שְׁנַיִם גְּמָרָא, עַד שְׁזוּכִים לְסִיִּים פְּעַם בְּכַמָּה שָׁנִים אֶת הַש"ס. וְכֵן לּוֹמְדִים מְעַט שְׁלַחַן עֲרוּף בְּכָל יוֹם, וְלֹא צָרִיךְ לְחַטֵּף יוֹתֵר מְדַאי, אֶלְא מְעַט גַּם־כֵּן טוֹב, וְכֵן בְּמִשְׁךְ כַּמָּה זְמַן מְסִימִים אֶת הַד' חֲלָקֵי שְׁלַחַן עֲרוּף. וּבְיַדֵּי אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לַעֲשׂוֹת סִיּוּמִים בְּכָל שָׁנָה וְכוּ' וְכוּ', אִי עָלֵינוּ לְהַפִּיר אֶת עֲצָמָנוּ, אֲנַחְנוּ עֲסוּקִים, טְרוּדִים, מְלֵאֵי צְרוּת וּבְלִבּוּלִים וּמְרִיבוֹת,

אֲשֶׁר ט' תרטו בנחל קסא

קָשִׁי פִּרְנָסָה, דְּחָקוֹת וְכוּ', אֲזַעְלִינוּ לְתַפְס כַּמָּה שְׂיִכּוּלִים, וְאֵל לְאָדָם
לְדַחַק עֲצָמוֹ וּלְהִכְפִּיד עַל עֲצָמוֹ.

וְהַעֲקָר שְׂבָכָל הָעֲקָרִים — לְעַבֵּד עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֵחָה, אֲשֶׁר אֵין
לְמַעֲלָה הַיְמָנָה, וְעַל זֶה צָרִיף לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ.

אֲנִי מְקַנָּה מְאֹד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתַּחֲדִיר אֶת כָּל דְּבָרֵי אֱלוֹ
בְּתוֹךְ לִבָּךְ, וְאֲזַ לְרַב טוֹב הַגָּנוּז וְהַצָּפוּן תִּזְכָּה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרטו.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר טְהָרָה, ו' נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אוֹדוֹת שְׂאֵלְתֶךָ וְכוּ', הַהִכָּרַח לֹמַר לְךָ, שְׁזַהוּ רַבּוּי אֹר, וְאֵינְנִי
מִחֲזִיק מְזָה. יְדוּעַ, שְׂרַבְנוּ ו'ל גְּלָה לְמוֹהֲרַנְ"ת ו'ל אֶת הָעֲנָנִים שֶׁל
הַתְּבוּדוֹת, וְכָל-כֶּף הַתְּלַהֵב, עַד שְׂרָצָה לְרוּץ בְּרַחוּבוֹת וְלַצֶּעַק
לְאֲנָשִׁים: לְמָה אֵינְכֶם מִתְּבוּדָדִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֲלֹא הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא פֹה! וְתַפְסוּ רַבְנוּ ו'ל בְּמַעֲלֹו וְאָמַר לוֹ: תַּעֲצֹר, כִּי לֹא
תַּפְעַל! גַּם לְךָ אֲנִי אוֹמֵר: אַתָּה רוֹצֵה לְתַקֵּן, שְׂבָכָל יוֹם שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת
וְחַמְשִׁים אֲנָשִׁים יִלְמְדוּ דָף אֶחָד מִסְפָּרֵי רַבְנוּ ו'ל וְכֶךָ יְסִימוּ, הַהִכָּרַח
לֹמַר לְךָ, שְׂבָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ הַצָּרוֹת וְהַתְּלָאוֹת וְהַדְּאָגוֹת שְׁלוֹ, כָּל
אֶחָד מְסַרְבֵּל עִם עֲנִינָיו וְעַסְקִיו, וְלְמָה לְךָ לְהַכְנִס בְּדָבָר שֶׁתּוֹצִיא בּוֹ
הוּן וְאוֹן רַב, וְלֹא תַפְעַל, וְלִכֵּן הַנַּח לְזֶה כְּמוֹת שֶׁהוּא.

זוּ דַעֲתִי וְזוּ עֲצָתִי לְךָ, וְאַתָּה עֲשֵׂה כְּרָצוֹנֶךָ. אֵךְ כְּפִי שְׂאֲנִי מְכִיר
טְבָעִי בְּגִי-אָדָם וּמָה שְׂעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּדוֹר הַזֶּה, אֵף אֶחָד
לֹא יִלְמַד בְּכָל יוֹם דָּף אֶחָד, וּמִמִּילָא חָבַל עַל הַיְגִיעָה וְהַטְרַחָה וְכוּ'.
וְזֶה בְּרוּר אֲצִלִי כְּשֶׁמֶשׁ.

קסב אָשֶׁר ט' תרטז — ט' תריז בַּנְחָל

וּלְמַעֲשֵׂהָ, צָרִיף לְעוֹרֵר בְּנֵי-אָדָם עַל הַתְּבוּדוֹת, וְזֶה יִקְרַב אֶת
הַגָּאֵלָה, וְהִבֵּן.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר טְהָרָה, ו' נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵי לְהַתְמַזְק, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂהֵרִיוֹן יַעֲבֹר
בְּגִקְל, וְהַכֹּל יִלְךְ כְּשׁוֹרָה.

רְאֵי לְעַבֵּד עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֻחָה, וְתִשְׁמְחֵי אֶת יְדֵידוֹתֶיךָ וְחִבְרוֹתֶיךָ,
וּבְיָדָאֵי הַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב. רַק אֵל תִּדְאָגִי, וְאֵל תִּכְנָסִי
בְּלַחֲץ וּבִפְחָדִים, וְעַל-יְדֵי שְׂמֻחָה תִּזְכִּי לִישׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט' תריז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר טְהָרָה, ו' נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וְאֲנִי מִתְנַעֲגֵג עַד מְאֹד מְאֹד לְרְאוֹתֶךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהֵיוֹת שְׂמִיחַ וְתִשְׂמַח אֶת אִשְׁתְּךָ, וְשֵׁהֲבִית יִהְיֶה
מְלֵא שְׂמֻחָה, וְאִזּוּ נִזְכָּה כְּלָנוּ לְשְׂמִיחַ בְּשְׂמֻחָה אֲמֵתִית.

אוֹדוֹת שְׂאֵלְתְךָ וְכוּ', אֵינֶנְךָ יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר גְּדֹל הַמַּצְנָה הַזֹּאת
— לְחַלֵּק לְעֲנִיִּים לְצָרְכֵי שְׂבִיחַ: חֲלוֹת, דְּגִים, בָּשָׂר, יְרִקוֹת וְשֵׂאֵר
מִצָּרְכֵים, וּבִפְרָט לְמִשְׁפָּחוֹת בְּרוּכוֹת יְלָדִים.

אֲשֶׁר ט' תריח בנחל קסג

אֶצֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל-כֶּף חָשׁוּב צְדָקָה וְחֶסֶד שְׁעוֹשִׁים זֶה עִם זֶה, וְלִכֵּן רָאוּ לְהַמְשִׁיךְ, וּבָזָה אֶתֶם מְחִיִּים אוֹתִי, וּבָזָה תִּמְשִׁיכוּ אוֹתִי אֲלֵיכֶם. כִּי כָּל מָה שֶׁבָּאתִי לָזֶה הָעוֹלָם — רַק לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם הַזּוֹלָת.

נִוְלַדְתִּי בְּכ"א בְּאֵיר, שָׂאז הִסְפִּירָה חֶסֶד שְׁבִיטוֹד, שְׂאֲנִי מוֹצֵא חֶסֶד אֶפְלוּ בְּאֶדְם שְׂפָגַם בִּיטוֹד. יִסוֹד הוּא הַצְּנוּר שְׂמִשְׁפִּיעַ שְׂפַע, וְלִכֵּן מָאז הֵייתִי רַךְ בְּשָׁנַיִם, תִּמְיֵד נִמְשַׁכְתִּי לְגַמֵּל חֶסֶד עִם הַזּוֹלָת. וּבָזָה שְׂאֶתָּה כּוֹתֵב לִי, שְׂאֶתָּה וְחַבְרִיךְ עוֹשִׁים חֶסֶד, זֶה מְשַׁמַּח אוֹתִי בְּמָאד מָאד, וּבְכַרְט חֶסֶד בֵּינִי אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמִנוּ, זֶה צְרִיךְ לֵהִיֹּת אֶצְלָנוּ יִסוֹד גְּדוֹל מָאד.

יְעוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִּמְיֵד נְשַׁמַּע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשַׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תריח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ו' נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ בְּמָאד מָאד לְבַל תִּתְעַרֵּב בְּעִנְיַן הַהִדְפָּסָה. הַהִכְרַח לִי לֹאמֹר לָךְ, שְׂאִינְךָ נִכְנָס לְעַמְּקַת הַמְּשַׁג 'הִדְפָּסָה', וּמָה הַהוֹצָאוֹת הַכְּרוּכוֹת סְבִיב. עוֹלָה לָנוּ הוֹן רַב כָּל סֵפֶר, וְהַהִפְסָדִים — אֵינִי לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל. עוֹלָה לְהַחְזִיק שְׁלֵשָׁה מַחְסָנַיִם, מִי מְשַׁלֵּם אֶת זֹאת?! הַהוֹכְלוֹת עוֹלוֹת הַרְבֵּה מָאד, וּמִנְחִים מַחְסָנַיִם מְלֵאֵי סִפְרִים, וּצְרִיכִים לְשַׁלֵּם. אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמִנוּ חִיבִים חוֹבוֹת לְרַכְבוֹת שְׂקָלִים, וּמְהִיכֵן נִפְרַע הַחוֹב?! וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ לְבַל תִּתְעַרֵּב כָּלֵל וּכְלָל בְּעִנְיָנַיִם שְׂאִינִם שְׂיָכִים אֲלֵיךְ.

קסד אָשֶׁר ט' תריט בַּנְחַל

נָא וְנָא הַרְגַל עֲצָמָךְ לְנִהַג בְּדַרְךָ אֶרֶץ וּבְנַעַם וּבְנִחַת.

רְאֵה לְצֵאת לְהַתְבוֹדְדוֹת עֲכָשׁוּ, וְתַפֵּל עַל הָאֶרֶץ וְתִבְקֶשׂ אֶת
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, הַחַזִּירֵנִי בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה
עֲכָשׁוּ, עֲזָרֵנִי שְׁלֵא אֲדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת, עֲזָרֵנִי, שְׁלֵא
אֶהְיֶה בְּעַל מַחֲלָקָת".

אֲנִי מְאֹד מְקַנֵּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי
טוֹב, וְתִבְשְׂרֵנִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת, כִּי אֲנִי רוֹצֶה לְרְאוֹתְךָ כְּפִי
שֶׁהַכְּרִיתִיךָ, אָדָם שֶׁעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם זֹלָתוֹ, וְלֹא אָדָם שֶׁנוֹהֵג בְּכַחַח
הַזְרוּעַ, חַס וְשְׁלוֹם. אֲצַלְנוּ אֵין הַמְּקוֹם לְאֲנָשִׁים כְּגוֹן אֱלוֹהֵי, רְאֵה לְשׁוּב
בְּתִשׁוּבָה, וְהַכֹּל יָבוֹא עַל מְקוֹמוֹ בְּשְׁלוֹם.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תריט.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר טְהָרָה, ו' נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

נָא וְנָא רְאֵי לְשִׁמְח בְּמֵאֵד מְאֹד, שְׁזִכִּית לְבַעַל גִּפְלָא כְּזֶה, אֵינִיךָ
יּוֹדַעַת אֶת גִּדְל הַמִּתְנַהֵּה שְׁנַתֵּן לְךָ הַבוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ, בְּעַל טוֹב יֵשׁ
לְךָ, בְּעַל צְדִיק, בְּעַל שְׁמַח, בְּעַל בְּעַל דְּרָךְ אֶרֶץ, חֲדוּר אֲמוּנַת חֲכָמִים
תְּמִימָה, וְשִׁמְח בְּחֻלְקוֹ. וְכָל מְגַמְתוֹ רַק לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנוֹ.

עַל-כֵּן רְאֵי לְהַעֲרִיף אֶת אֲשֶׁר נִפְל בְּחֻלְקֶךָ וּבְגוֹרְלֶךָ, וְתִכְבְּדִי
וְתִיַקְרִי אוֹתוֹ בְּמֵאֵד מְאֹד.

הַמֵּאחַל בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

אֲשֶׁר ט' תרכ – ט' תרכא בנחל קסה

ט' תרכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ו' נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֹרֶת הַיְקָר ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ בְּקִשָּׁה אִישִׁית — שְׁתִּרְאֶה לְשִׂמְחָה אֶת אֲשֶׁתְּךָ. תְּחַמְּינֵנו הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (ראש השנה ו'): אֵשֶׁה — בְּעֵלְהָ מְשֻׁמָּה; וְאִם תַּעֲשֶׂה כֵּן, יִהְיֶה לְךָ גִּן-עֵדֶן בְּבֵיתְךָ. זְכוּר תִּזְכֹּר, כִּי הַחֵבֶר הַטּוֹב שֶׁלְּךָ הוּא רַק אֲשֶׁתְּךָ, וְאֵל תִּאֱמִין לְשׁוֹם אָדָם הָאוֹמֵר לְךָ, כִּי יַעֲזֹרְךָ וְיִסַּיעַ בְּיָדֶיךָ.

רַבְּנוּ ו'ל הַקְּפִיד מְאֹד עַל שְׁלוֹם-בֵּית, וְלִכְּן רְאֵה לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אֲשֶׁתְּךָ וּלְהַרְבּוֹת אֶתְּךָ וְהַבְּנֵה הַדְּרִית בֵּינֵיכֶם, וְתִקְנֶה לָּהּ מִתְּנוּת, וְתִשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְעֹזֵר לָּהּ. וְאִז תִּרְאֶה אֵיזָה בֵּית נִפְלֵא יִהְיֶה לְכֶם, וְהַשְׁלוֹם-בֵּית יִשְׁרָה בֵּינֵיכֶם.

רַק חֲזַק וְאַמֵץ, וּבְקָרוֹב תִּזְכֶּה גַם לְדִירָה מְשֻׁלָּךְ, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְדוֹר בְּשִׁכְרִירוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ו' נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּרְוִי רַב נַחַת מִהֶבֶת הַזֹּאת, וְאַחֲרֶיהָ יָבוֹאוּ עוֹד יְלָדִים, רַק הֵי סְבֻלָּנִית, וְאֵל תִּכְנָסִי בְּעַצְמֵי, וְרֵאֵי לְכַבֵּד אֶת בְּעֵלְךָ, וּבּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

קסו אָשֶׁר ט' תרכב — ט' תרכג בַּנְחַל

תְּכַמִּינֵנו הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (תָּנָא דְבֵי אֱלֹהֵי רַבָּה, פְּרָק ט'): אִיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה — הָעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֵלָהּ; עַל־כֵּן רָאִי לִיגְרָא אֶת בְּעֵלָךְ בְּמָאד מְאֹד, וְאִז כַּמִּים הַפְּנִים לַפְּנִים, שֶׁהוּא יִכְבֵּד אוֹתְךָ, וְתִזְכּוּ לְשִׁלּוּם־בֵּית נִפְלָא בִּיּוֹתֵר.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרכב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ו' נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ וְכו', הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּזְכָּה לְעֵבֶר לְגוּר בְּיַבְנָאֵל, וְתִהְיֶה לָךְ שָׁם דִּירָה יָפָה, וּלְבִסּוּף יִהְיֶה לָךְ בֵּית מִשְׁלָךְ, וְכֵן תִּהְיֶה לָךְ הַצְּלַחָה גְּדוּלָה שָׁם, וְחֲנוּךְ טוֹב לִילְדִים. אִךְ זֹאת תִּדַע, כִּי לֹא בְּנִקְל לְעֵבֶר לְגוּר שָׁם, כִּי יֵשׁ שָׁם קִדְשָׁה גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד, וְלָכֵן הַמְּגִיעוֹת מִתְּפִשְׁטוֹת זֶה לְעֵמֶת זֶה.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְחַזֵּק מֵעַמֶּד, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַצְלִיחַ דְּרָבְךָ, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרכג.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ו' נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל הַבְּחוּר הַיָּקָר ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד דָּאֵב לְבִי מִכָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

אֲשֶׁר ט' תּוֹכַח בְּנִחָל קסז

אודות שאלתך וכו', ראה להתחתן כמה שיותר מהר, פי רבנו ז"ל הקפיד מאד, שלא להיות רוק. נא ונא אל תהיה בררן, השדוף הראשון שמציעים לך מעתה תקח לשם שמים, ואז תהיה הכי מאשר. אך אם תהיה בררן, ימשך שבועות וחדשים ולעתים גם שנים. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (יבמות סג): נחות דרגה ונסיב איתתא; תרד מדרגה ותמצא אשה. ראה להתחתן לשם שמים ולא להיות בררן, ואז יהיה לך שדוף טוב מאד מאד.

העקר הרגל עצמך לדבר בכל יום אל הקדוש-ברוך-הוא, ותהיה חזק בזה, ואז טוב לך כל הימים.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שנשמע אצלך בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תּוֹכַח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר טהרה, ו' ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל צעירי הצאן, תלמידי "היכל-הקדוש", הוי"ה עליהם ישרה שכונתו תמיד.

שלמה המלך אומר (קהלת ד, יג): "טוב ילד מספן וחקם, ממלך זקן וכסיל, אשר לא ידע להנהר עוד". חכמינו הקדושים אומרים (קהלת רבה, פרשה ד', סימן ט'): מי זה הילד מספן? זה היצר טוב. מי זה הזקן והכסיל? זה היצר הרע. נשאלת השאלה: למה קוראים ליצר טוב מספן וחקם, וליצר הרע זקן וכסיל? אלא כשאדם יודע שהוא עוד רחוק מהקדושה, שעדיין לא התחיל, ובפרט בנים, כשהם עדיין צעירים, ומתחילים להסתפל על עצמם, ומבינים שיש להם עוד הרבה מה לתקן, ובאמת הם מספנים פי עדיין לא התחילו כלום, זו החכמה הכי גדולה. ולכן היצר טוב נקרא ילד מספן וחקם, פי בו ברגע שאדם יודע שיש לו עוד הרבה דברים מה לתקן, זו החכמה הכי גדולה. מה שאין פן היצר הרע נקרא זקן וכסיל, פי

הוא מחזיק את עצמו שהוא זקן ומבין כְּבָר אֶת הַכֹּל, וְיִוְדַע הַכֹּל, כי הוא חי כֹּל-כֶּף הַרְבֵּה שָׁנִים בְּזֶה הָעוֹלָם, עַד שְׁנֵדָמָה לוֹ שֶׁהוּא מִבֵּין גְּדוֹל. וּמֵהִי הַמְשַׁמְעוֹת "אָשֶׁר לֹא יָדַע לְהִזְהַר עוֹד"? אֲלֹא בָּנִים צְעִירִים אֵינָם יוֹדְעִים לְהִזְהַר מִהַמְלַחְמָה שְׂאוֹרְכַת לָהֶם. כְּתוּב עַל הַיָּצָר הָרָע: "לִפְתַּח חֲטָאת רוּבֵץ" (בְּרֵאשִׁית ד, ז), תִּכְף כְּשִׁיּוּצָאִים לְאוֹר הָעוֹלָם, כְּבָר הַיָּצָר הָרָע נִמְצָא שָׁם וְתוֹפֵס אוֹ אֶת הַיְלָדִים, וְרוֹצֵה לְהַכְשִׁילָם בְּמַדוּת רָעוֹת וּבְמַעֲשִׂים מְגִנִּים. רֵאשִׁית, לֹא לְצִיַּת לְהוֹרִים וּמוֹרִים, כִּי זֶה הַחֲטָא הֵרָאשׁוֹן שֶׁיֵּשׁ לַיְלָדִים, וּבְזֶה הֵם נִכְשָׁלִים. אִם הֵייתָם רוֹאִים אֵיךְ עֵץ קֶטֶן מִתְחִיל לְצַמֵּחַ, בְּדֶרֶךְ כָּל הַיּוֹם הוּא עוֹד קֶטֶן וְחָלֵשׁ, וּכְדֵי שֶׁיִּצְמַח יִשָּׂר, צְרִיכִים גִּנּוּן שֶׁיִּטְפֵּל בְּאֵילָן, הוּא מִשְׁקָה אוֹתוֹ, עוֹקֵר אֶת הָעֲשָׂבִים הַשׁוֹטִים סָבִיב, וְכֵן יוֹם אַחַר יוֹם הוּא בָּא לְהַסְתַּכֵּל אֵיךְ הָעֵץ הַקֶּטָן מִתְחִיל לְצַמֵּחַ וּמִשְׁקָה אוֹתוֹ, וְאִם הוּא רוֹאֵה שֶׁהוּא נֶעֱשֶׂה עָקָם, כְּבָר מֵיִשְׁרוֹ עַל-יְדֵי תְּמִיכָה שֶׁל מְקֻלוֹת, וְאִךְ שֶׁלֹּאֵילָן מְאֹד קָשָׁה, כִּי קוֹשְׁרִים אוֹתוֹ מִשְׁנֵי הַצְּדָדִים שֶׁלֹּא יִטֶּה יָמִין וּשְׂמָאל, אִךְ אֵט אֵט יוֹם אַחַר יוֹם, שְׁבוּעַ אַחַר שְׁבוּעַ, חֲדָשׁ אַחַר חֲדָשׁ, וְאִךְ שָׁנָה אַחַר שָׁנָה, הָעֵץ גָּדֵל וּמִתְעַבֵּה וְנֶעֱשֶׂה יִשָּׂר, וּמְטַפֵּס מֵעֵלָה מֵעֵלָה, וּמוֹצִיא הַמּוֹן עֲנָפִים, וּמֵאוֹת וְאַלְפֵי עֵלִים, אָשֶׁר בֵּינֵיהֶם גְּדֻלִים פְּרוֹת יָפִים. לְעֵץ אֵין שֶׁכֵּל, אִם הֵייתָה לוֹ דַּעַת, הִיָּה מִבֵּין שֶׁהַגִּנּוּן עֲשֶׂה רַק לְטוֹבָתוֹ, שֶׁקִּשְׁרוּ מִשְׁנֵי הַצְּדָדִים כְּשֶׁהִיָּה קֶטָן. כִּי הַסִּבָּה שֶׁהוּא עֹתָה אֵילָן יָפֵה, חֲסוֹן, וּמְכֻסָּה עִם עֲנָפִים וְעֵלִים לְאֵין סֶפֶר, וּמוֹצִיא פְּרוֹת מְשֻׁבָּחִים, זֶה תּוֹדוֹת לַגִּנּוּן. אֲבָל לְאֵילָן אֵין דַּעַת לְהִבִּין זֹאת. וּמִי שֶׁמִּתְבּוֹנֵן עַל הָאֵילָן, רוֹאֵה אֶת פְּאָרוֹ וְהִדְרוֹ וְכוּ'. וַיִּשְׁנֶם אֶפְלוֹ שֶׁמְנַצְיָחִים אֶת הָאֵילָן הַמְרָהִיב, וּמְצַלְמִים אֶת מְרָאֵהוּ הַנִּפְלֵא.

כְּמוֹ-כֵן גְּדָמִים הַיְלָדִים כְּשֶׁהֵם קֶטָנִים, כְּמוֹ עֵץ קֶטָן, כִּי כָּל אָדָם נִקְרָא עֵץ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים כ, כ): "כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה". אִם לֹא הִיָּה יָצָר הָרָע, הִיָּו מְצִיָּתִים אֶת הַהוֹרִים וְהַמְחַנְכִים, מְכַבְּדִים אֶת הַמְּבַגְרִים, עוֹזְרִים לְאֵלוֹ שִׁזְקוּקִים לְעֲזָרָה, הִיָּו עוֹשִׂים צְדָקָה וְחֲסֵד, וְשׁוֹמְרִים עַל הַפֶּה לֹא לְדַבֵּר שְׁטִיּוֹת וְהַבְּלִים, גְּבוּל פֶּה וּקְלָלוֹת, לֹא לְדַבֵּר לְשׁוֹן הָרָע וּרְכִילוֹת, לֹא לְהַתְלוּצֵץ, אֲבָל לְפַתַּח חֲטָאת רוּבֵץ.

בַּפְתַּח־הַפֶּה כָּבֵד יוֹשֵׁב הַיֵּצֵר הַרְעָה, וְהוּא עוֹד אוֹמֵר: תִּצְיָתוּ אוֹתִי, כִּי אֲנִי זָקֵן וּמְבִינִן. אֲךָ אֵינִי אֶלָּא כְּסִיל, אֲכַל הַיֵּצֵר טוֹב הוּא עֲדִין יֵלֵד מִסֶּכֶן, אֵינִי יָכוֹל לַעֲמֹד נֶגֶד הַיֵּצֵר הַרְעָה, אֲשֶׁר הוּא מְבַגֵּר מִמֶּנּוּ. כִּי הַיֵּצֵר הַרְעָה נִכְנָס בְּאָדָם מֵאֲזֵ שְׁנוּלָד, וְעַל־כֵּן הוּא זָקֵן וְנֹתֵיק, וְאֵלֹי הַיֵּצֵר טוֹב נוֹלָד רַק מִגִּיל בְּר־מִצְוָה, וְעַל־כֵּן הוּא מִסֶּכֶן. אֲכַל מִי שֶׁהוּא חָכֵם גַּם־כֵּן — יוֹדֵעַ, שֶׁאִם יִצְיָת אֶת הַמְּלַמְּדִים וְהַמְּחַנְכִים וְהַהוֹרִים, יִצְלִיחַ מְאֹד בְּחַיָּו. אֲךָ מִי שֶׁאֵינִי בֵּר דַּעַת, חוֹשֵׁב שֶׁאֲבוֹתָיו וְרַבּוֹתָיו רוֹצִים אֶת רַעְתּוֹ, אֲשֶׁר זֶה שְׁטוּת וְאִנּוּנִית לְאִין עֲרֹךְ. וְלִכֵּן טֹבֵעַ הַיְלָדִים שֶׁמִּתְמַרְדִּים נֶגֶד הַהוֹרִים וְהַמְּלַמְּדִים, כִּי אֵינִם מְבִינִים לְמָה הָאֵב וְהָאֵם קוֹשְׁרִים אוֹתָם מִצַּד אֶחָד, וְהַמְּחַנְכִים קוֹשְׁרִים אוֹתָם מִצַּד שֵׁנִי. אֲבָא וְאֵמָא וְהַמְּחַנְכִים בְּרֵאוֹתָם אֶת הַיְלָד צוֹמְחַ עֵקֶם, הֵם תַּכְּפֶּה־וּמַיֵּד מְנַסִּים לְיִשְׁרוֹ וְלְהַצִּילוֹ מִרְקָבוֹן. הַמְּחַנְכִים בְּרֵאוֹתָם אֶת תַּלְמִידִים מִתְחַצְּפִים, מִתְפָּרְעִים, מִתְנַהֲגִים שְׁלֵא כְּשׁוֹרָה, אוֹ נוֹטְלִים חֲפָצִים שֶׁאֵינִם שְׁלֵהֶם, הֵם מַעֲנִישִׁים אוֹתָם.

וְכָךְ אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּזֵלָה, סִימָן א'): מִי שֶׁנִּפְתָּה לְבוֹ לְגֵזֵל, וְכִינּוֹן שֶׁהִתִּירוֹ לַעֲצָמָם גְּזֵלַת חֲבֵרוֹ, הָרִי הוּא מוֹכֵן לְכָל חֲטָא וְעוֹן; בְּרַגַּע שֶׁמִּתִּירִים לַעֲצָמָם לְקַחַת דְּבָר בְּלִי רְשׁוּת, כְּבָר עֲלוּלִים לַעֲשׂוֹת אֶת הַגְּרוּעַ בְּיוֹתֵר. הוֹרִים בְּרֵאוֹתָם אֲצֵל יְלָדָם דְּבָר כְּזֶה, הֵם תַּכְּפֶּה־וּמַיֵּד מַעֲנִישִׁים וְכוֹעֲסִים: מִהֵיכֵן הַשְּׂגָתָ אֶת הַכֶּסֶף, מִהֵיכֵן לְקַחַת אֶת הַחֲפֶץ הַזֶּה?! וְהַיְלָד מְמַאֵן לַעֲנוֹת, כִּי בּוֹשׁ בְּמַעֲשָׂיו. הַמְּחַנְכִים בְּרֵאוֹתָם אֶת הַתַּלְמִידִים מִתְלוֹצְצִים וּמְפָרְעִים, הֵם רוֹצִים לַעֲצוֹר אוֹתָם, אֲךָ לֹא עוֹלָה בְיָדָם, אֲזִי נוֹקְטִים בְּדֶרֶךְ קִשָּׁה יוֹתֵר. וְאִם־כֵּן מִחַד — הַהוֹרִים קוֹשְׁרִים אֶת הַיְלָדִים עַל מְנַת לְחַנְכָם, וּמַאֲיִדָּה — הַמְּחַנְכִים מְצָרִים צַעֲדֵיהֶם, שְׁלֵא יִפְלוּ לְבֵאֵר שַׁחַת, וְהַיְלָדִים לֹא תַמִּיד מְבִינִים אֶת הַדְּבָר. אֲךָ מִשְׁגָּדְלִים וּמִתְבַּגְּרִים וְקוֹנִים לַעֲצָמָם שֵׁם טוֹב, וַיֵּשׁ לָהֶם מִדּוֹת טוֹבוֹת וַיִּשְׁרׁוּת, דֶּרֶךְ אֲרָץ, וְכָל הַבְּרִיּוֹת רוֹאִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים וְהַתְּנַהֲגוֹתָם הַנְּאוֹתָה, מְבָרְכִים וְאוֹמְרִים: אֲשֶׁרִי הוֹרִיָּהֶם שֶׁיְלָדוּ אוֹתָם, אֲשֶׁרִי הַמְּחַנְכִים שֶׁלְּמָדוּ אוֹתָם תּוֹרָה, הַלְּוֹאִי הָיוּ יְלָדֵי כְמוֹתָם; אֲזִי מְבִינִים הַיְלָדִים אֵינָה טוֹב גָּמְלוּ עִמָּהֶם בְּזֶה שֶׁנִּהְיָו אִתָּם אִפְלוּ בְּיַד קִשָּׁה,

וְקָשְׂרוּ אוֹתָם מִזְמִין וּמִשְׁמָאל. הָרִי זֶה הִגְמַת הָאֵילָן שְׁבַצְעִירוֹתוֹ
קָשְׂרוּ אוֹתוֹ מִשְׁנֵי צְדָדָיו, כְּדִי שְׁלֹא יִגְדֵל עֵקָם, אֶךְ מִשְׁגָּדֵל, הוֹצִיא
עֲנָפִים וְעֵלִים וּפְרוֹת לְאֵין סֶפֶר, וְכָל עוֹבֵר וְשָׁב שִׁבַּח אֶת הָאֵילָן עַל
יָפִיו וְטִיבוֹ וְאֵיכוֹתוֹ.

כֵּן הֵם הַיְלָדִים, אִם לֹא קוֹשְׂרִים מִצַּד אֶחָד — הֵינּוּ הַהוֹרִים,
וּמִצַּד שְׁנֵי — הַמְחַנְכִים, אֲזִי גְדֵלִים עֵקָמִים עִם מֵדוֹת מִשְׁחָתוֹת,
וַיֵּשׁ בָּהֶם רֵעַ לֵב וְחֻצְפָּה, אֲנוּכִיּוֹת וְגֵאוּהָ. וּמִי שֶׁמִּסְתַּפֵּל עֲלֵיהֶם קוֹרֵא
וְאוֹמֵר: אוֹי הַהוֹרִים שֵׁשׁ לָהֶם יְלָדִים כְּאֵלוֹ, אוֹי לְמַלְמָדִים שְׁאֵלוֹ
הֵם תְּלַמְדֵיהֶם, וּמִתְבַּיְשִׁים בָּהֶם, עַד שֵׁשׁ הוֹרִים, שְׁאֵינֶם מְכִירִים
בָּהֶם, כִּי בּוֹשִׁים בְּהַתְנַהֲגוּתָם. וְאִזּוֹ כִּמְעַט מֵאַחַר מִדְּאִי, כִּי גְדֵלוֹ כְּכַר
עֵקָם, וּמִתְחִילִים לְהַרְגִישׁ בְּאֵיזָה פֶּח נִפְלוֹ, לְאֵיזָה בּוֹר הַדְרָדְרוֹ, וְאִזּוֹ
כְּכַר קָשָׁה מְאֹד לְתַקֵּן. וּבְהַגִּיעַם לְפָרְקָם, אֶף אֶחָד אֵינּוּ רוֹצֵה
לְהַשְׁתַּדֵּף עִמָּהֶם, בְּאֲשֶׁר עֲבָרוּ עֲלֵיהֶם שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה שָׁנִים בְּלִי שׁוּם
עַל וְשִׁאיִפוֹת וְכוּ'. בְּלִי דְרָף אֶרֶץ וּמֵדוֹת, בְּלִי אֵיכוֹת וְתַכֵּן פְּנִימִי.
אָדָם צָרִיף לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ תְּמִיד לְהִסְתַּפֵּל עַל הַשָּׁמַיִם וְלִרְאוֹת אֶת
הַשָּׁמַשׁ בַּיּוֹם וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים בַּלַּיְלָה, וְלוֹמֵר: מִי בָרָא אֵלֶּה אִם לֹא
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ פֶּה, אֲנִי צָרִיף לְפַחַד מִמֶּנּוּ,
וְעֲלִי לְקַנּוֹת לְעֲצָמֵי מֵדוֹת טוֹבוֹת, וְלִכֵּן אוֹמֵר רַבֵּנוּ וְ"ל (סִפְרֵי-הַמֵּדוֹת,
אוֹת בְּנִים, סִימָן סד): צָרִיכִים לְלַמֵּד אֶת הַתֵּינוֹק דְרָף אֶרֶץ מִנְעוּרָיו.

לְדַם יִקְרִים! הַמְחַנְכִים וְהַהוֹרִים רוֹצִים רַק אֶת הַטוֹב שְׁלָכֶם,
וְקוֹשְׂרִים אֶתְכֶם מִשְׁנֵי הַצְּדָדִים, כְּדִי שֶׁתִּגְדְּלוּ אֵילָנוֹת יָפִים וְטָעִימִים,
וַיִּשְׁבְּחוּ אֶתְכֶם בְּלֵם. וְלִכֵּן אוֹמֵר שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ: "טוֹב יֵלֵד מִסֶּכֶן
וְחָכָם", טוֹב יוֹתֵר יֵלֵד שֶׁמִּחֲזִיק עֲצָמוֹ מִסֶּכֶן, וַיּוֹדַע שֵׁשׁ לוֹ עוֹד
הַרְבֵּה מֵהַתַּקֵּן, שְׂזוֹ הַחֲכָמָה הַגְּדוּלָּה בְּיוֹתֵר, "מִמֶּלֶךְ זֶקֶן וְכִסִּיל".
הַיֵּצֵר הָרַע מִתְגָּאֵה: אֲנִי מֶלֶךְ עַל כָּלֶם, אֲנִי חָשׁוּב, אֲנִי יוֹדַע הַכֹּל,
אֲנִי שׁוֹלֵט, אֲנִי מִבִּין וְחָכָם. אֲשֶׁר אֵינּוּ אֵלֶּה שׁוֹטָה גְמוּר, וּבִבְאֻמַּת עַל
שְׁנֵיהֶם רַחֲמָנוֹת, אֲשֶׁר לֹא יִדַע לְהִזְהַר עוֹד, אֵין יְכוּלִים לְהִזְהַר יוֹתֵר,
וְעַל זֶה נִתֵּן לָנוּ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא מְלַמֶּדֶת אוֹתָנוּ
דְרָף בְּחַיִּים.

הִיָּה רוּפֵא גְדוֹל גּוֹי, אֲשֶׁר בָּא לְבֵית יְהוּדֵי אֲשֶׁר קָרְאוּהוּ
 לְאַבְיָהֶם הַחֹלֶה. וְהִנֵּה בָּעַת שֶׁהָרוּפֵא טָפַל בָּאָב, וּמַדַּד אֶת חֲמוֹ וְאֶת
 לַחֲץ הַדָּם שְׁלוֹ, רָאָה בְּעֵינַי אַחַת הָאֵם עוֹרֶכֶת שְׁלֶחַן וּמְכִינָה אַרוּחָה
 לְיִלְדִים, וְהִילָדִים מִמְתִּינִים בְּסִבְלָנוֹת, אֵינָם מְתַנַּפְלִים עַל הָאֶכָל,
 אֲלֹא בְּדַרְךָ אֶרֶץ הוֹלְכִים לְטַל יָדַיִם וּמְבָרְכִים בְּרָכָה, וְנוֹגְסִים מִן
 הַלְחָם וְהַבִּיצִים וְהַיִּרְקוֹת וְכוּ'. הַגּוֹי שֶׁפָּגַשׁ אֵלַי אֲנָשִׁים, מְשַׁפְּחָה
 כְּזוֹ עֲדִין לֹא רָאָה. וְהִנֵּה אַחַר שֶׁטָּפַל בָּאָב, בִּקֵּשׁ לוֹמַר כִּמָּה מְלִים
 לְיִלְדִים. וְכֵן אָמַר: הַמְרָאָה הַזֶּה אֲנִי רוֹאָה עֵתָה לְרֵאשׁוֹנָה, רְאִיתִי
 יִלְדִים שָׁבִים מִמְקוֹמוֹת לְמוֹדָם, וּמִשְׁלִיכִים אֶת הַיִּלְקוּט עַל הָאֶרֶץ,
 וְזוֹרְקִים אֶת הַמַּעֲיֵל עַל הָאֶרֶץ, וְצוֹרְחִים וְצוֹנְחִים בַּחֲסֵר דֶּרֶךְ אֶרֶץ:
 הָבּוּ לָנוּ אֶכָל וְכוּ' וְכוּ'. אֲנִי רוּפֵא יוֹתֵר מֵאַרְבָּעִים שָׁנָה, וְעַכְשָׁו אֲנִי
 רוֹאָה בְּפֶעַם הָרֵאשׁוֹנָה מֵה זֶה. וּמִתְחִיל לְהִסְבִּיר לָהֶם: טְבַעוּ שֶׁל
 אָדָם שֶׁלְשׁוֹנוֹ רְטֹבָה תָּמִיד, כִּי יֵשׁ מַעֲיֵן שֶׁהוּא מְלַחֵל אֶת לְשׁוֹנוֹ,
 יֵשׁ רוֹק מְלֵא חֲמָצָה, יֵשׁ רוֹק מְלֵא מַלַּח, יֵשׁ רוֹק מְלֵא מְתִיקוֹת.
 וְכִשְׁאָדָם אֵינוֹ מְתַנַּפֵּל עַל מֵאֲכָלוֹ רַק אוֹכֵל לֶאֱט, הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 הַטְּבִיעַ שְׁעַל-יְדֵי הַלְשׁוֹן וְהִרְטִיבוֹת שֵׁישׁ — הָאֶכָל נִבְלַע. כֹּל
 הַמְחַלּוֹת שֶׁבָּאוֹת עַל הָאָדָם, הֵן מִפְּאֵת שְׁחוּטָף אֶת הָאֶכָל בְּלֹא
 לְהִמָּתִין וְכִמְעַט שֶׁנְּחַנֵּק, וְאֵינוֹ נוֹתֵן הַזְדַּמְנוֹת לְלַעַס אֶת הָאֶכָל, וְזוֹ
 לִי הַפֶּעַם הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁאֲנִי רוֹאָה מִחֲזָה כְּזֹה, וְאֲנִי לוֹמֵד מוֹסֵר הַשֶּׁכֶל,
 מֵה הַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אֶתְכֶם, לֹא רַק שִׁיְהִיָּה לָכֶם טוֹב בְּשָׂמִים כְּפִי
 שְׂאֵתֶם מֵאַמִּינִים, אֲלֹא גַם בְּאֶרֶץ שֶׁתְּהִיוּ בְּרִיאִים.

וּבְאֵמַת זֶהוּ מְדַרְשׁ, חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים אוֹמְרִים (שְׁמוֹת רַבָּה, פָּרָשָׁה
 כד, סִימָן א'): בּוֹא וּרְאָה כִּמָּה נְסִים עוֹשֶׂה הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם
 הָאָדָם, וְאֵינָנו יוֹדְעִים, שְׂאֵלּוּלָא הִיָּה אוֹכֵל פֶּת כִּשְׂהִיא חֲיָה, הִיָּתָה
 יוֹרֶדֶת תוֹף מַעֲיו וּמִשְׁרֻטָּת אוֹתוֹ, אֲלֹא בָּרָא הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַעֲיֵן
 בַּתוֹף גְּרַגְרָתוֹ וְכֵן הָאֶכָל נִבְלַע. כִּיצַד מִכִּירִים טְבַעוּ שֶׁל הָאָדָם? בָּעַת
 הָאֶכָל. וְלָכֵן הַגּוֹיִים וְכֵן אֵלּוֹ הַרְחוּקִים מִתּוֹרָה וּמִצְוֹת, כְּשֶׁרוֹצִים
 לְמַצֵּא שְׂדוּף וְכוּ', הוֹלְכִים לְמִסְעָדָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה רוֹאִים אִם יִשְׁנָה
 מִדַּת הַקְּמָצָנוֹת, אִם אוֹכְלִים בְּדַרְךָ אֶרֶץ, אוֹ אִם אוֹכְלִים בְּזִלְלָנוֹת,
 מְדַבְּרִים בְּצַעֲקוֹת וּבְחֻצְפָּה, בְּזֶה נִתְגַּלָּה טְבַעוּ שֶׁל אָדָם — לְטוֹב

או להפך. ולכן אבא ואמא וכן מחנכים קושרים את הילד משני הצדדים, כדי שיגדלו ישר ולא עקם. ולכן ראוי לתת תודה להורים שמחנכים בדרך הישרה, בדרך התורה, בדרך המוסר, וכן למלמדים שמחנכים לדרך ארץ ומדות טובות וצניעות, כדי שיגדלו לאשיות חיובית וראויה, ואוי לו למי שהוא כפוי טובה, ואינו מבין את הטוב בחנוך שמחנכים אותו. איזה יפי, איזה חן לראות קבוצה של ילדים ההולכים בנחת ובנעם, מדברים בלשון נקייה, מתנהגים בדרך ארץ וכו'. ואוי לעינים שראות קבוצת ילדים רועשים וגועשים, מחציפים פניהם ומתנהגים במדות מגנות, הרי זה בניון גדול מאד.

ולכן צריכים לזכר דבר זה היטב היטב, אתם עדין צעירים, וביכלתכם להיות פאבותינו ואמותינו הקדושים והצדיקים. מי אינו רוצה להיות צדיק, קדוש וטהור? מי אינו רוצה להיות פדגמט אדם ותנה שישבו בגן-עדן? מי אינו רוצה להיות פדגמט אברהם ושרה שהיו היהודים הראשונים שגלו את הקדוש-ברוך-הוא, אברהם גיר את האנשים ושרי את הנשים, מי אינו רוצה להיות כשרי אמנו, שעליה נאמר (בראשית יח, ט): "הנה באהל", שהיתה צנועה וחסודה ובעלת חסד עצום? מי אינו רוצה להיות כאברהם אבינו צדיק יסוד עולם? מי אינו רוצה להיות פיצחק ורבקה אבותינו הקדושים והטהורים? מי אינו רוצה להיות פיעקב איש תם יושב אהלים? בהגיע הזמן התחתן יעקב עם רחל ולא, בלהה וזלפה, והולידו שנים-עשר ילדים ובת אחת, מי אינו רוצה להיות צדיק פמותם? אף היצר הרע בא ושובר את הילד, ומסיתו לעברות ולמדות רעות וכו'. ולכן אומר שלמה המלך: "טוב ילד מסבן וחקם", טוב יותר להיות ילד מסבן, אבל חכם — שיודע שאינו יודע כלום, וחקפץ ששהורים והמחנכים ילמדו אותו, מלהיות זקן וטפש גדול.

לזאת אבקש אתכם מאד, ראו לעשות התחלה חדשה בחיים, ראו לשמור על דבורכם, הנזהרו בכבוד אב ואם, ותדברו אליהם בדרך ארץ גדול, ותעזרו להם בכל רצונם. חכמינו הקדושים אומרים (דברים רבה, פרשה ו', סימן ב'): חמורה שבחמורות כבוד אב

אֲשֶׁר ט' תרכד בַּנְחַל קעג

וְאִם. וְכֵן אָמְרוּ (תָּנא דְבֵי אֱלִיהוּ, פֶּרֶק כז): כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ שָׁל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִינוּ מִבְּקֵשׁ אֶת הָאָדָם אֲלָא שְׂיִכְבֵּד אָב. תִּקְבְּלוּ
עַל עֲצָמְכֶם לַעֲזֹר לַהוֹרִים וְעוֹד קִדְם שְׂמִבְּקָשִׁים סִיּוּע, כְּכַר תִּצְיִעוּ
עֲזָרָה. וְתַעֲשׂוּ בְּחֻשָׁק וּבְרִצּוֹן כָּל מִבְּקָשָׁם. כְּשֵׁרוֹאִים זוּג קְשִׁישִׁים,
אֶפְשָׁר לְשַׁאֲלֵם: הֲאֵם זְקוּקִים אַתֶּם לַעֲזָרָה, הֲאֵם חָסֵר לָכֶם דְּבַר
מָה? ! נְכַנְסִים לְבֵית אוֹ לְמָקוֹם הַלְמוּד — פּוֹתִחִים בְּבִקְרָ טוֹב,
בְּשָׁלוֹם, בְּתוֹדָה וּסְלִיחָה וְכוּ', כִּי ה' חֲדָר' אֵינוּ בֵּית-סֵהֶר, אֲלָא
מְלַמְדִים אַתְּכֶם שֶׁם מֵדוֹת טוֹבוֹת וְדַרְךְ אַרְץ, תוֹרָה וְתַפְלָה וַיִּרְאֵת
שָׁמַיִם.

וְאִךְ לְמוֹתָר לְצִיָּן, שְׂצָרִיכִים לְהִתְרַחֵק כְּמִטְחָוִי קֶשֶׁת מִדְּרָכֵי
הַגּוֹיִים וְהִנְהַגְתֶּם, וְלִשְׁמֹר עַל הַדְּבַר שֶׁיְהִיָּה זֶה וְטָהוֹר, וְאִם תִּתְנַהֲגוּ
כֵּן, אִף שְׂקוּשָׁרִים אַתְּכֶם מִשְׁנֵי הַצְּדָדִים, זֶה רַק לְטוֹבַתְכֶם, כְּדִי
שְׂתַגְדְּלוּ יִשְׂרָאֵל, וְלִבְסוּף יֵצְאוּ מִכֶּם אֲלֵפֵי עֲנָפִים וְעֵלִים וּפְרוֹת הַלּוּלָיִם,
וְכָל רוֹאֵיכֶם יִתְפַּעְלוּ מִכֶּם: מֵהֵיכֵן יֵצְאוּ פְרוֹת אֵלֶי? !

נָא וְנָא רְאוּ שְׁלֵא לְהִתְפַּעֵל מֵאִף אֶחָד. אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלֵינוּ
נֶאֱמַר: אַבְרָהָם הָעֵבֶרִי, שְׁפָלָם עָמְדוּ מִצַּד אֶחָד וְהוּא מֵהָעֵבֶר הַשְּׂנִי,
וְלֹא הִתְפַּעֵל כָּלֵל, רַק עָשָׂה אֶת רִצּוֹן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכֵּן אֵל
תִּסְתַּכְּלוּ עַל אַחֲרִים, אֵל תִּחַשְׁבוּ שְׁטוֹב לְאֵלוּ הַמִּתְנַהֲגִים בְּהַפְקָרוֹת
וּבַפְּרָאוֹת, זֶה הַכֹּל כְּסוֹת עֵינַיִם. מִשִּׁיגְדְּלוּ יִרְאוּ אֶת גְּדֹל הַמוֹם
שְׁבָהָם, וְאִזּוּ יְהִיָּה כְּמַעַט מֵאֲחֵר לְתַקֵּן. וְלַעֲמַת זֹאת כְּשֶׁהִילָדִים גְּדֹלִים
יִשְׂרָאֵל, וְאִינֶם סוֹטִים לְיָמִין וְלִשְׂמָאל, מִתְּפָאֲרִים בָּהֶם כָּלֵם וְחַפְצִים
בְּקִרְבָתָם וּבְחֻבְרָתָם, וּבְהִגִּיעַם לְפָרְקָם יֵשׁ הַרְבֵּה דוֹרֵשׁ לָהֶם.

וְהִנֵּה הַצַּדִּיק רַבִּי יִשְׂרָאֵל אַבּוּחֲצִירָא זי"ע, הִיָּה נִקְרָא 'בְּבֵא
סְאֵלִי', מִשּׁוּם שֶׁהָיָה אָבָא שָׁל תַּפְלָה, כִּי כָל הַיּוֹם הָיָה מִתְפַּלֵּל אֵלָיו
יִתְבַּרֵךְ, עַד שֶׁנִּדְבַק לְגַמְרֵי בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּפְעַל יִשׁוּעוֹת לְעַם
יִשְׂרָאֵל. פַּעַם אַחַת הִגִּיעָה אֵלָיו אִשָּׁה וּבְנָה. הָאִשָּׁה הִיָּתָה נִרְאֵית
נוֹרָא וְאִים, גִּילָה — אַרְבָּעִים וְחַמֵּשׁ, אִךְ הִיָּתָה נִרְאֵית כְּבַת שְׂמוֹנִים.
וְאֵלוּ בְנָה הָיָה נִרְאָה נוֹרָא, נִהַג בְּחֻצְפָּה וּבְעֲזוֹת מִצַּח, וְנִבֵּל אֶת פִּיו
כְּלַפֵּי אִמוֹ, וְהִתְפָּרַע וְהִתְפָּרַץ וְכוּ', וְהָאֵם בּוֹשָׁה בְּבִנָּה. בְּהִגִּיעַ תוֹרֵם

קעד אַשׁר ט' תרכד בנחל

להפגס, עמדה האשה בפתח ופרצה בככי, אנא תפעלו בעבורי, תתפללו על בני שהולך בדרך גלונה, ומכה אותי ומחציף פני אלי, ובכתה הרבה מאד. והילד בוש ונכלם במעשיו. האם חשבה שבנדאי ה'בבא סאלי' יקח את הבן, ויטיף לו מוסר הרבה מאד. אך הצדיק לא הגביה עיניו כלל, והחל לבכות ואמר לעצמו: אם לי היתה אמא עכשו, הייתי עוזר לה, איי אם לי היתה עכשו אמא, הייתי רץ לערוך בעבורה קניות, הייתי מנקה את הבית בשבילה. איי אם לי היתה אמא עכשו הייתי עושה לה נחת רוח. וכך בכה כילד קטן, והבן החצוף הזה השתנה לגמרי.

לכן אני אומר לכם עתה, עדין אתם צעירים, אם עכשו לא תשנו את גישתכם לחיים, יהיה לכם מר מאד כשתגדלו. אך אם תקבלו על עצמכם יראת שמים, תקבלו על עצמכם להשתנות, טוב ונעים יהיה מנת חלקכם. ואם יש חבר אחד שאינו חפץ להפסיק להתפרע ולהתמרד, תקבלו על עצמכם לנתק אתו קשר. כי מי שהוא חצוף ועז פנים — צריך להוקיעו ולהרחיקו מכם. מי שמזלזל בהורים ובמורים, צריכים להתרחק ממנו כרחוק מזרח ממערב.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתציתו אותי.

ואסים בספור מפלא ביותר, אשר כדאי לכם להחדיר את הספור הזה עמק בלבכם, ולספרו להוריכם ולשאר הילדים מפותות אחרות, ולשאר קרובי משפחה.

זה קרה בעיר בגי-ברק. בחור מצלח שהגיע לגיל עשרים ושתים ולא מצא בן זוגו. ולבסוף התחתן עם איזה שדוף וכו'. חלפו כמה שנים ולא זכו לילדים. הלכו לרופאים, והרופאים לא מצאו שום סבה או חסרון לדבר. בכך חלפו עוד כמה שנים ועדין לא זכו להפקד, ומרים ומרורים היו תייהם, כי כבר אמרו חכמינו הקדושים (נדרים סד:): מי שאין לו ילדים חשוב כמת, כי השמחה נעדרת מהבית, והכל חשוף ועצוב מאד. חלפו עשרים ושתים שנה, שהזוג הזה לא זכו לילדים, ולבסוף אחר שהוציאו הון רב לרופאים ולא

אֲשֶׁר ט' תרכד בַּנְחַל קעה

נושעו, יום אַחַד פֿגֿשוּ יְהוּדֵי אַחַד, וּבְרֵאוֹתוֹ אוֹתָם עֲצָבִים וְזַעֲפִים, שְׁאֵלָם לְפֶשֶׁר הַדְּבָר. פֿרָצוּ בְּכִי וְאָמְרוּ שְׁלֵא זָכוּ לְהַפְקֵד. וְעָנָה וְאָמַר לָהֶם: הִנֵּה יֵשׁ כָּאן צַדִּיק בְּקִרְבַּת מְקוֹם, תִּפְנְסוּ אֵלָיו, וּתְבַקְשׁוּ מִמֶּנּוּ בְּרָכָה, וְתִרְאוּ שְׂתֵהֵיָה לְכֶם יְשׁוּעָה. גַּם אֲנִי שָׁב מִהַצַּדִּיק הַזֶּה, הֵייתִי עֲנִי מְרוּד, וּבְרַךְ אוֹתִי עַל פְּרִנְסָה, וְיַעֲזֵ לִי מָה לַעֲשׂוֹת וְנִתְעַשְׂרִיתִי. בֵּינָן שְׁשֻׁמְעוּ זֹאת, רָצוּ תַכְף־וּמִיד אֶל הַצַּדִּיק, וְהִמְתִּינוּ שָׁם זְמַן הַרְבֵּה. וּבִהֲגִיעַ תּוֹרָם נִכְנְסוּ וּפְרָצוּ בְּכִי. הַצַּדִּיק נָסָה לְנַחֵמָם — מָה קָרָה וְכוּ', וְגוֹלְלוּ לְפָנָיו אֶת צָרְתָם, שְׁלֵא זָכוּ לְהַפְקֵד בִּילְדִים. הַצַּדִּיק עָצַם עֵינָיו דִּבְקָ עֲצָמוּ בְּהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, יַחַד יְחִידִים, פִּקַּח עֵינָיו וְאָמַר לְאִשָּׁה: אֲמַרִי גַא לִי, הֲאֵם לֹא הֵייתְ חַצוּפָה לְאִיזוֹ מוֹרָה בִּימֵי יְלָדוּתְךָ, הֲאֵם לֹא הַעֲזַתְּ פְּנִיךָ כְּלַפֵּיָהּ, וְצַעַרְתְּ אוֹתָהּ?! וְהָאִשָּׁה עָנְתָה שְׂאִינָה זוֹכֵרְת, כִּי חָלְפוּ כְּבֹר שְׁלֵשִׁים שָׁנָה מֵאָז שְׁסִימָה לְלַמֵּד. וְהַצַּדִּיק עָצַם שׁוּב אֶת עֵינָיו וּפְקַחָם וְאָמַר: אֲנִי חוֹשֵׁב שְׁצַעַרְתְּ אִיזוֹ מוֹרָה. לְכִי לְבַקֵּשׁ מִמֶּנָּה סְלִיחָתָהּ, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְכֶם עִם יְלָדִים. וְיִצְאָה הָאִשָּׁה עִם בַּעֲלָהּ, וְהִחֲלוּ לְדַבֵּר בֵּינֵיהֶם, וְהִחֲלָה לְהַזְכֵּר: בְּכַתָּה א' — הֵייתָ לִי מוֹרָה זו, בְּכַתָּה ב' — מוֹרָה זוֹ וְכוּ', וְכָף מְנַתָּה וְעַבְרָה מִמוֹרָה לְמוֹרָה, וְלֹא זָכְרָה אֶת מִי צַעַרְהָ. וּלְפִתַע פִּתְאֹם עַבְרָה בְּסִמּוּךָ לָהּ אִשָּׁה מְבַגֶּרֶת עִם עֲגֻלַת תְּאוּמִים וְכוּ', וְכַמָּה נְכָדִים סְבִיב הַעֲגֻלָּה וְטִילוּ בְּצוּתָא. הַמוֹרָה הַפִּירָה אֶת הַבֵּת הַזֶּה שְׁהֵייתָ תִלְמִידְתָּה בְּכַתָּה ז' וְכוּ', וְשְׂאֵלָה אוֹתָהּ: מָה שְׁלוּמְךָ, וְהָאִשָּׁה הַצַּעִירָה הַתְּבוּנָה מִי הִיא זו וְהַמְבַגֶּרֶת שְׁפוּנָה אֵלֶיהָ. וְהַמוֹרָה הַזְּכִירָה לְאִשָּׁה כִּי לְמַדָּה אוֹתָהּ וְכוּ', וּפְרָצָה הַצַּעִירָה בְּכִי, וְנִזְכְּרָה שְׁהַפְרִיעָה לְמוֹרְתָהּ יוֹם יוֹם, שְׁעָה שְׁעָה וְכוּ'. וּבִקְשָׁה סְלִיחָה וּמַחִילָה, וְהַמוֹרָה סְלַחָה לָהּ בְּכָל לְבָבָהּ. וְהִנֵּה לֹא חָלְפָה שָׁנָה, וְנוֹלַד לָהֶם בֶּן. וְהַסְּפוּר הַזֶּה פִּרְסַם בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבְכָל חוּץ לְאֶרֶץ, כְּדֵי שְׂיִדְעוּ הַתְּלַמִּידִים כַּמָּה צָרִיךְ לְהִזְהַר בְּכַבוֹד הוֹרִים וּמוֹרִים.

לזאת אַבְקֵשׁ אֶתְכֶם מְאֹד, קַבְּלוּ עַל עֲצָמְכֶם עוֹד עֲכָשׁוּ שְׂאֵתָם מִשְׁתַּנִּים, וְהוֹלְכִים לְהִיּוֹת צַדִּיקִים כְּאֲבוֹתֵינוּ הַקְדוּשִׁים: אַבְרָהָם,

קעו אָשר ט' תרכה בנחל

יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, מֹשֶׁה, אֶהְרֹן, יוֹסֵף וְדָוִד, וְשָׂאֵר הַצַּדִּיקִים מִשְׁךְ כָּל הַדּוֹרוֹת.

וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂאֻזָּכָה לְרֵאוֹת אֲצִלְכֶם הַרְבֵּה נַחַת, וְאֲנִי בְּטוֹחַ שְׂאֵתֶם תִּקְיֵמוּ אֶת אֲשֶׁר בִּקְשָׁתִי מִכֶּם. וְלִבְסוֹף אֲבַקְשְׁכֶם בִּקְשָׁה אִישִׁית, רְאוּ לְהִתְפַּלֵּל בְּעִבּוּרִי, כִּי רְשָׁעִים אַרְוִרִים הָעֲלִילוּ עָלַי עֲלִילַת דָּם וְרָשָׁע, עֲלִילַת שׂוֹא, וּבּוֹדְאֵי תְּפִלוֹתֵיכֶם יִתְקַבְּלוּ לְרַחֲמִים וְלִרְצוֹן לִפְנֵי אֲדוֹן כָּל, וְנִשְׁמַע בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרכה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר טְהָרָה, ז' נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גְּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְגִדְל שְׂמִיחָתִי לְשִׂמְעַה טוֹב מִמֶּךָ — אִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִפְרֻטִּיּוֹת שְׂאֵתָה מְחֻזָּק אֶת עֲצָמְךָ לִילָף בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, עַל אֵף כָּל הַנְּסִיווֹנוֹת הַקָּשִׁים וְהַמְרִים שְׁעוֹבָרִים עָלֶיךָ, וּבִפְרֻטִּיּוֹת בְּמִקּוֹם הָעִבּוּדָה שְׂאֵתָה עוֹבֵד.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! הַחַיִּים מְלֵאִים גְּסִיווֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַחֲזִיק מִמֶּעַמְד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבָר שְׂבַעֲוֹלָם.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַסְּבָלָנוֹת הַיָּא הָעֵקֶר בְּחַיֵּי הָאָדָם, וְכָל מָה שְׂהָאָדָם זוֹכֵה לְסַבֵּל יוֹתֵר, בֵּן עוֹבֵר בְּשְׁלוֹם אֶת יְמֵי חַיָּו, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהִסְתַּפֵּל בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִבְרַח מִהֶבְלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שְׂאֵז יֵאָרֶיךָ יְמֵי בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, כְּמֵאֵמֶר הַחֶכֶם: "הָאָדָם כְּצִפּוֹר כָּל יְמֵי הֶבְלוֹ, וְתַעֲנוּגֵי עוֹלָם כְּרֶשֶׁת לְרַגְלוֹ"; כִּי כְּשֵׂאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְבְּרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתַמִּיד מְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׂיחָתוֹ וְכָל מָה שְׂמַעִיק לוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֵז כָּל חַיָּו מְשֻׁתְּנִים לְגַמְרִי. וְרֵאוּי לְנוּ לְשִׁמְחַ מֵאֵד מֵאֵד, שְׂזוּכֵינוּ לְהִתְנוּדַע מִרַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲנוּ

אֲשֶׁר ט' תרכו בנחל קעז

זוכים לציתו, ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו, רק מציתו באמת, ומדבר עמו ותברך בכל יום, ואז טוב לו בזה ובכא לנצח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תרכו.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר טהרה, ז' ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי.

עליך לדעת, כי הקדוש-ברוך-הוא מסבב עם כל אחד סבות
לטובה, ומוליכו בדרךים חדשות בכל יום, והאדם צריך לקחת עמו
תמיד ספרי רבנו ז"ל, ולהפיצם במקום שהולך שם, וכן ידבר עם
אנשים ממנו ותברך, ויגלה ויפרסם את אמתת מציאותו ותברך
במקום שהוא הולך שם, כי לא בחנם סבבו מלמעלה שילך בדרך
הזה, רק כדי שיקרב רחוקים, ויגלה ויפרסם את אמתת מציאותו
ותברך, אשר דבר זה מאד מאד חשוב למעלה אצלו ותברך.

ראה, אהובי, אחי היקר! לדבר הרבה עמו ותברך, ואל תבלבל
את עצמך משום דבר שבעולם, כי בזה שהאדם מרגיל את עצמו
לדבר הרבה עמו ותברך, בזה מכניס בעצמו בטחון חזק לבטח בו
ותברך, כי הדבור שהאדם מדבר אליו ותברך, מכניס בו תקוה חזקה
להתקרב להקדוש-ברוך-הוא, ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו
כלל, רק ממשיך בדרך הקדוש והנפלא הזה, אשרי לו ואשרי
חלקו!

מה אמר לך, ידידי היקר! כשאדם מרגיל את עצמו לדבר
הרבה עמו ותברך, אזי כל חזיונם הם כבר חיים אחרים לגמרי, כי

הַדְּבֹר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ מְכַנִּיס בּוֹ יֵשׁוּב הַדַּעַת, וְאֵינוֹ מִפְּחָד מְשׁוּם דְּבַר
וּמְשׁוּם דְּמִיּוֹנוֹת כָּלָל, אֲשֶׁרִי הַמַּתְמִיד בְּזֶה תְּמִיד!

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרכ"ז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר טְהָרָה, ז' נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה נִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! אֲנִי מְאֹד מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה,
שְׂאֵתָה סוֹבֵל בְּשִׁבְלִי. אֵין אֵתָה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר בְּדַעֲתְךָ אֵת גְּדֹל
הַעֲגָמַת נֶפֶשׁ שְׂיֵשׁ לִי מִכָּל הָעֲנִיָּן וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת עָלִי לְסַפֵּר
לְךָ אֵת כָּל לְבָבִי, אֲשֶׁר מִיּוֹם שְׂרָצִיתִי לְהַכְנִיס לְעִירַת יְבִנְאֵל, עוֹבְרִים
עָלִי צָרוֹת וַיְסוּרִים מְרוֹרִים וְקָשִׁים כָּאֵלוֹ, אֲשֶׁר מִימּוֹת חַיִּי לֹא עָבְרוּ
עָלַי — הֵן בְּרוּחָנִיּוֹת וְהֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְאֵינִי יוֹדֵעַ מָה
לְעֲשׂוֹת, וּכְבֹר כַּמָּה פְּעָמִים נִסְכַּם בְּדַעֲתִי לְהַפְסִיק אֵת כָּל הָעֵסֶק, אֲךָ
מִשְׁהוּ דוּחַף אוֹתִי לֹא לְחַדֵּל.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְחִזֵּק אֵת עֲצָמְךָ, וְאַל תִּחְלַשׁ דַּעֲתְךָ
מְשׁוּם בְּרָיָה שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוּגְנוֹ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְסוּף כָּל סוּף
הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

אֲשֶׁרְנוּ מָה טוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמָה נַעֲמִים גּוֹרְלֵנוּ, וּמָה יָפָה יְרֻשָּׁתֵנוּ,
שְׂאֵנוּ זוֹכִים לְדַעַת מְרַבִּי אֱמֶת כְּזֶה וּמֵאוּר נִפְלֵא כְּזֶה, מָה הֵיִינוּ
עוֹשִׂים בְּלִי רַבְנוּ ז"ל?! הֲלֹא הֵיִינוּ מְשַׁתְּגָּעִים לְגַמְרִי, חַס וְשָׁלוֹם,
מְרַב הַצָּרוֹת וְהַמְרִירוֹת שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם גּוֹרֵם עָלֵינוּ.

וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל, עַל כָּל הַחֲסָד שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ,
שְׂאֵנוּ זוֹכִים לִידַע מְרַבְנוּ ז"ל, וּבִפְרָט אֵתָה, אַחֲרֵי שֶׁעָבַר עָלֶיךָ כְּבֹר
מָה שֶׁעָבַר — מְשַׁבְּרִים וְגַלִּים, בְּנֻדָּאֵי רְאוּי לְךָ לְחִזֵּק אֵת עֲצָמְךָ בְּכָל
מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם.

אֲשֶׁר ט' תּוֹרַח בְּנַחֵל קַעֲט

רָאָה לְדוֹן אוֹתִי לְכַף זְכוּת תְּמִיד, וְאִזּוּ יַעֲזוֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיִדְוֹן אוֹתְךָ לְכַף זְכוּת תְּמִיד.

נָא וְנָא רָאָה לְשַׂמַּח אֶת נַפְשְׁךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׂבָעוּלָם, וּבְנִדְאֵי יִרְאָה לְךָ עוֹד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת כְּפִי הַצָּעִיר וְהַעֲגֻמַת נֶפֶשׁ וְהַבְּזִיוֹנוֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דְּמַיִם שְׂסַבְלַתָּ, כְּנִגְדַּד זֶה תִּזְכָּה עוֹד לְרֵאוֹת יְשׁוּעוֹת רַבּוֹת בְּחַיִּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תּוֹרַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר טְהָרָה, ז' נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכוֹן קִבַּלְתִּי.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּרְאֵי לְכַבֵּד אֶת בְּעֵלְךָ, כִּי כָבֵד אָמַר הַחֶכֶם: "הַטּוֹב שְׂבָעוֹזִרִים לְקַיִם הַדַּת הוּא הָאִשָּׁה הַטּוֹבָה", וְהַעֲקֵן — עַל-יָדֵי שֶׁתְּהִי לּוֹ לַעֲזֹר, וְתַצִּילֵי אוֹתוֹ תְּמִיד מֵעֲבֻרוֹת חַמּוּרוֹת.

נָא וְנָא רְאֵי לְהִיּוֹת לַעֲזֹר גְּדוֹל לְבַעֲלְךָ, כִּי לְמַעַלָּה בְּשָׁמַיִם מְאֹד מְאֹד מְדַקְדְּקִים בְּדַבְרִים אֱלוֹהִים, וְאִשָּׁה שְׂעוֹזֶרֶת לְבַעֲלָהּ, מְאֹד חֲשׂוּבָה לְמַעַלָּה. וְעַל-כֵּן רְאֵי לְהִיּוֹת אִשָּׁה עִם רִגְשׁ, שֶׁתִּרְגִּישִׁי אֶת צִרְךָ בְּעֵלְךָ, וְתִהְיִי לּוֹ לַעֲזֹר גְּדוֹל, וּכְבֹר אָמַר הַחֶכֶם: "הַצְּפָרִים יִבְחֲנוּ לְקוֹל וְלִנְוָצָה, וְהַנְּשִׁים לְפִי מַעֲשִׂיהֶן הַנָּאִים".

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי בֵּית שַׁיֵּשׁ בּוֹ חֲמִימוֹת מֵצַד הָאִשָּׁה, מְתַנְהֵל בְּצוּרָה אַחֲרֵת לְגַמְרִי. וּכְבֹר אָמַר הַחֶכֶם מְכַל הָאָדָם (מְשַׁלֵּי יָד, א): "חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָהּ, וְאִילַת בִּידֵיהָ תִּהְרָסְנוּ".

אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתַּצִּיֵּתִי אוֹתִי, וּבְזְכוּת זֶה תִּזְכֵּי לְכֹל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

קפ אָשֶׁר ט' תרכט – ט' תרל בַּנְחַל
ט' תרכט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר טְהָרָה, ז' נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲזִיחַ.

אֶת מְכַתְּבֶךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד אָנִי מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה
מִכָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם
לְאִיבְרֶיךָ וּלְכָל טַפֵּי דְמִיךָ.

הִיָּה טוֹב מְאֹד, שְׁתַּבְּדְּקִי אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת. רְאֵי
לְשֹׁמֵר אֶת הַשֶּׁבֶת, וְאִזּוֹ הַשֶּׁבֶת תִּשְׁמַר עָלֶיךָ.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְאַחֲוֹתֶךָ שֶׁתִּפְקַד בְּזֶרַע שֶׁל קִנְיָא,
וְתוֹלִיד בָּנִים חַיִּים וְקִנְיָמִים.

לֵיד הַמוֹשֵׁב שְׁלָכֶם טָמוֹן וְגִנוּז רַבִּי יוֹסֵי דִמֵן פְּקִיעִין, מַה טוֹב
וּמַה נְעִים לָכֶם לִהְיוֹת רְגִילִים שָׁם עַל צִיוֹנוֹ הַקְּדוּשׁ, וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה
רַחֲמִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂיַחֲוֶס וִירַחֵם עָלֵיכֶם, וְכֵן תִּרְאוּ לְאַחֲזוֹ אֶת
הַמָּקוֹם הַזֶּה נְקִי, וּלְהַדְלִיק שָׁם נֵר לְכְבוֹדוֹ, וּבְזִכְרוֹת זֶה יַעֲזֹר לְךָ
הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּתְרַפְּאֵי מִחֹלְאֵת הַנִּפְיֵלָה שְׁעוֹבֶרֶת עָלֶיךָ, וְכֵן
אַחֲוֹתֶךָ תִּתְרַפְּאֵי מִהַנִּפְיֵלָה שְׁלָה, שְׁלֵא תִפִּיל עוֹד, רַק שְׁתוֹלִיד בָּנִים
חַיִּים וְקִנְיָמִים.

הַמְּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט' תרל.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר טְהָרָה ז' נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גְּרוֹ יֵאִיר.

אֲשֶׁר ט' תרלא בנחל קפא

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך —
אין לתאר ואין לשער כלל.

עליך לדעת, כי נסיונות עוברים על כל אחד ואחד, לשבר אותו
ולבטלו ולהרחיקו ממנו יתברך, ואשרי מי שזוכה להחזיק מעמד,
ושום דבר שבעולם לא יוכל לשברו. וזה עקר גדלתו — כשזוכה
להחזיק מעמד ואינו נשבר.

ראה, אהובי, אחי היקר! לשמח את עצמך בכל מיני אפנים
שבעולם, כי השמחה מביאה לאדם ברכה והצלחה בכל מעשיו.

מה טוב ומה נעים, אם תרגיל את עצמך להפיץ את
הקונטרסים החדשים, וזה יכניס בעצמך גם שפע בגשמיות ומכל
שכן ברוחניות, שתזכה להחזיר את אחינו בני ישראל בתשובה
שלמה.

נא ונא אל תדאג על העבר, כי הדאגה הורסת את האדם, ואינה
פועלת אצלו שום דבר — רק מתחים.

ראה להשלים את עצמך בכל יום ויום, וכמו שאמר החכם:
"כמו שהגוף מצטרף אל המזון דבר יום ביומו, ככה הנפש תצטרף
אל שלמותה תדיר", ואשרי מי שמקיים זאת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תרלא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר טהרה, ז' ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך להתחנך בקרוב ובנקל.

ראה להניח בכל יום תפלין, כי התפלין ממשיכים חיים לאדם

קפב אָשָׁר ט' תרלב – ט' תרלג בַּנְחַל

(מנחות מד.), וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁאַיְנוּ מְחֹסֵר יוֹם אֶחָד מִהַנְּחֻת תְּפִלִּין, כִּי הַתְּפִלִּין מִמְּשִׁיכִים אֹר וְחַיּוֹת וְזִיו מְלַמְעֵלָה, וְאִם בְּגִי-הָאָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מַעֲלַת הַנְּחֻת תְּפִלִּין, הָיוּ שְׂמֵחִים כָּל הַיּוֹם עִם הַתְּפִלִּין.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדִיךָ...

ט' תרלב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר טְהָרָה, ז' נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מְצֻטָּעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מְכֹל מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּעִנְיַן פְּרִנְסָתְךָ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְשִׁיךָ עֲלֶיךָ שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדִיךָ, וְתַהֲיֶה לָךְ פְּרִנְסָה בְּנִקְלָה, וְשֵׁלָא תִצְטָרֵךְ אֶל הַבְּרִיּוֹת כָּלֵל.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׂמְחָה אֶת עֲצֻמְךָ בְּכֹל מִיְנֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּנְיִחַ בְּעֲצֻמְךָ הַעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוֹת כָּלֵל, כִּי עַקֵּר הַצְּלִיחָת הָאָדָם – כְּשֶׁהוּא בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְכֹל מֵה שֶׁהוּא שְׂמֵחַ יוֹתֵר וּמְשִׂמַּח אֲחֵרִים, עַל-יְדֵי-זֶה הַהַצְּלִיחָה בְּיָדוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תִקְבַּל תְּרוּמָה קְטָנָה בְּעִבּוּר הוֹצָאוֹת הַחֲגֵג, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁהַתְּרוּמָה הַזֹּאת תִּפְתָּח אֶצְלֶךָ פְּתֻחָה.

ט' תרלג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר טְהָרָה, ז' נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר.

אֲשֶׁר ט' תרלד בַּנְחַל קפג

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק את עצמך.

מה אמר לך, ידידי היקר! יש דברים שהם למעלה משכלנו והשגתנו, ואין לנו שום תרוץ כלל, ובתוכם כל הענין המר והנמקד שעובר עליך בענין מציאת הזיווג וכו'.

בנדאי בא יבוא גם יום ישועתך, העקר אל תתיאש כלל, ואף שאני יודע, שזה קשה וכבד לך מאד, כי אין לך עוד צער בעולם כצערך של בחור, עם כל זאת מה אתה יודע מה שהקדוש-ברוך-הוא רוצה ממך, ואילו שעשועים עולים למעלה בכל העולמות, על-ידי שאתה מחזק את עצמך ואינך נשבר.

ראה להחיות את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, והעקר — על-ידי שמיעת כלי זמר, וסוף כל סוף תראה ישועה, כי סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תרלד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר טהרה, ז' ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אָל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע איך שאתה מחזק את עצמך.

מה אמר לך, ידידי היקר! ראה לנצל את הזמן היקר שלך עכשו בימי הנעורים, אשר בפרוש אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות תשובה, סימן עג): העבודה שהאדם עובד את ה' בבחירתו, כל יום ערכו יקר משנים של עבודה לעת זקנותו; ועל-פן ראה לנצל את הזמן היקר שלך עכשו בימי הנעורים — ללמד ולהתפלל, ואל תבלבל את עצמך משום בלבול שבעולם.

קפד אֲשֶׁר ט' תרלה בַּנְחַל

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי דָוִד הַמֶּלֶךְ אָמַר (תהלים קיט, סג): "חֲבַר אָנִי לְכָל אֲשֶׁר יִרְאוּךָ", כִּי צָרִיכִים לְחַבֵּר עֲצָמוֹ אֶל כָּל אִישׁ כְּשֶׁר, וְהֵיכָן שְׂמֻקְבָּלִים הַתְּעוֹרְרוֹת וְהַתְּחַזְּקוֹת בְּעִבּוּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, רְאוּי לִילֵךְ שָׁם, וְלֹא לְחַקֵּר הַרְבֵּה, הַעֲקֹר לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׁלֹא יִטְעֶה אֶת עֲצָמוֹ, וְאִזּוֹ יִזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל מַחֻז חֻפְצוֹ.

אֲשֶׁרנּוּ מַה טוֹב חֻלְקֵנוּ, וּמַה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, שְׂאָנוּ זוֹכִים לִידַע מִרְבֵּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבִּי נִפְלֵא כְּזֶה, הַמְּחַזֵּק וּמְאַמֵּץ אוֹתֵנוּ, וּמְכַנֵּס בְּנוֹ תַקְוָה לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרלה.

בְּעִנְיַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ח' נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מְכַתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שְׂמַחֲתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, וּבְכַפְּרֵט הַחֲדוּשִׁים דְּאוֹרִיִּתָא שְׂאִתָּה מְחַדָּשׁ, בֵּן יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַזְכֶּה לְחַדָּשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה בְּכָל יוֹם, כִּי בְּכָל יוֹם נְיוֹם בֵּית קוֹל יוֹצֵאת וּמְכַרְזֵת לְכָלֵם אֶת אֱמֶתת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ וְרִזֵּי וְסוּדוֹת הַתוֹרָה, וּמִי שְׂזוֹכָה לְרוּץ וּלְרַדֵּף אַחֲרֵיהֶם — אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֻלְקוֹ!

וַיֵּשׁ לוֹמַר, שְׂזֶה כָּלֵל הַחֲדוּשֵׁי תוֹרָה שְׂנִכְנְסִים בְּלֵב הָאָדָם, וּבְכָל יוֹם זוֹכָה לְחַדָּשׁ חֲדוּשִׁים חֲדָשִׁים, וְעַל-כֵּן מִי שְׂאִינוּ בְּטָלָן, וְזוֹכָה לְרוּץ אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְחַדָּשׁ חֲדוּשֵׁים דְּאוֹרִיִּתָא וְכוּתְבָם עַל הַסְּפָר, יִדַע שְׂזֶה מְלַמְעֵלָה.

עֲכָשׁוּ אָנוּ זוֹכִים לְחַג הַחֲרוּת, שְׂבוּ זְכִינוּ לְצֵאת מִמְצָרִים, עֲלִינוּ לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַחֵג הַזֶּה בְּכָל יוֹם נְיוֹם וְלִזְכּוֹת לְצֵאת מִמְצָרִים, וּבְזִכּוֹת זֶה נִזְכֶּה בְּאֱמֶת לְהַתְּעַלּוֹת בְּתַכְלִית הַעֲלִיָּה.

אֲשֶׁר   ט' תרלה   בְּנַחַל   קפה

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כְּמוֹ שֶׁהִיָּה בִּיצִיאַת מִצְרַיִם, שְׂיִצְאוּ עִם יִשְׂרָאֵל
 בְּנָסִים נִגְלִים, כְּמוֹ-כֵן בְּכָל יוֹם וַיּוֹם עִם יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּנָסִים
 נִגְלִים, אַף אֵין בְּעַל הַנֶּס מִכִּיר בְּנִסּוֹ (נְדָה לֵא.), וְזֶה כָּלֵל הַמִּצְוָה שֶׁל
 הַזְּכָרִת יִצִּיאַת מִצְרַיִם בְּכָל יוֹם, לִידַע שֶׁבְּכָל יוֹם וַיּוֹם נִשְׁמַתְנוּ יוֹצְאַת
 מִכָּל הַמִּצְרַיִם וְכוּ', וּמִי שֶׁזּוֹכֶה לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 עַל הַחֲסֵד חֲנֻם הַזֶּה, יוֹתֵר וַיּוֹתֵר נִמְשָׁךְ עָלָיו הַנֶּס, וּמִי שֶׁאֵינוֹ זוֹכֶה
 וְכוּ', אֵלָּא יֵשׁ לוֹ עוֹד טְעָנוֹת וּמַעֲנוֹת עַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 עַל-יְדֵי-זֶה מְסַתְּבֵף בְּצָרוֹת יוֹתֵר כְּבִדּוֹת וְקִשּׁוֹת מְאֹד.

וּבִאֲמַת אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְסַפֵּר שְׂבָחוֹ שֶׁל
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִצַּד עֲמָקוֹ וְגִדְלוֹ, כִּי שְׂבָחוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא עַד אֵין
 סוּף וְעַד אֵין תְּכֵלִית, וְכָל מֵה שֶׁמְשַׁבְּחִים יוֹתֵר אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, עַדִּין לֹא סִיְמָנוּ. כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ל.ג.);
 וּבִאֲמַת כָּתַב הַמַּהְרֵ"ל מִפְּרָאג בְּסִפְרוֹ "גְּבוּרוֹת ה'", וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: "מֵה
 שֶׁאֵנוּ מְצִוִּים לְסַפֵּר בְּלִילָה הַיִּצִּיאָה מִמִּצְרַיִם וְגִדְלֵ נִפְלְאוֹתָיו, אֵין זֶה
 בְּשִׁבִיל לְהַגִּיד שְׂבָחוֹ, רַק שֶׁאֵנוּ מְסַפְּרִים שְׂבָחוֹ, שְׂלֹא נִהְיֶה כְּפוּיֵי
 טוֹבָה, שֶׁעֲשֵׂה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לָנוּ נְסִים וְנִפְלְאוֹת, וְאֵין אָנוּ מוֹדִים
 לוֹ עֲלֵיהֶם, וְכִי אֵין אָנוּ מְחַיְבִים לְסַפֵּר אֶת מֵה שֶׁהֵיטִיב לָנוּ?
 אַף-עַל-פִּי שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְסַפֵּר כָּל הַטּוֹבוֹת שֶׁעֲשֵׂה עִמָּנוּ רַק מְקַצֵּת
 נִפְלְאוֹתָיו, וּמִכָּל מְקוֹם בְּשִׁבִיל זֶה אֵין לוֹמֵר שְׂלֹא נְסַפֵּר מְקַצֵּת מֵהֶם
 לוֹמֵר שֶׁאֵין אָנוּ כְּפוּיֵי טוֹבָה, וְאֶפְלוּ בְּשִׁבִיל מְקַצֵּת הַטּוֹבָה שֶׁעֲשֵׂה
 לָנוּ, יֵשׁ לָנוּ לְהוֹדוֹת לוֹ, עֵינֵי שָׁם. הֵינּוּ אַף שֶׁגִּדְלָתוֹ יִתְבָּרַךְ עַד אֵין
 חֵקֵר, וְקִשָּׁה לְסַפֵּר כָּל שְׂבָחוֹ, עִם כָּל זֹאת עֲלֵינוּ לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל אֶת
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֲסֵד הַנּוֹרָא וְהַנִּפְלָא שֶׁעֲשֵׂה עִמָּנוּ, וְעַל-יְדֵי
 שֶׁהָאָדָם מְשַׁבַּח אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זוֹכֶה אַחֲר־כֵּף, שֶׁנִּמְשַׁכֵּת
 עָלָיו הָאֲרֵת יִצִּיאַת מִצְרַיִם, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְשִׁים לֵב לְזֶה, וְאִזּוֹ יִזְכֶּה
 לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כִּי כְּפִי שֶׁזּוֹכִים לְהַמְשִׁיךְ
 עַל עַצְמוֹ יִצִּיאַת מִצְרַיִם בְּכָל יוֹם, כְּמוֹ-כֵן זוֹכִים לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמָם
 קְבֵלַת הַתּוֹרָה בְּכָל יוֹם, כִּי כָּל עַקֵר יִצִּיאַת מִצְרַיִם הִיָּתָה בְּשִׁבִיל
 קְבֵלַת הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת ג, יב): "בְּהוֹצִיאֲךָ אֶת הָעָם תַּעֲבֹדוּן
 עַל הַהָר הַזֶּה" וְגו', כִּי עַקֵר תְּכֵלִית יִצִּיאַת מִצְרַיִם הוּא לְהַגִּיעַ אֶל

קפו אָשֶׁר ט' תרלו בַּנְחַל

קבלת התורה, ועל-כן כפי שאדם זוכה בכל יום לשמח ביציאת מצרים, זוכה לקבל את התורה, וזה כלל החדושי תורה שמחדשים בכל יום.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תרלו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר טהרה, ח' ניסן ה'תשמ"ו.

שלוש וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ידי הקרים, תלמידי "היכל-הקדש", קדש קדשים, "חסידי ברוסלב" די בכל אתר ואתר, הוי"ה עליהם ישרה שכנתו תמיד, ויברכם בכל מעשה ידיהם, ותמשך עליהם הארת זיו השכינה.

אחי ורעי הקרים! ראו לאחז את עצמכם מאד ברבנו ז"ל, ואל תתרחקו ממנו בשום אופן שבעולם כלל, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, אשר הסמ"ך-מ"ם עיניו לטש ושניו חרק על כל אחד ואחד מהמקרים אליו, ודבר זה רואים בחוש, מי שרק רוצה להתקרב אל רבנו ז"ל, יש עליו כל מיני מניעות עצומות, ועוברת עליו מרירות דמרירות עד אין סוף, ואפלו אלו שבתחלה שברו את המניעות, אבל אחר-כך נתפשטו עליהם המניעות יותר ויותר, ואפלו שכבר שברו אחר-כך את המניעות, עם כל זאת לבסוף מתפשטות עליהם המניעות כל-כך, עד שהם מתרחקים לגמרי, ועוד נעשים חולקים על רבנו ז"ל, ומתלוצצים ממנו ומתלמידיו הקרים שבכל דור ודור.

אחי ורעי הקרים! זכרו זאת היטב, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן נג): קרבת הצדיקים טוב בעולם הזה ובעולם הבא; ואמר (שם, סימן עד): המקרבים שיש להצדיק בחייו, הם יהיו מקרבים במוותם; ועל-כן ראו, אחי ורעי הקרים! להיות חזקים מאד מאד בהתקרבות אל רבנו ז"ל, כי יבוא היום, שנצטרף את רבנו ז"ל מאד מאד, ומה גם שעכשו אנו צריכים אותו מאד

אֲשֶׁר ט' תרלו בַּנְחַל קפז

מאד, כפי מה שעובר על כל אחד ואחד, באשר כל אחד יודע נגעי לבבו ומכאוביו, ואם לא היה לנו את רבנו ז"ל, מה היינו עושים?! ואמר רבנו ז"ל (שם סימן פו): בעולם הזה כל הרוצה לקרב את עצמו מתקרב, אבל בעולם הבא אין מקרבים אלא המקרבים מפבר.

ועל-כן אחי ורעי היקרים! צריכים את רבנו ז"ל בעולם הזה, שילמד עמנו עצות והתחזקות והדרךכות והנהגות ישרות איך להתזיק מעמד, ולא להשבר משום דבר, וצריכים את רבנו ז"ל בעולם הבא, ולכן כל מי שזוכה להתקרב אליו עוד בזה העולם, יזכה להיות מקרב גם בעולם העליון.

זכרו היטב היטב כמה מסר רבנו ז"ל כפר את נפשו עליכם, על כל אחד ואחד מאנשי שלומנו, ומוסר את נפשו ומשתדל לחזקו ולאמצו ולקברו אליו יתברך, אף מצד שני הסטרך אחרך מאד אורכת על כל מקרב ומקרב בכל מיני נכלי ערממיות, וגורמת תמיד פרודים ומחלקת וסכסוכים וכוותחים על לא דבר, ואף אחד אינו תופס, שהכל מהבעל-דבר בעצמו, שהוא אורב על כל אחד ואחד המקרב אל רבנו ז"ל, ורוצה לרחקו ממנו.

פי עליכם לדעת, אשר כל הלמוד של רבנו ז"ל, הוא למוד עמק עמק מי ימצאנו (קהלת ז, כד), שעדין עוד לא היה למוד בזה בעולם, פי הוא מגלה לנו את אמתת מציאותו יתברך בתכלית הגלוי. הן אמת שכבר היו אבות העולם, תנאים ואמוראים, צדיקים קדושים, אשר כל אחד ואחד זכה למה שזכה, כפי עבודתו וגייעתו בעבודת השם יתברך וכו' וכו', אף להאיר אורו יתברך בקטני ערף כמונו היום, פגומים ומלכלכים, בעוונותינו הרבים, כמונו היום, ולרחץ ולנקות אותנו, ולקשט אותנו בקשוטים יפים ונהדרים, זה עוד לא היה בעולם. מי שמע כזאת?! מי ראה כזאת?! פגומים כמונו, רחוקים כמונו, מלכלכים בעוונות כמונו, שנזקה גם-כן לדבר עמו יתברך באשר ידבר איש אל רעהו, הלא דבר זה הוא חסד גדול מהקדוש-ברוך-הוא, שחמל עלינו בדור הזה, ושלח לנו את רבנו ז"ל, שהוא עם תלמידו הקדוש מוהרנ"ת ז"ל, מחזקים ומאמצים

את כל נפש הרוצה לקבל את המודם הטוב, ומאיר בהם התחזקות והתעוררות איה לשוב אליו יתברך, אפלו שכבר קלקלנו ופגמנו כמו שכבר קלקלנו וכו', ואין פנינו יפות כלל וכו' וכו', עם כל זאת על-ידי עצותיו הקדושות והנוראות, אנו גם-כן זוכים להאיר את נפשנו בהארת זיו השכינה הקדושה.

אך דא עקא, שהסמ"ך-מ"ם עושה כל מיני פעלות לרחק מרבנו ז"ל, ועל-כן עלינו לבקש הרבה ממנו יתברך, שיחוס וירחם עלינו, שנוקה להיות מקרבים אל רבנו ז"ל בזה ובבא לנצח נצחים, ואז בודאי נזכה לטוב הגנוז והצפון שמחכה לנו. אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, אשרי מי שמסתכל על תכליתו, אשרי מי שזוכר היטב היטב, שהסוף יהיה, שיצטרך לצאת מזה העולם, ואז יהיה לו טוב מאד ההתקרבות אל הצדיק, אשרי לו ואשרי חלקו!

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תרלז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר טהרה, ח' ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... שיחיו.

את מכתבכם לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערכם הקשה ממה שעובר עליכם בדחקות הפרנסה.

עליכם לדעת, כי בזה העולם מנסים את כל אחד בנסיון אחר, ואשרי מי שעומד בנסיון. ואין לה עוד נסיון גדול כנסיון העני, אשר מעביר את האדם על דעתו ועל דעת קונו, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (ערוכין מא:).

והנה אודות שאלתכם, אם לעזוב את הלמוד, וללכת לעשות משא ומתן או לעבד, כבר אמרו חכמינו הקדושים (אבות ב, ב): טוב תורה עם דרוך ארץ, שיגיעת שניהם משפחת עון, ולא כל אחד יכול להחזיק מעמד בלי משרה בפרנסה, ועל-כן צוה לנו רבנו ז"ל,

אָשׁר   ט' תרלח   בְּנַחֵל   קפ"ט

שְׁלָכְל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, תְּהִיָּה לוֹ אִיזוֹ מִשְׁרָה בְּפִרְנָסָה, בְּאִפְּן שְׁהַעֲנִיּוֹת וְהַדְּחָקוֹת לֹא יִבְלָבוּהוּ, אִם לֹא מִי שְׁזוּכָה לְבִטְחוֹן חֶזֶק וְאִמִּיץ מְאֹד, שְׁאֵזוֹ אִינּוֹ מִתְיָרָא וְאִינּוֹ מִתְפַּחַד מִשׁוּם דְּבָר, כִּי רַבְּנּוּ וַ"ל גְּלָה לָנוּ (תִּי-מוֹהֲרִין סִימֵן תְּקֵא), שְׁהַפְּרָנְסָה הִיא רַק בְּטָחוֹן. עִם כָּל זֹאת מִי שְׁנִפְשׁוּ חֲשָׁקָה בַּתוֹרָה, חָבֵל עָלָיו מְאֹד לְבַזְזוֹ אֶת זְמַנּוֹ הַיְקָר, אִךְ מִצַּד שְׁנֵי כְּבָר גְּלָה לָנוּ רַבְּנּוּ וַ"ל, שְׁיִכּוּלִים לֵהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ אֶפְלוֹ כְּשֶׁעוֹשִׂים אֵיזָה עֶסֶק. וְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים רְגִילִים לוֹמֵר, שְׁאֶפְלוֹ אִם צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת אֵיזָה עֶסֶק מִעֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, שְׁיִשְׁתַּדֵּל שְׁיִהְיֶה הָעֶסֶק בְּיַדּוֹ אוֹ בְּרַגְלָיו אוֹ בְּרֵאשׁוֹ, אֲבָל לֹא בְּפִיו, כִּי פִּיו צְרִיךְ לְדַבֵּר תָּמִיד עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְכֵן רְאוּ בְּכָל הַדּוֹרוֹת, שְׁאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, אֶפְלוֹ אֵלוֹ שְׁעֶסְקוּ בְּאֵיזָה עֶסֶק בְּעוֹלָם הַזֶּה, הִזָּה תָּמִיד פִּיהֶם נֵעַ בְּתַפְלוֹת וּבְבִקְשׁוֹת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב לָכֶם, וְיִמְשִׁיךְ לָכֶם פְּרָנְסָה בְּשִׁפְעָה.

פֹּה תִקְבְּלוּ אֵיזָה סֶךְ מַעֲט, כְּדֵי שְׁיִהְיֶה פֶּתַח לְהַשְׂרָאת הַבְּרָכָה בְּבֵיתְכֶם.

הַמֵּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרלח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר טְהָרָה, ח' גִּיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

לְדַעֲתִי, כָּל הַצְּרוֹת וְהַבְּעִיּוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עָלֶיךָ, אֶת בְּעֶצְמְךָ גּוֹרְמֵת לָזָה, עַל שְׁאֵת מִמְּשַׁכֵּת עַל עֶצְמְךָ מְרִירוֹת וְדִכְאוֹן. וּבְנִדְאֵי הַצָּרָה שְׁלָךְ הִיא צָרָה מְרָה וְקָשָׁה עַד מְאֹד, אִךְ עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הָאָדָם בְּזָה הָעוֹלָם הוּא לְהִשְׁתַּדֵּל לַעֲבֹר וּלְדַלֵּג עַל צְרוּתֵיו, וּלְשַׁמֵּחַ אֶת נַפְשׁוֹ בְּכָל מִינֵי שְׂמֵחוֹת, וְעַל-יְדֵי-זָה יִזְכֶּה לַעֲבֹר עַל הַכָּל.

חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים אָמְרוּ (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת עֲצָבוֹת, סִימָן לר'): כָּל הַנְּמָשֶׁךְ אַחַר צִעְרוֹ — צִעְרוֹ נִמְשָׁךְ אַחֲרָיו; עַל-כֵּן רָאִי לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְשִׂמְחַת אֶת עֲצֻמָּךְ בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְהִרְגִּילִי אֶת עֲצֻמָּךְ לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל אֶחָד בְּעֵינַי יָפֵה, וְתְדוּנֵי אֶת כָּלָם לְכַף זְכוּת, וְאִז תִּזְכְּי לְרְאוֹת יְשׁוּעָה בְּקִרְוֹב.

רָאִי לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, כִּי רַב הַצָּרוֹת שֶׁהָאָדָם סוֹבֵל, הֵן מִפְּנֵי שְׁמִזְזוּתָיו פְּסוּלוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם.

גַּם רָאִי לְשָׁמֵר אֶת הַשַּׁבַּת-קִדְּשׁ, וְאִז הַשַּׁבַּת תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ. וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים אִם תִּדְּלִיקֵי אַרְבָּעָה גֵרוֹת לְכַבוֹד שַׁבַּת-קִדְּשׁ, וְלִהְיוֹסִיף שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, וּלְבַקֵּשׁ אִז מִהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל מָה שֶׁאֵת צָרִיכָה.

אוֹדוֹת הַבִּקְרָת שֶׁתִּבְתֵּן וְכוּ', עָלֶי לְהוֹדִיעַ לָךְ, כִּי כִּמָּה שֶׁהָאָדָם יִחְזֹר עַל הָאֲמוּנָה הַקְדוֹשָׁה, שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ מְלֵא כָּל הָאֲרֶז כְּבוֹדוֹ, זֶה לֹא מִסְפִּיק, כִּי צָרִיכִים לְחֹזֵר עַל זֶה עוֹד פַּעַם וְעוֹד פַּעַם וְכוּ' וְכוּ', אֲלֵפִים וְרַבּוֹת פַּעַמִּים בְּיוֹם אֶחָד. וְכִמוֹ שֶׁבְּכָל־לַיִת הָאֲמוּנָה צָרִיכִים לְחֹזֵר הֶרְבֵּה עַל זֶה, כְּמוֹ-כֵן בְּפִרְטוּיֹת הַשִּׂמְחָה, שֶׁהָאָדָם יִהְיֶה שִׂמְחָה וְטוֹב לֵב, עַל זֶה צָרִיכִים לְחֹזֵר עוֹד פַּעַם וְעוֹד פַּעַם, אֲלֵפִים וְרַבּוֹת פַּעַמִּים בְּיוֹם אֶחָד, וְכָל זְמַן שֶׁלֹּא נִחַקְק בְּאָדָם, שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלֵא כָּל הָאֲרֶז כְּבוֹדוֹ, וְיִרְגִּיל אֶת עֲצֻמוֹ לְשִׂמְחַת הֶרְבֵּה בְּתַקְוָה דַּחְקוֹתוֹ, סִימָן שֶׁעֲדִין לֹא נִחַקְק אֲצִלוֹ כָּלֵל, וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לְחֹזֵר עַל זֶה. וּבִזְהָ מִתְרַצֵּת הַבִּקְרָת שֶׁלָּךְ וְעִמָּךְ הַסְּלִיחָה.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט' תרלט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר טְהָרָה, ח' נִסָּן ה'תשמ"ו.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֲשֶׁר   ט' תרלט   בַּנְחַל   קצא

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמֵאֵד אֲנִי מְצִטְעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת וְכוּ'. וְהִנֵּה מוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְנֵי וַי"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵי, חֶלֶק א', סִימָן יד): כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, אֲזִי מִתְּלַבֶּשֶׁת נִשְׁמָתוֹ בְּלִבוֹשִׁים מְכַעְרִים, וְהִלְבוּשִׁים הַגְּשָׁמִיִּים הָאֵלוּ הֵם גּוֹרְמִים לוֹ מְנִיעוֹת רַבּוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקִּדְשָׁה. וְצָרִיכִים לְרֵאוֹת לְשׁוֹבֵר אֶת הַמְּחִיצוֹת הָאֵלוּ, וְאֵז יִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקִּדְשָׁה.

חֲמַדַּת לְכָבִי! רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְעַקֵּר הַהִתְחַזְּקוֹת צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, שְׂאֵתָה צָרִיךְ לְעַבֵּד הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַשִּׁמְחָה. וְאִיךָ זֹכִים לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה? עַל-יְדֵי שֶׁמְשַׁמְּחִים אֲחֵרִים.

וּבְאֵמַת עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֵי שְׁלוֹת הָאָדָם וְאֵי שִׁמְחָתוֹ, הוּא מִפְּנֵי שֵׁשׁ אֲצִלוֹ תָמִיד אֲנוֹכִיּוֹת, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְעַבֵּד עַל עֲצָמוֹ, שְׂיִזְכֶּה לְהִיּוֹת אִישׁ טוֹב, וְלֶאֱהֹב גַּם אֶת זּוּלָתוֹ, וְעַל-יְדֵי שִׂיאֵהֶב אֶת זּוּלָתוֹ וְיִדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, וְיִחְזְקוּ וְיִשְׁמְחוּ, זֶה יִכְנִיס גַּם בּוֹ חִזּוּק, שֶׁיִּדוֹן אֶת עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת, וְיִסְתַּכֵּל עַל עֲצָמוֹ בְּעֵין יָפָה, וְיִשְׁמַח אֶת נַפְשׁוֹ.

אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! מֵאַחַר שֶׁסָּבַב הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵתָה תִּגּוֹר בְּעִיר גְּבַעַתִּים, וְיִדוּעַ אִיךָ הַסְטֵרָא אַחְרָא מִתְּפַשְׁטָה שֵׁם עַכְשָׁיו מֵאֵד מֵאֵד, עַל-יְדֵי הַעֲרַב-רַב שֶׁכָּבְשׁוּ אֶת אֶרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, עַל-כֵּן עָלֶיךָ לְהִשָּׂאֵר דִּיקָא בְּעִיר הַזֹּאת, וּלְדַבֵּר עִם אֲחֵרִים מֵאַמוֹנָה וּלְשַׁמְּחֵם. וְזֶה עַקֵּר תְּקוּנָךְ עַל הָעֶבֶר.

הֵן אָמַת אֵתָה כּוֹתֵב, שֶׁהִנֵּךְ מְרַגֵּשׁ, שֶׁעַדִּין אֵתָה בְּעֲצָמְךָ רְחוּק, תִּשׁוּבָתְךָ בְּצִדוֹ, כִּי דִיקָא מִי שֶׁמְרַגֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ רְחוּק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, הוּא יְכוּל לְקַרֵּב יוֹתֵר אֶת אֲחֵרִים, כְּעֵין שֶׁפִּרְשׂ מוֹהֲרַנְיָת וַי"ל אֶת מֵאַמְרֵם וַי"ל (בְּרִכּוֹת כ:): כָּל הַמְּחִיב בְּדַבָּר מוֹצִיא אֶת הַרְבִּים יְדֵי חוֹבָתָם; מִי שֶׁמְרַגֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ מְחִיב בְּדַבָּר, הוּא דִיקָא יְכוּל לְהוֹצִיא אֶת הַרְבִּים יְדֵי חוֹבָתָם.

עַל-כֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי! לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, לְקַרֵּב אֲחֵרִים וּלְשַׁמְּחֵם וּלְחִזְקֵם וּלְעוֹדְדֵם, וּבְזְכוּת זֶה

קצב אשר ט' תרמ בנחל

יְכַנְסוּ גַם בְּךָ שְׂמֵחָה וְעֵדוּד וְחִזּוּק, וְתִזְכֶּה לְהַפְּךָ אֶת צָרוֹת חַיֶּיךָ
לְצוּרָה חַיּוּבִית לְגַמְרִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

מָאד מָאד אָנִי מְשִׁתַּוְּקָק, שְׂתַּכְתֵּב לִי בַּפְּרָטִיּוֹת יוֹתֵר.

ט' תרמ.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ח' נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמָאד אָנִי מְצֻטָּעֵר בְּצַעֲרְכֶם הַקָּשָׁה
מִמָּה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׂכַבְּר לֹא תִדְעוּ מִשׁוּם צָרָה,
וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וְיִפְקֹד אֶתְכֶם בְּזֵרַע שֶׁל
קִימָא.

רְאוּ לְהַדְּלִיק לְכָבוֹד שְׁבֵת-קִדְּשׁ אַרְבָּעָה נְרוֹת שֶׁל חֵלֶב וְשִׁנִּי
נְרוֹת שֶׁל שָׁמֶן זֵית, וּלְבַקֵּשׁ אֶז הַרְּבִה עַל יְלָדִים, כִּי הַתְּפִלוֹת שֶׁהָאִשָּׁה
מִתְּפַלֵּלַת בְּעֵת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת, מָאד מְקַבְּלוֹת וּמְרַצוֹת בְּשָׂמַיִם. רְאוּ
לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם, אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, אוֹ חֵס וְשָׁלוֹם, פְּסוּלוֹת,
כִּי רַב הַצָּרוֹת בְּבֵית הֵן — כְּשֵׁאִין הַמְּזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת. גַּם טוֹב וְנָעִים
לְבַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין.

רְאוּ לְשָׁמֹר שְׁבֵת, וְאֵז הַשְּׁבֵת תִּשְׁמֹר עֲלֵיכֶם. וּמָה טוֹב וּמָה
נָעִים, אִם תִּזְכּוּ לְאַרְחַת אֵיזָה אוֹרַח לְכָבוֹד שְׁבֵת-קִדְּשׁ, כִּי הַכְּנַסַּת
אוֹרְחִים מִזְכָּה אֶת הָאִשָּׁה בִּילָדִים.

גַּם טוֹב שְׂתַקְנֶה לְאִשְׁתְּךָ ה"א הַנְּעֻשָׂה מְכֻסָּף (יְכוּלִים לְקַנּוֹת אֶת
זֶה בְּכֹל חַנוּת שֶׁל תְּכַשִּׁיטִים).

אָשֶׁר ט' תרמא בנחל קצג

והקדוש-ברוך-הוא יֵעֹזֵר לָכֶם לְהַפְקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא, וְיִהְיֶה לְאִשְׁתְּךָ בְּרִיאוֹת הַשְּׁלָמָה.

נָא וְנָא רְאוּ לַהֲיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וּלְחֻזֵּק אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, וְלֹא לְזַרֵּק אֶת הָאִשְׁמָה אַחַד עַל הַשְּׁנִי, שְׂזָה גוֹרֵם מִתְּחִים בְּבֵית.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלָמָה לְאַבְיָךְ, גֵּרוֹ יְאִיר, וְיִזְכֶּה לְהֶאֱרִיךְ יָמִים, וְלִרְאוֹת עוֹד נִכְדִים יְקָרִים שְׂיִצְאוּ מִבְּנֵי, וְיִלְמַד עִמָּהֶם תּוֹרָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרמא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ח' נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

אִם אָמְנָם צָר לִי מְאֹד עַל כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּשִׂבְלִי, עִם כָּל זֹאת עָלִי לְנַחֵם אֶתְכֶם וּלְחַזְקְכֶם, שֶׁתִּדְּעוּ שֶׁכָּךְ עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַרוּצָה לְגַעַת בְּקִדְּשׁ, שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וְאִשְׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְהַחְזִיק מֵעַמָּד.

חֲמַדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְחֻזֵּק אֶת עֲצָמְךָ, וּלְחֻזֵּק אֶת יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר, אֲשֶׁר בְּיָדָי שְׁנֵיכֶם סוֹבְלִים הַרְבֵּה מְאֹד, וּמָה אֲעֲשֶׂה?! עִם כָּל זֹאת נִסְכַּם בְּדַעְתִּי, יַעֲבֹר עָלֵי מָה, אֲנִי לֹא אֶפְסִיק בְּזָה שֶׁהַתְּחִלָּתִי, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּזִכּוֹת רַבָּנוּ ז"ל, שֶׁאָמַר: "נִצְחָתִי וְאֲנִצְחִי", שְׁגַם אֲנִי אֶזְכֶּה לְנִצְחִי בְּמִלְחָמָה, וְלִבְנוֹת "הֵיכַל-הַקִּדְּשׁ", קִדְּשׁ קִדְּשִׁים, בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה.

תֵּאֱמִינוּ לִי, שֶׁלַּעַת עֵתָה אֲנִי רוֹאֶה לְפָנַי רַק חוֹמַת בְּרוֹזַל, וְאִין אֲנִי רוֹאֶה רַק פְּסִיעָה רֵאשׁוֹנָה וְלֹא יוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁסָּפַר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל

קצד אָשֶׁר ט' תרמב בַּנְחָל

(לְבַת רַבְנוּ ז"ל אָדֵל), שְׁפָף הוֹלֵף עֲנִין רַבְנוּ ז"ל, שְׁאֵת הַפְּסִיעָה הַרְאֵשׁוֹנָה רוֹאִים, וְיוֹתֵר מְזֵה לֹא רוֹאִים, וְכֵן עוֹבֵר אֶצְלִי עֲכָשׁוּ, עִם כָּל זֹאת אֲנִי מַחְזֵק אֶת עֲצָמִי, כִּי מִרְחוֹק אֲנִי מְבִין אֶת גְּדֹל הָעֲנִין הַזֶּה, וְאִם לֹא אֲזֻכָּה לְהוֹצִיאוֹ מִהַכַּח אֶל הַפֶּעַל, עַל-כָּל-פָּנִים אֲנִי יוֹדֵעַ, שְׁפָל יִגִּיעָה וְיִגִּיעָה וְכָל טְרַחָה וְטְרַחָה שְׁאֲנִי מְתִינֵעַ וְטוֹרַח בְּשִׁבִיל לְהוֹצִיא מִהַכַּח אֶל הַפֶּעַל אֶת דְּבַר רַבְנוּ ז"ל, הַיִּגִּיעָה וְהַטְרַחָה בְּעֲצָמָה מְאֹד יִקְרָה אֶצְלוֹ יְתִבְרָךְ.

עֲלִינוּ לְזִכֹּר תָּמִיד, שְׁכַמָּה וְכַמָּה אֲלָפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת בְּנֵי-אָדָם מְתִינְעִים וְטוֹרְחִים וְכוּ' וְכוּ' בְּכָל יוֹם, וְסוֹבְלִים צָרוֹת וְיִסוּרִים, קִטְנוֹת וּמְנִיעוֹת וּבְזִיוּנוֹת וְהַכָּל בְּשִׁבִיל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה וְכוּ' וְכוּ', וְאֲנִי הָעֲנִיִּים וְהַנְרַדְּפִים סוֹבְלִים בְּשִׁבִיל שְׁאֲנוּ רוֹצִים לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, בְּזֵה בְּעֲצָמוֹ רְאוּי לָנוּ לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוֹלָם.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְרְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שְׁבוּעָה, וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפַח בִּי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרמב.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יְתִבְרָךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר טְהָרָה, ט' נִיסָן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ הַקּוֹרֵעַ לְבָבוֹת לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוֹחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, שְׁנִפְלֵת בְּפַח יְקוֹשׁ בְּזֵה.

מָה אֵמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! בְּזֵה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם בְּלִי הַתְּחַזְּקוֹת, וּבְפִרְטִיּוֹת כְּפִי שְׁעוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטִיּוֹת, הַהִכְרַח לוֹ לְהַתְּחַזֵּק.

אָשֶׁר ט' תרמג בַּנְחַל קְצֵה

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי עֵקֶר הַחַזוּק הוּא שְׁמִחָה, שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְלְשִׂמְחָה אֶת אִשְׁתּוֹ וְאֶת יְלָדָיו, וְשִׂתְהִיָּה הָאוֹרֵחַ סְבִיבּוֹ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי עַל-יְדֵי שְׁמִחָה הָאָדָם זוֹכֶה לְהִרְחֵבֵת הַדַּעַת, וּכְשֵׁיִשׁ לוֹ הִרְחֵבֵת הַדַּעַת, הוּא יוֹדֵעַ לְתַת עֲצוֹת לְנַפְשׁוֹ.

נָא וְנָא תוֹצִיא מֵרֵאשִׁיךָ אֶת הַמַּחְשָׁבוֹת שֶׁל הֶבֶל שֶׁנִּכְנְסוּ בְּךָ וְכוּ', כִּי בְּיָדָי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם הִיִּית בּוֹדֵק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ, כִּי רַב הַצָּרוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עַל הָאָדָם הֵן כְּשֵׁאִין מְזוּזוֹת בֵּיתוֹ כְּשֵׁרוֹת.

רְאֵה לְשִׁמּוֹר שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְאֵז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמַר אוֹתְךָ.

חֲזַק וְאַמֵּץ, וְאֵז תִּרְאֶה נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרמג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְּרָךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן קִדְשׁ הַחַג, י"א נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אַחֵי וְרַעֵי הַיְּקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקִּדְשׁ", קִדְשׁ הַקְּדוֹשִׁים, הַיְּהוּדִים הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּזְכְּפוּ לְצֵאת מַגְלוֹת וְצִמְצוּם הַמַּחֲזִין, וְלִהְבֵּנֵם אֶל תוֹךְ הִרְחֵבֵת וְחֵרוֹת הַמַּחֲזִין, לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹת בְּגִלּוֹי פָּנִים אֶל פָּנִים.

אַחֵי וְרַעֵי הַיְּקָרִים! רְאוּ לְחֲזֹק אֶת עֲצָמְכֶם עֲכָשׁוּ בְּחַג חֵרוֹתֵנוּ, לְהִתְאַמֵּץ וּלְהִתְחַזֵּק בְּיוֹתֵר לְהִתְחַיֵּל לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ וַיִּלְל, כִּי הוּא מְאֹד מְאֹד הוֹדִיעָנוּ לְשִׁמּוֹר אֶת מַחְשְׁבוֹתֵינוּ, וְלִבְלִי לְהִתְחַמֵּץ בְּחִמְצָה, שֶׁהֵן הַמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת וְהַרְהוּרִים רַעִים וְכוּ' וְכוּ', אֲלָא נִרְגָּל אֶת עֲצָמֵנוּ לְחֵשֶׁב תָּמִיד מִמֵּנוּ יְתַבְּרָךְ, אֵיךְ שֶׁהוּא יְתַבְּרָךְ מְלֵא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ,

ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא וכו' וכו', וצריכים להכניס את מח מחשבתו לחשב בזה תמיד. וגלה לנו רבנו ז"ל, שבמקום שהאדם חושב — שם כל האדם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא); ועל-כן בזה שתזוהרו לא להחמיץ את מחשבותיכם במחשבות זרות ובספקות וכו' וכו', רק לקדש את המחשבה בבחינת מצה, לידע שהכל אלקות גמור הוא, על-ידי-זה תזכו לצאת לחרות. כי העקר תלוי במחשבה.

נא ונא ראו לברח ולהזהר במשהו דמשהו חמץ, שהוא כלל העצבות והעצלות והדכאון שנכנסים באדם, והוא אסור חמור בתכלית האסור, ותכף ומיד כשאדם רוצה לצאת ממצריו, מהמצר והגלות שלו, תכף-ומיד עליו להזהר משהו דמשהו חמץ, שהוא עצבות ועצלות ודכאון וכו' וכו', אלא ירגיל את עצמו לאכל מצה, שהוא תקף השמחה והחדוה והאשר והנעם, להרגיש את אמתת מציאותו יתברך, כי אכילת מצה הוא התגלות הרצון העליון, רענא דרעוין, לידע כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ואנו רק בידו יתברך, ועל-כן למה להיות בעצבות ובמרירות ובדכאון?!

ראו, אחי ורעי היקרים! להתעורר מחדש בחדג חרותנו הנה, ולזכות לפה-סח, לפתח את הפה ולדבר עמו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, ולספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבבו, ואת כל אשר מעיק לו, ושום דבר שבעולם לא יוכל להפילו ולגרושו ולזרקו בשום אפן שבעולם כלל. וצריכים להיות בדבר זה מאד מאד חזקים, לבלי להניח דבר זה, כי עקר גאלת מצרים בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות, הוא רק על-ידי הדבור, איך שהאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, ומפרש את כל שיחתו ואת כל מה שקורה עמו אליו יתברך, באשר ידבר איש אל רעהו, אשרי מי שמתמיד בזה בכל יום ובכל שעה ובכל רגע ממש.

ובאמת מי שיש לו רק קצת ישוב הדעת, ורואה מה שהולך וסובב פעת בעולם וכו', כל מיני קטנות וירידות, כל מיני השלכות,

כָּל מִינֵי הַרְפֹּתָקָאוֹת, כָּל מִינֵי עֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים וְכוּ', וְכוּ', יִרְאֶה וַיְבִין וַיִּשְׁפֹּל, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְקוֹם מְנוּס לְכַרְח מִפְּגְעֵי וּמִמְקָרֵי הַזְּמַן, כִּי אִם אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ. עַל-כֵּן רָאוּ לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְכֶם לְדַבֵּר תָּמִיד עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר זוֹהִי גְּאֻלַּת וַיְצִיאֵת מִצְרַיִם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם. כִּי כִּשְׁאֲדָם נוֹפֵל בְּקִטְנוֹת וּבִירִידוֹת וְכוּ', וְנִשְׁלָף בְּמְקוֹם שֶׁנִּשְׁלָף וְכוּ' וְכוּ', וְנִכְשֵׁל בְּמָה שֶׁנִּכְשֵׁל וְכוּ' וְכוּ', בְּכָל מִינֵי עֲוֹנוֹת וַחֲטָאִים וְכוּ' וְכוּ', כָּל זֶה נִקְרָא גְלוּת מִצְרַיִם, שֶׁהַמַּחֲזִין שָׁלוֹ גַעֲשִׂים בְּמִצְרַיִם גְּדוֹל, עַד שֵׁישׁ אֲנָשִׁים, שֶׁכָּל-כֶּף נִפְלוּ בְּפַח יְקוּשׁ, עַד שֶׁקָּשָׁה לָהֶם לְצַמְצֵם אֶת מַחְשַׁבְתָּם, וְלַחֲשֹׁב הַיֵּטֵב מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וּמִחֵם וּמִחֲשַׁבְתָּם כָּל-כֶּף מְעַרְבָּבִים וּמְבַהֲלִים, עַד שֶׁהֵם מְבַהֲלִים עַד מְאֹד בְּלִי שׁוּם יִשׁוּב הַדַּעַת, וּמִתְפַּחְדִּים מִכָּל דְּבַר קָטָן, וּמֵר וּחֲשָׁף לָהֶם, וְאֵינָם רוֹאִים שׁוּם אוֹר כָּלָל, אֲשֶׁר כָּל זֶה הוּא עִמָּךְ טְמֵאֵת מִצְרַיִם. וּבְזֶה שֶׁמְרַגְּלִים אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה אֶת כָּל לִבְּךָ וְכָל מַה שֶׁמַּעֲיֵק לָהֶם, עַל-יְדֵי-זֶה מְכַנְּסִים בְּעֲצָמְךָ תִּקְוָה חֲזָקָה לְצֵאת מִהַמִּצְרַיִם וְהַגְּלוּת, וְזוֹכִים לְחֵרוֹת הַמַּחֲזִין, וְנִכְנָסֵת בְּלִבְּךָ שֶׁמְחַה וְחֻדְוָה וְעֲרֻבוֹת וְזִיו לְחַזוֹת בְּנַעַם הַיְיָ וְהַיְיָ וְלִבְקֹר בְּהִיכָלוֹ.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְיָרִים! רָאוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלֻקְכֶם, "אֲשֶׁר בַּנְחָל" שֶׁם חֲלֻקְכֶם וְגוֹרְלְכֶם, וְשׂוֹזְכֵיכֶם לְהַתְּוֹדַע מִרְבֵּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר כָּל רְצוֹנוֹ וְכִסּוּפָיו וּמְסִירוֹת נִפְשׁוֹ הוּא, רַק לְהוֹצִיא אֶתְכֶם מִהַפַּח יְקוּשׁ שֶׁנִּפְלְתֶם וְנִכְשַׁלְתֶם בּוֹ.

וְעַל-כֵּן רָאוּ לְאַחֵז אֶת עֲצָמְכֶם בְּרַבְּנוּ ו"ל, וְלִבְלִי לְהַתְּרַחֵק מִמֶּנּוּ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, עַל אִף גְּדוֹל הַקְּשִׁיּוֹת וְהַסְּפָקוֹת וְהַמְּרִירוֹת וְכוּ', שֶׁמְכַנְּסִים בְּלִבְכֶם הַבַּעַל-דְּבַר וְכוּ', וְכֵן שֶׁבְּכָל פַּעַם שׁוֹלַח שְׁלוּחִים מְלַבְּשִׁים בְּצוּרַת אָדָם, אֲשֶׁר בְּאַמַּת הֵם רַק שְׂדִין יְהוּדָאִין, וְהֵם מְדַבְּרִים כָּל דְּבַר אֲסוּר עַל רַבְּנוּ ו"ל וְעַל אֲנָשָׁיו, לְהַתְּרַחֵק מֵהֶם וְלִבְלִי לְעֵין בְּסַפְרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים, הַמְּגַלִּים אֲמַתַּת מִצִּיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּגִלּוֹי נוֹרָא וְנִפְלָא עַד מְאֹד.

נָא וְנָא חוּסוּ עַל נַפְשְׁכֶם, וּרְאוּ אֵל אֵיזָה טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי כְּכָר

קצח   אָשֶׁר   ט' תרמד   בַּנְחָל

זכיתם כל אחד ואחד עד עכשו על-ידי רבנו ו"ל, ועל-כן המשיכו
לאחז את עצמכם בו, ואל תניחו את עצמכם לברח ממנו ו"ל, ואז
סוף כל סוף תזכו, שיביא אתכם רבנו ו"ל אל תקונכם הנצחי כמו
שהבטיח בפרוש ואמר (עין חיי-מוהר"ן, סימן שכ), שאין הקדוש-ברוך-
הוא עושה לי זאת, חס ושלום, בשום פעם, לקח ממני איזה איש
מאנשי מהעולם קדם שבא אל תקונו.

אשרנו מה טוב חלקנו, שאנו זוכים לידע ממנו, יעזר הקדוש-
ברוך-הוא, שנשאר אצלו תמיד.

המאחל לכם חג פשר ושמח...

ט' תרמד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון קדם החג, י"א ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי
שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדש", הו"ה
עליהם ישרה שכנתו תמיד.

שלמה המלך אומר (קהלת ב, ב): "לשחוק אמרתי מהולל
ולשמחה מה זו עצה"; רש"י אומר: לשחוק אמרתי מהולל —
מערכת בכי ואנחה, ולשמחה מה זו — טובה עושה, הרי סופה
תוגה. רבנו ו"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד): מצוה גדולה
להיות בשמחה תמיד; אין זו עצה שרבנו ו"ל נותן לאדם: "אתה
יודע, עובר עליך איזה משבר — תהיה בשמחה", לא ולא! אלא
רבנו ו"ל אומר: "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולהתגבר
להרחיק העצבות והמרה שחורה בכל כחו". ואין זו סתם מצוה,
אלא מצוה הכלולה מכל המצוות, כי בזה שאדם שמח, מגלה טהר
לבבו שאוהב את הקדוש-ברוך-הוא, ואין לו טענות עליו יתברך,
אפלו שעוברים עליו משברים וגלים, הוא יודע שכל מה שהקדוש-
ברוך-הוא עושה — כך צריך להיות. ואפלו שישנם דברים שאינו
מבין, הוא יודע אשר (תהלים קמה, יז): "צדיק הו"ה בכל דרכיו

וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו". כָּל מֵה שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה — כִּן צָרִיךְ
 לְהִיּוֹת. וְכֵן אֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׁמֹחָה, סִימָן א'): כְּשֶׁאָדָם
 עוֹשֶׂה מִצְוָה בְּשִׂמְחָה, זֶה סִימָן שֶׁלְבוֹ שָׁלֵם לְאֵלֶיקוּ; נִמְצָא,
 שֶׁשְׂמֹחָה כְּלוּלָה מְכֹל הַמִּצְוֹת. כִּי בְּזֶה שֶׁאָדָם שִׂמַח, הוּא מְגַלֶּה
 אֶת טַהַר לְבָבוֹ, הוּא מְגַלֶּה שֶׁהַמִּצְוֹת שֶׁעוֹשֶׂה בְּשִׂבִיל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, אֵין זֶה כִּי מְכַרְחִים לַעֲשׂוֹתָם, אֶלָּא עוֹשֶׂה אֶת זֹאת בְּשִׂמְחָה,
 כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֶה, זֶהוּ רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ. אִף אֶחָד אֵינוֹ מְכַרְיֵחַ
 אוֹתוֹ, אֲנִי מְקַיֵּם אֶת הַמִּצְוֹת מִפְּנֵי שֶׁאֲנִי אוֹהֵב אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ.
 וְלִכֵּן לֹא בַחֲנָם שֶׁאֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל: מִצְוָה גְּדוּלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה
 תָּמִיד, וְלִהְתַּגַּבֵּר לְהִרְחִיק הַעֲצָבוֹת וְהַמְרָה שְׁחוֹנָה בְּכָל כַּחוֹ, בְּזֶה
 תְּלוּיָה כָּל הַצְּלַחַת הָאָדָם — בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי. וְכִמוֹ שֶׁאֹמֵר
 רַבֵּנוּ ו"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׁמֹחָה, חֶלֶק ב', סִימָן א'), מִי שֶׁהוּא שִׂמַח
 תָּמִיד, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְצַלִּיחַ; וּמִדּוּעַ עַל-יְדֵי שְׂמֹחָה מְצַלִּיחִים? כִּי
 רַבֵּנוּ ו"ל אֹמֵר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׁמֹחָה, סִימָן כ'א): עַל-יְדֵי שְׂמֹחָה
 תְּפִיסַת הַמַּחַ נִתְגַּדֵּל. בְּדֶרֶךְ כָּלֵל אָדָם מִסְתַּוָּבֵב בְּדַמְיוֹן, מַחוּ יִשֵּׁן
 וְכו', אֲבָל אִם אָדָם שִׂמַח, רֵאשׁוּ פְתוּחַ, תְּפִיסַת הַמַּחַ קוֹלְטַת
 תְּכָף-וּמִיד. וְעַל הָאָדָם לְזַכֵּר — אִם הוּא בְּטָלָן בְּגִשְׁמִיּוֹת, יִהְיֶה
 בְּטָלָן בְּרוּחָנִיּוֹת וְלִהְפֹּךְ, כִּי הָא בְּהָא תְּלִיא, אָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת זָרִיז
 בְּכָל מַעֲשָׂיו, לְדַעַת מָה אֲנִי רוֹצֶה בְּחַיֵּי? אֲנִי רוֹצֶה לְהִיּוֹת דְּבוּק
 בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲנִי רוֹצֶה לְרֵאוֹת אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְכֹל
 פְּרָטִי הַבְּרִיאָה. רַבֵּנוּ ו"ל אֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), יְהוּדֵי
 צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל בְּכָל דְּבַר בְּשִׂבִיל שֶׁיֵּשׁ בְּכָל פְּרָט, בְּשִׂבִיל הָאֱלֹקִי
 הַמְּחִיָּה אֶת הַבְּרִיאָה, רוֹאִים דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, צָרִיכִים לִידַע
 שֶׁהַכֹּל לְבוֹשׁ לְגַבֵּי אֱלֹקוֹת. וְאִם נִתְגַּלֶּה לְפָנָי שֶׁהַכֹּל זֶה הַקְּדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, וְהוּא יִתְבָּרַךְ נִמְצָא פֹה, אֲז עָלִי לְפִתּוֹחַ פִּי, וְלְדַבֵּר אֵלָיו
 יִתְבָּרַךְ. רַבֵּנוּ ו"ל אֹמֵר: לְמָה אָדָם אֵינוֹ מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵינוֹ
 מְרַגֵּשׁ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ פֹּה, וְלִכֵּן הוֹלֵךְ עֲצוּב וּמְמַרְמֵר וּמְדַכָּא וּמְלֹא
 קְשִׁיוֹת — לְמָה אֵרַע לִי דְבַר כְּזֶה, לְמָה אֵלוֹ הִרְשָׁעִים מְצַלִּיחִים
 וְהַצְּדִיקִים בְּשִׂפְלוֹת. אֲבָל כְּשֶׁאָדָם בְּשִׂמְחָה, אֵין לוֹ קְשִׁיוֹת עָלָיו
 יִתְבָּרַךְ, הוּא יוֹדַע שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג הַכֹּל, וְיוֹדַע מָה

שְׁעוֹשָׁה, וּבּוֹדָאֵי בְּכָל דְּבַר יִשְׁנָה בְּוֹנָה עַמְקָה שְׁאִינְנוּ מְסֻגְלִים לְהַבִּין. וְלִכֵּן מִמְּשִׁיךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ כָּל צְרֻכָיו.

כָּל זְמַן שְׁאִין אָדָם בְּשִׂמְחָה, הַמַּח שְׁלוֹ סְתוּם, וּכְשֶׁהַמַּח סְתוּם — הַכֹּל הוֹלֵךְ לוֹ קָשָׁה מְאֹד. בְּגִשְׁמִיּוֹת קָשָׁה לוֹ לְהַשִּׁיג פְּרֻנְסָה, וּנְכֻנָּס לְחֻבּוֹת, הַכֹּל הוֹלֵךְ לוֹ בְּכַבְדוֹת, וְהוּא עֹצֵל וּבִטְלָן. וּבְרוּחֵינִיּוֹת אֵינוֹ בָּא לְהִתְפַּלֵּל שְׁחֲרִית בְּמִנְיָן, אֵינוֹ בָּא לְהִתְפַּלֵּל מִנְחָה וְעֶרְבִית בְּמִנְיָן. וּכְשֶׁכָּבַר בָּא, הוּא מִפְּטֻט עִם פְּלוּנֵי וְאַלְמוּנֵי, בְּמִקּוֹם לְהִתְעַטֵּף תְּכֵף בְּטִלִּית וּתְפִלִּין, וְלִרְקֹד שְׁזֻכָּה לְהִלְבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּכִתְרַת הַמְּלָךְ וּבְגָד הַמְּלָךְ, וּלְהִתְחִיל לְדַבֵּר אֵלָיו יְתִבְרֵךְ בְּשִׂמְחָה, כִּי מְדַבֵּר עִכְשָׁו אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּפִלָּה, סִימָן ע'): עַל-יְדֵי שִׂמְחָה, תְּבוֹא תְּפִלָּתְךָ לְהִיכַל-הַמְּלָךְ. וְכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שֵׁם, סִימָן פֶּא): תְּפִלָּה שְׁהִיא בְּשִׂמְחָה, הִיא עֲרֵכָה וּמִתְקָה לְהֵשֵׁם יְתִבְרֵךְ. וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ רוֹאִים מָה זֶה שִׂמְחָה. אֵין זֶה סֵתֵם עֲצָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲלֵא מְצוּה גְּדוּלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְהִתְגַּבֵּר לְהִרְחִיק הָעֲצָבוֹת וְהַמְרָה שְׁחוּרָה בְּכָל כַּחוֹ. כִּי עִם עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה אָדָם מְסֻבֵּן, הַמַּח שְׁלוֹ נַעֲשֶׂה סְתוּם, הֵלֵב שְׁלוֹ מְלֵא עֲקֻמוּמִיּוֹת וְקִשְׁיוֹת עֲלָיו יְתִבְרֵךְ, וְהוּא שְׁבוּר וּמְסֻתּוֹבֵב בְּעוֹלָם הַדְּמִיוֹן בְּעֲצָלוֹת וּבְמִירוֹת, אֵין לוֹ מְאוּמָה: לֹא שְׁפַע, לֹא תוֹרָה וּתְפִלָּה וְלֹא מְצוּוֹת.

וְלִכֵּן בָּא שְׁלֵמָה הַמְּלָךְ וְאוֹמֵר: "לְשַׁחוּק אֶמְרָתִי מִהוֹלֵל" — רוֹאִים בְּנֵי אָדָם צוּחֻקִים, אֵין זֶה נִקְרָאת שִׂמְחָה. כִּיּוֹם יִשְׁנֵם בְּדִרְנָיִם וְשַׁחֲקָנִים, אִךְ אִם אֵין זֶה דְּבוּק בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֲרִי זֶה מְעַרְבַּב בְּכִי וְאַנְחָה, בְּרַגַּע שְׁיַעֲבֵרוּ אֵיזָה מִשְׁבֵּר, לֹא יִדְעוּ אִיךָ לְהִתְנַהֵג. "וּלְשִׂמְחָה מָה זֶה עֲשֶׂה" — זֶה שִׂמְחָה שְׁאִינָה שֶׁל מְצוּהָ, וּלְבִסּוּף מְסֻתְבָּכִים בְּצָרוֹת וְיִסּוּרִים נוֹרָאִים. אֲבָל שִׂמְחָה שֶׁל מְצוּהָ הִיא עוֹלָה עַל הַכֹּל.

וְלִכֵּן הַדְּבַר הַרְאִשׁוֹן שְׁאַנְחָנוּ צְרִיכִים לְהַחֲדִיר בְּנוֹ — שִׂמְחָה אֲמִתִּית בְּחַיִּים, לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבַעְעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה. אֲפִלוּ בְּמַצְבִּים הַקָּשִׁים בְּיוֹתֵר — לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, זֶה פּוֹתֵחַ אֶת הֵלֵב. אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, תְּכֵף-וּמִיד כְּשֶׁאֲתָה מִתְּעוֹרֵר מִהַשְּׁנָה, פּוֹקֵחַ

אֶת הָעֵינַיִם, אֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לקוטי־מוהר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד), כָּבָר תִּזְכִּיר עֲצָמְךָ בְּהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, תִּכְרַף כְּשֶׁאַתָּה רַק פּוֹקֵחַ אֶת הָעֵינַיִם תִּחְשָׁב: הִנֵּה יוֹם חֲדָשׁ, הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא נָתַן לִי מִתְּנָה. וְתֹאמַר: "מוֹדָה אָנִי לְפָנֶיךָ מְלֶךְ חַי וְקַיִם, שֶׁהַחֲזֵרְתָּ בִּי נִשְׁמָתִי בְּחִמְלָה רַבָּה אֲמוּנָתְךָ". תִּתֵּן תּוֹדָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ שֶׁהַחֲזִיר לָךְ אֶת הַנְּשָׁמָה. אַחֲר־כֵּן תִּטַּל יְדֶיךָ, תִּסִּיר אֶת הַקְּלָפוֹת שֶׁנִּדְבָקוּ בְּיָדֶיךָ. וְאַחֲר־כֵּן אֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (שיחות־הַר"ן, סִימָן ב'): תֹּאמַר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ: רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, נָתַתָּ לִי יוֹם חֲדָשׁ, אָנִי לוֹקֵחַ אֶת הַיּוֹם הַזֶּה, וּמוֹסֵר אֶת זֹאת בְּיָדֶיךָ, וְכַפִּי שֶׁאַתְּנֶהֱגַ כָּל הַיּוֹם, זֶה יִהְיֶה עַל דַּעְתְּךָ. וְהִ'חַפֵּץ חַיִּים מוֹסִיף, שֶׁצָּרִיכִים לְבַקֵּשׁוּ יִתְבָּרַךְ: רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, הַיּוֹם הַזֶּה שֶׁלֹּא אֲדַבֵּר לְשׁוֹן הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת, וְאֲשַׁמֵּר עַל פִּי. רַבְּנוּ ו"ל אֹמֵר, שֶׁכָּל הַצְּרוֹת שֶׁבְּגִי־אָדָם סוֹבְלִים זֶה רַק מִחֲמַת הַדְּבּוּר, וְכִמוּ שֶׁכִּתוּב (תהלים קמח, ח): "רוּחַ סְעָרָה עָשָׂה דְּבָרוֹ". מִי עוֹשֶׂה אֶת הַרוּחַ סְעָרָה? הַדְּבּוּר שֶׁמְדַבֵּר, זֶה מְבַלְבֵּל אֶת הַמַּח. אֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל, שֵׁשׁ קְלַפֹּת קִיִּין שְׂרוּצָה לַעֲשׂוֹת קִין כָּל בְּשָׂר, וְרוּאִים בַּחוּשׁ, שֶׁהַסֵּמ"ךְ־מ"ם כָּל כַּח הַטְּמָאָה שֶׁלּוֹ לְהַסִּית וּלְהַדִּיחַ יוֹמָם וְלַיְלָה נִגְדַּת הַקְּדוּשָׁה, הוֹלֵךְ לוֹ בַּחַיִּים שֶׁיְהִי פְּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזֶה גַם כָּלֵל הַמְּפִלְגוֹת כְּדוֹר הַהַפְּלָגָה, שְׂרוּצִים לְפַלֵּג אֶת הָעַם, אֲבָל עִם יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשַׁת בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֶּלֶל, עֲמָדוֹ בְּהַר סִינַי וְקִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה, כָּל הַנְּשָׁמוֹת מֵאֵז יִצְיָאת מִצְרַיִם וְעַד עַכְשָׁיו וְעַד סוֹף הַבְּרִיאָה, כָּל אֵלוֹ שֶׁעֲתִידִים לְהוֹלֵד עֲמָדוֹ בְּהַר סִינַי וְקִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה.

וְלָכֵן עָלֵינוּ לְשַׁמַּח בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, שֶׁזִּכְנוּ לִהְיוֹת בְּהַר סִינַי וְקִבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה. וְאִם אֵינָנו שְׂמֵחִים, סִימָן שֶׁהָאֲמוּנָה שֶׁלָּנוּ אֵינָנָה בְּשִׁלְמוֹת. שֶׁעֲדִין אֲנַחְנוּ מְלֵאִים כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, אֲנַחְנוּ רְחוּקִים מִהַצְּדִיק שֶׁהוּא בֵּין הַשִּׂמְחָה, שֶׁהוּא מִנַּחֵם הַכֹּל וּמְשַׁמַּח הַכֹּל. וְכִמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל (לקוטי־מוהר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), שֶׁהַצְּדִיק מִנַּחֵם הַכֹּל וּמְשַׁמַּח הַכֹּל, וְלָכֵן רַבְּנוּ ו"ל נִקְרָא "רַבִּי נַחְמָן בֶּן שִׁמְחָה", שֶׁהוּא "מִנַּחֵם" אֶת כָּלֵם "וּמְשַׁמַּח" אֶת כָּלֵם. וְעָלֵינוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, שֶׁזִּכְנוּ לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ו"ל, וְכִמוּ שֶׁאֹמֵר בְּפֶרוּשׁ

(שיחות-הר"ן, סימן קעז): עֲלֵיכֶם לְשַׁמַּח בְּמָאד מָאד, שְׂזִכִּיתֶם לְהִתְקַרֵּב לְרַבֵּי כְּזֶה, כִּי מָה הֵייתֶם עוֹשִׂים בְּלַעֲדוֹ? ! וְהַיּוֹם כְּשֶׁעוֹבְרִים עָלֵינוּ כָּל-כָּף הַרְבֵּה מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, כָּל-כָּף הַרְבֵּה צְרוּת וְיִסוּרִים, כָּל אֶחָד עִם הַחֲבִילָה שֶׁל הַמָּרָה שְׁחוּרָה וְהַעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוֹת שָׁלוּ, בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל מָה הֵינּוּ עוֹשִׂים? ! לְכֹל הַפְּחוֹת זְכִינוּ לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל, אֲזוּ נִרְאָה מָה רַבְּנוּ ז"ל רוֹצֵה מֵאֲתָנוּ. וְהִנֵּה אוֹמֵר לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל: מִצְוָה גְּדוּלָּה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וּלְהִתְגַּבֵּר לְהִרְחִיק הַעֲצָבוֹת וְהַמָּרָה שְׁחוּרָה. וְצָרִיכִים עַל זֶה כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ בְּלִתי מַגְבָּלִים, לִידַע שְׂאִין יוֹתֵר עֲצָבוֹת רַק שִׂמְחָה. צָאוּ מִן הַמְּרִירוֹת וְהִדְכָדוּךְ שֶׁלְכֶם, אַתֶּם צָרִיכִים רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִם יְהִי לְכֶם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — יְהִי לְכֶם הַכֹּל, עֲלֵיכֶם לְלַמַּד תּוֹרָה וּלְהִתְפַּלֵּל, וְאֵלּוּ הַשְּׁלֵשָׁה דְּבָרִים שְׂאֲתֶם צָרִיכִים: שִׂמְחָה, תּוֹרָה, תְּפִלָּה, וְזֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא !

שִׂמְחָה זֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרֵי-הַיְמִימִים-א' טז, כו): "עֲזוּ וַחֲדוּדוּ בְּמִקוֹמוֹ", אֲצִלוּ יִתְבַּרַךְ שֵׁם יְיָ רַק שִׂמְחָה. הַמְּלֵאכִים רַק רוֹקְדִים, רַק שִׂמְחִים, שֵׁם לְמַעַלָּה זֶה רַק שִׂמְחָה. פֶּה לְמַטָּה כְּלָנוּ עֲצוּבִים וְשׁוֹבְרִים וְרָצוּצִים, כִּי אֵינָנוּ רוֹאִים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יֵשׁ לָנוּ סִפְקוֹת וְקִשְׁיוֹת, אֵינָנוּ מְבִינִים הַרְבֵּה דְּבָרִים, אֲזוּ אָנוּ מְסֻתָּבִים כְּבִדְמִיּוֹן וַחֲלוּם. אֲבָל אֲצִלוּ יִתְבַּרַךְ הַכֹּל בְּשִׂמְחָה, כְּשֶׁאָדָם שִׂמַּח, אֲזוּ יַדַע שֶׁחֲזַר בְּתִשׁוּבָה, וְהוּא נִמְצָא אֲצִלוּ יִתְבַּרַךְ. תּוֹרָה זֶה הַתְּכֵמָה שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, 'אוֹרֵיטָא וְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חַד הוּא', הַתּוֹרָה זֶה הָאוֹר אֱלֹקִי. הַתְּפִלָּה זֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים י' כא): "הוּא תְּהַלְתֶּךָ וְהוּא אֱלֹקֶיךָ", וְלִכֵּן תּוֹרָה וְתְּפִלָּה זֶה דְּבַר אֶחָד, אִם אָדָם שִׂמַּח וּמִתְפַּלֵּל לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלוֹמַד תּוֹרָה — אֵינָנוּ חֹסֵר דְּבַר, מַחוּ נִפְתָּח, וְכִבֵּר יוֹדַע אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּכָל דְּבַר. אָדָם שֶׁלֹּא יְהִי בְּטָלָן בְּגִשְׁמִיּוֹת, לֹא יְהִי בְּטָלָן גַּם בְּרוּחָנִיּוֹת, וְאִם לֹא יְהִי בְּטָלָן בְּרוּחָנִיּוֹת, לֹא יְהִי בְּטָלָן גַּם בְּגִשְׁמִיּוֹת, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה, אֲבָל מִי שֶׁמְסֻתוֹבב וּמְרַחֵף, וּמְדַמֵּן דְּמִיּוֹנוֹת שְׂוָא, לְבִסוּף נוֹפֵל בְּפַח נִשְׁבֵּר. מָה לָךְ מְסֻתוֹבב בְּדַמִּיּוֹן? ! תְּסַתְּפֵל פֶּה לְמַטָּה עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ נִמְצָא פֶּה,

וְהֵיכֵן? בְּתוֹךְ תּוֹכְךָ, הִנֵּה אַתָּה הוֹלֵךְ, מִי הוֹלֵךְ בְּךָ? הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

חַכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים אוֹמְרִים (נִדָּה ל.א.): שְׁלֹשָׁה שְׂתָפִים יֵשׁ בְּאָדָם:
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָבִיו וְאִמּוֹ. הָאָב וְהָאִם נוֹתְנִים אֶת הַחֶלֶק הַגָּשְׁמִי,
בְּשׂוֹר עֲצָמוֹת וְגִידִים, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְכַנֵּס אֶת הָרוּחַ חַיִּים. כִּי־כֵן
שָׂבָא הַזְּמַן לְצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם, הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹצִיא אֶת הַחֶלֶק
שְׁלוֹ, וְאוֹמֵר לְאָב וְאִם: הַגּוֹפֶה שְׁלָכְס, וְתִטְפְּלוּ בָהּ. וְכֹלֶם בּוֹכִים
וּמְבַכִּים וְכוּ'. אַחֲ"כֵן — שֶׁהוּא הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוֹצִיא אֶת
הַנְּשֻׁמָּה, וְנוֹתֵר הַגּוֹף. וְלִכֵּן כְּשֶׁנִּפְטָר לְרַבְּנוּ ז"ל בְּנוֹ, עָנָה וְאָמַר: אֲנִי
צָרִיךְ לְחֹזֵר אֵלָיו, גַּם אֲנִי אֵלָיךְ אֶתְרִי. וְזֹאת רָצָה רַבְּנוּ ז"ל לְהַחֲדִיר
בְּנוֹ — אֵיךְ אָדָם צָרִיךְ לְחֵיוֹת רַק עִם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. מִי הוֹלֵךְ
בְּנוֹ? הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְהִרְאָהָ, שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹצִיא אֶת
הַחַיּוֹת, וְנוֹתֵרֵת גּוֹפָה, וְאִם אֵין קוֹבְרִים אוֹתָהּ, אֲזִי מַעֲלָה רֵיחַ רַע,
וְאִזּוֹ רּוֹאִים שְׂבָלֵי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲנַחְנוּ כְּלוּם, וּמִמֵּילָא אֵין מָה
לְהַתְּגַאוֹת, כִּי מָה אֲנִי וּמִי אֲנִי? כְּלוּם. הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹמֵר:
"אֲשַׁכּוֹן אֶת דַּכָּא" (יְשַׁעְיָה נו, טו), הֵיכֵן שׂוֹכֵן הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ?
בְּמִי שְׂיִודַע שֶׁהוּא כְּלוּם. אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן
עב), זֶה מָה שְׂמַקְבָּלִים מִהַצְּדִיק — שְׂפָלוֹת וְעֲנוּוָה, שְׂנֹדַע שְׂאָנוּ
כְּלוּם, אִזּוֹ נַחֲיָה חַיִּים טוֹבִים, חַיִּים נְעִימִים. מָה יֵשׁ לְהֵיוֹת
בְּעֲצָבוֹת? ! מָה יֵשׁ לְהֵיוֹת בְּדַכָּאוֹן וּבְמִירוֹת? ! וְאִם תֹּאמַר: "עוֹבֵר
עָלַי מִשְׁבֵּר נוֹרָא וְאִים, הַטְּבִיעוּ אוֹתִי בְּצָרָה וּבְכוּץ כְּזֶה" וְכוּ', אֵיךְ
לֹא וְלֹא, תַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה, וְאִזּוֹ הַכֹּל יִתְרַחַב לָךְ.

וְלִכֵּן הֵבֵה נִתְחִיל לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, הֵבֵה וְנִתְחִיל לְשַׂמַּח
בְּשִׂמְחָה אֵין סוֹפִית, שְׂזַכֵּינוּ לְהַבְרָא מְזַרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עֲשֵׂנוּ כְּגוֹיֵי
הָאֲרָצוֹת, זֶה הַשְּׂמִיחָה הַכִּי גְדוּלָה, שְׂאָדָם צָרִיךְ לְשַׂמַּח בְּנִקְדַּת
יְהוּדוּתוֹ. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'), מָה שְׂפִגְנֵי-אָדָם
רְחוּקִים מִהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מִפְּנֵי שְׂאֵין לָהֶם יְשׁוּב הַדַּעַת, וּמִדּוּעַ
אֵין לָהֶם יְשׁוּב הַדַּעַת? כִּי אֵינָם בְּשִׂמְחָה, וְלָמָּה אֵינָם בְּשִׂמְחָה, כִּי
אֵינָם מוֹצִאִים נִקְדוֹת טוֹבוֹת אֲצֵל עֲצָמָם, כֹּל אַחַד מְשַׁפֵּיל אֶת עֲצָמוֹ:
מִמֵּנִי לֹא יֵצֵא מְאוּמָה, חֲטָאֵתִי כֹל-כֶּף הַרְבֵּה, עֲשִׂיתִי שְׂטִיּוֹת וְהִבְלִים

וכו'. ובאמת ראו לחזור בתשובה שלמה, והקדוש-ברוך-הוא יקבל אתכם, ראו להרבות בודוי דברים, אשר אומר הרמב"ם (פרק א' מהלכות תשובה, הלכה א'), שזה מעקרי התשובה להתנדות, וכל המרבה להתנדות, הרי זה משבח. ואין יכולים לתאר ולשער גדל הנחת רוח שגורמים להקדוש-ברוך-הוא כשמתודים לפניו, ומדברים אליו כדבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ובפרט כשהתפלה היא בשמחה, אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות תפלה, סימן נז): מי שמתפלל בשמחה הקדוש-ברוך-הוא מכבד אותו ופוקד את לוחציו; כל אלו שלוחצים אותו ורוצים לשברו, להם תהיה מפלה.

עליכם לדעת, אשר מנסים את כל אדם בזה העולם, ורוצים לראות אם באמת רוצה לעשות רצון הקדוש-ברוך-הוא, או סתם מסתובב. הרי אנו נשמות מעולם האצילות, והורידו אותנו לכאן לעולם הגשמי והחמרי, ורואים רק גשמיות ועביות, תאוות רעות, נאוף, שקוץ, תעוב, כל מיני לכלוך, תאוות אכילה ושתייה, תאוות כעס וכבוד. רבנו ז"ל אומר, שישנן שלש תאוות ההורסות את האדם לגמרי: תאוות נאוף, אכילה ושתייה, תאוות ממון, עד שאינו רואה את הקדוש-ברוך-הוא, רחמנא לצלן, געלם ונסתר ממנו הבורא יתברך שמו.

ורואים זאת בחוש, אדם שנמשך אחר נאוף, הוא צריך, רחמנא לצלן, להסתכל על כל אשה העוברת ברחוב. מה אתה משגע ומטרף?! כתוב בתוכחה (דברים כח, לד): "והיית משגע ממראה עיניך אשר תראה". מהיכן אדם משתגע? מחמת שמסתכל על נשים. וכך אמרו חכמינו הקדושים (סוטה ת): אין יצר הרע שולט, אלא במה שעניו רואות; ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו): מי שנמשך אחר נאוף — נעשה משגע.

יש אדם אחר, שנכנס בתאוות אכילה, וזולל וסובא ואינו שבע כלל וכלל, ותאוות האכילה מעבירה אותו על דעתו.

אחר-כך יש תאוות ממון, אנשים משתגעים מחמת כסף, וכל היום ראשם סובב סביב הכסף והכסף.

כִּינֵן שְׁאָדָם עוֹזֵב אֶת זֶה הָעוֹלָם, הוּא עוֹזֵב אֶת תְּאֵנוֹת גְּאוּף, תְּאֵנוֹת אֲכִילָה וְשִׁתְיָה וְתְאֵנוֹת מְמוֹן. וּמָה כֵּן יִקַּח עִמּוֹ? הַמְצוֹת שְׁמֻקִּים בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה: כָּל יוֹם מִנִּיחַ תְּפִלִּין, כָּל יוֹם מִנִּשְׁק לְמִזְוֵה כְּשׂוֹצָא וְנִכְנָס מִפֶּתַח בֵּיתוֹ, אוֹכֵל כָּשֶׁר, שׁוֹמֵר שִׁבְת, יֵשׁ לוֹ זֶקֶן וּפְאוֹת, וְהוּא מְלֵא מְצוֹת כְּרֵמוֹן, אָדָם זוֹכֶה וְלוֹמֵד בְּכָל יוֹם מְקַרָּא: חֲמֵשׁ וְרִשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם מִפְּרִשַׁת הַשָּׁבוּעַ, שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאֶחָד תְּרַגּוּם, זוֹ סְגֻלָּה לְאֲרִיכוֹת יָמִים. כָּל אֶחָד הַיּוֹם מִחֲפֵשׁ סְגֻלוֹת לְאֲרִיכוֹת יָמִים, [רוֹדֵף אַחַר מְפָרְסָמִים שֶׁל שֶׁקֶר, שְׂצָצִים הַיּוֹם כְּפִטְרִיּוֹת אַחַר הַגֶּשֶׁם, אֲשֶׁר רִבְנוּ ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא), מְסַכְּנִים הַמְּנַהֲיגִים הָאֵלּוּ, אֲשֶׁר הֵם אֵינָם יְכוּלִים לְהִנְהִיג אֶת עֲצָמָם, וְכִיצַד יִנְהִיגוּ אַחֲרֵיהֶם?! אֵךְ דָּא עָקָא, שְׂאֲנָשִׁים נִמְשָׁכִים אַחֲרֵיהֶם, כִּי שֶׁקֶר נִמְשָׁף אַחַר שֶׁקֶר, כִּי זֹאת צְרִיכִים לְדַעַת, אֲשֶׁר אִם אֵינָם מִחְדִּירִים בְּךָ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תִּדְעַ שֶׁהוּא שֶׁקֶרן, רַמְאִי וְצָבוּעַ, שֶׁר"ץ הַשׁוֹרֵץ עַל הָאָרֶץ]. וְהִנֵּה יִשְׁנֶה סְגֻלָּה פְּשׁוּטָה מִחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים לְאֲרִיכוֹת יָמִים — לְסִיִּים כָּל שָׁבוּעַ שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאֶחָד תְּרַגּוּם עִם פְּרוּשׁ רִשׁ"י, וְאוֹמֵר מְרֵן בְּשִׁלְחֵן עֲרוּךְ (אֲרַח חַיִּים, סִימָן רִפּה, סְעִיף ג'): מִיּוֹם רֵאשׁוֹן וְאֵילָךְ חָשׁוּב עִם הַצְּבוּר. וְכֵךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכוֹת ח.): לְעוֹלָם יִשְׁלִים אָדָם פְּרִשְׁיּוֹתָיו עִם הַצְּבוּר, שֶׁכָּל הַמְשָׁלִים פְּרִשְׁיּוֹתָיו עִם הַצְּבוּר, מְשָׁלִימִים לוֹ יָמָיו וְשִׁנּוֹתָיו. מִחֲפֵשִׁים כָּל מִינֵי סְגֻלוֹת לְאֲרִיכוֹת יָמִים, וְהִנֵּה נִתְּנוּ לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים סְגֻלָּה פְּשׁוּטָה וְזוֹלָה בְּיוֹתֵר, וְלֹא אוֹרְכָת זְמַן הַרְבֵּה, וְזוֹ סְגֻלָּה לְאֲרִיכוֹת יָמִים וְשָׁנִים, סְגֻלָּה לְבְרִיאוֹת הַשְּׁלָמָה. אִזּוּ מִדּוּעַ שְׁלֹא נִצְיַת אֶת דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים?! וְאִם זוֹכִים גַּם לְלַמֵּד מְעַט רַמְבַּ"ן הַקְּדוּשׁ וְאוֹר הַחַיִּים הַקְּדוּשׁ, וְלַעֲשׂוֹת סִימָן הֵיכֵן אוֹחֲזִים, עַד שְׁזוֹכִים בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנִים לְסִיִּים אֶת הַמְּפָרְשִׁים הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה.

מִשְׁנָה — אַתֶּם יוֹדְעִים מָה זֶה לְמוֹד מִשְׁנָה? מִשְׁנָה אוֹתִיּוֹת מִשְׁנָה, שְׁמִשְׁנָה אֶת הָאָדָם, מִשְׁנָה אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָה. וְכַתוּב בְּמִדְרָשׁ תְּלִפְיּוֹת: אֲשֶׁר בֵּן יַעֲקֹב יוֹשֵׁב עַל פֶּתַחוֹ שֶׁל גִּיהֵנוֹם, וּמִי שֶׁלָּמַד מִשְׁנּוֹת אֵינוֹ מִנִּיחוֹ לְהַכְּנִס לְשֵׁם. הִרְאִיתֶם פְּעַם כּוֹשֵׁי עֲנֹק בְּמִשְׁקַל

חֲצִי טוֹן, אֲשֶׁר בְּהַבְטָה עָלָיו בְּלֶכֶד מִטִּיל פֶּחַד וְאִימָה גְדוֹלִים מְאֹד, שְׁעֲרוֹתָיו אַרְכּוֹת, צִפְרָנָיו אַרְכּוֹת, כָּל גּוּפוֹ שְׁעִיר וּמִבְהִיל, מִמָּשׁ כְּדִגְמַת גּוֹרִילָה עֲנֻקִית. וְהִנֵּה כִּן נִרְאִים מִלְאֲכֵי חֲבֵלָה, שְׁנֵי כּוֹשִׁים שְׁחוּרִים מְאִימִים, תּוֹפְסִים אֶת הַנְּשָׁמָה וּמוֹבִילִים אוֹתָהּ אֶל הַגִּיהֶנוֹם, וְאָדָם רוֹעֵד מְרֵב פֶּחַד, וְהִנֵּה מִגִּיעַ לַפֶּתַח, וְיוֹשֵׁב שָׁם אֲשֶׁר בֶּן יַעֲקֹב, וּמִגֵּרֶשׁ וּמִסֵּלֶק אֶת הַמִּלְאֲכֵי חֲבֵלָה שֶׁלֹּא יִגְעוּ בַּנְּשָׁמָה זֹו, אֲזִי אֲנִי שׂוֹאֵל אֶתְכֶם: לֹא כִּדְאִי לְלַמֵּד מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם! תְּסַפְרוּ כָּל זֹאת לְיַלְדֵיכֶם. אֲבָל לִפְנֵי שְׂאֵתָם רוֹצִים לְהַרְגִיל אֶת יַלְדֵיכֶם בְּלִמּוּד מִשְׁנִיּוֹת, תַּעֲשׂוּ זֹאת בְּעֶצְמְכֶם. כִּי לְבִסוּף יוֹצֵאִים מִזֶּה הָעוֹלָם, וּמִי שְׂזָכָה וְגָרַם כָּל יוֹם חֲמֻשָּׁה אוֹ שִׁבְעָה אוֹ עֶשְׂרֵה פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, וּמִכָּל שָׁפֶן ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, זֹכָה וּמִלְאֲכֵי הַחֲבֵלָה בּוֹרְחִים מִמֶּנּוּ, וְאִין לָהֶם שְׂיִכוֹת אֵלָיו. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (נִלְקוּט יִשְׁעִיָה, רַמְזֵי שַׁד) עַל הַפְּסוּק (יִשְׁעִיָה ג, ז): "וּבְבֵיתִי אֵין לָחֵם וְאֵין שְׂמֵלָה", אֵין בְּיָדֵי לֹא טַעַם מִשְׁנָה וְלֹא גְמָרָא, מִי נִקְרָא עֲנִי? מִי שֶׁלֹּא לָמַד חֲמֻשׁ וְרִש"י וּמִשְׁנִיּוֹת וְכוּ'. וּמִיֵּהוּ הַעֲשִׂיר הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר? שְׂזָכָה בְּכָל שְׁבוּעַ לְסִיִּים שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגוּם, עִם פְּרוּשׁ רִש"י, וּמִכָּל שָׁפֶן מִי שְׂזָכָה לְלַמֵּד גַּם 'אוֹר הַחַיִּים' הַקְּדוֹשׁ, רַמְבַּ"ן הַקְּדוֹשׁ, וְכֵן פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת.

אֲשֶׁרֵי אָדָם שְׂזָכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא. רַבֵּנוּ ז"ל סִפֵּר לָנוּ (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ז'), שְׂאָמַר הַמֶּלֶךְ: כָּל זְמַן שֶׁהַדָּף שׂוֹמֵר אוֹתָהּ, אֵין לָהּ מָה לְפַחַד מִשׁוֹם דְּבָר. וְאָמְרוּ עַל זֶה אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׂזָה הַדָּף גְּמָרָא, אִם אָדָם לוֹמֵד בְּכָל יוֹם דָּף תַּלְמוּד, זֶה שׂוֹמְרוֹ מִכָּל הַקְּלָפוֹת. גְּמָר"א רֵאשִׁי תַבּוּת: גְּבֵרִיאֵל, מִיִּכְאֵל, רִפְאֵל, אִזְרִיאֵל, אָדָם הַזּוֹכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא, אַרְבָּעָה מִלְאֲכֵי הַשְּׂמִירָה שׂוֹמְרִים אוֹתוֹ. וּמִכָּל שָׁפֶן אִם זֹכָה לְלַמֵּד גַּם דָּף יְרוּשְׁלָמִי, וְגַם פְּרָק בַּתּוֹסְפֵתָא בְּכָל יוֹם, אֲזִי בּוֹנֵה לְעֶצְמוֹ בִּי"ת: בְּבָלִי, יְרוּשְׁלָמִי, תּוֹסְפֵתָא. כָּל אֶחָד רוֹצֵה בֵּית מִשְׁלוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, וּכְמֵאֲמָרֵם ז"ל (יְרוּשְׁלָמִי מוֹעֵד קָטָן דָּף ט:): שְׂמַחָה לְאָדָם בְּשַׁעָה שֶׁהוּא דָר בַּתּוֹךְ שְׁלוֹ, אֵין שְׂמַחָה גְדוֹלָה מִזֹּו לְאָדָם כְּשֶׁגָר בַּתּוֹךְ בֵּיתוֹ, וְלֹא לְהִיּוֹת תְּלוּי בְּאַחֲרִים, כִּי לְגוֹר אֲצֵל אַחֲרִים אֵין לָהּ קָלְלָה גְדוֹלָה מִזֹּו. וְהִנֵּה בֵּית

גִּשְׁמֵי בְּזֶה הָעוֹלָם זֶה לְכַמָּה שָׁנִים, אוֹמֵר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תהלים צ, י):
 "יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה"; בָּא רַבֵּנוּ וַיֹּאמֶר (לקוטי-מוֹהַר"ן,
 חלק ב', סימן סא), שֶׁהַשִּׁבְעִים שָׁנָה חוֹלְפִים כְּרַבַּע שָׁעָה, הָאֵם בְּשִׁבְלִי
 רַבַּע שָׁעָה צְרִיכִים לְהִתְבַּלְבֵּל?! חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בְּרַאשִׁית
 רבָּה, פְּרָשָׁה צו, סימן ב'): "כִּצְלַל יָמֵינוּ עַל הָאָרֶץ" (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א' כט, טו),
 וְהַלְוֵאֵי כְּצֵלוֹ שֶׁל כֶּתֶל אוֹ כְּצֵלוֹ שֶׁל אֵילָן, אֶלְא כְּצֵלוֹ שֶׁל עוֹף הַפּוֹרְחַת
 בְּאֵוִיר; צֵל שֶׁל קִיר אוֹ עֵץ מִחֲזִיק מֵעֲמֹד כַּמָּה שָׁעוֹת, אֲבָל עוֹף
 הַפּוֹרְחַת — צֵלוֹ כְּרַגַּע אֶחָד כְּנִדְנוּד עֲפָעָף, כֶּךָ פּוֹרְחִים הַשָּׁנִים. וּמִדּוּעַ
 שָׁלֹא נִבְנֶה לָנוּ בֵּית נִצְחִי?! כֹּל יוֹם לְלַמֵּד דָּף בְּבָלִי, דָּף יְרוּשְׁלָמִי,
 פֶּרֶק תּוֹסֵפְתָא, וְהִנֵּה יֵשׁ לָכֶם בֵּי"ת נִצְחִי. יָבוֹא הַיּוֹם שְׁזֹכִיתֶם לְסִיִּם
 ש"ס, וְזֶה הַבֵּית הַנִּצְחִי שְׁלָכֶם, אֵף אֶחָד אֵינּוּ יָכוֹל לְגַזֵּל אֶת זֹאת
 מִכֶּם. וְאֵף אֶחָד לֹא יָכוֹל לֹמַר: זֶה לֹא נִקְרָא לְמוֹד, זֶה לֹא נִקְרָא
 עֵינֵן וְכוּ' וְכוּ', מַה יֵּשׁ לָכֶם עִם אֲחֵרִים?! אַתֶּם חֲטֹפְתֶם טוֹב אֲמַתִּי
 וְנִצְחִי לְעֲצַמְכֶם, שְׂיִהְיֶה שְׁלָכֶם לְעוֹלָמִי עַד וּלְנִצָּח נִצְחִים!

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (מְדֻרָשׁ אַגְדָּה): הַסֵּמֶךְ-דָּף-מ"ם הוּא הַיֵּצֵר
 הַרַע, שְׁמִסִּית אֶת הָאָדָם לְעֲשׂוֹת רַע, לְשֵׁנָא זֶה אֶת זֶה, וְעוֹשֶׂה
 פְּרוּדִים, וְאֲחֵר-כֶּךָ הוּא הַמְּלֶאךָ הַמְּנוֹת, הוּא הוֹרֵג אוֹתָךְ, וְאֲחֵר-כֶּךָ
 מְקַטְרֵג עֲלֶיךָ, אֲבָל אִם אָדָם יֵשׁ לוֹ שֶׁכֵּל, וְלוֹמֵד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא,
 אֵינָהּ בֵּי"ת יֵשׁ לוֹ!

אִם אָדָם זוֹכֶה וְלוֹמֵד בְּכָל יוֹם פֶּרֶק ר'מִב"ם, סִימֵן ט'וֹר
 וַיִּשְׁלַח עֲרוּף, קוֹנֶה לְעֲצָמוֹ שׁוֹט"ר שְׁשׁוּמֵר עֲלָיו. הַשְּׁלַחַן עֲרוּף זֶה
 תְּמַצִּית תּוֹרָה שְׁבַע-לִפְנֵי. רַבֵּנוּ וַיֹּאמֶר (שיחות-הַר"ן, סִימֵן כט): כֹּל
 יְהוּדֵי מַחֲיָב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁלַחַן עֲרוּף אֶפְלוּ מַעֲט. אִם תִּלְמָדוּ בְּכָל
 יוֹם פֶּרֶק ר'מִב"ם, סִימֵן ט'וֹר וַיִּשְׁלַח עֲרוּף, זֶה רֵאשִׁי תְּבוֹת:
 שׁוֹט"ר, שְׁיִשְׁמַר אֶתְכֶם בְּכָל מַעֲשֵׂיכֶם, לְבַל תַּעֲבֹרוּ עַל רְצוֹן
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רָאוּ מַה הֵן הַהֲלָכוֹת שְׁמַצִּינָה אוֹתָנוּ.

רַבֵּנוּ וַיֹּאמֶר (לקוטי-מוֹהַר"ן, חלק א', סִימֵן לה): לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה
 הֵינּוּ לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא אֵל בִּשְׁוֹר וְדָם. וְכֵן אוֹמֵר רַבֵּנוּ וַיֹּאמֶר
 (לקוטי-מוֹהַר"ן, חלק ב', סִימֵן ז'), שְׁבַשְׁר וְדָם שְׂאֵינּוּ דְבוּק בְּהַקְּדוּשָׁה-

ברוך-הוא הוא כחיה טורפת, וכן הוא אומר (שיחות-הר"ן, סימן פ', פא), שבני אדם יותר מסכנים מחיות. חיה אינה טורפת אלא כשהיא רעבה, אבל אדם מפילך לשאול תחית ומתחיתו. והעקר שאמר רבנו ז"ל: חסיד שנפל — גרוע ממשמד; הוא מפילך, הוא יחליש את דעתך — "שאינ לך תקנה, אין לך תקנה", ולא תדע להנהר ממנו, כי הלא נראה כחסיד, לעמת זאת ממשמד כלם נזהרים ומתרחקים.

ולכן תזהרו מכל אלו, ותהיו בשמחה גדולה מאד, שאתם זוכים לחטף בכל יום מקרא, משנה, גמרא ומדרש, אגדה והלכה, זהר ותקונים. רבנו ז"ל אומר, שאדם צריך להוציא את הרצונות מפיו: "רבנו של עולם, אני רוצה ללמד, רבנו של עולם, אני רוצה לקיים מצוות, רבנו של עולם, אני רוצה להיות שמת, רבנו של עולם, לא אעזב אותך, אפלו שתוליכני היכן שתוליכני". אדם צריך להרגיל עצמו לדבר אליו יתברך כפי שמדברים איש אל רעהו, שילך לפנה צדית, או יצא לחוץ לטיל בתוך השדות והפרדסים, ויתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא, אומר רבנו ז"ל, שכל העשבים והאילנות רוצים להכלל בתפלתו.

אל תהיו בטלנים! זכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, באו נקים דברי רבנו ז"ל, באו נהיה בשמחה, באו נתחיל להפיץ אור רבנו ז"ל לאחרים גם-כן, אל תתערכו בדברים שאינם שייכים אליכם. העקר להיות דבוקים בבורא יתברך שמו, ולא להתנתק ממנו כרגע. ראו לקרב עוד יהודים אליו יתברך, אם אנו יודעים מרבי אמת כזה, עלינו לגלותו ולפרסמו לכל עם ישראל. מליונים מאחינו בני ישראל אינם יודעים מה זה "שמע ישראל הוי"ה אלקינו הוי"ה" אחד, "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", ראו לגלות להם את האמונה הקדושה, את הקדוש-ברוך-הוא, ראו להפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם, שכל עם ישראל יתאחדו יחד, אין יותר שנאה וקנאה, אין יותר השקר הזה של פלג פלג, אנחנו צריכים רק לגלות את הקדוש-ברוך-הוא לכל באי עולם, וזה צריך להיות בראש מעינינו.

ראו להתרחק מאד מן הסמ"ך-מ"ם וגנדא דליה, שכל מגמתם לסלק את הקדשה מן העולם, היה לא תהיה. ולכן מתנבלים אלינו בכל מיני ערמומיות לכלותנו, אך לא יעלה בידם. וכל אלו הרשעים שיש להם חלק בכל ההסתות הפרועות נגדנו, וכל אלו שמסרו אותנו והכפישו שמנו, שמם ישאר לדראון עולם, ומשיח צדקנו יקרא מגלה זו ברבים, כדגמת מגלת אסתר, ויהיה רשום שם כל מי שעזר לנו לצאת מהצרה הזו, ומי לא ירצה ששמו יופיע במגלה הזו, שהוא עזרנו לצאת מן הצרה! תתארו לעצמכם במגלת אסתר, שמו של המן הרשע נשאר חרות לדורות, וכן כל עשרת בניו מפרשנדתא עד ויזתא. ולעמכם "וגם תרכונה זכור לטוב", ומה אמר: "הנה העץ אשר הכין למרדכי" (אסתר ז, י), על-ידי כמה מלים אלו, כבר זכה שזכור שמו לטוב. ולכן אשרי מי שיהיה לי לעזר, ולא להפך, חס ושלום. מה אני רוצה? להחדיר בכם אחדות, אהבה ושלום, תורה ותפלה, שמחה ואמונה בהקדוש-ברוך-הוא.

הבה נתחיל לשמח בשמחה אין סופית, ויש לנו כמה לשמח, שאנו יהודים המאמינים בבורא יתברך שמו, אנו יהודים שאוהבים את כל יהודי, ורוצים את הטוב של כל אחד ואחד, אנו רוצים רק את הקדוש-ברוך-הוא, רק לאהב ולכבד זה את זה.

והעקר זכרו היטב, אשר כבוד אב ואם היא מהחמורה שבחמורות (דברים רבה, פרשה ו', סימן ב'). וכאשר אדם שב בתשובה, והוריו מספנים אינם יודעים מתורה ומצוות, אינו פטור מכבוד אב ואם, וצריך לדבר אליהם בדרך ארץ גדול, וכל יום להתענין בשלומם, ואם לא גרים רחוק צריך לילך לבקרם לכל הפחות פעם בשבוע. חכמינו הקדושים אומרים (קדושין ל:): כל המכבד אביו ואמו, אמר הקדוש-ברוך-הוא מעלה אני עליהם כאלו דרתי ביניהם וכבודני; וכן אמרו (תנא דבי אליהו רבה, פרק כז): כל העולם כלו של הקדוש-ברוך-הוא, ואין הקדוש-ברוך-הוא מבקש מן האדם, רק שיכבד אב ואם.

ראו להפיץ ספרי רבנו ז"ל ביתר שאת וביתר עז. מוהרנ"ת ז"ל

רִי אֲשֶׁר ט' תרמה בְּנַחֵל

אמר קדם הסתלקותו, שהעבדה שלכם יהיה — יפוצו מעינותיך חוצה, מדוע לא נקים צנאתו?! אם אנו יודעים מאור נפלא כזה, למה שלא נגלה את האור הזה לכל עם ישראל, ונאחד את כל עם ישראל יחד, שכלם יתחברו אל הקדוש-ברוך-הוא.

נא ונא ראו להתפלל בעבורי, ואני עושה 'מגבית' של תפלה; תקבלו על עצמכם חמש דקות ביום להקדיש בעבורי ולהתפלל עלי, שאזכה לצאת מכל הצרות והסבל שנפילתי אליהם, ואהיה לכם אסיר תודה, כי רק בזכות התפלות נושע תשועת עולמים. הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שזכותו של רבנו ז"ל והבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע והאריז"ל ורבי שמעון בר יוחאי תגן על כלנו, ונזכה לקבל פני משיח צדקנו.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תרמה.

בעזרת השם יתברך, יום שני קדם החג, י"ב ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויךדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי.

הקדוש-ברוך-הוא ישלח לך ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך, ותהיה לך פרנסה בשפע, ותשרה אצלכם רק הבריאות.

נא ונא ראו לבדק את מזוזות ביתכם אם הן כשרות, ואם אין בקן, חס ושלום, איזה פסול, כי רב הצרות שהאדם סובל בביתו, הן רק כשהמזוזות אינן כשרות.

ראו לכבד את השבת ולענגה בכל מיני תענוגים, ובזכות ענג שבת יתרחב לכם ברוחניות ובגשמיות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים, וחג פשוט ושמח...

אֲשֶׁר ט' תרמו – ט' תרמוז בַּנְחַל ריא
ט' תרמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי קָדָם הַחֵג, י"ב נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד אָנִי מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה
מִמָּה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, עִם כָּל זֹאת, לְדַעֲתִי,
עֲלֵיכֶם לְשִׂמְחָה מְאֹד, כִּי בּוֹדָאִי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וּמֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם עֲכָשׁוּ, זֶה בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, לְרְאוֹת אִם
בְּאֵמֶת אַתֶּם חֹפְצִים לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה.

רְאוּ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְכֶם בְּכָל מִיּוֹי אֲפָנִים שְׁבַע עוֹלָם, וְאִז תִּרְאוּ
נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת שֵׁיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאוּ לְבִדּוֹק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם אֵינָן פְּסוּלוֹת,
חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי רַב הַצָּרוֹת וְהַעֲנִיּוֹת בְּבֵיתוֹ שֶׁל הָאָדָם שְׁבָאוֹת לוֹ, הֵן
מִחֲמַת שְׂאִין לוֹ מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

גַּם רְאוּ לְהִזְהֵר מְאֹד בְּכִשְׁרוֹת הַמַּאֲכָלִים, לְדַקְדֵּק מְאֹד הֵיכָן
אַתֶּם קוֹנִים אֶת הַמַּאֲכָלִים, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הָאֵב הַרְחֵמְנוּ, יְחוּס
וִירַחֵם עֲלֵיכֶם, וְיִמְשִׁיךְ לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם,
וְתִזְכּוּ לְהַצְּלִיחַ בְּכָל אֲשֶׁר תִּפְנוּ.

הַמַּאֲחֵל לָכֶם חַג פֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

ט' תרמוז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי קָדָם הַחֵג, י"ב נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד אָנִי מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרֶכֶם הַקָּשָׁה
מִכָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַרְחִיב לָכֶם, וַיִּתֵּן לָכֶם בְּרָכָה וְהִצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וַיַּפְרִינֵס אֶתְכֶם בְּכָבוֹד.

מה טוב וימה נעים, אם תבדקו את מזוזות ביתכם, כי רב הצרות שהאדם סובל בביתו, הן מפני שהמזוזות פסולות, חס ושלום.

בעת הדלקת הנרות ראי לבקש הרבה ממנו יתברך על הצלחת בעלך, שיחזור אליו יתברך ויצליח בדרךכו, כי התפלות שהאשה מתפללת בעת הדלקת הנרות, מאד מקבלות בשמים.

גם מה טוב וימה נעים אם תדליקי ארבעה גרות של חלב ושני גרות של שמן זית, ובזכות זה יעזור לך הקדוש־ברוך־הוא בפרנסה בשפע ובנגל.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תרמח.

בעזרת השם יתברך, יום שני קדם החג, י"ב ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך בצרוף שבעים ושמונה דולר כמנן מז"ל לצרכי החג — לנכון קבלתי, ויעזר לך הקדוש־ברוך־הוא, שבזכות זה יפתח לך המזל העליון, וישפע עליך אור גורא ונפלא מאד, ותזכה להתענג בערבות נעימות ידידות זיו חיות אלקותו יתברך. וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ד'), שהצדקה פותחת פתחים עליונים לאדם, ושיאיר לו תמיד, כן יעזר לך הקדוש־ברוך־הוא בזכות הצדקה, שיאיר לך תמיד.

ויש לומר: מז"ל — ראשי תבות (בראשית א, יב): מ'זריע ז'רע ל'מינהו, פי בזה שהאדם נותן צדקה, בסוד (הושע י, יב): "זרעו לכם

לְצַדְקָה", שֶׁהַצַּדְקָה נִקְרָאת זֶרַע, עַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁפִיעַ עָלָיו הַקְדוּשָׁה-
 הַרוּחִי-הוּא זֶרַעא חַיָּא וְקַיְמָא, וְשִׁיחָהּ מְזַרְיעַ זֶרַע לְמִינָהּ.

רָאה לְעַבְדֵי הַרְבֵּה עַל עֲנַיִן הַסְּבָלָנוֹת, וּבְכַרְטִיּוֹת עִם אֲשֶׁתְּךָ
 הַהֲכָרַח לְסִבָּל, וְאָסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה בְּשׁוּם אִפְּן שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי כָּל
 הַצְּרוֹת שֶׁהָאָדָם סוֹבֵל בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, הוּא רַק מִפְּנֵי דְחִיקַת
 הַשְּׁעָה, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת סְבָלָן גָּדוֹל
 וּבְכַרְטִיּוֹת בְּבִיתְךָ. וְחֲכַמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּבֹא מְצִיעָא נט): אוֹקִירוּ
 לְנִשְׁיֵיכוּ כִּי הֵיכִי דְתַתְּעִירוּ; כִּי עַקֵּר הַעֲשִׁירוֹת שֶׁל הָאָדָם תְּלוּיָהּ בְּזֶה
 שֶׁמְכַבֵּד וּמְיַקֵּר אֶת בְּנֵי בֵיתוֹ. הֵן אָמַת שְׂאֵתָה סוֹבֵל כְּמוֹ שְׂאֵתָה
 סוֹבֵל, עִם כָּל זֹאת רְאוּי לָךְ לְדוֹן אֶת אֲשֶׁתְּךָ תָּמִיד לְכַף זְכוּת, כִּי
 אֵין זֶה עֲצָה לְמַצֵּא חֲסוּרוֹנוֹת אֲצִל אֲשֶׁתְּךָ. וְרַבְּנֵנוּ ז"ל מְאֹד הִזְהִירוּנוּ
 עַל דְּבַר זֶה — לְשֹׁמֵר וּלְכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתּוֹ (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רסד).

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג פֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

ט' תרמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי קֳדָם הַחַג, י"ב נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי, וּמְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ.

רָאה, אָהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד
 בְּשִׂמְחָה, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל אַחֲוָנִית כָּלֵל, כִּי כֵּן גָּלָה לָנוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל, אֲשֶׁר
 הָאָדָם צָרִיף לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְשִׂכַח אֶת הָעֶבֶר שֶׁלוֹ, וְלֹא לְבַלְבֵּל
 אֶת עֲצָמוֹ מֵהָעֶבֶר כָּלֵל, רַק תָּמִיד יַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּזְכֶּה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ
 יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר אֵין לָךְ טוֹב מִזֶּה, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁהָאָדָם
 מְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, וּמִמְשִׁיף לְאָדָם שֶׁפַע בְּרָכָה
 וְהַצְּלָחָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג פֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

ריד אָשֶׁר ט' תרנ – ט' תרנא בַּנְחַל
ט' תרנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי קֳדָם הַחֵג, י"ב נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

עֵקֶר הַתְּקוּוֹן שְׁלָךְ הוּא לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמֵחַ וּלְשִׂמְחַת אַחֵרִים, וְאִף שְׁנֵה הַדְּבָר הַכִּי קָשָׁה לְהִגִּיעַ אֵלָיו, כִּי מִדַּת הַשְּׂמֵחָה עוֹלָה עַל כָּל הַמַּדּוֹת, וְעַל-כֵּן בָּא מְאֹד קָשָׁה לְאָדָם דְּבַר זֶה, עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל עֵקֶר תְּקוּוֹנְךָ הַגְּשָׁמִי וְהַרוּחָנִי תְלוּי אִיךָ וְרַק בְּמִדַּת הַשְּׂמֵחָה, עַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל: מִי שֶׁשְּׂמֵחַ, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא בְּעֲצָמוֹ שׁוֹמֵר אֶת בְּרִיתוֹ, וְלֹא יָבוֹא עוֹד לְפָנָם הַבְּרִית (עִין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קסט).

נָא וְנָא רְאֵה לְהִזְהַר מְאֹד לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, וְאֵל יַחֲסֹר לָךְ יוֹם אֶחָד מִבְּלֵי לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין, וְאִז תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לָךְ חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וּמִמָּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תְּכַנִּיס בִּי.

ט' תרנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי קֳדָם הַחֵג, י"ב נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׂמְעַת הַטוֹב מִמָּךְ, אִיךָ שְׂאֵתָה זוֹכָה לְהַשְׁתַּוְּקֶק לִילָךְ אַחַר דְּרָכֵי רַבְּנוּ ז"ל. יַעֲזֹר לָךְ

אֲשֶׁר ט' תרנב בְּנַחַל רטו

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּצְלִיחַ בְּדַרְכֶּךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תַּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתַצְלִיחַ.

רְאֵה לְבָדֵק אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלָּךְ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ פְּרִנְסָה בְּנֶקֶל, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף טְרוּד בְּעֵינַיִן פְּרִנְסוֹתָי.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמֶיךָ לְהִיּוֹת סְבֵלִין גְּדוֹל, כִּי הַסְבָּלָנוֹת הֵיא עֶקֶר בְּחַיִּים, וּבְלִי סְבָלָנוֹת הָאָדָם עָלוּל לִפְלֵ בִפְחַ יְקוּשׁ. הֵן אֲמַת שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁזֶה דְבַר הַכִּי קָשָׁה לְהַגִּיעַ אֶל סְבָלָנוֹת, עִם כָּל זֹאת מִי שְׁרוּצָה לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ וְלְהַצְלִיחַ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, הַהִכְרַח לֹא לְעַבֵּד הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַסְבָּלָנוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁיִתְרַחֵב לָכֶם בְּבֵיתְכֶם, וּבְכָל אֲשֶׁר תַּפְנֶוּ — תִּשְׁכִּילוּ וְתַצְלִיחוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חַג כֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

ט' תרנב.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי קָדָם הַחַג, י"ב נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ, יַעֲזֹר לְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַתְעַלּוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמֶיךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר הַדְּבוּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ הוּא הַצְּלָחָה נְצָחִית, הַצְּלָחָה שְׁאִין כְּמוֹתָהּ, אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא לְנִצַּח נְצָחִים.

וּבְאֲמַת רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עִם הַמִּתְנָה הַיָּקָרָה הַזֹּאת

שְׁקַבְלָנוּ מִרְבָּנוּ ו"ל, וְהוּא עֲנִין הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, כִּי מָה הֵינּוּ
 עוֹשִׂים בְּלִי רַבְנוּ ו"ל, וּבְלִי הַעֲצָה שֶׁל הַתְּבוּדוֹת? ! רְאֵה לְקִדְשׁ
 וּלְטָהָר אֶת מַח מַחֲשַׁבְתְּךָ, לְהִיּוֹת רְגִיל לְחֹשֶׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר
 בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"א), שְׁבַמְקוֹם
 שֶׁהָאָדָם חוֹשֵׁב שֵׁם כָּל הָאָדָם, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשׁוֹמֵר אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ תָּמִיד,
 אֲשֶׁרֵי לוֹ בְּזָה וְאֲשֶׁרֵי לוֹ בְּבָא !

הַמֵּאחַל לְךָ חַג פֶּשֶׁר וְשִׁמְחָה...

ט' תרנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי קָדָם הַחַג, י"ב נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד שֶׁמְחַתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ,
 אִיךָ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּדַרְכֵי רַבְנוּ ו"ל.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּזְנָה לִינִק דּוּבָשָׂא וְחִלְבָּא מֵהָאֵי
 נַחְלָא טְמִירָא נַחַל נוֹבַע מְקוֹר חֲכָמָה, וְתִזְנָה לְטָהָר אֶת עֲצָמְךָ מִכָּל
 הַכְּתָמִים, וְתִפְלַל בּוֹ יִתְבַּרְךָ.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה
 עֲצוּמָה, וּלְשִׁמְחַת אֶת אִשְׁתְּךָ, וּבְזִכּוֹת הַשִּׁמְחָה יִמְשְׁכוּ עֲלֵיכֶם רַחֲמִים
 וְחֲסָדִים, וְתִזְכּוּ לְהַפְקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּבְדְּקוּ אֶת מְזוֹזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן
 כְּשֵׁרוֹת. וְכֵן לְהַזְהִיר לְהַדְּלִיק אַרְבָּעָה נְרוֹת, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי נְרוֹת שֶׁל
 שְׁמֵן זַיִת, וּבְעֵת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת, שֶׁתִּבְקַשׁ הָאִשָּׁה הַרְבֵּה מְאֹד עַל
 בָּנִים, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מִתְּפַלֵּלַת אֹז, מְאֹד נִשְׁמַעַת וְנִתְקַבְּלַת
 בְּשִׁמְחָה, וּבְכַרְטִיּוֹת עַל בָּנִים.

הַמֵּאחַל לְךָ חַג פֶּשֶׁר וְשִׁמְחָה...

ט' תרנד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי קָדָם הַחֵג, י"ב נִיסַן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ ... גַּר יְאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְאִם מֵצַד אֶחָד הִצְטַעַרְתִּי מְאֹד לְשִׁמְעַע מֵהַ שְׁעָבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבִגְשָׁמִיּוֹת, אַךְ מֵצַד שְׁנֵי מְאֹד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע, אֵיךְ שְׁכָבֵר הוֹטֵב לָךְ. יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּבְרִיא לְגַמְרִי, וְלֹא תִדַע כָּבֵר מִשׁוּם צָרָה.

חֲמַדַּת לְבָבִי! עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר גַּם בְּהַתְקַרְבוֹת אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יֵשׁ יֵצֵר הַרְעָה גְדוֹל מְאֹד, וְהוּא עֲנִיָן שֶׁל רַבּוּי אוֹר, אֲשֶׁר צְרִיכִים מְאֹד לְעַבֵּד עַל נִקְדָּה זוֹ — לְצַמְצֵם אֶת עֲצָמוֹ, וְלֹא לְעֲשׂוֹת יוֹתֵר מִיכְלָתוֹ, אֲשֶׁר זֶה בְּעֲצָמוֹ יֵצֵר הַרְעָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עב).

וְעַקֵּר הַשְּׁמִירָה, לְשִׁמֹּר אֶת עֲצָמוֹ מִפְּנֵי יְהַרְסוֹ, הוּא דִיָּקָא עַל-יְדֵי תַקְּףָה הַשְּׁמַחָה, שֶׁהָאָדָם צְרִיף לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ, לְהִיּוֹת תָּמִיד שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב עִם כָּל נִקְדָּה וּנְקָדָה שֵׁישׁ בּוֹ מִנְקַדַּת יְהוּדוּתוֹ, וְהָאֲרִיז"ל גָּלָה לְתַלְמִידָיו, שֶׁהָעַקֵּר שְׂזָכָה לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגָּתוֹ, הִזָּה רַק עַל-יְדֵי תַקְּףָה הַשְּׁמַחָה, שֶׁהִזָּה שְׂמֵחַ מְאֹד מְאֹד עַל כָּל מַצָּוָה שְׂזָכָה לְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם.

עַל-פֶּן רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיּוֹנֵי אַפְּנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשְׂמַחָה עֲצוּמָה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, שֶׁהַשְּׂמַחָה בְּעֲצָמָה הִיא רְפוּאָה, וְחֲכָמֵי הַרופְאִים בְּעֲצָמָם גָּלוּ, שֶׁעַקֵּר רְפוּאַת הָאָדָם בְּגְשָׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת הוּא עַל-יְדֵי הַשְּׂמַחָה וְהַתְדוּנָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד).

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, רְפוּאַת

הנפש ורפואת הגוף, ותזכה להתקרב באמת אל רבנו ז"ל, ותחזור אל מדרגתך.

המאחל לך חג פֶּשַׁר וְשִׂמְחָה...

ט' תרנה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי קדם החג, י"ב ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק את עצמך, אשר זהו העקר בעולם.

והעולה על הכל שמחתי היא, כי אתה משמח את עצמך בזה שאתה מקרב אל רבנו ז"ל, אשר שמחה זו עולה על כל השמחות, וראוי לנו לשמח בשמחה זו כל ימי חיינו, שאין אנו מתנגדים לרבנו ז"ל. ובאמת אם היו אנשי שלומנו היקרים שמחים עם רבנו ז"ל באמת ובטוב לבב, והיו מתאחדים באחדות אחת, היו יכולים לכבש את כל העולם כלו עם ההקדמות הנוראות והנפלאות של רבנו ז"ל, כפי שעובר על כל אחד ואחד מה שעובר, ואין להם במה לנחם את עצמם וכו' וכו'.

ראה, אהובי, אחי היקר! לדון את עצמך תמיד לכף זכות, ואל תחפש בעצמך מומין כלל, כי אין זו מעלה וכו', כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, אשר האדם צריך לחפש ולבקש ולמצא בעצמו אילו נקודות טובות שיש בו, ולא יניח את עצמו לפל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב).

אודות הספור שגלה לנו רבנו ז"ל מהבן מלך ובן שפחה שכתבת וכו', בשבוע זה התחלנו ללמד את הספור הזה בפרטים. אקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהתלמידים יעתיקו את זה וישלחו לך, כי זה כמה שנים שהם מעתיקים מה שאנו מדברים בליל שבת

אֲשֶׁר ט' תרנו בנחל ריט

ובשֶׁבֶת בְּבִקְרַת וּבִסְעֵדָה שְׁלִישִׁית וּבְמִלּוּה מְלָכָה, וַרְשָׁמוּ אֶת זֶה בְּסִפְר
"תּוֹךְ הַנַּחֲל", וְלֹא־חֲרוּנָה הִתְחִילוּ לְתַקְתְּקֵם וּלְהִדְפִּיֵּס. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ־הוּא, שְׂפִיּוֹצוּ מַעֲיִנוֹתֵינוּ חוֹצָה.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמְח אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי
סוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יָבוֹא הַטּוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

ט' תרנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עָרַב חַג הַפֶּסַח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׂחִיּוּ.

אֶת מַכְתְּבְּכֶם לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי.

עָלִי לְהוֹדִיעַ לָכֶם, כִּי אֲנִי תָמִיד מִתְפַּלֵּל עַל מִשְׁפַּחְתְּכֶם,
שֶׁהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם בְּבִרְכָה וּבְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם,
וְשִׁתְּשָׂאוּ חֵן בְּעֵינַי כָּל רוּאֵיכֶם, וְתִגְדְּלוּ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וַיִּשְׁפַּע
עֲלֵיכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל אֲשֶׁר תִּפְנוּ. וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־
הוּא, שְׂסוּף כָּל סוּף תִּתְקַבֵּל תְּפִלָּתִי בֵּין תְּפִלַּת כָּל יִשְׂרָאֵל.

נָא וְנָא רְאוּ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְכֶם בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל
תְּפִלוּ בְּדַעְתְּכֶם כָּלֵל, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה מְלֵא נְסִיווֹת קָשִׁים וּמְרִים,
וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַחֲזִיק מֵעַמָּד, וְאֵינּוּ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, יִהְיֶה אִיךָ
שְׂחִיּוּ.

תִּמְשִׁיכוּ לּוֹמֵר מְזֻמְרֵי תְהֵלִים, אֲשֶׁר בְּנֻדָּאֵי תִזְכּוּ עַל־יְדֵי
מְזֻמְרֵי תְהֵלִים סוּף כָּל סוּף לְנִסִּים נְגָלִים, כִּי מֵה שְׂתְהֵלִים פּוֹעֵל,
שׁוֹם דָּבָר שְׁבַעוּלָם אֵינּוּ יְכוּל לְפַעֵל, כִּי הִתְהֵלִים קוֹרְעִים כָּל מִיָּנִי
מִנְעוּלִים סְגוּרִים, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂרָגִיל בְּכֹל יוֹם לּוֹמֵר תְהֵלִים, אֲשֶׁרֵי לוֹ
בְּזֶה וְאֲשֶׁרֵי לוֹ בְּבֹא !

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

רכ אָשֶׁר ט' תרנז – ט' תרנח בַּנְחַל
ט' תרנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עָרַב חַג הַפֶּסַח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה לְכָל הַמְשָׁפָחָה,
וְתִהְיֶה לְכֶם בְּרִיאוֹת הַשְּׁלָמָה, וְתִזְכּוּ לְרֵאוֹת בָּנִים וּבָנִי עוֹסְקִים
בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת.

רְאוּ לְחִזְק אֶת עֲצָמְכֶם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וּלְשִׂמְחַת אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ,
כִּי הַשְּׂמִינָה בְּבֵית, מְשָׁרָה אֶת הַשְּׂכִינָה בְּבֵית, וּכְשֶׁהַשְּׂכִינָה בְּבֵית,
אֲזִי כָּל הַטּוֹבוֹת וְהַבְּרָכוֹת בְּבֵית.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם חַג פֶּשַׁר וְשִׂמְחָה...

ט' תרנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עָרַב חַג הַפֶּסַח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

רְאֵה לְחִזְק עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵל תִּירָא וְאֵל
תִּפְחַד מִשׁוֹם דָּבָר, אֶתָּה עֲשֵׂה אֶת שְׁלֶךְ, תִּתְחִיל לְדַבֵּר עִמָּה, וְאֵז
תִּרְאֶה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

גַּא וְנָא רְאֵה לְהִזְהַר לְהִנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין, כִּי הַתְּפִלִּין הֵם
שְׂמִינָה לְאָדָם, וּמִמְשִׁיכִים לוֹ הַצְלָחָה רַבָּה, וּמִי שֶׁמִּנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל
יוֹם, אֵינוֹ צָרִיךְ שׁוֹם קְמִיעוֹת וְהַצְלָחָה, כִּי הַתְּפִלִּין בְּעֲצָמָם הוּא
הַקְמִיעַ הַכִּי בְדוּק לְהַצְלָחָה. וּכְהַיּוֹם אֵין בְּדוּר הַזֶּה מִי שֶׁיִּכּוֹל לְתַן

אֲשֶׁר ט' תרנט בַּנְחַל רכא

קמיעות, ומי שאומר שהוא יכול, הוא סתם שקרן. ראה לשמור את השבת, ואז השבת תשמר אותך.

המאחל לך חג פֶּשַׁר וְשִׁמְחָה...

ט' תרנט.

בעזרת השם יתברך, ערב חג הפסח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך מהילדים.

מה אמר לך! אם לנחמה, אין לי דבורים בפני מרב צער ומכאובים שאת סובלת, עם כל זאת עליך לעשות כל מיני פעולות שבעולם לחזק את עצמך, ולא לקחת הכל ללב. הן אמת אני יודע, שדבר זה קשה מאד מאד, כי סוף כל סוף את גדלת את הילדים שלך, וזאת הם משלמים לך חזרה?! עם כל זאת עליך לעשות כל מיני פעולות שבעולם להתחזק ולהתאמן, ולא לתן לך לפל.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתזכי לצאת מהמצר ומהצרה שנפלת בה, וסוף כל סוף הפל יתהפך לטובה, והילדים יחזרו אליך, ועוד תרוי מהם רב נחת.

היה טוב מאד, אם היית בודקת את מזוזות ביתך אם הן פסולות או לא, כי רב הצרות שהאדם סובל הן, כשאין המזוזות שלו כשרות. וכן ראי להדליק ארבעה גרות לכבוד שבת-קדש, ולהוסיף שני גרות של שמן זית, ובשעת הדלקת הגרות לבקש הרבה ממנו יתברך שהילדים יחזרו אליך, ומה שתפלה פועלת, שום דבר בעולם לא יכול לפעל. ובכפרט בשעת הדלקת הגרות, שאז הוא עת רצון גדול בשמים.

רכב אָשֶׁר ט' תרס – ט' תרסא בַּנְחַל

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתְךָ.

הַמֵּאֲחִיל חַג בְּשֵׁר וְשִׁמְח.

ט' תרס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, עָרַב חַג הַפֶּסַח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם בְּבִרְכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם, וְתִזְכּוּ לְמִצְאָ אֶת בֶּן זִוְגְכֶם, וְכֵן שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם-בַּיִת בְּבֵיתְכֶם וּפְרֻנְסָה בְּשִׁפְעוֹ.

הַעֲקָר רְאוּ לְהַשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, כִּי הַשְׁמִחָה הִיא הַכֵּל לְקַבֵּל בּוֹ כָּל מִיּוֹנֵי שִׁפְעוֹ. וְצָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה.

הַמֵּאֲחִיל לָכֶם חַג בְּשֵׁר וְשִׁמְח...

ט' תרסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, עָרַב חַג הַפֶּסַח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי יַעֲזֹר לָךְ, וְתִזְכֶּי לְהַנְשֵׁעַ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַעֲקָר רְאֵי לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְׁמִחָה מִמְּשַׁכֵּת לְאָדָם רְפוּאָה וְיִשׁוּעָה.

אֲשֶׁר ט' תרסב בַּנְחַל רכג

הִיָּה טוֹב שֶׁתִּגְשׂוּ לַעֲשׂוֹת אֵיזָה טְפוּל וְכוּ', וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח אֶת מַלְאָךְ רַפְאֵל שְׂיַעֲמֵד לִימִין הָרוּפָא, וְתַהֲיֶה לָּךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

כָּל הַנְּרוֹת הַמְצוּיִים הַיּוֹם הֵם גְּרוֹת שֶׁל חֵלֶב, כִּי הַנְּרוֹת נַעֲשִׂים מִחֵלֶב.

הַמֵּאחַל חַג בְּשֵׁר וְשִׂמְחָה.

ט' תרסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עָרַב חַג הַפֶּסַח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבֶיךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שָׂאתָ מְחֻזַּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל.

הָעֵקֶר רָאָה לַעֲבֹד עַל נִקְיַת הַשְּׂמֻחָה, שֶׁתַּהֲיֶה תְּמִיד שְׂמִיחָה, כִּי הַשְּׂמֻחָה הִיא הַיְסוּד וְהָעֵקֶר בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וּבְלִי שְׂמֻחָה הָאָדָם אָבוּד לְגַמְרִי, וְאֵינוּ יוֹדֵעַ לְהִיכֵן לְהֵלֶךְ, וְאֵין לוֹ שׁוּם יִשׁוּב הַדַּעַת כָּלֵל, וּבַפְּרָט אַתָּה, שֶׁבְּחִרְתָּ לַעֲצֻמְךָ לִישֵׁב אֶצֶל צִיוֹן הַתְּנָא שֶׁל רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּר יוֹחָאִי, בְּנֻדְאֵי אַתָּה צָרִיךְ לְחַזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֻחָה תּוֹצִיא מִמֶּךָ כָּל מִינֵי דְמִיּוֹנוֹת.

רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ הַיְסוּד וְהָעֵקֶר בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְכֹל מֵה שֶׁהָאָדָם מְרַבֵּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא זוֹכֵה לְצַמְצוּם הַמְּחִינִן, וְלֹא יִתְלַהֵב יוֹתֵר מִדִּי.

רָאָה לְשִׁמְרַת עַל בְּרִיאוֹת גּוּפְךָ, לְאָכַל וְלִישֵׁן דִּיקָא, וְאֵל יִפְתָּה אוֹתְךָ יִצְרָךְ לְהִיּוֹת בְּתַעֲנִיּוֹת וְסִגּוּפִים. וְכֵן רָאָה לְצַאת מִכָּל מִינֵי דְמִיּוֹנוֹת הַמְצוּיִים שָׁם, שְׁרוּאִים כָּל מִינֵי טְפוּסֵי בְּנֵי-אָדָם, עַד שֶׁנִּדְמָה

לך כָּאלוּ זֶה אֵלֶיהוּ הִנְבִּיא וְכוּ', וְזֶה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכוּ', וְזֶה תִּנָּא פְּלוֹנֵי וְכוּ', הַכֹּל דְּמִיּוֹנוֹת וּרְעוֹת רוּחַ. כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנֵנוּ ז"ל: בְּעֵנִין הַכְּנָעָה בְּנֵי-אָדָם טוֹעִים וְכוּ' (עֲזַן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כב); כִּי מָה שְׁבַגְנֵי-אָדָם חוֹשְׁבִים שְׁאֵחָד הוֹלֵךְ קְרוּעַ וּבְלוּי, וְהוּא בְּאִיזוֹ דְרָגָה, צְרִיכִים לְדַעַת, שֶׁהַכֹּל שְׁטִיּוֹת וְהַבְּלִים, וּמְכַל שְׁפָן אִם הוֹלֵךְ בְּבִגְדֵים סְרוּחִים וּמְלַכְלָכִים, אָסוּר לֹאמַר לְפָנָיו שׁוּם דְּבָר שְׁבַקְדָּשָׁה, וְאֵל זְטָעָה אוֹתָךְ יִצְרָךְ לֹאמַר עַל זֶה וְעַל זֶה שֶׁהוּא אֵיזָה צְדִיק גָּנוּז, כִּי הַכֹּל דְּמִיּוֹנוֹת.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי עַל-פִּי הַהַקְדָּמוֹת שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל, שְׁמַגְלָה לָנוּ, שֶׁהַעֲקָר הוּא תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּה, הַמַּחֲ שֶׁל הָאָדָם הוֹלֵךְ כְּבָר בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרֵי.

עַל-כֵּן רְאֵה לְהַתְּבוּדָּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוֹ תִּצְלִיחַ דְרָבְךָ.

הַמֵּאחַח לְךָ חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

ט' תרסג.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, עָרַב חַג הַפֶּסַח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְגִדְלֵ שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֵתָה זוֹכָה וּמְזוּכָה אֵת הַרְבִּים בְּהַפְצַת מַעֲיִנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר! רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד, אֲשֶׁר נִפְלְנוּ בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל, וּמָה הֵיִינוּ עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל?! מֵאַחַר שֶׁזְּנִיכָה אוֹתָנוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְזִכּוֹת נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה כְּזוֹ לְדַעַת מִרַבְּנֵנוּ ז"ל, עָלֵינוּ לְגַלוֹתוֹ וּלְפַרְסְמוֹ לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. וּבְפִרְטִיּוֹת בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וּבְפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת בְּשִׁכּוּנָה שְׂאֵתָה גֵר שָׁם. כֵּן צְרִיכָה לְהִיּוֹת עֲבוּדַת הַקְּדָשׁ שֶׁל כָּל תַּלְמִיד מִ"הֵיכַל-הַקְּדָשׁ", שְׂיִגְלָה

אָשֶׁר ט' תרסד בְּנַחַל רַכָּה

ויִפְרָסֶם אֶת דַּעַת רַבְּנֵי ז"ל בְּעִירוֹ וּבְמִקְוָמוֹ וּבְשִׁכּוֹנֹתָו דִּיקָא, בְּאִפְּן
שְׁלֵא יִמְצֵא יְהוּדֵי אַחַד, שְׁלֵא יֵדַע מִרַבְּנֵי ז"ל, אֲשֶׁר בְּזָה תְּלוּיָהּ כָּל
הַגְּאֻלָּה.

חֲמִדַת לְבָבֵי! אַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁהִיִּסוּד וְהַעֲקָר אֲצֵל רַבְּנֵי ז"ל הוּא
הַדְּבֹר, לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְּרֵךְ, וְלִהְיוֹת רְגִיל לְסַפֵּר לְפָנָיו יְתַבְּרֵךְ אֶת כָּל
מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו וְכָל מָה שְׁמַעִיק לוֹ, וּבְזָכוֹת זֶה יִזְכֶּה לְצֵאת
מִהַמְצָרִים. וְרְאוּי לָנוּ לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׁזָכֵינוּ לְהַתְּנִיד עַל-יְדֵי רַבְּנֵי ז"ל מִהַעֲצָה הַנּוֹרָאָה שֶׁל הַתְּבוּדוֹת,
כִּי הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת שְׁאֵדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְּרֵךְ, בּוֹנִים לְאָדָם אֶת
הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וּמַעֲלֵהוּ וּמְדַבְּקֵהוּ עַד רוּם גְּבוּהֵי מְרוֹמִים, אֲשֶׁרִי
מִי שִׁיתְּמִיד לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְּרֵךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ בְּזָה וּבְכָפֵא
לְנִצַּח נְצָחִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג פֶּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

ט' תרסד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֵךְ, עֲרַב חַג הַפֶּסַח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי, וּמְאֹד אָנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּרְאֵי
לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף תִּרְאֵי יְשׁוּעָה גְּדוּלָּה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
עִמָּכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִף שְׁעַכְשָׁו קִשָּׁה לָךְ לְהַבִּין אִיךָ וּמָה
וְהִיכֵן הִיא הַיְשׁוּעָה, עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר
הַרַע יְתַהַפֵּךְ לְטוֹב.

רְאֵי לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא מְקוֹר
הַבְּרָכָה, וּמִי שְׁרוּצָה לְזָכוֹת לְאִיזוֹ יְשׁוּעָה, עָלָיו לְעַבֵּד עַל נִקְדַת
הַשִּׂמְחָה, וְלִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה.

רכו אֲשֶׁר ט' תרסה — ט' תרסו בַּנְחַל

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּזְכִּי לְהַפְקֵד בְּזֵרַע שֶׁל קִימָא. נָא וְנָא
לֹא לְדָאג כָּלֵל.

הַמְאָחַל חַג כְּשֶׁר וְשִׁמְחָה.

ט' תרסה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, עָרַב חַג הַפֶּסַח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ זָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שְׁאַתָּה זוֹכָה לְחֻטֶּיךָ טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי בְּכֹל יוֹם, וְאַתָּה לוֹמֵד
תּוֹרָה הַקְדוּשָׁה. יַעֲזֹר לְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכֶּה לְהַצְלִיחַ בְּדַרְכְּךָ,
וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְּנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בְּלִמּוּדֶיךָ כְּפִי סֵדֵר דְּרַךְ הַלְמוּד, וְאֵל תִּפְּל
בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

בְּעִנְיַן בְּנִים, אֵל תְּדַאג כָּלֵל! כִּי בְּנֵי דָאִי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעוֹד תִּזְכּוּ לְבָנִים חַיִּים וְקִימִים, צְרִיכִים רַק
בְּטַחֲוֹן וְסִבְלָנוּת, וְאֵז תִּרְאוּ נִפְלְאוֹת אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא. לַעֲתָ עֲתָה רְאוּ לְשִׁמְחָה אֶת עֲצִמְכֶם בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים
שְׁבַעוּלָם, וְאֵז תִּרְאוּ נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת.

הַמְאָחַל לְךָ חַג כְּשֶׁר וְשִׁמְחָה...

ט' תרסו.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, עָרַב חַג הַפֶּסַח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ זָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שְׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצִמְךָ לִילְךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל.

אֲשֶׁר   ט' תרסז   בְּנַחַל   רכז

רָאָה, אָהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לֵהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה
הִיא רְפוּאָה לְכָל בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאִם הָיוּ בְּנֵי-הָאָדָם יוֹדְעִים
אֶת מַעֲלַת הַשִּׂמְחָה, הָיוּ שִׂמְחִים וְעֲלִיזִים עַל נַעַם חֶלְקָם, שָׁזָכוּ
לְהַבְרָאוֹת מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עֲשָׂנוּ גוֹי, אֲשֶׁר רָבְנוּ ז"ל גְּלָה לָנוּ,
שִׂשְׂמָחָה זֹו עוֹלָה עַל כָּל הַשִּׂמְחוֹת, כִּי בְּכָל הַשִּׂמְחוֹת הַיֵּצֵר הִרְעַ
יְכוּל לְהִתְאַחֵז, אֲבָל בְּשִׂמְחָה שְׁלֵא עֲשִׂנִי גוֹי, בְּזָה אֵין הַסְטֵרָא אֲחֵרָא
יְכוּלָה לְהִתְאַחֵז, אֲדַרְבָּה הַשִּׂמְחָה הַזֹּו מְבִיאָה לְאָדָם עוֹד שִׂמְחוֹת,
שִׂיזְכֶּה לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הַמִּצְוֹת בְּשִׁלְמוֹת.

הַרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יְתִבְרֶךָ, וְיִתְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יְתִבְרֶךָ כָּל
מָה שְׂאֵתָה צְרִיךָ, וְאִזּוֹ תִרְאֶה נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת שִׂיעֲשֶׂה עִמָּךָ הַשֵּׁם
יְתִבְרֶךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּרַמ"ח אֲבָרֶיךָ
וְשִׁס"ה גִּידֶיךָ וּבְכָל טַפֵּי דַמֶיךָ, וְשִׂתְהִיָּה בְּרִיא וְחֻזֵק בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יְתִבְרֶךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חַג פֶּשַׁר וְשִׂמְחָה...

ט' תרסז.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יְתִבְרֶךָ, עֲרַב חַג הַפֶּסַח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׂמְעַ הַטוֹב מִמָּךָ,
אֵיךְ שְׂאֵתָה מְחֻזֵק אֶת עֲצָמְךָ.

רָאָה, אָהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְחֻזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
שְׁבַעוּלָם. וְעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת הוּא רַק עַל-יְדֵי שִׂמְחָה, שֶׁכָּכֵל שְׁהָאָדָם
שִׂמַּח יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן יֵשׁ לוֹ כַחֲוֹת לְהַחֲזִיק מִעֲמֵד.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכוֹת יז.): לְעוֹלָם יִהְיֶה

רכח אָשֶׁר ט' תרסח בַּנְחָל

אָדָם עָרוּם בִּירָאָה מַעֲנָה רַךְ מְשִׁיב חַמָּה, וּמְרַבֶּה שְׁלוֹם עִם אָחִיו וְעִם קְרוֹבָיו וְעִם כָּל אָדָם, וְאֶפְלוּ עִם נְכָרֵי בְּשׂוּק, כְּדִי שִׁיחֶיהָ אֶהוּב לְמַעַלָּה וְנִחְמָד לְמַטָּה, וְיִהְיֶה מְקַבֵּל עַל הַבְּרִיּוֹת. עַל־כֵּן רָאָה, אֶהוּבֵי, אָחִי הַיְקָר! לְהִתְנַהֵג בְּאִפְּן וּבְצוּרָה כְּזוֹ, וּבְכַפְרֻטִּיּוֹת בִּישׁוּב שְׁלָף, וְתַקְדִּים שְׁלוֹם לְכָל בְּרִיָּה, כְּמוֹ שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שֵׁם) עַל רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זְכַאִי, שֶׁלֹּא הַקְּדִימוֹ אָדָם שְׁלוֹם מַעוֹלָם, וְאֶפְלוּ נְכָרֵי בְּשׂוּק, כִּי הוּא הַקְּדִים שְׁלוֹם לְכָלָם, וְעַל־יְדִי־זֶה יֵאָהָבוּ אוֹתָךְ כָּלָם, וְתִזְכֶּה לְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם בְּרַבִּים.

נָא וְנָא הִרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית. אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ בְּכָל יוֹם, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא לְנִצְחַת נְצַחִים.

הַמְּאַחַל לָךְ חַג כָּשֶׁר וְשִׂמְחָה...

ט' תרסח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, עָרַב חַג הַפֶּסַח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, אִיךָ שְׂאֵתָה מְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ לִילֶךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — שְׂאֵתָה מִתְמִיד בְּכָל יוֹם בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ. עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׁאָר לָנוּ רַק דְּבָר זֶה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ, וּבְכָל יוֹם וְיוֹם חוֹטֵף טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, כִּי רַק זֶה יִשְׁאָר לָנוּ.

רָאָה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, וְרַבְּנוּ ז"ל הִפְלִיג מְאֹד בְּמַעֲלַת הַזּוּכָה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבַּרְךָ.

אָשֶׁר   ט' תרסט   בְּנַחַל   רכט

גם ראה להיות בשמחה, פי השמחה מרחבת את דעת האדם, ומי שזוכה להיות בשמחה, זוכה לתקון הברית, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסט), ע"ן שם.

הרגל את עצמך לומר בכל יום את העשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל בשביל תקון פגם הברית, חק ולא יעבר.

המאחל לך חג פשוט ושמח...

ט' תרסט.

בעזרת השם יתברך, ערב חג הפסח ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל. יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שאזכה לשמע ממך תמיד בשורות טובות, ובפרטיות שלבתך תחיה תהיה רפואה שלמה בתוך שאר חולי ישראל.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, פי השמחה הוא יסוד גדול לקיום האדם בגשמיות וברוחניות, וכל מי ששמח יותר — הוא מצליח יותר.

עליך לדעת, פי החמץ הוא העצבות והדכאון, וצריכים לבער את זה לגמרי, והשמחה היא המצה, ועל-כן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות תמיד שמח, ולהמשיך את השמחה של פסח, שהיא שמחת המצה על כל השנה, ולבער את החמץ, שהוא העצבות והדכאון על כל השנה. על-כן ראה לחזק את עצמך להיות תמיד בשמחה, ואז תצליח בדרךך.

ראה, אהובי, אחי היקר! ששום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך, ואף שעובר עליך מה שעובר, זה עקר גדלת האדם, שזוכה להחזיק מעמד.

רל אֲשֶׁר ט' תרע – ט' תרעא בַּנְחַל

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַזְכֶּה לְעֹבֵר עַל הַכֹּל וְתַצְלִיחַ
דְּרַבְּךָ, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה – תִּשְׁכִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג פָּשֵׁר וְשִׂמְחָה...

ט' תרע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עָרַב חַג הַפֶּסַח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מִצְטַעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה מִמֶּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וּמִמַּשׁ עוֹלָה לִי בַחַיִּים, מֵרַב הַפְּאֵב שְׂכּוֹאֵב לִי
לְהִיכֵן נִשְׁלַכְתָּ וּלְהִיכֵן גִּפְלַת, וּמִה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ. אֵיךְ שֶׁהוּא רָאָה
לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ וּלְהַחֲזִיק מֵעַמֶּד, וְשׁוֹם דְּבַר שְׂבָעוּלָם לֹא יוּכַל
לְשׁוֹבֵר אוֹתָךְ, כִּי סוּף כָּל סוּף יִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה.

הִנֵּה כָּאֵן הַתְּחִיל הַבְּחֹר הַיָּקָר ... גְּרוּ יְאִיר, לְהַעֲתִיק אֶת כָּל
הַשְּׂיִחוֹת שְׁשִׁמְעָה, וְכֵן מִה שְׁרַשְׁמוּ הַתְּלִמִּידִים, וְתִהְיֶה לְאֵל, זֶה יִפְּהָ
מְאֹד, רָאָה לְשַׁלַּח לוֹ אֶת כָּל מַה שֵׁיֵשׁ בְּיָדְךָ, בְּאִפְּן שְׂיִוְכַל לְהַעֲתִיקָם
וּלְהַדְפִּיטָם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזָרְנוּ, שְׂנִזְכֶּה לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ
ז"ל בְּעוֹלָם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג פָּשֵׁר וְשִׂמְחָה...

ט' תרעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עָרַב חַג הַפֶּסַח ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

אֲשֶׁר ט' תרעא בַּנְחַל רלא

אַתּ מְכַתְּבָךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּמְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׂמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ, אִיךָ שְׂאֵתָה מְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ לִילֶךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! הַבְּעַל-דָּבָר יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם הַעֲקָר לְנִתְקֹת אוֹתָךְ מִרַבְּנוּ ז"ל, וְעֲלֶיךָ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם לְהַשְׂאֵר אֶצְל רַבְּנוּ ז"ל, וְצָרִיכִים מְסִירוֹת נַפְשׁ מִמֶּשׁ, כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת (הַכָּשֵׁר פְּלִים, הַלְכָה ד'), עֵינֵי שָׁם. כִּי בְּאֵמֶת אִם תִּהְיֶה חִזֵּק אֶצְל רַבְּנוּ ז"ל, סוּף כָּל סוּף לֹא תִהְיֶה מְדַרְגָּה שְׂבָעוּלָם שְׁלֹא יָבִיא אוֹתָךְ אֵלֶיךָ. וְהַבְּעַל-דָּבָר מְאֹד מְפַחַד מִרַבְּנוּ ז"ל, עַל-כֵּן הוּא מַעֲמִיד כָּל מִינֵי מוֹנְעִים וּמַעֲכָבִים, הַעֲקָר לַעֲקָר אֶת הָאָדָם מִרַבְּנוּ ז"ל.

עַל-כֵּן רְאֵה מָה לְפָנֶיךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַזְכֶּה לְהַשְׂאֵר תְּמִיד אֶצְל רַבְּנוּ ז"ל, וְשׁוּם דָּבָר שְׂבָעוּלָם לֹא יוּכַל לְנִתְקֹת אוֹתָךְ מִמֶּנּוּ.

רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הַשְׂמֵחָה הִיא עֲקָר הָאָדָם, וְכָל מָה שֶׁהָאָדָם יוֹתֵר שְׂמֵחַ, יוֹתֵר גִּתְרָחֵב אֶצְלוֹ הַמְּחִין, וְזוֹכֵה לְהַשְׂיַג הַשְּׂגוֹת אֱלֹקוֹת. וְעַל-כֵּן הַזְּהִיר הָאֲרִיז"ל מְאֹד מְאֹד אֶת תַּלְמִידָיו, שְׂבִשְׂעַת הַתְּפִלָּה יִהְיוּ שְׂמֵחִים בְּתַכְלִית הַשְׂמֵחָה, כִּי הַשְׂמֵחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַמְּחִין עַד מְאֹד, וַיְכּוּלִים אָז לְהַשְׂיַג אֶת הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא בְּנִקְלָה. עַל-כֵּן רְאֵה לַעֲבֹד מְאֹד עַל נִקְדַּת הַשְׂמֵחָה, וְתִהְיֶה תְּמִיד שְׂמֵחַ, אֲשֶׁר הַשְׂמֵחָה הִיא הַמְּצָה, וְהַעֲצָבוֹת הוּא הַחֲמִץ, וְצָרִיכִים לְבַטֵּל וּלְבַעַר אֶת הַחֲמִץ מִהָאָדָם לְגַמְרֵי, שֶׁהוּא הַעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוּת, וְלְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְּׂגוֹת הַמְּצָה, שֶׁהִיא אֲכִילַת מֶן, שֶׁהִיא הַשְׂמֵחָה וְהַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

נָא וְנָא אֵל תִּכְנַס בְּוִכּוּחִים עִם שׁוּם בְּרִיָּה שְׂבָעוּלָם, וְאִזּוֹ תִצְלִיחַ דִּרְכָךְ.

הַמְּאַחַל לָךְ חַג פֶּשַׁר וְשִׂמְחָה...

ט' תרעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי לְסֵדֶר אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנֶחֱוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת.

מָה אָמַר לָךְ! יְהוּדֵי צָרִיךְ לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכֹל יוֹם, וּכְמוֹ שְׁאֲנוּ
אוֹמְרִים בְּתַפְּלָה: "הַמְּחַדֵּשׁ בְּטוֹבוֹ בְּכֹל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית".
וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ, עֲלִיךָ לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וּלְשִׂמְחָה אֶת אֲשֶׁתְּךָ.
וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ראש השנה ו'): אֲשֶׁה — בְּעֵלָה
מִשְׂמַחָה; עֲלִיךָ לְשִׂמְחָה, וּבִפְרָט לְדַבֵּר מִצְוָה, אֲזִי יִהְיֶה לָךְ זֶרַע שֶׁל
קִימָא, וְתִזְכּוּ לְדִירָה מִשְׁלָכֶם.

נָא וְנָא רְאֵה 'לִגְנֹב' בְּכֹל יוֹם קֶצֶת חֲמֵשׁ וְרִש"י עִם הַתְּרַגּוּם,
וְתִלְמַד הַרְבֵּה הַלְכוֹת, כִּי רַק עַל-יְדֵי לְמוּד הַלְכוֹת יוֹדְעִים כִּי־צַד
לְהִתְנַהֵּג.

וּבְעֶבֶר לְמִדַּת הַרְבֵּה הַלְכוֹת שְׁחִיטָה, בְּכֵן רְאֵה לְחַדֵּשׁ אֶת
הַלְמוּד הַזֶּה, וְתִהְיֶה יִרְא שָׁמַיִם, וְכֵן תִּהְיֶה שׁוֹחֵט טוֹב, וְתִהְיֶה לָךְ
פְּרָנְסָה בְּשִׁפְעָה. אֵךְ זֹאת תִּדַע, כִּי צְרִיכִים לְהִיּוֹת יִרְאֵי שָׁמַיִם, כְּדִי
לְהִיּוֹת שׁוֹחֵט, וְכֵן אוֹמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לז), כִּי
שׁוֹחֲטִים שְׂאִינָם הַגּוֹנִיִּם, הֵם הַגּוֹרְמִים שֶׁלֹּא תִהְיֶה פְּרָנְסָה. וְלִכֵּן צָרִיךְ
לְהִיּוֹת שׁוֹחֵט הַגּוֹן וִירְא שָׁמַיִם, וְלִהְיוֹת לִילָךְ לְמַקְנֶה בְּכֹל יוֹם,
שֶׁלֹּא יֵצֵא מִכְּשׁוֹל תַּחַת יָדוֹ.

חִזּוֹק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וְאַל תִּגְיַח אֶת עֲצָמְךָ לְפַל.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁר ט' תרעג — ט' תרעד בַּנְחַל רלג

ט' תרעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאֶרֶךְ.

אודות מה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכו', נָא וְנָא אֵל תִּתְיָאֵשׁ כָּלֵל, אֵלָא מְכַל דְּבַר תְּרָאָה רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְכַתּוּב בְּסֵפֶר הַקְּדוּשׁ "תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף" (פְּרָשַׁת אָמֵר, אוֹת ג') — מָה הָיוּ הַמְּרָאוֹת הַצּוֹבְאוֹת (שְׁמוֹת לַח, ח), שְׁעָשׂוּ מֵהֵן אֶת הַכִּיּוֹר, אֲשֶׁר שָׁם נָטְלוּ אֶת הַיָּדַיִם; אֵלָא הַמְּרָאוֹת הַצּוֹבְאוֹת עֲשׂוּיּוֹת הָיוּ מִנְּחֻשָׁת, וְנִעְשׂוּ מִהַמְּרָאוֹת שֶׁהַנָּשִׁים הִסְתַּכְּלוּ בָהֶן, הֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם רוֹאֵה אֵיזָה חֶסְרוֹן בְּזוּלַת, צָרִיךְ לִידַע שֶׁהַחֶסְרוֹן הוּא אֶצְלוֹ, וְכִּי יִטַל אֶת יָדָיו, וְלֹא יִפִּיל אַחֲרָיִם.

וְלִכֵּן הַעֲקָר רָאָה לְהִתְחַזֵּק, וְאֵל תִּתְפַּחַד מִשׁוֹם דְּבַר, רַק הַרְגֵּל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם אֵלָא הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וְאֵף שֶׁהִרְשָׁעִים חוֹשְׁבִים שֶׁתְּמִיד יִהְיוּ לְמַעַלָּה, אֵךְ גַּם סוֹפֵם בּוֹא יְבוֹא. וְכֵן רְאִינוּ מִשָּׁךְ כָּל הַדּוֹרוֹת, שֶׁהִרְשָׁעִים הַצְּלִיחוּ, וְדַמּוּ בְּעֵינֵיהֶם כִּי יָדָם תִּשְׁאָר עַל הַעֲלִיּוֹנָה, וְתְּמִיד יִנְצְחוּ, אֵךְ לֹא הוֹעִיל לָהֶם. וְכֵן גַּם עַתָּה, שִׁיפְלוּ לְבַסּוֹף נִפְיֵלָה אַחַר נִפְיֵלָה.

חֲזַק וְאַמֵּץ, וְאֵז תְּרָאָה דְּבָרִים יְפִים מְאֹד.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמָךְ לְשִׁיחַ בִּינְךָ לְבֵין קוֹנֵךְ, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב סָלָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאלתך וכו'; העקר צריכים להיות כל-כף דבוקים בהקדוש-ברוך-הוא, עד שלא נסיח דעת ממנו יתברך כרגע, כל דקה רק לחשב ממנו יתברך, כי אין לנו בזה העולם רק הבורא יתברך שמו.

ולכן אל תהיה בטלן! למה לך להכניס בדעתך מחשבות זרות, תחזיר בעצמך רק את הבורא יתברך שמו.

נא ונא ראה להפיץ, ותעורר את אנשי שלומנו לזה. כי זה מה שנותר לנו בזה העולם — לפרסם ולגלות את אור הצדיק. כל זמן שאנו חיים, עלינו לפרסם את הצדיק בעולם, איזו זכות היא זו! עוד מעט אנו יוצאים מזה העולם, ובאלו פנים נעלה למעלה, כשישאלו אותנו: מה עשית, גלית ופרסמת את רבנו ז"ל? ומה נאמר אז?! אבל כשזוכים לשמש את הצדיק — אין מעלה גדולה מזו.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שבאמת נהיה צדיקים, כי הגיע הזמן שגשוב בתשובה, ונשתוקק רק אחריו יתברך, כי אין לנו אלא השם יתברך, ובלעדיו יתברך הכל דמיון אחד גדול. ויחבל אפלו להתאגח על זה העולם, ואומרים בשם הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע שאמר: עולם, עולם, חבל על מי שנוכנס בך, עולם, עולם, אשרי מי שיוצא ממך. הינו יכולים להיות בזה העולם, ולא להיות בזה העולם, וכיצד? על-ידי שדבוקים בהקדוש-ברוך-הוא, רואים דומם, צומח, חי, מדבר, וזה הכל אלקות, איזה תענוג רוחני הוא זה — להרגיש רק את הקדוש-ברוך-הוא. ואיך זוכים לזה? על-ידי שמדברים אליו יתברך, ומכונים שמותיו יתברך מתתא לעילא, כשמוכונים שם, מתחילים מלמטה הוה", ומלעילא לתתא זה יהו"ה, וכך מכונים מלמעלה למטה ומלמטה למעלה, רק להיות דבוקים בהקדוש-ברוך-הוא, ולראות תמיד את שם הנו"ה לפני העינים, איזה תענוג הוא זה — ליחד יחודים, אשר בזה ממשיכים לעצמם שפע עצום. ואם אנשים היו יודעים מה זה ליחד שמו יתברך, ולהסתפל תמיד

אָשֶׁר   ט' תרעה   בְּנַחֵל   רלה

על השמות הקדושים האלו: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, לא היו פוסקים, וזה נקרא תענוג, לא צריכים עולם הבא, זה העולם הבא בעולם הזה, רק להתענג מזיו השכינה.

ולכן היה חזק מאד בדבר זה — לדבר אליו יתברך, וליחד שמותיו הקדושים, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תרעה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר אחרי ה'תשמ"ו.

שלום רב וכל טוב סלה אף ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ושמחתי מאד לשמע הטוב ממך.

מה אמר לך, ידידי היקר! צריכים הרבה לבקש את הקדוש-ברוך-הוא, שמחר לא יצאו לחלק, חס ושלום. הנה יכולים להתפעל מאד מאד, והנה יוצאים ומדברים עלי כל דבר אסור. ולכן צריכים לדבר הרבה אל הקדוש-ברוך-הוא ולבקש: רבוננו של עולם, קבלתי פה תענוג פנה, אל תקח אותי מהתענוג הזה, כי הסמ"ך-מ"ם אורב מאד מאד, וכל מי שרוצה להתקרב, הוא שובר אותו, ומכניס בו קשיות וספקות, עד שבאמת רואה את הקשיות והספקות, ואם יש לאדם שכל, רואה שהכל דמיון אחד גדול.

ואודות שפכתת וכו', צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם, שיהיה רק שלום-בית בין בני זוג, לשמר מאד שלא יהיו מריבות ומחלוקת ואי הבנות. פרנסה זה בידי יתברך. אבל חכמינו הקדושים אומרים (שבת קטז), שהקדוש-ברוך-הוא אמר: ימחה שמי על הפנים, כדי לעשות שלום בין איש לאשתו; הינו השם יתברך מוכן שימחקו את שמו שזהו לאו, העקר שיהיה שלום-בית.

ולכן ראה לעשות כל מיני השתדליות לשמר על השלום בינך

רלו אשר ט' תרעו בנחל

לבינה, תמיד השטן בא ושובר בתי ישראל, תמיד ישנם וכוחים בין הפעל לאשה, תמיד צרות אי הבנות על שטיות והבלים, ומן הדברים הקטנים נעשה אחר-כך דב גדול. וזו לשון הגמרא (סנהדרין ז): האי תגרא דמא לצנורא לבדקא דמא, פיון דרוח — רוח [המחלקת הזו דומה, כשהנהר גדל, פעמים שהוא יוצא לשדות כעין צנורות קטנים, ואם אינו סותמו מיד, הולך ומרחיב ושוב אינו יכול לסתמו]. וזה קורה אצל כל בתי ישראל, שמתחיל בדבר קטן, בוכים קטן, ולבסוף נתרחב למחלקת ולמריבות גדולות, שאין רואים את סופן.

לכן היה פקח וחקם, ותדבר בנחת עם אשתך, ותהיה ותדן בבית, אשר זה היסוד בשלום-בית.

ראיתי בשם הצדיק הקדוש רבי אהרן מטשערנובל זי"ע, שאמר: כרפ"ס ראשי תבות: כ'לל ר'אשון פ'ה ס'גור, ואם כבר צריך לדבר, אזי יח"ץ מגיד — הינו שיידבר רק חצי ממה שרוצה לומר. גם ישנו פתגם עממי: כל זמן שהדבור אצלך — אתה בעל הבית עליו, ואתה חכם, פיון שיצא הדבור ממך, אתה שוטה, והדבור שולט עליך; הינו אין צריך להוציא מפיו כל אשר יש בלבבו, ולהעיר לאשה ולבקרה בבקרת, אשר זו שטות ואגלת, מספיק עובר עליה מה שעובר מעצמה, מהיצר הרע שלה וכו' וכו'.

לכן ראה להיות חכם, ואל תהיה צודק, ואז יהיה לך שלום-בית אמתי ונפלא מאד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תרעו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר אחרי התשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הַעֲקָר צְרִיכִים לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, וְכִמּוֹ שְׂאוּמָרִים בַּתְּפִלָּה:
 "הַמְּחַדֵּשׁ בְּטוֹבוֹ בְּכָל יוֹם מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית", כָּל יוֹם נְיוֹם הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא בּוֹרָא אֶת הָעוֹלָם מְחַדֵּשׁ. וְלִכֵּן אָסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל מִמָּה
 שְׂיִקְרָה אֶתְמוֹל, וּמָה שְׂיִקְרָה מָחָר וְכוּ', וְאַפְלוּ אֵין לְהִתְבַּלְבֵּל מִמָּה
 שְׂיִקְרָה הַיּוֹם, צְרִיכִים רַק לְהִיּוֹת דְּבוּקִים בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִז
 צוֹחֲקִים מִכָּל הָעוֹלָם כְּלוּ.

הִנֵּה אָנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם: ה' מֶלֶךְ, ה' מֶלֶךְ, ה' מֶלֶךְ, ה' יְמִלְךָ לְעוֹלָם
 וָעַד. נִשְׁאַלְתָּ הַשְּׂאֵלָה, מִדּוּעַ אָנוּ אוֹמְרִים בַּתְּחִלָּה לְשׁוֹן הַזֶּה — ה'
 מֶלֶךְ, וְאַחֲרֵי-כֵן לְשׁוֹן עֶבֶר וְעֵתִיד, הֲלֹא הִנֵּה צְרִיף לֹאמַר קִדְּם עֶבֶר
 — ה' מֶלֶךְ, וְאַחֲרֵי-כֵן הַזֶּה — ה' מֶלֶךְ, וְאַחֲרֵי-כֵן לְשׁוֹן עֵתִיד —
 יְמִלְךָ? אֵלָּא אָדָם צְרִיף לְדַעַת, שְׂאֵין לוֹ רַק אֶת הָעֲכָשׁוּ, הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא עֲכָשׁוּ מוֹלְךָ עָלַי, וְאִם אֶחָדִיר בְּעֲצָמַי שְׂזָה עוֹלָם חֲדָשׁ,
 יוֹם חֲדָשׁ, שְׂעָה חֲדָשָׁה, רַגַע חֲדָשׁ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹלְךָ עֲכָשׁוּ
 עָלַי, אִז אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂיִשׁ עֶבֶר וְעֵתִיד, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וְאֵין
 בְּלַעֲדָיו נִמְצָא. וְדָבָר זֶה אָנוּ צְרִיכִים לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמֵנוּ וּבְזוּלָת, וְזֶה
 יִכְנִיס בָּנוּ שְׂמִחָה עֲצוּמָה.

נָא וְנָא רְאֵה לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם
 בְּרִיָּה. וְהַעֲקָר — לְכַרְח מִמְּחִלְקַת כְּמוֹ שְׂבוֹרְחִים מֵאֵשׁ שׁוֹרֶף. כִּי
 הַסֵּמ"ך-דִּמ"ם חִפֵּץ רַק שְׂיִהְיֶה בִּיגִינוּ פְלוּגִים וּפְרוּדִים, וְעוֹשֶׂה כָּל
 מִיגִי תַחֲבוּלוֹת, הַעֲקָר שְׂתִהְיֶה מִחֻלְקַת בֵּין אֲנָשִׁי שְׂלוֹמֵנוּ. וּבְכַפְרֵט
 בִּיבְנָאֵל, אֲשֶׁר פֶּה יֵשׁ אֹר כְּזֶה וּמִפֶּה תִצָּא הַגְּאֵלָה. וְלִכֵּן הוּא עֲמַל
 וְיִגַע שְׂעוֹת נוֹסְפוֹת לְהִסִּית וּלְהַדִּיחַ אֶת תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם נֶגֶד אֲנָשִׁי
 שְׂלוֹמֵנוּ, שְׂנַכְסוּ לְגוֹר פֶּה, כִּי רוּאָה שְׂעוֹד מְעַט מִתְּבַטְּלַת הַטְּמָאָה.

וְלִכֵּן עָקָר הַחוּב הַמִּנְחַ עֲלֵינוּ — לְעֹזֵר זֶה לְזֶה וְלְהִתְאַחַד יַחַד,
 וְלְהִרְבוֹת בְּשָׁלוֹם וּבְאַהֲבָה, וְאִם נַעֲשֵׂה כֵן — נִצְלִיחַ מְאֹד בְּדַרְכֵּנוּ.

וְאוֹדוֹת שְׂאֵלְתָךְ מָה זֶה תִּהְיֶה? רַש"י אוֹמֵר: תִּהְיֶה וְכוּהוּ, שְׂהוּא
 תוֹהֶה וּבוֹהֶה עַל הַחֲשָׁךְ שְׂיִשׁ בְּעוֹלָם. אִם אָדָם מִסְתּוֹכֵב בְּזֶה הָעוֹלָם
 בְּדַמְיוֹנוֹת, וְחֲשָׁף לוֹ וּמָר לוֹ, וְהוּא שְׂבוּר וְרָצוּץ, וְאֵינוּ יוֹדֵעַ כְּלוּם,
 נִדְמָה לוֹ שְׂהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִסְתַּתֵּר בְּאֵיזָה עוֹלָם רְחוֹק רְחוֹק

רלה אָשֶׁר ט' תרעז בַּנְחַל

מְלִיּוּנֵי קִילוֹמֶטְרִים מִפֶּה, וְאֵינְנוּ צָרִיךְ אוֹתוֹ, וְכֹאֵלוּ הוּא יִתְבָּרֵךְ בְּרָגוֹ
וּבְכַעַס עָלָיו, זֶה נִקְרָא עוֹלָם הַתְּהוֹ, שְׂמִסְתּוֹכֵב בְּתַהוֹ וְכַהוֹ, וְאֵינְנוּ
יֹדֵעַ בְּאֵיזָה עוֹלָם הוּא נִמְצָא. וְכִמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבְּנוֹ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת,
אוֹת קָלְלָה, חֶלֶק ב', סִימָן א'): אָדָם הַרְגִיל בְּקָלְלוֹת הוּא בָּא מֵעוֹלָם
הַתְּהוֹ; אֲבָל אִם אָדָם יוֹדֵעַ, שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וְאֵין בְּלִעְדָּיו
נִמְצָא, עוֹלָם הַבָּא זֶה כָּאֵן בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְעוֹלָם הַזֶּה הוּא בְּעוֹלָם הַבָּא,
אָדָם זֶה הוּא בְּעוֹלָם הַתְּקוּן, כִּי כְּשִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ, וַיְגַלֶּה אֶת
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּגִלּוֹי כְּזֶה, יִתְקַיֵּם (עַן זְכַרְיָה יד, ז): "קָרֵב יוֹם,
אֲשֶׁר הוּא לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה", כִּי הַכֹּל יִהְיֶה אֹרֶךְ אַחַד, אֹרֶךְ אֵין סוֹף,
כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית א, ה): "וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד", וְחֻכְמֵינוּ
הַקְדוֹשִׁים דּוֹרְשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה ב', סִימָן ג'): זֶה יוֹם הַכַּפּוּרִים. וְלִכֵּן
אוֹמֵר רַבְּנוֹ ז"ל: יוֹם שְׂאָדָם עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה, הוּא לְמַעַלָּה מִהַזְּמַן וְלְמַעַלָּה מִהַמְּקוֹם.
וְכֵינֵן שְׂאָדָם מַחְדִּיר בְּעַצְמוֹ אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵין אֲצִלוֹ לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה,
לֹא עוֹלָם הַזֶּה וְלֹא עוֹלָם הַבָּא, יֵשׁ אֲצִלוֹ רַק הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן הוּא מְבָרֵךְ.

מֵה שְׂאֵין כֵּן מִי שְׂחָסֵר מְכַל זֶה, אֲצִלוֹ זֶה עוֹלָם הַתְּהוֹ, עוֹלָם
הַדְּמִיוֹן, וְצָר וּמָר לוֹ הַחַיִּים, וּמְאוּמָה אֵין בְּיָדוֹ.

עַל-כֵּן רְאֵה לְהַתְחַזֵּק, וְתַחְדִּיר בְּכֹל מִיַּדְעִיךָ רַק אֲמוּנָה
בְּהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרַק עוֹלָם הַתְּקוּן, שְׂאֵין לָנוּ רַק הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ
שְׂמוֹ, וְזֹאת אָנוּ לוֹמְדִים אֲצִל הַצְּדִיק. וְלִכֵּן הַסֵּמ"ךְ-מ"ם כָּל-כַּף
מִתְפַּחַד, שֶׁהַצְּדִיק יִתְגַּלֶּה וַיִּתְפָּרֵס בְּעוֹלָם, כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבְּנוֹ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סז): כְּשִׁנְיָה הַצְּדִיק יִתְגַּלֶּה וַיִּתְפָּרֵס בְּעוֹלָם,
אִז כָּל הַחַן וְהַיְפִי וְהַפֶּאֶר שֶׁבְּעוֹלָם מִתְגַּלֶּה וּמִתְפָּרֵס. וּמִי שֶׁרַק נִכְלָל
בְּחַן וְהַיְפִי הַזֶּה, יֵשׁ לוֹ רַק טוֹב, וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂה.

הַמְּאֵחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרעז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׂשִׁי לְסֵדֵר אַחֲרֵי ה'תש"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעִלָּה ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת.

מָה אִמַּר לְךָ ! בְּזֶה הָעוֹלָם אֵין אָדָם שֶׁלֹּא יַעֲבֹר עָלָיו סָבֵל וְצָעַר.

אֵינְךָ יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֵינְה סָבֵל אֲנִי סוֹבֵל, אֵילוּ עֲלֻבוֹנוֹת
וּבְזִיוּנוֹת מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, אֲבָל אֲנִי מִתְחַזֵּק בַּהֲוִיָּה אֱלֹקִים. וְעַקֵּר
הַחֲקָמָה לְשִׁתְּק, הֵיכֵן שְׁרוּאִים אֵיזוֹ אֵשׁ — לְכַבּוֹתָה תִּכְּף־וּמָד,
וּלְהִזְהַר שֶׁלֹּא תַעֲשֶׂה מֵאֵשׁ קִטְנָה אֵשׁ גְּדוֹלָה. כִּי אֲנִי רוּאָה
שֶׁהַסֵּמ"ךְ־מ"ם וְהַשְּׁטֵן מִמֵּתִין וּמִצְפָּה לָזֶה. כֹּל אֵלוּ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ,
מִשְׁפָּחוֹת חֲדָשׁוֹת שֶׁנִּכְנָסוֹת עֲכָשׁוּ לְגוֹר פֶּה — זֶה לְקוֹצִים בְּעֵינָיו.
כִּי הוּא חָשֵׁב, שֶׁבְּזֶה שְׂסִית נְגִדִי — הַכֹּל יִתְפוֹרֵר. וְהֵנָּה הוּא רוּאָה
הַהֲפֹךְ מִמֶּשׁ, שֶׁנִּכְנָסוֹת עוֹד וְעוֹד מִשְׁפָּחוֹת, וְזוֹ רַק הַתְּחִלָּה. עוֹד
תִּכְנָסְנָה פֶּה מֵאוֹת מִשְׁפָּחוֹת וְכֵן אֱלֹפִים, וְאֵף שֶׁזֶה נִרְאָה כְּחֵלוֹם אֵךְ
יִתְגַּשֵּׁם לְבִסּוּף. וְזֶה שׁוֹרֵף אוֹתוֹ, כִּי אֵינּוּ מִבֵּין מֵה קוֹרָה פֶּה, מִי
מִחֲזִיק אֶת כָּלָם !? כִּיצַד מִסְתַּדְרִים וְכוּ' !?

וְלִכֵּן עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת בְּעוֹלָם לְהִרְבּוֹת שְׁלוֹם
וְאַהֲבָה וְאַחֲדוּת בֵּינֵינוּ, וְלִכְרַת מְכַל מַחֲלָקָת, כִּי כָּל מְגַמַת הַסֵּמ"ךְ־
מ"ם זֶה 'הַפְּרֵד וּמְשַׁל', וְזֶה לוֹ רֵוַח כְּשֶׁרוּאָה פְּלוּגִים וְאֵי הַבְּנוֹת בֵּין
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ. וְלִכֵּן הָעַקֵּר לְהִתְאַחַד יַחַד, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יַעֲזֹרוּ,
וּלְאַחֲיו יֵאמֶר חֲזֵק.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרעה.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֶׁשִׁי לְסִדְרֵי אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֶל הָאֲבֵרָה הַיְקָר ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמְּךָ.

אוֹדוֹת שֶׁאֲלִתְךָ וְכוּ', זֹאת תִּדְעַ, אֲשֶׁר לְלַמֵּד דָּף גְּמָרָא בֵּיוֹם —
זֶה חֵיוֹת לְנִשְׁמָה. כְּתוּב בְּסִפְר: "וְגוֹי הָעַמּוּדִים", שֶׁחֲבָרוּ בְּנוֹ שֶׁל

הַשְּׁלֵ"ה הַקְּדוֹשׁ, צִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּיִנְהָה (זְכִיתִי לְהִיּוֹת שָׁם), הוּא מְבִיא, שְׂיִהְיֶה לְאָדָם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא כְּמוֹ הַנְּחַת תְּפִלִּין.

וְלִכְּנָן רָאָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא רַש"י וְתוֹסְפוֹת, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מְזֵה, וְזוֹ הַחִיּוֹת לְאָדָם, וְזֶה מֵה שְׂיִשְׁאָר מִמֶּנּוּ לְנִצְחַת נִצְחִים. רַבְּנּוּ ז"ל אוֹמֵר (סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ז', מִהֲזָכִיב וְהַעֲכָבִישׁ), שְׁכָל זְמַן שְׁהַדָּף מִגַּן עֲלִיָּה, אֵין לָךְ מֵה לְפָחַד; וְאָמְרוּ עַל זֶה אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּשַׁעֲהַ שְׂיִצָּא הַדָּף הַיּוֹמִי, שְׂזֵה סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ עַל זֶה. כָּל זְמַן שְׂאָדָם לּוֹמֵד דָּף גְּמָרָא לְיוֹם, אֵין לוֹ מֵה לְפָחַד. וְלִכְּנָן זֶה אֶצְלֵי דְבָר גְּדוֹל מְאֹד, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוֹכָה לְקַיָּם זֹאת.

נָא וְנָא רָאָה לְדְבַר הַרְבֵּה דְבוּרֵי אַמוּנָה עִם זוּלְתָךְ, וְלֹא לְבִלּוֹת הַזְּמַן בְּפִטְפוּטֵי הַבֵּל וְסַרְקָ, וְעַל־יְדֵי רַבּוּי אַמוּנָה תִּזְכֶּה לְרֹב בְּרָכוֹת.

רָאָה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְלֹא לְשַׁכַּח מִהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא כְּרַגְעַ. וְכִכֵּל שְׂתִזְכֹּר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ־כֵן תִּהְיֶה יוֹתֵר בְּשִׁמְחָה, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֵה. אִם אָדָם תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, סִימָן שֶׁהוּא מְכִיר אֶת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְאִם הוּא בְּמַרְירוּת, סִימָן שֶׁהוּא רַחוּק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ כְּתוּב (דְּבַר־הַיָּמִים־א' טז, כז): "עֲזֹ וְחַדְדוּהָ בְּמִקוּמוֹ"; וְלִכְּנָן רָאָה לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעְעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה. וְכִמוֹ שְׂאָנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם אֶת הַמְּזִמּוֹר ק' בַּתְּהִלִּים: "עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׁמְחָה, בְּאוֹר לְפָנָיו בְּרִנְנָה"; צְרִיכִים לְעַבְדוֹ יִתְבָּרַךְ בְּשִׁמְחָה, וְאֵיךְ? עַל־יְדֵי שְׂשִׁרִים. רַבְּנּוּ ז"ל אוֹמֵר, שְׂאָדָם צְרִיךְ לְשִׁיר לְעֲצֻמוֹ שִׁיר שְׂמִחַת, וְאֶפְלוּ אֵינוֹ יְכוֹל לְשִׁיר, אֲבָל כְּפִי בְּחִינְתוֹ שְׂיִשְׁיֵר. "דְּעוּ כִּי הַנְּי"ה הוּא אֱלֹקִים, הוּא עֲשָׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ עֲמוֹ וְצִאֵן מִרְעִיתוֹ". וְזֶה קָשׁוּר אֶחָד בְּשָׁנֵי, אִם עוֹבְדִים אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּשִׁמְחָה, אֲזַי "דְּעוּ כִּי הַנְּי"ה הוּא אֱלֹקִים" וְגו', וְדָבַר זֶה צְרִיכִים לְזַכֵּר הֵיטֵב וְלֹא לְשַׁכַּח כְּרַגְעַ. הַשְּׂמִחָה זֶה יְסוּד בִּיְהִדּוּת, וְאִם תִּהְיֶה חִזָּק בְּזֵה, תִּהְיֶה בְּטוֹחַ, שְׂלֹא יֶאֱרַע לָךְ מְאוּמָה.

מוֹהַרְנ"ת ז"ל הַבְּטִיחַ לְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: אִם תִּהְיֶה בְּשִׁמְחָה, לֹא תִהְיֶה רוּאָה פְּנֵי גִיהֵנוּם. וּבְאַמַּת רַבְּנּוּ ז"ל אוֹמֵר

אֲשֶׁר ט' תרעט בְּנַחֵל רמא

(לקויטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיט), שְׁהִגִּיהֵנוּם הוּא בְּזֵה הָעוֹלָם. וְאִם-כֵּן מִתְאִמִּים הַדְּבוּרִים שֶׁל מוֹהֲרַנְיָת ז"ל, שֶׁמְדַבֵּר עַל הִגִּיהֵנוּם שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה.

וְלִכֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, וְתִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד עַל שְׁלוֹם בֵּיתְךָ, וְאַל תִּכְנַס בּוֹכּוּחִים, וְתִדְבֵר הַרְבֵּה מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל דְּבוּר שֶׁמְדַבְּרִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ — זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

וְאוֹדוֹת מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכו', מִי יוֹדֵעַ אֵילּוּ תִקּוּנֵים יֵשׁ לְךָ, שְׂאֵתָה צְרִיךְ לְהִיּוֹת בְּמָקוֹם כָּל-כָּךְ רְחוּק וְכו', שֶׁלֹּא דְרָכָה שָׁם רָגַל יְהוּדֵי שָׁנִים רַבּוֹת, אִין זֶה פְּשׁוּט כָּלֵל וְעֵקֶר, שְׂאֵתָה נִמְצָא בְּאִיזוֹ מְדִינָה נְדַחַת, שְׂאִין שָׁם יְרֵאִים וְשְׁלָמִים. לִכֵּן רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל שְׁחֲרִית, מְנַחֵה, עֲרֵבִית וְחֲצוֹת בְּכּוֹנֵה גְדוּלָה, וְתֹאמֵר אֵת הַבְּרָכוֹת בְּכּוֹנֵת פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת, וּבְכַפְרֵט בְּרָכוֹת הַנְּהַנִּין, וּמִי יוֹדֵעַ מָה אֵתָה מִתְקַן שָׁם.

אֵךְ הָעֵקֶר לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, שְׂאֵז תִּתְרַחֵב דַּעְתְּךָ, וְתִדַּע שְׂאִינְךָ בְּגִלוֹת, אֵלֹא הֵיכֵן שְׂאֵתָה נִמְצָא — שָׁם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע אָמַר: יְהוּדֵי אֵינְנוּ הוֹלְךָ, יְהוּדֵי מוֹלִיכִים אוֹתוֹ. וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה לְךָ חֲלִישוֹת הַדַּעַת כְּרַגַּע, כִּי הַכֹּל מֵאֵתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְרְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְלִשְׁיַח בֵּינְךָ לְבִין קוֹנֵךְ, אֲשֶׁר זֶה יִרְחִיב אֵת דַּעְתְּךָ וַיְבִיאֲךָ לִידֵי שִׁמְחָה גְדוּלָה מְאֹד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרעט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסִדְרֵי אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֵת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׂאֵלְתְּךָ וְכו', רְאֵה לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם חֲמֵשׁ וַרְשִׁי עִם

הַתְּרַגּוּם חָק וְלֹא יַעֲבֹר, כְּדֵי שְׁתַּסִּים כָּל שָׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם עִם פְּרוּשׁ רַש"י. חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (בְּרִכוֹת ח.): לְעוֹלָם יִשְׁלִים אָדָם פְּרִשְׁיֹתָיו עִם הַצְּבוּר, שְׁכַל הַמְּשָׁלִים פְּרִשְׁיֹתָיו עִם הַצְּבוּר, מְשָׁלִימִים לוֹ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו, וְתִהְיֶה חֲזָק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי שָׁבוּעַ שָׂאִין מְסִימִים אֶת פְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ, בְּשָׁבוּעַ הַזֶּה תִּהְיֶה לְאָדָם אִיזוֹ צָרָה, בַּר מִיָּנָן. וְלָמָּה אָנוּ צָרִיכִים צְרוֹת?!

וְכֵן תִּלְמַד בְּכָל יוֹם פָּרָק אֶחָד מִשְׁנוֹת עִם הַבְּרִטְנוֹרָא, וְתִרְגֵּשׁ טַעַם אַחֵר בְּחַיִּים. וְכֵן תִּלְמַד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא רַש"י, וְאִם תּוּכַל גַּם תּוֹסְפוֹת — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה. וְתִלְמַד הָעֵקֶר הַלְּכָה. וְאִם תִּהְיֶה חֲזָק בְּזֶה — זֶה הַחֲצִי לַה', וְאֵז הַחֲצִי לָכֶם — שְׂאֵתָה עוֹבֵד, הִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִשְׁפִיעַ עֲלֵיכֶם פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעוֹ. וְכַךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים (יִלְקוּט יִשְׁעִיה, רְמֵז שְׂצַד): "וּבְבִיתִי אֵין לָחֶם וְאֵין שְׂמֵלָה" (יִשְׁעִיה ג, ז), אֵין בְּיַדִּי לֹא טַעַם מְשֻׁנָּה וְלֹא גְמָרָא; נִמְצָא, מִי נִקְרָא עֲנִי? מִי שָׂאִין לוֹ חֲמֵשׁ וְרַש"י וּפְרָק מִשְׁנוֹת וְדָף גְּמָרָא. וְלָכֵן מִי שְׁלוּמַד בְּכָל יוֹם הַלְמוּדִים הַלְלוֹ, הוּא הָעֲשִׂיר הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר, וְזֶה יָבִיא לוֹ הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה מְאֹד.

נָא וְנָא רְאֵה לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אֲשֵׁתְךָ, שְׂיִהְיֶה לָכֶם שְׁלוֹם־בַּיִת אֲמַתִּי, אֲשֶׁר זֶה בְּעֶצְמוֹ מְבִיא פְּרִנְסָה, וּכְמֵאֲמָרֶם ז"ל (בְּבָא מְצִיעָא נט): אוֹקִירוּ לְנִשְׁיֵיכֶם כִּי הֵיכִי דְתַתְּעִתְרוּ; וְכֵן אוֹמֵר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן סט), שְׁהַעֲשִׂירוֹת בָּאָה בְּזָכוֹת הָאֲשָׁה. וְלָכֵן רְאֵה לְשִׁמּוֹר מְאֹד בְּכַבּוּדָּהּ, לְבַל תִּפְגַּע בָּהּ, וְאֵז תִּרְאֶה אִיזוֹ בְּרָכָה תִּשְׁרָה בְּבֵיתְךָ.

וְעַל כָּלֶם — רְאֵה לְשִׁמְחָה, וּכְמֵאֲמָרֶם ז"ל (רֵאשׁ הַשָּׁנָה ו): אֲשָׁה — בְּעֵלָה מְשִׁמְחָה; וְאִם אֵתָה תִּהְיֶה שְׂמִיחָה, גַּם הִיא תִּהְיֶה שְׂמִיחָה, וְהִיא תִּשְׂמַח אוֹתְךָ, וְאִם תַּחֲיוּ כָּךְ, יִהְיֶה לָכֶם גֵּן־עֵדֶן בְּזֶה הָעוֹלָם.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה שְׂאֵתָה עֵדִין זוֹכֵר אֶת כָּל הַלְמוּדִים שְׁלֵמֵדָת אֶצְלִי.

גַּם תֹּאמֵר לְאֲשֵׁתְךָ שְׂתִקְבַּל עַל עֲצָמָה כָּל מוֹצְאֵי שְׂבַת לְטַל יְדִים

אָשֶׁר ט' תרפ"ו — ט' תרפ"א בַּנְחָל רמג

וְלֹאכֹל סְעֻדַת מְלוּוֹה מְלָכָה, כִּי כָף כְּתוּב בְּשֵׁם צְדִיקִים, אֲשֶׁה מְעַבְרַת
שְׁמִקְפֹּדֶת עַל סְעֻדַת מְלוּוֹה מְלָכָה עִם נְטִילַת יָדַים, יִהְיֶה לָּהּ הַרְיוֹן
קַל מְאֹד וְתִלְדַּ בְּנֶגֶל. וְלִכֵּן לְמַה לֹּא לְקַיֵּם זֹאת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרפ"ו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה אֵל ... נְרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת פִּרְנָסְתָּךְ וְכו', רָאֵה לְהַתְּבוּדֶד הַרְבֵּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ,
וְתִתְחִיל עִם חֲמֵשׁ דְּקוֹת וְעוֹד חֲמֵשׁ דְּקוֹת בְּכֹל יוֹם, וְתִבְקֶשׁ מִלְּפָנָיו
יִתְבָּרַךְ: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, עֲזֹר נָא לִי שְׂאֲצִלִּיחַ בְּחִנּוּת שְׁפִתְחֵתִי,
וַיְבֹאוּ לְקוֹחוֹת לְקִנּוּת אֶצְלִי". אִם תַּעֲשֶׂה כֵּן כָּל יוֹם וַיּוֹם, תִּרְאֶה
לְבִסּוֹף שְׁתַּצְטַרֵּף לְקַחַת עוֹד שְׁנַי פּוֹעֲלִים לְעִזְרָה. מוֹהֲרֵנִי ת' ו'ל
הַבְּטִיחַ לְאָדָם: אִם יִהְיוּ לוֹ אַרְבָּעִים יוֹם הַתְּבוּדוֹת עַל דְּבַר מְסִים,
יִרְאֶה שְׁנוּי לְטוֹבָה, וְכֵן הָוָה. עַל-כֵּן עֲשֵׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁכַעוֹלָם
— חֲמֵשׁ דְּקוֹת לְבִקֶּשׁ עַל הַצְּלַחַת הַחִנּוּת, וּבֵינֵן כָּף 'תַּגְּנֹב' עוֹד חֲמֵשׁ
דְּקוֹת עַל הַצְּלַחַת הַיְלָדִים וְכו'. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁיִהְיֶה לָּךְ
בְּאַמַּת שְׁפַע וְנַחַת.

הַעֲקֹר רָאֵה לְהַתְּחַזֵּק, וְלֹא לְהַכְּנִס בְּשׁוּם מַחְלָקַת עִם אַף אֶחָד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרפ"א.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר ראוי להיות שמחה מאד. הקדוש-ברוך-הוא עזר לך עם בעל טוב כל-כף וילדי חמד, עליך לתן לכל הפחות חמש דקות בכל יום תודה לפניו יתברך על החסד שעשה עמך. זכרי מה היה עמך ומה עבר עליך, והנה זכית להגיע הלום, ראוי להודות ולהלל ולשבח לפניו יתברך על כל הטוב שגמל עמך.

ועקר הנחת-רוח שאת יכולה לעשות לי — לחזק את נשות אנשי שלומנו, ובפרט את בנות גילך, אלו שבנו עתה בתים לתפארה, ראוי לחזקן באמונת חכמים, כי הסמ"ד-מ"ם והשטן אינו נח ואינו שוקט, העקר לקרר אותנו באמונת חכמים. ולכן ההכרח לך לחזקן ולעודדן ולשמחן, ולהזכיר להן מה הצדיק עשה בעבורן, שלא תשכחנה כלל. כי הסמ"ד-מ"ם עושה כל מיני פעולות להשכיח את הטובות שקבלו מהצדיק. ואם תהיי חזקה בזה, תראי אילו ישועות ישפיעו עליכם.

ואודות שאלתך וכו', הדרך שלי היא רק אמונה והשגחה פרטית, לדבר מגדלת הבורא יתברך ומגדלת הצדיק, ולילך רק בדרך שלום ואהבה, ובשום פנים לא לנהג בחזק יד ובעזות, חס ושלום.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים.

ט' תרפב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר אחרי ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא ראה להיות חזק מאד במדת השמחה, ותשמח את אשתך. והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שבזכות השמחה ישפע עליך שפע

אָשֶׁר ט' תרפג בַּנְחַל רמח

הַצְלָחָה, כִּי רַבְנוּ ז"ל אָמַר (ספֶּר־הַמִּדּוֹת אוֹת שְׁמֹחָה, חֶלֶק ב', סִימָן א'): מִי שֶׁשָּׂמַח תְּמִיד — הוּא מְצַלִּיחַ; וְלִכֵּן הִתְקַרַח לָךְ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְכָל יוֹם וְיוֹם לִרְקֹד. מְסַפְּרִים עַל ר' נַחֲמָן טוּלִטְשִׁינְעֵר ז"ל שֶׁהָיָה תַלְמִיד מוֹהֲרָנִית ז"ל, וְקָבַל מֵרַבּוֹ, שֶׁצָּרִיכִים לִרְקֹד בְּכָל יוֹם. יוֹם אַחַד שָׁכַח לִרְקֹד, וְהֵלֵךְ כְּבָר לִישׁוֹן, וְכִשְׁשָׁכַב בַּמָּטָה נִזְכַּר שֶׁלֹּא רְקֹד, אָזִי קָם בְּזְרִיזוֹת, וְעַם בְּגָד הַשָּׁנָה שֶׁלָּבַשׁ הִחֵל לִרְקֹד. כָּל־כֶּף הָיָה נִזְהָר עִם כָּל דְּבַר שֶׁל רַבּוֹ.

לִכֵּן אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן כָּלֵל וְכָלֵל, וּרְאֵה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְתִזְהָר בְּכַבּוּדָּהּ מְאֹד, כִּי הִיא נִשְׁמָה קְדוּשָׁה, וּמִכֶּם יֵצְאוּ יְלָדִים קְדוּשִׁים וְטַהוּרִים.

יְעֹזֵר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁבְּזִכּוֹת הָאֵהָבָה שֶׁתִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם, תִּהְיֶה לָכֶם הַצְלָחָה גְּדוֹלָה בְּבֵית, וּפְרֻנְסָה בְּשִׁפְעַע וּבְרִנּוּחַ גְּדוֹל.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרפג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֶׁשִׁי לְסֵדֵר אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב וְכָל טוֹב אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְפָדְיוֹן, יְעֹזֵר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים.

כָּל אֲשֶׁר כְּתִבְתָּ לִי מוּבָא בְּסֵפֶר "סוּדֵי רְזִי", מִהֵאִישׁ הָאֱלֹקִי הַרוֹקֵחַ ז"ל, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: אִיזוּהִי הַבְּקָשָׁה, אֶלֶּא שֵׁישׁ עוֹבְדִים אֶת הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא, וּמִפְּיִלִים תְּחַנְּנֶה וּבְקָשָׁה, וְשׁוֹאֲלִים מִמֶּנּוּ כָּל מִינֵי טוֹבָה בְּשִׁבִיל הַנָּאֵת עֲצָמָם, כְּגוֹן: חֲכָמָה וְדַעַת וּבִינָה וְאַרְךְ יָמִים וּרְפוּאָה, אִשָּׁה מְשֻׁכְּלֶת וּבָנִים יִשְׂרֵי לֵב, וְהַצְלַחַת הַמַּעֲשִׂים וְעֵשֶׂר הַנְּכֻסִים וְכַבּוּד. וְכָל־כֶּף לָמָּה? לְפִי שֶׁהוּא קֹנֵן טוֹב, וְעַלֶּיהָ זְבַחֵי שְׁלָמִים נִקְרָבֶת, עֵינֵי שָׁם. לְמִדִּים מִכָּל זֶה, אֲשֶׁר אֶפְלוּ שְׂאֲדָם מִכּוֹן לְטוֹבַת עֲצָמוֹ, כִּינּוֹן שֶׁהוּא בּוֹרַח רַק אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֵין לוֹ

רמו   אָשֶׁר   ט' תרפד   בַּנְחַל

מה לפחד, וְזֶה כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ, יֵשׁ לוֹ עַל מִי לְבַטֵּחַ. הוא מְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא הֵכִי מְאֹשֶׁר.

וְלָכֵן אַל לָךְ לִפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, תִּבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ כָּל מַה שְּׂאֵתָה צְרִיךְ, וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל אַחֲרִים, כִּי מַה יֵשׁ לָךְ עִמָּהֶם?! הַדְּבֵק עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂהָ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֵדֶר אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֹדוֹת שְׂשֵׂאֵלֶת וְכוּ', עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי בְּלִיל שַׁבָּת הוּא עֲנִיָּן גְּדוֹל מְאֹד לְהִתְאַסֵּף יַחַד בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ עִם שְׂאָר אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלִשְׂרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּדַבְּקוֹת עֲצוּמָה. וְאִם יֵשׁ אַחַד הַמְּסַפֵּר סְפוּרֵי צְדִיקִים מְתַבֵּל עִם דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי שׁוֹמְעֵיו! כִּי בְּלִיל שַׁבָּת אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, יְכוּלִים לְהַזְדַּגּ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַד שְׂיַעֲלֶם לוֹ כָּל הַלֵּילָה, וְלֹא יִדַע הֵיכֵן הַלֵּילָה נַעֲלֶם לוֹ. וְכֵן אָמַר מוֹהַרְנ"ת ז"ל, שְׁלִיל שַׁבָּת כְּלִיל יוֹם הַכַּפּוּרִים.

וְשִׁמְעָתִי אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַצְּדִיק הַקְּדוֹשׁ בְּעַל יְסוּד הָעֲבוּדָה מְסֻלוּנִים זי"ע: כְּשֶׁאָדָם בָּא לְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְאִינוֹ רְאוּי לְהַכְּנִס לְגֹן-עֲדֵן מִצַּד מַעֲשָׂיו, אִם בָּזָה הָעוֹלָם בָּא בְּכָל לַיִל שַׁבָּת לְבֵית-הַכְּנֶסֶת לְהַצְטַרֵּף עִם חֲבֵרָיָא קְדִישָׁא שְׂיִוְשָׁבִים יַחְדָּו, וְשָׂרִים זְמִירוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּדַבְּקוֹת עֲלִיּוֹנָה, אִז יֵשׁ לוֹ טַעֲנָה לְמַה נִּגְרַע — כְּמוֹ שְׁלֵמֻטָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּלִילֵי שַׁבָּתוֹת הַתַּחֲבַרְתִּי עִם תַּלְמִידִים יְרֵאִים וְשְׁלָמִים, תָּנוּ לִי גַם עֲכָשׁוּ, וּמְכַרְחִים לְהַכְּנִיסוֹ. וְכָל זֶה תְּבִין וְתִשְׁפִּיל הָעֲנִיָּן שְׂמֵתִקְבָּצִים יַחַד בְּלִיל שַׁבָּת.

וְאֵף שְׂרָאִיתִי הִרְבֵּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁדָּרְכָם הִיָּתָה לִילָף לִישָׁן וְקָמִים בְּחֻצוֹת, אֲבָל גַּם רְאִיתִי הֶהָפֵךְ, שֶׁיֵּשְׁבוּ שְׁעוֹת עַל גְּבֵי שְׁעוֹת בְּדַבְּקוֹת עֲצוּמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וּבִהַשְׁתַּוְּקָקוֹת רַבָּה, וְשָׂרוּ שִׁירֵי שִׁבְתָּ, וְאַחֲר־כֵּן רָאשׁ הַחֲבוּרָה פָּתַח פִּי וַדְּבַר נִפְלְאוֹת רַבּוֹת מְאֹד, אֲשֶׁר־ עֵין רְאֵתָה זֹאת!

וְלִכֵּן אֲבָקֵשׁ אוֹתְךָ בְּמֵאֹד מְאֹד, הִיּוֹת שְׂאֵתָה גֵר בְּסִמּוֹךְ לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, רְאֵה שֶׁכָּל לַיִל שִׁבְתָּ יַעֲשׂוּ עֲנֹג שִׁבְתָּ, וְיִתְקַבְּצוּ יַחַד וְיִשְׁיִרוּ בְּצוֹתָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לְכֶם חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא. וְאֵל יִקַּל בְּעֵינֶיךָ דְּבַר זֶה. וְתַעֲוֹרֵר אֶת כָּל הַחֲבָרִים שֶׁיִּבְאוּ בְּכָל לַיִל שִׁבְתָּ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּעֶצְמְךָ וּלְחַזֵּק אַחֲרָיִם, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם אֲלֵא הִתְחַזְּקוֹת. וְאֵין לָנוּ מָה לְפַחֵד כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי אֱמֶת כְּזֶה, רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן סִימָן קעז), שֶׁאָנוּ צָרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשֹׁמֵחַ עִם רַבִּי כְּזֶה. וְאָמְרוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אִם לֹא שֹׁמְחִים עִם הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל, סִימָן שְׂאֵין לָנוּ שׁוֹם הִרְגָּשָׁה בְּרַבְּנוּ ז"ל. וְלִכֵּן עָלֵינוּ לְשֹׁמֵחַ מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֵלְקֵנוּ עַל אֲשֶׁר בַּנְּחַל שֶׁם גּוֹרְלָנוּ, רַבִּי שֶׁמְעוֹרֵר אוֹתָנוּ וּמְחַזֵּק וּמְעוֹרֵד אוֹתָנוּ וּמְשַׁמֵּחַ אוֹתָנוּ, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים כְּלֵי רַבְּנוּ ז"ל?! וְזֹאת צָרִיכִים לְחַזֵּר תָּמִיד בֵּין הַחֲבָרִים — לְאַמְצֵם וּלְעוֹדְדֵם וּלְשַׁמְחֵם, וּבְזָכוֹת זֶה תִּרְאֶה נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַפִּיל עֲצְמְךָ עַל הָאָרֶץ בְּפִשׁוּט יָדַיִם וְרַגְלַיִם, וְתִבְכֶּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שִׁיחוּס וִירְחֻם עָלֶיךָ, וְיִוְצִיאֶךָ מִהַבּוֹר שֶׁנִּפְלְתָ אֵלָיו, כִּי רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְכוֹל לְהוֹצִיאֶךָ מִהַשְּׂאוֹל תַּחְתִּית שֶׁנִּפְלְתָ בּוֹ. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר לְאַחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן שׁב): הֶעֱקָר הוּא "מִבְּטָן שְׂאוֹל שׁוֹעֲתִי", צָרִיכִים לְצַעֵק אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֵעֵמֶק הַלֵּב, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה יְכוֹלִים לְצַאת מִהַחֲשָׁךְ. וְזֹאת עֲשֵׂה, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלִמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ
קֹדְשִׁים, דֵּי בְּכָל אֶתֶר וְאֶתֶר, הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֲבְרוּ עֲלֵינוּ יְמֵי חַג
הַפֶּסַח הַקְּדוֹשִׁים, וְזָכִינוּ לְקַיֵּם אֶת מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ: אֲכִילַת מַצָּה
וּשְׂתִית אַרְבַּע כּוֹסוֹת, וּלְהִזְהַר בְּמִשְׁהוֹ חֲמֵץ, אֲשֶׁר רָאוּי לְשִׂמְחַ בְּזֶה
כָּל הַשָּׁנָה. וַיְדוּעַ, שְׁהֲאָרִינוּ"ל גְּלָה, שְׂאֵם גְּזֵהִים בְּמִשְׁהוֹ חֲמֵץ,
שְׂמֹרִים כָּל הַשָּׁנָה מִחֻטָּאִים, וְהַפְּרוֹשׁ הַפְּשוּט הוּא — כְּשֶׁאָדָם
שִׂמַּח כָּל הַשָּׁנָה, שְׂתֵהֵלָה לְאֵל, זָכָה לְקַיֵּם מִצְוֹת בּוֹרְאוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָכַל
מַצָּה וְנִזְהַר מִחֲמֵץ, זֶה יִשְׁמַר אוֹתוֹ מִחֻטָּאִים כָּל הַשָּׁנָה, שְׂעַקֵּר
הַשְּׂמִירָה לְאָדָם שְׁלֵא יִחֻטָּא — הִיא הַשְּׂמִחָה, וּכְשֶׁשִּׂמַּח בְּמִצְוֹתָיו
יִתְבָּרַךְ, בְּזֶה נוֹפְלוֹת קְשִׁיוֹת הָעוֹלָם שְׂאוּמְרִים, הֵלֵא אֲכַלְנוּ מַצָּה
וְנִזְהַרְנוּ מֵאֲכִילַת חֲמֵץ, וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עֲדִין נִכְשַׁלְנוּ בְּאִיזָה
חֻטָּא וְכוּ', אֲשֶׁר בְּאֵמַת הַפְּרוֹשׁ הַפְּשוּט הוּא, שְׂהַכַל תְּלוּי כְּפִי שְׂמִחַת
הַמִּצְוֹת, כְּפִי שְׂהֲאָדָם שִׂמַּח וְהוּא טוֹב לֵב, שְׂזוֹכָה לְאָכַל מַצָּה, וְקַיֵּם
אֶת כָּל הַמִּצְוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה נִצַּל מִחֻטָּאִים כָּל הַשָּׁנָה, כִּי הַכֹּל
כְּפִי שְׂמִחַת הַמִּצְוֹת.

עַל-כֵּן עֲלֵיכֶם לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקְכֶם, שְׂזוֹכִיתֶם
לְהַתְּדוּעַ מִבְּנֵי הַשְּׂמִחָה הַמְּשִׂמַּח נְשָׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמֵאִיר בְּנֵי הָאָרֶת
הַדְּעַת לִידַע מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְלְשִׂמְחַ בְּמִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לָךְ
דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה, וְאֲשֶׁר־מִי שְׂזוֹכָה לְשִׂמְחַ בְּמִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, שְׂאֹז
יִהְיֶה נִכְלָל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִמְעַלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת מִשְׂתַּבְּחִים
וּמִתְפָּאֲרִים עִם אָדָם הַשְּׂמִיחַ עִם הַמִּצְוֹת, וּבְפְרוֹשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל
(לְקוּטִימוֹהֲר"ן, חֻלְק א', סִימָן כד), שְׂעַל-יְדֵי שְׂמִחַת הַמִּצְוֹת יְכוּלִים
לְצֵאת מִמְּקוֹר הַקְּלָפוֹת, וְלְהַתְּעַלּוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה לְמַעְלָה מִנְּפִשִׁין,
רוֹחִין וְנִשְׂמָתִין, שֶׁהוּא עֲשִׂיָּה, יְצִירָה, בְּרִיאָה, וְלִזְכֹּר לְהַשִּׁיג אֶת עֲצָם
הָאֲצִילוֹת. אֲשֶׁר־מִי שְׂזוֹכָה לְשִׂמְחַ בְּמִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ. וּמוֹבָא בְּזֵהָר

אֲשֶׁר ט' תרפה בַּנְחַל רמט

הַקְדוּשׁ (חֶלֶק ב' קפד): חֲדָוּא דְּבַר נֶשׁ מְשִׁיךְ חֲדָוּא עֲלָאָה מְגִיָּה; הִינּוּ אִם הָאָדָם מִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אִיזוֹ שְׂמִיחָה מְאִיזָה דְּבַר שְׂבִקְדוּשָׁה, כְּמו־כֵן נִמְשַׁכֵּת עָלָיו הַשְׂמִיחָה מִלְמַעְלָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ, רַק שְׂמַח בְּמַצּוּתָיו יִתְבָּרֵךְ.

רְאוּ לְהִמְשִׁיךְ אֶת הַשְׂמִיחָה הַזֹּאת עַל כָּל הַשָּׁנָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב לְכֶם אֶת לְבָבְכֶם בְּזָכוֹת הַשְׂמִיחָה, וְתִזְכּוּ שְׂיִפְתַּח לְבָבְכֶם וּפִיכֶם אֲלֵיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִתְחִילוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, אֲשֶׁר אֵין לָךְ דְּבַר גְּדוֹל מְזֵה, וְאֲשֶׁרִי הָאָדָם הַזּוֹכֵה לְהִתְמִיד בְּזֶה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׂזֵה עֵקֶר הַצְּנוּר לְהִמְשַׁכֵּת אֹרֶךְ הָאוֹרוֹת לְמַטָּה, וְלְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת אֱלֹקוֹת, וְאֶפְלוּ אָדָם כְּמוֹ שֶׁהוּא, כָּל זְמַן שְׂמִיחָתְךָ אֶת עֲצָמוֹ וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, עַל-יְדֵי-זֶה סוּף כָּל סוּף יֵשׁ לוֹ תִּקְוָה לְתַקֵּן הַכֹּל.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִיּוֹת חֲזָקִים מְאֹד בְּהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְשׁוֹם בְּרִיָּה שְׂבַעֲוֹלָם לֹא תוּכַל לְנַתֵּק אֶתְכֶם מִמֶּנּוּ בְּשׁוֹם פְּנִים וְאֶפֶן, כִּי הוּא תִקְוַתְנוּ, וְהוּא חַיּוּתְנוּ, וְהוּא הַפּוֹתֵחַ אֶת שְׂכָלְנוּ לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת אֱלֹקוֹת, וְלִזְכֹּךְ אֶת עֲצָמְנוּ מִזְּהֵמַת מַחְשְׁבוֹתֵינוּ, דְּבוּרֵינוּ וּמַעֲשֵׂינוּ. אֲשֶׁרִי מִי שְׂאוּחָז אֶת עֲצָמוֹ בְּרַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּדוֹלָה, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא לְנַצַּח נְצָחִים. וְהַעֲקֵר עַל-יְדֵי לְמוֹד סְפָרוֹ הַקְדוּשׁ, שְׂבִזָּה תְלוּיָה כָּל הַהִתְקַרְבוֹת — לְשַׁקֵּד מְאֹד עַל דְּלִתּוֹת סְפָרָיו הַקְדוּשִׁים, אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ כְּלָל, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂמַתְמִיד בְּסִפְרָיו הַקְדוּשִׁים, אֲשֶׁר שָׂם גְּנוּזִים וְנִסְתָּרִים פְּנִיו, שְׂכָלוֹ וְחַכְמָתוֹ.

רְאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לְעֹזֵר אִישׁ אֶת רַעְהוּ, וְלֶאֱהָב אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ, וּבִפְרִטִיּוֹת עֲכָשׁוּ בִימֵי הַסְּפִינָה, אֲשֶׁר צְרִיכִים לְהִזְהַר בְּזֶה מְאֹד מְאֹד לֶאֱהָב אִישׁ אֶת רַעְהוּ, וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם לְעֹזֵר אֶחָד לְחֲבֵרוֹ, וּבִימֵים הָאֵלוּ צְרִיכִים לְתַקֵּן אֶת הַפְּגָם שֶׁל תְּלִמִּידֵי רַבֵּי עַקִּיבָא, שְׂיִדוּעַ שְׂמִתּוֹ עַל-יְדֵי שְׂנְאָת חֲנָם (יְבָמוֹת סב:). וְעֲלִינוּ לְעַסֵּק בְּאַהֲבַת חֲנָם וּבִפְרִטִיּוֹת בֵּין תְּלִמִּידֵי "הֵיכַל-הַקְדוּשׁ",

"קִדְשׁ קִדְשִׁים", רְאוּי שְׂאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזַק, וְיִשְׁתַּדֵּל לְהִסְתַּכַּל
 רַק עַל הַטּוֹב שֶׁבְּכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְיִדְוֶנוּ לְכַף זְכוּת, לְאַהֵב אוֹתוֹ
 בְּתַכְלִית הָאֱהָבָה, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד דְּבַר גְּדוֹל אֲצִלוֹ יִתְבַּרַךְ כְּמוֹ דְּבַר
 זֶה, שֶׁהָאָדָם אוֹהֵב אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְגוֹרֵם יַחֲוֵד וְזוּוֹג לְמַעַלָּה בְּכָל
 הָעוֹלָמוֹת.

עֲלִיכֶם לְדַעַת, כִּי רַבִּי שְׂמַעוֹן בֵּר יוֹחָאִי וְהָאֲרִיז"ל וְהַבְּעַל-שֵׁם-
 טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע וְרַבְּנוֹ ז"ל, מְאֹד מְאֹד הִזְהִירוּנוּ עַל אֱהָבַת חֲבֵרִים,
 וְכָל לְמוֹדָם שְׂלֵמָדוֹ עִם תְּלַמִּידֵיהֶם וְגַלּוֹ אֱלֻקוֹת, וְהִצְלִיחוּ לְהַמְשִׁיךְ
 אֶת אוֹרוֹ יִתְבַּרַךְ לְמַטָּה בְּצַמְצוּמִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים עַד מְאֹד, עַד
 שְׁנֵים עָשָׂר עָרָף וְהַפְּחוּתִים תִּהְיֶה לָהֶם הַשְּׂגָה בְּרוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת, הַכֹּל
 הָיָה עַל-יַדִּי גְדֹל הָאֱהָבָה שֶׁהַמְשִׁיכוֹ לְפָנַי זֶה, כִּי כְּשֶׁפָּלַל יִשְׂרָאֵל
 שׁוֹרִים בְּיַחַד בְּאַחֲדוּת אַחַת וּבְאֱהָבָה, נִמְשָׁכִים עֲלֵיהֶם הַלְמוּדִים שֶׁל
 הַצַּדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים. וּמִי יִתֵּן, שֶׁכְּבָר נִזְכָּה שִׁיְהִי אֱהָבָה וְשְׁלוֹם בֵּין
 עִם יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִקְנָאוּ זֶה בְּזֶה, רַק אִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חֲזַק.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֵדֵר אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֶת מַכְתְּבֶךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּמְאֹד אֲנִי מְצַטְעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה
 מִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ.

רְאִי לְחֲזַק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ
 וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הֵייתִי מֵיעֵץ לָכֶם לְהִתְחַתֵּן בְּקָרוֹב בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזְל טוֹב, וְאִז
 תִּתְחַיל הַהִצְלָחָה אֲצִלְכֶם.

אָשׁר ט' תרפז בַּנְחַל רנא

ראו לשמור שבת-קדש, ואז השבת תשמר עליכם.

גם ראי להזהר מאד בטְהַרַת המשפחה, שזהו עקר היהדות.

וכן ראי להזהר מאד בכשרות המאכלים, לא לאכל כל הבא ליד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תרפז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר אחרי ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

אודות טבילת מקנה ששאלת, עליך לדעת, כי אין למעלה מזה, ומוהרנ"ת ז"ל אמר קדם הסתלקותו, שמי שיהיה חזק בכל יום בטבילת מקנה, יש לו תקנה טובה לתקן הכל. וכן ידוע אצל אנשי שלומנו, שמסרו את נפשם בעבור טבילת מקנה בכל יום.

ושמעתי פעם אחת מאחד מאנשי שלומנו שאמר: כדאי לבלות זמן רב, בשביל טבילה אחת במקנה.

עליך לדעת, כי בה בשעה שאדם טובל את עצמו במקנה גשמי, נשמתו נטבלת במקנה רוחני, על-כן אשרי מי שזוכה להזהר בכל יום בטבילת מקנה, אשר אין לה טוב מזה. ואנשי שלומנו מספרים על הרב הקסיד ר' געצי ז"ל מאומן, שהיה עובד ה' גדול מאד, כידוע בין אנשי שלומנו, ומסר נפשו בעבור טבילת מקנה, ופעם אחת לא הניחו הבלן להכניס אל המקנה, והלה ושלם לו שלשה רבל בעבור הכניסה למקנה, שהיה אז בימים ההם הון רב, וזה היה בעבורו מסירות נפש עצומה מאד.

על־כֵּן רָאָה גַם אֶתָּה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְלֶכֶת לְמַקְנָה, וּבְדַרְךָ
תִּלְמַד הַרְבֵּה, וְכֵן תִּפְיֵץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרפח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גַּר
יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׂמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שְׁאַתָּה מְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ וּמְחֻזֵּק מְעַמְד, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
שְׁתַּזְכֶּה לְהַפְּלִל בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל יוֹם הוּא יוֹם, וּבְכֹל יוֹם נְיוֹם צְרִיכִים
לְהִתְקַרֵּב מִחֻדָּשׁ אֶל הַצְדִּיק הָאֱמֵת, וְעַל־כֵּן יוֹם הוּא רְאִשֵׁי תְבוּת:
וְיִתְוַרֶה יִבְקָשׁוּ מ'פִּיהוּ (מְלֹאכֵי ב, ז), כִּי בְּכֹל יוֹם צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ תְּוֹרָה
מִפִּי הַצְדִּיק, וְהוּא — עַל־יְדֵי לְמוֹד סִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר שָׁם
גְּנוּזִים פְּנֵי, שְׁכָלוֹ וְחֲכָמָתוֹ. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשׁוֹקֵד בְּכֹל יוֹם בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ
ז"ל, וְאֵז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא לְנִצָּחַ נְצָחִים.

רָאָה לְחֻזַּק הַרְבֵּה אֶת אֲשֶׁתְּךָ שֶׁתְּהִיָּה בְּשִׂמְחָה, וּכְשֶׁתְּהִי
בְּשִׂמְחָה, בְּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּבְזִכּוֹת הַשִּׂמְחָה
תִּמְשֹׁךְ בְּבֵיתְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל יוֹם מִחֻדָּשׁ.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרפט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר אחרי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, כִּן
יְעֹזֵר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאַזְכֶּה שְׁתַּבְּשֶׁרְנִי אִף ט'ו'ב' כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.
וַיֵּשׁ לֹאמֵר: ט'ו'ב' — רְאֵשֵׁי תְבוּת (דְּבָרִים כח, ה): בְּרוּךְ ט'נָאָךְ
וּמְשֹׁאֲרֶתְךָ, שְׁתִּשְׁפַּע בְּרָכָה בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ, וַיְהִי ט'רָף בְּבִיתִי,
וְלַעֲשׂוֹת ט'וֹב בְּחַיָּוִי, וְיִדְבְּקֵנוּ בְּיַצֵּר ט'וֹב, כִּי זֶה עֵקֶר הַט'ו'ב' —
כְּשֶׁאָדָם זֹכֶה לְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּיַצֵּר טוֹב, וְלַעֲשׂוֹת טוֹב בְּחַיָּוִי, וַיֵּשׁ
פְּרִנְסָה וְטָרֶף בְּבִיתוֹ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבָרֵךְ טְנָאָךְ וּמְשֹׁאֲרוֹתֶיךָ.

וְאֵל כָּל זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת, עַל-יְדֵי רְבוּי תְּפִלָּה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין
קוֹנוֹ, שְׂיִהְיֶה חֲזַק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ,
אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוֹכָה לְעֶסֶק בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיָּוִי.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרצ.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר אחרי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שְׂאֵתָה מְחֻזָּק אֶת עַצְמְךָ לִילֵךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, עַל אִף כָּל
הַקְּשָׁיִים שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ, שְׂיִצְרָךְ בּוֹעֵר בְּךָ, עִם כָּל זֹאת אֵתָה מְחֻזָּק
אֶת עַצְמְךָ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבְרֶת
עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְרִירוֹת דְּמִרְיוֹת עַד אֵין סוּף, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוֹכָה

רנד אָשר ט' תרצא בנחל

להחזיק מעמד. ועקר המעמד הוא על-ידי העצות הקדושות שקבלנו מרבנו ז"ל, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל?! על-כן עלינו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, "אשר בנחל" שם חלקנו וגורלנו, וסוף כל סוף בודאי יתהפך הכל לטובה.

ראה לחזק את אחרים ובזכות זה יהיה לך גם בן חזוק.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תרצא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר אחרי ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וינדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל, כי גדל האהבה שיש לי אליך, רק הקדוש-ברוך-הוא יודע. הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתזכה להצליח דרךך, ובכל אשר תפנה — תשכיל ותצליח.

ראה, אהובי, אחי היקר! להיות סבלן גדול בענייניך ואל תתעצבן, כי אם מסתכלים על התכלית האמתית והנצחית, ורואים אשר אין שום מציאות בלעדי הקדוש-ברוך-הוא, אז רואים שאין מה להתעצבן בזה העולם, ולא כדאי להיות בכעס ובקפדות, חס ושלום. ראה להתחזק מאד בעבודת השם יתברך בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות.

וכן ראה להתחזק באהבת אשתך, כי היא מצוה גדולה לחזק את האשה ולאהב אותה, ובזכות זה תכפל פרנסתך באין ערך כלל. כי רבנו ז"ל גלה לנו בפרוש, אשר עקר הפרנסה באה לאדם רק בזכות אשתו (עי' לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ט); ובאמת הוא מאמר חז"ל (בבא מציעא נט.): אוקירו לנשיכו כי היכי דתתערתו.

אֲשֶׁר ט' תרצב בנחל רנה

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתזכה להצליח בדרך, ותפיץ את אור רבנו ו"ל בכל ארץ ישראל, ובנדאי סוף כל סוף תראה מה פעלת בזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תרצב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר אחרי ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאת מחזקת את עצמך.

ראי לדון תמיד את בעלך לכף זכות, ולכבודו וליקרו, ואז תראי שהוא יחזיר לך כבוד ויקר, כי פנים הפנים אל פנים וכו' (משלי כז, יט), כפי הפנים שהאדם מראה לחברו, כן רואה את זה בחזרה, ובפרטיות אשה, באילו פנים שהיא מקבלת את בעלה, כך בעלה מקבל אותה בחזרה.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהשלום-בית אצלכם ישתפר, ותחיו באהבה, אהבה ורעות, וזה יחזיר לכם שפע ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם, כי כשהבעל והאשה באהבה, ומכבדים זה את זה, אין לך עוד ברכה והצלחה יותר גדולה מזו בבית.

ראי לחזק את כל נשות תלמידי "היכל-הקדש", שיהיה ביניהם אהבה, אהבה, ורעות, ואשה תעזר לאחותה ולרעותה, אשר זהו דבר גדול מאד, כששורה בין התלמידים ובין נשותיהם אהבה גדולה, ומאד מאד חשוב הדבר בשמים.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים.

רנו אֲשֶׁר ט' תרצג – ט' תרצד בַּנְחַל
ט' תרצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי – עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.
אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שְׂאֵתָה מְחֻזַּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל.
יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂתַזְכֶּה לְעֵלוֹת מַעֲלָה מַעֲלָה
וּתְצַלִּיחַ דִּרְכֶּךָ.

רְאֵה לֵהִיּוֹת רְגִיל לְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְכֹל מְקוֹם שְׂאֵתָה בָּא,
תְּנִיחַ שָׁם כַּמָּה דְבוּרִים וְהִשְׁתַּוְּקוּת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְסוּף כָּל סוּף תִּזְכֶּה
לְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִשְׁבֵּר אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת.

רְאֵה לְעֵשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה,
כִּי הַשְׂמֵחָה הִיא רְפוּאָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת, וְהִיא עוֹזֶרֶת לְהֶאֱדָם
לְהִצְלָחָה הֵן בְּרוּחָנִיּוֹת וְהֵן בְּגִשְׂמִיּוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשְׂמַח תָּמִיד!

אוֹדוֹת הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה, וְרְאוּי לְעֵשׂוֹת
כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהַפְּיֵץ אֶת הַסִּפְרִים.

אֲנִי שׁוֹלַח לְךָ עֲכָשׁוּ סִפֵּר "פְּעֻלַּת הַצְּדִיק" שְׁבַקְשָׁתָּ, וְהַקְּדוֹשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׂתַזְכֶּה לְהִתְמַיֵּד בְּזֶה.

אוֹדוֹת הַמְּתַנַּגְדִּים, לֹא כְּדַאי לְתַת לֵב אֲלֵיהֶם, כִּי סוּף כָּל סוּף
יָשׁוּבוּ הֵם אֵלֵינוּ, וְאֲנַחְנוּ לֹא נָשׁוּב אֲלֵיהֶם.

הַמְּאַחַל לְךָ בִּרְכָה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי – עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אָשֶׁר ט' תרצה בְּנַחַל רְנוּ

אַתְּ מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, רְפוּאָת
הַנֶּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף, וְתוּכַל תִּכְרֹף-וּמְיָד לְהִתְחַתֵּן.

יְדוּעַ אֶצְלָנוּ, שָׂרְבֵנוּ וְ"ל רָצָה מְאֹד שְׂאֲנִישׁוּ יִתְחַתְּנוּ בְּגִיל צָעִיר,
עַל-כֵּן יָפָה שְׁעָה אַחַת קִדְּם.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קִדְּשׁ לְסִדּוּר אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר ... גְּרוּ
יְאִיר.

אַתְּ מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ,
אֵיךְ שְׂאֵתָה מְחֻזַּק אֶת עֲצָמֶךָ לֵילֶךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ וְ"ל.

רְאֵה לְשִׂמְחָה מְאֹד עַל נַעַם חֲלֻקֶּךָ, שְׂזַכִּיתָ לְהִתְוַדַּע מִרַבְּנוּ וְ"ל,
כִּי מָה הָיִיתָ עוֹשֶׂה בְּלִי רַבְּנוּ וְ"ל? ! וְרְאוּי לָנוּ לְבָרַךְ בְּכָל יוֹם בְּכַוְנָה
גְּדוּלָה בְּרִפְת "בְּרוּךְ אֱלֹקֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לְכַבֹּדוֹ, וְהַבְּדִילָנוּ מִן
הַתּוֹעִים", וְכִפְרוּשׁוֹ שֶׁל רַבְּנוּ וְ"ל: מִן הַתּוֹעִים מִשְׁתִּי בְּחִינּוֹת, וְדִי
לְחַפְיָמָא.

רְאֵה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
הוּא הַצְלָחָה נְצַחִית, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ, רַק מְדַבֵּר
בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאָמַר הֶחֱכַם: "אֵין דְּבַר גְּדוּל מִן הָאָמוּנָה";
כִּי בְּאֵמַת מִי שְׂמַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּתַקְוָה הָאָמוּנָה, חֲיָיו הֵם חַיִּים
אַחֲרַיִם לְגַמְרֵי. אֲשֶׁרִי מִי שְׂחֻזַּק בְּאָמוּנָה, וְאֵז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּכְבָּא
לְנַצַּח נְצַחִים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רנח אָשֶׁר ט' תרצו — ט' תרצו בַּנְחַל

ט' תרצו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיִיה.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד אֲנִי מְצִטְעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה
מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ,
וְאֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ יְכוּלִים לְפַעַל הַכֹּל עַל־יְדֵי תַּפְלָה, וְתַכְּף־וּמְיָד כְּשֶׁאָדָם
מִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל הַצְּטָרְכוֹתוֹ, הוּא אֵינוֹ מְפַחֵד
מִשׁוּם מַגִּידֵי עֲתִידוֹת וְקוֹרְאֵי מְזוּזוֹת וְאוֹמְרֵי מְזֻלוֹת וְכוּ', כִּי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שַׁבַּת קְנוּ): אֵין מְזַל לְיִשְׂרָאֵל; וּפְרָשׁ הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב
זי"ע, כִּי ה'אֵין' הוּא הַמְזַל שֶׁל יִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא,
וְתַכְּף־וּמְיָד כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, אִזְ אֵין
לוֹ לִירָא וְלִפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע־עוֹלָם, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִצְלִיחַ
אֶת דְּרָכְךָ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

נָא וְנָא לֹא לְפַחֵד כָּלֵל מִשׁוּם דְּבַר.

הַמְּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט' תרצו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר ... גְּרוֹ יְאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שְׁנַר חֲדָשׁ רוּצָה לְהֵאִיר אֶת נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת שֶׁל הַנְּחַל נוֹבֵעַ
מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה. אֲשֶׁר־מִי
שְׁזוֹכָה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, וּבִפְרָטִיּוֹת בִּימֵי נַעֲרוּתוֹ, אֲשֶׁר אִזְ לְרַב טוֹב
הַצָּפוֹן יִזְכָּה.

אֲשֶׁר ט' תרחץ בַּנְחַל רנט

אָהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! עֲלִיף לְדַעַת, כִּי רַבְּנוּ ו"ל מְאֹד הִיָּה מִשְׁתַּוְּקָק, שְׂיִתְקַרְבוּ אֵלָיו בְּנֵי הַנְּעוּרִים דִּיקָא, כִּי אַז הוּא הַזְּמַן הַכִּי מְכַשֵּׁר לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וַיְכוּלִים לְהִשְׁלִים אֶת עֲצֻמוֹ בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, וּבְפִרְטוּיּוֹת אִם מִתְחִילִים לְהִתְמַיֵּד בְּלַמּוּד בְּעוֹדוֹ בְּגִיל צָעִיר, אַז אֵין לְמַעְלָה מְזֵה. וּבְפִרְטוּיּוֹת מִי שְׁמַרְגִּיל אֶת עֲצֻמוֹ לְלַמַּד בְּסִדְרֵ-דִּרְךָ-הַלַּמּוּד שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל — אֵין לְמַעְלָה מְזֵה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂתַזְכֶּה לְעַמֵּד בְּנִסְיוֹן, וְלִהְיוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל בְּאַמַּת כָּל יְמֵי חַיֵּיךָ, וְאִז תִּגִּיעַ אֶל תְּקוּנָךְ הַנְּצָחִי בְּזֵה וּבְכָא לְנִצַּח נְצָחִים.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרחץ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁשִׁי — עַרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְרֵ אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מְכַתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלִתִּי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, אִיךָ שְׂאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ.

רְאֵה, אָהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! לְשִׁמַּח מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקְךָ, אֲשֶׁר בַּנְּחַל שָׁם חֻלְקְךָ וְגוֹרְלְךָ, וּמָה הִיִּתָּ עוֹשֶׂה בְּלִי רַבְּנוּ ו"ל וּבְלִי עֲצוּתוֹ הַקְּדוֹשׁוֹת?! עַל-כֵּן רְאוּי לָנוּ לְשִׁמַּח מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקָנוּ, וְכֵן לְעַסֵּק לְשִׁמַּח אַחֲרֵים, אֲשֶׁר בּוֹדְאֵי בּוֹכוֹת זֶה תִּזְכֶּה סוּף כָּל סוּף גַּם-כֵּן לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוֹשָׁה, כִּי כְּפִי שְׁהָאֲדָם שְׂמַח בְּאִיזָה דְּבָר, כְּמוֹ-כֵן נִמְשַׁכֵּת עֲלָיו הַשְּׂמִיחָה מְלִמְעָלָה.

רְאֵה, אָהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדוֹן אֶת כָּל בְּרִיָּה לְכַף זְכוּת תְּמִיד, וּבְפִרְטוּיּוֹת אוֹתִי, כִּי רַבּוֹת כְּבֹר סְבִלְתִּי, וּבְפִרְטוּיּוֹת מְהַעֲנִין שֶׁל הַהִתְיַשְׁבוּת בְּאַרְצָנוּ הַקְּדוֹשָׁה.

וּבְכֻלָּל טוֹב מְאֹד לְהִיוֹת רְגִיל לְדוֹן לְכַף זְכוּת אֶת כָּלָם, כִּי

הַלְמוּד זְכוּת מְרַחֵב לְאָדָם אֶת דַּעְתּוֹ, וְעוֹזֵר לוֹ בְּכָל הַעֲנִינִים — הֵן בְּיָתוֹ עִם אִשְׁתּוֹ, וְהֵן עִם יְלָדָיו, וְהֵן עִם שְׂכָנָיו וְכוּ', כִּי הַלְמוּד זְכוּת הוּא הַשְּׁעָר שְׁפוֹתַח לְאָדָם פְּתָחִים חֲדָשִׁים לְהַכְנִס אֵלָיו יְתִבְרָךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תרצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרָךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה מִכָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

וְהִנֵּה בְּיָדַי אֵינִי יוֹדֵעַ בְּדִיוֹק מַה קוֹרֶה שָׁם וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֲמַרְתִּי לְיַעֲזֵב, שְׁלֹא תִשְׁבְּרֵי מִשׁוֹם דְּבָר שְׁבַעְעוֹלָם, כִּי מִי שְׁרוּצָה לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה, עָלָיו לְשׁוֹב רַק אֵלָיו יְתִבְרָךְ, וְלֹא אֶל שׁוֹם בְּשֵׁר וְנָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יְתִבְרָךְ כָּלֵל, וְתִכְף-מִיַּד כְּשֶׁנִּדְבָּה רֹחוֹ וְלָבוֹ שֶׁל הָאָדָם לְשׁוֹב אֵלָיו יְתִבְרָךְ, אֲזִי אֵינִי צָרִיךְ כְּבָר אֶת שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעְעוֹלָם, וְאֵינִי צָרִיךְ לְהִיּוֹת תַּחַת חוּג מְסִיִּם וְכוּ', תַּחַת בֵּית-סֵפֶר מְסִיִּם וְכוּ', רַק עָלָיו לְשׁוֹב אֵלָיו יְתִבְרָךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וּלְקַיֵּם אֶת מְצוּוֹתָיו הַקְדוּשׁוֹת.

וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ וְאֵינִי מִבִּין לְמַה אֶת צְרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל-כָּף שְׁבוּרָה, שְׁאֵין רוּצִים לְהַכְנִיסוֹ לְעֵבֵד בְּבֵית-הַסֵּפֶר, מִפְּנֵי שְׁאֵת בְּעֵלַת תִּשׁוּבָה, הִלֵּא אִם בְּאֵמֶת כּוֹנֵנֶת לְשׁוֹב אֵלָיו יְתִבְרָךְ, מַה אֶת צְרִיכָה לְעֵבֵד שָׁם, יֵשׁ תְּהִלָּה לְאֵל, הַרְבֵּה בְּתֵי סֵפֶר בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, שִׁיקְבְּלוּ אוֹתָךְ בְּשִׂמְחָה רַבָּה.

נָא וְנָא אֵל תְּהִי שְׁבוּרָה, כִּי אֲצַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד חָשׁוֹב מִי שְׁחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְעָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֵינְךָ צְרִיכָה שׁוֹם בְּרִיָּה

אֲשֶׁר   ט' תש   בְּנַחַל   רסא

שְׁבַע־עוֹלָם, רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ, וְהוּא בְּיָדָי יִקְבַּל
אוֹתָךְ.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

רְאֵי לְכַתֵּב לִי אֵיךְ יִפְלֵ דְבָר.

ט' ת.ש.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְכֵּ-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֵדֶר אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוֶיהָ.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ,
אֵיךְ שְׂאֵת מְדַבֵּרֵת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ
ז"ל, שְׁפָל דְבוּר וְדְבוּר שְׂמֵדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ — פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת
נּוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂמֵתְמִיד בְּדְבָר זֶה, וְאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת
עֶצְמוֹ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי עֵקֶר הָעֵת רְצוֹן לְאִשָּׁה בַתְּפִלָּה הוּא בְּשַׁעַת
הַדְּלָקַת הַנֵּרוֹת, שְׂאֹז מַה טּוֹב וּמַה נְּעִים אִם תְּדַבֵּר הַרְּבָה עִמּוֹ
יִתְבָּרַךְ, וְתִבְקֶשׁ עַל הַצְּלַחַת בְּעִלָּה וְעַל הַצְּלַחַת הַיְלָדִים, וְאֹז יִהְיֶה
לָהּ טוֹב בְּזֶה וּבְכָא לְנִצַּח נְצָחִים.

מְאֹד מְאֹד אָנִי חֹפֵץ, שְׁהַנְּשִׁים שֶׁל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים,
תִּלְמִידֵי "הַיְכַל-הַקִּדְשׁ", תִּאֲחַזְנֶנָּה אֶת עֶצְמָן בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת,
וְאִשָּׁה תַעֲזוֹר לְרַעוּתָהּ, כִּי כְּשֵׁי אַהֲבָה בֵּין הַנְּשִׁים, מִמִּילָא יֵשׁ אַהֲבָה
בֵּין הָאֲנָשִׁים, כִּיְדוּעַ סְפוּר שְׁקָרָה פֶּעַם אֶצֶל הָאֲרִיז"ל, שְׂמְאֹד עוֹרֵר
אֶת תִּלְמִידָיו, שְׁיִהְיוּ בְּאַהֲבָה וְאַחְוָה, וְכֻלָּם קִבְּלוּ עַל עֶצְמָם, וְרָצוּ
כְּבָר לְהַבִּיא אֶת הַגְּאֻלָּה, אֵךְ נְעִשְׂתָּה אֵיזוֹ מְרִיבָה בֵּין הַנְּשִׁים שֶׁל
תִּלְמִידָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְשִׁכּוּ גַם אֶת בְּעִלְיָהֶן לְתוֹךְ הַמְּרִיבָה, וְהָוָה
מַה דְּהוֹה וְכוּ' וְכוּ', עַד שְׂאָמַר הָאֲרִיז"ל, שְׂדַחֲיֵתֶם אֶת הַגְּאֻלָּה,
כִּיְדוּעַ סְפוּר זֶה. עַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד אָנִי שְׂמֵחַ לְשִׁמְעַ הַטּוֹב, שְׁנִשׁוֹת

רסב אָשֶׁר ט' תשא בְּנֶחֱל

אנשי שלומנו היקרים, תלמידי "היכל-הקדש", קדש קדשים, אוהזות את עצמן בנחד, בן צריך להיות, ובפרטיות עכשו, שאנו קדם ביאת המשיח, ואנו צריכים לעבד הרבה על נקדת האהבה, שהיא אהבת ישראל בין אחד לחברו, ושתהיה הבנה בין אחד לחברו.

והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם, שתצליחו ברככם, ותראו רב נחת מהילדים, ותהיו בריאים בבריאות הנפש והגוף.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים.

ט' תשא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר אחרי ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי.

מה מאד גדלה שמחתי, שאתה זוכה ומזכה את הרבים בהפצת מעינות החכמה חוצה, אשר אין למעלה מזה, כי בזה שמקורבים עוד יהודי אליו יתברך, גורמים שעשועים גדולים למעלה בכל העולמות, ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו בענינים אלו, כי הפעל-דבר מתלבש בכל מיני לבושים העקר למנע ולעכב לקרב אחד, ועל-פירב הוא בא בטענה — הלא אתה בעצמך לא תקנת עצמך, ואיך תלך לתקן אחר?! ובאמת גלה לנו רבנו ז"ל (ת"י-מהר"ן, סימן תמו), שאדרבה, בזה שמקורבים אחרים אליו יתברך, בזה מוחל לנו הקדוש-ברוך-הוא על כל עוונותינו, ועל כל מה שחטאנו ופגמנו עד עכשו.

ובאמת לפי גדל פגמינו וקלקול מעשינו, מי יודע מתי נזכה לתקן זאת, ובפרטיות לפי תשובת האריז"ל והקנה והרוקח וכו' וכו', אין לנו ימים ושנים לצום כל-כך כפי מה שיש לנו לתקן, ובא

אֲשֶׁר ט' תשב בַּנְחַל רסג

רַבְּנוּ ו"ל וְנוֹתֵן לָנוּ עֲצָה קְלָה כְּזוֹ — לִילֵךְ לְקָרֵב אַחֲרֵינוּ, וְלִגְבוֹת חוֹבוֹת אֲצִל אַחֲרֵינוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְחַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גַם לָנוּ, אֲזִי מֵדוּעַ לֹא נַעֲשֶׂה דְבָר כְּזֶה? ! וּמֵדוּעַ לֹא נַצִּיחַ אֶת דְּבָרֵינוּ וְרַבְּנוּ ו"ל כְּזֶה? !

עַל-כֵּן כְּזֶה שָׂאתָ כּוֹתֵב לִי, שָׂאתָ הוֹלֵךְ לְהַפְיֵן אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, וּמִדְּבַר דְּבוּרֵי אֱמוּנָה עִם אַחֲרֵינוּ, זֶה יִקָּר אֲצִלֵי כְּמוֹצֵא שָׁלַל רַב, כִּי סוּף כָּל סוּף עָלֵינוּ לְקָרֵב אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלְהֵאִיר לָהֶם, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵינוּ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְצָרִיכִים לְהִתְחִיל דְּבַר זֶה בְּבֵית, לְדַבֵּר עִם אֲשֶׁתּוֹ, עִם יְלָדָיו, עִם שְׂכָנָיו, עִם חֲבֵרָיו וּמֵיֻדְעֵיו וְכוּ' וְכוּ', וְכֵן לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּבְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמֵאֵד אֲנִי מַצְטַעַר בְּצַעֲרְכֶם הַקָּשָׁה מְכֹל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֵיכֶם, אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר וְיִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

נָא וְנָא רְאֵי לְדוֹן אֶת בְּעֵלְךָ לְכַף זְכוּת, וּבְיַדָּאֵי יְדוֹנוֹ אוֹתָךְ מִן הַשָּׁמַיִם לְכַף זְכוּת.

צָרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד בִּימֵי נִדְהָ, כִּי הוּא עוֹן שֶׁל כְּרֹת, וְאֵין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹתֵר עַל זֶה, וּבְיַדָּאֵי רַק אִם תְּשׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לָכֶם.

רְאֵי לְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמְכֶם, כִּי כָּל הַצְּרוֹת שְׂבָאוֹת לְזוּג, זֶה מִפְּנֵי

שֶׁהֵם בְּמִרְיוֹת וּבְעֶצְבוֹת. וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְכֶם בְּרָכָה
וְהַצְלָחָה, וְתִזְכּוּ לֵהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט' תשג.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד נִשְׁבַּר לְבִי בְּקִרְבִי בְּקִרְאֵי אֵת
כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי דָבָר זֶה אֲסוּר לַעֲשׂוֹת בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפֶּן וְכוּ',
הוּא עוֹן חֲמוּר מְאֹד, וְעָלֶיךָ לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, וּבְיַדֵּי יִקְבַּל אוֹתְךָ
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתִשׁוּבָה.

אִתָּה מִבְּקֵשׁ אוֹתִי לְכַתֵּב מִכְתָּב לְאַשְׁתָּךְ, אָךְ, לְדַעַתִּי, אִתָּה
אֲשֶׁם, חָדַל, וְאֵל תַּעֲשֶׂה זֹאת, וְאֵז הַכֹּל יָבוֹא עַל נִכּוֹן. רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר
(לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קי'), שֶׁהַבְּחִירָה וְהַנְּסִיחָה הֵם בְּיַדֵּי אָדָם, אִם
הוּא רוֹצֵה — עוֹשֶׂה, וְאִם אֵינוֹ רוֹצֵה — אֵינוֹ עוֹשֶׂה, עַל-כֵּן רְאֵה
לְבַחֵר בְּטוֹב, וְאֵל תַּעֲשֶׂה דָבָר זֶה, כִּי הוּא בְּכִרְיָתוֹת, חַס וְשָׁלוֹם.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֵת עֲצָמְךָ לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הָעֵקֶר מֵה שֶׁעוֹבֵר
עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, הַכֹּל רַק בְּגִלְלֵי שְׂאֵתָה בְּעֶצְבוֹת וּבְמִרְהָ
שְׁחוּרָה, וְאִם הֵייתָ תָּמִיד שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב, לֹא הֵייתָ בָּא אֶל דָּבָר זֶה,
וְהֵייתָ סְבֻלָּן עַד שֶׁהֵייתָ הוֹלֵכֵת וְכוּ'.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכְּה לְהִרְחֵבֵת הַדַּעַת, וְתִצָּא
מִהַפֶּח יְקוּשׁ שֶׁנִּפְלְתָ בּוֹ.

אֲשֶׁר ט' תשרי בַּנְחַל רסה
רָאָה לְהַתְפַּלֵּל בְּצַבּוּר בְּכָל יוֹם בְּבִקְרָוּ וּבְעֶרְבּוֹ, וְכֵן תִּזְהַר מְאֹד
בְּטְבִילַת מְקוּוֹה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רָאָה לְכַתּוֹב לִי.

ט' תשרי.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר אַחֲרֵי ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לֵיאוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", תְּלִמִידֵי "הַיִּכְל־הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ
הַקֹּדְשִׁים, דֵּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר, הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד,
וְיִצְלִיחוּ וְיַעֲלוּ מֵעֵלָה מֵעֵלָה, וְתִשְׁכַּן אֲצֵלֶם הַשְּׂכִינָה תָּמִיד.

אֲחֵי וְרֵעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזְק אֶת עֲצָמְכֶם לִהְיוֹת בְּיַחַד בְּאַהֲבָה,
אֲחֻוּה וְרַעוּת, כְּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל עַל עֲגִיזָה בְּיִתְרָה, וּבְפִירוּשׁ
אָמַר לָנוּ, שְׂאֵם נֹאחַז אֶת עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד, נוֹכַל לְהִמְשִׁיכּוֹ אֲצֵלָנוּ. וּמִכָּל
זֶה רוֹאִים אֶת מַעֲלַת הָאַהֲבָה וְהָאַחֻדוּת שֶׁבֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים,
וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יַעֲזוּרוּ וְלֹאֲחִיו יֹאמֵר חֲזַק, וּבְפִרְטוּיֹת בְּדוּרוֹתֵינוּ אֱלוֹהֵינוּ,
אֲשֶׁר הִכְפִּירוּת וְהָאֲפִיקוֹרְסוּת, הַשְּׁחִיתוּת וְהַזְהָמָה וְכוּ' וְכוּ'
מִתְפַּשְּׁטוֹת מְאֹד מְאֹד בְּעוֹלָם, כִּידוּעַ לְכָל, עֲלֵינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי
פְּעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְהִתְחַבֵּר אֶחָד עִם הַשֵּׁנִי, וּלְדַבֵּר עִמּוֹ מִדְּבָרֵי רַבֵּנוּ
ז"ל, אֲשֶׁר אֵין עוֹד טוֹב מִזֶּה, וּכְשֶׁמְדַבְּרִים מִרַבֵּנוּ ז"ל, מִמְּשִׁיכִים אֶת
אוֹר רוּחוֹ וְנִפְשׁוֹ אֵלֵינוּ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיְדַבֵּר תָּמִיד מִרַבֵּנוּ ז"ל, וְיִמְשִׁיךְ
אוֹתוֹ אֱלִיוֹ.

אֲחֵי וְרֵעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעֲם חֻלְקֵינוּ,
"אֲשֶׁר בַּנְחַל" שָׁם גּוֹרְלָנוּ, שְׂאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא
וְנִפְלָא כְּזֶה, רַבֵּי הַמְּחִיָּה וּמְחֻזָּק וּמְאֲמָץ אוֹתָנוּ, רַבֵּי הַמְּלַמְּדֵנוּ אֵיךְ
לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַבֵּי הַמוֹצִיאֵנוּ מִבְּאֵר שַׁחַת, רַבֵּי

הַמְזֻכָּה אוֹתָנוּ בְּכָל־כֶּף הַרְבֵּה תוֹרָה וּתְפִלָּה, עַל־כֵּן עָלִינוּ לְשִׁמּוֹחַ עִמּוֹ מְאֹד מְאֹד, וְלְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמָנוּ, שְׁעַל־כָּל־פְּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא אֵין אָנוּ מִתְנַגְּדִים עָלָיו, וְאֲדַרְבֵּה כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שָׁלוּ, עֲדִין יָקָר בְּעֵינֵינוּ, וְכֵן סִפְרוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא "לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, שֶׁגוּר תְּמִיד בְּפִינוּ, וְאָנוּ לוֹמְדִים בְּסִפְרוֹ זֶה כְּרָצוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ, כְּאֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ בְּקֶשׁ אוֹתָנוּ שְׁנַתְּמִיד בְּסִפְרוֹ זֶה, וְאָמַר, שְׂאֵם נִתְּמִיד בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא, תִּפְתַּח קִשְׁיוֹת גִּידֵינוּ, וְנִזְכֶּה לְהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוּלָּה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְלִהְיוֹת בְּעֲלֵי הַשְׂגָּה וּבְעֲלֵי מַדְרָגָה, וּמָה גַם שְׁעַל־יְדֵי הַסִּפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא שָׁלוּ, נִזְכֶּה לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

עַל־כֵּן רָאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לְהַתְּמִיד בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא "לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, וְתְּמִיד יִהְיֶה שֶׁגוּר עַל פִּיכֶם, וְתִחַדְּשׁוּ בּוֹ חֲדוּשִׁים יְקָרִים, כָּל אֶחָד כְּפִי עֶרְכוֹ, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד הַפְּלִיג רַבְּנוּ ז"ל בְּדַבָּר זֶה, וְאָמַר שֶׁהוּא תִקּוּן גְּדוֹל עַל הַרְהוּרִים רְעִים, כִּי כִּנְגַד זֶה שֶׁהִרְהַר הַרְהוּרִים רְעִים עַד עַכְשָׁו, וְטֵמָא וְזֵהם אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ שֶׁהִיא לְבוּשׁ נִשְׁמָתוֹ, כִּנְגַד זֶה יַחַדְּשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, שֶׁהֵם לְבוּשֵׁי הַנִּשְׁמָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְשִׁים אֶת לְבוֹ אֶל דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְיַחַדְּשׁ אֵיזָה חֲדוּשׁ בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא "לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, אֲשֶׁר בָּזָה יְגָרִם נַחַת גְּדוֹל לְרַבְּנוּ ז"ל.

עָלִיכֶם לְדַעַת, כִּי עַקֵּר הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, הוּא רַק עַל־יְדֵי לְמוּד אֶת סִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא "לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, וְלְהַתְּבוֹדֵד עַל כָּל תוֹרָה וּמֵאֲמָר, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִזְכֶּה לְקַיֵּם כָּל אֲשֶׁר בּוֹ, וְאִם תּוּכְלוּ לֹאמַר עַל כָּל תוֹרָה אֶת הַתְּפִלָּה מִהַסִּפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא "לְקוּטֵי־תְּפִלוֹת" — מָה טוֹב וּמָה נְעִים, כִּי מוֹהַרְנֵי"ת ז"ל הִכִּין לָנוּ דְבוּרִים יְקָרִים, תְּחִנּוֹת וּבִקְשׁוֹת עַל כָּל תוֹרָה וּמֵאֲמָר, אֲשֶׁרִי מִי שְׂיֵאֲמֵרֵם בְּכָל יוֹם, עִם כָּל זֹאת מִי שֶׁקִּשָּׁה וְכִבֵּד לוֹ לְאֲמָרֵם מֵאִיזוֹ סִבָּה שֶׁתִּהְיֶה, עַל־כָּל־פְּנִים יִשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת בְּעַצְמוֹ שִׂיחָה וּתְפִלָּה, בְּקִשָּׁה וּתְחִנָּה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ מְכֹל תוֹרָה וּמֵאֲמָר, וְיִשְׁפֹּךְ אֶת נַפְשׁוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִזְכֶּה לְקַיֵּם אֶת הַעֲצָה וְהַהֲדָרָכָה וְהַהֲנַהֲגָה שְׂיִוָּצְאָת מֵאוֹתוֹ מֵאֲמָר וּמֵאוֹתָהּ תוֹרָה שְׁלֵמָה עַכְשָׁו, אֲשֶׁר גָּדַל הַשְּׁעִשׂוּעִים שְׁעוֹלִים לְמַעַלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת מִזֶּה — אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל.

ובפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, כשעושים שיחות ותפלות מתורתו, עולים למעלה שעשועים כאלו בכל העולמות, אשר לא עלו עוד שעשועים כאלו מימות עולם.

על-כן ראו, אחי ורעי היקרים! להתמיד בכל יום בספרו הקדוש והנורא של רבנו ז"ל: "לקוטי-מוהר"ן", ולחדש בו חדושים אמתיים, ואם לא תוכלו, על-כל-פנים תחדשו שיחות ותפלות, תחנונות ובקשות חדשות בכל פעם, ולבקש ממנו יתברך את כל אשר עם לבבכם, ובזה תהיו מקרבים אל רבנו ז"ל, ותמשיכו אותו אליכם.

אחי ורעי היקרים! נא ונא אל תטעו את עצמכם כאלו יכולים להיות מקרבים אל רבנו ז"ל בלי ללמד את ספרו הקדוש והנורא "לקוטי-מוהר"ן", לא! לא! אין דבר כזה, כי בפרוש אמר לנו התנא הקדוש: "ולא עם הארץ חסיד" (אבות, פרק ב'), וכל מי שלומד יותר בספרו הקדוש והנורא, ומתבודד עם ספרו הקדוש, יותר מקרב אליו, ויותר אורו ז"ל מאיר בו.

אחי ורעי היקרים! זכרו היטב את דברי רבנו ז"ל, שדבר עמנו ובקש אותנו, את כל אחד בפרטי פרטיות, שנהיה באהבה, אחוה ורעות אחד עם השני, עד שאמר פעם אחת (חיי-מוהר"ן, סימן רצב): "העולם ראוי שיתמהו עצמם על גדל האהבה שיהיה בינינו". על-כן, אחי ורעי היקרים! ראו לקיים את דברי רבנו ז"ל, ולמסור את נפשכם, שתהיה אהבה, אחוה ורעות בין אחד לשני, ואיש את רעהו יאמר חזק, ותלמדו ביחד את ספרי רבנו ז"ל, ובפרטיות הספר הקדוש והנורא "לקוטי-מוהר"ן", על-כל-פנים בכל שבת ושבת, שתלמדו בצותא חדא, ואם אפשר גם פעם או פעמים באמצע השבוע — מה טוב ומה נעים, ועל-ידי-זה נקים את רצון רבנו ז"ל, ונמשיכו אצלנו.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

רסח אֲשֶׁר ט' תשה — ט' תשו בנחל
ט' תשה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קְדוּשִׁים ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוּ יְאִיר.
לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אודות וכו', העקר שכל מה שדברתי עם הבחורים, אתה תראה לפתח את הדברים יותר ויותר, ולחזור עמָהם על כל הדבורים הללו, כי דברי תורה נוח לשכח (עין מגלה יח:), וצריכים לשננם כמה וכמה פעמים. ובפרט דברי רבנו ז"ל, הסמ"ך-מ"ם עושה כל מיני פעולות שבעולם להשפיתם מבגיא-אדם.

לכן זאת אבקשך שוב, שכל אשר דברתי עם הבחורים, תראה לחזור לפניהם, ותחזקם ותעודדכם ותשמחם בעבודת השם יתברך, כי סוף כל סוף הם יהיו החילים שלנו. ואם יהיה להם יסוד חזק ביראת שמים, אף אחד לא יוכל לבלבלם ולשברם. ולכן אל תהיה בטלן, כל הספורים והדבורים שדברתי תשנן עמָהם ותחזקם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תשו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קְדוּשִׁים ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל הָאֲבִירָה הַיָּקָר ... גֵּרוּ יְאִיר.
לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶךְ.

אודות מה שעובר עליכם וכו', ההכרח לומר לך, כי שלום הוא הפלי המחזיק כל הברכות, וכמאמרם ז"ל (עקצין, פרק ג'): לא מצא הקדוש-ברוך-הוא פלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום; ולכן ראה להשלים עם אשתך, ותהיה ביניכם אהבה ואהבה, וכן תראה להשלים עם אחיך וגיסך, ולהרבות שלום במשפחה. שלום זו

אָשֶׁר ט' תשז בנחל רסט

הברכה, וכמאמרם ו"ל (שבת י.): שלום זה שמו של הקדוש-ברוך-הוא. וכל הצרות שבני-אדם סובלים הן מהעדר השלום, ולכן ראה להקפיד על דבר זה מאד, ובפרט על השלום-בית, אשר הוא היסוד להצלחה בחיים.

ואודות ששאלת וכו', מה אמר לך! אין דבר גדול יותר מהפצה, להפיץ אור רבנו ו"ל, רבנו ו"ל מגלה לנו את הקדוש-ברוך-הוא, רבנו ו"ל מחדיר בנו אמונה פשוטה בו יתברך, רבנו ו"ל נותן לנו חיים חדשים, רבנו ו"ל מחדיר בנו שמחת חיים, רבנו ו"ל פוקח לנו את העינים, ולכן אשרי מי שהולך להפיץ בכל יום. וראה לחזק את כל חבריך, כי רבנו ו"ל אומר (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן לד), אשר יש נקודת החבר, שאחד צריך לחזק את השני, ולכן זאת עשה, ותעורר את כלם לגלות ולפרסם את אור רבנו ו"ל בעולם, אשר אין למעלה מזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תשז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קדושים ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף פדיון, ויעזר הקדוש-ברוך-הוא, שימתקו ממך כל הדינים על-ידי פלא עליון.

נא ונא ראה לקחת עצמך בידיך, ותצא מעצמך, תצא מהעצבות והדכאון שעובר עליך, וזה ישפיע עליך, שלא יהיו לך חובות. כי כל חובותיו של האדם באים רק מפגם הברית, רחמנא לצלן. רבנו ו"ל אומר (שיחות-ה"ר, סימן קיב): יש חטא שגורם לאדם להיות בעל חוב, וזהו פגם הברית. ולכן ראה לבקש הרבה את הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה לתקון נצחי.

ואין עוד תקון גדול יותר לתקון הברית כמו הפצה, להפיץ את

אור רבנו ז"ל בעולם. אמרתי פעם לבחור, שהיה צם בימי שובבי"ם, וראיתי שבקשי יכול להתפלל במגן וללמד: "מה אתה צם?! קח אלף ספרי "קדשת הברית", ותפיצם בין הבחורים, ואז לא תצטרך לצום". זהו תקון הברית הגדול ביותר — כשמוזכים גם אחרים, כי אין תקון גדול יותר מלקרב יהודים אליו יתברך, ולהשיבם לצור מחצבתם.

ולכן ראה לקחת עצמך בידיים. ראשית, ראה להיות בשמחה עצומה, ותצא מהמרירות והדכדוך שאוכלים בך בכל פה. וכן ראה לשמח את אשתך, אשר הרבה יסורים היא סובלת, וצער גדול הילדים קשה לה מנשא, על-כן ראה לחזקה, וכמאמרם ז"ל (ראש השנה ו:): אשה — בעלה משמחה; וכן ראה להתפלל בכל יום לפני יתברך על-כל-פנים חמש דקות, למען הילדים, ולבכות לפני יתברך, שיתן לך ילדים טובים, ויהיה לך נחת מהם.

נא ונא למען טובתך הנצחית, ראה לעין בכל יום בכמה מכתבים מספר שו"ת "אשר בנחל", כי כל המכתבים נכתבו רק בעבורך, ואם תחשב כך, אז לא תצטרך להמתין כל יום בקוצר רוח למכתב ממני.

ואודות שאלתך וכו', עליך להבין, אשר אחת הקלפות של הערב-רב, שרצו לעקר יקרת נשמתו של יהודי, על-ידי שהחדירו בהם לקרא שמות שוא לילדים, כגון: טל, אילן, שחר, על שמות אבנים, הרים וגבעות, חיות, פרחים וכו', כי רצו לעקר את ערך הנשמה. ולכן צריכים להקפיד מאד בענין זה ולא להקל בו, אלא לתן לילד שם של צדיק או צדקת, וכך יגדלו לתפארה.

גם צריכים לשמר מאד, שלא לתן שם לבת על שם גבר, כי אני מכיר כמה שנקראו על שם גבר, ולא עלה להם יפה בחיים. ולכן ראו לקרא לבת רק על שם אשה צדקת, כגון: אמותינו הקדושות ושאר הנביאות וכדומה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תשח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קדושים ה'תשמ"ו.

שלום רב אל האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתחזק להיות בשמחה. פי כל זמן שאינך בשמחה, יהיו לך בעיות לאין ספור. כל הצרות שעוברות עליך הן מחמת שאינך שמח. אם היית בשמחה, ממילא היית משמח את אשתך, ואז כל הבית היה שמח, והייתה שורה בו אורה של שמחה. רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד): מצנה גדולה להיות בשמחה תמיד; רבנו ז"ל אינו נותן עצה להיות בשמחה, אלא אומר שזו מצנה גדולה מאד, וצריך להכריח עצמו לבוא לשמחה. ולכן עשה כל מיני פעולות שבעולם להגיע למדת השמחה, ואם תהיה בשמחה, תרחב לך הודעת, ותזכה להכיר את הקדוש-ברוך-הוא, ותוכל לדבר אליו יתברך, וכל חייך ישתנו לגמרי לגמרי. ולכן אל תהיה בטלן, קח עצמך בידיך, ואז תהיה הכי מאשר בחיידך.

נא ונא ראה ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, ותחטף בכל יום כמה פרקים משניות, כי זה המזון הנצחי שלך. ועל כלם — תלמד הרבה הלכה, כדי שתדע איך להתנהג. וטוב מאד לקחת חבורתא וללמד עמו לכל הפחות שעה אחת הלכות. רבנו ז"ל אומר, שאצלו העקר הלכה, וכן אומר לאנשי שלומנו, שכל אחד מהם מחיב ללמד הלכה.

ומה טוב ומה נעים לשבת וללמד בכלל דיקא ולא בבית, כי בבית ישנן הפרעות מצד האשה, ששולחת אותך לשליחיות — תלך לכאן ולכאן, ותעשה כך וכך, ולכן טוב יותר לישב בכלל או בבית-המדרש, וללמד שם כמה שעות, וכך לחטף טוב אמתי ונצחי.

ואודות שאלתך וכו', מלבד שאתה מקבל שכר על עבודתך, תדע לך, כי השכר הרוחני — אין ערך אליו. ולכן שמח מאד

עֶרֶב אֲשֶׁר ט' תשט בַּנְחַל

שְׁעִבּוֹדְתָךְ עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ, שְׁאַתָּה מְנַקֶּה אֶת בֵּית־הַכְּנֶסֶת וְהַמִּקְוֶה. הִיָּה אַחַד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁבִשְׁעָה שְׁהֵכִין אֶת הַמִּקְוֶה, שְׁמָעוּ אוֹתוֹ לְהַתְּבוֹדֵד: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, הִנֵּה אֲנִי עוֹשֶׂה מִקְוֶה חֲדָשׁ, וְאֵינָהּ יְהוּדֵי שְׁיִטְבֵּל בַּמִּקְוֶה הַזֶּה, שְׁיִהְיֶה לוֹ הַרְהוּר תְּשׁוּבָה, וְלֹא יֵצֵא מִתְּמִים עַד שְׁיַחְזוֹר בְּתְּשׁוּבָה". וּבָכָה הִרְבָּה עַל זֶה, וְכֵן הָיָה, שְׁמִי שְׁטָבֵל בַּמִּקְוֶה הַזֶּה הִרְגִּישׁ אוֹר גְּדוֹל מְאֹד, וְלֹא יָדָעוּ מְדוּעַ, וְהִסְבִּיחַ הִיתָה, כִּי הִבְלָן בִּקְשׁ מִלְּפָנָיו יְתִבְרַךְ, שְׁכָּל מִי שְׁיִזְכֶּה לְטָבֵל שָׁם — יִזְכֶּה לְהַרְהוּר תְּשׁוּבָה.

וְלָכֵן גַּם אַתָּה, מֵאַחַר שְׁאַתָּה זוֹכָה לְנִקּוֹת אֶת בֵּית־הַכְּנֶסֶת, וְאַתָּה מִחְלִיף אֶת הַמִּים וּמְסַדֵּר אֶת הַמִּקְוֶה, רְאֵה לְבַקֵּשׁ אֶת הַבוֹרָא יְתִבְרַךְ שְׁמוֹ: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת הַזֶּה, אֵף אַחַד שֶׁלֹּא יְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטָלִים וְהִבְלִים, וְלֹא יִהְיוּ מִחְלֹקוֹת כְּאֵן, וּמִי שְׁנִכְנָס לְטָבֵל בַּמִּקְוֶה הַזֶּה, שְׁיִהְיֶה לוֹ הַרְהוּר תְּשׁוּבָה". כִּךָ תִּתְּבוֹדֵד לְפָנָיו יְתִבְרַךְ, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קְדוּשִׁים ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזוֹר לָךְ, שְׁתִּלְדִּי בְּנֶקֶל מְאֹד מְאֹד. וּכְשֶׁתִּכְנָסִי לְחֹדֶר לִידָה רְאֵי לוֹמֵר שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים: אַבְרָהָם, יִצְחָק, יַעֲקֹב, מֹשֶׁה, אַהֲרֹן, יוֹסֵף, דָּוִד, שְׁלֹמֹה, רַבִּי שְׁמְעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי, רַבִּי יִצְחָק לוֹרִיָּא אֲשֶׁכְּנִזִּי הָאֲרִיז"ל, רַבִּי יִשְׂרָאֵל בְּעַל־שֵׁם־טוֹב זי"ע, רַבֵּנוּ נַחֲמָן בֶּן פִּינְגָּא זי"ע, וְאִז תִּלְדִּי מְאֹד בְּנֶקֶל, כִּי כְּשֶׁאֲשֵׁה נִמְצָאת עַל

אֲשֶׁר ט' תשי בנחל רעג

הַמְשַׁבֵּר, שֶׁתֹּאמַר שְׁמוֹת הַצְּדִיקִים. וְאֵל תַּחֲשָׁשׁי כָּלֵל, רַק תַּחֲשָׁבֵי
מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיְהִי טוֹב וְקַל, וּבִדְאִי כֵן יִהְיֶה.

הַמֵּאֲחֵל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט' תשי.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קְדוּשִׁים ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֶלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֹדוֹת שֶׁשְׁאַלְתָּ עַל מֵאֲמָרָם ז"ל (בְּבֹא מְצִיעָא קו:): הַכֹּל בְּיַדִּי
שָׁמַיִם חוּץ מְצַנִּים וּפְחִים; הִנֵּה רְאוּי לָךְ לְעֵיִן בִּ"תְבוֹאֵת שׁוֹר", סִימָן
ל"ו, סְעִיף קָטָן ע"ה, דְּרַב חֵלְאִים הֵם בְּגַרְמָא דְּאָדָם, וְרֵאִיתִי
בִּירוּשְׁלָמִי (שְׁבַת, פָּרָק יד, הַלְכָה ג'): תִּשְׁעִים וְתִשְׁעָה מֵתִים בְּשָׂרָב,
וְאֶחָד בְּיַדִּי שָׁמַיִם. וְרַבֵּנָן אָמְרוּ: תִּשְׁעִים וְתִשְׁעָה מֵתִים בְּגַרְמָא וְאֶחָד
בְּיַדִּי שָׁמַיִם. וּפְרַשׁ בְּקֶרְפֵּן הַעֲדָה, שְׁאִינָם גְּזֻהִים מִקּוֹר וְחֹם, וְרַבּוּי
הַמֵּאֲכָלוֹת וְהַמְשַׁגְּלוֹת וְהַכַּעַס וְדוּמִיָּה. וְטוֹב שֶׁתַּעֲזִיב בְּרַמְב"ם כָּל
הַלְכוֹת דְּעוֹת, וּבְפֶרֶט בְּפֶרֶק ד', וְשֵׁם תִּרְאֶה אִיךָ אָדָם יְכוּל לְהַנְצִיל
מִכָּל רָע, אִם רַק יִשְׁמַר עַל עֲצָמוֹ. וּבִדְאִי אִם אָדָם אֵינְנו גְּזֻהֵר, וְהוֹלֵךְ
בְּאֲמֻצָּע הַחֹרֶף רַק בְּבִגְדֵי דָק, בּוֹדְאִי יַחֲלֶה. אוֹ אִם אָדָם יִשְׁהֶה
בְּאֲמֻצָּע הַקִּיץ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ הַצּוֹרֶבֶת וְשׁוֹרְפָתָהּ, בּוֹדְאִי יִגְזַק. וְלִכֵּן
אֵינְנִי מִבִּין מִדּוּעַ כְּתַבְתָּ לִּי אֶת כָּל הַפְּלִפּוּל הַזֶּה?!

צְרִיף לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה רַחֲמִים מֵאַתּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי עַל-יַדִּי תִּפְלָה —
מִשְׁתַּנֶּה הַמְזָל. וְאַף שְׁאִין מְזָל לְיִשְׂרָאֵל, עִם כָּל זֹאת אֶפְלוּ מֵהָ
שְׁנַחֲשָׁב אֲצִלְנוּ מְזָל, עַל-יַדִּי תִּפְלָה הַכֹּל מִשְׁתַּנֶּה. וְלִכֵּן תִּרְבֶּה
בְּתִפְלָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

עדר אֲשֶׁר ט' תשיא בַּנְחַל

ט' תשיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קְדוֹשִׁים ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּנֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְקַחַת עֲצָמְךָ בְּיַדְךָ, לְהִתְחִיל בְּכָל יוֹם לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, וְאִז תִּרְאֶה שֶׁהַתְּפִלִּין יִשְׁמְרוּ אוֹתְךָ. הַגְּעֵת לְגִיל כְּזֶה, שֶׁעָלֶיךָ לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלִהְיוֹת כְּדֹגְמַת אָבִיךָ, שֶׁהִיָּה קָם בְּכָל לַיְלָה בְּשִׁעָה שְׁלֹשׁ, וְהִיָּה בָּא לְבֵית-הַכְּנֶסֶת וְכוּ', וְעַל-כֵּן-פְּנִים אִם לֹא תִגִּיעַ לְמִדְרַגַּת אָבִיךָ, לְכָל הַפְּחוֹת תְּשֻׁנָּה דְרָכֶיךָ, וְתִגְרַם נַחַת רוּחַ לְאָבִיךָ.

רְאֵה לְלַמֵּד תּוֹרָה שְׁעָה אַחַת בַּיּוֹם וּבְכַרְט הַלְכוּת, כְּדֵי לְדַעַת מַה זֶה יְהוּדִי. קַח עֲצָמְךָ בְּיַדְךָ, וְתִתְחִיל לְשַׁמַּח בַּחֲלֵק שְׁלֶךְ, וְלִהְתְּבַוֵּן בְּתִכְלִיתְךָ הַנְּצַחִית. עוֹבֵר עָלֶיךָ יוֹם אַחֵר יוֹם, וְאַתָּה סוֹכֵב סְבִיב הַכֶּסֶף וְעוֹד פְּעַם כְּסָף, וְהִנֵּה פְתָאִם סוֹגְרִים אֶת הָעֵינַיִם, וּמוֹלִיכִים אֶת הָאָדָם וְקוֹבְרִים אוֹתוֹ, וּמְנִיחִים עָלָיו מִצְבָּה תְּזַקֶּה וְכוּ'.

וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! רְאֵה לְשַׁנּוֹת דְרָכֶךָ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָרְךָ, וְהִשְׁפִּיעַ עָלֶיךָ כָּל טוֹב. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵף פְּעַם לֹא הִיָּה רַע אֵלֶיךָ, כְּשֶׁכָּל הַמְּשַׁפְּחָה רַחֲקָה אוֹתְךָ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא קָרֵב אוֹתְךָ, אֵל תִּשְׁפַּח דָּבָר זֶה, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עֲשֵׂה עִמָּךְ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה טוֹבוֹת, וְהִיָּה לְךָ טוֹב כָּל הַחַיִּים, וְרַק הָאִיר לְךָ אֶת הַמַּזָּל. וְלִכֵּן הִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁתִּקַּח עֲצָמְךָ בְּיַדְּךָ, וְתִחְזֹר אֵלָיו, וְתִרְאֶה אֵילוֹ חַיִּים טוֹבִים יְהִיו לְךָ.

בְּנֵי הַיָּקָר! אֲנִי רוֹצֶה רַק אֶת הַטוֹב שְׁלֶךְ, הַאֲמֵן לִי, אֲשֶׁר אֵין לִי שׁוּם אֵינְטֵרֶס אַחֵר. עוֹד מְעַט אֲנִי יוֹצֵא מִזֶּה הָעוֹלָם, לֹא עָשִׂיתִי קֶשֶׁר לְזֶה הָעוֹלָם, וְאֵין לִי בְטוֹחַ חַיִּים, וְלֹא אֶחָד אֵין בְטוֹחַ חַיִּים. אֲנִי מְכִין אֶת עֲצָמִי כָּל יוֹם לְצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם. וְלִכֵּן כָּל-כֶּף תְּחַל

אֲשֶׁר   ט' תשיא   בַּנְחַל   ערה

שְׁעוֹבֵר לָךְ יוֹם אַחַר יוֹם בְּהֶבֶל וְרִיק. הַגִּיעַ הַזְמַן שֶׁתִּקַּח עִצְמְךָ
בְּיָדֶיךָ, וְתַחֲזֹר אֶל בּוֹרְאֶךָ.

אֵין לָךְ אוֹהֵב טוֹב כְּפִי שְׁאֵנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ, מִסְרָתִי נִפְשִׁי
בְּעִבוּרְךָ, וְכַמְעַט יִשְׁבַּתִּי בְּכֹלָא בְּעֵטְיָךְ, בְּמַצָּבִים הֵכִי קָשִׁים שְׁלָךְ
דְּאִגְתִּי לְחִזְקָךְ וְלַעֲוֹדָךְ וְלִשְׁמַחָךְ. וְלִכֵּן רָאָה לְשׁוֹב מִדְרָכְךָ הַרְעָה
וּמֵאוֹלָתְךָ, וְלֹא תִתְחַרֵּט.

אוֹדוֹת מַה שֶׁשְּׁאַלְתָּ וְכוּ', זֹאת תִּדַע, כִּי אֲנִי עוֹמֵד לִפְנֵי
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהוּא הַשׁוֹפֵט, וְאֲנִי מִחְפֵּשׁ וּמִבְקֵשׁ עָלַי זְכוּת,
הַלְוִאי שְׁאֲזוּכָה לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה. כֹּל יְמֵי חַיֵּי עֲזוּרָתִי לְאֲנָשִׁים, וְהַיּוֹם
הֵם בּוֹעֲטִים בִּי, יִשְׁנֹם אֲנָשִׁים שֶׁמִּסְרָתִי נִפְשִׁי בְּעִבוּרָם כֹּל יְמֵי חַיֵּיהֶם
מִקְטָנוּתָם וּבְחַרְוֹתָם וְכוּ' וְכוּ', וְהַיּוֹם נִתְהַפְּכוּ עָלַי לְשׁוֹנְאִים
וּמוֹסְרִים, וּמַעֲלִילִים עָלַי עֲלִילַת שְׂוֵא. אַךְ אֲנִי מִתְחַזֵּק בְּה' אֱלֹקִים,
וְיוֹדַע שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹפֵט אֱמֶת, וְרַק הוּא יִתְבַּרֵּךְ יוֹצִיא
מִשְׁפָּטִי לְאוּר. כִּי אֵין לִי בְּזָה הָעוֹלָם רַק הַבוֹרֵא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ, וּמִמֶּנּוּ
יִתְבַּרֵּךְ בְּאֵתִי וְאֵלֵיו אֶחְזֹר.

הַיּוֹם אֲנִי יוֹדַע הַיֵּטֵב מִשְׁמַעוֹת הַפְּסוּק (תְּהִלִּים קמו, ג): "אֵל
תִּבְטְחוּ בְּנִדְיָבִים בְּבֶן אָדָם שְׁאֵין לוֹ תִשׁוּעָה", בְּשֹׁר וְדָם יִכּוֹל לְהִיּוֹת
גְּרוּעַ מִחַיָּה רְעָה, אִם אֵינוֹ עוֹבֵד עַל מִדּוֹתָיו, עֲשִׂיתִי טוֹבוֹת לְאֵין
סֹפֵר בְּנֵי-אָדָם, וְלִבְסוּף שֶׁלְמוֹ לִי רְעָה תַּחַת טוֹבָה. אֵינְנִי רוֹצֵה
מְאוּמָה, רַק לְלַמֵּד וְלְהַתְּפִלֵּל וְלִכְתֹּב סְפָרִים, וְזֶה אֲשֶׁר יִשְׂאֵר מִמֶּנִּי.
הַסְּפָרִים שְׁלִי הוֹלְכִים מִסוּף עוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, וְנִחַטְּפִים בְּכֹל מְקוֹם,
וְאֲנִי חִפֵּץ שְׂאֵף אֶחָד לֹא יִדַע מִי כָּתַב אֶת זֹאת, וְלִכֵּן לֹא כָּתוּב שֵׁם
הַמְּחַבֵּר. וְהַעֲקָר — שֶׁהַסְּפָרִים מְחַזְּקִים אַחֲרֵים וּמְקַרְבִּים אוֹתָם
לְצוּר מִחְצַבְתָּם.

אֵינְנִי רוֹצֵה עֵסֶק עִם בְּנֵי-אָדָם, כִּי הֵם כְּפוּיֵי טוֹבָה, וְאַחַר
שְׁמֵרָבִים לָהֶם טוֹבוֹת וְחֻסְדִּים, הֵם מְשַׁלְּמִים רְעָה בְּחִזְרָה. וְלִכֵּן אֲנִי
חִפֵּץ רַק לְכַתֵּב סְפָרֵי קִדְשׁ וְחִדוּשֵׁי תוֹרָה, וְלְהַשִּׁיב הַבְּנִים לְאַבְיָהֶם
שְׁבֻשְׁמִים.

אָף זאת איַעצֶדךָ, בְּנִי! הַסִּכַּת וְשִׁמְעַ בְּקוֹלִי, וְעַתָּה אִם תִּהְיֶה בְּרַעַת, תָּשׁוּב מִן הַבּוֹץ שֶׁשִׁבַּעְתָּ בּוֹ, וּתְשַׁנֶּה דְרָכֶיךָ וְחִכְמֶם, וּבְזֶה תִּגְרַם נַחַת רוּחַ לְאַבְיָד הַקְּדוֹשׁ.

הַמֵּאֲחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשיב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קְדוֹשִׁים ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! אָדָם הוּא עוֹלָם קָטָן, מֵה שְׁקוּרָה אֲצֵל הָאָדָם, בֵּן קוּרָה בְּכָל הָעוֹלָם. וְלִכֵּן הֵבֵן הַיִּטֵּב, כְּשֶׁאֲתָה תִּהְיֶה עֲצוּב — כָּל הָעוֹלָם יִהְיוּ עֲצוּבִים, כְּשֶׁאֲתָה תִּהְיֶה שְׂמֵחַ — כָּל הָעוֹלָם יִהְיוּ שְׂמֵחִים, אִם אֲתָה תִּהְיֶה עֲצֹל — כָּל הָעוֹלָם יִהְיוּ עֲצֹלִים, אִם אֲתָה תִּהְיֶה זָרִיז — כָּל הָעוֹלָם יִהְיוּ זָרִיזִים. וּבְאֲמַת רַבְּנֵנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה'), שֶׁצָּרִיךְ אָדָם לוֹמַר, שֶׁכָּל הָעוֹלָם כְּלוּ לֹא נִבְרָא אֶלָּא בְּשִׁבְלִי, וְלִכֵּן אֲנִי צָרִיךְ לְעִסֵּק בְּתַקּוּן הָעוֹלָם. נִמְצָא, בְּמָה שֶׁאָדָם עוֹסֵק לְתַקֵּן אֶת עֲצָמוֹ, הוּא מְתַקֵּן אֶת הָעוֹלָם, כִּי כָּל הַבְּרִיאָה כְּלֵה נִבְרָאָה בְּשִׁבְלֵי הָאָדָם, וְכִמוֹ שֶׁפְּתוּב (בְּרֵאשִׁית א, כו): "וַנַּעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ". וְלִכֵּן כָּל אֲחֵד צָרִיךְ לְהִבִּין וּלְהִרְגִישׁ שֶׁכָּל הָעוֹלָם וְכָל הָעוֹלָמוֹת תְּלוּיִים רַק בּוֹ. וְלִכֵּן כְּפִי שֶׁהוּא יִתְחַזֵּק — כִּי יִתְחַזֵּק כָּל הָעוֹלָם. אִם הוּא יִדְבַר דְּבוּרֵי אֱמוּנָה, אִזּוּ בְּכָל הָעוֹלָם יִהְיֶה דְּבוּרֵי אֱמוּנָה. רַבְּנֵנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יז) עַל הַפְּסוּק (אֶסְתֵּר ט, ד): "וְשִׁמְעוּ הוֹלֵךְ בְּכָל הַמְּדִינוֹת", הַצְּדִיק יוֹשֵׁב בְּחִדְרוֹ וּמְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֱמוּנָה, וְזֶה הוֹלֵךְ מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, עַד שֶׁמְתַקְּיִם (אֶסְתֵּר ו, ב): "וַיִּמְצָא כְּתוּב אֶת אֲשֶׁר הִגִּיד מְרַדְּכִי", מֵה שֶׁמְרַדְּכִי מְדַבֵּר בְּחִדְרוֹ, הוֹלֵךְ מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, וְנִכְנָס אֶפְלוֹ בְּסִפְרֵי הַגּוֹיִים, וּמוֹצְאִים שָׁם הַפֶּךָ אֱמוּנָתָם. וְלִכֵּן צָרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְדַבֵּר שְׁטוּיֹת, וּבִפְרָט לֹא לְדַבֵּר

כפירות ואפיקורסות, רק דבורי אמונה והתחזקות, והדבורים הללו הולכים מסוף העולם ועד סופו.

ולכן ראה לקחת עצמך בידיים, ותחזק את אנשי שלומנו. ואם אתה רואה אחד ממרמר — תשמחו ותבדחו, אשר זו המצנה הכי גדולה. תכמינו הקדושים מספרים (תענית כב.), שרב ברוקא חוזא היה רגיל אצלו אליהו הנביא, והלך לטיל עמו בשוק. והנה ראו למולם שני אנשים באים, ענה ואמר אליהו הנביא: שני אנשים אלו בני עולם הבא. רב ברוקא תכף-ומיד רץ אחריהם ושאלם: מה מעשיכם? וענו: אינשי בדחי אנו, בראתנו אנשים עצובים, אנו משמחים אותם, בראתנו שנים מתקוטטים, אנו משלימים ביניהם. נמצא מכל זה, כשמשמחים ומחזקים את הבריות — אין למעלה מזה.

על-כן בראותך אברך שבור וכו', תדבר עמו כל-כף הרבה התחזקות, עד שגם לך תהיה התחזקות, ויקימו אצלך דברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קפד): על-ידי שמדברים עם הזולת, נעשה אור ישר ואור חוזר, כי אצל כל אחד יש דבורים, אף הם ישנים, אבל אם מוציאים אותם ומדברים עם אחרים, יש לאדם בעצמו התחזקות. ולכן אתה מחיב לדבר בכל יום עם אחד או שני חברים דבורי אמונה והתחזקות, ולחזקם באמונה בהקדוש-ברוך-הוא, אמונת צדיקים, והתמדה בלמוד התורה הקדושה, ושלא יבטלו את הזמן היקר, ותשתדל לפנות דוקא אל בני הנעורים, ותדבר עמם הרבה ביראת שמים, ותראה שלא תפסיד.

אודות שאלתך וכו', זאת תדע, אשר לצאת מהעולם הזה מאד מאד קשה, כי הסמ"ד-מ"ם עושה כל מיני פעלות שבעולם לתפס את האדם במרירות ובדאגות ובעצבות, ולכן קשה מאד לצאת מזה עולם העשייה, אשר הוא מלא קלפות והסתרות ומשחיתים, וכשיוצאים מעולם העשייה, אז כבר יותר קל ללכת בעולם היצירה, בעולם הבריאה, בעולם האצילות, וכך עולים מעולם לעולם.

ובענין שדברת וכו', יש פתגם: מי שיודע אינו אומר, ומי

שְׂאוּמֵר אֵינוֹ יוֹדֵעַ; וְלִכֵּן מָה טַעַם לְדַבֵּר?! צְרִיכִים הֲרֵבָה לְצַעֵק לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹתֵרֵן, חֶלֶק ב', סִימָן מו): קְשִׁי"א רָאשֵׁי תְבוֹת (תְּהִלִּים כו, ז): שְׁמַע הַיְיָ"ה קוֹלִי אֲקָרָא. צְרִיכִים הֲרֵבָה לְצַעֵק לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֵא יִהְיֶה לוֹ קְשִׁיּוֹת, כִּי אָדָם שְׂחוּטָא בְּפָגַם הַבְּרִית, נִכְנָסִים בּוֹ קְלָפוֹת וּמְשַׁחֲתִים, שְׁמַצִּיקִים לוֹ, וּמְמַלְאִים לוֹ אֶת הָרֹאשׁ עִם קְשִׁיּוֹת עָלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלִכֵּן לָךְ אֶל הָהָר בְּכָל יוֹם בְּמָקוֹם שְׂאִין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וְתִשְׁכַּב בְּפִשׁוּט יָדַיִם וְרַגְלַיִם, וְתִדְפַק בְּרֹאשְׁךָ עַל הָאָרֶץ, וְתִצְעַק: "רַבְּנוּ שֶׁל עוֹלָם, תּוֹצִיאֲנִי מִהַשֶּׁקֶר, תּוֹצִיאֲנִי מִהַקְלָפוֹת, וְכִנִּי לְרֹאוֹתֶךָ, שְׁלֵא יִהְיֶה לִי שׁוֹם קְשִׁיּוֹת עָלֶיךָ. וְכִנִּי לְהַבִּין שְׂאֵתָה נִמְצָא פֶה אֲתִי, עִמִּי וְאֶצְלִי, וּבְלִעְדֶּיךָ אֵין שׁוֹם מְצִיאֹת כָּלֵל". וְאִם אֲתָה כָּבֵר צוֹעֵק וּמִתְפַּלֵּל, תִּזְכִּיר גַּם אוֹתִי בַתְּפִלָּה. וְנִשְׁמַע בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת אֶצְלֶךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי קְדוּשִׁים הִתְשַׁמְ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת, וְנִצְטַעֲרֵתִי מְאֹד לְשִׁמְעַע מִכָּל מָה שְׂעוֹבֵר עָלֶיךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם מְנַסִּים אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה שְׂבוּר, זֶה הַנְּסִיוֹן שְׁלֶךָ. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׁלֵא מוֹדִיעִים לְאָדָם לְפָנָי שְׁמַנְסִים אוֹתוֹ, כִּי אִם הָיוּ מוֹדִיעִים לוֹ, לֹא הָיָה זֶה גְּסִיוֹן וּבַחִירָה, אֲלֵא זֶה בָּא פְתָאֵם, כָּל אֶחָד לְפִי הַבְּחִינָה שְׁלוֹ וְהַעֲנִין שְׁלוּ וְשָׂרֵשׁ נִשְׁמַתוֹ, וְלִכֵּן אֵל לָךְ לְהַשְׁבֵּר מִשׁוֹם דְּבָר.

עֲצַתִּי אֲמוֹנָה, רַק לְבְרַח אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִסְפֹּר לְפָנָיו כָּל אֲשֶׁר מַעֲיֵק וּמַצִּיק לָךְ, וְתִזְרַק אֶת הַשְּׂכָל הַמְּדַמָּה שְׁלֶךָ, וְתִתְחַלֵּל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהַבֵּן אֶל אָבִיו. וְתִהְיֶה

עקשן גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד עַל זֶה, וְאֶפְלוּ שְׂאֵתָה מִתְּפִלָּל אֶלְךָ פְּעָמִים, אֶל תִּתְיָאֵשׁ כָּלֵל. כִּי כִּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכּוֹת י.): אֶפְלוּ חָרַב תִּדָּה מִנַּחַת עַל צְנֵאוֹ שֶׁל אָדָם, אֶל יִתְיָאֵשׁ מִן הַרְחָמִים; אֲסוּר לְהִתְיָאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן, צְרִיכִים תָּמִיד לְבוֹא וּלְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל מָה שְׁצָרִיכִים, כִּי לֵד קִטֵּן שְׂאֵינוּ מִתְבַּיֵּשׁ לְבוֹא לְאִמּוֹ וּלְנִדְגָד לָהּ פֶּעַם אַחַר פֶּעַם: "אִמָּא, תְּנִי לִי, אִמָּא אֲנִי רוּצָה דְּבַר זֶה, אִמָּא, לָמָּה אֵינְךָ רוּצָה לְתַת לִי" וְכַדוּמָה, כִּן צָרִיךְ אָדָם לְבוֹא אֶל אֲבִינוּ שְׂבִשְׂמִים וּלְבַקֵּשׁוּ כָּל צְרָכָיו. וְאִף שְׂנִדְמָה שְׂהַדְבוּרִים הוֹלְכִים לְרִיק, צְרִיכִים לְדַעַת, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמִדְבָרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה הַצְּלָחָה נְצָחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְזֶה עוֹשֶׂה רֶשֶׁם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. אֲבָל צְרִיכִים עַל זֶה הַרְבֵּה חֲזוּק, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (שֵׁם לִב:), שְׂאֶחָד מִן הַדְּבָרִים שְׁצָרִיכִים חֲזוּק — זֶה תְּפִלָּה. וְלָכֵן אֶפְלוּ שְׂאֵתָה רוּאָה שְׂהַפֵּל סְגוּר, וְאֵתָה מְסַבֵּב בְּחוֹמוֹת בְּרִזֵּל, וְאִף פֶּעַם לֹא תִצָּא מִהַצָּרָה הַזֹּאת שְׂנִפְלֵת אֵלֶיהָ — הַכֹּל דְּמִיּוֹן אֶחָד גָּדוֹל. כִּי עַל-יְדֵי תְּפִלָּה מְשָׁנִים אֶת הַטֵּבַע, כְּמוֹכָא בְּדְבָרֵי רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רנ): הַטֵּבַע מְחִיב כִּי, וְהַתְּפִלָּה מְשַׁנֶּה אֶת הַטֵּבַע; וְלָכֵן לֹא לְהִפְסִיק לְהַתְּפִלָּל לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תְּפִלָּה אַחַר תְּפִלָּה, לְשַׁפֵּךְ לְבוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִם תִּהְיֶה חֲזוּק בְּזֶה, תִּרְאֶה אֶת הַנּוֹסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד שְׂאֵינְךָ יָכוֹל לְתֵאָר וּלְשַׁעַר אֵיזָה נִס יִהְיֶה לָךְ.

רַק חֲזוּק וְאַמֵּץ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, רַבְּנּוּ ז"ל כָּל-כֶּף עוֹרֵר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים רַק עַל הַדְּבוּר לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. מָה אֵתָה צָרִיךְ לְהַתְּבַלְבֵּל מְאַחֲרִים, מָה יֵשׁ לָךְ עִמָּהֶם?! תָּמִיד תִּחְשַׁב עַל הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן שְׁלָךְ, כְּשִׁתְּצֵא נִשְׁמָתְךָ וְגוֹפֶךָ יוּבַל לְקָבֵר, יִכְנִיסוּ אוֹתְךָ בְּקִבְרְךָ, וְאִף אֶחָד לֹא יִהְיֶה שָׁם רַק אֵתָה לְבַד, יִכְסּוּ אוֹתְךָ עִם עֶפֶר, וְיִנְיחוּ עֲלֶיךָ מִצְבָּה כְּבֹדָה, שְׂלֹא תוּכַל לְצָאָת, וּמָה תַעֲשֶׂה אָז?! לָמָּה לָךְ לְהַתְּבַלְבֵּל מְאַחֲרִים?! לְזֶה יֵשׁ כֶּסֶף, לְזֶה יֵשׁ כְּבוֹד וְכַדוּמָה כָּל מִינֵי דְמִיוֹנוֹת, הֲלֹא הַכֹּל שְׂטִיּוֹת וְהַכֹּל הַבְּלִים. יוֹתֵר טוֹב לָךְ לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, בְּרַגַּע שְׂאָדָם מִתְּעַנֵּג בְּזִיו הַשְּׂכִינָה,

כָּבֵר אֵינּוּ רוֹצֵה מְאוּמָה, לֹא מְעַנֵּן אוֹתוֹ אַף אֶחָד, וְאִיזָה נַחַת הוּא זֶה לְרֹאוֹת מְכַל הַבְּרִיאָה רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּמְכַל שְׂפָן כְּשִׁזּוּכִים לְעֵצִים אֶת הָעֵינַיִם וּלְיַחַד יְחִידִים הַשְּׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יִצְרָה, עֲשִׂיהָ, מְעִילָא לְתַתָּא וּמַתָּא לְעִילָא, הֵינּוּ מִיַּחַדִּים אֶת הַשְּׁמוֹת מְלַמְעֵלָה לְמַטָּה: קד"ם ע"ב, וְאַחַר-כֵּן ס"ג, וְאַחַר-כֵּן מ"ה, וְאַחַר-כֵּן ב"ן, וְחוּזָר חֲלִילָה מְמַטָּה לְמַעֲלָה: שֵׁם ב"ן, שֵׁם מ"ה, שֵׁם ס"ג, שֵׁם ע"ב, אֵין עוֹד תַּעֲנוּג גָּדוֹל מִזֶּה. וְלָמָּה אַתָּה צָרִיךְ כָּל-כָּף לְהַתְּבַלְּבֵל מְכַל דְּבָר? ! הַפֶּסֶק כָּבֵר לְרוּץ אַחַר הַהֶבֶל וְהַרִיק, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשיד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קְדוֹשִׁים ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב וְכֹל טוֹב סְלָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אוֹדוֹת שְׁשֵׁאֲלָתְךָ וְכו', עֲנִין הַפְּעָה הוּא הַתְּקוּן הַכִּי גָדוֹל לְפָנֵם הַבְּרִית, הֵינּוּ מִי שְׁיֹדֵעַ שְׁפָגֵם בְּבְרִית — שְׁיִלָּךְ לְהַפִּיץ, כִּי בְּזֶה שְׁמֻקְרָבִים עוֹד יְהוּדִים אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, בְּזֶה נִזְקָךְ עַל זְכוּתוֹ הַמְּצוּוֹת וּמְעַשִׂים טוֹבִים שְׁיַעֲשֶׂה הָאָדָם הַזֶּה שְׁקָרְבוֹ, וּמְכַל שְׂפָן שֶׁהוּא גַם יִלְמַד תּוֹרָה, וַיִּתְפַּלֵּל לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הַזְּכוּת הַזֹּאת נִזְקַפְתָּ לְאָדָם.

וְלָכֵן זֹאת אֵיֶעֱצֶךָ, בְּנִי, וִיהִי אֱלֹקִים עִמָּךְ! חֲזוּק וְאַמֵּץ וְהַתְּאָזֵר בְּאַמֵּץ לֵב לְהַמְשִׁיךְ לְהַפִּיץ. וּבַפֶּרֶט סַפְרֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל" לְבַחוּרֵי יְשִׁיבָה, וְתִלָּךְ לְכַמָּה מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁיִסְבְּסְדוּ אוֹתָם, בְּאַפֵּן שְׁתּוּכְלוּ לְהַפִּיץ בְּזוֹל מְאֹד לְבַחוּרֵי יְשִׁיבָה, אֲשֶׁר בְּדֶרֶךְ כָּל אֵין לָהֶם כֶּסֶף.

סַפְרֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל" הֵם סֵם חַיִּים לְבַחוּרִים, אֲשֶׁר עוֹבְרֵת עֲלֵיהֶם מְרִירוֹת רַבָּה וְעֲצוּמָה מְאֹד, כִּי אֵין לָהֶם בֵּית זוּג, וְנִכְשָׁלִים בְּפָנֵם

הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר הַחֲטָא הַזֶּה הוּא הַמַּגֵּנָה בְּיוֹתֵר, וְלִכְן צָרִיךְ לְהַפְיֵץ בֵּין בַּחוּרִים הַרְבֵּה סִפְרֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל".

וְאֵנִי מְקַוֶּה מְאֹד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּקַּח עִמָּךְ עוֹד אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו שְׂיֵשׁ לוֹ מְרֵץ גָּדוֹל, וְתַפְיֵצוּ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְכֵן קִדְּם הַמוֹעֲדִים תַּפְיֵצוּ אֶת הַסֵּפֶר הַשֵּׁנִי לַמוֹעֵד, כְּגוֹן: "נֵר לְהַצְדִּיק" קִדְּם חֲנֻכָּה, מִחֲזוֹר קִדְּם רֵאשׁ הַשָּׁנָה. וְכֵן יֵשׁ לִי בְּכַתֵּב יָד פְּרוּשׁ "אוֹר זְרוּעַ" עַל הַגָּדָה שֶׁל פֶּסַח, וְכֵן פְּרוּשׁ "גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ" עַל מַגֵּלַת אֶסְתֵּר, אֲקוּוֹה לְהוֹצִיאֵם לְאוֹר בְּמַהֲרָה, וְתוּכְלוּ לְהַפְיֵצֵם גַּם-כֵּן. הַעֲקֹר לְהַחֲדִיר בְּעַם יִשְׂרָאֵל אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל.

רְאֵה לְהַתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, כִּי אַתָּה חָשׁוּב מְאֹד בְּעֵינָיו יְתִבְרַךְ, וְרְאֵה לְהַחֲדִיר בְּעֵצְמְךָ בְּטַחֲוֹן עֵצְמִי, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר שְׁצַרִיךְ אֲמוּנָה גַם בְּעֵצְמוֹ, וְלִכְן צָא מִחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת שְׁלֶךְ, כִּי גִדְּל חֲשִׁיבוּתְךָ לְמַעֲלָה אֵין לְתֹאֵר כָּלֵל.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קְדוּשִׁים ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סִלָּה יִגְיֵעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לִנְכוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

יְדִידֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֵצְמְךָ וְאֶת הַתְּלַמִּידִים, כִּי גָדוֹל פְּעֻלָּךְ. וּמוּבָא בְּזֵהַר הַקְּדוּשׁ (נְשֵׂא קַח.): וְכֹאָה מֵאֵן דְּאֶחִיד בְּיָדוֹהִי דְחִיבָא; אֲשֶׁרִי אָדָם הָאוֹחֲזוּ בְּיָדֵיהֶם שֶׁל הַחוּטָאִים. וּבַדּוֹר הַזֶּה הַעֲרַב-רַב טְמָאוּ מְלִיוֹנִים מֵאֲחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְעָקְרוּ אוֹתָם מֵאֲמוּנָה, וְעֲלִינוּ נְפִלָה חוֹבֵת הַיּוֹם, שְׁהַהֲכַרְח לָנוּ לְלַכֵּת וְלַצָּאת וְלְהַפְיֵץ אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְלִקְרַב יְהוּדִים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלַגְלוֹתוֹ יְתִבְרַךְ לְכֹל בְּאֵי עוֹלָם, וְלֹא לְפַחַד מֵאֶף אֶחָד. אֲסוּר לָנוּ לְהַתְעַסֵּק בְּשׁוּם פּוֹלִיטִיקָה שֶׁל הַבַּל וְשִׁקָּר, כִּי כָּל הַעֲנֵן שְׁלָנוּ רַק לַגְלוֹת אֶת

הקדוש-ברוך-הוא, לתקן עולם במלכות שדי, ולהפנות כל רשעי הארץ אליו יתברך שמו לעד ולנצח נצחים, זו צריכה להיות כל מגמתנו.

ולכן אבקש אותך מאד, שתעזור לי להוציא מהכח אל הפעל, שנוזקה להפיץ ספרי רבנו ז"ל בכל מקום, ותתן דרשות לתלמידים ותעוררם. ואם תעשה כן, אינך יודע גדל שכרך בשמים. כי סוף כל סוף ימינו כצל עובר (תהלים קמד, ד), הנה אנחנו פה והנה אנו יוצאים מפה, והנה בין כך בזה העולם העובר זכינו לקרב מאות ואלפי אנשים אל הקדוש-ברוך-הוא, זו זכות כזו שאין יכולים לתאר.

ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא שפקרוב נתראה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תשטז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קדושים ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל אהובי, ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אינך יודע כמה גדולה אהבתי אליך, וכמה אני משתוקק לראותך, רציתי לרקד אהך ביחד, ומדוע? כי יש לנו רבי כל-כף גדול, אשר אמר בספריו הקדושים (שיחות-הר"ן, סימן קעז): אתם צריכים מאד מאד לשמח, שיש לכם רבי כזה. ואמרו אנשי שלומנו: אם איננו שמחים בזה, סימן שאיננו מקרבים אל רבנו ז"ל. ולכן עלינו לרקד בכל יום ויום, שזכינו להתקרב לרבי כזה, ועל-כל-פנים עלינו לקחת עצמנו בידיים, ולצאת להפיץ את אור רבנו ז"ל, לקרב את כלל נשמות ישראל אל הקדוש-ברוך-הוא, ועל זה אנחנו צריכים מסירות נפש ללכת להפיץ, וכן לדבר עם אנשי שלומנו רק דבורי אמונה והשגחה פרטית, ולהזהיר את כלם לא לדבר לשון-הרע, רכילות וליצנות, ולא לעשות שום מחלקת ופרודים,

עלינו מאד לשמר על הכרם שלנו, שלא יכנסו בה תולעים, שעל זה אנו צועקים בהושענא רבא: "הושענא כרם מתולעת הושענא", שלא יכנסו שום תולעים, וישחיתו לנו את הכרם, חס ושלום. ולכן עלינו לעשות חומה בצורה, ולא לתת לאינשי דלא מעלי להכנס בינינו. ואנחנו בינינו צריכים לדבר רק דבורי אמונה והשגחה פרטית, ואם תעשה כן, אין לתאר גדל זכותך בשמים.

נא ונא ראה לשמר מאד על השלום-בית שלך, ותהיה ותהן כביתך, אשר זה עקר ההצלחה בבית. חכמינו הקדושים (ראש השנה ו:): אשה — בעלה משמחה; אשה נמשכת תמיד אחר העצבות והעצלות. ולכן צריכים לשמחה ולראות שבבית תהיה אורה של שמחה, ולשמע פלי זמר. וכהיום זה קל מאד מאד, פי הקדוש-ברוך-הוא חמל על עם ישראל, וראה שאנו עניים ושבורים ורצוצים, אזי המציא לנו קלטות, אשר בקלטת אחת יכולים לשמע חמשה-עשר פלי זמר: גבל וכנור ותף ועגב וכוי, וכך מכניסים אורה של שמחה בכל הבית. אסור שתהיה בבית מרה שחורה, אורה מאימת ומבהלת ומבלבלת, פי הקדוש-ברוך-הוא אוהב רק שמחה, כמו שכתוב (דברי-הימים א' טז, כז): "עז וחדוה במקומו". יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שבביתך תמיד תשרה השמחה. ובקרוב מאד מאד נזכה לביאת משיח צדקנו, שהוא ישמח את כל עם ישראל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אודות שאלתך בענין פרנסה וכוי, רציתי שתהיה סופר, אשר זו פרנסה נקיה, ומרויחים בה טוב ויפה. הסופרים יושבים במקום אחד וכותבים, ויש להם ישוב הדעת. וכהיום צריכים מזוזות ותפלין וספרי תורה, כי כל עם ישראל יחזרו בקרוב בתשובה, ולא יהיו מספיק סופרים לכתב כל-כף הרבה תפלין. ולכן אשרי מי שנטל על עצמו עבודת הסופרות, אשר זו אמונת קדושה מאד.

הנ"ל...

רפד אָשֶׁר ט' תשיז – ט' תשיח בַּנְחַל
ט' תשיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קְדוּשִׁים ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאִי לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד עַל גְּדֹל הַמַּתָּנָה שֶׁנָּתַן לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּי בְּנוֹת יְלָדוֹת חֲמֹד. וַיַּעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתִּזְכִּי לְגִדְלוֹן בְּקִלּוֹת מְאֹד, וְתַהֲיִינָה צְדָקְנִיּוֹת, וְהֵן תִּבְאָנָה עוֹד יְלָדִים, זֶה רַק הַתַּחֲלָה. אִךְ הָעֵקֶר שְׂיִהְיֶה לָךְ כַּח וְסִבְלָנוֹת, וְאֵל תִּכְנָסִי בְּלַחֲץ כָּלֵל, וְתִכְנָסִי שִׂמְחָה בְּבֵית אָשֶׁר זֶה הָעֵקֶר.

אוֹדוֹת שֶׁשְׂאֵלָתְךָ וְכוּ', רְאִי לְכַבֵּד אֶת אָבִיךָ בְּמֵאֵד מְאֹד, כִּי מְצוֹת כְּבוֹד אָב הִיא מִהַחֲמוּרָה שֶׁבְּחֲמוּרוֹת (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ו', סִימָן ב') וְאִין לְמַעַלָּה הַיְמָנָה, וְלִכְּן הַקְּפִידִי מְאֹד בְּכְבוֹד אָבִיךָ שְׂיִתְיָה, וְתִנְהַגִּי כְּלַפִּי בְּסִבְלָנוֹת גְּדוֹלָה.

הַמְּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט' תשיח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קְדוּשִׁים ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... נְרוֹ יְאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב, שֶׁאַתָּה עוֹסֵק בְּסִפְרֵי רַבָּנוּ ז"ל. יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּזְכָּה לְהַצְּלִיחַ, וְתַתְּעֵלָה מַעַלָּה מַעַלָּה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אָשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא יִקָּר מְאֹד אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאִם הָיוּ בְּנֵי אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעַלַּת הַזּוֹכָה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הָיוּ חֲזָקִים בְּדַבֵּר זֶה עַד מְאֹד.

אֲשֶׁר ט' תשיט בַּנְחַל רַפָּה

רָאָה לְהַמְשִׁיךְ לְהַתְמִיד בְּכָל יוֹם בְּמִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ,
אֲשֶׁר אֵין לָךְ טוֹב מְזָה, וּכְשֶׁאָדָם חֲזַק בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
עַל-יְדֵי-זֶה הוֹרֵג אֶת יְצֵרוֹ הַרַע הַבוֹעֵר בּוֹ.

יְדוּעַ אֶצְלָנוּ, אֵיךְ שָׂרְבָנוּ וְ"ל מְאֹד מְאֹד רָצָה, שְׁכַל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, יִהְיֶה אֶצְלוֹ חַיִּיב לְלַמֵּד כָּךְ וְכָךְ (עִין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן יט).

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קְדוּשִׁים הִתְשַׁמְ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע אֵיךְ שְׂאַתָּה
מִחֲזֵק אֶת עֲצָמְךָ.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְעֵבֶר בְּכָל יוֹם עַל
קוּנְטֵרְס חֲדָשׁ, וּתְחִיָּה אֶת עֲצָמְךָ כָּל הַיּוֹם עִם הַקוּנְטֵרְס הַזֶּה שְׂאַתָּה
לוֹמֵד, וְכֵן תִּתְבּוֹדֵד עַל-פִּי הַקוּנְטֵרְס שְׁלִמְדֹת בְּיוֹם זֶה, וְזֶה יוֹעִיל
לָךְ, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּעֵבֹדֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

עֲכָשׁוּ שְׁעוּבָרִים עֲלֶיךָ מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וְאַתָּה כּוֹתֵב שְׂיֵשׁ לָךְ
רוּחַ רָעָה וְכו', וְאַתָּה מְמַרְמֵר וְכו', מָה טוֹב וּמָה נְעִים, שְׂתִתְחִיל
לְלַמֵּד עִם הַקוּנְטֵרְס "רוּחַ טוֹבָה", וּבְיוֹם אַחֵר עִם הַקוּנְטֵרְס "מְרִירֵי
יוֹם", וּבְיוֹם אַחֵר עִם הַקוּנְטֵרְס "קֶשֶׁה יוֹם" וְכו' וְכו', כָּךְ תִּמְשִׁיךְ
בְּכָל יוֹם קוּנְטֵרְס אַחֵר, וּבְאַפְּן הַזֶּה תִּזְכֶּה לְחֲזֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מָה
שְׁעוּבָר עֲלֶיךָ, וְתִתְבּוֹדֵד עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מְזָה.

נָא וְנָא אֵל תִּמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ אֶל הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת, כִּי אֵל
מְאוּמָה לֹא יָבִיא אוֹתְךָ דְּבָר זֶה, רַק הַיָּשָׁר אֵל הַשָּׂאוֹל תְּחַתִּית.

רָאָה לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִזּוֹ

רפו אֲשֶׁר ט' תשכ בַּנְחַל

תִּרְאֶה אֶת גְּדֹל הַנִּפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂתוֹכֶה לְהַצְלִיחַ דְּרָכְךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִתְעַלֶּה מַעְלָה מַעְלָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר קְדוּשִׁים, כ"ו נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּגְדֹל שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמָּךְ —
אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה
תָּמִיד, כִּי הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְכָל מֶה שֶׁעוֹבֵר עַל
הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, הוּא רַק מִחֲמַת חֲסָרוֹן
הַשִּׂמְחָה. וְאִם הָיוּ בְּגִי-הָאָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעְלַת הַשִּׂמְחָה, הָיוּ
שֹׂמְחִים כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם, רַק מִחֲמַת שְׂאִין יוֹדְעִים אֶת מַעְלַת הַשִּׂמְחָה,
לְזֹאת מִתְרַשְׁלִים מִשִּׂמְחָה. עַל-כֵּן רְאֵה אֶתְּךָ, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר!
לְהִיּוֹת מְאֹד חָזָק בְּמִדַּת הַשִּׂמְחָה, וְתִשְׂמַח אֶת אִשְׁתְּךָ בְּכָל מִיּוֹ
אֲפָנִים שְׂבָעוּלָם. הָעֵקֶר רְאֵה שֶׁרַק הַשִּׂמְחָה תִּשְׂרָה בְּבֵיתְכֶם, וְאִז
תִּרְאֶה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵה לְחֻטָּף בְּכָל יוֹם אֵיזָה לַמּוֹד תּוֹרָה, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא
נִשְׁאָר לְאָדָם רַק מֶה שֶׁזוֹכֶה לְחֻטָּף בְּכָל יוֹם בְּלַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה:
מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ!

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אָשֶׁר ט' תשכא — ט' תשכב בַּנְחַל רפז

ט' תשכא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים, כ"ו נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּאֵתִים דוֹלָר לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד שְׂמֵחָתִי
לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ.

רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְהוֹצִיא מִמֶּךָ אֶת הַמְּרִירוֹת, כִּי אֶל
שׁוֹם דְּבָר לֹא תָבִיא אוֹתְךָ הַמְּרִירוֹת, אַדְרָבָה הַמְּרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹנוֹת
שֶׁל הָאָדָם מְשַׁגְּעִים אוֹתוֹ וּמְשַׁבְּרִים אֶת לְבוֹ, עַד שֶׁעֲלוּל לְאָבֵד אֶת
עֲצָמוֹ לְדַעַת, חֵס וְשְׁלוֹם, לְגַמְרִי. עַל-כֵּן עֲלֶיךָ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי
פְּעֻלוֹת שְׂבַעְעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלֹא לְהִנִּיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת
אֶצְלֶךָ כָּלֵל.

אוֹדוֹת אֲשֶׁתְּךָ, רָאוּי לָךְ לְכַבְּדָה מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירוּנִי
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּכָא מְצִיעָא נט.): אוֹקִירוּ לְנִשְׂיָכוֹ כִּי הֵיכִי
דַּתְתַּעְתְּרוּ; וְכֵן רַבְּנוּ ז"ל הַקְּפִיד מְאֹד מְאֹד עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ,
שְׂיִכְבְּדוּ אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם. וְאָמַר הַחֲכָם: "הַנְּשִׁים לֹא יִכְבְּדֵם כִּי אִם
נִכְבְּדוּ, וְלֹא יִבְזֶם כִּי אִם נִבְזָה"; עַל-כֵּן רָאָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת
לְכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתְּךָ וּלְשִׂמְחָה, כִּי סוּף כָּל סוּף כְּשִׂתְהִיָּה בְּבֵיתְךָ שְׂמֵחָה,
לֹא יִהְיוּ שׁוֹם מְתַחִים.

נָא וְנָא לְשִׁמּוֹר מְאֹד עַל הַבְּרִיאוֹת וְלִנְוֹחַ הַרְּבָה. וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׂתִזְכּוּ לְהַצְּלִיחַ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת.

הַמְּאֵחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשכב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים, כ"ו נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... שְׂיַחֲיוּ.

את מכתבכם לנכון קבלתי.

יעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא בישועה שלמה מן השמים,
רפואות וישועות גם יחד.

העקר ראו לדון את כלם לכף זכות, ולהיות תמיד בשמחה,
ולהשתדל להסתפל על כל אחד בעין של שמחה, אז הפל תהפך
אצלכם לטובה.

עליכם לדעת, כי רבנו ז"ל הדגיש מאד מאד על נקדת
השמחה, ואם היו בני-אדם יודעים מעלת השמחה, היו תמיד
שמחים.

על-כן ראו לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה,
והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם לצאת מן המצר, ויתרחב לכם
ברוחניות ובגשמיות גם יחד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תשכג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר קדושים, כ"ו ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אלו ... גרו יאיר.

ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק את עצמך ואת אשתך באמונה
פשוטה בו יתברך, לידיע שהקדוש-ברוך-הוא מלא כל הארץ כבודו,
ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומנהוה
ומקיים את כל הבריאה בלה. ובדיעות אלו תזכו לצאת מכל מיני
דכאונות ומכל מיני מרירות, ותזכו להגיע אל שמחה אמיתית, להיות
תמיד שמחים ועליזים, ובזכות השמחה תפקדו בזרע של קימא.

עליכם לדעת, כי כל הבעיות אצלכם הן רק מרב הדכאונות,
שעל-ידי-זה יש מתחים ביניכם, ובשביל זה אי אפשר לאשתך

אֲשֶׁר   ט' תשכד   בְּנַחַל   רפט

להתעבר, על-כן ראו להיות רק שמחים ועליזים, ואז תראו ישועות ונפלאות שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תשכד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר קדושים, כ"ו ניסן ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, כן
יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד תבשר לי בשורות טובות, ישועות
ונחמות בכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות.

מה אמר לך, ידידי היקר! אנו צריכים להיות מאד שמחים על
נעם חלקנו, "אשר בנחל" שם חלקנו וגורלנו, שאנו זוכים לדעת
מרבי אמת כזה, מרבי נפלא כזה, אור האורות, ומה היינו עושים
בלי רבנו ז"ל. וראוי לנו לשמח כזה כל ימי חיינו, אם אמנם אחרים
מאנשי שלומנו אינם מתחזקים כזה — מה לנו ולזהם?! עלינו רק
לשמח תמיד על נעם חלקנו, שאנו זוכים לדעת מרבי אמת כזה,
ונשתדל בכל מיני אפנים שבעולם ללכת על-פי דרכו הנוראה
והנפלאה שגלה לנו, ובפרטיות בענין תפלה והתבודדות.

יש מאמר החכם: "האדם כצפור כל ימי הבלו, ותענוגי עולם
כרשת לרגלו", הינו בכל יום ויום האדם עלול לפל בפח יקוש,
ועליו לשמר מאד מאד את הזמן, כי בנקל לו לאבד את עולמו
כרגע.

ראה להחיות את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואז תראה
נוראות נפלאות שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

רצ אֲשֶׁר ט' תשכה — ט' תשכו בַּנְחַל

ט' תשכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים, כ"ו נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מְכַתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחִי הַיָּקָר! לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מֵה שְׁתוּכַל, פִּי
בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַתְחַזְּקוֹת עֲצוּמָה בְּחַיֵּי יוֹם יוֹם, וְעַקֵּר
הַהִתְחַזְּקוֹת הוּא עַל-יְדֵי שְׂמִיחָה. וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
שְׂבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשְׂמִיחָה, וְאַף שְׂזוֹ הַעֲבוּדָה הַכִּי קָשָׁה, עִם כָּל
זֹאת נִמְדָד הָאָדָם כְּפִי שְׂיִכּוֹל לְהַפְּךָ מְרִירוֹת לְמַתִּיקוֹת, עֲצִבּוֹת
לְשְׂמִיחָה.

וּמִחֲמַת שְׂמוֹסֶר כָּתַב זֶה מְמַהֵר לְדַרְכּוֹ — אֶקְצֹר, וְהוּא יִסְפֵּר
לְךָ כָּל מֵה שְׂעָבֵר עָלֵינוּ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים, כ"ו נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מְכַתְּבְּךָ לְנִכּוֹן עֲכָשׁוּ קִבַּלְתִּי.

אוֹדוֹת הַשְּׂדוּף, לְדַעְתִּי אַתָּה יָכוֹל לְגַמֵּר בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזֵּל טוֹב,
וְאֵין לְךָ לְדַאֵג כְּלָל, כִּי בּוֹדְאֵי הַכֹּל יִתְהַפְּךָ לְטוֹבָה.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ...

אֲשֶׁר ט' תשכז — ט' תשכח בַּנְחַל רצא

ט' תשכז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים, כ"ו נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

מֵה מְאֹד מִשְׁתַּוְּקֵק לְבִי אֲלֵיךְ, וּמֵאֵז שְׁנִסְעַת מִמְּנִי, אֶתָּה חֹסֵר לִי, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּהִגָּהַת הַסְּפָרִים, אַף בּוֹדָאֵי שָׁם אֶתָּה יְכוּל לְעֹזֵר פִּי כַּמָּה בְּהַדְפַּסַּת הַסְּפָרִים, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מְזֵה בִּידוּעַ לָךְ, כִּי מֵה שְׁאַתָּה זוֹכָה לְעֲשׂוֹת, שׁוּם בְּרָיָה שְׁבֹאֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ אֵינָה יְכוּלָה לְהִרְאוֹת זֹאת.

עַל-כֵּן רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּעִבּוּדַת הַקֶּדֶשׁ, וְסוּף כָּל סוּף אַחַר הַרְעָה יְבוֹא הַטּוֹב, שְׁתִּזְכֶּה כְּכֹר לְטוֹב אֲמַתִּי, וְתִהְיֶה נֹעֲשֶׂה אָדָם הַשָּׁלֵם בַּגְּשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

מִפְּנֵי כַּמָּה סְבוֹת שְׁסַבֵּב סוֹכֵב כָּל הַסְּבוֹת, הַהֲכָרַח לִי לְעַכֵּב אֶת נִסְיַעְתִּי לְאַרְצָנוּ הַקְּדוּשָׁה עַד אַחַר חַג הַשְּׁבוּעוֹת, שְׁאֵז מִסְתַּמָּא אֲזַכֶּה לְהִיּוֹת שְׁתִּי שְׁבָתוֹת בְּאַרְצָנוּ הַקְּדוּשָׁה.

פֹּה תִקְבַּל רְצוּף אֶת הַשִּׁיחוֹת, וְצָרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד שְׁלֹא יִפְּל מְהֻאוֹתִיּוֹת, כְּאֲשֶׁר תִּרְאֶה בְּעֲצָמְךָ, וּכְדָאֵי לוֹמַר לְמַדְפִּיס שִׁישְׁמַר מְאֹד, וְיִנְקָה אֶת הָעֲמוּדִים מְכֹל מִיָּנִי לְכֻלּוֹךְ, וְאַפְלוּ שִׁירְצָה עוֹד כְּסָף — כְּדָאֵי לַחַן. וּבְעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּשֶׁאֲגִיעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל אָבִיא לָךְ אֶת כָּל הַכֶּסֶף.

הַמְּאֻחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים, כ"ו נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלִּיּוֹת אֲנָשִׁי

שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלִמִּידֵי "הַיְכָל־הַקֹּדֶשׁ", הַיּוֹנִיָּה
עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! חֲזְקוּ וְאִמְצוּ לִילָךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל, וּלְחַדֵּשׁ
עֲצָמְכֶם בְּכָל פַּעַם, כִּי כָּל הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל הוּא לְמוּד עֲמָק עֲמָק
בְּהִתְחַדְּשׁוּת. וְזֶהוּ שְׂאֵמֶר רַבְּנוּ ו"ל (חֲיֵי־מוֹהַר"ן, סִימָן רמז): חֲדוּשׁ
כְּמוֹנֵי עֲדִין בְּעוֹלָם לֹא הָיָה, וּפְרָשׁוֹ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַקְּדוֹשִׁים: בְּעֲנִין
הַהִתְחַדְּשׁוּת הָיָה רַבְּנוּ ו"ל חֲדוּשׁ נִפְלָא מְאֹד מְאֹד, וּמְאֹד רָצָה
שְׂאֵנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים יִתְחַדְּשׁוּ בְּכָל פַּעַם, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זֶה יְכוּלִים
לְצַאת מִכָּל הַצָּרוֹת וּמִכָּל הַמְרִירוֹת שֶׁרַק גִּלְכָּדוֹ בָּהֶם.

וּבִאֲמַת מִי שְׁזוֹכָה לְקִצַּת יִשׁוּב הַדַּעַת, וְרוֹאֶה וּמִבִּין וּמְרַגֵּשׁ
אִיךָ שֶׁהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית,
וְהַכֵּל חֲדָשׁ לְגַמְרֵי, הוּא יִחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד.

רְאוּ שְׂדֵבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל יִהְיוּ בְּעֵינֵיכֶם חֲדָשִׁים מִמֶּשׁ, וְאִזּוֹ דִּיקָא
תְּרַגְּשׁוּ טַעַם אַחַר בְּהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ו"ל. וּבְכֻלָּל מַה טוֹב וּמַה
נָעִים אִם זוֹכִים לְחֲזֹק עֲצָמוֹ תָּמִיד, אֲשֶׁר אֵין לָךְ טוֹב מִזֶּה.

רְאוּ לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְכֶם לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרַךְ מְחַדֵּשׁ,
וְתַעֲלוּ שְׁעֵשׂוּעִים גְּדוּלִים לְמַעַלָּה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וּכְעִין שְׂאֵמֶרוֹ
תְּכַמִּינּוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֻכּוֹת מ.): בְּכָל יוֹם תֵּן לוֹ מַעֲיִן בְּרֻכּוֹתָיו; הֵינּוּ
בְּכָל יוֹם וְיוֹם צְרִיכִים לְהַעֲלוֹת אֵלָיו יִתְבַּרַךְ שְׁעֵשׂוּעִים גְּדוּלִים,
עַל־יְדֵי הַבְּרֻכּוֹת וְהַתְּפִלוֹת וְהַשִּׁיחוֹת וְהַכְּסוּפִים שְׂאֵדָם מוֹצִיא מִפִּיו,
אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִדְּבַר זֶה.

עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי אֲצֵל רַבְּנוּ ו"ל הַיְסוּד וְהַעֲקָר הוּא תְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדָּדוֹת, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ, וְאֲשֶׁר כָּל דְּבֹר
וְדְבֹר שְׂאֵדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, אֲשֶׁר אֵין
כְּמוֹתָהּ. וְעַקֵּר הַהִתְרַשְׁלוֹת שְׂאֵדָם מִתְרַשֵּׁל עֲצָמוֹ מְדַבֵּר זֶה, כִּי אֵין
לוֹ אֲמוּנָה בְּעֲצָמוֹ, שְׁגָם דְּבוּרָיו יְקָרִים אֲצֵלוֹ יִתְבַּרַךְ, וְאִיךָ שְׁעַל־יְדֵי
כָּל דְּבֹר וְדְבֹר שָׁלוּ, הוּא גּוֹרֵם שְׁעֵשׂוּעִים לְמַעַלָּה. עַל־כֵּן רְאוּ
לְהִתְמִיד בְּדַבֵּר זֶה מְאֹד מְאֹד — לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל

שיחתכם וְכָל מַה שְּׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת, כַּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד טוֹב וְנֶעַם וְזִיו יוֹתֵר מִזֶּה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַתְמִיד בְּזֶה תְּמִיד, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכֹא לְגַצַּח נְצַחִים.

וְעַל כָּלֵם — רְאוּ לְעֵבֶד הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֵחָה, לַהֲיֹת שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב, וּלְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמְכֶם בְּכֹל פֶּעַם בְּמִדַּת הַשְּׂמֵחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא יְסוֹד גָּדוֹל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וּבִקְיוֹם הָאָדָם בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי עַקֵּר גְּדֻלַּת הָאָדָם נִמְדָּדַת כְּפִי שְׂזוּכָה לַהֲפֹךְ אֶת מְרִירוֹתוֹ אֶל שְׂמֵחָה וְהִרְחָבָה, כִּי אֵין זֹו עֲצָה כָּלֵל לִפְלַ בְּדַעַתוֹ. הֵן אָמַת שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מַה שְּׁעוֹבֵר — מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת, עִם כָּל זֹאת עַקֵּר הַשְּׂלֵמוֹת לַהֲפֹךְ מַחֲשֵׁף לְאוֹר, מַעֲצָבוֹת לְשְׂמֵחָה, מַצְמָצוֹם לְהִרְחָבָה. וְאִף שְׁלִפֵי גְדֹל הַבְּלִבוֹלִים וְהַצְמָצוּמִים שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד בְּכֹל יוֹם וְיוֹם, קָשָׁה וְכֹבֵד דְּבַר זֶה, עִם כָּל זֹאת עַקֵּר גְּדֻלַּת הָאָדָם — כְּשְׂזוּכָה לַהֲפֹךְ אֶת הַמְרִירוֹת אֶל תוֹף הַשְּׂמֵחָה.

אֲשֶׁרֵנוּ מַה טוֹב חֻלְקֵנוּ, וּמַה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, שְׁאָנוּ זוֹכִים לִידַע מְרַבֵי אָמַת כְּזֶה, רַבֵי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, הַמְּחִיָּה וּמַחֲזֵק וּמַעוֹדֵד אוֹתָנוּ. וְעַל-כֵּן רְאוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְאַחֵז אֶת עֲצָמְכֶם בְּרַבְנוּ ז"ל, וְשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם לֹא יוֹכֵל לְנַחֵק אֶתְכֶם מִמֶּנּוּ. כִּי עֲלֵיכֶם לְדַעַת, אֲשֶׁר הַסְּמ"ךְ-מ"ם מְאֹד שׁוֹנֵא אֶת רַבְנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן מַלְבִּישׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכֹל מִינֵי לְבוּשִׁים לְגַרֵשׁ וּלְרַחֵק אֶת הָאָדָם מִמֶּנּוּ, וְלִכֵּן רְאוּ לְאַחֵז אֶת עֲצָמְכֶם יַחַד, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמֵר חֲזֵק, וְתוֹסִיפוּ שְׂכָנִים אֶל בֵּית רַבְנוּ ז"ל, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד רָצָה, שְׁלַמּוּדוֹ הַטוֹב יִתְפָּרֵס בְּעוֹלָם.

רְאוּ לַעֲזוֹר בְּהַפְצַת דַּעַת רַבְנוּ ז"ל בְּעוֹלָם בְּכֹל מִינֵי אַפְגָּיִם שְׁבַעוֹלָם — הֵן בְּמִמּוֹן וְהֵן בְּטְרַחָה וְהֵן בְּרִצּוֹן, כַּאֲשֶׁר הִזְהִירָנוּ מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עֲלֵיכֶם אוֹר וְדַעַת וְזוּי, וְתִזְכּוּ לְדַבֵּק
 אֶת עֲצָמְכֶם תָּמִיד בְּדַבְּקוֹת בְּאוֹר אֵין סוֹף הַמְּאִיר בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ.
 הַמְּאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשכט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר קְדוּשִׁים, כ"ח נִסָּן ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד אֲנִי מְצֹטֵעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה
 מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הִנֵּה מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד
 מְרִירוֹת דְּמָרִירוֹת עַד אֵין סוֹף, וּמִמֶּשׁ שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְעַבֵּר אֶת הָעוֹלָם
 הַזֶּה בְּלִי הַעֲצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, אִם אֶמְנֵם שְׁכָל עֲנִין רַבְּנוּ
 ו"ל עֲדִין לְלַעַג וּלְקָלֶס בְּעוֹלָם, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁגָם אֶצֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ
 בְּעֲצָמָם עוֹד צָרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, שֶׁיְהִיוּ רְצִינִיִּים בְּעֲצוּתוֹ
 הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, אֶף-עַל-פִּי-כֵן מִי שֶׁעִין אָמַת לוֹ יוֹדָה, אֲשֶׁר
 אֵי אֶפְשֶׁר לְעַבֵּר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה בְּלִי הַעֲצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת וְהַנְּפִלְאוֹת
 וְהַנּוֹרְאוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל. וּבְזֶה רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח וּלְחַזֵּק אֶת עֲצָמְנוּ,
 וְלִרְקֹד בְּכָל יוֹם עַל אֲשֶׁר זָכִינוּ לִפְלֵ בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, וּמָה הֵינּוּ
 עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ו"ל וּבְלִי עֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת! ?

יֵשׁ אִמְרָה אֶצֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ: "פַּעַם הָאָדָם נוֹתֵן סְטִירָה
 לְבַעַל-דָּבָר, וּפַעַם הַבַּעַל-דָּבָר נוֹתֵן סְטִירָה לָאָדָם, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁנוֹתֵן
 אֶת הַסְטִירָה הָאֲחֻרוֹנָה"; הֵינּוּ שֶׁהַבַּעַל-דָּבָר מְכַשִּׁיל אֶת כָּל אֶחָד
 בְּעֵבְרוֹת, וְצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל אֶחָד מְצוּוֹת, וּבְזֶה מְכַנְיַעִים אוֹתוֹ.

וּבִפְרָטִיּוֹת כְּשִׁזּוּכִים לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת רַבְּנוּ ו"ל, בְּזֶה הוֹרְגִים
 וְהוֹרְסִים אֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם לְגַמְרִי, כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר הַבַּעַל-דָּבָר
 וְכַת דִּילָה מְאֹד שׁוֹנְאִים אֶת רַבְּנוּ ו"ל, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁרוֹצֵה לְנָקֵם

אָשׁר ט' תשל – ט' תשלא בנחל רצה

חזרה בסמ"ך-מ"ם, עצתו – שיפיץ את ספרי רבנו ז"ל ואז ישחט אותו לגמרי. על-כן ראה, אהובי, אחי היקר! להיות חזק ואמיץ בעבודת ההפצה, ותפיץ את הקונטרסים החדשים, אשר הם תמצית למוד רבנו ז"ל, ובזה תכניע את יצרף הבוער בך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תשל.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר קדושים ה'תשמ"ו.

שלום וברכה אל ... תחיה.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ראי לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, כי השמחה מרחבת את דעת האדם, ומכנסת בו ישוב הדעת, ובפרטיות לילדים – לחנכם ולגדלם, צריכים סבלנות גדולה מאוד מאוד, אשר נובעת משוב הדעת. ולישוב הדעת זוכים על-ידי שמחה, כי מי ששמח תמיד, יש לו ישוב הדעת.

ראי לחזק את בעלך, ותחיו ביחד באהבה, אחנה ורעות, כי בבית שיש אהבה ואחדות, השכינה מצויה שם, וכשהשכינה מצויה שם, אזי כל הברכות מצויות שם.

המאחל ברכה והצלחה מן השמים.

ט' תשלא.

בעזרת השם יתברך, ערב-שבת-קדש לסדר קדושים, ראש חודש איר ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי מאוד ... נרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

רצו אשר ט' תשלב בנחל

אני מאד מודה לך על כל החסד שאתה עושה עמדי, שאתה מתפלל בעבורי שאזכה לבוא ולגור בארצנו הקדושה, ותשואות חן חן לך על זה.

תאמין לי, שמי שמרגיל את עצמו ללכת בדרכי רבנו ז"ל, אין לו נעם וערכות יותר מזה, אפלו עוד בזה העולם, וכל שכן מה שיזכה בעלמא דאתי.

אודות שאלתך בענין רחיצה וכו', דבר זה כבר מבאר בשלחן ערוך. לא כדאי להאריך עם הילדים בענין זה. ובענין צניעות וכו', כל מה שיותר צנוע — יותר טוב, כי אין לך יפה מן הצניעות.

ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק את עצמך לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, אשרי מי שמרבה לדבר הרבה עמו יתברך בכל יום, ואז טוב לו בזה ובכא לנצח נצחים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תשלב.

בעזרת השם יתברך, ערב־שבת־קדש לסדר קדושים, ראש חודש איר ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומה מאד גדל צערי, שנפלת בפח יקוש פזה.

עליך לברח ממנה תכף־ומיד, ולשוב בתשובה שלמה. כפי הנראה אינה שפויה בדעתה, כי היא פרוכה אחריך וכו', ועל־כן עליך לקחת מקל ולגרש אותה.

זכר מה שאמרו חכמינו הקדושים, שהעובר עברה, רחמנא לצלן, קשורה בו ככלב (סוטה ג), ומה אם עכשו בחיים חיותך היא רצה אחריך כמו כלבה, ואינה עוזבת אותך, תתאר איך יהיה אחר מיתתך? אילו בושות וחרפות יהיו לך אז? אשר בפרוש אמר

אֲשֶׁר ט' תשלג בְּנַחַל רִצְוֹ

רַבְּנוּ ז"ל, שְׁאַפְלוּ מִי שְׁפוּגָם בְּפָגַם טְפֵי הַמַּח, הַטְּפוֹת נִתְלַבְּשׁוֹת
בְּקִלְפוֹת, וְהוֹלְכוֹת אַחַר מִטָּתוֹ, וַיֵּשׁ לוֹ בְּזִיוֹן וְצַעַר גְּדוֹל מִזֶּה לְאַחַר
מוֹתוֹ (עֵין לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קמ"א), וּמְכַל שְׁכֵן טִנְפַת כְּזוֹ,
עַל-כֵּן עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי מְאַמְצִים, שְׁתַּעֲזֹב אוֹתָךְ וְתִכְרַח מִמֶּךָ,
וְאִז טוֹב לָךְ בְּזֶה וּבְכֹא לְנִצַּח וְנִצְחִים. כִּי מִי שֶׁשָּׁב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית
— הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ לְתַקֵּן אֶת כָּל הָעֵבֶר, כִּי כָּל זְמַן
שֶׁהָאָדָם חַי, יְכוּל לְתַקֵּן הַכֹּל, כִּי עַד יוֹם מוֹתוֹ יִחְכֶּה לוֹ, וְאִם יֵשׁוּב
— מִיָּד יִקְבְּלוּ, כִּי לֹא יִחְפֹּץ בְּמוֹת הַמֵּת, כִּי אִם בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכּוֹ וְחִיָּה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשלג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, עֲרֵב-שִׁבְת־קִדְשׁ לְסֹדֵר קְדוּשִׁים, רֵאשׁ חֲדָשׁ אֵיךְ הִתְשַׁמְ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלִתִּי, וּמֵאֵד שְׂמִיחִתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ,
אֵיךְ שְׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ.

רֵאחַ, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיִּקָּר! לְהַכְנִיס בְּךָ אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְלִידַע אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבִתְוֹךְ
כָּל עֲלָמִין, וְאֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְכָל מַה שֶׁהָאָדָם
מְכַנֵּס יְדִיעוֹת אֵלּוֹ יוֹתֵר בְּדַעְתּוֹ וּבְמַחֲוֹ, יוֹתֵר זֹכֶה לְטִהַר וּלְזַכֵּךְ
וּלְצַחֲצַח אֶת נִשְׁמָתוֹ, עַד שְׁמִי שְׁזוֹכֶה בְּאַמֶּת לְזִכֹּר דְּבָר זֶה תָּמִיד
לְפָנַי עֵינָיו, יְכוּל לְזַכּוֹת לְרוּח־הַקִּדְשׁ וּלְנִבּוּאָה מִמֶּשׁ. וְכָל זֶה עַל-יְדֵי
קִיּוֹם עֲצוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת.

תֵּאֱמִין לִי, יְדִידֵי הַיִּקָּר! מִי שְׁזוֹכֶה לְטַעַם בְּאַמֶּת אֶת טַעְמוֹ
הַנִּפְלֵא שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, כָּל הַתְּקַרְבוֹתָיו הֵי אֵל כְּבֹר הַתְּקַרְבוֹת בְּעֵנֵן אַחַר
לְגַמְרִי, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁאֵינּוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, כִּי אֲצַל רַבְּנוּ ז"ל
יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְדַבְּרִים נוֹרְאִים, אֲפֵלוֹ הֵכִי גְרוּעַ וּפְגוּם, אִם רַק תִּהְיֶה

רחצ אָשׁר ט' תשלד בנחל

התקרבותו עם אמת. וכבר למד מוהרנ"ת ו"ל פעם אחת את התורה ט"ו לפני אנשי שלומנו היקרים, וכך פתח ואמר: "מי שרוצה לטעם את טעם אור הגנוז, שהוא טעם אור רבנו ו"ל — ירבה בהתבודדות. ורואים בחוש, שמי שבאמת מקיים זאת, זוכה לדברים יקרים ונפלאים עד מאד. אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, ואז טוב לו בזה ובבא לגצח נצחים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תשלד.

בעזרת השם יתברך, ערב־שבת־קדש לסדר קדושים, ראש חודש איר ה'תשמ"ו.

שלום רב אל ... תחיה.

את מכתבך לגנון קבלתי.

הקדוש־ברוך־הוא ישלח לך רפואה שלמה על העינים.

ראי בפעם שאמך תחיה מדלקת את הנרות לכבוד שבת־קדש, שתסתכלו הרבה על הנרות הקדושים, ותבקשו הרבה ממנו יתברך, שישלח לך רפואה שלמה על העינים.

אודות הרופא, הנה כדאי להחליף אותו, כי פנאיה הוא רוצה רק להוציא ממך מעות בחנם.

אודות השדוד בעבור אחותך תחיה, אתם יכולים לגמור את זה בסימן טוב ובמזל טוב, ואין מה לחשש כלל כדעת הרבנים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים.

אֲשֶׁר ט' תשלה — ט' תשלו בַּנְחַל רצט
ט' תשלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֶרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסִדְרֵי קְדוּשִׁים, רֵאשׁ חֲדָשׁ אֵיךְ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי רוֹצֶה לְשָׁמַע אֶת הַטוֹב מִמֶּךָ, וּבְכֹל יוֹם אֲנִי
מַחְכָּה וּמְקַוֶּה וּמְצַפֶּה — אוֹלֵי אֲזָכָה לְשָׁמַע אִיזוֹ בְּשׁוֹרָה מְשֻׁמַּחַת,
כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּנַפְשִׁי.

רְאֵה לְחִזְקֵךְ אֶת עֲצָמֶךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי אֵין זוֹ עֲצָה
לְפַל בְּדַעְתּוֹ כָּל־כֶּף, וְאֵף שְׂאֵנֵי יוֹדֵעַ, שְׁמָרִים לָךְ הַחַיִּים מִכָּל מָה
שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מִימֵי קִטְנוּתְךָ, עִם כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר זֶה עָקָר
גְּדֻלַּת הָאָדָם, כְּשִׁזְזוּכָה לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְחַזֵּק מֵעַמֵּד, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוֹם
דְּבָר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֶרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסִדְרֵי קְדוּשִׁים, רֵאשׁ חֲדָשׁ אֵיךְ ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת הַסֵּף בְּעִבּוֹר הַדְּפֶסָה.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶךָ, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה —
תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ וְתַעֲלֶה מֵעֵלָה. וַיְהִי הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עוֹמֵד עַל
יְדֶךָ תָּמִיד, וְתִזְכֶּה לַעֲשׂוֹת עִם מַעוֹתֶיךָ תָּמִיד רַק צְדָקָה וְחֶסֶד וּלְקַרֵּב
עֲנִיִּים, כְּמֵאֲמַר הַתַּנָּא הַקְּדוּשׁ (אבות א, ה): "וַיְהִי עֲנִיִּים בְּנֵי בֵיתְךָ".

וְתִקְבֵּל עַל עֲצָמֶךָ מֵעוֹלָם לֹא לְרַחֵק אִיזָה עֲנִי, חַס וְשְׁלוֹם, רַק
מִי שְׂבָא אֵלֶיךָ תִּקְרָבוּ וְתִפְּסוּ, וְתִתֵּן לוֹ גְּדֻבַת יָד, אֲפֹלוּ מִשְׁהוּ

ש אָשֶׁר ט' תּשְׁלוֹז — ט' תּשְׁלַח בְּנַחֵל

דְּמַשְׁהוּ, וְלַעוֹלָם אֵל תַּנִּיחַ אִישׁ לְצֵאת מִבֵּיתָךְ רִיק, וְאִז תִּרְאֶה אֶת
נַפְלְאוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תּשְׁלוֹז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר קְדוּשִׁים, רֵאשׁ חֹדֶשׁ אִיר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מִשְׁתוֹקֵק לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמָּךְ.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי עַל־כָּל־פָּנִים שְׁתֵּי שׁוּרוֹת מְשֻׁלּוּמָּךְ הַטוֹב וּמְשֻׁ
תַּחֲיִינִי. וּמִי יִתֵּן שְׂכָרְךָ אֶזְכֶּה לְשִׁמְעַע מִמָּךְ בְּקִרְוֹב בְּשׁוּרָה מְשֻׁמַּחַת,
שְׁתַּעֲשֶׂה אָדָם הַשָּׁלָם. גַּם רְאֵה לְכַתֵּב לִי מֵעֵסֶק הַהִדְפָּסָה — מֵה
קוֹרָה עֲכָשׁוּ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תּשְׁלַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר קְדוּשִׁים, רֵאשׁ חֹדֶשׁ אִיר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיִה.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמְאֹד אָנִי מִצְטַעֵר לְשִׁמְעַע צַעֲרֶךְ
הַקָּשָׁה מִמֶּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

לְדַעֲתִי, אֶת בּוֹרְרַת הַרְבֵּה מְאֹד, כִּי כֵן דִּרְךָ הַרְבֵּקִים וְהַרְבֵּקוֹת,
שְׁבַה־תְּחִלָּה הֵם בּוֹחֲרִים וּבוֹחֲרוֹת אֵיזָה דְּבָר שְׁעוֹד לֹא נִבְרָא, וְלִבְסוּף
בָּאִים לִי אֲכֻזָּה גְדוֹלָה מְאֹד. עַל־כֵּן עָשִׂי זֹאת, וּתְקַבְּלִי עַל עֲצָמְךָ
תַּכְף־וּמִיד הַשְׁדוּף הַרְאֵשׁוֹן שְׂיִשְׁלַח לָךְ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
שְׁתַּחֲתֵּנִי, וְאִז תִּרְאִי הַצְלָחָה רַבָּה בְּחַיִּיךָ.

אֲשֶׁר ט' תשלט בַּנְחַל שֶׁא

נָא וְנָא אֵל תְּפִלֵי לִידֵי דְכַאוֹן, אֲשֶׁר מְאוּמָה לֹא יָבִיא לָךְ, כִּי
אִם כְּשִׁלוֹנוֹת.

קְבִלֵי עַל עֲצָמְךָ לְשִׁמּוֹר שְׁבַת־קֹדֶשׁ, וְאִזּוֹ הַשְּׁבַת תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ
וְתִצְלַחֲתִי בְּחַיֶּיךָ.

הַמֵּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

ט' תשלט.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, עֶרְב־שְׁבַת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר קְדוֹשִׁים, רֹאשׁ חֹדֶשׁ אִיר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי, וּמְאֹד אֲנִי מְצֻטָּעֵר לָמָּה אֶתָּה מִמְּשִׁיךְ
אֶת עֲצָמְךָ כָּל־כָּךְ אֵל הַצֵּעֵר בְּחִנּוּם עַל לֹא דְבָר, מִדּוּעַ לֹא תִרְגִּיל אֶת
עֲצָמְךָ לְדוֹן אוֹתָךְ לְכַף זְכוּת, אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ גְּלָה לְנוּ רַבְּנוּ ו"ל, שְׁכָמוּ
שְׁצָרִיכִים לְדוֹן אֶת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת, צָרִיכִים לְדוֹן גַּם אֶת עֲצָמוֹ
לְכַף זְכוּת (עֵינִי לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפכ); וְכַשֵּׁם שְׁאָסוּר לְשִׁנְאָה
אֶת אַחֲרִים, כֵּן אָסוּר לְשִׁנְאָה אֶת עֲצָמוֹ.

אוֹדוֹת שְׁאֵלְתָךְ הָאֵם לַעֲשׂוֹת חֶלְקֶיהָ לְבִנְךָ ... גְּרוּ יְאִיר בְּל"ג
בְּעֶמֶר — כֵּן וְנִכּוֹן הַדְּבָר, וְיַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁיִהְיֶה
בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזְל טוֹב, וְתִרְוָה רַב נַחַת מִמֶּנּוּ, וְתִגְדְּלוּ וְתִחַנְכוּ עַל־פִּי
דְרָכֵי הַתּוֹרָה וְהַיְרָאָה, וְיִזְכָּה לְהִיּוֹת נוֹטֵר הַבְּרִית כָּל יְמֵי חַיָּיו.

אִינִי יוֹדֵעַ לָמָּה אֶתָּה מִמְּשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ כָּל־כָּךְ אֵל הַצֵּעֵר, סוּף
כֵּן סוּף עֲלֶיךָ לְשִׁמּוֹחַ מְאֹד עַל נֵעַם חֶלְקֶךָ, אֲשֶׁר זְכוּתָהּ לְהִיּוֹת אֲצִל
צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה, וּמִי שְׁזָכָה לְהִיּוֹת אֲפִלוּ פַעַם
אֶחָת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, עֲלִיו לְשִׁמּוֹחַ כָּל יְמֵי חַיָּיו עַל גְּדֹל נִפְלְאוֹת
הַזְּכוּת שְׁזָכָה.

זָכֵר, זָכֵר! כְּמָה דְאֵגְתָּ וְכְמָה הַשְׁתּוֹקֶקְתָּ לְבֵא אֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל,
וְהִיִּית מְשֻׁלָּם כָּל הוֹן דְּעֵלְמָא רַק לְהִיּוֹת שָׁם פַּעַם אֶחָת, וּבְחֶסֶד־וּ

יִתְבַּרְךָ וְכִיתָ לְהֵיוֹת שָׁם, בְּזֶה רְאוּי לְךָ לְהַחְיֹת אֶת עַצְמְךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְאִם תַּחֲיֶה וּתְשַׁמַּח אֶת עַצְמְךָ בְּדַבְּרֵי זֶה, תִּרְגֹּשׁ טַעַם אַחֵר בְּהַתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ו"ל.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לַעֲשׂוֹת לַעֲצֻמְךָ חֶזֶק קְבוּעַ לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד עַל-כָּל-פְּנֵים פְּעַם אַחַת בְּשָׁבוּעַ.

ט' תשמ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי קְדוּשִׁים, רֵאשׁ חֹדֶשׁ אֵיר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְגִדְלֵ שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֵתָה מְחִזֵּק אֶת עַצְמְךָ לִילְךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל — אֵינן לְתֹאֵר וְאֵינן לְשַׁעַר כָּלֵל. לְכֵן תַּחֲיֶה חֶזֶק וְאִמִּין בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

רְאֵה לְשַׁמַּח מְאֹד עַל נַעַם חֶלְקְךָ, אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם חֶלְקְךָ וְגוֹרְלְךָ.

הַרְגֵל אֶת עַצְמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, אֲשֶׁר אֵינן לְךָ טוֹב וְאֵינן לְךָ עֲרֻבוֹת יוֹתֵר מִזֶּה, כִּי כָל פְּסוּק וְכָל מְשָׁנָה וְכָל מִימְרָא שְׂאָדָם לוֹמֵד, זֶה נִשְׂאָר לוֹ לַעֲדוֹ וּלְנִצּוּחַ נִצְחִים. וְאִם הָיָה בְּגִי-אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְלַמֵּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הָיָה זְרִיזִים וְזִהִירִים בְּדַבְּרֵי זֶה מְאֹד מְאֹד, וְשׁוֹם דְּבַר לֹא הָיָה מְבַלְבֵּל אוֹתָם — בֵּין בְּלִכְתָּם בְּדַרְכָּם וּבֵין בְּהֵיוֹתָם בְּדַרְכָּךְ.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְהֵיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הַשְׂמִיחָה מְרַחֶבֶת אֶת דַּעַת הָאָדָם וּמִיִּשְׁבֶּת לוֹ אֶת דַּעְתּוֹ, וּמְבִיאָה לוֹ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשָׂיו וְעִנְיָנָיו.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲשֶׁר   ט' תשמא   בַּנְחַל   שג

ט' תשמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר אָמֹר, ב' אִיִּר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּגְדַל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! רְאוּי לָנוּ לִפְלַע עַל פְּנֵינוּ בְּכֹל יוֹם, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, שְׁנִזְכֶּה לְאַחֵז אֶת עֲצָמֵנוּ בְּרַבְּנוּ ז"ל, כִּי אֵין לָךְ עוֹד עֲרֻבוֹת יְדִידוֹת זִיו חַיּוֹת וְתִשׁוּקָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה — כְּשִׁזְזוּכִים לְהִיּוֹת מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל פּוֹתַח אֶת עֵינֵינוּ לְרִאוֹת בְּמַעֲלַת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלְרִאוֹת בְּמַעֲלַת עֲצָמוֹ, וְלָדוֹן אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְצִאֵת מִהַבִּיץ וְהַלְכִּיף וְהַזְהַמָּא שְׁנִפְלָנוּ לְשֵׁם.

נָא וְנָא רְאֵה, אֶהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לָדוֹן אֶת עֲצָמְךָ לְכַף זְכוּת תְּמִיד, וְאֶת אֲשֶׁתְּךָ וְיִלְדֶיךָ, וְאֶת שְׂכֵנֶיךָ וְאֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכֶּה לְהָרִים וְלְהַגְבִּיחַ אֶת כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַד שִׁיתְגַּלֶּה לְכֹלֵם עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זִיו חַיּוֹת אִוְרוֹ יִתְבָּרַךְ הַמְּאִיר בְּכֹל הָעוֹלָם כָּלוֹ.

אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שִׁיּוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְעָלֵינוּ לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֵנוּ לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, אֲשֶׁרִי לוֹ בְּזֶה וְאֲשֶׁרִי לוֹ בְּבֹא וּלְנִצַּח נְצָחִים!

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכֹל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תִּנְפַח בִּי מֵרַב אֶהְבֵּתִי אֵלֶיךָ.

הַמְּאִחַל לָךְ בְּרֻכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשמב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר אָמור, ב' אִיר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה משנה את טבעך, בן נאה ויאה לאיש הישראלי — לשנות את טבעו, ולהתעלות תמיד ברוחניות ובגשמיות, ובזה מעלה שעשועים גדולים למעלה.

חמדת לבכי! עליך לדעת, כי החיים של האדם מלאים נסיונות קשים ומרים, והבעל-דבר אורב על כל אחד ואחד להכניסו במרירות ולהשפילו, באפן שיתפס אותו אתר-כף בפגם הברית. ועקר הירידות והקלקולים ובפרטיות פגמי הברית באים לאדם רק על-ידי המרירות שמכניס בו היצר הרע, ועל-כן צריכים לעבד מאד מאד על עבודת השמחה, וכל מה שהאדם שמח יותר, על-ידי-זה הוא מצליח יותר.

ראה לחזק ולאמץ את אשתיך, והעקר ראה לרחם עליה, כי היא סבלה כבר בחייה מה שסבלה, ועליך לעזור לה בכל מיני אפנים שבעולם. ובזכות זה יעזור לך הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה לצאת מהמרירות שלך, ותשפע עליך גם פרנסה בגשמיות, כי כן גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סח), אֲשֶׁר הַפְּרִנְסָה שֶׁל הָאָדָם בָּאָה לוֹ בְּזִכּוֹת אִשְׁתּוֹ.

ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, אֲשֶׁר כֹּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עִמוֹ יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה שאין כמותה; אֲשֶׁר מִי שֶׁאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ כֹּלֵל, רק מדבר בכל יום עמו יתברך, ואז טוב לו בזה ובכא לגצח נצחים, אֲשֶׁר לֹא!

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תשמג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר אָמֹר, ב' אִיר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל בַּחוּרֵי חֲמֹד,
תְּלִמִידֵי "הַיִּכְל-הַקֶּדֶשׁ", הַיְוָ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד,
וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחְלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה
וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

לְמוֹהֲרַנ"ת ז"ל הָיָה תְּלִמִיד בְּשֵׁם ר' נַחְמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר ז"ל, הוּא
הָיָה יְתוֹם, וְלֹא הָיָה מִי שְׂיִגְדְּלוֹ, עַל-כֵּן לָקַחוּ דוֹדוֹ תַּחַת חֲסוּתוֹ,
וְכַמָּה דוֹד יָכוֹל לְגַדֵּל אֶחָזֵן?! אֲזַי הוֹתִירוּ בְּלֹא מִסְגָּרָת, וְהִסְתּוֹכַב
הַנְּעִר, וְהִלָּךְ לְהַתְּבוֹנֵן אִיךָ הַדְּיָגִים מְנִיחִים רְשָׁתוֹת לְדוּג דְּגִים, וְאִיךָ
עוֹבְדִים בְּטַחֲנַת קָמַח, וְהִסְתּוֹכַב אָנָּה וְאָנָּה עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה שׁוֹאֵב מִים,
וְהַרְוִיחַ כַּמָּה פְּרוּטוֹת עַל כָּל דְּלֵי מִים שֶׁהֵבִיא מִן הַנְּהָר אֶל הַבַּיִת.
כְּשִׁמוֹהֲרַנ"ת ז"ל הָיָה בָּא פַּעַם בְּשָׁנָה לְדוֹדוֹ, וְהִתְאַכְסֵן אֶצְלוֹ, הָיִיתָ
שֶׁהָיָה מִתְּלִמִּידֵי רַבְּנוֹ ז"ל, שֶׁלַּח הַדּוֹד אֶת ר' נַחְמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר
לְשִׁמּוֹשׁ אֶת מוֹהֲרַנ"ת ז"ל בְּכָל צְרָכָיו: לְהֵבִיא לוֹ אֶת הַטְּלִית, הַסְּדוּר,
הַמִּשְׁקָפִים וְכו'.

כְּפִדוּעַ, כְּשִׁמוֹהֲרַנ"ת ז"ל דִּבֶּר, הָיוּ דְבוּרָיו בְּטוֹל הַבְּחִירָה מִמֶּשׁ,
ר' נַחְמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר לֹא הֵבִין מְאוּם, כִּי לֹא לָמַד בֵּימֵי נְעוּרָיו, אֲזַי
יָשַׁב מִן הַצַּד וְהִקְשִׁיב. פַּעַם בָּעַת שִׁיחָה אָרְכָה שֶׁדִּבֶּר מוֹהֲרַנ"ת ז"ל,
לֹא הֵבִין, כְּאֹמֹר, מְאוּמָה, רַק פִּתְגָּם אֶחָד נִכְנָס לוֹ הֵיטֵב הֵיטֵב
בְּלִבּוֹ: עוֹלָם הָיָה אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל, תּוֹרָה וּתְפִלָּה זֶה מֵה שְׂיִכּוֹלִים
לְקַבֵּל. וְנִכְנָס לוֹ כֹּל-כֶּף עִמָּק בְּלִבּוֹ, עַד שֶׁגָּמַר אוֹמֵר בְּדַעְתּוֹ שֶׁעוֹזֵב
הַכֹּל, וְהוֹלֵךְ לְשִׁמּוֹשׁ אֶת מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, וְלֹא עֲזָבוֹ, וְהִלָּךְ עִמוֹ תָּמִיד.
עַד שִׁמוֹהֲרַנ"ת ז"ל חָתְנֹו, וְהִרְגִילוֹ לְלַמֵּד בְּגִרְסָה מְשֻׁנִּיּוֹת, וְאַחֲרֵי-כֵן
'עֵין יַעֲקֹב', וְלַמַּד אוֹתוֹ אִיךָ מִתְּבוֹדָדִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְחִזְקוֹ
וְשִׁמְחוֹ, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה אֶחָד מְגֹדְלֵי תְּלִמִּידֵי מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, וְרַבְּנוֹ ר'
אַבְרָהָם בֶּר' נַחְמָן ז"ל, שֶׁחִבֵּר אֶת הַסֵּפֶר "בְּאוֹר הַלְקוּטִים", סֵפֶר
עִמָּק עִמָּק מִי יִמְצְאוּנוּ, שֶׁהוּא פְּרוּשׁ עַל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהֲרַנ"ת", הָיָה
אוֹמֵר תָּמִיד: אִם אֲנִי הֵייתִי מְפִיר אֶת אָבִי בָּעַת שֶׁהָיָה חַי, לֹא הָיָה

עובר עלי מה שְׁעָבַר. כי עָבְרוּ עָלָיו הַרְבֵּה מִשְׁפָּרִים בְּחַיָּו. וְכָל-כָּף כֶּסֶה עֲצָמוֹ ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר ז"ל, שְׁלֹא יָדְעוּ מִיְהוּ. אָדָם שֶׁשָּׂמַשׂ אֶת הַצְּדִיק וְהוֹלֵךְ אַחֲרָיו, יְכוּל לְלַמֵּד מִמֶּנּוּ הַרְבֵּה מְאֹד. וְכַמְאֹמֶר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֻכּוֹת ז:): גְּדוּלָּה שְׁמוּשָׁה יוֹתֵר מִלְמוּדָה; אֲלִישֶׁע הַנָּבִיא שָׁזָכָה לְפִי שָׁנִים מֵאֵלֶיהוּ הַנָּבִיא, לֹא זָכָה לָזֶה, רַק עַל-יְדֵי שֶׁשָּׂמַשׂ תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים, וּבִפְרָט אֶת רַבּוֹ אֵלֶיהוּ.

וְהִנֵּה רַבִּי נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר ז"ל זָכָה לְמָה שְׁזָכָה, וְהָיָה דְבוּק תָּמִיד בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיָדַע כָּבֹד לְלַמֵּד, וְעָלָה וְנִתְעַלָּה בְּעַבּוּדַת ה'. פֶּעַם אַחַת נִכְנַס לְבֵית-הַכְּנֶסֶת בְּעָרֵב שַׁבָּת, כִּי הָיָה הַשֶּׁמֶשׁ בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, סָדַר אֶת הַסְּפָסְלִים, טֹאטָא אֶת הַרְצָפוֹת, הַנִּיחַ הַמְּפוֹת עַל הַשְּׁלֶחָן, הַכִּיָּן דוּד מִים לְנִטִּילַת יָדַים, נָקָה סְבִיב בֵּית-הַכְּנֶסֶת, וְהִנֵּה רָאָה יֶלֶד הוֹלֵךְ בְּטֵל, וְהוֹפֵךְ אֶת כָּל הַסְּפָסְלִים עַל הָאָרֶץ, מְטַבֵּעַ הַדְּבָרִים, שְׁאָדָם מִתְרַגֵּז — "הִנֵּה אֲנִי מְסַדֵּר אֶת בֵּית-הַכְּנֶסֶת, וְבָא יֶלֶד וְהוֹפֵךְ הַכָּל", אָבֵל ר' נַחֲמָן הָיָה לוֹ שְׂכָל אַחֵר, שֶׁקִּבֵּל מִבְּעַל הַשְּׂכָל, הֵלֵא הוּא מוֹהֲרָנִ"ת ז"ל, שֶׁקִּבֵּל מִהַשְּׂכָל הַכּוֹלָל, הֵלֵא הוּא רַבֵּנוּ ז"ל. וְהִנֵּה רָאָה שֶׁהַיֶּלֶד רוֹצֵה לְהַפִּיךְ סְפָסֵל אֶרֶץ וְכַבֵּד מְאֹד. אֲזַי נִגַּשׁ לְסְפָסֵל וְאָמַר: "יֶלֶד, יֶלֶד, בּוֹא וְאַעְזֹר לָךְ לְהַפִּיךְ אֶת הַסְּפָסֵל". וְנָתַן צְעָקָה (אֵיכָה ג, כז): "טוֹב לִגְבֹר כִּי יִשָּׂא עַל בְּנֵעוּרָיו", אֵיזָה יְפִי כְּשֵׁיֶלֶד מְרַגֵּיל עֲצָמוֹ כְּשֶׁהוּא צָעִיר לְעַבֵּד אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הַיֶּלֶד לָקַח אֶת יָדָיו וְרַגְלָיו וּבְרַח. אֵךְ זֹאת סִפֵּר אַחֲרֵי-כֵן: שְׂכָל יְמֵי חַיָּו, הוּא עוֹד זוֹכֵר אֶת הַנְּגוּן שֶׁל ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר ז"ל, שֶׁבְּמִקּוֹם לְצַעֵק עָלָיו — שָׁר לוֹ: "טוֹב לִגְבֹר כִּי יִשָּׂא עַל בְּנֵעוּרָיו", כִּמְהָ יָפָה כְּשֵׁיֶלֶד מִתְחִיל בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם יְתָבָרֵךְ. כַּמּוֹכֵן הַיֶּלֶד הַזֶּה נִשְׁתַּנָּה לְגַמְרֵי, וְנִעְשָׂה אַחֲרֵי-כֵן עוֹבֵד ה' גְּדוֹל מְאֹד.

לְכֵן, בְּחוּרִים יְקָרִים! גַּם לָכֶם אֲנִי אוֹמֵר: "טוֹב לִגְבֹר כִּי יִשָּׂא עַל בְּנֵעוּרָיו". אַתֶּם בְּחוּרִים צְעִירִים, כָּל הָעוֹלָם לְפָנֶיכֶם, עֹכְשׁוֹ זֶה הַזְּמַן לְתַקֵּן אֶת הַמַּדּוֹת שְׁלָכֶם. הַרְבֵּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ מְלִיזְעֵנְסֵק ז"ע אָמַר (צַעֲטִיל קָטָן): עַד גֵּיל שְׁמוֹנֵה-עֶשְׂרֵה יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת הַמַּדּוֹת, וְאַחֲרֵי-כֵן זֶה קָשָׁה מְאֹד. וְלָכֵן רַבֵּנוּ ז"ל נָתַן לָנוּ מִתְּנָה "סִפֵּר הַמַּדּוֹת", וְרָצָה מְאֹד שֶׁנִּחְזֹר בּוֹ הַרְבֵּה, עַד שֶׁנִּהְיֶה בְּקִיָּאִים בּוֹ מְאֹד,

פי המדות הן עקר האדם. חכמינו הקדושים אומרים (סוטה ח:):
 במדה שאדם מודד — בזה מודדים לו. בחור צריך לקנות לעצמו
 מדות טובות. ואחר שבונה בית, עליו לידע, שצריך לכבד במאד
 מאד את בת זוגו. רבנו ז"ל רצה מאד שיתחתנו סמוך לפרקם, פי
 עוברים על בחורים נסיונות קשים, ולא כדאי להיות בזה העולם
 יום אחד, אם חוטאים בחטא פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה,
 אשר זה בורא הרבה משחיתים.

מהמלים: בלעם-בלק יוצא צרוף תבת עמל"ק; עמלק ובלעם
 הם המסיתים לפגם הברית, ולהם זה מועד כשיכולים להחטיא
 בחורים. וכמו שכתוב (איכה א, טו): "קרא עלי מועד לשבר בחורי",
 שהוא ראשי תבות בלעם עמלק, אשר שניהם הכשילו את נשמות
 ישראל בפגם הברית, רחמנא לצלן.

לכן אבקש אתכם, הכניסו בעצמכם שמחה אמיתית, על שאתם
 מקרבים לצדיק בזה. וכדי להיות מקרבים לרבנו ז"ל, צריכים ללמד
 הרבה את ספריו הקדושים, שיהיו שגורים על פיהם ה"לקוטי-
 מוהר"ן", "ספר-המדות", "ספורי-מעשיות", "שיחות-הר"ן",
 ו"חי-מוהר"ן", ללמד לאט לאט בנחת. וכמו שהאדמו"ר האמצעי
 מתב"ד רבי דב בער זי"ע פרש: "ואבדתם מהרה", תראו לאבד את
 ה'מהרה' — אלו האנשים שאומרים 'מהר' 'מהר', כי באמת מה
 יש לרוץ, להיכן רצים? ! מהי המהירות? ! לכן תאבדו את ה'מהרה'
 הזו.

רבנו ז"ל למדנו למוד: 'מעט גם-כן טוב'. אם תרגילו עצמכם
 ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום חק ולא יעבר, מיום ראשון
 עד יום ששי תסימו שנים מקרא ואחד תרגום, אשר זו סגולה
 לאריכות ימים. אם תזכו לגרס בכל יום ח"י פרקים משניות, זה
 ישרף את הרע שלכם, ויתן לכם חשק ללמד תורה הקדושה. רבנו
 ז"ל נתן תקון לכמה מאנשי שלומנו ובתוכם מוהר"ן ת"ל ללמד ח"י
 פרקים משניות בכל יום (עין שיחות-הר"ן, סימן קפה), ואלו שעושים
 צחוק מזה, חס ושלום, אף פעם לא למדו ספרי רבנו ז"ל.

ולדאבוננו, מסתובבים הרבה ליצנים, וצריכים להשמר מאד מאנשים הקוראים עצמם על שם רבנו ו"ל, כשאף פעם לא למדו ספריו הקדושים; כי אלו שלא למדו ספרי רבנו ו"ל, ואינם בקיאים בהם בעל-פה, כל ההתקרבות שלהם היא מן השפה ולחוץ, ואינם יודעים מימינם ומשמאלם. אף מי שלומד ספרי רבנו ו"ל, אותו אין יכולים להפיל אף פעם, אותו אין יכולים להטעות כלל.

אשריכם ואשרי חלקכם, אם תעשו לעצמכם סדר בש"ס, לגרס דף אחר דף, פרק אחר פרק, עד שתסימו כל הש"ס, ותמשיכו על עצמכם צלם אלקים. חכמינו הקדושים אומרים (ילקוט ישעיה, רמז שצד): "ובביתי אין לחם ואין שמלה" — זה שאין בידו לא מקרא ולא משנה. מה נקרא עני? שאין לו לחם לאכל ובגד ללבוש. אומרים חכמינו הקדושים — לא ולא, אם אין לך חמש ורש"י עם התרגום, אם אין לך משנה, זה נקרא שאפה חסר מכל טוב.

ולכן ראו לקחת עצמכם בידכם, היו שמחים ועליונים, שזכותם לידע מרבי כזה, מצדיק כזה, שיש לו הכח לשנות את הטבע הרע שלכם, ולהוציאכם מהבוץ שנפלתם אליו, ולהביאכם אל המדרגות הכי גדולות, זו השמחה שעליכם לשמח, רבנו ו"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן קעז): עליכם לשמח מאד מאד שאתם יודעים מרבי כזה, ומה הייתם עושים בלעצרו?!

לזאת אבקש אתכם במאד מאד, זכרו היטב היטב מה שהנביא רמיהו צעק: "טוב לגבר כי ישא על בנעוריו", טוב לבחור שזוכה לעבד את הקדוש-ברוך-הוא, כשהוא עדין צעיר. אני יודע שהיצר הרע בוער בכם מאד, ומי עוד מבין אתכם כפי שאני מבין אתכם?! אבל אם תתמידו בלמוד התורה הקדושה, בסדר-דרוך-הלמוד של רבנו ו"ל, וכן תתבודדו הרבה להקדוש-ברוך-הוא, ותחזיקו עצמכם ביחד, ותאהבו אחד את השני, ותשמרו עצמכם ממחלקת ומריבות, אני מבטיחכם, שלא יקח זמן הרבה, ותבנו בתים גאמנים בישראל. כל אלו שלמדו אצלי וציתו, בנו בתים לתפארה.

על-פני אבקש אתכם, תעבדו הרבה על נקדת השמחה, תהיו שמחים ועלזים, ותגרמו לאוירה של שמחה ולא מתח ולחץ.

בהיותי בחור, למדו עמי בשעור כשמונים בחורים, והיתה אוירה של אהבה ורעות ואהבת הבריות, ומתוכם יצאו שלישי אדמורי"ם ורבנים, ושליש מגידי שעורים, ראשי ישיבות ותלמידי חכמים, ושליש סוחרים יראים ושלמים. ומהיכן נבע הדבר? כי אף פעם לא היו מחלוקות בינינו ועורנו זה לזה. ומכל שכן שאתם יודעים מסדר-הדרך-הלמוד של רבנו ז"ל, ללמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, רמב"ם, טור ושלחן ערוך לאט לאט, בכל יום קצת וכו', ועושים סימן היכן סימתם היום, ולמחרת ממשיכים וכו', עד שזוכים לסיים. חכמינו הקדושים אומרים (במדבר רבה, פ"א, יב, סימן ט): למה נמשלה התורה לתאנה? אלא כל הפרות נלקטות בבית אחת, והתאנה מעט מעט, כך התורה לומדים אט אט, ולא בבית אחת, ו"אבדתם מהרה" — תאבדו את ה'מהר' 'מהר'. באמת מדת הזריזות היא מדה טובה מאד, להיות זריז בכל דבר, לילך לישן בזריזות, לאכל בזריזות ולקום בזריזות, אבל בלמוד צריף ללמד אט אט, כי אין יכולים לסיים בבית אחת. ואם תלכו בדרך זו — תצליחו מאד מאד.

העקר ראו להתחדש. וכדברי הנביא ירמיהו (איכה ג, כג): "חדשים לבקרים רבה אמונתך", כל בקר נתחדשת האמונה, ראו להתחדש ולעשות התחלה חדשה, ואז תצליחו מאד.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר שתקחו עצמכם בידיכם, ותהיו שמחים ועלזים על נעם חלקכם, על אשר בנחל שם חלקכם וגורלכם. ותענינו בכל יום בספר שו"ת "אשר בנחל", כי כל המכתבים נכתבו בעבורכם, ואז אתם מבטחים שלא תפלו, המון בחורים משיבות רבות כותבים לי מכתבים, ואפלו שארצה לענות לאחוז אחד, מאד קשה לי, כי הזמן איננו בידי, ולכן ראו למחל לי. וכן תעשו לעצמכם סדר ב"אוצר הקונטרסים" בכל יום, ומי שילמד קונטרס בכל יום, מבטח לו שיצא מהעצבות והדפאון שחדר לתוכו. אל

תחֲשֹׁבוּ שְׁבֻזָּה שֶׁתַּחַתְּנֵנוּ תִצָּאוּ מִהֲצָרוֹת, אִם לֹא תִשְׁבְּרוּ עֲכָשׁוּ אֶת
הַמִּדּוֹת שֶׁלְּכֶם: הַפֶּעַס, הַגְּאֹה, הַשְּׁתִלְטֻנוֹת וְכוּ', תִּסְבְּלוּ אַחֲר־כֶּף
הַרְבֵּה יוֹתֵר. רְאוּ לִילֶךְ בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, בְּעֲנֹה וּבִסְבְּלוֹת גְּדוֹלָה.

נָא וְנָא רְאוּ לְקַחַת אֶת הַקּוֹנֵטְרָס "מְצִיאַת-הַזְּוִיג", וְתֹאמְרוּ שָׁם
אֶת הַתְּפִלוֹת אֲרֻבְעִים יוֹם, וְאֲנִי בְּטוֹחַ שֶׁתִּמְצָאוּ אֶת בַּת זִוְגְכֶם.

רַבֵּנוּ ו'ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד), שֶׁמְצֹנָה גְּדוֹלָה
לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, וְגַם חֲכָמֵי הַרוֹפְאִים אָמְרוּ שֶׁכָּל הַמַּחְלוֹת
וְהַחֲלָאִים רְעִים, זֶה מִחֲמַת חֲסָרוֹן הַשִּׁמְחָה, לְכֵן רְאוּ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה,
וְאִז תִּזְכּוּ לְהַרְחִיב הַדַּעַת וְלֹא תִחְסְרוּ דְבָר.

רְאוּ לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ אֲפֵלוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת, וְאִז
תִּרְאוּ לְאֵלוֹ טוֹבוֹת תִּגִּיעוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת, כִּי לְדַבֵּר אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ — אֵין יְכוּלִים לְתַאֵר אִיזוֹ מַעֲלָה זֹו. וּבּוֹדָאֵי אֵין יְכוּלִים
לְשַׁבֵּת בְּמָקוֹם אֶחָד עֶשֶׂר אוֹ חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה שָׁעוֹת וְכוּ', הַהֲכָרַח לְתֵן
נִיחָא לְמַחִין, וְלְכֵן אַחַר שֶׁהִתְמַדְתֶּם שָׁעוֹת רְצוּפוֹת בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
רְאוּ גַם לְצִאת זְמַן מַה לְהַפְצָה, וּלְקַרֵּב אֶת עַם יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם
שְׁבִשְׁמִים, אִף זֹאת תִּבְקָשׁוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, תִּצְיִלְנִי
מִרְאִיוֹת אֲסוּרוֹת, שְׁאֲזַנְּהָ לְרֹאוֹת אוֹתָךְ וְלַחֲשֹׁב רַק מִמֶּךָ". וְאִם אַדָּם
חוֹשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּמִסְתַּפֵּל רַק עָלָיו יִתְבָּרַךְ, נִצַּל מִכָּל רַע,
כְּמוֹבָא (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), שֶׁיְהוּדֵי צָרִיף לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ
לְהִסְתַּפֵּל עַל הַשָּׂכֵל שֵׁישׁ בְּכָל דְבָר, עַל הָאֱלֻקוֹת הַמְּחִיָּה כָּל פְּרֻט
וּפְרֻט, אִז לֹא יָבוֹא לִידֵי הַסְתַּפְּלוּת רְעוֹת. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים
(סוֹטָה ח.): אֵין יֵצֵר הָרַע שׁוֹלֵט אֶלָּא בְּמָה שֶׁעִינָיו רוֹאוֹת. וּמוֹבָא
בַּזְהַר (קְדוּשִׁים פד): שְׂרָבִי שֶׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאֵי הֵלֶךְ בְּרַחוּב עִם תְּלַמִּידָיו,
וְרָאָה נָשִׁים יָפוֹת, אָמַר לְתַלְמִידָיו: "אַל תִּפְּנּוּ אֶל הָאֱלִילִים וְאֵלֵהִי
מִסְכָּה לֹא תַעֲשׂוּ לְכֶם" (וַיִּקְרָא יט, ד). מִסְבִּיר רַבֵּנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן לו): מַדּוּעַ אָמַר לָהֶם דְּוָקָא פְּסוּק זֶה? אֶלָּא בְּרַגְעַ
שֶׁמִּפְרִידִים מִיִּשְׁהוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, הָרִי כְּבוֹר עוֹשִׂים עֲבוּדָה זָרָה, כִּי
אֲסוּר לוֹ לְאָדָם לַעֲשׂוֹת מְצִיאוֹת מֵאַף אֶחָד, רַק לְהַתְּבַטֵּל אֶל

אֲשֶׁר   ט' תשדמ   בְּנַחֵל   שִׂיא

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמְבֻטָּל אֶל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְאִז
לֹא רוֹאִים כְּלוּם רַק עֲצִים וְאַבְנִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׁתַּקְיֵמוּ (אָבוֹת ב, ב): "טוֹב תְּלַמּוּד
תּוֹרָה עִם דְּרָךְ אֶרֶץ, שְׁיִגִיעַת שְׁנִיָּהֶם מִשְׂפַּחַת עוֹן"; מִצַּד אֶחָד
צָרִיכִים לְהִיּוֹת מִתְמִיד גָּדוֹל, וּמִצַּד שְׁנֵי כְּדֵי לְתַת נִיחָא לְמַחִין
יוֹצְאִים לְהַפְצָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גָּדוֹל, וְכֹל צָרִכֵינוּ נִבְקֵשׁ רַק מִמֶּנּוּ, כִּי רַק
הוּא יָכוֹל לְתַת לָנוּ. רְאוּ לְהִתְפַּלֵּל עָלַי, וְאַל תִּשְׁכַּחוּ מִמֶּנִּי, וְאַנִּי
בְּיָדַי לֹא אֲשַׁכַּח מִכֶּם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשדמ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר אָמֹר, ב' אִיר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְגִדְל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמְּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! כָּל מִכְתָּב שְׂאִתָּה כּוֹתֵב לִי, חַיִּים
חַדְשִׁים אִתָּה נוֹפֵחַ בִּי, וְזוֹ שְׂמִחָתִי וְזוֹ חֲדוּתִי, שְׂאִנִּי זוֹכֵה לְשִׁמְעַת
תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת מִמְּךָ.

רְאוּה לְחִזֵּק אֵת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה
עֲצוּמָה, כִּי הַשְׂמִיחָה הִיא יְסוּד לְקִיּוּם הָאָדָם בְּזָה וּבְכָא לְנִצּוּחַ נִצְחִים.

רַבְּנוּ וַיִּלְגֵּל לָנוּ (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד), שְׁגַם חֲכָמֵי
הַרוֹפְאִים אוֹמְרִים, שְׁכָל הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאוֹת שְׁבָאִים לְאָדָם, הֵם רַק
מִחֲמַת קְלָקוּל הַשְׂמִיחָה, עַל-כֵּן צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד. לְכֵן רְאוּה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְהִיּוֹת

בנחל

ט' תשמה

אָשֶׁר

שיב

חזק מאוד מאוד במדת השמחה, וכן תחזק את אחרים בשמחה, ובזכות זה תזכה גם-כן להיות תמיד בשמחה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תשמה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר אמו, ב' איר ה'תשמ"ו.

שלוש וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

מה אמר לך, ידי היקר! כל מכתב ומכתב שאתה כותב לי, חיים חדשים אתה מנפח בי, פי עליך לדעת, אשר רבנו ו"ל הולך לפנינו ולוחם מלחמות עזות בשבילנו, פי בעוונותינו הרבים, אנו מסבכים בקלפות שבראנו על-ידי עוונותינו הרבים, אשר הם מכסים ומסתירים את האור האין סוף ברוך הוא, שלא נזכה להרגישו יתברך וכו' וכו', וזה מפיל עלינו מרירות דמרירות עד אין סוף וכו' וכו'. ורבנו ו"ל הולך לפנינו, ולוחם את מלחמת ה', ומגרש את הקלפות, ובזה מכניס בנו תקוה טובה להתקרב אליו יתברך.

ועל-כן עלינו לשמח מאוד על נצם חלקנו, "אשר בנחל" שם חלקנו וגורלנו. והשמחה הזו תעזר לנו, שיפתחו עינינו, ונזכה לראות בערבות נצם זיו ידידות אמתת מציאותו יתברך, עד שנזכה להפלל בו יתברך לגמרי, שלא נראה למראה עינינו ולא נשמע למשמע אזנינו, ולא נריח ברוח אפנו, ולא נדבר עם פינו רק אמתת מציאותו יתברך, אשר זו התכלית שהאדם צריך להגיע בזה העולם. אשרי מי שרץ אחריו יתברך, אשרי מי ששם לב מה שרבנו ו"ל עושה בשבילנו, אשרי לו בזה ואשרי לו בבא.

אשרנו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, ומה יפה ירשתנו,

אֲשֶׁר   ט' תשמו   בְּנַחַל   שיג

שָׁאֲנוּ זֹכִים לְהִיּוֹת בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן כְּמוֹ שֶׁהוּא הוֹרִיד אֶת עֲצָמוֹ אֵלֵינוּ, וְהוֹצִיא אוֹתָנוּ מִהַבֶּץ, וְעֵדִין מִשְׁתַּדֵּל לְכַבֵּס אוֹתָנוּ וְלִהְלִבֵּישָׁנוּ בְּגָדֵי יֵשַׁע, בְּגָדֵי אוֹרוֹת צַחְצַחוֹת וְכוּ' וְכוּ', כְּמוֹ-כֵן רָאוּי לְעֹזֵר בְּעֹזֵר הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה, וְלִקְרֹב רְחוּקִים, וְלִהְרֹאוֹת לָהֶם גַּם-כֵּן אֶת אוֹר רַבֵּנוּ ז"ל, וְלִהְטְעִימָם מִהַטְעָם הַנִּפְלֵא וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁעוֹסֵק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכַּא לְנִצּוֹחַ נִצְחִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשמו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר אָמֵר, ב' אִיר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד שִׂמְחַתִּי לְשִׁמְעַע אִיךָ שֶׁאַתָּה עוֹסֵק בְּקִדְשִׁים לְהַפְיִץ אֶת אוֹר רַבֵּנוּ ז"ל בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין מְלִים בְּפִי לְהַסְבִּיר לָךְ אֶת גִּדְּל הַעֲנָנִין הַנּוֹרָא וְהַנִּפְלֵא הַזֶּה, אֲשֶׁר בְּזֶה נַעֲשֶׂה שְׂתַּף לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בְּזֶה שְׂזוֹכִים לְהַכְנִים אֶמּוֹנָתוֹ יִתְבָּרַךְ וְאוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלֵב אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשִׂים שְׂתַּפִּים לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּמַעֲשֵׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ.

וְדַעַת לְנִבּוֹן, שְׁמִי שֶׁנַּעֲשֶׂה שְׂתַּף לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכִרְיַאת הַעוֹלָמוֹת, הוּא צָרִיךְ לְדַמּוֹת אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הֵינְנוּ לִילִיךָ בְּדַרְכָּיו, לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת מַחַ מַחֲשַׁבְתּוֹ, אֶת עֵינָיו וְאֶת אָזְנוֹ וְאֶת חֲטָמוֹ וְאֶת פִּיו וְאֶת כָּל אֵיבָרָיו, וּבְכַפְרִטוֹת שְׂצָרִיךְ לְקַדֵּשׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּקַדְשַׁת הַבְּרִית, שְׁלֵא יִהְיֶה, חֵס וְשְׁלוֹם, מְקַלְקֵל וּמְלַכְלֵךְ בַּפְּגָם הַבְּרִית, חֵס וְשְׁלוֹם.

אַהוּבִי, אַחִי הַיָּקָר! מֵאַחַר שֶׁאַתָּה זוֹכָה וּמוֹזְכָּה אֶת הַרְבִּים בְּהַפְצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, עָלֶיךָ לְשִׁמּוֹר אֶת עֲצָמְךָ מִכָּל מִינֵי הַרְהוּרִים

רעים ומחשבות זרות והסתכליות אסורות וכו' וכו', ומכל שכן וכל שכן שלא יצא, חס ושלום, עליך שום שם רע, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן סט): מי שאוהב את הצדיק, צריך לשמר מאד, שלא יצא שם רע על הצדיק. ועל-כן כל אחד שמקרב אל רבנו ז"ל, ובפרטיות כל אלו ההולכים להפיץ את ספריו הקדושים, הם צריכים להזהר מאד מאד, שלא יעזו להגיב, חס ושלום, כאחד הקלים והריקים, ובפרטיות שלא יבואו לידי עברה, חס ושלום, חס ושלום וכו' וכו', כדי שלא יצא שם רע על רבנו ז"ל.

על-כן אבקש אותך מאד מאד, אהובי, אחי היקר! לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם בקדשת הברית, ותפרש את עצמך מפל מיני חטא ועון וכו' וכו'.

עליך לדעת, כי אם האדם חוטא בזה העולם, ובפרטיות עם אשה נכריה וכו', עם אשת איש וכו', אזי היא קשורה בו ככלב וכו', והיא רצה אחריו בכל מקום שהוא הולך, וגדל הבזיון והחרפה שיש לו בזה ובבא — אין לתאר כלל.

על-כן ראה לחזר בתשובה אמיתית, ולהתקרב באמת אל רבנו ז"ל, ולקדש ולטהר את עצמך בקדשה עליונה. ובפרטיות עכשו בימי הספירה הקדושים, אשר סופרים את כל יום ויום, ומחכים ומצפים בכל יום לקבלת התורה, שהוא המשכת המחין והשגות אלקותו ותברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תשמז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אמר, ג' איר ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

שטו   בנחל   ט' תשמח   אשר

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך —
אין לתאר ואין לשער כלל.

חמדת לכבי! עליך לדעת, כי אין זו עצה להפיל את עצמו
כל-כך במרירות עד שיתיאש לגמרי, אדרבה רבנו ז"ל גלה לנו, איך
שצריכים לצאת ממרירות ולבוא אל שמחה אמיתית, וזה עקר מעלת
האדם — כשזוכה להפוך את המרירות והדכאונות שלו לתוך
השמחה, וכל מה שהאדם נמשך אל עצבות ומרירות ומרה שחורה
וחלישות הדעת וכו' וכו', ומהפך הכל לשמחה עצומה, זה עושה
רשם גדול בשמים, ומשתבחים עמו בכל העולמות, ויוצאים
פרושים: ראו פלוני, בני! אף שהוא מנח בתוך דחקות וקטנות, עם
כל זאת מאמין בחי החיים, ומחזק את עצמו. אשרי לו ואשרי חלקו
בזה ובבא לנצח נצחים.

מה אמר לך, ידידי, אחי היקר! אם היית יודע ומאמין גדל
השעשועים שאתה גורם למעלה בשעה שאתה מדבר עמו יתברך,
ובשעה שאתה שר דבורי אמונה, היית מחזק את עצמך יותר ויותר.
כי עליך לדעת, אשר בזה שמדברים מאמונה, זה בעצמו אמונה,
כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מד). על-כן ראה
לדבר הרבה מהאמונה הקדושה, ואז טוב לך בזה ובבא לנצח
נצחים.

נא ונא ראה לעבד על נקדת השמחה, ואל תפל כל-כך בדעתך,
כי גדול אדוננו ורב להושיע, וכודאי סוף כל סוף הכל יתהפך
לטובה, ותזכה לצאת מהבץ שנפלת אליו. העקר אל תתיאש כלל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תשמח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר אמר, ד' איר ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו זאיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ הַקּוֹרֵעַ לְבָבוֹת — לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְגִדְל הַצֶּעֶר
וְהַעֲגַמַת נֶפֶשׁ שְׁיֵשׁ לִי מִצְרָתְךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! אִם לְנַחֲמָךְ אִם לְחַזְקָךְ, הָאִם יֵשׁ
דְּבוּרִים לְחִזָּק וּלְנַחֵם אוֹתְךָ, שְׁנַפְלֵת בְּפִח יְקוּשׁ כִּזְהָ? ! עִם כָּל זֹאת
כָּבֹר לְמַד אוֹתָנוּ רַבְּנוּ ז"ל סוּד נִפְלֵא עַל פְּסוּק (תהלים ד, ב): "בְּצֶעֶר
הִרְחַבְתָּ לִי", שְׁדוּד הַמֶּלֶךְ בְּתַלְתָּי צָרְתוֹ וּדְחַקוֹתָו שְׁעֵבֵר עָלָיו מֵאֲנָשָׁיו
וּמִבְּנָיו וּמִבְּנוֹתָיו וּמִשׁוֹנְאָיו הַרְבִּים שֶׁהָיוּ לוֹ, וְהַמְחַלּוֹקוֹת הַמְרַבּוֹת
שֶׁסִּבְּבוּהוּ, וְהַמְלַחֲמוֹת הַעֲצוּמוֹת שֶׁיִּצְאוּ נִגְדוֹ וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת
מֵצֵא לְעֲצוּמוֹת תְּמִיד הִרְחַבְתָּ בְּתוֹךְ צְרוּתָיו, וְשֶׁר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא:
"בְּצֶעֶר הִרְחַבְתָּ לִי", כִּי בְּתוֹךְ הַצָּרָה הִרְחַבְתָּ לִי, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם.

עַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְחִזָּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי
אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְתַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לִילֶךְ בְּדֶרֶךְ שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא
הַתְּנָא הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, שֶׁהַעֲמִיד עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה אֲלֶף תְּלַמִּידִים
וְכָלֵם מֵתוֹ (יְבָמוֹת סב:), וְהוּא חִזָּק אֶת עֲצָמוֹ וְאָמַר (בְּרִכּוֹת ס): כָּל
מָאן דְּעֵבִיד רַחֲמָנָא לְטַב עֵבִיד, וְכֵן לְמַד אֶת תְּלַמִּידָיו, שֶׁיְהִיוּ רְגִילִים
לֹמַר: כָּל מָאן דְּעֵבִיד רַחֲמָנָא לְטַב עֵבִיד. וְדַבֵּר זֶה הַמְתִּיק אֶת כָּל
הַדִּינִים וְהַצְרוֹת, עַד שֶׁזָּכָה לְהַעֲמִיד תְּלַמִּיד קְדוּשׁ וְנוֹרָא — הַתְּנָא
רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי, שֶׁגָּלָה לָנוּ אֶת כָּל סוּדוֹת הַתּוֹרָה וְרוֹזְיָה, וְהַכֵּל
הָיָה עַל-יְדֵי שֶׁהוּא הֵלֶךְ עִם הַדֶּרֶךְ שֶׁל 'כָּל מָאן דְּעֵבִיד רַחֲמָנָא לְטַב
עֵבִיד', שֶׁהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לֹמַר שֶׁהַכֵּל לְטוֹבָה.

רַבְּנוּ ז"ל אוֹמַר (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'): כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ
שֶׁכָּל מְאוּרְעוּתָיו הֵם לְטוֹבָה, זֹאת הַבְּחִינָה הִיא מַעִין עוֹלָם הַבָּא.
וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן מִי שֶׁזּוֹכֶה לְאַחֵז אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְלִידַע
שֶׁהַכֵּל לְטוֹבָה, הוּא מְמַשֵּׂיף עוֹלָם הַבָּא מִמֶּשׁ עָלָיו. אֲשֶׁרֵי מִי
שֶׁמְמַשֵּׂיף עַל עֲצָמוֹ הָאוֹר הַזֶּה, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁבוֹרַח תְּמִיד אֵלָיו יִתְבַרֵךְ,
וְאֵז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא לְנִצַּח נְצִחִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

נָא וְנָא רָאָה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ חַיִּים חֲדָשִׁים תְּכַנִּיס בִּי.

ט' תשמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר אָמֹר, ד' אִיר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יֵאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנֶכֶן קִבַּלְתִּי, וּמֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ,
אִיךָ שְׂאֵתָה זוֹכָה וּמוֹזָה אֵת הַרְבִּים.

הִרְגַלְתִּי אֵת עֲצֻמְךָ לְדוֹן אֵת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת, וְכֵן לְדוֹן אֵת עֲצֻמְךָ
לְכַף זְכוּת. וְעֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי כְמוֹ שְׂאֵסוֹר לְשֵׁנָא אֵת חֲבָרוֹ, כְּמוֹ
שְׂכָתוֹב (וַיִּקְרָא י"ט, יז): "לֹא תִשְׁנָא אֵת אַחֲיֶךָ בְּלִבְבְּךָ", כְּמוֹ-כֵן אֵסוֹר
לְשֵׁנָא אֵת עֲצֻמוֹ. וְכֵן גָּלָה לְנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
רפכ): כְּשֵׁם שְׂצָרִיכִים לְדוֹן אֵת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת, בֵּן צָרִיכִים לְדוֹן
אֵת עֲצֻמוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי אֵין זוֹ מַעֲלָה לְהַפִּיל אֵת עֲצֻמוֹ בְּכָל פְּעַם,
וְלִפְלֵ בְּמִרְרוֹת וּבְמִרְהָ שְׁחוֹרָה. אַדְרָבָה, עֵקֶר מַעֲלַת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי
— כְּשִׁזְזוֹכָה לְהַפֶּךָ אֵת כָּל הַיְרִידוֹת לְעֲלִיוֹת גְּדוּלוֹת, וְאֵינוֹ נוֹפֵל
וְנִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר שְׂבַעוּלָם. וְאִף שְׁזָה דְבַר הַכִּי קָשָׁה, כִּי בְּאֵמַת
עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהַ שְׂעוֹבֵר בְּזֵה הָעוֹלָם — מִשְׂבָּרִים וְגִלִּים,
עִם כָּל זֹאת אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַחֲזֵק אֵת עֲצֻמוֹ בְּכָל פְּעַם, וְאֵינוֹ נוֹפֵל
בְּדַעַתוֹ.

רָאָה לְהִרְגִיל אֵת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר עִם אַחֲרִים, וְאֵל תְּהִיָה קָטָן
בְּעֵינֶיךָ, כִּי, תְּהִלָּה לְאֵל, מִי שְׂמַקְרָב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, יֵשׁ לוֹ דְּבוּרִים
לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. וּבְזֵה מִתְגַּלֶּה הָאֵמַת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שְׂכָל אֶחָד
מִמְקַרְבֵּיו אֶפְלוּ הַכִּי רְחוּקִים, תִּכְף-וּמִיד כְּשִׂמְתַחֲלִים לְדַבֵּר מִמֶּנּוּ,
כְּבָר יֵשׁ לוֹ דְּבוּרִים לְדַבֵּר. עַל-כֵּן אֵל תְּהִיָה בְּטָלָן, רַק תְּדַבֵּר תָּמִיד
מִרַבְּנוּ ז"ל, וּבְכַרְטִיּוֹת בְּרַבִּים. וַיֵּשׁ לָךְ, תְּהִלָּה לְאֵל, כַּחוֹת עֲצוּמִים,
וְאֵל תַּחֲזִיק אֵת עֲצֻמְךָ קָטָן בְּעֵינֶיךָ, כִּי אֶפְלוּ שְׂאֵתָה קָטָן בְּעֵינֶיךָ, עִם
כָּל זֹאת מִצַּד הַדְּרַת הַהִשְׁפָּעָה שְׁלָךְ, אֵתָה גְּדוּל מֵאֵד.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתִזְכָּה לְחַזֵּק אֵת אַחֲרִים בְּעִבּוּדַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּתְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּכַרְט בְּרַבִּים, וְאֵל תִּבְטַל אֵת הַשְּׁעוֹר,

שיח אֲשֶׁר ט' תשנ – ט' תשנא בַּנְחַל

כּי תִלְמוּד תּוֹרָה דְרַבִּים חָשׁוּב מְאֹד בְּשָׁמַיִם, וּבְזֶה שְׁתַּדְבֵּר עִם אַחֵרִים, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גַם לָךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר אָמֹר, ד' אִיר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנֶכּוֹן קִבְּלָתִי, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׂמְעַה הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ לִילָךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לָךְ טוֹב מִזֶּה. וּמָה מְאֹד גְּדֹלָה שְׁמִחָתִי, שְׁאַתָּה שׁוֹקֵד בְּסִפְרֵי הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (עֵין חֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן שִׁמּוֹ): מִי שְׁמַתְמִיד בְּסִפְרֵי זֶה, יִהְיֶה נֹעֵשֶׂה בְּעַל תְּשׁוּבָה גְּדוֹל וּבְעַל הַשְּׂגָה, וּבְעַל מַח גְּדוֹל, וְתַפְתַּח קַשְׁיוֹת גִּידִיו.

רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמֶךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה שְׁאֵין כְּמוֹהָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׁתַּפְּקְדוּ בְּזֶרַע שֶׁל קִנְיָא, הָעֵקֶר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הַשְּׂמִחָה עוֹזֶרֶת לָזֶה מְאֹד מְאֹד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשנא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר אָמֹר, ד' אִיר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֲשֶׁר ט' תשנב בנחל שיט

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך, איך
שאתה מחזק את עצמך — אין לתאר ואין לשער כלל.

והעולה על הכל — שמחתי בזה שאתה זוכה ומזכה את
הרבים בזכיות חנם בהתגלות הנחל נובע מקור חכמה, אשר אין
למעלה מזה, פי בזה שאדם מקרב אחרים, אזי גם הקדוש-ברוך
הוא ימחל לו (סיי-מוהר"ן, סימן תמו).

ראה, אהובי, אחי! לאחז את עצמך במדתו של רבי עקיבא,
שהיה רגיל לומר (ברכות ס): כל מאן דעביד רחמנא לטב עביד,
וכפי מה שתכניס בעצמך דבור זה, בן תמשיך על עצמך אור וחיות
וזיו, וכפי שהאדם מרגיל את עצמו לומר על כל מה שעובר עליו:
כל מאן דעביד רחמנא לטב עביד, על-ידי-זה סוף כל סוף יתהפך
הכל לטובה.

אשרנו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, ומה יפה ירשתנו,
שאנו זוכים לידע מרבי אמת כזה, ומאורות כאלו ומעצות כאלו,
טוב להודות להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו,
פגומים ורחוקים כמונו היום.

תאמין לי, כי ראוי לנו לשמח בכל יום ויום על נעם חלקנו,
"אשר בנחל" שם גורלנו, וכן לחזק את אחרים להיות בשמחה,
ולדבר עמו יתברך.

נא ונא ראה להתפלל בעדי, שאזכה כבר לצאת מגלותי, ולבוא
לארצנו הקדושה, וכן תעזר את החברים להתפלל בעדי, והן בודאי
תפלות הרבים ותקבלנה בשמים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תשנב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר אמר, ד' איר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי, וְגִדַּל שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל
הַיָּמִים.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! עָלִינוּ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמֵנוּ בְּכֹל מִינֵי
אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְלֹא לְהִנִּיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת שֶׁתְּהָרֵס אוֹתָנוּ. וְצָרִיכִים
עַל זֶה יִגִּיעַה רַבָּה עַד מְאֹד — לְזִכּוֹת לְשִׂמְחָה אֲמִתִּית, כִּי כְּפִי
מַעֲלֵת מִדְּרַגַּת הַשְּׂמֵחָה, הַבַּעַל־דְּבָר עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם
לֹא לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, עַל־כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְחִזּוֹק אֶת
עֲצָמֶךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאִזּוּ תִרְאֶה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מֶה
שִׁיעֵשֶׂה עִמָּךָ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כִּי הַשְּׂמֵחָה הוּא הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח
לְצֵאת מִהַבִּץ שֶׁנִּפְלַל לְשֵׁם, וְהוּא הַשַּׁעַר וְהַפֶּתַח לְהַכְּנִס אֶל הַקְּדוּשָׁה,
בְּסוֹד (יִשְׁעִיה נה, יב): "כִּי בְּשִׂמְחָה תִּצְאוּ", עַל־יְדֵי שְׂמֵחָה זֹכִים
לְצֵאת מִהַפַּח יְקוֹשׁ שֶׁנִּלְכַּד בָּזָה.

רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמֶךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ,
אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂזוּכִים לְדַבֵּר עִם
הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא — זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין כְּמוֹהָ,
אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ בָּזָה וּבְכָא
לְנִצַּח נְצַחִים.

אֲנִי מְקוּהָ לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְבוֹא בְּקִרְוֹב לְהַשְׁתַּקֵּעַ בְּאַרְצָנוּ
הַקְּדוּשָׁה.

נָא וְנָא רָאָה לְהַתְּפַלֵּל בְּעַדִּי בְּכֹל יוֹם עַל זֶה, וְכֵן לְעוֹרֵר אֶת
הַחֲבֵרִים שִׁיתְּפַלְלוּ עַל זֶה, וְתַפְלַת רַבִּים בְּנֻדָּאֵי תַפְעַל אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אָשֶׁר   ט' תשנ"ג   בְּנַחֵל   שְׂכָא

ט' תשנ"ג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר אָמֹר, ד' אִיִּר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְגִדְלִי שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, אִיךָ
שָׂאֲתָה זוּכָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ וּלְחִזֵּק אַחֲרֵים — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין
לְשַׁעַר כָּלֵל.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! בְּשָׂמִים מִמַּעַל וּבְכָל הָעוֹלָמוֹת כָּלֵם,
מִשְׁתַּבְּחִים עִם הָאָדָם הַזוּכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבֵּים בְּזִכְיוֹת חֲנֻם לְקַרְבֵּם
אֵלֶיךָ יִתְבָּרֵךְ.

עַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְחִזֵּק אֶת כָּל עִם יִשְׂרָאֵל, וְאֵל
תַּפְחָד מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי בְּנֻדָּאֵי בָּא יָבוֹא יוֹם יִשׁוּעָתְךָ.

נָא וְנָא רָאָה לְשִׂמְחָה אֶת עִם יִשְׂרָאֵל, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים,
עֲכָשׁוּ מִתְגַּבְּרִים הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת עַל כָּל אַחַד בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה;
זֶה אֵין לוֹ זְיוּג, וְזֶה אֵין לוֹ יְלָדִים, וְזֶה אֵין לוֹ פְּרִנְסָה, וְזֶה אֵין לוֹ
בְּרִיאוֹת וְכוּ' וְכוּ', וּכְשָׂאֲתֶם בָּאִים וּמְשִׁמְחִים אֶת עִם יִשְׂרָאֵל וְכָלֵם
שְׂמִחִים, אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גִּדְלֵי הַזְכוּת הַנּוֹרָאָה וְהַנְּפִלְאָה
הַזֹּאת שְׂאֲתֶם עוֹשִׂים.

עַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מֵינֵי
אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְסוּף כָּל סוּף בְּנֻדָּאֵי תִרְאָה יִשׁוּעָה נוֹרָאָה וְנְפִלְאָה,
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רָאָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׂמִדְבָרִים עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ — זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה שְׂאֵין כְּמוֹהָ,
אֲשֶׁרֶי הַמְצִיִּית וְאֲשֶׁרֶי הַמְקַיֵּם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

שכב אשר ט' תשנר בנחל

ט' תשנר.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר אמר, ד' איר ה'תשמ"ו.

שלוש וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

את מכתביך לנכון קבלתי, ומה מאד גדלה שמחתי לשמע
הטוב ממך, ואיך שאתה מחזק את עצמך לילה בדרך רבנו ז"ל,
לדון את עצמך לכף זכות, ולהשתדל לצאת מהבץ שנלכדת בו.

ראה, אהובי, אחי היקר! להמשיך את עצמך אליו יתברך,
ותדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית,
הצלחה שאין כמוה.

אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה, ואשרי מי שאינו מטעה
את עצמו בבא, כי גם בעולם העליון צריכים רחמים רבים לא
להטעות את עצמו, כאשר גלה לנו רבנו ז"ל, כי שם יש היכל
התמורות, ומי שנכנס שם, מאד קשה לו לצאת. ויש אימרה מאנשי
שלומו היקרים שאמרו, שגם בעולם העליון יכולים להטעות את
האדם, ולהראות לו איזה אחר, ולומר שזה רבנו ז"ל וכו' וכו'...

ועל-כן כפי מה שאדם מכניס בעצמו עוד בחיים חיותו את
תורת רבנו ז"ל ואת עצותיו הקדושות ואת השמחה שזוכה להתקרב
אליו, פן לא יוכלו להטעותו כלל. וכן הוא בכלליות ובפרטיות
ובפרטי פרטיות, כפי מה שהאדם מאמין בו יתברך בתמימות
ובפשיטות גמורה, אשר מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין
וסובב כל עלמין, וממשיך את עצמו תמיד אל רבנו ז"ל ואל ספריו
הקדושים, אותו כבד לא יכולים להטעות כלל.

אשרנו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, ומה יפה ירשתנו,
שאנו זוכים לידע מרבי אמת, ומאורות כאלו ומעצות כאלו, טוב
הודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תשנה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר אמר, ד' איר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

אודות שאלתך בענין הנגונים — מה טוב ומה נעים שיצא לאור עולם פמה שיותר מהר, פי העולם צמאים וכמהים לשירי האמונה, ובפרט השירים ששרים ב"היכל-הקדש", על-פי 'ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין'.

בענין חמותך, מה טוב ומה נעים שתתחתן, פי מה יש לה להיות לבד?! אף העקר שיהיה שומר תורה ומצוות.

ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות רק בשמחה תמיד, ואף שאני יודע, שמרב הבלבולים והצרות והיסורים והקטנות שעוברים עליך, מאד קשה לך להיות שמח, עם כל זאת, זה עקר גדלת האדם — כשזוכה להיות תמיד בשמחה.

ראה לדבר הרבה עמו יתברך, ואז תראה נפלאות שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, פי כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה שאין כמותה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תשנו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר אמר, ד' איר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

שכד אָשֶׁר תִּשְׁנֶה בְּנַחַל

אַתְּ מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ,
אֵיךְ שְׂאֵתָה מִחִזֶּק אֶת עֲצָמְךָ.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַכַּף-וּמְיָד כְּשֵׁתְהִיָּה בְּרִ-
מִצְוָה, תָּבוֹא לְלַמֵּד בִּישִׁיבְתָנוּ הַקְדוּשָׁה, וְתַעֲלֶה בְּרוּחָנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת. לַעֲתָ עֵתָה רְאֵה לְצִיַּת אֶת הוֹרֵיךָ הַיְקָרִים, וְתַגְדֵּל עַל
בְּמַחֲתֵי הַתּוֹרָה וְהִירְאָה.

רְאֵה לְהַזְהֵר בְּנִטְיִלַת יְדֵים שְׁחָרִית, וְכֵן לְבָרֵךְ בְּרִכְת־הַמְּזוּן
מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

תִּשְׁנֶה

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדְרֵי אָמֹר, ה' אִיר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

אַתְּ מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! לֹא לְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִשּׁוּם דְּבָר, כִּי
הַבְּלוּבִילִים הוֹרְסִים אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ עַל זֶה
בְּיוֹתֵר, שְׁנִזְנֶפָה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה מַחְנוּ בְּחֵרוֹת
(עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י').

נָא וְנָא רְאֵה לְהַשְׁלִים עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְאֵל תִּקְפִּיד כָּלֵל אִם הִיא
רוֹצֶה לְדַבֵּר עִמָּךְ, אֲדַרְבֶּה בְּזֶה יִתְרַחֵב לְבָבְכֶם וְדַעְתְּכֶם, וְתִהְיוּ שְׁנִיכֶם
בְּאַהֲבָה גְּדוּלָה.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי אֲסוּר לְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִשּׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם,
צְרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַלֵּג עַל כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְתַכַּף-וּמְיָד
כְּשֶׁרַק עוֹבֵר עָלָיו אֵינָה עֲנָן, צְרִיכִים לְדַלֵּג עַל זֶה וְלֹא לְחַשֵּׁב הַרְבֵּה,
כְּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּעֵינֵי ה'תקפ"ו הַכְּלָלִי — לֹא לְחַשֵּׁב הַרְבֵּה

אָשֶׁר   ט' תשנח   בַּנְחָל   שְׂכָה

"נישט איבער טראכטן", רק לדלג על הכל תמיד. ואל כל זה תזכה
דיקא על-ידי שמחה.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך, ואז תראה נוראות
נפלאות שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

עליך לזעת, כי מי שמרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, ויש
לו אמונה פשוטה בו יתברך, אין לו שום קשיות על שום בריה
כלל, ואינו מבליבל את עצמו כלל משום דבר שבעולם, וכך ראוי
להיות, שלא ישאל שום שאלות וספקות על שום בריה שבעולם,
וגם על עצמו אסור לומר פשטים, כמו שאסור לומר על אחרים.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יתהפך לטובה, ותזכה
להיות דבוק בחי החיים תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ט' תשנח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר אמו, ה' איר ה'תשמ"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויךדפו אל ... גרו יאיר.

מאד מאד אני משתוקק לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק
את עצמך, ובפרטיות מה שלום ההדפסה, שזה בבת עיני.

ראה, אהובי, אחי היקר! לחזק את עצמך בכל מה שעובר
עליך, ואל תניח את העצבות והעצלות אצלך כרגע, כי סוף כל סוף
תראה נסים נגלים, שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, ואף שפכר
כתבתי לך זה פעמים אין מספר, מי יודע תעלומות נסתרות דרכי
הבורא יתברך, אשר בודאי לא יעזב אותנו ובפרט אותך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי, וממש חיים חדשים תנפח בי.

ט' תשנ״ט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר אָמֹר, ה' אִיר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.
אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֹד נִשְׁבַּר לְבִי בְּקִרְאֵי אֶת מַכְתָּבְךָ,
וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלַיךָ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! אִם לְנַחֲמֶךָ אֵין לִי מְלִים בְּפִי, אִם
לְחַזְקֶךָ הֲלֹא סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בּוֹדְאֵי בִּינְדִיךָ, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגְעֵ
לְנַפְשֶׁךָ.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְגִים
שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי סוּף כָּל סוּף אִם תִּחְזֹר בְּתִשׁוּבָה, תִּרְאֶה נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת
שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵה לְשִׁמּוֹר שְׁבֵת-קִדְשׁ, וְאִזּוֹ הַשְּׁבֵת תִּשְׁמֹר עָלַיךָ. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכֶּה לְצֵאת מִחֻבוּתֶיךָ וּמִהַצְמָצוּמִים שֶׁלָּךְ, וְתִזְכֶּה
לְרַפּוּאָה שְׁלֵמָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשס״ב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר אָמֹר, ה' אִיר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.
אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֹד אֲנִי מַצְטַעֵר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה.
יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַצְּלִיחַ אֶת דְּרָפְךָ.

עָלַיךָ לְדַעַת, אִם רוֹצִים לְפַעַל מִשְׁהוּ — הֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת וְהֵן
בְּרוּחָנִיּוֹת, צְרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְפָרֵשׁ כָּל

אָשׁר   ט' תשסא   בַּנְחַל   שְׂכֹז

שִׁיחַתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְבַקֵּשׁ מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְכֵן לְקַבֵּל עָלָיו
לְהִיטִיב אֶת מַעֲשָׂיו, וּבִפְרָטִיּוֹת לְהִיּוֹת זָהִיר לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם,
וְאִזּוֹ בְּיָדָיו עַל-יְדֵי-זֶה תִּרְאֶה נְסִים וּנְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר אָמֹר, ה' אִיר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה אֵל ... תַּחֲיָה.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

אֲנִי מְאֹד מַצְטַעֵר מִכֹּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת,
יְעֹזֵר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכִּי לְהַפְטֵר מִכָּל הַצְּרוֹת, וְשִׁלָּא
יִוָּכְלוּ לַעֲשׂוֹת לָךְ שׁוֹם רַע כָּלֵל. חֲכַמֵּינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּבֹא מַצִּיעַ
עה"ט): מִי שֶׁרַע לוֹ בְּעִיר זֹו, יֵלֵךְ לְעִיר אַחֲרָת; הִיָּה טוֹב מְאֹד,
שְׁתַּבְּדִקוּ אֶת מְזוֹזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת. רְאוּ לְהַדְלִיק שְׂבָעָה
נְרוֹת לְכַבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ, וּלְהוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי נְרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, וּבְעֵת
הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת תִּבְקָשִׁי הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂיַחֲוֶס וַיִּרְחַם עָלֶיךָ, כִּי
הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מַתְּפַלֵּלַת בְּשַׁעַת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת, מְאֹד מְרַצָּה
וּמְקַבֵּלַת בְּשָׁמַיִם.

רְאִי לְשִׁמּוֹר טְהוֹרַת הַמְּשַׁפָּחָה, וְכֵן לְשִׁמּוֹר שְׁבַת-קֹדֶשׁ, וְאִזּוֹ הַשְּׁבַת
תִּשְׁמֹר עָלֵיכֶם.

הַמְּאַחַל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

שכח אשר ט' תשסב — ט' תשסג בנחל
ט' תשסב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר אָמור, ה' אִיר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבְּלָתִי.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁתַּזְנֶה לְחַתֵּן אֶת כָּל הַיְלָדִים
בְּנָקֵל, וְתַהֲיֶה לְךָ פְּרִיָּסָה בְּשִׁפְעוֹ, וְשֵׁלָא יַחְסֹר לְךָ אֵף פַּעַם שׁוֹם דְּבָר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתִשְׂמַח אֶת יְלָדֶיךָ,
וּבְיַדָּאֵי תִרְאֶה בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיךָ.

נָא וְנָא אֵל תִּפְּל בְּיָאוּשׁ כָּלְל, כִּי סוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ
לְטוֹבָה.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשסג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר אָמור, ה' אִיר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבְּלָתִי, וְגַדֵּל שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלְל, כִּי זֶה כְּפֹה נְכֻסָּף נְכֻסְפָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב
מִמֶּךָ וְלֹא זְכִיתִי.

רְאֵה, אֲהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים
שְׁבַעוּלָם, לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הַשְׂמִיחָה מִרְחֶכֶת אֶת הַדַּעַת
וּמְכַנְסֶת בְּאָדָם יָשׁוּב הַדַּעַת נִפְלָא וְנִרְאָ מְאֹד. וְאִם הָיוּ בְּנֵי־אָדָם
יֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַשְׂמִיחָה, הָיוּ תְּמִיד שְׂמִיחִים וְעַלְיִזִּים עַל גַּעַם
חֻלְקָם וְגוֹרְלָם.

אָשֶׁר   ט' תשסד   בְּנַחַל   שְׁכַט

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! רְאוּי לָנוּ לְשַׂמַּח מְאֹד עַל נַעַם
חֻלְקָנוּ, "אָשֶׁר בְּנַחַל" שֶׁם חֻלְקָנוּ וְגוֹרְלָנוּ. וּמִי יִתֵּן, שְׂנוֹזְכָה לְשַׂמַּח
תָּמִיד וּלְשַׂמַּח אַחֲרָיִם, אָשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

אוֹדוֹת שְׁשֻׁלַחַת לִי מִהַעֲלוּנִים, לְדַעֲתִי, אֵין אָנוּ צְרִיכִים לְהַפְיֵן
אֶת זֶה. חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יֵשׁ לָנוּ הַקּוֹנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, אָשֶׁר הֵם
תְּמַצִּית הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" הַקְּדוּשִׁים, וְלֹא צְרִיכִים שׁוֹם סְפָרִים
אַחֲרָיִם לְהַפְיֵן, כִּי בָהֶם כָּלוּל כָּבֹד הַכֹּל בְּלִשׁוֹן קָלָה.

אוֹדוֹת הַשְּׂדוּף ... זוּ מִצְוָה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד לְשַׂדֵּף אוֹתָהּ,
וְהַבְּחוֹר הַזֶּה שְׁכַתְבָתָּה, זֶה לֹא שִׁיף אֵלֶיָּה כָּלֵל. תֹּאמַר לָהּ, שְׁבִשְׁנָה
זוּ הַשְּׂתַדְּכוּ שְׁנֵי תַלְמִידִים מִתְלִמִּידֵי "הַיִּכְל-הַקְּדָשׁ", וּבְרוּךְ הַשֵּׁם,
הֵם חַיִּים בְּשִׂמְחָה, וַיֵּשׁ אֶצְלָם שְׁלוֹם-בֵּית אִמְתִּי.

רְאֵה, אֶהוּבִי, אָחִי הַיָּקָר! לְהִיּוֹת אִישׁ טוֹב תָּמִיד לְאִשְׁתְּךָ,
וְתַעְזוֹר לָהּ בְּכֹל הָעֲנֻיָּנִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכֹל שְׁבוּעָה.

ט' תשסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר אָמֹר, ה' אֵיר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ,
אֵיךְ שְׂאֵתָה מְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ לֵילֶךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, אָשֶׁר אֵין עֲרוּךְ
אֵלֵיהֶם.

רְאֵה לְחַזַּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַעוּלָם, כִּי בּוֹדְאֵי לֹא

של אֲשֶׁר ט' תשסה בנחל

יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ נִסִּים וְנִפְלְאוֹת כְּמוֹ שַׁעֲשֵׂה עִמָּךְ עַד עַכְשָׁו, הוּא יַעֲשֶׂה עִמָּךְ עוֹד נִסִּים וְנִפְלְאוֹת.

הַעֲקֹר רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עַצְמָךְ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת הַצְּלָחָה, חֵלֶק ב', סִימָן א'; אוֹת שִׂמְחָה, חֵלֶק ב', סִימָן א'): מִי שֶׁהוּא שֹׂמֵחַ תָּמִיד, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מַצְלִיחַ. וְהַצְּלָחָה הַזֹּאת סוֹכְבֶת עַל רוּחָנִיּוֹת וְעַל גְּשָׁמִיּוֹת, כִּי הַשִּׂמְחָה מְרַחֶבֶת אֶת דַּעַת הָאָדָם, וּמִי שֶׁזּוֹכֶה בְּאַמֶּת לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲזִי הוּא מַצְלִיחַ.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכֶּה לְפָרְנֶסָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת בְּשִׁפְעַ גְּדוֹל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

אֲצִלִּי נִסְכֶם בְּכֹל מְחִיר לְגוֹר בַּעֲוֹת יַבְנָאֵל, וּמִסְתַּמָּא בְּקִרְוֹב אֲכַנְס לְגוֹר שָׁם.

ט' תשסה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר אָמֹר, ה' אִיר ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְל-הַקְדוֹשׁ", דֵּי בְּכֹל אֲתֵר וְאֲתֵר, הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! חֲזַקוּ וְאַמְצוּ מְאֹד מְאֹד לִילָךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלִהְיוֹת רְגִילִים לְהַתְּבוּדָד עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּדוֹלָה חֶק וְלֹא יַעֲבֹר, כִּי דָבָר זֶה הִיָּה אֲצֶל רַבְּנוּ ז"ל עֲקֹר גְּדוֹל, וּמִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַתְּבוּדָד עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כָּל הַלָּךְ מִחֲשַׁבְתּוֹ מִשְׁתַּנֶּה לְגַמְרִי, כִּי הַהַתְּבוּדָדוֹת מְכַנְּסוֹת יִשׁוּב הַדַּעַת נִפְלָא בְּאָדָם. וּרַבְּנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד בִּקְשׁ וְרָצָה, שְׁלֵכַל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תִּהְיֶה הַתְּבוּדָדוֹת בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם, שְׂיִדְבֹר וַיְשִׁיחַ אֶת כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו אֲלָיו יִתְבַּרֵךְ.

אחי ורעי היקרים! ראו לעשות כל מיני פעולות שבְּעוֹלָם, שיתרחבו הבתים בבית התפלה, כְּאֲשֶׁר הִזְהִירוּנוּ רַבְּנוּ ו"ל עַל זֶה בְּיֹתֵר (עין לקוטי-מוֹהַר"ן, חלק ב', סימן ח'); הִינּוּ שְׂצָרִיכִים לְהוֹסִיף עוֹד נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּבֵית הַתְּפִלָּה, לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם לָהֶם אֶת עֲנֵן הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנֵנוּ, לְהִיּוֹת רְגִילִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתִבְרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וּבְזֶה תְלוּיָה הַגְּאֻלָּה, כְּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל בְּפִירוּשׁ, וְאָמַר (עין לקוטי-מוֹהַר"ן, חלק א', סימן ב'): עַקֵּר כָּלִי זֵינוּ שֶׁל מְשִׁיחַ הוּא הַתְּפִלָּה, וּבְזֶה יִכְבֹּשׁ אֶת כָּל הָעוֹלָם. עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתִבְרַךְ, וּמְפָרֵשׁ אֶת כָּל מֵה שֶׁמַּעִיק וְכוֹאֵב לוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה נִחְקֵק לְגַמְרֵי בּוֹ יְתִבְרַךְ, וְנִבְנֵית לוֹ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וּכְשֶׁתִּהְיֶה לְאָדָם אֱמוּנָה בּוֹ יְתִבְרַךְ, אֲזִי כָּל חַיָּיו כְּבָר הוֹלְכִים בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרֵי, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְהַכְנִיס בְּעַצְמוֹ יְדִיעַת אֱמֶתֶת מְצִיאֹתוֹ יְתִבְרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה.

עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כְּשֶׁאָדָם מְכַנִּיס אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, הִינּוּ שֶׁמַּצִּיר בְּדַעַתוֹ, אֵיךְ שֶׁהוּא יְתִבְרַךְ מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עַלְמִין וְסוֹכֵב כָּל עַלְמִין וּבְתוֹךְ כָּל עַלְמִין, וְיוֹדֵעַ וְעֹד, אֲשֶׁר בְּכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵין שׁוֹם מְקַרָּה וְטַבֵּעַ כָּלֵל, רַק בְּכָל דְּבָר אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם גָּנוּז וּמְסֻתָּר, וְאִזּוֹ יוֹדֵעַ שֶׁעֲלָיו לְדַבֵּר רַק עִמּוֹ יְתִבְרַךְ, כִּי רַק הוּא יְתִבְרַךְ יְכוֹל לְעֹזֵר לוֹ, אֵין עוֹד טוֹב, וְאֵין עוֹד נֶעֱם, וְאֵין עוֹד זֵיו, וְאֵין עוֹד חַיּוֹת יוֹתֵר מִזֶּה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁחֵי חַיָּיו בְּצוּרָה כְּזוֹ!

אחי ורעי היקרים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי מוֹהַרְנ"ת ו"ל בְּקֶשׁ אוֹתָנוּ לְפָנֵי הַסֵּתְלָקוֹתוֹ בְּלִשׁוֹן צוּאָה, וְכֵךְ אָמַר לָנוּ: "הַעֲבֹדָה שְׁלָכֶם יִהְיֶה יְפוּצוֹ מְעִינֹתֶיךָ חוּצָה, כְּפִי שְׂאֲנֵי רוּאָה שְׂאֲנֵי הוֹלֵךְ לְהַסְתַּלֵּק מִהָעוֹלָם, וְסִפְרֵי פְּסוּלִים מִתְּפִשְׁטִים בְּעוֹלָם לְאֶלְפִים וְלְרַכְבּוֹת רַכְבּוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֵךְ אֲנִי מְקַנָּה, שֶׁעֲלָה אֶחָד מִסִּפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל יִהְיֶה תְּקוּן עַל הַכֹּל. לְזֹאת רָאוּ לְהַפִּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל". וְכָל זֹאת אָמַר כְּשֶׁעֲתִים לְפָנֵי הַסֵּתְלָקוֹתוֹ לְעִילָא וּלְעִילָא וְכוּ', וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים, נִתְקַיְּמוּ דְבוּרָיו מֵעַל וּמֵעֵבֶר, כִּי אֵין לָךְ יוֹם שְׂאֵין קָלְלָתוֹ מְרַבָּה

מחברו, ואין לך יום שלא יתגברו הסטרא אחרא בהדפסת והפצת ספרי מינות וכפירות ואפיקורסות, ספרי גאוף ושחץ, ופריצות ובפרטיות בארצנו הקדושה, אשר בעוונותינו הרבים, נדפסים בכל יום יום ספרי מינות וכפירות, ספרי פריצות ושחץ, שקוץ ותעוב, ערם וזהמה וכו' וכו', וכל זאת בלשון הקדש דיקא, רחמנא לצלן, רחמנא לצלן, בלי שום בוששה, ובלי שום חרטה פלל. וכל יום נתוספים עתונים ועלונים ושכועונים וירחונים חדשים, וכלם יורים חצים כלפי מעלה, ומדברים נגדו יתברך ונגד כל הקדוש לעם ישראל, רחמנא לצלן, רחמנא לצלן.

וכל זה ידוע ומפרסם לכל בר ישראל, ואין מי שישים על לבו דבר זה כלל, אידו שבכל יום פורשת הסטרא אחרא את הרשת שלה, ולוכדת נשמות חדשות תחת רשותה, ויוצאים מהדת בעוונותינו הרבים, ואין מי שיעזר לשכינה הקדושה הבוכה ומבכה על נשמות ישראל שהלכו בגולה. ואפלו אלו היראים, שכבר רואים ויודעים זאת, אין לאל ידם לעשות שום דבר.

והנה עלינו אנשי שלומנו הקדושים, "חסידיו ברסלב", תלמידי רבנו ז"ל, נפלה חובת היום עכשו, ועלינו למסר את נפשנו במלא מובן המלה, לגלות ולפרסם את למודו הטוב של רבנו ז"ל, אשר יש בכחו להציל ולהגביה ולהרים את כלל נשמות ישראל, ולהוציאם מהזהמה והטנוף והשקוץ שנפלו לשם, ולכבסם ולנקותם וכו', ולהלבישם בלבושים יקרים — תורה ומצוות ומעשים טובים, ולהחזיר בהם אמונה פשוטה בו יתברך.

על-כן ראו, אחי ורעי היקרים! לעשות עכשו יותר מכפי יכולתכם, וכל אחד ואחד יראה למסר את נפשו לעסק בהפצת ספרי רבנו ז"ל, בפרטיות הקונטרסים החדשים, שהם סלת ברורה מספרי רבנו ז"ל, ונכתבו בלשון קלה מאד מאד, ולהפיצם בכל תפוצות ישראל, באפן שנוזקה לבער את הרע והטמאה והזהמא לגמרי, ונוזקה להחזיר את כל עם ישראל בתשובה שלמה, ועל-ידי-זה נוזקה

אֲשֶׁר ט' תשסוּ בְּנַחַל שֶׁלג

לְשִׁמְעַת אֶת קוֹל שׁוֹפְרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, שְׂיָבֹוא בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.
הַמֵּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ט' תשסוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֶר אָמֹד ה'תשמ"ו.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ
תָּמִיד.

חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂאָנוּ זוֹכִים עוֹד פַּעַם לְדַבֵּר מֵרַבְּנוּ ו'ל, זו
צְרִיכָה לְהִיּוֹת אֶצְלָנוּ שְׂמֻחָה מְאֹד גְּדוֹלָה, שְׂאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי כְּזֶה,
מַעֲצוֹת נִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ. וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ו'ל?!

רַבְּנוּ ו'ל אֹמֵר (חֶלֶק א', סִימָן כב): מָה שְׂנִקְרָא אֶצֶל הָאָדָם אַנ"י
— זֶה הַנְּשֻׁמָה שֶׁל הָאָדָם, לֹא שֵׁיף לֹאמֵר אַנ"י, כִּי מִי זֶה אַנ"י? אַנ"י
זֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אִם מִחֲדִירִים בְּעֶצְמָנוּ מִחֲשֶׁבָה זוֹ, שְׂאִין
בְּלַעֲדֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזוּ כָּל הַחַיִּים חַיִּים טוֹבִים וּנְעִימִים, וְזֶה
מָה שֶׁהַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע לָמַד אֶת תַּלְמִידָיו, שְׂיִדְעוּ שְׂאִין
מָלָה כְּזוֹ אַנ"י, אַנ"י זֶה אוֹתִיּוֹת אַי"ן, אַנ"י כְּלוּם, וּמִי כֵּן?
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! וְלִכֵּן עֲלֵינוּ לְחִיּוֹת רַק עִם הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ,
לְרֹאוֹת אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְכַל פְּרֻטֵי הַבְּרִיאָה, לְשִׁמְעַת אֶת
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְכַל פְּרֻטֵי הַבְּרִיאָה. וְאִם גִּלְף בְּדֶרֶךְ זוֹ — נִצְלִיחַ
בְּחַיֵּינוּ, וְנִרְגִישׁ עֲצָמָנוּ עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם כְּדַגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא. כִּי אָנוּ
תָּמִיד רַק חוֹשְׁבִים מִמֵּנוּ יִתְבָּרַךְ, תָּמִיד רַק מִסְתַּכְּלִים עָלָיו יִתְבָּרַךְ,
רוֹאִים אֶת יְפֵי הַבְּרִיאָה, אֵיךְ שֶׁהַכֵּל צוֹמַח וּפּוֹרֵחַ, רוֹאִים זְרִיחַת
הַשֶּׁמֶשׁ, שְׂקִיעַת הַחֲמָה, הַלְּבָנָה וְהַכּוֹכָבִים יוֹצְאִים. רוֹאִים אֶת הַיָּם,
נַחְלִים וּנְהָרוֹת, פְּרָחִים, אֵילָנוֹת, פְּרוֹת, חִיּוֹת, אַנְשִׁים, כָּל הַבְּרִיאָה
זֶה רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכֵּן לֹא שֵׁיף הַמָּלָה אַנ"י, אִין דְּבַר כְּזֶה
אַנ"י, אַנ"י זֶה אוֹתִיּוֹת אַי"ן, כֵּךְ לָמַד אוֹתָנוּ הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ

זי"ע, וְכֵן לַמֵּד אֶת הַתְּלִמִּידִים שְׁלוֹ. וְרַבֵּנוּ ו"ל מְגַלֶּה לָנוּ, שְׁאֲנִי
זֶה הַנְּשֻׁמָּה, הַנְּשֻׁמָּה שֶׁל הָאָדָם זֶה נִקְרָא אֲנִי.

הַמְּגִיד מִמְּזֻרִיטֵשׁ זי"ע הֵיוּ לוֹ הַרְבֵּה תְּלִמִּידִים, אֶחָד מֵהֶם הָיָה
הַרֵב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי שְׁלֹמֹה מִקְּרָלִין זי"ע. פֶּעַם אַחַת בָּא בְּאִישׁוֹן לִיָּלָה
אֶל רַבּוֹ הַמְּגִיד מִמְּזֻרִיטֵשׁ, וְנִקַּשׁ עַל הַדָּלָת. שְׂאֵל הַמְּגִיד: מִי זֶה?
וְעָנָה הַתְּלִמִּיד: אֲנִי. וְלֹא רָצָה הַצַּדִּיק לִפְתַּח לוֹ הַדָּלָת. וְהַחֲלַל
לְבַכּוֹת: רַבִּי, תִּפְתָּחוּ לִי. וּבִכָּה כָּל-כָּךְ, עַד שִׁפְתַּח לוֹ רַבּוֹ. וּשְׂאֵלוֹ:
מִי יָכוֹל לוֹמַר עַל עֲצָמוֹ אֲנִי? הֲלֹא אֶצֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּתוּב
(שְׁעִיָּה מִד, ו): "אֲנִי רִאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן, וּמִבְּלַעֲדֵי אֵין אֱלֹקִים". אֲנִי
זֶה רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא!

אֶחָד מֵהַחֲשָׁדוֹת שֶׁחֲשָׁדוּ הַמִּתְנַגְּדִים בְּחִסְדֵּי, שְׂאִינִם לוֹמְדִים
שֶׁלְחַן עֲרוּף, וְאִינִם מְקִימִים הַלְכָּה. וְלָכֵן הַמְּגִיד מִמְּזֻרִיטֵשׁ זי"ע עָנָה
אֶת ה'בְּעַל הַתְּנַיָּא' תְּלִמִּידוֹ, שֶׁיַּחְבֵּר אֶת הַשְּׁלַחַן עֲרוּף 'הַרֵב', שְׁנֵיהֶם
תְּמַצִּית כָּל הַפּוֹסְקִים עַל-פִּי סֵדֵר הַשְּׁלַחַן עֲרוּף. אִם תִּעֲיָנוּ תִּרְאוּ,
שֶׁבְּאַרְבַּעַת הַסִּימָנִים הַרְּאשׁוֹנִים כְּתוּב כְּפוּל, הוּא הַחֲל: סִימָן א', ב',
ג', ד', וְאַחֲרֵי-כֵן מִתְחִיל שׁוּב: סִימָן א', ב', ג', ד', וּמִשָּׁם הַמְּשִׁיף
אֶת כָּל הָאֲרָח חַיִּים וְהַיּוֹרָה דְּעָה וְכוּ', וּמִדּוּעַ כְּתוּב פְּעַמִּים אֶת
אַרְבַּעַת הַסִּימָנִים הַרְּאשׁוֹנִים? אֶלָּא הַמְּגִיד מִמְּזֻרִיטֵשׁ זי"ע, בְּחַר
מִכָּל תְּלִמִּידִים אֶת ה'בְּעַל הַתְּנַיָּא', שֶׁהוּא יַחְבֵּר אֶת הַשְּׁלַחַן עֲרוּף,
שֶׁיִּקְבֹּץ אֶת כָּל הַהֲלָכוֹת לְפִי סִימָנֵי הַשְּׁלַחַן עֲרוּף שֶׁל מְרַן הַמַּחְבֵּר,
וְכֵן יִרְאוּ הַרְּשָׁעִים הַמִּתְנַגְּדִים שֶׁחֹלְקִים עַל הַצַּדִּיקִים, שֶׁלֹּא כְּפִי
שֶׁהֵם חוֹשְׁבִים, שֶׁהַחֲסִידִים אֵינִם מְקִימִים אֶת הַשְּׁלַחַן עֲרוּף, אֲדַרְבֵּה,
הַחֲסִידִים מְקַפִּידִים מְאֹד עַל לַמּוֹד הַשְּׁלַחַן עֲרוּף וְקִיּוּמוֹ, וְהַרְּאִיָּה,
שֶׁהֵנָּה יֵשׁ לָכֵם שְׁלַחַן עֲרוּף הַרֵב. וְלָמָּה בְּאַמַּת כְּתוּב פְּעַמִּים? אֶלָּא
הַמְּגִיד אָמַר ל'בְּעַל הַתְּנַיָּא': אֲנִי רוֹצֵה שְׂאֵתָה תִּתְחִיל לְכַתֵּב אֶת סֵדֵר
הַפּוֹסְקִים עַל-פִּי הַשְּׁלַחַן עֲרוּף. אֲזִי הַחֲל לְכַתֵּב אַרְבַּעַת סִימָנִים,
וּכְשֵׁפִים, רָצָה שֶׁהַרְּבִי יִסְתַּכַּל עַל זֶה וְיִרְאֶה אִם לָזֶה כּוֹן, וְאֶת זֹאת
הוּא רָצָה, אֲזִי הֵנִיחַ עַל שְׁלַחַנוֹ. וּכְשֵׁשֵׁב הַמְּגִיד וְרָאָה אֶת כְּתַב הַיָּד
עַל הַשְּׁלַחַן, שְׂאֵל: מִי כְּתַב אֶת זֹאת? וְה'בְּעַל הַתְּנַיָּא' עָנָה: אֲנִי,

אָשׁר   ט' תשסו   בַּנְחַל   שְׁלָה

וְנִטַּל הַמַּגִּיד אֶת הַכְּתָבִים וְהַשְּׁלִיכֶם עַל הָאָרֶץ, וְנִכְנַס חֲזָרָה לְחִדְרוֹ, וְיַבְעַל הַתְּנִי'א מְאֹד גְּבָהֵל, וְלֹא יָדַע מֶה קָרָה.

וּכְנָהוּג, קִדְּם שְׁהִלְכוּ הַתַּלְמִידִים לְדַרְכָּם, הָיוּ נִפְרָדִים מִהֶרְבֵּי לְשָׁלוֹם. וְהִנֵּה רָאָה ה'יַבְעַל הַתְּנִי'א, שְׁהֶרְבֵּי נִכְנַס בְּקַפְדָּה לְחִדְרוֹ, וְאִין בְּאִפְשָׁרוֹתוֹ לְהַפְרֹד מִמֶּנּוּ בְּבִרְכָה, אָזִי בְּלִית בְּרִירָה נִטַּל הַכְּתָבִים וְנִסַּע בְּפָחִי נִפְשׁ. וּבִימֵים הָהֵם הָיוּ נוֹסְעִים בְּעַגְלָה וּבְסוּסִים. וְלַעֲת עָרַב, אִין יְכוּלִים לְהַמְשִׁיךְ בְּנִסְיַעַה דְרָךְ הַיַּעַר, וְהַצְּרִיכוּ לְהַפְגִּס לְאִיזָה פְּנִדְק לְלוֹן שָׁם. וְהִנֵּה ה'יַבְעַל הַתְּנִי'א שָׁכַר חִדְרָה לְלִינַת לִילָה, וְהָיִיתָ שְׁלֹא הָיָה שָׁם אֹר, חִפְשׁ אִיזָה כִּסָּא לְשִׁבְתָּ עָלָיו, וְלֹא מְצָא אָזִי יָשֵׁב עַל הָאָרֶץ וְלָמַד. [כִּי ה'יַבְעַל הַתְּנִי'א הָיָה גָּאוֹן עוֹלָם, דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיָשֵׁב וְגָרַס בְּעַל-פִּה הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה]. וּבְפְנִדְק הַזֶּה הָיוּ חִדְרִים רַבִּים, שְׁהַשְׁכִּירוּ אוֹתָם לְכָל מִינֵי טְפוּסֵי אַנְשִׁים, וְעַרְלִים בִּינִיָּהֶם. בְּאִמְצַע הַלִּילָה הַחֲלָה לְצָרַח אִשְׁתָּ בְּעַל-הַבֵּית בְּקוּלֵי קוּלוֹת, שְׁאֶחָד רָצָה לְנַגֵּעַ בָּהּ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. הָיִיתָ שְׁהִיָּה חֲשׂוֹן עַב וְאָפֵל, בְּעַל-הַבֵּית רַץ תַּכְף-וּמְדָ וְחִפְשׁ בְּחִדְרִים מִי עַר וְכוּ', וְהִנֵּה שָׁמַע קוֹל יוֹצֵא מֵאֶחָד הַחִדְרִים, הָיָה זֶה ה'יַבְעַל הַתְּנִי'א שְׁיָשֵׁב עַל הָאָרֶץ וְלָמַד. וְחָשַׁב בְּעַל-הַבֵּית, שְׁמִסְתַּמָּא הוּא נִגַּע בְּאִשְׁתּוֹ, וּפְרִץ הַדָּלַת וְהַכָּהוּ. וּבִכְּה 'בְּעַל הַתְּנִי'א וְאָמַר: לֹא אָנִי, לֹא אָנִי. וְתַכְף הִבִּיא בְּעַל-הַבֵּית גְּרוֹת, וְרָאָה שְׁיֹשֵׁב שָׁם יְהוּדֵי צְדִיק קְדוּשׁ תַּלְמִיד חָכֵם וְכוּ' וְכוּ', וְהַתְּנַצֵּל וּבִקֵּשׁ סְלִיחָה. וְיַבְעַל הַתְּנִי'א הִבִּין שְׁמִשְׁהוּ עֲמַק קוֹרָה פֶּה, אִיךָ יִתְכַּן שְׁחָשְׁדוּ בּוּ בְּדָבָר כְּזֶה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְהַחֲלִיט, שְׁלִמְחַרַת הַיּוֹם יָשׁוּב לְרַבּוֹ הַמַּגִּיד הַקְדוּשׁ. וְתַכְף כְּשֶׁהִגִּיעַ לְמִזְרִיטָשׁ, רָאָה אֶת רַבּוֹ מִמְתִּין לוֹ בְּפֶתַח בֵּיתוֹ, וְאָמַר לוֹ: כְּזֶה שְׁאִמְרַתְּ אָנִי, הַצְּרַכְתָּ לֹאמֵר: לֹא אָנִי, לֹא אָנִי, כִּי זֹאת צְרִיכִים לִידַע, שְׁאִין מִשְׁגַּל שֶׁל אָנִי, אֶלָּא כָּל הַקּוֹרָה אֶתְנּוּ זֶה מֵאִתּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָנִי זֶה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אָנּוּ נִמְצָאִים בִּיַדֵּי הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

רַבּוֹנוֹ וְ"ל אֹמֵר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פּד), שְׁכַתּוֹב אֶצֶל דְּוֹד הַמְּלֶךְ (תְּהִלִּים קב, א): "וְאָנִי תְּפִלָּה", כָּל עֲנִינּוֹ שֶׁל דְּוֹד הָיָה תְּפִלָּה, כָּל מֶה שְׁעָשָׂה וְרָצָה לַעֲשׂוֹת, כָּל מֶה שְׁבִקֵּשׁ, הַכֵּל הָיָה תְּפִלָּה, הַרְגִּיל

שלו אֲשֶׁר ט' תשסוּ בַּנְחָל

עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא ולבקשו יתברך כל אשר צריכים, וזה "ואני תפלה", כל האני זה תפלה. וכן מצינו אצל יחזקאל הנביא כשראה שעים ישראל הלכו בגולה, מה הוא אמר? "ואני בתוך הגולה" (יחזקאל א, א), ה'אני' — זה בתוך הגולה. כל אחד מדבר 'אני' 'אני' וכו', זו הגלות. כי אין דבר כזה 'אני', יש רק הקדוש-ברוך-הוא. ולכן אם נרגיל עצמנו רק לדבר אליו יתברך, נהיה הכי מאשרים.

אני יודע שעובר על כל אחד ואחד מכם בעיות, כי מי אינו עובר סבל, כי כל זמן שאין משג כזה אני — זה הקדוש-ברוך-הוא, אז ישנן בעיות, אף ברגע שאדם מבטל עצמו לגמרי אל האי"ן, אז אין בעיות. ולכן כל אשר צריכים זה רק לבקש מאתו יתברך, שזה "ואני תפלה".

ולכן אבקש את כלכם, הרגילו עצמכם לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא לכל הפחות חמש דקות ביום, לבקשו יתברך שתהיו בשמחה, שתהיו רגועים, והשמחה מרחבת את הדעת. רבנו ז"ל אומר (לקיטת מוהר"ן, חלק א', סימן י'): השמחה מרחיבה את הדעת; בשמחה — אותיות מחשבה (תקוני-זהר, דף סז.). על-ידי שמחה יודעים איך להוליך את המחשבה. למה אדם עצבני? כי אין לו שמחת החיים, למה הוא מתפרץ? כי אינו מרגיל עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אם היה מתבודד בינו לבין קונו, לא היה חסר דבר.

ולכן ראו להרגיל עצמכם לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ולדבק בשמחת החיים, להיות שמחים ועלזים, ושתהיה לכם סבלנות לילדים, סבלנות עם כל בר ישראל.

ואבקש אתכם מאד, שתשתדלו להרבות במדת האהבה והשלום. אנו קהלה קדושה, קהלה שאינם רוצים מאומה רק את הקדוש-ברוך-הוא, ולכן לא בתנאים שהסמ"ך-מ"ם הוא השטן שם עין רעה עלינו, אף לא יועיל לו, כי כל זמן שאנו אוהבים בהקדוש-ברוך-הוא, איננו יכול לעשותנו דבר.

אָשֶׁר ט' תשסו בַּנְחָל שְׁלֹז

בִּיבְנֵאֵל תִּהְיֶה עִיר עַל שֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל, עַל אִפּוֹ וְעַל חֲמַתּוֹ שֶׁל
הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הוּא הַשֵּׁטֶן.

גַּם אֲבָקֶשׁ מְאֹד אֶת הַנָּשִׁים לִילֵךְ בְּמִדַּת הַצְּנִיעוּת, הֵן צְנִיעוּת
הַלְבוּשׁ, הֵן צְנִיעוּת הַדְּבֹר, כִּי צְנִיעוּת הִיא הַיְסוּד לְבֵת יִשְׂרָאֵל.

נָא וְנָא הַחֲזִיקוּ עִצְמֵכֶם בְּיַחַד בְּשִׂמְחָה וּבְאַהֲבָה, וְעֲזְרוּ זֶה לְזֶה,
וְאִז תִּרְאוּ לְאִיזָה טוֹב וְשִׂמְחָה תִּגִּיעוּ.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּרְבוּ בְּמִדַּת הַשִּׂמְחָה, הָאֲחִידוּת
וְהַשְּׁלוֹם, וְתִתְרַחֲקוּ מִמַּחֲלָקֶת וּמְרִיבוּת, וְאַל תִּזְיָקוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ,
וְעַל-יְדֵי הַשִּׂמְחָה תִּזְכּוּ לְסִבְלָנוּת, וּבְזָכוּת הַסִּבְלָנוּת נִזְכֶּה בְּקִרּוּב
לְהִתְרַאוּת בְּשִׂמְחוֹת.

הַמֵּאֲחִיל לָכֶם בְּרִכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׂזַכֵּנוּ לְסִיַּם אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלֵא הַזֶּה, וְהוּא כָּרִךְ
נָא, יִזְכֵּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְסִדֵּר עֲכָשׁוֹ לְדָפוּס אֶת כָּרִךְ נב לְהַגְדִּיל תּוֹרָה
וּלְהַאֲדִירָהּ.

אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּא ה' הַצְּלִיחָה נָא.

A decorative border with a repeating floral and leaf motif, framing the central text.

הספר הקדוש הזה יהיה לזכות

אברהם אליהו בן אסתר

וזוגתו שרה הענטשא בת חנה לאה

ובניהם

ישראל

יוסף

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

חֶלֶק נֹא

- ג** פֶּתַח דְּבָר . . . . .
- ה** הַקְדָּמָה . . . . .
- יא** ט' תצט . . . . .
יחזק על כבוד הַדְּדִי בַּבֵּית, ויעורר על הקפדה על הלכות הבית, ויחזק על תפלות במגן ובבית־הַכְּנֶסֶת דִּיקָא.
- יב** ט' תק . . . . .
יחזק ויעורר מאד על המצוה החמורה של כבוד אב ואם, ועקר הכתבת בכל עת צרה הוא רק הקדוש־ברוך־הוא, ויאמץ בעגן השגחה פרטית.
- יג** ט' תקא . . . . .
מכתב כללי לכלליות נשות אנשי שלומנו, ויעוררם על שמחה עם חזוק בשאר עניני יהדות נחוצים עם מעשיות ועבודות מצדיקים אמתיים, ויחזק ויעורר מאד.
- יח** ט' תקב . . . . .
יִאָרִיף לַחֲזֹק מְאֹד בְּעִנְיַן שְׂדוּכִים, שְׂדוּכִים לָהֶם רַק עַל־יְדֵי הַצַּדִּיק הַמְּשֻׁדָּד, ויגלה נוראות ממה שזוכה הצדיק, אף שהוא נעלם ונסתר, ואינו נפר מבחון כלל וכו', ויעורר מאד נגד בררנות בשדוכים, ויחזק על זה מאד.
- כג** ט' תקג . . . . .
יגלה נפלאות, שהדרך הקלה ביותר לקרב יהודים אל הקדוש־ברוך־הוא, היא על־ידי חפוש ומציאה בהם נקודות טובות וכו', ויבאר ענין זה היטב.

ט' תקד . . . . . כה

יגלה מעלת הרחוק שנתקרב לתשובה, איך שטועם טעם מתק וערב
בכל עבודתו שהיא בהתחדשות נפלאה וכו', ויגלה שסוד נפלא זה של
ערבות נעימות התחדשות רוצה רבנו ז"ל להחדיר בכל אחד וכו',
ויעורר מאד על למוד ספרי רבנו ז"ל, שזוהי שלמות ההתקרבות אליו.

ט' תקה . . . . . כז

באר מנהג ישראל, שנוהגים להזכיר את עצמם לפני חתן ביום חפתו.

ט' תקו . . . . . כז

אמץ מאד את הנמצא, שיתחזק בכל העובר עליו, וידרבונו לקחת דגמא
ממנו, איך שגשאר לבר, ורודפים אותו שנים רבות על לא דבר, ואין
מפירים לו טובה שעשה עמם, ואף-על-פי-כן מתחבא בסתר על פנפיו
תברך, ויגלה נפלאות מענין השגחה פרטית, איך שאין עוד מלבדו
כלל, ועל-כן למה להשבר, וידבר מסוד שלש פעמים 'חוק', ויארץ בזה
באפן נורא ונפלא מאד.

ט' תקז . . . . . לב

יעורר אשה פעילה, שתחזק את צעירות אנשי שלומנו, שלא יוכל
הסמ"ך-מ"ם, הוא השטן, לשבר את הקהלה מבפנים.

ט' תקח . . . . . לב

ידבר מעבודת האדם הזוכה להתיגע לזוף מחו, עד שמאיר לו שמות
קדושים, ואז אינו עסוק בכל מיני שטיות, ויחזק בענין עצות ושמחה.

ט' תקט . . . . . לג

יחזק אחד שהתלונן על צרותיו, שלעמת צרות ישראל בכל הדורות, אין
ראוי לקרא צרות למשברים של יום יום, ויספר לו ספור נורא, וינחמו
ויחזקו באמונה פשוטה.

ט' תקי . . . . . לה

יחזק הנמצא בזה שיתחיל להכיר את עצמו, ואז יהיו לו חיים של שמחה
ועין טובה בלי מרירות.

ט' תקיא . . . . . לה

יחזק הנמצא, שחזיו מרים מאד, ויגלה לו מעלתו כשישפף תפלת לבו
לפני השם תברך, ויעוררו לנצח את הסמ"ך-מ"ם על-ידי הפצה.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

ג

ט' תקיב . . . . . לו
יחזק בקצרה על משבר החיים, ויעורר על תפלין.

ט' תקיג . . . . . לו
יחזק מאד להיות בשמחה על התקרבותנו לרבנו ז"ל, וידבר ממאמר החכם, שאין כל העתים שוות, ויעורר על פי זה.

ט' תקיד . . . . . לו
יאחל התעלות ברוחניות ובגשמיות, ויגלה כי השמחה היא הצלחת החיים.

ט' תקטו . . . . . לח
יחזק אשה כשרה על ענין שמחת החיים לא להשבר משום דבר, שזו גדלת האדם, וידבר מענין בטחון עצמי ומהשפעה של האשה ויפרש על-פי זה מקרא קדש בפרשת תזריע, ויעורר על חזוק הבעל, וידבר אודות החלפת מזוזות.

ט' תקטז . . . . . לט
יעורר על כשרות המזוזות ושמירת שבת וכשרות האכילה ובכרפת הנהנין.

ט' תקיז . . . . . מ
יחזק מאד בענין החדרת האמונה פשוטה וכו', וידבר מעצת רבנו ז"ל השייכת לזה — לברח תמיד רק אליו ותברך.

ט' תקיח . . . . . מא
יחזק על שמחה בהתקרבותנו לרבנו ז"ל, ושמחת הבריאות שהעניק לנו השם ותברך.

ט' תקיט . . . . . מב
יאחל לבחור צעיר עליה בדרך הרוחניות.

ט' תקכ . . . . . מב
יאחל ברפת הצלחה, ויעורר על הדלקת גרות שבת ותפלה בעת ההיא, ובדיקת מזוזות.

ט' תקכא . . . . . מג
ידבר אודות השם רע שיש על חסידות ברסלב שלא פראוי.

ט' תקכב . . . . . מד
 ידְבַר מְעַנֵּן, שְׁבָרַב הַיָּמִים הַכֹּל נִשְׁכַּח, וְנִתֵּן לְהִתְחַזֵּק עִם זֶה גַם בְּחִשְׁבוֹן
 עַל הָעֶבֶר עָלָיו, וַיַּעֲוֹר לְדַבֵּר בְּרִגְלֵי אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ.

ט' תקכג . . . . . מה
 יֵאחַל הַצְּלָחָה בְּלִמּוּדֵים, וַיִּזְהַר אֹדוֹת הַנְּחֻמָּה תְּפִלִּין.

ט' תקכד . . . . . מה
 יְדַבֵּר מִגְדֵּל סוּד הַהִתְחַזְקוֹת שְׁצָרִיכִים בְּכָל יוֹם, וַיִּבְיַע חוֹבֵת שְׂבָחָנוּ לֵה',
 שְׁזָכִינוּ לִידַע מִרְבֵּי כְּזֶה, וַיִּחְזַק מְאֹד בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית.

ט' תקכה . . . . . מו
 יְדַבֵּר מִרְפוּאָה שְׁלֵמָה הַתְּלוּיָה בְּשִׂמְחַת הַחוּלָה וְכו', וַיִּפְלֵג בְּמַעֲלַת מִדַּת
 הַסְּבָלָנוֹת.

ט' תקכו . . . . . מז
 יִרְחִיק מְעַצְבוֹת וְעַצְלוֹת, שֶׁהֵיא מִדַּת הַסְּטָרָא אַחְרָא, וַיְדַבֵּר מִסוּד
 הַהַצְּלָחָה הַתְּלוּיָה בְּשִׂמְחָה, וַיִּמְעַנֵּן בְּדִיקַת מְזוּזוֹת.

ט' תקכז . . . . . מח
 יִחְזַק מְאֹד בַּת יִשְׂרָאֵל שְׂבוּרַת רוּחַ, אֲשֶׁר מִלְּדוֹתָהּ רָאִתָּה קְשִׁיִּים בְּתַיִם,
 וַיִּגְלֶה לָּהּ עֲצַת הָאֱמוּנָה הַפְּשׁוּטָה הַמְּבִיאָה לְאָדָם כָּל הַטּוֹבוֹת שְׂבָעוֹלָם,
 וַיִּנְחַם וַיַּעֲוֹד מְאֹד.

ט' תקכח . . . . . מט
 יִחְזַק אִשָּׁה קִשְׁת יוֹם שְׂבָעֵלָה עֲזָבָה, וַיִּחְזַקָּה עַל יָמִים טוֹבִים יוֹתֵר, וַיְדַבֵּר
 מְעַנֵּן אִמָּה הַרוֹצָה אֶת טוֹבָתָה דִּיקָא.

ט' תקכט . . . . . נ
 יוֹכִיחַ כְּנֶגֶד חֲמֻרוֹת יְתָרוֹת, וַיִּזְהַר עַל שְׂמִירַת הָאָרוּחוֹת עִם בְּרָכוֹת
 בְּכֻנָּה תַחֲלָה וְסוֹף, בְּלִי סְגוּפִים — לֹא בְּאֶכָּל וְלֹא בְּשִׁנָּה, וַיִּגְלֶה דְרָךְ
 עֲבוּדָה עַל־פִּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל.

ט' תקל . . . . . נא
 יִגְלֶה מֵה נַעֲשֶׂה מִכָּל דְּבוּר שְׂמִדְּבָרִים אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ, וַיְדַבֵּר מְעַנֵּן רְצוֹנוֹ
 לְהַשְׁתַּקֵּעַ בְּמוֹשְׁבָה יְבֻנָּאֵל, וַיִּמָּה שְׁנֵאֲרַע לוֹ מֵאֲזוּ, וַעֲקַר הַתְּחַזְקוֹתוֹ הֵיא
 בּו יִתְבָּרַךְ.

ט' תקלא . . . . . נב
 יְדַבֵּר מִרְפוּאָה וּבְדִיקַת מְזוּזוֹת וְהִרְחַקַת הַמְּרִירוֹת.

תִּכְן הָעֲנָנִים

ה

ט' תקלב . . . . . נג

יְדַבֵּר מַגְדֵּלֶת הָאִשָּׁה הַמְחַזְקֶת אֶת בַּעְלָהּ, וְעֲנִין רְצוֹן רַבְנוּ ז"ל, שְׁנַעֲשֵׂה מֵהַנָּשִׁים חֲסִידוֹת.

ט' תקלג . . . . . נד

יְגַלֶּה מַעֲלַת וְחֹבֶת הַנְּחַת תְּפִלִּין, שְׁפָל חַיֵּי הָאָדָם תְּלוּיִים בָּזֶה.

ט' תקלד . . . . . נה

יְדַבֵּר מֵעֲנִין מְרִיבוֹת בַּבַּיִת, אֲשֶׁר זֶה הוֹרֵס כָּל חֶלְקָה טוֹבָה, וַיַּעֲוֹרֶר לְהַכְנִיס בַּבַּיִת רַק אֲוִירָה חַיּוּבִית שֶׁל שְׂמֻחָה וְשִׁלּוּחַ.

ט' תקלה . . . . . נה

יְבַאֵר עֲנִין, שְׁהַקְשָׁה זִוּוּגוֹ שֶׁל אָדָם לְקָרִיעַת יַם סוּף, וַיַּעֲוֹרֶר אֹדוֹת קְרִיאַת שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאֶחָד תְּרַגּוּם, וְכֵן לַעֲשׂוֹת סֶדֶר לַמוֹד וְגִרְסָא בַּמְשָׁנִיּוֹת.

ט' תקלו . . . . . נו

יַחֲזִק אִשָּׁה אֹדוֹת הַבְּטָחוֹן וְהַחֲזִיק שֶׁיְּכֻלָּה לְהַחֲדִיר בְּבַעְלָהּ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּשְׁרַח בִּינְיָהֶם אֲוִירָה טוֹבָה שֶׁל שְׂמֻחָה וְהַצְּלָחָה, וַיְדַבֵּר מִחֲמַרַּת שְׁתַּיִת ז"ן.

ט' תקלז . . . . . נח

יְזַהֵר עַל חֲזִיק הָאִשָּׁה בְּחֻדְשֵׁי עֲבוּרָה הָרֵאשׁוֹנִים, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין תְּפִלָּה אֶפְלוּ בַּמְשָׁךְ חֲמֵשׁ דְּקוֹת כָּל יוֹם.

ט' תקלח . . . . . נח

מִכְתָּב כְּלָלִי לְכָל־לַיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוּ יֵאָרֶף מְאֹד בְּעֲנִין הַתְּקַשְׁרוֹת אֶל הַצְּדִיק, וַיְבַאֵר עֲנִין זֶה הֵיטֵב הַדָּק, תּוֹכוֹ רְצוֹף אֲהָבָה, וְעוֹד כַּמָּה עֲנָנִים עֲקָרִיִּים וְשָׂרִשִׁיִּים בְּחֲסִידוֹת בְּרִסְלָב בְּפָרֶט וּבְקִיּוּם הַיְהוּדוֹת בְּכָל־ל.

ט' תקלט . . . . . עג

יַעֲוֹרֶר כַּמָּה אַבְרָכִים עַל נְחִיצוֹת הַהַפְּצָה, וְרְצוֹנוֹ לְהַדְפִּיס סְדוּר עִם פְּרוּשׁ עַל־פִּי דְבָרֵי רַבְנוּ ז"ל, וְלְהַפְּיִצוֹ בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ.

ט' תקמ . . . . . עד

יַחֲזִק בְּקַצְרָה עַל שְׂמֻחָה וְהַתְּבוּדָּוֹת.

ט' תקמא . . . . . עד

יַחֲזִק הַנִּמְצָן בְּצִרוּתָיו, שֶׁהֵן מִחֲמַת דְּכֹאוֹנוּ הַקְּבוּעַ, וַיַּעֲוֹרֶרוּ לְהַכְרִיחַ עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת בְּשְׂמֻחָה.

ט' תקמב . . . . . עה
 יעורר מאד על תפלה במנן, ויגלה שזה מציל את האדם מחובותיו,
 וכן חמש ורש"י ותרגום, ויזהיר מאד הנמצען לברח ממקומות בלתי
 טהורים.

ט' תקמג . . . . . עו
 יוכיח ויזהיר אחד שנשואיו התפרקו, שיכפין ראשו למען שלום ביתו.

ט' תקמד . . . . . עז
 יוכיח ויעורר ויזהיר מאד בעלי תשובה על המצנה החמורה מאד של
 כבוד אב ואם, הגם שאינם שומרים עדין על מצוות התורה, ויגלה להם
 זכותם — אם יהדרו במצנה זו.

ט' תקמה . . . . . עז
 ידבר מחסרונו של בית, שבו ההורים רכים, אשר זה מותר צלקת על
 ילדי הבית.

ט' תקמו . . . . . עח
 יגלה איך בונים בית נאמן בישראל, ויעורר הנמצען על שמחה בזווגו.

ט' תקמז . . . . . עט
 יגלה מעלת הפצת ספרי רבנו ז"ל, ומענין זכות הזוכה להקדיר בזולת
 אפלו מחשבה קלה של אמונה, אף לרגע קט וכו', ויזכיר לנמצען את
 התקומות הבטחתו בענין מציאת זויג בזכות הפצה, ועוד מה שיזכה
 ברוחניות, וידבר מנדאות ענין קיום הבטחת רבנו ז"ל אודות ציונו
 הקדוש, ויורה לנמצען להאמין ולשמח בזה שהיה שם.

ט' תקמח . . . . . פ
 יוכיח אחד שמריכה מצויה בתוך ביתו, ויורה לו דרך לשמר את
 נשואיו, על-ידי הרפנת ראש מחלט גם כשהצדק עמו, ואז יזכה
 לשלום-בית.

ט' תקמט . . . . . פב
 יוכיח מאד בעל תשובה בדברים מיסרים וחוצבים להבות אש, אודות
 אי זכוו בעניני קדשה וטהרה, אשר אינם עולים בקנה אחד כלל עם
 התאר 'בעל תשובה', וינרזו לשוב בתשובה שלמה ואמתית, ויתן לו
 עצות והדרכות על זה.

ט' תקנ . . . . . פד

מִכְּתָב פְּלִי לְצַעֲרֵי הַצֶּאֱן מְאֻשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּוּ יַעֲוֹרר מְאֹד בְּבֹאֹר חֲדָשׁ
עַל־פִּי הַרְמֹז עַל מְאֻמָּרם ו"ל: עֲשֵׂרְתֶּם, עֲרַבְתֶּם, הַדְּלִיקוּ אֶת הַגֵּר וְכוּ',
בְּעֲנֵן עֲזָרָה לְזוּלַת וְהִתְאַחֲדוּת עִם גְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאִזּוּ מְאִיר אֹר
הַנְּשָׁמָה, וַיְדַבֵּר אֹדוֹת שְׂאִיפְתּוֹ לְרֵאוֹתֶם גְּדֻלִים בְּקִדְשָׁהּ וּבְטָהֳרָה עַל־פִּי
רְצוֹן רַבְּנוּ ו"ל — כְּפִי שֶׁהִדְרִיכֶם, וְתַפְלְתוּ שְׂיוֹשִׁיעוּ ה', שְׁכַרְמוּ לֹא תַנְזֹק
עַל־יְדֵי אִיזוּ תוֹלַעַת, שְׁתַּכְרֶסֶם וְתִהְרַס כָּל עַמְלוֹ. וַיִּסְפֹּר מַעֲשֵׂה מַמְעֻלַת
תְּמוּנַת צַדִּיק, וְכֵן מִהֶרְבֵּנִית הַצְּדִיקָה מִבְּעֻז אֹדוֹת בְּרַפְת הַנְּהַנִּין בְּכֹנָה.

ט' תקנא . . . . . צ

יַחְזֹק מְאֹד אִשָּׁה שְׁעַבְרָה אֶסוֹן כְּבֹד בְּחַיֵּיהָ הָאִישִׁים, וַיַּעֲוֹרְרָה לְהַבִּיט
קְדִימָה, עַל־יְדֵי חֲזוֹק בְּאֻמוֹנָה פְּשׁוּטָה.

ט' תקנב . . . . . צא

יַחְזֹק הַנְּמַעֵן אֹדוֹת צָרְתוֹ הַפְּרָטִית, וַיִּוְרְנוּ לְחֲזֹק אֶת אִשְׁתּוֹ וְכוּ', וַיַּיַּעֵץ
בְּעֲנֵן נְתוּחַ, וְכֵן בְּעֲנֵן מַחְלַת הַבֵּן, וַיַּחְזֹק עַל אֻמוֹנָה פְּשׁוּטָה בּוּ יַתְּבַרֵּךְ.

ט' תקנג . . . . . צב

יְדַבֵּר מִעֲבוֹדַת הָאִישׁ הַיְהוּדִי — לְהִתְחַדֵּשׁ תְּמִיד, וְלְהַשְׁלִיךְ אֶת חֲכָמָתוֹ
הַמְדַמָּה, וְלַעֲסֹק בְּלִמּוּד פּוֹסֵק, שְׁעַל־יְדֵי־זוּה גִבְּרִית בּוּ יִרְאֶה, וְזוֹכֵה
לְבַטֵּל כְּסִילוֹת חֲכָמַת הַמְדַמָּה שְׁלוֹ.

ט' תקנד . . . . . צג

יֵאָחַל לְזוּג שְׂיוֹכּוֹ לְדִירָה מְשֻׁלָּהֶם, וַיַּחְזִקֵם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה וּבְסִבְלָנוּת,
וַיַּחְזִק הָאִשָּׁה אֶת הַבַּעַל.

ט' תקנה . . . . . צג

יַחְזֹק אִשָּׁה עַל שְׁלוֹם עִם חֲבֵרוֹתֶיהָ, וְאֶסוֹר לְשׁוֹן־הַרְע, וּבְכַרְט עַל
הַצְּדִיק, וְכָל הַצְּרוֹת נִמְשָׁכוֹת מִחֲמַת שְׂמוֹשְׁכִין אֶת עֲצָמָם אֶל הַצַּעַר.

ט' תקנו . . . . . צד

יְדַבֵּר מִסוּד הַנְּעֻגוּעִין שְׂיֵשׁ כְּבִיכּוֹל לְקַדְשָׁא בְּרִיף הוּא אֲלִינוּ, וַיַּעֲוֹרר
לְהַחְדִּיר בְּיַלְדִים אֻמוֹנָה, וְכֵן יְדַבֵּר מִשְׂמַחְתָּנוּ שְׂיֵשׁ לָנוּ רַבִּי כְּזֶה, וְצָרִיף
לְגַלוֹת אֻמוֹנָה בְּפִשְׁטוֹת לְאֲנָשִׁים וְלֹא לְכוֹשׁ.

ט' תקנז . . . . . צו

יַחְזֹק אֶת עַמּוּד הַתְּנֹף שֶׁל כּוֹלֵל הָאֲבָרְכִים שְׁהִקִּים, שְׂאֶסוֹר לוֹ לְהִיּוֹת
קָטָן בְּעֵינֵי עַצְמוֹ, אֲלֹא לְחֲזֹק אֶת הַמְּקוֹם, שְׂיִתְהַפֵּף לְהִיּוֹת כְּלוֹ תוֹרָה.

ט' תקנח . . . . . צו
 יִחְזַק מְאֹד לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה בְּעֲצָמוֹ, וְלַעֲסֹק בְּשִׂמְחַת אַחֲרִים.

ט' תקנט . . . . . צז
 יְדַבֵּר מִחוּבַת הָאָדָם לְכַבֵּד אֶת אִשְׁתּוֹ, וַיְגַלֶּה מַעַלְתֵּי הָעֲנִיָּן, וַיִּזְהֵר מְאֹד
 עַל קְבִיעוֹת רַבּוּי עִתִּים לַתּוֹרָה, וְכֵן בְּקִיאוֹת בְּהִלְכוֹת טְהָרָה, וַיַּעֲזֹר עַל
 הַתְּבוּדוֹת.

ט' תקס . . . . . צט
 יִגְלֶה, שֶׁכָּל הַבְּעִיּוֹת הֵן מִחֲמַת חֶסֶד שִׂמְחָה, וְעַל הַבְּעַל לְשַׂמַּח אֶת
 אִשְׁתּוֹ.

ט' תקסא . . . . . צט
 יִחְזַק אִשָּׁה עַל שִׂמְחַת בַּעֲלָהּ וַיִּזְהֵרוֹת מִמְרִיבָה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה תִּשְׁרָה
 הַשְּׂכִינָה בְּבֵיתָם, וַיִּשְׂבַּח אֶת בַּעֲלָהּ בְּפָנֶיהָ.

ט' תקסב . . . . . ק
 יִחְזַק הוֹרִים לְיֶלֶד חוּלָה, וַיִּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ טוֹבָה, שֶׁלֹּא לְהֶאֱשִׁים וּלְצַעַר זֶה
 אֶת זֶה, אֲלֵא לַעֲמֹד בְּנִסְיוֹן שֶׁשְּׁלַחוּ לָהֶם מִן הַשָּׁמַיִם, וְזֶה מוֹרָה עַל גְּדֹל
 מַעֲלָתָם.

ט' תקסג . . . . . קא
 יִזְהֵר לְהַצְרִיף אֶת מִתְנַת ה' — זו אִשָּׁה, וְלֵהֲתַפְּלֵל אֶת הַתְּפִלוֹת
 הַקְּבוּעוֹת בְּמִנְיָן, וְכֵן שִׁיעֵסֵק בַּתּוֹרָה בְּהַתְּמַדָּה.

ט' תקסד . . . . . קב
 יְגַלֶּה הַשִּׂמְחָה שֶׁיֵּשׁ בְּהַפְּצַת אֹר וְרַבּוּי וְ"ל בְּעוֹלָם, וְכָל עוֹד מְסַגְּלִים
 לָזֶה, לֵידַע שֶׁאֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וַיִּדְבֹּר מִעֲנֵן שְׂדוּף וְכו'.

ט' תקסה . . . . . קב
 יִחְזַק בַּת יִשְׂרָאֵל לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלִחְזַק אֶת חֲבֵרוֹתֶיהָ בְּאַמוּנַת חֲכָמִים.

ט' תקסו . . . . . קג
 יִבְקֹשׁ מֵאֵת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שֶׁיִּזְכְּרוּהוּ בַּתְּפִלָּתָם, וַיְכַרְכוּהוּ בְּהַזְכַּרַת שְׁמוֹ
 בְּכַרְכַּת-הַמְּזוּן.

ט' תקסז . . . . . קד
 יִחְזַק אֹדוֹת הַחַנוּף הַטָּהוֹר שֶׁעָלְיוֹ לְהַעֲנִיק לְבַחְוָרִים, שֶׁזֶהוּ רַק עַל נִקְיַת
 הָאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וַיְגַלֶּה נְפִלְאוֹת בְּפָנָם שֶׁיֵּשׁ בְּדֶרֶךְ חֲשִׁיבָה שֶׁהַכָּל

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

ט

מִקְרָה, וַיִּגְלֶה שְׁזָה סוּד קְלַפַּת הַמֶּן, וַיְדַבֵּר מִבְּעוֹר נִגַע הַלִּיצָנוּת, וּמַחֹבֶת הַהִתְחַזְקוֹת הַמְחַדְשֵׁת בְּכָל יוֹם.

ט' תִּקְסַח . . . . . קו
יְחַזֵּק אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּעִנְיַן אֱמוּנַת חֲכָמִים, וְעַל שְׁמִירָה עַל שְׁלוֹם בֵּיתָן.

ט' תִּקְסֵט . . . . . קז
יְדַבֵּר מִעִנְיַן עֲבוּדַת הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא לְהַחֲיוֹת מֵתִים, וַיְדַבֵּר אוֹדוֹת סִפְרֵי הַלְקוּטִים שֶׁל הַלְכוֹת הַיּוֹצְאִים בְּדוֹרָנוּ וַיִּשְׁבַּחֵם, וַיַּעֲזֹר לְלַמֵּד בָּהֶם, אֶף צָרִיף לְהוֹעִץ בְּרַב לְמַעֲשֵׂה, וַיְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַמְסַפֵּר מִשְׁבַּח הַצַּדִּיקִים, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מַעֲלִין הַמַּחֲיִין מִנְּפִילָה, וַיַּעֲזֹר עַל חֲזָרָה רַבָּה בִּ"לְקוּטֵי-מוֹהָר"ן הַקָּדוֹשׁ.

ט' תִּקְע . . . . . קח
יְרַגֵּיל לִילָף בְּבֵית בְּדָרָף שֶׁל סִבְלָנוּת, וְאָסוּר לְהַכְנִיס פְּחָדִים בְּתוֹף בֵּיתוֹ, וַיְדַבֵּר מִעַקֵּר לְמוֹדוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל.

ט' תִּקְעָא . . . . . קט
יְדַבֵּר מִעִנְיַן בְּדִיקַת תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת וְכַשְׁרוֹת הָאֲכִילָה.

ט' תִּקְעַב . . . . . קי
יְדַבֵּר מִרְפוּאָה וּמִסְגָּלַת מְצוֹת כְּבוֹד אָב וְאָם.

ט' תִּקְעַג . . . . . קיא
יִשְׁבַּח אֶת הַנִּמְעָן עַל בְּקִיאוֹתוֹ הַרַבָּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, וַיְדַבֵּר מִגְּדֹל הַחֶסֶד שֶׁזָּכִינוּ לִידַע מִמֶּנּוּ, וּמִהַרְגָּל הַדְּבִיבּוֹר אֵלָיו יְתִבְרָף, וּמִעִנְיַן הַפְּלוּגָתָא 'אֵימַתִּי נִבְרָא הָעוֹלָם' לְעִנְיַן לִידְתּוֹ וְהַסְתַּלְקוֹתוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ ו"ל, שְׁמַרְמֹז עַל שְׁנֵי הַמַּחֲיִין, שְׁמַמְשִׁיף שְׁנֵי סוּגֵי הַשְּׁגוֹת, וַיַּעֲזֹר לְזַכּוֹת לָזֶה.

ט' תִּקְעַד . . . . . קיב
יְדַבֵּר מִגְּדֹלַת יְהוּדִי, שְׂאִינוֹ נִשְׁבָּר מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו.

ט' תִּקְעָה . . . . . קיג
יְדַבֵּר מִעִנְיַן שְׁלוֹם-בֵּית, וְאֲשֶׁר לְכֻלָּם יֵשׁ לְהַתְמוּדָד בְּזָה, וּמִבְּדִיקַת תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת.

ט' תִּקְעו . . . . . קיד
יְדַבֵּר מִנְּסִיוֹנוֹת הַחַיִּים, וַיֶּאֱחַל מְצִיאַת בַּת זוּג.

- ט' תקעז** . . . . . קיד
 מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו היקרים "חסידי ברסלב", בו יעוררם
 מאד על נקדת השמחה, לחזק את עצמו ואת אחרים, וידבר מענין
 שהצדיק בונה תבת נח וכו', תבת התפלה, תוכו רצוף רבוי ענינים
 עקריים על-פי דעת רבנו ז"ל, ויגלה ענין שאמר רבנו ז"ל, שמשתי
 יגלה לכל אחד מה שעבר עליו, ויחזק ויאמץ מאד.
- ט' תקעח** . . . . . קיט
 ידבר מענין רפואה שלמה על העינים, וייעץ כמה עצות לזה, ויעורר
 על למוד משניות ורמב"ם והתבודדות.
- ט' תקעט** . . . . . קכ
 יתן כמה עצות פרטיות לזכות לזרע של קימא.
- ט' תקפ** . . . . . קכא
 ידבר ממשלוח ספרים וקונטרסים.
- ט' תקפא** . . . . . קכא
 ידבר מסוד נקדת ההתחדשות, והמלאך הממנה לחזק את הנופלים
 לשאול תחית. וידבר מכבוד האשה, ויחזק להיות תמיד שמח וטוב
 לב.
- ט' תקפב** . . . . . קכב
 ישבח עבודת הקדש של הנמען שזוכה לשמח יהודים ולקרב רחוקים
 אליו יתברך, ויגלה לו מעלת עבודה קדושה זו העולה על הכל.
- ט' תקפג** . . . . . קכג
 יחזק זוג על ענין שלום בבית, וייעץ בענין הלדת בן זכר.
- ט' תקפד** . . . . . קכד
 יוכיח שלא להתבלבל אם זוכה לראות "אורות" אם לאו, ויגלה שלכל
 בר ישראל יש דבורים, וצריך לגלות אמונה לאחרים.
- ט' תקפה** . . . . . קכה
 ידבר מענין שההתקרבות אל הצדיק צריכה להיות בכל יום מתחדש,
 ויחזק להיות בשמחה, וכל דבור להשם יתברך הוא הצלחה נצחית.
- ט' תקפו** . . . . . קכו
 ידבר אודות הנגונים שחבר הנמען עם דבורי אמונה, ומוהרנ"ת ז"ל
 זכה לענינו רק על-ידי מדת ההתחזקות, ויגלה מעלתו של מוהרנ"ת
 ז"ל.

תִּכְן הָעֲנִינִים

יא

ט' תקפז . . . . . קכז
יגלה מחוכמתנו לקרב אחרים לעבודת ה', ומהתקון הנורא שמונח
עבודת ההתבודדות את האדם.

ט' תקפח . . . . . קכח
יגלה נפלאות מענין המשמעות האמתית של המשג הנודע בשם 'דעת
תורה', ויחזק לזכות לזה על-פי דעת רבנו ז"ל.

ט' תקפט . . . . . קכט
יחזק ויאמץ מאד לשכח את כל העבר, ולעשות תמיד התחלה חדשה.

ט' תקצ . . . . . קל
יגלה נפלאות בקצרה ממצלת רום נשגבות חג הפסח הקדוש והנורא.

ט' תקצא . . . . . קלא
ידבר מענין התפשטות הרע בעיר גבעתיים, ויזהיר הנמען שעליו נפלה
חובת תקון הענין, וידבר מענין כבוד אב ואם, ועשיית שלום ביניהם.

ט' תקצב . . . . . קלב
יחזק מאד בחור צעיר בפרטיות בסדר העבודה והלמוד, והדבור אליו
יתברר, ויבנין לבוש, ויגלה לו מצלת בחור צעיר, איך יכול לזכות
להרבה, ויחזק להיות בשמחה.

ט' תקצג . . . . . קלד
יגלה נפלאות ממצלת מי שזוכה להמתיק המרירות של זה העולם בכל
פעם מחדש, על-ידי שיתבונן בחסדים שעשה עמו הקדוש-ברוך-הוא.

ט' תקצד . . . . . קלד
יגלה לנמען מגדל כחו, ויעוררו לנצל השפעתו, ולהציל בתי ישראל
מקליה של פרוק, ויגלה שגם הוא עוסק בזה בכל יום.

ט' תקצה . . . . . קלה
יספר לבחור צעיר איך הוא זכה על-ידי רבנו ז"ל להתנתק מטבע
שוכבות אל טבע מתמיד בתורה הקדושה, ויעוררו לעשות כמוהו.

ט' תקצו . . . . . קלו
ידבר על שלום-בית ושמחה, שהיא הצלחה, וכן התבודדות היא
הצלחה נצחית, ויגלה מהו ענין בשמחה, וענין לשמח את האשה,
וידבר מענין בית-החולים לניאדו ושמחות הצדיק.

ט' תקצז . . . . . קלז
 יעורר הנמצען על כבוד האשה, ויגלה לו שפרנסתו תהיה מזה שיחזק
 יהודים, ויקרבם בדרך אהבה וכו'.

ט' תקצח . . . . . קלח
 ידבר ממצלת השמחה בשבת-קדש וענין כבוד האשה, וסוד ההצלחה
 בהתנהגות במדת הויתרנות, וידבר מהצלחת ההתבודדות, ומה נזכה אם
 נעמל להפיץ במסירות נפש.

ט' תקצט . . . . . קלט
 ידבר מענין אמירת שמות הצדיקים פסגלה ללדה קלה.

ט' תר . . . . . קמ
 ידבר מענין ספורי חלומות, ועקר העבודה בהקיץ ללהב נשמות ישראל
 אליו יתברך, וידבר אודות אברכים שמסתובבים ללא מעש, ומה צריך
 להחזיר בתלמידים, וידבר מענין שהסמ"ך-מ"ם לקח את עצמו עליו
 וכו'.

ט' תרא . . . . . קמא
 ידבר מענין שלום-בית ומדת הויתרנות, ובזכות אהבה בבית יזכו להפקד
 בזרע של קמא, ויחזק באמונת ה' וצדיקיו, וימליץ להפנע מטפולים,
 ורק להתחזק באמונה ובתפלה.

ט' תרב . . . . . קמב
 יגלה מצלת בית בישראל שאין בו שום מריבות וכו'.

ט' תרג . . . . . קמג
 יוכיח אחד, שלא יתערב בענינים שאינם שיכים לו, ובפרט בעניניו,
 ויכניס את עצמו במח ובדעת התורה הקדושה, ויזכיר סבלו על שצריך
 להיות בפה של כל אחד וכו', ויזכיר לנמצען הנפלאות אשר נעשו עמו,
 ויזהיר להיות עסוק תמיד, ואז לא שיה מחשבות לא טובות וכו'.

ט' תרד . . . . . קמה
 יחזק מאד על שמחה בבית, ובפרט בזמן ההריון, ויזכיר כיצד להתנהג
 אז.

ט' תרה . . . . . קמו
 יעורר מאד על שלום ושלנה בבית, ויחזק לעשות התחלה חדשה
 מעכשו, ויזרו לקבע עתים לשעורים כסדרן, ועל-ידי שמחה נצולין
 מהפגם, ויוכיח הנמצען שמסתכל היכן שאין רצוי, וייסרו על זה מאד.

תִּכּוֹן הַעֲנֻנִים

יג

ט' תרו . . . . . קמז

ישבח מאד על זכות הרבים שיש למי שעוסק להפיץ את הספרים
החדשים, ויגלה מעלתם, ובפרט לאנשי ארץ ישראל במקומות
שעוברים עליהם שם הפחדים.

ט' תרוז . . . . . קמח

ידבר ממעלת הפצה ומענין שמחה, ולמוד ספרי רבנו ז"ל, ויגלה מעלת
הזוכה ללמד "לקוטי-מוהר"ן."

ט' תרח . . . . . קנ

יעורר ויחזק לזכות לחשב תמיד ממנו יתברך, ויגלה כיצד יזכה לזה.

ט' תרט . . . . . קנ

יזרו זוג על ענין שלום-בית.

ט' תרי . . . . . קנא

יגלה שעל-ידי שאדם חושב ממנו יתברך תמיד, על-ידי-זה אין לו שום
פחד, ויספר מעשיה מרבנו ז"ל על זה, ויחזק באמונה פשוטה בו יתברך
באפן נורא ונפלא עד מאד. ויתיחס לצרותיו הנוראות של הנמצען,
ויחזקו וינחמו בשבעה משיבי טעם.

ט' תריא . . . . . קנג

יאחל נחת מהבחור שנעשה בר-מצנה, ויעורר לקבע שעור ב"אשר
בנחל", ולדבר בכל יום אל הקדוש-ברוך-הוא, והתקון הכי גדול הוא
הפצה — לקרב נשמות ישראל לאביהם שבשמים.

ט' תריב . . . . . קנד

ידבר מדיור במושבה יבנאל, ויעורר מעלת ההתבודדות, אשר הזוכה
לזה, לכל טוב הצפון יזכה.

ט' תריג . . . . . קנה

יגלה נוראות חמר ענין כתבי פלסתר, ויזהיר מזה מאד, וכל ענין אנשי
שלומנו צריך להיות איך להאיר אור רבנו ז"ל בעולם.

ט' תריד . . . . . קנו

ידבר מענין התבודדות, שזה צריך להיות באפן טבעי אצל האדם, לבל
יכין שעות לזה, אלא כף יתחיל את היום, ומבואו ועד צאתו יהא עוסק
בזה, ובאמצע פוסק לעניניו, וחוזר לדבקות התמידית בו יתברך, וידבר
מנקדת צדיק שיש בכל יהודי, ועל-כן עלינו להחשיב את כלם, וידבר

מענין חפוש אחר הצדיק האמת שיכול לתקן אותו, ויגלה מהות המפרסמים של שקר, וידבר מלמוד למודי קדש ובפרט הלכה ברוצח רבנו ז"ל, ויגלה מהו הסימן לידע שאנו מקרבים אל צדיק אמת, וידבר מענין "מה שבפד בטוח", בענין השגים רוחניים, וידריך כיצד ללמד תורה הקדושה מעט או הרבה כראוי.

ט' תרטו . . . . . קסא

ידבר אודות עצה מסימת של הנמען, ויגלה דעתו שזהו רבוי אור, וצריך להזהר מלעשות פעלות ללא ישוב הדעת, ובפרט כאשר אין ספוי שיפעל.

ט' תרטז . . . . . קסב

יאחל לאשה מעברת ברכתו.

ט' תריז . . . . . קסג

ידבר מנקדת החסד לעזר לעניים באכל, ויעורר מאד על זה, ויגלה שהוא נולד בספירה כזו.

ט' תריח . . . . . קסד

ידבר בענין אי הבנות פרטיות בענין הדפסה, ויוכיח אחד שאינו נוהג כשורה בענין זה.

ט' תריט . . . . . קסה

ישבח בעל בפני אשתו, ויזרזנה לכבודו כראוי לאיכותו.

ט' תרכ . . . . . קסו

ידבר נפלאות מענין לשמח את אשתו, ויזהיר מאד על שמירת שלום ביתו.

ט' תרכא . . . . . קסז

יאחל נחת לאשה פשרה, ויזהירנה על כבוד בעלה.

ט' תרכב . . . . . קסח

ידבר מענין דירה ביבנאל, ויגלה גדל הקדשה הטמונה שם, ויחזק בקצרה מאד.

ט' תרכג . . . . . קסט

יעורר רוק לשא אשה לשם שמים, ולא להיות בררן.

ט' תרכד . . . . . קסז

מכתב מיחד אל ילדי חמד צעירים מאנשי שלומנו חסידי ברסלב, ובו

תִּכְן הַעֲנִינִים

טו

יֹכִיחֶם וַיִּחְזְקֶם מְאֹד אֹדוֹת הַזְּהִירוֹת בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים, אִף שֶׁנֶּרְאָה שֶׁהֵם מְגִבִּילִים, וַיִּוְרָה בָּמָה מִיִּטְיָבִים עִמָּהֶם מְחַנְכִּיהֶם וְהוֹרִיהֶם, וַיִּחְדִּיר בָּהֶם שְׂאִיפּוֹת לְהַתְעַלּוֹת בַּתוֹרָה וַיִּרְאֵת שְׁמַיִם וּמִדּוֹת טוֹבוֹת וְהִלִּיכָה בְּדַרְכֵי הַתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּמִצְוֹתֶיהָ, תּוֹכוֹ רְצוּף וּמְתַבָּל בְּסִפּוּרֵי צְדִיקִים וְעִבְדוֹת מְעֻנָּנוֹת, וַיִּחְזְקֶם וַיֹּאמְצֵם מְאֹד.

ט' תרכה . . . . . קעו
יְדַבֵּר מִמַּעַלְת מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת שֶׁהִיא כְּתָרִים בְּפָנָי כֹּל נִסְיוֹנוֹת הַבְּלִי הַחַיִּים.

ט' תרכו . . . . . קעז
יִגְלֶה שֶׁמִּסְבָּב כֹּל הַסְּבוֹת מֵבִיא אֶת הָאָדָם לְכָל מִינֵי מְקוּמוֹת, אִף וְרַק כְּדֵי שְׂיֹתִיר שֶׁם רְשִׁימוֹ דִּקְדָּשָׁה שֶׁל גְּלוּי אַמוּנָה, וַיַּעֲרֹר לְעֶסֶק בְּזָה, וְלִדְבַר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ.

ט' תרכז . . . . . קעח
יְדַבֵּר בְּעֶצֶב אֹדוֹת הַבְּזִיוֹנוֹת שֶׁסּוֹבֵל הַנִּמְעָן בְּעִבּוּרוֹ, וּבִכְפָּרֵט מְחַמֵּת הַיְסוּרִים שֶׁהַחֲלוּ לְהִיּוֹת מִנֵּת חֶלְקוֹ, מֵאֲזֻ שֶׁהַחֵל לִפְעַל בְּעֻנֵן יִבְנָאֵל.

ט' תרכח . . . . . קעט
יְדַבֵּר מִכַּח הָאִשָּׁה בְּבֵיתָהּ, וְעַל-יְדֵי חֲכָמָתָה — תִּבְנֶה הַבַּיִת.

ט' תרכט . . . . . קפ
יִצְטַעַר בְּצַעַר בֵּית יִשְׂרָאֵל שֶׁחֹלָה בְּמַחֲלַת הַנְּפִילָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וַיִּתֵּן לָהּ עֲצוֹת רוּחָנִיּוֹת אֵיךְ לְצַאת מִזָּה, בְּעֻזַּת הַשֵּׁם.

ט' תרל . . . . . קפ
יְדַבֵּר מִהַנְּסִיוֹנוֹת שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד, וְעַקֵּר הַגְּדֵלָה לֹא לְהַשְׁבֵּר, וַיִּחְזַק עַל שְׂמֵחָה וְעַל הַפְּצָה, וַיִּרְחִיק מִשְׂקִיעָה בְּעִבְרָה.

ט' תרלא . . . . . קפא
יִשְׂבַּח וַיִּגְלֶה בְּקִצְרָה מַעַלְת מַצּוֹת תְּפִלִּין הַנִּשְׁגָּבָה מְאֹד.

ט' תרלב . . . . . קפב
יִחְזַק בְּעֻנֵן פְּרִנְסָה הַקָּשָׁה עַל הַנִּמְעָן מְאֹד.

ט' תרלג . . . . . קפב
יְדַבֵּר מִצִּיאַת הַזְּוֹג, שֶׁהוּא נֶעְלַם וְנִסְתָּר מְאֹד מִבְּנֵי-אָדָם, וַיִּחְזַק עַל זֶה מְאֹד.

ט' תרלד . . . . . קפג
 יעורר על נצול הזמן כראוי ובפרט בימי הנעורים, וידבר אודות "חבר
 אני לכל אשר יראוד" לעבדה ולמעשה.

ט' תרלה . . . . . קפד
 ישבח מאד את חדושי תורתו של הנמען, ויחזק ענין העסק בזה, ויגלה
 נפלאות מאין נמשכים לאדם בכל יום חדושי תורה וכו', וידבר מאור
 חג הפסח הקדוש ומענין יציאת מצרים, ומצות הזכרת ענין זה, ויעתיק
 קטע נפלא מרבנו המהר"ל מפראג זי"ע אודות ספור שבחו של
 הקדוש-ברוך-הוא בליל הסדר, ויבאר ענין זה וענין תכלית יציאת
 מצרים.

ט' תרלו . . . . . קפו
 ידבר נוראות נפלאות ממעלת מי שמחזיק את עצמו ברבנו ז"ל כל ימי
 חייו, שאז לרב טוב הגנוז והצפון יזכה, וידבר מענין המניעות העצומות
 שיש על כל אחד בענין זה מצד הבעל-דבר הרשע, שאינו סובל את
 הקדשה, ויגלה רום ענין רבנו ז"ל והקדמותיו הנפלאות, וחדוש חדושו
 הנפלא לאין קץ ותכלית, ויחזק מאד מאד על נקדה זו.

ט' תרלז . . . . . קפח
 יתן עצה למי שעוברת עליו דחקות פרנסה מאד, ונפשו בשאלתו אם
 כדאי לו לעזוב את המודיו למען הבא טרף לביתו, ויורה לו דרך של
 תפארת לו מן האדם — כיצד יאחז גם בתורה, וגם תהיה לו משנה
 בפרנסה כרצון רבנו ז"ל.

ט' תרלה . . . . . קפט
 יזהיר מאד מעצבון התמיד, שזהו הגורם לכל הצרות, וידבר מבדיקת
 מזוזות ומשמירת שבת-קדש, וישיב אודות בקרת שהטחה פנגדו, מדוע
 חוזר בכל פעם על נקדת האמונה הבוערת אצלו, ויבאר ענין זה היטב.

ט' תרלט . . . . . קצ
 יחזק מאד הנמען תושב גבעתיים, אשר עוברת עליו מרירות דמרירות,
 ומרגיש את עצמו רחוק מאד, ויעוררו לעשות הכל בשביל שיהיה שרוי
 בשמחה, ויגלה לו מאין נמשכת לאדם עצבות, וינרוז להשאיר במקומו,
 ושם להאיר אור ה'.

ט' תרמ . . . . . קצב
 יחזק מאד זוג חשוכי בנים אודות זרע של קימא, עם מתן עצות
 מפרטות כיצד לזכות לזה, ויעוררם מאד עם דברי עידוד וחזוק.

ט' תרמא . . . . . קצג

יחזק את כל הקרב אל הקדש שעובר עליו מה שעובר, וידבר מענין מניעותיו לדבר רבנו ז"ל, שעל זה נאמר: "נצחתי ונאנצח" וכו', ובדבר רבנו ז"ל רואים רק את הפסיעה הראשונה. ויחזק את עצמו שהלא כל טרחתנו היא בשביל קדשה כזו, שעל זה בעצמו ראויה השמחה.

ט' תרמב . . . . . קצד

ידבר מההתחזקות הקדשה שצריכים בכל יום ובכל שעה, ועקר החזיק הוא שמחה בכל האפנים שבעולם, ועל-ידי-זה זוכה להרחבת הדעת, וידבר ממזונה ושבת-קדש.

ט' תרמג . . . . . קצה

מכתב פללי לכלליות אנשי שלומנו היקרים, בו יחזקם ויאמץם מאד קדם התקדש ליל שמורים דחג הפסח הקדוש והנורא, ויוציא עצות ועבודות למעשה בהנהגת האדם מנוראות נפלאות של פנימיות מצוות דחג וכו', ויחזק מאד לברח מעצבות ולחשב מחשבות קדושות, וכן פה-סח אל השם יתברך, ולאחז עצמנו ברבנו ז"ל.

ט' תרמד . . . . . קצח

מכתב פללי לכלליות אנשי שלומנו היקרים, בו יעורר בתבערת להבת אש התשוקה אליו יתברך, ויעורר את כל אנשי שלומנו היקרים להיות בשמחה, ויאריו לחזק ענין האמונה הקדושה בתמימות ובפשטות נפלאה, ויעורר מאד על הרבה נקודות אנב אורחיה, ויקיף במאמרו כל ענין רבנו ז"ל, ומשוף לבם של ישראל בעבותות האהבה אחרי הקדוש-ברוך-הוא ומצוותיו ולמוד תורתו הקדושה בכל מכמניה, ויחזק אודות מצות כבוד אב ואם, וכן להשמר מהסתת המפריעים לנו, ויחזק ענין ההפצה, ויעשה 'מגבית' של תפלות בעבורו.

ט' תרמה . . . . . קי

ידבר ממצות ענג שבת, וכן מהקפדה על כשרות המזונות.

ט' תרמו . . . . . קיא

ידבר מענין הבחירה והנסיון שיש על הטהרות והתשובה, ויחזק אודות כמה מצוות עקריות.

ט' תרמז . . . . . קיב

ישפתף בצער משפחה, ויאחל הצלחה, ויעורר על בדיקת מזונות והדלקת נרות שבת-קדש ותפלת האשה אז.

ט' תרמח . . . . . רבי
 יְדַבֵּר מֵעֵינַי פְּתִיחַת הַמַּזְ"ל הָעֵלְיוֹן עַל-יְדֵי צְדָקָה, וַיַּעֲוֹרֵר עַל מִדַּת
 הַסְּבָלָנוֹת וְעַל כְּבוֹד הָאִשָּׁה הַמְּמַשִּׁיף פְּרִנְסָה לְאָדָם.

ט' תרמט . . . . . ריג
 חֲזַק לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל הָעֵבֶר, וְלִהְרַגִּיל אֶת עַצְמוֹ בְּדַבּוּר
 אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

ט' תרנ . . . . . ריד
 יְגַלֶּה לְנִמְעָן תְּקוּן נִפְשׁוֹ — לְעֵסֶק בְּשִׁמְחַת אַחֲרִים, וַיַּעֲוֹרֵר עַל זְהִירוֹת
 בְּמַצּוֹת תְּפִלִּין.

ט' תרנא . . . . . ריד
 יְדַבֵּר מֵעֵינַי הַנְּחַת תְּפִלִּין בְּדוּקוֹת וּכְשֵׁרוֹת, וּמִמְעַלַּת וְחוֹבֶת נְחִיצוֹת מִדַּת
 הַסְּבָלָנוֹת.

ט' תרנב . . . . . רטו
 יְגַלֶּה מַעַלַּת הַזּוֹכָה לְעֵסֶק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל הַדַּבּוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ
 וְהַתְּבוּדָה, וַיַּעֲוֹרֵר לְשִׁמְחָה עִם הַמַּתְנָה הַזֶּה שֶׁקְּבָלְנוּ מֵרַבְּנוּ ז"ל.

ט' תרנג . . . . . רטז
 יֵאָחַל הַצְּלָחָה בְּפִסְיעַת נְתִיבוֹת הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ, וַיִּחַזַּק לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה
 וּבְדִיקַת מְזוּזוֹת.

ט' תרנד . . . . . ריז
 יְבִיעַ הַשְּׁתַּתְּפוּתוֹ בַּצַּעַר שֶׁעֵבֶר עַל הַנִּמְעָן, וַיְדַבֵּר מְזַהֲרוֹת מֵעִבּוּדָה בְּדַרְךְ
 שֶׁל הַרִיסָה וְרַבּוּי אוֹר, וְרַק עַל-יְדֵי שִׁמְחָה עַל כָּל נִקְדָּה טוֹבָה זֹכֵינַי
 לְהַנְצִיל מִזֶּה.

ט' תרנה . . . . . ריח
 יְדַבֵּר מִמְעַלַּת הַשִּׁמְחָה, שֶׁזִּכְּיָנוּ לִידַע מֵרַבְּנוּ ז"ל, שֶׁאִם אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמְנוּ
 הָיוּ חֲזָקִים בָּזֶה, הָיָה נִעְשֶׂה בְּעוֹלָם נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת, וַיִּנְרָז לְמַצָּא בְּעַצְמוֹ
 רַק אֶת הַטּוֹב וְכוּ', וַיְדַבֵּר מֵעֵינַי הַעֲתַקַּת הַתְּלַמִּידִים אֶת דְּבָרֵי הַתּוֹרָה
 שֶׁמְשַׁמֵּיעַ בְּשַׁבַּת-קִדְשׁ.

ט' תרנו . . . . . ריט
 יִחַזַּק וַיֵּאמָץ מִשְׁפָּחָה סוֹבְלַת, וַיִּחַזַּקֵם כְּנֶגֶד כָּל נִסְיוֹנוֹתֵיהֶם הַקָּשִׁים
 וְהַמְּרִים, וַיַּעֲוֹרֵם לְהַמְשִׁיךְ בְּמִנְהַגֵּם הַטּוֹב בְּעֵסֶק אַמִּירַת תְּהִלִּים.

תִּכּוֹן הַעֲנִינִים

יט

ט' תרנז . . . . . רכ
יאחל ברכותיו להצלחה ונחת, ויעורר על שמחה בבית.

ט' תרנח . . . . . רכ
ייעץ באיזה ענין פּרטי, ויגלה שהתפלין הוא הקמיע היחיד שיש, והשאר הכל הבל.

ט' תרנט . . . . . רכא
יחזק אשה בעת מצוקת נפשה, שגזלו ממנה את עוללי טפוחיה, ויברך ויאחל וייעץ על בדיקת מזוזות והדלקת נרות שבת-קדש ותפלה זפה אז.

ט' תרס . . . . . רכב
יאחל ויעורר על שמחה.

ט' תרסא . . . . . רכב
יחזק על מדת השמחה.

ט' תרסב . . . . . רכג
יחזק אחד, אשר מקום בחר לשבתו — מערת ציון רבי שמעון בר יוחאי, ויזריקנו לחזק את עצמו להיות בשמחה, ולעבדו יתברך בלי הריסה מן הצמצום וסגופים ודמיונות, ויגלה ענין שאמר רבנו ז"ל, שבענין ההכנעה טועים העולם.

ט' תרסג . . . . . רכד
ישבח הנמצא על אשר זוכה להפצת המעינות חוצה, ויביע שמחת היותנו יודעים מרבנו ז"ל, ויעורר את כל אחד מן התלמידים לפתח "היכל-הקדש" בכל מקום שדרים שם דיקא, וידבר מהעצה הנוראה של תפלה והתבודדות.

ט' תרסד . . . . . רכה
יחזק בת ישראל, שעל-ידי השמחה התמידית שלה תזכה לישועה.

ט' תרסה . . . . . רכו
ישבח הנמצא על עסקו בתורה, וירגיע נפשו השוקקת לזכות להפקד בזרע של קמא.

ט' תרסו . . . . . רכז
ידבר מהשמחה "שלא עשני גוי", וירגיל לדבר הרבה עמו יתברך, ויאחל רפואה שלמה.

- ט' תרסז** . . . . . רכז
 זְהִיר הַנִּמְעָן לְקִדְשׁ אֶת שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי הַתְּנַהֲגוֹת
 נְאוֹתָה עִם אֲנָשִׁי מְקוֹמוֹ וְסִבִּיכָתוֹ, וַיַּעֲוֹרֵר עַל הַדְּבֹר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.
- ט' תרסח** . . . . . רכח
 וַיִּגְלֶה מִהָאֲשֶׁר הִנְצַחֵי שְׂיִשׁ לְמִי שְׂזוּכָה לְקַבֵּעַ עֲצָמוֹ עַל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
 וְכָל דְּבוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ הוּא הַצְּלָחָה, וְהַשְׂמִיחָה מִרְחֻבַת דַּעַת הָאָדָם, וְזֶה
 תִּקּוֹן הַבְּרִית.
- ט' תרסט** . . . . . רכט
 וַיִּבְעַע תִּקְוָתוֹ לְשִׂמְעַ בְּשׁוֹרֶת רְפוּאָת בֵּית הַנִּמְעָן. וַיִּחְזַק עַל יְסוּד הַשְּׂמִיחָה,
 וַיִּלְבִּישׁ עֲנָנִן זֶה עַל סוּד מִצוֹת מְצֻנָה וּבַעוּר חֲמֵץ, וַיִּחְזַק וַיֵּאמֶץ וַיַּעֲוֹרֵר
 מְאֹד.
- ט' תרע** . . . . . רל
 וַיִּבְעַע כְּאִבּוֹ בְּהַשְׂתַּתְּפוֹת בְּצַעְרוֹ הַגָּדוֹל שֶׁל הַנִּמְעָן, וַיִּדְבֵּר מִהַשְׂיחוֹת
 שֶׁתַּחַת יְדָיו וְכוּ'.
- ט' תרעא** . . . . . רל
 וַיִּדְבֵּר מִעֲנָנִן שְׂצָרִיף לְמִסַּר נַפְשׁ מִמֶּשׁ, כְּדֵי לְהַשְׂאֵר אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּחְזַק
 מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וַיִּגְלֶה שְׂזוּה סוּד הַמְצֻנָה הַפָּךְ הַחֲמֵץ.
- ט' תרעב** . . . . . רלב
 וַיִּדְבֵּר מִמַּעְלַת מִדַּת הַהִתְחַדְּשׁוֹת דְּקִדְשָׁה, וַיַּעֲוֹרֵר עַל לְמוּד הַלְּכוֹת, וַיִּדְבֵּר
 אוֹדוֹת אֲמִנוֹת הַשְּׂחִיטָה בְּקִדְשָׁה.
- ט' תרעג** . . . . . רלג
 וַיִּחְזַק עַל-פִּי דְּבוּר נִפְלָא שֶׁל הַתּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף עַל הַמְּרָאוֹת הַצּוֹכְאוֹת,
 וַיִּדְבֵּר שְׂסוּפָם שֶׁל הַרְשָׁעִים בּוֹא יְבוֹא, וְאָנוּ נִזְכָּה לְטוֹב.
- ט' תרעד** . . . . . רלג
 וַיִּדְבֵּר מִמַּעְלַת הַמְּרָגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְחֻשָּׁב תְּמִיד בַּקִּי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וַיַּעֲוֹרֵר
 שֵׁם הַצְּדִיק בְּעוֹלָם, וּמַעְלַת הַיְחוּדִים הַקְּדוּשִׁים.
- ט' תרעה** . . . . . רלה
 וַיִּדְבֵּר מִעֲנָנִן הַנְּסִיּוֹן שֶׁלֹּא לְצִאָת לְחֵלֶק וְכוּ', וּמִגְדֵּל מַעְלַת הַשְּׁלוֹם-בַּיִת
 שֶׁחָשׁוּב מְאֹד אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַשְּׁטָן שׁוֹכֵר בְּתֵי יִשְׂרָאֵל עַל לֹא דְבָר, וַיִּבְיֵא
 דְּבוּר מִהֶרֶב הַקָּדוֹשׁ מִשְׁשַׁעֲרֵנוּבֵּל זי"ע, אוֹדוֹת שְׂמִירַת הַדְּבֹר וּבְכַפְרֻט
 בְּבֵית.

תַּכְּן הַעֲנִינִים

כא

ט' תרעו . . . . . רלו

יְדַבֵּר מִסוּד חֲדוּשׁ הָעוֹלָם וּמַעֲנִין הַזּוֹכֶה לְחֲדָשׁ עֲצָמוֹ, וּמַעֲנִין עוֹלָם
הַתְּהוֹ וְסוּד עוֹלָם הַתְּקוּן, וְשִׁלּוּם וְאַהֲבָה בֵּין אָנָּשִׁי שְׁלוֹמָנוּ.

ט' תרעז . . . . . רלח

יְדַבֵּר מַעֲנִין הַסֹּבֵל שְׁסוֹבֵל מִצַּד קִנְאָת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, בְּהַתְּיַשְׁבוּת אָנָּשִׁי
שְׁלוֹמָנוּ בִּיבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב.

ט' תרעח . . . . . רלט

יְדַבֵּר מַעֲנִין לַמּוֹד דָּף גְּמָרָא בְּכָל יוֹם וְעִנִּין דָּף יוֹמִי, שְׂזָהוּ חַיִּיב גְּמוּר,
וַיַּעֲוֹר לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, וְלֹא לְשִׁכַח מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְלִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה,
וַיִּחַזַק הַנִּמְעָן עַל הַיּוֹתוֹ בְּמָקוֹם רְחוּק כַּל-כָּף, וַיְדַבֵּר מַעֲנִין שִׁיר וְשִׁמְחָה,
וַיַּהֲתוּקוּנִים שְׁנַעֲשִׂים לְמַעַלָּה מִתּוֹרָתוֹ וַתְּכַלְתּוּ בְּמָקוֹם כְּזָה.

ט' תרעט . . . . . רמא

יְדַבֵּר מִלְמוּד חֲמֵשׁ רַש"י וְתַרְגוּם, וְהַגִּזְק הַנִּמְשָׁף בְּחִסְרוֹנוֹ, וְלַמּוֹד
מִשְׁנִיּוֹת וְדָף גְּמָרָא, רַש"י וְתוֹסְפוֹת, וְכַבּוּד הָאִשָּׁה וְשִׁמְחָתָהּ, וּמְלִוָּה
מְלִכָּה לְמַעֲבָרָת.

ט' תרפ . . . . . רמג

יִיעֵץ לְאַחַד עַל תְּפִלָּה לְהַצְלִיחַ הַחֲנוּת, וַיְגַלֶּה מַעֲנִין אַרְבָּעִים יוֹם
הַתְּבוּדוּת בְּעַקְשָׁנוּת, שְׁפוּעֵלִים מְאֹד.

ט' תרפא . . . . . רמג

יְגַלֶּה לְבַת יִשְׂרָאֵל עִנִּין חֲסֵדִיָּה שְׂזָכְתָּה מִן הַשָּׁמַיִם, וַיַּעֲוֹרָהּ לְחַזֵּק נְשׁוֹת
אָנָּשִׁי שְׁלוֹמָנוּ בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, וַיְגַלֶּה שְׁדַרְכוֹ הַיָּא רַק אֲמוּנַת חֲכָמִים.

ט' תרפב . . . . . רמד

יְגַלֶּה הַשְּׁמִחָה שְׁמִכְרַחַת לְמִי שְׂרוּצָה הַצְּלָחָה, וַיְדַבֵּר מַעֲנִין הַנְּהַגַּת
תְּלָמִיד מוֹהֲרָנ"ת ז"ל בְּזָה, וַיְדַבֵּר מְכַבּוּד הָאִשָּׁה.

ט' תרפג . . . . . רמה

יְגַלֶּה עִנִּין הַבְּקָשָׁה וְהַמְּשָׁכוֹת אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, שְׂאָף אִם אָדָם מְבַקֵּשׁ
לְהִנָּאת עֲצָמוֹ, עֲצָם הַדְּבָר שְׁנִמְשָׁף אַחֲרָיו יִתְבַּרְךָ, טוֹב מְאֹד — פְּדַבְרֵי
בְּעַל הַרוֹקַח זי"ע.

ט' תרפד . . . . . רמו

יְגַלֶּה נְפִלְאוֹת מַמְעַלַּת הַחֲבָרְיָא קְדִישָׁא שְׂזוֹכִים לְהַתְּאַסֵּף בְּלִילוֹת
שְׁבַת-קֹדֶשׁ בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת בְּדַבְּקוֹת נְפִלְאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,

ויעורר על זה מאד, ויגלה שעקר הסימן על ההרגשה שלנו ברבנו ז"ל, ויחזק על אמונה פשוטה בו יתברך, ולבכות הרבה אליו יתברך.

ט' תרפה . . . . . רמח

מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו היקרים, בו יגלה ענין שמחת המצוות, ויבאר הבטחת האריות"ל להיות נצול מחטאים, על-ידי שמירת משהו חמץ בפסח, ויעורר להמשיך השמחה הזו על כל השנה, וידבר אודות אחדות בין אנשי שלומנו ואהבת חברים.

ט' תרפו . . . . . רנ

יחזק בת ישראל בתקף צערה, ויעוררנה על עקרי יהדות.

ט' תרפז . . . . . רנא

ידבר נפלאות ממצלת טבילה במקוה בכל יום, ואיך שהקפידו ונזקרו אנשי שלומנו בזה.

ט' תרפח . . . . . רנב

יגלה נפלאות בקצרה ממצלת המבקש את הצדיק האמת בכל יום.

ט' תרפט . . . . . רנג

יביע שמחתו על בשורות טובות וכו', ויגלה כמה צרופים מתבת טו"ב.

ט' תרצ . . . . . רנג

ישבח הנמצא אשר מתחזק למרות הקשיים, ויגלה שכל המרירות תתהפך לטובה בזכות הנחל נובע מקור חקמה.

ט' תרצא . . . . . רנד

יגלה מצלת מדת הסבלנות על-ידי חזוק באמונה ועבודת השם, וידבר מכבוד האשה, שזה מביא לפרנסה.

ט' תרצב . . . . . רנה

ידבר מכבוד אשה לבעלה, שמסגל להפך לטובה את כל הבית, ולחזק נשות אנשי שלומנו.

ט' תרצג . . . . . רנו

יחזק ויעודד המקרב לרבנו ז"ל, ומפיץ ספריו הקדושים.

ט' תרצד . . . . . רנו

ידבר מרפואה שלמה ומנשואין סמוך לפרקו.

תִּכְן הָעֲנָנִים

כג

ט' תרצה . . . . . רנז
יְדַבֵּר מֵעֲנָן "וְהִבְדִּילֵנוּ מִן הַתּוֹעִים", וּמִמַּעַלַת הַמַּחְזֵק עֲצָמוּ בְּתַקְף
הָאֱמוּנָה.

ט' תרצו . . . . . רנח
יִגְלֶה שְׁעַל-יָדַי תִּפְלֶה גַמְתָּק כָּל עֲנָן הַמַּזְלוֹת וְכוּ', כִּי אֵין עוֹד מִלְּבָדוֹ.

ט' תרצז . . . . . רנח
יְדַבֵּר מִמַּעַלַת בַּחֹר צָעִיר דִּיקָא הַמְקַרֵב לְרַבְנֵנוּ ו"ל, וּמִהַתְמַדָּה בַּתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה.

ט' תרחצ . . . . . רנט
יִגְלֶה שְׁעַל-יָדַי שְׁשִׁמְחִים בְּעֲנָן רוּחָנִי מִמְּשִׁיכִים אֶת אֹרוֹר, וַיְדַבֵּר מִסְּבִלוֹ
בְּעֲנָן הַתִּישְׁבוֹת בְּאֶרֶץ הַקִּדְשׁ וּמִמַּעַלַת לַמּוֹד זְכוֹת.

ט' תרצט . . . . . רס
יִחַזַק בַּת יִשְׂרָאֵל בְּעַלַת תְּשׁוּבָה שְׁרוּחָהּ שְׁבוּרָה, מִחַמַּת שְׁנֵדָמָה לָהּ
שְׁאִינָה מִקְּבֵלַת מְשֻׁרָה עֶקֶב עֲבָרָה. וַיִּגְלֶה לָהּ שֶׁעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה שְׁבִים
אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְלֹא לְמָקוֹם מְסִים, וּבִנְדָאֵי יִמְצָא גַם לָהּ מָקוֹם.

ט' תש . . . . . רסא
יְדַבֵּר מִמַּעַלַת וּנְחִיצוֹת הַשְּׁלוֹם וְהָאֶהָבָה שְׁבִין נְשׁוֹת הַחֲבָרִים, כִּיְדוּע
הַמַּעֲשֶׂה מִהָאֲרִיז"ל.

ט' תשא . . . . . רסב
יִגְלֶה מַעַלַת הַזֹּכָה וּמְזֻכָּה אֶת הָרַבִּים בְּהַפְצַת סִפְרֵי רַבְנֵנוּ ו"ל.

ט' תשב . . . . . רסג
יֵאֱחָל בְּרָכָה שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, עַל-יָדַי לַמּוֹד זְכוֹת עַל הַבְּעַל, וַיְדַבֵּר
מִחֲמַר אֲסוּר נִדָּה וְשִׁמְחָה בְּבֵית.

ט' תשג . . . . . רסד
יִחַזַק וַיַּעֲוֹר אֶחָד שְׁנֹכְשֵׁל בְּעוֹן חַמּוֹר מְאֹד, וַיִּזְרָזוּ לְשׁוֹב בַּתְּשׁוּבָה,
וְעַל-יָדֵינוּ יִזְכֶּה לְשִׁמְחָה שֶׁתִּמְנַעְהוּ מִחֲטָאִים.

ט' תשה . . . . . רסה
מִכְּתָב כָּלְלִי לְכָלְלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יַעֲוֹר עַל הָאֲחָדוֹת
וְהָאֶהָבָה שְׁבִין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וַיְבִיעַ שִׁמְחַת חֲלָקֵנוּ עַל שְׁאֵנוּ יוֹדְעִים
מְרַבֵּי כְּזֶה, וְסִפְרוּ הַקְּדוּשׁ שְׁגוֹר בְּפִינוּ תְּמִיד, וַיַּעֲוֹר לְלַמֵּד סִפְרוֹ וּלְחַדֵּשׁ
חֲדוּשִׁים עַל זֶה, וְלַעֲשׂוֹת תְּפִלוֹת עַל מַה שְׁלָמֵד, וְאֵי אֶפְשֵׁר לֵהִיֹּת מְקַרֵב
כְּלִי לַמּוֹד סִפְרוֹ.

ט' תשה . . . . . רסח
 יחזק משפיע לבחורים, שישתדל לחזר בפניהם על הדברים שנאמרו להם.

ט' תשו . . . . . רסח
 ידבר אודות מעלתה של מדת השלום, וזכות העוסק בהפצת ספרי רבנו ו"ל.

ט' תשו . . . . . רסט
 ידבר מהחובות של האדם הנמשכין רק על-ידי פגמיו ודכאוניותיו, ויגלה שעקר תקון הברית הוא הפצה, ואז אין צריך לצום כלל, ויחזק לעודד את אשתו ולהתפלל למען הילדים, ולקבץ עצמו ב"אשר בנחל", וידבר מעגן הזהירות אילו שמות מעניקים לילדים.

ט' תשח . . . . . רעא
 ידבר מעצת רבנו ו"ל — להיות בשמחה עד כמה שהיא הכרחית, ויזרו את הנמען שקבץ לעצמו חברותא ללמוד הלכה וכו', וללמד בכולל דיקא ולא בבית, וישבח את הנמען על עבודת קדשו בשמשות בית-הכנסת ומקוה, ויחזר על שיחה נאה בעגן זה.

ט' תשט . . . . . ערב
 ידבר מעגן אמירת שמות הצדיקים לאשה היושבת על המשבר.

ט' תשי . . . . . רעג
 יבאר מאמרם ו"ל, שהכל בידי שמים חוץ מצנים ופחים, ועל-ידי תפלה — ישתנה מזלו של האדם.

ט' תשיא . . . . . רעד
 יעורר מאד אחד לשוב בתשובה אליו יתברך, ולילך בדרךיו הטובים של אביו בתורה ותפלה, ולקבץ זמן להלכות, וידבר נוראות נפלאות מעגן יום המיתה והתכלית הנצחית, ויגלה לו אהבתו ורצון הטבתו, ויזכיר לו איך מסר נפשו בעבורו כל השנה, ויספר על הכפיות טובה שנוכח באנשים שעזר להם, ויביע רצונו היחיד — ללמד ולהתפלל ולכתב ספרים.

ט' תשיב . . . . . רעז
 ידבר מעגן 'בשבילי נברא העולם', שהנהגה האישית של האדם משפעת על כל העולם, ויזכיר מאמר רבנו ו"ל אודות "ושמעו הולך בכל המדינות" וכו', ויעורר לשמח את אנשי שלומנו על-פי הגמרא

תִּכְן הָעֲנִינִים

כה

בְּתַעֲנִית, וּכְשֶׁמִּחֲזָקִים אַחֲרֵים מִתְחַזְּקִים בְּעֶצְמוֹ, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין עֲלֶיךָ
מֵעוֹלָם אֶל עוֹלָם רוּחִי, וַיִּתְאַר בְּפִשְׁטוֹת עֲבוֹדַת הַצְּעָקָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
כְּדִי שֶׁתִּבְטַחְלָה הַקְּשִׁיּוֹת, וַיַּעֲזֹר הַנִּמְעָן בְּפִרְטוּיֹת עַל זֶה.

ט' תשיג . . . . . רעח

יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת גְּפִלְאוֹת מֵעֲנִין "נִסְיוֹן" שֶׁבָּא פְתָאם, וְזֶהוּ בְּעֶצֶם מֵהוּת
הַנִּסְיוֹן, וַיְרַבֶּה לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק אוֹדוֹת 'אֶפְלוֹ חֶרֶב חֲדָה וְכוּ' אֶל יִתְיָאֵשׁ מִן
הַרְחָמִים, וַיַּזְרֵז מְאֹד לְעֶסֶק אֲזוֹ בְּתַפְלָה בְּעִקְשָׁנוֹת, וַיַּחֲדִיר עֲנִין מִחֲשֻׁבַּת
הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וַיַּגְלֶה עֲנַג הַנֶּפֶשׁ כְּשֶׁמִּיַּחֲדִים יַחֲוִידִים קְדוּשִׁים בְּתַדִּירוֹת
וְאֵין מִתְבַּלְבְּלִים כָּלֵל.

ט' תשיד . . . . . רפ

יַגְלֶה, שֶׁהַתְּקוּן לְפָגַם הַבְּרִית הוּא הַפְּצָה, וַיַּעֲזֹר אוֹדוֹת הַפְּצַת "אֲשֶׁר
בְּנַחֲל" לְבַחֲוִירִים שֶׁנִּפְגְּמוּ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְכֵן סִפְרֵי הַמוֹעֵד בְּעֵתָם
וּבְזַמְנָם.

ט' תשטו . . . . . רפא

יַגְלֶה נְחֻרְצוֹת מַעֲלַת הַזִּזְכָּה לְקָרֵב רַחֲוִקִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

ט' תשטז . . . . . רפב

יְדַבֵּר גְּפִלְאוֹת מַחֻכּוֹת הַשְּׂמִחָה הַמְטַלֶּת עֲלֵינוּ עַל כֶּף שְׂזָכִינוּ לְהִתְקַרֵּב
לְרַבְנוּ ז"ל, וְעֲלֵינוּ לְהִרְחִיק מִכְרַמְנוּ תוֹלְעִים, וַיְדַבֵּר אוֹדוֹת שְׂמִחָה
וְשְׁלוֹם בְּבֵית וְשְׂמִיעַת כְּלֵי זָמֵר, וְאַמְנוֹת הַסּוּפְרוֹת כְּפַרְוֶסָה.

ט' תשיז . . . . . רפד

יַחֲזֵק בֵּת יִשְׂרָאֵל, וַיֵּאֱחָל הַצְּלָחָה בְּגִדוּל הַיְלָדוֹת, וַיִּזְהֵר עַל כְּבוֹד אָב.

ט' תשיח . . . . . רפד

יַחֲזֵק מְאֹד עַל עֲבוֹדַת הַהִתְבּוֹדְדוֹת וְעַל הַתְּמַדָּה בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

ט' תשיט . . . . . רפה

יַעֲזֹר מְאֹד אֶת הַנִּמְעָן, שְׁעוֹבְרִים עָלָיו מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וַיַּעֲצוּ לְקָרָא
בְּכָל יוֹם קוֹנְטְרַס חֲדָשׁ שְׂיַחֲזִקוּ.

ט' תשכ . . . . . רפז

יַחֲזֵק אוֹדוֹת מִדַּת הַשְּׂמִחָה, שֶׁהִיא עֲקָרִית בְּחַיִּים, וְלַחֲטֹף לְמוֹדֵי הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה.

ט' תשכא . . . . . רפז

יַעֲזֹר לְבָרַח מִמְרִירוֹת וְדְכָאוֹנוֹת, וַיִּזְהֵר אוֹדוֹת כְּבוֹד הָאִשָּׁה וְשְׂמִחָתָה,
וְלִשְׁמֵר עַל הַבְּרִיאוֹת.

- ט' תשכב** . . . . . רפז
 יַעֲזֹרֵר לְדוֹן כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת וְלֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה.
- ט' תשכג** . . . . . רפח
 יִחְזַק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, שְׁעַל־יַד־יְהוָה זוֹכִים לְשִׂמְחָה.
- ט' תשכד** . . . . . רפט
 יְגַלֶּה עֲנִין הַתְּחִזְקוּתָנוּ וְשִׂמְחָתָנוּ, שְׂאָנוּ יוֹדְעִים מֵרַבִּי כְּנֵה, וְלִילֶךְ בְּדַרְכּוֹ,
 וַיִּדְבֵּר אֹדוֹת שְׂמִיֵּרַת הַזְּמַן.
- ט' תשכה** . . . . . רצ
 יְגַלֶּה, שְׁעַקֵּר הַהִתְחִזְקוֹת הַיָּא בְּמַדַּת הַשִּׂמְחָה.
- ט' תשכו** . . . . . רצ
 יִתֵּן מַעֲנֶה בְּעֲנִין שְׂדוּדָה.
- ט' תשכז** . . . . . רצא
 יְבִיעַ הַשְּׂתוֹקְקוֹתוֹ לְנִמְעָן, שְׂזוֹכָה לְהַדְפִּיס סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּחְזְקוּ
 בְּעַבֹּדַת הַקֹּדֶשׁ, וַיִּדְבֵּר מְנַסִּיעָתוֹ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל וּמַעֲנִין הַדְּפִסַּת שִׂיחוֹת.
- ט' תשכח** . . . . . רצא
 מִכְּתָב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יִדְבֵּר נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת
 מִסּוּד הַהִתְחַדְּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְהַתְּחַדְּשׁוֹת שֶׁל בְּרִיאַת הָעוֹלָם, וַיַּעֲזֹרֵר
 לְהַתְּחַדֵּשׁ בְּנִקְדוּת שֶׁל דְּרָכָיו הַקְּדוּשׁוֹת בְּהַתְּבוֹדְרוֹת וְשִׂמְחָה, וְלֶאֱחֹז אֶת
 עֲצָמָנוּ בְּיַחַד.
- ט' תשכט** . . . . . רצד
 יְגַלֶּה, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְעַבֵּר אֶת הָעוֹלָם בְּלִי עֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל, וְעַקֵּר הַנִּקְמָה
 בְּבַעַל־דְּבָר — הַפְּצַת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל!
- ט' תשל** . . . . . רצה
 יִדְבֵּר מִסְבְּלָנוֹת בְּגִדוּל הַיְלָדִים, וְלַחֲיּוֹת בְּשָׁלוֹם וּבְאַהֲבָה בְּבֵית.
- ט' תשלא** . . . . . רצה
 יוֹדֶה לְנִמְעָן עַל תְּפִלוֹתָיו בְּעַבּוּרוֹ, וַיִּדְבֵּר מְעַרְבוֹת הַהֲלִיכָה בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ
 ז"ל, וּמַעֲנִין צְנִיעוּת וְהַתְּחִזְקוֹת בְּדַבּוּר לְהִשָּׂם יִתְבָּרַךְ.
- ט' תשלב** . . . . . רצו
 יַעֲזֹרֵר מְאֹד חוּטָא, שְׁעַבְרָתוֹ קְשׁוּרָה בּוֹ כְּכֹל, שְׂיִזְנַח הַקְּלָפָה, וַיְרוּץ
 בְּתִשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְשָׁב וּרְפָא לוֹ.

תִּכְוֵן הָעֲנָנִים

כז

ט' תשלג . . . . . רצז
יגלה למה נתן לזכות על-ידי קיום עצות רבנו ז"ל, והחזרת אמונה
פשוטה בו יתברך, וידבר מענין טעם אור הגנוז שהוא רבנו ז"ל.

ט' תשלד . . . . . רחצ
ידבר אודות רפואת עינים, וגמר שדודך לטובה.

ט' תשלה . . . . . רצט
יחזק בקצרה אחד שמקטנותו מרים לו החיים.

ט' תשלו . . . . . רצט
יחזק אודות צדקה לעניים וכבודם.

ט' תשלוז . . . . . ש
יתבע שלום הנמצן ושלום עסק ההדפסה.

ט' תשלח . . . . . ש
ימליץ לקחת השדוד הראשון שמציעים.

ט' תשלט . . . . . שא
ירגיל לדון את עצמו לכף זכות, וידבר מענין תספרת ראשונה בל"ג
בעמר, וידרש מהנמצן, שישמח על היותו בציון רבנו ז"ל.

ט' תשמ . . . . . שב
יחזק אודות למוד התורה הקרושה, ולהיות שרוי תמיד בשמחה.

ט' תשמא . . . . . שג
ידבר מענין הזכות להיות אחוזים ברבנו ז"ל תמיד, ומגלוי אורו יתברך
לכלל נשמות ישראל, ויחזק מאד בבהירות אמונה.

ט' תשמב . . . . . דש
ישבח הנמצן, אשר לוחם עם טבעו, ויגלה מאין נמשכים לאדם פגמי
הברית, והפרנסה נמשכת מהאשה, וירגיל לדבר עמו יתברך.

ט' תשמג . . . . . שה
מכתב פללי לבחורי חמד, ויעוררם על נקדת "טוב לגבור כי ישא על
בנעוריו", על-פי ספור מר' נחמן טולטשינער, ויחזק מאד לקבל על
עצמם על תורה ועבודת ה' ניקא בצעירותם.

ט' תשמד . . . . . שיא
ידבר נפלאות ממעלת מדת השמחה, ויחזק על כף מאד.

- ט' תשמה** . . . . . שיב
 יגלה נפלאות מרום שגב העבודה הרוחנית שפועל רבנו ז"ל למען
 מקרביו בזה ובבא, ואשרי הזוכה להתקרב אליו ולדרכיו הקדושות.
- ט' תשמו** . . . . . שיג
 ישבח מאד עבודת הנמען, אשר עוסק לגלות אור רבנו ז"ל לאחרים,
 ויוכיח מאד להיות שמור בקדושה, ולהקפיד על זה ביתר שאת וביתר
 עז, מחמת שהוא מפיץ ספרי רבנו ז"ל, ויגלה לו מה נוראה הבושה
 של החוטא בזה ובבא, ויעורר על תשובה במיוחד בימי הספירה
 הקדושים.
- ט' תשמז** . . . . . שיד
 יחזק מאד אודות הפיכת כל היגון ואנחה לשמחה עצומה, שאז
 משתבחים עמו בכל העולמות, וידבר מנוראות מעלת הדבור מאמונה
 בו יתברך.
- ט' תשמח** . . . . . שטו
 יעורר מאד ללמד לקח מדוד המלך בענין התחזקותו בנקדה של "בצר
 הרחבת לי", וכן מהתחזקותו של רבי עקיבא בענין הכל לטובה, ויגלה
 שזאת הבחינה היא מעין עולם הבא ממש — כדברי רבנו ז"ל.
- ט' תשמט** . . . . . שיז
 יעורר לדון את עצמו לכף זכות, ולא להב את עצמו ולהתחזק בכל העובר
 עליו, ויגלה לנמען כח השפעתו דקדושה, ויורהו לנצל זאת.
- ט' תשנ** . . . . . שיח
 יביע שמחתו על שקידת הנמען בספרי רבנו ז"ל, וירגילנו לדבר הרבה
 עמו יתברך, ויתן עצת השמחה להפקד בזרע של קימא.
- ט' תשנא** . . . . . שיח
 יגלה, שהזוכה לקרב אחרים — מוחלין לו מן השמים, וידבר ממדת
 "הכל לטובה" שאמר רבי עקיבא, ויביע אשר התקרבותנו לרבנו ז"ל.
- ט' תשנב** . . . . . שיט
 יגלה נפלאות למה זוכים, על ידי מדת השמחה דקדושה, וכל דבור
 שמדברים אליו יתברך, הוא הצלחה נצחית, ויבקש תפלת רבים עליו.
- ט' תשנג** . . . . . שכא
 יגלה, שבשמים משתבחים עם אדם מזכה הרבים ומשמחם, ושעל ידי
 זה תהיינה לו ישועות.

תָּכֵן הַעֲנִינִים

כט

ט' תשנר . . . . . שכב
יביע שמחתו על עלותו הרוחנית של הנמען, ויגלה ענין שמטעים את האדם לאחר מותו והעצה לקר.

ט' תשנה . . . . . שכג
ידבר מענין נגוני האמונה של "היכל-הקדש", וייעץ בענין נשואין שניים, ויחזק בתקף הבלבולים להיות בשמחה ולדבר הרבה עמו ותברך.

ט' תשנו . . . . . שכד
יחזק ילד צעיר בקצרה לפני ברהמצנה שלו.

ט' תשנז . . . . . שכד
ידבר כנגד הבלבולים העוברים על האדם, ויחזק מאד להשלים עם אשתו, ויגלה ענין שאמר רבנו ז"ל: 'נישט איבערטראכטן', ואסור לאדם לחיות עם קשיות על אף אחד.

ט' תשנח . . . . . שכה
יגלה לעוסק בהדפסה מהנסים שיעשה לו הקדוש-ברוך-הוא, ויחזק אותו על זה.

ט' תשנט . . . . . שכו
יחזק בחזרה בתשובה ובשמירת שבת-קדש.

ט' תשס . . . . . שכו
יגלה, שקהוצה לפעל אצלו ותברך, ירגיל לדבר עמו, ויחזק להיטיב המעשים.

ט' תשסא . . . . . שכז
יתן עצה לבת ישראל, כיצד תפטר מהצרות העוברות עליה בגשמיות וברוחניות.

ט' תשסב . . . . . שכח
יאחל ויחזק ויאמץ מאד.

ט' תשסג . . . . . **שכח**
 יחזק מאד להשתדל בכל האפנים שבעולם להיות שרויים תמיד
 בשמחה.

ט' תשסד . . . . . **שכט**
 ידבר מעגן שמחה, וסגלה להצלחה שעליה הבטיח רבנו ז"ל.

ט' תשסה . . . . . **של**
 מכתב כללי לכלליות אנשי שלומנו היקרים, בו יגלה מעלת
 ההתבודדות, ויעוררם להוסיף עוד שכנים לעגן התפלה, ויגלה מה
 געשה על-ידי-זה, ויתאר כיצד נראים חיי אמונה ודבקות בו יתברך,
 ויתנה רעת הדור, איך שנתרבה הטרייף פסול שהזכיר מוהרנ"ת ז"ל,
 באפן אים ונורא מאד, ושכינה מבכה על בניה, ועלינו להפיץ ספרי
 רבנו ז"ל, שיהיו תקון על זה.

ט' תשסו . . . . . **שלג**
 מכתב כללי לאנשי שלומנו היקרים, בו ידבר נפלאות אודות בחינת
 אנ"י, שהוא סוד אי"ן, ויספר שני ספורים נוראים מהמגיד ממעזריטש
 זי"ע ותלמידיו הקדושים אודות עגן אמירת אנ"י, ומעגן בטול אליו
 יתברך, ויחזק על שמחה ודבקות, ויזהיר כמה הנהגות נחוצות כלליות
 לבני הקהלה.

A decorative border with a repeating floral and leaf pattern, framing the central text.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
מורנו ורבנו רבי אליעזר שלמה

בן ר' מנחם זאב

אדמו"ן אדי בן סלי

שישתחרר מבית האסורים לאלתר

זכות הדפסת הספר יהיה
להצלחה במשפט של
נתן בן גילה ג'זליה
ולרפואת מרת אימי
אסתר בת ספירזנס
שיזכו לניסים גלויים מעל דרך הטבע
ולרפואת הרב הצדיק
רבי ישעיהו יוסף פינטו בן הרבנית זרי
ולע"נ ספירזנס בת פרידה
ולהצלחת הרב אליעזר ברלנד

הספר הקדוש והנורא הזה הודפס
לעילוי נשמתם של

רבנו הקדוש "רבי נחמן" בן פייגא זי"ע

רבי אליעזר שלמה בן מלכה מוהרא"ש הקדוש
ולהצלחת

מורנו ורבנו עט"ר הרב יצחק שמואל אהרן בן רעכיל
ולזכות

אישתי היקרה מרת אורית בת בטי ביאה
לזכות ילדי ינון ו אליה

הרב אברהם בן רבקה שושן

הרבנית זרד בת רחל וכל יוצאי חלציהם

הרב בנימין בן אסתר מנו

הרבנית חגית בת רבקה וכל יוצאי חלציהם

הרב ניסים בן אסתר בוגנים

והרבנית חנה חיה בת מרים וכל יוצאי חלציהם

הרב יחזקאל ששון

הרבנית יפה בת גוליה

לזכות כל הרבנים שעוסקים במסירות נפש אדירה למען הצלחת

"היכל הקודש" בית הכנסת הגדול הרצלית

ולזכות כל תלמידי "היכל הקודש" בית הכנסת הגדול הרצלית

להצלחת הרב נפתלי הירץ ואישתו החשובה וכל יוצאי חלציהם

הרב ישראל דוד באך ואישתו וכל יוצאי חלציהם

לרפואת הרב מאיר בן עדה שלמה

ולהבדיל לעילוי נשמת הרבנית אסתר בת אסתריה שלמה

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
אברהם אביחי בן שמחה
חנה נחמה בת אסתר

לרפואה שלמה, לרפואת הנפש ולרפואת הגוף.
לנחת מכל יוצאי חלציהם, שמחה והצלחה בכל העניינים
ברוחניות וגשמיות ושלא תצא תקלה תחת ידינו.
ולילדיהם:

מלכה, אליעזר שלמה, יאיר נחמן, מאיר
שמעון בני חנה נחמה
שיגדלו ויתפתחו כראוי ושיהיו בריאים ושמחים

**

ולהצלחת משפחות **פריץ ואמדדי** בכל העניינים

ולרפואה שלמה במהרה:

מאיר בן רחל
שמחה בת זוהרה
יאיר בן שרה
אסתר בת מורברי

לזיווג הגון:

נתנאל אשר בן אסתר
מוריה אורה בת מלכה

ולהבדיל לע"נ

לוי יצחק בן הרב הלל וחנה הי"ו
שרה בת רחל

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות
פלר בת דגנית - שפע ברוחניות
וגשמיות, בנים זכרים
תהילה בת פלר
פייגא בת פלר
אודל בת פלר
רות בת פלר
שיגדלו עם יראת שמיים ויעשו נחת
רוח להשם
גיא בן רבקה- זיווג הגון ופרנסה בשפע
גבריאל בן רחל- תשובה שלמה
רבקה בת יפה- תשובה שלמה

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אורה בת זילפה

השם יזכה אותה לזרע קודש בר קיימא

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הפללי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבינו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

תקון הפללי

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות נריע לו: פי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על-ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

טז א מכתם לדוד שמרני אל כי-חסיתי בך:
ב אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל-עליך:
ג לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל-חפצי-
ד בם: ירבו עצבותם אחר מהרו בל-אסוף
ז נספיהם מדם ובל-אשא את-שמותם על-שפתי:
ח יהוה מנת-חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
ו חבלים נפלו-לי בנעמים אף-נחלת שפרה עלי:
ז אברך את-יהוה אשר יעצני אף-לילות יסרוני
ח כליותי: שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני
ט בל-אמוט: לכן א שמח לבי ויגל כבודי אף-
י בשרי ישכן לבטח: כי א לא-תעזב נפשי לשאול
יא לא-תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח
יב חיים שבע שמחות את-פניך נעמות בימינך
נצח:

תקון הפללי

לב * לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁר־י נְשׁוּי־פֶשַׁע כָּסוּי חֲטָאָה:
ב אֲשֶׁר־י אָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עוֹן וְאִין
בְּרוּחוֹ רְמִיָה: ג כִּי־הִחַרְשָׁתִי בָלוּ עַצְמִי בְּשִׂאֲנָתִי
כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָדְךָ נְהַפְךָ
לְשִׁדִּי בְּחֶרְבְּנִי קִיץ סָלָה: ה חֲטָאֲתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנִי
לֹא־כִסִּיתִי אֲמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה וְאַתָּה
נִשְׂאָתָ עוֹן חֲטָאֲתִי סָלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
כָּל־חֹסֶד | אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מְצֹא רַק לְשִׁטְף מַיִם רַבִּים
אֱלֹוֹ לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סִתַּר לִי * מְצַר תִּצְרֶנִּי
רַנִּי פִלַּט תִּסּוּבְּנִי סָלָה: ח אֲשַׁכִּילְךָ | וְאוֹרְךָ
בְּדַרְךָ־זוֹ תִלְךָ אִיעֶצֶה עָלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל־תִּהְיוּ |
כָּסוּם כְּפָרָד אִין הַבֵּין בְּמַתְגַּוְרָסָן עֲדִיו לְבָלוּם
בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מְכֹאֹבִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ
בִּיהוָה חֶסֶד יִסּוּבְּנֵו: יא שְׂמַחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא * לְמַנְצַח מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁר־י מִשְׁכִּיל אֶל־
דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֶהוּ
וַיַּחֲיֶהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל־תִּתְּנֶהוּ בְּנַפְשׁ אִיָּבִיו:
ד יְהוָה יִסְעֶדְנֵו עַל־עַרְשׂ דָּוִי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכֵת
בְּחִלּוֹ: ה אֲנִי־אֲמַרְתִּי יְהוָה חֲנֻנִי רַפְּאָה נַפְשִׁי
כִּי־חֲטָאֲתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת
וְאָבַד שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת | שְׂוֹא יִדְבַר לְבוֹ

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

תקוץ הכללי

יִקְבֹּץ-אֶזְנוֹן לֹא יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר: ^ה יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
כָּל-שְׂנְאָי עָלַי | יַחֲשִׁבוּ רָעָה לִּי: ^ט דְּבַר-בְּלִיעַל
יַצּוּק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יוֹסִיף לָקוּם: ^י גַּם-אִישׁ
שָׁלוֹמִי | אֲשֶׁר-בִּטַּחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמֵי הַגְּדִיל עָלַי
עָקֹב: ^{יא} וְאַתָּה יְהוָה חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי וְאַשְׁלֶמְהָ לָּהֶם:
יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חָפְצָתָּ בִּי כִּי לֹא-יָרִיעַ אֵיבִי
עָלַי: ^{יג} וְאֲנִי בְּתַמִּי תִמְכַּתָּ בִּי וּתְשִׁיבֵנִי לְפָנֶיךָ
לְעוֹלָם: ^{יד} בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם
וְעַד-הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמַנְעַח מִשְׁכִּיל לְבַנְי-קַרְח: ^ב כָּאֵיל תִּעְרַג
עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם בֵּן נִפְשֵׁי תִעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
ג עֲמָאָה נִפְשֵׁי | לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי מָתִי אָבוֹא
וְאֶרְאֶה פָּנַי אֱלֹהִים: ^ד הִיתָה-לִּי דַמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם
וְלַיְלָה בְּאֹמֶר אֵלַי כָּל-הַיּוֹם אֵינָה אֵלֶיךָ: ^ה אֱלֹהֵי
אֲזַכָּרָה | וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי | נִפְשֵׁי כִּי אֶעֱבֹר | בְּסֶךְ
אֲדִידִם עַד-בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
חֲוִיגֵנִי: ^ו מִהַ-תִּשְׁתַּחֲוֶה חַי | נִפְשֵׁי וְתִהְיֶה עָלַי הוֹחֲלִי
לְאֱלֹהִים כִּי-עוֹד אוֹרְנוּ יִשׁוּעוֹת פָּנִינוּ: ^ז אֱלֹהֵי עָלַי
נִפְשֵׁי תִשְׁתַּחֲוֶה עַל-כֵּן אֲזַכָּרְךָ מֵאֲרֶץ יִרְדֵּן
וְחַרְמוֹנִים מִהַר מְצַעֵר: ^ח תְּהוֹם-אֶל-תְּהוֹם קוֹרָא
לְקוֹל צִנּוּרִיךָ כָּל-מִשְׁבְּרִיךָ וְנִלְיָךָ עָלַי עֲבָרוּ:
ט יוֹמָם | יִצְוֶה יְהוָה | חֲסִדוֹ וּבִלְיָלָה שִׁירָה עִמִּי
תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: ^י אוֹמְרָה | לְאֵל סִלְעֵי לָמָּה

תקוּן הַכִּלְי

שְׂכַחְתָּנִי לְמַה־קָּדַר אֱלֹהִי בְּלַחֵץ אוֹיֵב: יא בְּרָצַח |
בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפּוֹנִי צוֹרְרֵי בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: יב מַה־תִּשְׁתַּוְּחָחִי | נַפְשִׁי וּמַה־תִּתְּהַמִּי
עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנֹו יִשׁוּעַת פָּנָי
וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמַנְצַח אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח
שָׂאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ: ב הַצִּילָנִי
מֵאִיבֵי | אֱלֹהֵי מִמַּתְקוֹמָמִי תִשְׁגַּבְּנִי: ג הַצִּילָנִי
מִפְּעֻלֵי אֲזוֹן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ עָלַי עֵזִים לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
חַטָּאתַי יְהוֹה: ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוֹן וַיִּפְּוֹנְנוּ עוֹרָה
לְקַרְאֹתִי וּרְאָה: ו וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים | עֲבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיצָה לְפָקֵד כָּל־הַגּוֹזִים אֶל־תַּחֲזוּן
כָּל־בְּגַדֵי אֲזוֹן סָלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעָרְב יִהְמוּ כַכָּלֵב
וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ח הִנֵּה | יִבִּיעוֹן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שִׁמַּע: ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־
לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹזִים: י עֲזוּ אֵלֶיךָ אֲשַׁמְרָה כִּי־
אֱלֹהִים מִשְׁגַּבִּי: יא אֱלֹהֵי חֲסָדֵי יִקְדָּמֵנִי אֱלֹהִים
יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרֵי: יב אֶל־תִּהְרָגִם | פֶּן־יִשְׁפְּחוּ עָמִי
הַנִּיעְמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידֵמוּ מִגִּבְּוֹתֵי אֲדָנִי: יג חַטָּאת־
פִּימוּ דְבַר־שִׁפְתֵימוּ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלָה
וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בְּחִמָּה כִּלָּה וְאֵינָמוּ וַיִּדְעוּ
כִּי־אֱלֹהִים מִשָּׁל בִּיעֶקֶב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

תקון הפללי

טו וישבו לערב יהמו ככלב ויסובבו עיר: טז הָמָה
יניעון לאכל אם-לא ישבעו וילינו: יז ואני |
אשיר עזך וארנן לבקר חסדך פי-היית משגב לי
ומנוס ביום צר-לי: יח עזי אליך אזכרה פי-אלהים
משגבי אלהי חסדי:

עז * למנצח על- ידותון לאסף מזמור: ב קולי (*
אל-אלהים ואצעקה קולי אל-אלהים והאזין
אלי: ג ביום צרתי אדני הרשתי ידי | לילה נגרה
ולא תפוג מאנה הנחם נפשי: ד אזכרה אלהים
ואהמיה אשיחה | ותתעטף רוחי סלה: ה אחזת
שמרות עיני נפעמתי ולא אדבר: ו השבתי ימים
מקדם שנות עולמים: ז אזכרה נגינתי בלילה
עם-לבבי אשיחה ויחפש רוחי: ח הלעולמים
יזנה | אדני ולא-יסיף לרעות עוד: ט האפס לנצח
חסדו גמר אמר לדר ודר: י השבח חנות אל
אם-קפיץ באף רחמיו סלה: יא ואמר חלותי היא
שנות ימין עליון: יב אזכור מעללי-יה פי-אזכרה
מקדם פלאך: יג והגיתי בכל-פעלך ובעלילותיך
אשיחה: יד אלהים בקדש הרבך מי-אל גדול
כאלהים: טו אתה האל עשה פלא הודעת בעמים
עזך: טז גאלת בזרוע עמך בני-יעקב ויוסף סלה:
יז ראוך פים | אלהים ראוך פים יחילו אף ירגזו

(* באמרוך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תקוץ הכללי

תהמות: יח זרמו מים | עבות קול נתנו שחקים
 אף־חצציה יתהלכו: יט קול רעמך | בגלגל האירו
 ברקים תבל רגזה ותרעש הארץ: כ בים הרבך
 ושבילך במים רבים ועקבותיך לא נדעו:
 כא נחית כצאן עמך ביד־משה ואהרן:

צ א תפלה למשה איש־האלהים אדני מעון אתה
 היית לנו בדר ודר: ב בטרם | הרים ילדו
 ותחולל ארץ ותבל ומעולם עד־עולם אתה אל:
 ג תשב אנוש עד־דכא ותאמר שובו בני־אדם:
 ד כי אלה שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבר
 ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו בבקר
 כחציר יחלה: ו בבקר יציץ וחלה לערב ימולל
 ויבש: ז כי־כלינו באפך ובחמתך נבהלנו:
 ח שתה עונתינו לנגדך עלמנו למאור פניך: ט כי
 כל־ימינו פנו בעברתך פלינו שנינו כמו־הנה:
 י ימי־שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת |
 שמונים שנה ורהבם עמל ואון כי־גז חיש ונעפה:
 יא מי־יודע עז אפך וכיראתך עברתך: יב למנות
 ימינו פן הודע ונבא לבב חכמה: יג שובה יהוה
 עד־מתי והנחם על־עבדיך: יד שבענו בבקר
 חסדך ונרננה ונשמחה בכל־ימינו: טו שמתנו
 כימות עניתנו שנות ראינו רעה: טז יראה אל־
 עבדיך פעלך והדרך על־בניהם: יז ויהי | געם

תקון הפללי

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

קה * הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
עֲלִילוֹתָיו: ב שִׁירוֹ-לוֹ זַמְרוּ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל-
נַפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב |
מִבְּקִשֵׁי יְהוָה: ד דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בִּקְשׁוֹ פָּנָיו
תְּמִיד: ה זְכְרוּ נַפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפְתֵּי
וּמִשְׁפְּטֵי-פִיו: ו זַרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
בְּחִירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
מִשְׁפְּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צוּה לְאַלְף
דוֹר: ט אֲשֶׁר כָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם:
יב בַּהֲיוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר כַּמַּעֵט וְגָרִים בָּהּ:
יג וַיִּתְהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אַחֵר:
יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשׂוֹתָם וַיִּזְכַּח עֲלֵיהֶם מַלְכִים:
טו אֶל-תִּגְעוּ בְּמִשְׁיַחֵי וּלְגַבִּיאי אֶל-תִּרְעוּ:
טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהַ-לֶּחֶם שָׁבַר:
יז שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לְעַבְדֵי נַמְכָר יוֹסֵף: יח עָנוּ
בְּכָבֵל רָגְלוֹ בְּרֹזֶל בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
בְּאֲדָבָרוֹ אָמַרְתָּ יְהוָה צָרְפָתָהוּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
וַיִּתִּירָהוּ מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: כא שָׁמוֹ אָדוֹן
לְבֵיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל-קַנְיָנוֹ: כב לְאַסֵּר שָׂרָיו בְּנִפְשׁוֹ

תקוין הפללי

וּזְקַנְיוּ יַחֲבִיבֵם: כג וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גֵר
בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת-עַמוּ מְאֹד וַיַּעֲצֵמְהוּ
מִצְרָיו: כה הִפְךָ לָבֶם לְשֵׁנָא עַמוּ לְהַתְנַפֵּל בְּעַבְדָּיו:
כו שְׁלַח מִשְׁה עַבְדּוֹ אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בָּחַר-בוֹ: כז שְׁמוֹ-
בֶּם דְּבַרֵי אֲתוֹתָיו וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שְׁלַח
חֹשֶׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ וְלֹא-מָרוּ אֶת-דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת-
מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמַת אֶת-דֹּגְתָם: ל שְׂרִיץ אֶרֶץ
צִפְרֹדַעִים בַּחֲדָרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֵא עֶרֶב
כְּנִים בְּכָל-גְּבוּלָם: לב נָתַן גִּשְׁמֵיהֶם בְּרֹד אִשׁ
לְהָבוֹת בְּאֶרְצָם: לג וַיֵּךְ גִּפְנָם וַתֵּאֲנָתָם וַיִּשְׁפֹּר עֵץ
גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֵא אֲרָבָה וַיִּלַּק וַאֲיִן מִסְפָּר:
לה וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֶרְצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
לו וַיֵּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֶרְצָם רֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם:
לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאֲיִן בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
לח שְׁמַח מִצְרַיִם בְּעֲאֲתָם כִּי-נִפְלַ פַּחַדָם עֲלֵיהֶם:
לט פָּרַשׁ עֵנָן לְמִסְךְ וְאִשׁ לְהֵאִיר לַיְלָה: מ שָׂאֵל
וַיָּבֵא שָׁלוֹם וְלַחֵם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח צוּר
וַיִּזְוֹבוּ מַיִם הִלְכוּ בְּעֵצוֹת נְהָר: מב כִּי-זָכַר אֶת-
דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת-אַבְרָהָם עַבְדּוֹ: מג וַיּוֹצֵא עַמוּ
בְּשִׁשּׁוֹן בְּרִנָּה אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
גֹּזִים וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ: מה בְּעַבּוֹר א וַיִּשְׁמְרוּ
חֻקָּיו וַתּוֹרַתָיו יִנְעֲרוּ הַלְלוּיָהּ:

תקוּן הַפְּלִילִי

קלז א על־נְהָרוֹת | בְּבַל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם־בְּכִינוּ
בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן: ב על־עַרְבִים בְּתוֹכָהּ תִּלְיֵנוּ
כַּנְרוֹתֵינוּ: ג כִּי שָׁם שְׁאַלְנוּ שׁוֹבֵינוּ דְּבְרֵי־שִׁיר
וְתוֹלְלֵינוּ שְׁמַחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: ד אִיךְ נָשִׁיר
אֶת־שִׁיר־יְהוָה עַל אֲדָמַת נֶכֶר: ה אִם־אֲשַׁכַּחַךְ
יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: ו תִּדְבַק לְשׁוֹנֵי | לְחַפֵּי
אִם־לֹא אֲזַכְּרֵי אִם־לֹא אֲעֵלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַם עַל
רֹאשׁ שְׁמַחָתִי: ז זָכַר יְהוָה | לְבָנֵי אֲדוֹם אֵת יוֹם
יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ | עָרוּ עַד הַיְסוּד בָּהּ:
ח בַּת־בְּבַל הַשְׁדוּדָה אֲשֶׁרִי שִׁישָׁלֶם־לְךָ אֶת־
גְּמוּלְךָ שְׁגַמְלֵת לָנוּ: ט אֲשֶׁרִי | שִׁיאַחֲזוּ וְנַפֵּץ אֶת־
עַלְלִיךָ אֶל־הַסֵּלַע:

קנ א הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ־אֵל בְּקֶדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בְּרָקִיעַ
עִזּוֹ: ב הַלְלוּהוּ בְּגְבוּרָתוֹ הַלְלוּהוּ כְּרֹב גְּדָלוֹ:
ג הַלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וּכְנֹר:
ד הַלְלוּהוּ בְּתֶף וּמַחֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעָגָב:
ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה:
ו כֹּל הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל יְהִי הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שכבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל:
ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם ויפלטם
מרשעים ויושיעם כי חסו בו: